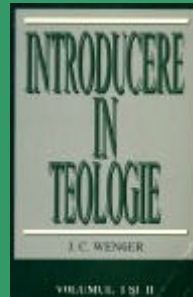

Introducere in Teologie

J.C Wenger

"No copyright, just spread the light."

Aceste materiale pot fi (partial sau in totalitate) preluate, publicate, predicate si bineinteles prelucrate spre o necesara imbunatatire.

Prolegomena I

- Domeniul Teologiei
- Ce este Teologia?
- De ce studiaza oamenii teologia?
- Valoarea Teologiei
- Lucrari clasice de Teologie
- Dovezi clasice pentru existenta lui Dumnezeu

Prolegomena II

- Sursa biblica a Teologiei
- Crestinismul si misticismul
- Teologia si Filosofia
- Crestinismul si celelalte religii
- Evanghelia si Legea
- Relatia crestinului cu V.T.
- Unitatea Bibliei
- Autenticitatea Bibliei
- Enciclopedii denominationale

I. Dumnezeu Creatorul

- Definitii si nume divine
- Atributele divine
- Triunitatea
- Decretele lui Dumnezeu
- Invatatura Bibliei despre Creatie

II. Dumnezeu Descoperitorul

- Insemnatate, protoevanghelie, de la Adam la Avraam
- Revelatia pe vremea patriarhilor, mozaismul, revelatia poetico-educativa
- Fenomenul profetic, Cuvintul devenit trup, revelatia apostolica

IV. Dumnezeu Sfintitorul

- 1.- Pneumatologie
- 2.- Caracterul universal al Evangheliei
Legamantul harului
O mantuire pentru toti
- 3.- Alegerea
- 4.- Chemarea divina
- 5.- Convertirea creстина
- 6.- Nasterea din nou
- 7.- Indreptatirea (justificarea)
- 8.- Sfintirea
- 9.- Unirea cu Hristos
- 10.- Siguranta si incredere
Siguranta creстина
Pastrarea sfintilor in har
- 11.- O viata creстина de biruinta
- 12.- Crestinul in societate
- 13.- Relatia cu formele de guvernament

V. Dumnezeu - totul in toti

- Viata de dincolo
Invatatura Vechiului Testament
Invatatura Noului Testament
- Revenirea Domnului Isus
Semnele venirii Sale
Natura venirii Sale
Scopul venirii Sale
Pasaje importante
Evangheliile
Faptele Apostolilor
Epistolele
Apocalipsa

III. Dumnezeu Mintuitorul

- [Scoala lui Dumnezeu cu Israelul](#)
- [Profetiile mesianice](#)
- [Pregatirea Neamurilor](#)
- [Intruparea si patimile Domnului Isus](#)
- [Crucea, ca simbol si interpretare](#)
- [Demnitatile \(functiile\) lui Christos](#)
- [Rusaliile si insemnatatea lor](#)
- [Natura si menirea Bisericii](#)
 - Ce este Biserica
 - Slujbe si daruri duhovnicesti
 - Principii pentru conducere
 - Disciplina in Biserica
 - Simboluri ale iubirii fratesti
- [Sacramentele Bisericii](#)
 - Botezul
 - Cina Domnului
- [Misiunea Bisericii](#)
- [Legea lui Dumnezeu](#)
- [Ziua Domnului](#)

- [Terminologia escatologica](#)
- [Teorii despre Mileniu](#)
 - Premilenism
 - Dispensationalism
 - Postmilenism
 - Amilenism
 - O concluzie finala

Introducere in Teologie

[Inapoi la Cuprins](#)

PROLEGOMENA *(partea I-a)*

1. DOMENIUL TEOLOGIEI

Intregul domeniu al teologiei, cuprinzind toate disciplinele educatiei teologice, a fost impartit in mod traditional in patru diviziuni majore. La inceputul oricarui studiu al teologiei trebuie sa fie asezate subiecte cu un caracter general si orientativ care sa includa teme ca acestea: conceptul crestin de revelatie, natura experientei crestine, crestinismul si misticismul, crestinismul si celelalte religii, legea si Evanghelia, etc. Restul disciplinelor teologice pot fi grupate in patru categorii dupa cum urmeaza:

I. TEOLOGIA EXEGETICA

1. Filologia biblica.
 - a. Ebraica
 - b. Aramaica (caldeana)
 - c. Greaca
2. Arheologia biblica
 - a. Geografia tarilor biblice
 - b. Flora si fauna

- c. Viata sociala si familiala in Israel
- d. Institutiile politice si civile
- e. Ceremoniile si datinile religioase
- 3. Introducerea biblica
 - a. Originea cartilor Bibliei
 - b. Revelatia divina
 - c. Inspiratia
 - d. Canonul biblic
 - e. Diferitele traduceri
- 4. Criticismul biblic
 - a. Criticismul textual sau inferior
 - b. Criticismul literal sau superior
- 5. Hermeneutica sau Principii de interpretare
- 6. Exegeza cartilor din Vechiul si Noul Testament

II. TEOLOGIA ISTORICA

- 1. Studii pregatitoare
 - a. Protoistoria omenirii. Geneza 1 - 11
 - b. Istoria lui Israel
 - c. Viata Domnului Isus Hristos
 - d. Istoria apostolica
- 2. Istoria Bisericii
 - a. Primara, 30-590 d.H.
 - b. Medievala, 590-1517 d.H.
 - c. Moderna, 1517- prezent.
 - d. Aspecte distincte

- (1) Persecutiile
- (2) Dezvoltarea structurilor si organizatiilor
- (3) Consiliile Bisericii
- (4) Formele de inchinaciune
- (5) Parintii Bisericii
- (6) Simbolistica crestina
- (7) Istoria denominatiilor
- (8) Activitati misionare si de caritate
- (9) Statistici
- (10) Arta si arhitectura bisericeasca

- 3. Istoria doctrinelor biblice

- 4. Teologia biblica

- a. Vechiul Testament: intelepciunea si poezia poporului evreu, fenomenul profetic
- b. Noul Testament: teologia caracteristica urmatoarelor sectiuni distincte: Evangheliile sinoptice, Evanghelia lui Ioan, Epistolele lui Pavel, Epistolele lui Petru, Epistola catre Evrei, Iacov si Apocalipsa.

III. TEOLOGIA SISTEMATICA

- 1. Apologetica
- 2. Polemica
- 4. Dogmatica sau Teologia Sistemtica

5. Etica creștina
6. Enciclopedia teologică

IV. TEOLOGIA PRACTICĂ

1. Homiletică
2. Evangheliismul
3. Misionarismul
4. Teologia pastorală
5. Educația creștina
6. Muzica bisericească
7. Structuri de autoritate bisericească
8. Instituțiile de slujire creștina
9. Liturgică

2. CE ESTE “TEOLOGIA SISTEMATICĂ” ?

Schita de mai sus îl poate ajuta pe cititor să înțeleagă care este locul ocupat de teologia sistematică în întregul studiilor teologice.

Prin “teologie sistematică” noi înțelegem întregul adevăr despre Dumnezeu așa cum ne este el descoperit în Cuvîntul Său. Cu alte cuvinte, teologia sistematică nu se ocupă cu ceea ce ne pune la îndemîna filosofia sau cugetarea omenească, ci numai și numai cu informațiile pe care ni le pune la dispoziție Cuvîntul lui Dumnezeu.

Credem că va fi de folos să arătăm aici legătura care există între teologia sistematică și unele dintre celelalte discipline ale studiului biblic.

Exegeza este examinarea unor anumite porțiuni din textul Scripturii în limbile originale în care a fost scris. În esență lor, toate studiile teologiei sistematice trebuie să se sprijine pe o exegeză corectă, altfel ele nu ar avea nici un fel de valoare “teologică”.

Teologia biblică preia rezultatele studiilor exegetice asupra unui anumit pasaj și le grupează în unități de sine statătoare ca de exemplu: doctrina despre Dumnezeu în învățătura mozaică sau nașterea mesianică din cartea lui Isaia.

Teologia sistematică ia apoi învățăturile biblice rezultate din studiile exegetice și din teologia biblică și le adună pe toate la un loc în exprimări atotcuprinzătoare despre adevărurile divine. Teologia practică studiază care sînt cele mai bune căi pentru transmiterea acestor adevăruri despre Dumnezeu așa cum se găsesc ele în Cuvîntul Său.

Istoria bisericii trasează drumul poporului lui Dumnezeu pe pămînt de-a lungul secolelor. Cel ce se ocupă cu teologia sistematică trebuie să facă o distincție clară între proclamațiile despre adevăr așa cum se găsesc ele în Cuvîntul lui Dumnezeu și “interpretările” înțelepciunii omenești în anumite aspecte ale revelației divine. Numai Cuvîntul lui Dumnezeu rămîne pururi autoritatea absolută și pe deplin inspirată.

Teologia, ca știință, este un produs al muncii omului în dorința lui de a înțelege și de a clarifica. Ea nu este infailibilă și nu posedă nici un fel de autoritate divină. Cu toate acestea, ea are o deosebită importanță și valoare prin faptul că ridică înaintea fiecărei generații adevărurile divine mărețe ale divinului Cuvînt al lui Dumnezeu așa cum se găsesc ele în Scriptură.

3. DE CE STUDIAZA OAMENII TEOLOGIA?

Este absolut imposibil sa intelegi anumite exprimari ale Bibliei daca nu ai o cunoastere de ansamblu a ei. Asta nu inseamna in nici un fel ca Biblia este o carte confuza, ci doar atrage atentia asupra faptului ca, mai mult decit vrem noi sa recunoastem de obicei, Scriptura pretinde un anumit nivel de “interpretare” din partea noastra.

Iata un exemplu: cind Ioan ne spune ca “singele lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curateste de orice pacat” (1 Ioan 1:7), el nu ne trimite la ideea ca cel pacatos trebuie sa stea fizic sub cruce si sa lase singele lui Hristos sa se scurga asupra trupului lui pentru a dobandi curatia launtrica. “Interpretarea” pe care o dam pasajului devine automat “teologia” noastra si ea ne spune ca semnificatia pasajului este ca prin credinta in Hristosul crucificat se dobandeste iertarea pacatelor. Si tot asa, cind Pavel spune ca el se “lauda cu crucea lui Hristos” (Gal. 6:14), el nu vorbeste despre crucea de lemn ca atare, ci despre lucrarea savirsita de Hristos prin moartea Sa din anul 30 d. H.

Cind Ioan ne spune ca Satan este legat cu un “lant mare” (Apoc. 20:1-2), teologii nu inteleg prin aceasta un lant de otel, ci doar o metafora pentru exprimarea limitarii la care va fi supusa puterea de influenta a Satanei.

Cind Domnul Isus a spus: “Acest pahar este legamintul cel nou” (1 Cor. 11:25), El a subinteles de fapt: “continutul acestui pahar simbolizeaza legamintul pe care-l fac cu cei credinciosi prin intermediul mortii Mele la Golgota”.

De fapt, regula generala pe care am putea-o propune este ca adevarul spiritual este exprimat intotdeauna intr-o forma care presupune o oarecare masura de interpretare. In mod obisnuit, pentru a dobandi “intelepciunea care duce la mintuire” (2 Tim. 3:15), omul de rind nu are nevoie decit de o inima curata si de o minte luminata de calauzirea Duhului Sfint. Cu toate acestea, Biserica are nevoie si de “teologia” scolastica rezultata din activitatea intensa si indelungata a acelor crestini nascuti din nou la o intelegere duhovniceasca a Cuvintului lui Dumnezeu, care petrec ani indelungati in studiu si meditatie asupra Bibliei. Aceasta nu pentru ca am avea nevoie de o autoritate ex-cathedra, care sa guverneze Biserica, ci pentru a aseza in fata fiecarei generatii de oameni raspunsul Cuvintului lui Dumnezeu la framantarile contemporane si pentru a putea infrunta ereziile care apar in perioada respectiva. Eruditii bibliei si crestinii simpli fara pregatire teologica sint bineinteles, toti la un loc si fiecare in parte, frati cu statut egal in cadrul Bisericii crestine.

Oamenii studiaza teologia pentru ca nu se pot multumi sa vada in Biblie o colectie dezordonata de literatura religioasa. Mintea omului este in asa fel construita incit sa tinjeasca dupa o privire de ansamblu care sa explice rolul si intelesul fiecarui element in parte.

Poate ca o comparatie cu natura s-ar putea sa ne ajute sa ilustram mai bine acest lucru. Iata copacii de exemplu: Dumnezeu nu a plantat copacii lumii intr-o ordine stiintifica riguroasa care sa tina seama de “soiuri” sau “categorii”. El nu i-a separat pe unii de altii. De fapt, s-a intimplat contrariul: natura ne prezinta o glorioasa si minunata diversitate de aranjament. Ce face mintea umana inasa? Ea nu este multumita cu dezordinea frumoasa din jur, ea nu se poate opri la constatarea estetica. Mintea porneste infrigurat sa faca o clasificare care sa ordoneze realitatea din jur. Omul vrea sa stie cite soiuri de pomi exista si cum poate folosi diferitele soiuri pentru folosul muncii si vietii sale. Aceasta nu este adevarat numai pentru copaci, ci pentru toate celelalte elemente ale lumii noastre inconjuratoare. Oamenii de stiinta au grupat toate lucrurile in “sisteme”: minerale, plante, animale, bacterii, corpuri ceresti, etc.

Savantii iau animale sau plante care au caracteristici asemanatoare si le grupeaza mai intii in cea mai generala clasa posibila, numita de ei filum. La rindul lui, fiecare filum este divizat progresiv in subgrupe numite: subfilum, clasa, subclasa, ordin, subordin, familie, gen, specie si subspecie sau varietate. Clasificarea moderna a biologiei este bazata de exemplu pe o lucrare facuta de Linnaeus in

anul 1735 d.H. ("Classification." The World Book Encyclopedia (Chicago: Field Enterprises, Inc. 1950), Vol. 3, C, p.1468) . Imparatia plantelor a fost divizata in patru fila, iar cea animala in doisprezece sau chiar mai multe "fila".

Oamenii de stiinta nu s-au putu inasa multumi doar cu categorisirea lucrurilor din jur. Ei au vrut sa afle din ce sint facute aceste lucruri si asa s-a nascut chimia. Dupa acelasi proces s-au nascut si celelalte stiinte: aerodinamica, antropologia, arheologia, astronomia, bacteriologia, biochimia, etc. Produsul final al tuturor acestor clasificari si analize nu a fost doar simpla satisfacere a foamei mintii dupa explicatii, ci si descoperirea lucrurilor care ne-au imbunatatit existenta ca razele X, insulina, automobilul, aparatele electrice, etc. - toate acestea dovedind din plin valoarea cercetarii stiintifice.

Tot ceea ce am spus mai sus este valabil si pentru teologie. Mintea omeneasca nu este multumita sa citeasca doar istorisirile despre Moise, psalmii lui David, scrisorile lui Pavel si Apocalipsa lui Ioan. Oamenii vor sa inteleaga fiecare adevar in relatia lui cu adevarul total al revelatiei divine, iar aceasta este sarcina de capatii a teologiei.

Pe tarimul teologiei, clasificarea mai mult sau mai putin standardizata a inceput inca de pe vremea lui Peter Lombard, (1100-1160 d.H.) intemeietorul scolasticii (Emil Brunner, The Christian Doctrine of God (Philadelphia: The Westminster Press, 1950), p.vi.) .

Chiar si inainte de aceasta, in cele dintii secole de existenta a crestinismului, teologii incepusera deja lucrarea de interpretare si organizare a materialului biblic, cautind sa-l aseze intr-un sistem organizat, facind acelasi lucru pe care l-au infaptuit oamenii de stiinta in ostenele lor.

Este foarte adevarat ca orice crestin poate primi mintuirea si poate ajunge la intelegerea Scripturii si fara sa studieze teologie, dar Biserica ca institutie trebuie sa-si sistematizeze si clarifice crezul. Invatatorii si predicatorii ei trebuie sa cunoasca temeinic continutul si semnificatia "Kerugmei" (proclamarii) biblice. Si dupa cum exista anumiti oameni de stiinta specializati in anumite "specii" sau in domeniul clasificarilor si al scrierii de tratate si manuale stiintifice, si in teologie unii trebuie sa se specializeze in studii particulare iar altii trebuie sa caute sa se dedice teologiei propriu zise.

Cercetarile stiintifice n-au reusit sa scape lumea de sarlatani, dar ele au produs minuni in felul in care ne-au imbunatatit traiul si au eliberat masele populare de frica si ignoranta care ii inrobise de-a lungul istoriei. In acelasi mod, studierea teologiei n-a reusit sa-i elimine pe "invatatorii mincinosi" si nici ereziile nimicitoare care s-au abatut asupra Bisericii. Neglijarea studiului teologic a incurajat inasa si mai mult aparitia denaturarilor de tot felul. Dupa cum stiinta a facut mult progres in stapinirea si folosirea naturii in folosul oamenilor, si teologii sint chemati in fiecare generatie sa preintimpine primejdiile, sa infrunte atacurile filosofiilor anti-crestine din fiecare veac si sa ofere credinciosilor neinstruti si tuturor conducatorilor Bisericii o calauzire clara care sa-i ajute sa-si formuleze mesajul in cel mai bun fel in care poate fi inteles de fiecare generatie. Tragem nadejde deasemenea ca de-a lungul secolelor s-a progresat mult in procesul de publicare a unei cit mai corecte teologii.

4. VALOAREA TEOLOGIEI

1. Studierea continutului doctrinar al Cuvintului lui Dumnezeu are valoare pentru zidirea unei vieti duhovnesti. Unii scot in evidenta importanta *trairilor emotionale si a aprinderii inimii* drept factori majori in cresterea duhovniceasca. Fara indoiala ca ceva adevar exista si in aceasta parere, caci este important sa-ti tresalte inima atunci cind asculti o predica curata din Evanghelie. Pentru a fi eficace, Cuvintul lui Dumnezeu trebuie sa ne atinga nu numai mintea, ci si emotiile.

Altii au scos in evidenta *activitatile* ca cel mai important factor de maturizare crestina. Ideia lor este ca marturisirea publica are un efect intaritor asupra credintei si asupra caracterului. Pentru ei nimic nu este

mai folositor decit a sta de vorba cu un pacatos despre mintuire, a cauta sa cistigi un pierdut pentru Hristos si a depune marturie despre bunatatea lui Dumnezeu.

Nici emotiile si nici activitatile in sa nu pot fi, singure, sursa cresterii omului duhovnicesc. Este necesar sa apara si un al treilea factor care sa se adreseze mintii prin intelegerea adevarului slavit despre Dumnezeu si despre mintuirea Lui, asa cum ne sint descoperite ele in Scriptura. *O intelegere buna a intregului adevar descoperit omenirii de catre Dumnezeu este de cea mai mare valoare pentru maturizarea crestina.*

2. Teologia sistematica ajuta deasemenea la proclamarea unei Evanghelii adevarate. Cel ce nu cunoaste decit versete izolate sau adevaruri pariale nu poate propovadui cum se cuvine Cuvintul lui Dumnezeu. Pentru a vorbi bine din Biblie trebuie sa cunoastem toata Biblia. Trebuie sa cunoastem toata istoria planului de mintuire asa cum este el descris din gradina Edenului si pina in cartea Apocalipsei. Trebuie sa fim familiarizati cu promisiunile si cu conditiile mintuirii si cu toate avertizarile din Scriptura. Nimeni nu cunoaste corect Cuvintul lui Dumnezeu pina cind nu poate sa faca legatura dintre pasaje particulare si intregul Bibliei.

3. In al treilea rind, studiul teologiei sistematice il poate pazi pe cineva de erezie. Orice ratacire care exista acum in lume, exista pentru ca cineva s-a departat de la adevarul curat al Scripturii si a propovaduit o deformare a invataturii data oamenilor in Biblie. De exemplu, unii credinciosi nu-si dau seama ca institutiile legii lui Moise au fost inlaturate prin lucrarea mintuitoare a lui Hristos. Altii nu-si pot da seama de diferenta care exista intre cei care au trait inainte si dupa ziua de Rusalii, chiar daca au fost cu toti mostenitori ai mintuirii.

4. Teologia sistematica ne mai este de ajutor si pentru a trai o viata centrata in Dumnezeu. Daca procesul de studiu se desfasoara in umilinta si dintr-o dorinta sincera de a cunoaste voia lui Dumnezeu, El ne va apropia de Hristos si ne va darui calazuirea si siguranta zilnica atit de necesara unei traiiri crestine in biruinta si bucurie. Pe masura ce crestem in intelegerea adevarului din Cuvintul lui Dumnezeu, ajungem sa ne dam seama cit de total depindem de Dumnezeu, cit de nevrednici sintem si ce mult avem nevoie de harul lui Dumnezeu. Intrega viata crestina trebuie cladita pe adevar si nu pe oricare adevar, ci pe acela care se gaseste in Scriptura.

Din nefericire in studiul teologiei se pot face si abuzuri. Cineva poate face din el o preocupare sterila si un sistem intelectual golit de orice ascultare, smerenie si evlavie personala. Crestinismul se reduce atunci doar la un fel de filosofie pe care o pot pricepe chiar si intelectualii nemintuiti. Un studiu, care ar fi trebuit sa-L slaveasca pe Isus Hristos si sa-l ajute pe cel credincios sa se bucure de desavirsirea mintuirii prin har, se transforma astfel in ceva neatragator pentru omul simplu cu o credinta copilarasca si ramine doar ceva destinat jongleriilor intelectuale.

Cea mai buna cale pentru a impiedica teologia sistematica sa devina nerodnica si neatragatoare este insotirea ei cu un timp de meditatie petrecut in rugaciune. Fara asa ceva, cunostinta ingimfa si putem deveni intelectuali mindri si aroganti, inclinati spre certuri de cuvinte si fara nici un rod in slujirea crestina. Practic, aceasta inseamna ca trebuie sa petrecem cel putin atita timp in citirea Cuvintului lui Dumnezeu, cit petrecem in citirea cartilor de teologie. Cel preocupat de teologie trebuie deasemenea sa citeasca biografiile unor oameni mari ai credintei ca Pavel, Augustin, Luther, Calvin, Grebel, Menno Simons, Wesley, Spurgeon, Finney, Moody, J.S. Coffman, etc. Biografiile crestine au o valoare exceptionala pentru vitalizarea teologiei sistematice si pentru dezvoltarea unei evlavii personale.

5. LUCRARI DEOSEBITE DE TEOLOGIE SISTEMATICA

Probabil ca cele mai importante documente de teologie sistematica Romano-Catolice sint canoanele, decretul si catechismul de la Consiliul din Trent, ale carui sesiuni s-au tinut, cu intreruperi, intre anii

1545 si 1563. (Vezi “The Canons and Dogmatic Decrees of Council of Trent, A.D. 1563” in “The Creeds of Christendom”, de Philip Schaff, (New York: Harper and Brothers, 1919), II, pp.77-206)

Una din lucrarile cele mai importante de teologie catolica aparuta in limba engleza este: “Outlines of Dogmatic Theology”, in trei volume, scrisa de Sylvester Joseph Hunter, preot Iezuit si aparuta in editura Benziger Brothers, la New York, Cincinnati si Chicago in anii 1894-1896.

Importanta este si lucrarea in doua volume: “The teaching of Catholic Church” editata de G.D. Smith si tiparita de Macmillan in 1949.

Cea mai buna lucrare de combatere a teologiei Romano-Catolice este *Handbook to the Controversy with Rome* scrisa de profesorul Karl von Hase (1800 - 1890) si publicata la Londra ca o traducere a celei de a saptea editie in limba germana al carei original a fost publicat mai intii in 1862. Probabil ca aceasta lucrare ramine si astazi una din cartile majore de referinta.

Printre alte lucrari de valoare mai enumeram: *Infallibility of the Church*, de George Salmon, tiparita de Baker Book House, in Grand Rapids, Michigan, 1951 si *A Catholic Dictionary*, editat de Donald Attwater, Macmillan, 1942, si deasemenea *Catholic Encyclopedia* publicata de editura Appleton in anul 1910.

Una dintre cele mai bune lucrari de teologie in traditia Anglicana-Episcopaliana este *Theological Outlines*, de profesorul Francis J. Hall, scoasa de Morehouse-Gorman Co., New York, in 1933.

Profesorul Hall a mai scris o Teologie dogmatica in zece volume, a carei rezumat se afla in *Outlines*.

Printre cele mai importante lucrari din traditia Reformata trebuiesc amintite: *Institutes of the Christian Religion* de John Calvin, aparute in 1536, in circulatie acum si in limba engleza, intr-o traducere in doua volume publicata de Westminster Press, 1935.

Un alt scriitor semnificativ a fost Charles Hodge (1797 - 1878), supranumit si “Personalitatea cea mai dominanta din grupul cunoscut sub numirea de “Scoala de la Princeton”. El este autorul a trei volume de *Systematic Theology*, 1872-1873.

Multumitoare este si lucrarea lui A.H. Strong (1836 - 1921): *Systematic Theology*, aparuta initial in 1886 si revizuita apoi in 1907. Strong a fost baptist.

Cea mai completa lucrare moderna de teologie sistematica este *Reformed Dogmatics* scrisa de profesorul Louis Berkof (1873 - 1957) si aparuta in patru volume la editura Eerdmans, 1932-1937.

De o oarecare valoare este si lucrarea *Outlines of Theology* de A.A. Hodge (1823 - 1886) publicata in 1860, revizuita in 1878 si retiparita de Eerdmans in 1949 si de Zondervan in 1972. Mai pot fi consultate si cartile scoase de G.C. Berkouwer (1903 -).

Cel mai de seama teolog, din cea mai stricta miscare a traditiei Luterane din America (Sinodul Missouri), este Dr. Francis Pieper (1852 - 1931). Intre anii 1917 si 1924, el a publicat in germana un set de trei volume intitulat: *Christian Dogmatics* (Concordia Publishing House, St. Louis, Missouri).

Profesorul John Theodore Mueller a scris si el un volum intitulat: *Christian Dogmatics* si publicat de aceiasi Concordia in anul 1934.

O foarte folositoare enciclopedie este aceea scoasa de Charles Scribner la New York, 1899: *The Lutheran Cyclopedia* editata de H.E. Jacobs si A.W. Haas.

Cea mai veritabila sursa de teologie Arminiana este bineinteles *The Works of James Arminius* (1560 - 1609) tradusa din limba latina si publicata in trei volume de Derby, Miller si Orton, la Auburn si Buffalo in anul 1853.

Cea mai complectă lucrare de teologie arminiană este *Theological Institutes* scrisă de metodistul Richard Watson (1781 - 1833); cea de a treisprezecea ediție a acestei lucrări a apărut în 1850.

În anul 1869, Samuel Wakerfield (1799 - 1895) a editat *A Complete System of Christian Theology*, care nu este altceva decât o condensare a lucrării *Institutes* de Watson.

William B. Pope (1822 - 1903) a publicat în anul 1879 un *Compendium of Christian Theology*, iar John Miley (1831 - 1895) a scos în două volume *Systematic Theology*.

În anul 1903 a apărut *System of Christian Doctrines* de Henry C. Sheldon.

Cea mai completă lucrare de teologie arminiană a apărut în anii 1940 - 1942 sub supravegherea lui H. Orton Wiley: *Christian Theology*, Nazarene Publishing House, Kansas City, Missouri. Interesantă este și rezumarea acestor trei volume sub titlul: *Introduction to Christian Theology* făcută de H. Orton Wiley și Paul T. Culbertson și tipărită de Beacon Hill Press, Kansas City, Missouri, 1946.

Probabil că cea mai reprezentativă lucrare modernă din mișcarea creștină Society of Friends este *Friends for 300 years*, scrisă de Howard Britton și publicată de Harper & Brothers, New York, 1952. Lucrarea standard este însă *The Apology*, de Robert Barklay, colegul domnului William Penn.

Revenind la tradiția care există în mișcările anabaptiste și menonite, trebuie să spunem că, în loc să existe o preocupare pentru formulări sistematice ale teologiei, accentul s-a pus aici întotdeauna pe o mare simplitate a credinței și pe o deplină ascultare de percepțiile Scripturii. Până la această oră nu există nici măcar o singură lucrare de teologie sistematică care să fi fost scrisă de un frate menonit și vorbind în general despre cartile de doctrină biblică, putem spune că până acum au apărut doar foarte puține. Se cuvine să amintim *Complete Works* scrisă de Menno Simons (1496 - 1561) și tradusă în limba engleză la Elkhart, Indiana, în anul 1871 și republicată la Scottdale, Pennsylvania, în anul 1956.

O altă lucrare a lui Menno a fost *Foundation and Plain Instruction*, 1539 - 1540. Colegul lui Menno, Dirk Philips (1504 - 1568) a scris și el câteva articole adunate sub titlul *Enchiridion or Handbook of the Christian Doctrine and Religion*, publicate de Elkart, Indiana, 1915.

În Germania, un presbiter menonit, Emil Haendiges, a scris o scurtă teologie istorică intitulată *Die Lehre der Mennoniten*, 1921. De fapt, singurul om despre care putem spune că a scris carti cuprinzătoare de teologie biblică pentru Biserica menonită a fost Daniel Kauffman (1865 - 1944). Lucrarea sa *Bible Doctrine* a fost publicată de Scottdale, Pennsylvania, în anul 1914, iar *Doctrines of the Bible* a apărut în același loc în 1928.

Una dintre cele mai puternice mișcări care au influențat gândirea teologică modernă a fost aceea a lui Karl Barth și Emil Brunner în Elveția. Școala lor de teologie a fost numită: bartianism, teologie dialectică sau neo-ortodoxie. Cel mai proeminent exponent al mișcării a fost Barth, a cărui lucrare *Kirchliche Dogmatik* (Culegere de dogmatică a Bisericii), deși neterminată, s-a întins pe distanța a nu mai puțin de douăsprezece volume, cu un al treisprezecelea discutabil, dar semnificativ.

Dr. Brunner a scris și el trei volume cu titlul *Die Kirchliche Lehre von Gott* aparute în 1946, 1949 și 1960 și traduse apoi în engleză în 1950, 1952 și 1962 (Westminster Press).

Demne de notat sunt și lucrările școlii Lundensiene reprezentată prin scrierile lui Gustav Aulen. Teologia lui sistematică este intitulată *The Faith of the Christian Church* (Muhlenberg Press, Philadelphia, 1948).

Alte lucrări aparute mai curând în America sunt *The Nature and Destiny of Man* de Reinhold Niebuhr, *Lecturile lui Gifford* aparute în 1931, ale lui Scribner în 1951 și *Systematic Theology* scrisă în trei volume de Paul Tillich (University of Chicago Press, 1951 - 1963).

Nici scoala bartiana, nici cea lunensiana si nici teologia dialectica americana nu recunosc Biblia per se ca pe Cuvintul lui Dumnezeu infailibil. (Cornelius Van Til, *The New Modernism, An Appraisal of the Theology of Bart and Brunner* (Philadelphia: The Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1947). Exponentii acestor scoli cred si ei bineinteles in inspiratia divina, dar pentru ei textul Scripturii este numai instrumentul prin care vine aceasta inspiratie. Ei nu cred ca Biblia a fost inspirata cuvint cu cuvint de Dumnezeu. (Pentru o sustinere argumentata a parerii ca Biblia este in intregime un produs al inspiratiei vezi *The Infallible Word, A Symposium*, produsa de membrii facultatii si Seminarului Teologic Westminster (Philadelphia: The Presbyterian Guardian Publishing Co., 1946) Pentru ei, inspiratia nu este o problema de continut literar, ci una de contact personal cu Dumnezeu Insusi. Nu cine citeste poate cunoaste voia lui Dumnezeu, ci doar acela care intra prin citire intr-o legatura mistica si primeste mesajul divin. Scriptura se transforma astfel doar intr-un jurnal in care sint inscise experientele oamenilor care s-au intilnit personal cu Dumnezeu si cu Hristos. Ele ne pot servi noua numai ca exemple.

Putem spune cu regret ca, in mare masura, teologia moderna se indeparteaza de credinta in creatie ca un act special al lui Dumnezeu, in caderea omului, ca eveniment real din istorie, in minunile savirsite de Domnul ca intimplari reale supranaturale si in realitatea pedepsei vesnice pentru pacat. Multi teologi de azi stabilesc limitari filosofice rigide prin care deosebesc ceea ce este credibil si ceea ce nu este credibil din relatarile Bibliei despre mesajul si lucrarea lui Dumnezeu. Profesind o anumita credinta in seriozitatea inspiratiei divine, acesti oameni se simt totusi liberi sa refuze ca inspirat o mare parte din continutul Scripturii. Cu alte cuvinte, pseudomodernismul teologic de astazi este cramponat inca de modernismul de acum citeva secole fiind inradacinat in gandirea lui Schleiermacher (1768 - 1834), Ritschl (1822 - 1889) si a altor teologi liberali.

Bartianismul a luptat din rasputeri sa depaseasca teologia nesanatoasa a lui Ritschlenienilor subliniind realitatea pacatului si nevoia omului dupa rascumparare. S-a incercat astfel sa se depaseasca tendinta modernismului de a centra totul in jurul omului si a capacitatii sale de a fi arbitrul revelatiei divine. Bartianismul a readus inaintea omului modern lucrarea mintuitoare a lui Hristos si a subliniat criza personala in care intra orice om care se intilneste in mod personal cu Hristos. Este regretabil ca bartianismul nu a putut depasi toate limitarile curentelor moderniste si mai ales atitudinea liberala fata de interpretarea Bibliei care i-a caracterizat in ultimele veacuri pe modernisti. Ne temem in continuare ca multi dintre teologii modernisti contemporani mai staruiesc si astazi intr-o nesanatoasa neincredere in totala inspiratie a Scripturii, denaturind astfel pericolos continutul doctrinal al inspiratiei divine asa cum ne-a fost ea lasata pe paginile Bibliei.

In opozitie cu vechiul modernism (Reprezentat de lucrari ca *An Outline of Christian Theology*, de William Newton Clarke (New York: Charles Scribner, 1898) si *Christian Theology in Outline* de William Adams Brown (New York, 1906) si chiar si cu miscarea bartiana s-a ridicat un mare numar de teologi si invatatori de Biblie din America care au ajuns sa fie cunoscuti sub numele de "fundamentalisti". Ei s-au intors total si definitiv la continutul de inspiratie al Scripturii si sint numiti din aceasta cauza: Evanghelici.

Din numarul acestor strict evanghelici trebuie pomenit P.B. Fitzwater de la Institutul Biblic Moody, a carui *Christian Theology* a fost publicata de Eerdmans in anul 1948, si profesorul Henry C. Thiessen de la Colegiul Wheaton, a carui *Introductory Lectures in Systematic Theology* a aparut in 1949 si a fost tiparita tot de Eerdmans.

Fundamentalistii accepta Biblia ca fiind cu adevarat Cuvintul inspirat al lui Dumnezeu si sustin o forma de inspiratie numita plinara si verbala. Credinciosii din foarte multe denominatii au imbratisat cu entuziasm aceasta invatatura si sint legati intre ei dincolo de limitele miscarilor din care fac parte de acest caracter Evanghelic propus de Fitzwater, Thiessen si mai tirziu de O. Buswell, Jr.

Ca miscare, fundamentalistii nu au polemizat atat de mult cu ginditorii contemporani, cum au facut cei din miscarea bartiana. Mai mult, fundamentalistii s-au limitat din pacate la un spirit de inregimentare, afisind un aer de sfidare fata de alti teologi care nu le impartasesc parerile si mai ales convingerile lor profetice premileniste.

O alta latura nedezvoltata a fundamentalistilor este lipsa de angajament pentru reformele sociale (Carl F. H. Henry, *The Uneasy Conscience of Modern Fundamentalism* (Grand Rapids, Michigan, Eerdmans, 1947), pentru rezolvarea materiala a problemelor lumii inconjuratoare. Cu alte cuvinte, fundamentalistii au refuzat pina acum sa se implice in activismul social din jur. In parte, aceasta tendinta este justificata ca un raspuns dat abuzurilor exponentilor asa-numitei evanghelii sociale, care s-au dovedit a fi indiferenti, daca nu critici, la conceptul de regenerare launtrica necesara prin lucrarea Duhului Sfint. Fundamentalistii cred ca Biserica este chemata sa rezolve problemele pacatului launtric din om, nu pe cele sociale ale lumii.

In aceasta scurta trecere in revista a lucrarilor deosebite de teologie sistematica ar mai trebui sa mentionam si *Systematic Theology* de Lewis Sperry Chafer (1871 - 1952). El a fost profesor la Seminarul teologic din Dallas. Lucrarea este in sapte volume, plus un index si a fost scoasa de Dallas Seminary Press intre anii 1947 - 1948. Scrierea este definita ca "evangelica, premilenista si dispensationala". Dispensationalismul subliniaza diferenta dintre anumite perioade istorice ale planului lui Dumnezeu cu lumea, si prezinta poporul evreu ca fiind in centrul atentiei lui Dumnezeu in istoria pamintului. Biserica este prezentata doar ca o paranteza intre legamintul vechi ebraic si instaurarea mileniului in care evreii vor ocupa din nou locul principal in scena lumii. Nu este nici un fel de nevoie sa mai spunem ca dispensationalismul sta intr-un contrast total cu teologia oficiala a ultimelor secole, fie ea Romano-Catolica, Ortodoxa, Reformata, Arminiana sau Anglicana. El este inasa foarte raspindit astazi in gruparile foarte populare ale fundamentalistilor de pretutindeni.

Cartea pe care o cititi acum recunoaste Biblia drept singurul Cuvint al lui Dumnezeu, autoritatea finala in probleme de credinta si de viata. Biblia este pentru noi izvorul tuturor invataturilor de folos pentru mintuire si sfintire. Scopul central al Scripturii este acela de a prezenta lumii pierdute pe Isus Hristos si lucrarea Lui de mintuire.

A studia Biblia doar de dragul studiului si a practica un fel de scolastica protestanta ar insemna sa ne restringem la un intelectualism sterp si a nu face cinste traditiei gindirii crestine din secolele trecute si mai ales al reformatoilor din secolul XVI. Trebuie sa spunem ca teologii fundamentalisti din secolul XX sint singurii care se apropie indeajuns de spiritul marilor reformatori Luther si Calvin pe care l-au pierdut complet modernistii si semi-modernistii zilelor noastre, preocupati mai mult cu filosofia si cu studiile abstracte. Teologia care este necesara astazi este aceea a credintei copilaresti in Isus Hristos si in Cuvintul Lui, o credinta care sa incalzeasca inima, sa ilumineze intelectul si sa ne inflacereze spiritul.

6. DOVEZILE CLASICE PENTRU EXISTENTA LUI DUMNEZEU

Cu multi ani in urma, cel ce va scrie astazi era doar un crestin tinerel care citea cu nesat *The Natural Theology*, scrisa de profesorul Milton Valentine (1825 - 1906) de la Seminarul Teologic Luteran din Gettysburg, Pennsylvania, in anul 1885. Dr. Valentine cauta sa arate ca este rational sa crezi in Dumnezeu daca analizezi dovezile de inteligenta asezate in structurile din care este creata lumea.

Se pune inasa intrebarea: Au toate aceste argumente logice valoare in procesul demonstrarii existentei lui Dumnezeu? Raspunsul este unul negativ.

Argumentele logice nu pot transforma un necredincios intr-unul care crede, desi Duhul Sfint ar putea folosi si aceasta cale pentru convertirea cuiva. Intoarcerea la Dumnezeu va ramine inasa mereu o problema care depaseste ratiunea. Argumentele existentei lui Dumnezeu nu pot produce singure

credinta mintuitoare. Ele pot fi cel mult “schelele nevazute” ce pot propti vremelnic credinta inceputoare a unora. Meditarea la teologia naturala poate produce o inarire a celor proaspat intorsi la Dumnezeu.

De obicei, sint amintite cinci argumente (dovezi) majore ale existentei divine.

Argumentul etnologic este doar o simpla presupunere. El atrage atentia asupra faptului ca la toate popoarele, indiferent de locul lor pe glob, s-au observat forme religioase care au insotit o tendinta generala si irezistibila de a crede in ceva supranatural. Din aceasta realitate se poate trage concluzia ca undeva, in adincul fiintei umane, este inscrisa convingerea ca omul nu este singur in univers si ca mai exista o putere sau niste puteri superioare lui.

Argumentul cosmologic este bazat pe rationamentul logic ca orice lucrare presupune un lucrator si orice creatie dovedeste existenta unuia care a creat-o. Cu alte cuvinte, lumea aceasta cu locuitorii ei nu s-ar fi putut crea singura; trebuie sa existe undeva un Dumnezeu inteligent care a produs aceasta lume si aceste fiinte inteligente.

Argumentul teleologic (de la grecescul “telos” , care inseamna “scop”, “tinta”) deriva din observatia ca pretutindeni in jur observam in creatie structuri inteligente care par a apartine unui plan universal. Daca exista insa un plan unificator al lumii, atunci trebuie sa existe si o minte inteligenta in care s-a nascut si care-l guverneaza spre implinirea unor scopuri ale sale.

Argumentul ontologic este o productie abstracta a logicii care scapa omului modern superficial. In forma lui cea mai simpla, acest argument spune ca ceea ce poate fi gindit trebuie sa existe: daca Dumnezeu este intruchiparea perfectiunii si daca perfectiunea implica existenta, atunci Dumnezeu trebuie sa existe.

O exprimare mai accesibila este urmatoarea: pentru ca gindirea umana sa aiba valoare, Dumnezeu trebuie sa existe, caci simpla notiune de finit presupune existenta Infinitului, si simpla ideie de creatie implica undeva un Creator, etc. Cu alte cuvinte, simpla nevoie de valoare a gindirii umane presupune existenta a ceea ce putem gindi (Leander S. Keyser, A System of Christian Evidence (Burlington, Iowa; Lutheran Literary Board, 1930), p. 199).

Fireste, aici nu este vorba despre Dumnezeu ca despre un simplu produs al imaginatiei umane. Immanuel Kant nu a fost prea convins de valoarea argumentelor teiste (care dovedesc existenta lui Theos, Dumnezeu). El a propus insa un al cincilea, **argumentul moral**. Kant a simtit foarte puternic ca exista evidenta unui profund caracter moral al lumii. Omul este plasat intr-o lume guvernata de anumite legi morale. El se poate ridica impotriva acestei realitati si poate actiona impotriva legilor morale ale lui Dumnezeu, calcindu-le, dar el nu poate desfiinta prin aceasta existenta lor si nici nu le poate desfiinta caracterul lor moral; omul nu poate scapa consecintelor pacatului sau. Deci, rationeaza Kant, daca exista niste legi morale suverane, atunci trebuie sa existe si un Legiuitor care se poarta ca Guvernator al existentei.

Pentru cel ce vrea sa ia in considerare toate argumentele, ni se pare nedrept sa ometem dintre ele unul foarte profund si anume: **caracterul si marturia pe care o au Scripturile**. Este evident ca ele au exercitat o influenta salutara oriunde au patruns si au fost tratate cu respect. Oamenii care au primit mesajul Bibliei au devenit mai buni si mai drepti. Este clar ca aceasta carte remarcabila postuleaza existenta unui Dumnezeu personal si mare. Am putea intreba deci: De pe ce temelie vorbesc aceia care indraznesc sa contrazica marturia Cartii cartilor?

Exista deasemenea si **marturia depusa de Isus Hristos**. Toti stiu ca El a fost un om cinstit, bun si drept. Vorbele Lui ne spun ca El cunostea din experienta personala despre existenta lui Dumnezeu. Am putea intreba din nou: Pe ce baza contrazic necredinciosii marturia lui Isus Hristos?

Am mai putea adauga **argumentul experientei crestine**. De-a lungul istoriei Bisericii crestine, milioane si milioane de oameni sinceri si buni au marturisit ca ei au gustat dulcelea partasiei cu Dumnezeu prin credinta in Isus Hristos si ca au devenit constienti de realitatea prezentei lui Dumnezeu si a vesniciei. S-ar cuveni sa intrebam iarasi: Poate oare orbirea unora sa-i dovedeasca mincinosi pe cei care vad? Sau poate oare faptul ca unii nu L-au crezut pe Isus Hristos si si-au predat vietile in mina Lui sa dovedeasca faptul ca toti ceilalti care au facut aceasta traiesc numai o iluzie?

Se pare ca in aceste probleme despre argumentarea existentei lui Dumnezeu teologii au alunecat dintr-o extrema in cealalta. S-ar prea putea ca in generatiile trecute si Catolicii si Protestantii sa fi exagerat importanta dovedirii rationale pentru intoarcerea oamenilor la credinta. Astazi insa, se pare ca am alunecat in cealalta extrema ajungind sa subestimam intreaga problema, abandonind gandirea rationala si subliniind un fel de irationalism tulbure, de parca omul n-ar fi la urma urmei o fiinta cugetatoare.

Adevarul se afla ca de obicei undeva pe la mijloc intre aceste doua extreme. Prin ea insasi, ratiunea este neputincioasa sa-l transforme pe un om intr-o noua creatie in Hristos. Oamenii nu ajung crestini printr-o preocupare intelectuala intensa, ci prin realizarea faptului ca sint pacatosi si au nevoie grabnica de un Mintuitor, de Isus Hristos. Pe de alta parte, este rational, si asta poate fi sustinut cu dovezi, sa crezi ca lumea aceasta nu s-a facut de la sine si nu este de sine statatoare. Credinta in Dumnezeu este rationala si poate fi aparata in fata tribunalului mintii. Mesajul central al Bisericii crestine trebuie sa ramina insa, nu dovedirea, ci proclamarea legii sfinte a lui Dumnezeu si a pacatoseniei umane, care impreuna cer un remediu al crizei prin glorioasa lucrare mintuitoare a Evangheliei lui Hristos, oferita oricui cu conditia ca sa fie implinite conditiile credintei si pocaintei. Argumentele teiste nu pot produce credinta si nici nu o pot intretine, dar ele il pot ajuta pe credinciosul imatur sa-si depaseasca problemele intelectuale (Vezi J.C. Wagner, *Can a Thinking Man Be a Christian?* (Scottsdale, Pa.: Herald Press, 1950) (desi s-a observat ca de cele mai multe ori indoielile nu sint de natura intelectuala, ci emotionala).

Trebuie de asemenea sa pastram in minte faptul ca mesajul central al Bibliei nu este un set de argumente, ci proclamarea unei mintuiri din pacat si a darului minunat al vietii vesnice prin Isus Hristos, Domnul nostru.

[\(continuare in Prolegomena_2\)](#)

Introducere in Teologie

[Inapoi la Cuprins](#)

Prolegomena *(partea a II-a)*

7. SURSA BIBLICA A TEOLOGIEI

Teologul evanghelic accepta, umil si plin de credinta, toate afirmatiile clare ale Scripturii. Desi este adevarat ca darul mare dat de Dumnezeu oamenilor este Isus Hristos si ca menirea primordiala a Cuvintului lui Dumnezeu este aceea de a depune marturie despre Hristos, in Biblie mai exista si alte afirmatii despre adevar care sint toate foarte folositoare pentru invatatura. Este adevarat ca uneori oamenii au batjocorit continutul de informatii al Bibliei, fortind prin interpretari gresite textul Scripturii si rastalmacind metafore ca: ferestrele cerului, cele patru vinturi, etc. Iata ce declara Menno Simon despre autoritatea Scripturii:

“Nadajduim ca nici un om cu mintea intreaga nu va fi atit de ignorant incit sa nu-si dea seama ca Vechiul si Noul Testament au fost scrise spre invatatura, mustrarea si indreptarea noastra; si ca ele sint sceptra si legalitatea careia trebuie sa i se supuna in ascultare orice casa, adunare, Biserica sau Imparatie a Domnului (2 Timotei 3:16). Orice lucru contrar Scripturii, fie ca este vorba despre doctrina, credinta, simboluri, inchinare sau comportament, trebuie confruntat cu aceasta legalitate si demolat cu acest sceptra, fara sa ne uitam la fata omului si fiind hotariti sa mergem pina la o nimicire totala”. (Complete Works (Elkhart, Ind. John F. Funk and Brother, 1871) I, pp.53,54)

Menno adauga si acest indemn:

“Va rog, plin de smerenie si teama sfinta, sa examinati aceste invataturi ale mele si sa le judecati prin Duhul si Cuvintul lui Hristos care este in voi. Comparati-le cu invatatura si practica apostolilor ...: Trag nadejde ca, prin harul lui Dumnezeu, veti intelege deplin ca ce propovaduiam noi este tocmai acea invatatura infailibila si de nezdruccinat a Scripturii” (Idem, I. p.77).

Este bine stiut ca, in ultimul secol, teologia modernista a ajuns sa puna la indoiala infailibilitatea Scripturilor; ei nu mai cred in minunile Domnului, nu mai accepta nasterea Domnului Isus din fecioara, neaga divinitatea unica a lui Isus Hristos, reduc problema ispasirii la o simpla influentare morala, resping invatatura biblica despre invierea in trup, inlocuind-o cu invatatura greceasca a nemuririi sufletului, nu cred in revenirea personala a Domnului Isus si-i neaga Bibliei statutul de autoritate deplina si desavirsita. (Vezi John Horsch, *Modern Religious Liberalism* (Scottsdale, Pa. Mennonite Publishing House, 1924); J. Gresham, *Christianity and Liberalism* (New York; The Macmillan Co. 1942), p. 270.)

Acesti modernisti nu mai cred ca toata Scriptura este insuflata de Dumnezeu si de folos ca sa invete (2 Timotei 3:16) si ca “nici o proorocie nu se tilcuieste singura. Caci nici o proorocie n-a fost adusa prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, minati de Duhul Sfint” (2 Petru 1:20-21).

Si Catolicii si Protestantii sint de acord in privinta *inspiratiei desavirsite a Scripturilor*. Iata cum este exprimat acest punct de vedere intr-o definitie catolica:

“Inspiratia este o influenta directa a harului divin asupra mintii, asupra vointei si asupra tuturor celorlalte facultati ale scriitorului uman, care are ca rezultat faptul ca el concepe mintal, doreste si in final chiar scrie in modul cel mai corect exact ceea ce Dumnezeu intentioneaza ca el sa scrie si nimic altceva, asa ca putem spune pe drept cuvint ca Dumnezeu insusi este autorul tuturor celor scrise” (Donald Attwater, General Editor, *A Catholic Dictionary* (New York: The Macmillan Co. 1942), p.270).

Acelasi teolog continua:

“Inspiratia nu variaza in intensitate sau calitate, ea este aceiasi in toate cartile Bibliei si la fel in orice fragment al lor, garantindu-ne intreaga lor infailibilitate si autoritatea lor dumnezeiasca. Din cauza ca inspiratia nu este un proces mecanic sau o putere strivitoare, ci doar o influenta care se manifesta in launtrul mintii si vointei scriitorului uman, stilul personal, vocabularul personal si toate trasaturile personalitatii lui omenesti ramin intacte si usor de identificat in cartea produsa, desi continutul ei este in intregime lucrarea lui Dumnezeu Insusi, iar omul este doar un instrument in mina Lui desavirsita.” (Idem, pp.270,271.)

Cel ce vrea sa stie mai mult despre inspiratie poate citi excelentul eseu scris de John Murray de la Seminarul Teologic Westminster si intitulat: "The Attestation of Scripture". (In The Infallible Word, pp.1-52)

Fiind si o carte scrisa de oameni, Biblia prezinta elemente pur omenesti ca de exemplu exagerarea constienta facuta de oamenii din poporul Israel in fata deslantuirii grozavelor plagi care s-au abatut asupra Egiptului (Exod. 9:6,7) sau prezenta emotiilor pur omenesti de: dezgust, descurajare, nadejde, aspiratie, bucurie si necaz. Biblia cuprinde o inregistrare a istoriei asa cum a fost ea vazuta prin ochii omenesti.

De exemplu, istorisirile paralele ale evanghelistilor pot fi numai cu greu armonizate una cu cealalta din cauza ca autorii lor le-au scris intr-o deplina libertate fara sa fie preocupati daca vor spune la fel ca cei ce vor povesti aceleasi evenimente. Stilul si vocabularul folosit se deosebeste foarte mult de la un scriitor la altul. Mai mult, personalitatea si experienta personala a fiecaruia este evidenta in felul in care sint scrise cartile Bibliei.

Credinta in inspiratia deplina a Scripturilor nu presupune in nici un fel convingerea ca autorii scrierilor au fost coplesiti de un fel de extaz religios care le-ar fi paralizat capacitatile mintale personale. Si inca ceva, limbajul scrierilor sfinte nu este unul stiintific sau macar teologic, ci este acela al vietii de fiecare zi. (vezi Gods Word Written, Herald Press, 1966, 1968.)

Cind "evangelicii" sustin ca teologia trebuie sa fie in intregime intemeiata pe surse biblice, ei inteleg prin aceasta ca este de datoria oricarui teolog sa-si intemeieze afirmatiile pe Cuvintul lui Dumnezeu, pe intreg Cuvintul lui Dumnezeu si numai pe Cuvintul lui Dumnezeu.

Aceasta pozitie este in contradictie cu pozitia celorlalte doua curente teologice de interpretare : Scoala Rationalista si Scoala Catolica.

Mai exista si o alta pozitie a Scolii de interpretare mistica de care ne vom ocupa intr-unul din capitolele urmatoare.

Rationalistii stabilesc dinainte ceea ce cred ei ca este in limitele posibilului si apoi se folosesc de propriul lor intelect ca de un arbitru final al adevarului, dind la o parte autoritatea Cuvintului lui Dumnezeu revelat. Ei au fost foarte mult influentati de unele scoli de gindire filosofica, mai ales din timpul lui Immanuel Kant, din cea de a doua jumatate a secolului optsprezece. Noi spunem impreuna cu Luther ca:

"Nu trebuie sa criticam, sa cintarim sau sa judecam Scripturile cu propria noastra inteligenta, ci rivnitori si intr-o atmosfera de rugaciune, noi trebuie sa meditam asupra celor scrise cautind sa patrundem sensul adinc al celor scrise ... Duhul Sfint trebuie sa fie in aceasta invatatorul si calauza noastra desavirsita de la care nu trebuie sa ne sfiim sa luam intelepciune. Ori de cite ori ma afl asaltat de ispите, eu ma refugiez imediat in continutul unui verset din Biblie, ca acela care spune de exemplu ca Hristos Isus a murit pentru mine, si imi extrag de acolo puterea si nadejdea necesara pentru a depasi momentul de criza". (Thomas S. Kepler, The Table Talk of Martin Luther (New York & Cleveland; The World Publishing co., 1952), p.6.)

Luther a mai spus:

"Mi-am bazat predicarea pe fiecare litera din cuvintul lui Dumnezeu; cui ii place sa ma urmeze, cui nu, sa ramina in urma". (Idem, p.8.)

Conrad Grebel, intemeietorul miscarii "Fratilor elvetieni", a scris in 1524: "Nu scoala, ci harul lui Dumnezeu mi-a dat puterea sa ma incred in Cuvintul lui Dumnezeu". (Harold S. Bender, Conrad Grebel, c. 1498- 1526, Goshen, Ind. The Menonite Historical Society, 1950, p.iv)

Pacostea teologiei de astazi este ca ea a intrat sub influenta unor teorii abstracte pline de speculatii si sisteme filosofice, in loc sa stea in lumina curata a afirmatiilor clare prezentate de Dumnezeu in Cuvintul Sau.

Biserica Catolica nu respecta Biblia ca pe singura ei autoritate in probleme de credinta si practica. Pozitia ei a fost formulata in felul urmator: " Sfinta Scriptura este de folos ca sa invete, ca sa mustre, ca sa indrepte, ca sa dea intelepciune in neprihanire, dar simpla ei citire nu garanteaza ajungerea la mintuire si ea nu este singura autoritate in probleme de credinta crestina. Autoritatea suprema ramine un atribut al Bisericii vii, iar sfinta traditie trebuie asezata alaturi de Scriptura si considerata la fel de inspirata. O dogma catolica deci, nu are neaparata trebuinta de un suport biblic care sa-i garanteze autoritatea; dogmele sint vrednice de crezare nu pentru ca ar fi luate din Scriptura, ci pentru faptul ca sint invatate de catre Biserica ..." (A Catholic Dictionary, p.479)

In ce priveste acest corp de invatatura extrabiblic, pe care catolicii il numesc "traditie", iata cum a fost el definit: Traditia este "totalitatea invataturilor care nu au fost incredintate sfintelor Scripturi (desi s-ar fi putut sa fi aparut in anumite carti neinspirate), ci ne-au fost transmise din generatie in generatie prin intermediul unor parinti autorizati ai Bisericii." (Idem, p.528.)

Catolicii si Protestantii au pareri diferite nu numai in ceea ce priveste traditia extrabiblica, ci si in alte invataturi. Catolicii neaga de exemplu validitatea interpretarii personale a Scripturii, sustinind dimpotriva ca: "Numai Biserica poate arata sensul si intelesul unui anumit pasaj din Biblie". (Idem, p.483.) Cu alte cuvinte, credinciosii catolici nu sint incurajati sa citeasca si sa caute sa inteleaga singuri Biblia bazandu-se pe ajutorul si iluminarea Duhului Sfint. In catolicism, dreptul de a interpreta Scriptura nu este al credinciosului individual, ci al Bisericii prin activitatea ierarhiei ei. Protestantii s-au ridicat impotriva acestei restrictii si au sustinut ca autoritatea suprema in probleme de credinta si viata este Cuvintul lui Dumnezeu, asa cum este el descoperit si lamurit de Duhul Sfint fiecarei constiinte in parte. Catolicii pretind ca autoritatea suprema trebuie sa ramina Biserica, nu credinciosii individuali; clerul ei, nu multimea fara pregatire.

Un al treilea punct in care Romano-Catolicii difera de Protestanti este componenta Bibliei insasi. Catolicii au adaugat Vechiului Testament un numar de carti pe care ei le numesc deuterocanonice. Aceste carti sint: Tobias, Judith, Cartea intelepciunii, Eclesiastul, Baruc, I si II Macabei, Estera 10:4 pina la sfirsit, Daniel 3:24 pina la 4:3, precum si capitolele 13 si 14. Catolicii sustin ca autoritatea acestor adaugiri este la fel de mare ca a tuturor celorlalte carti ale Bibliei, desi ei admit ca "ele nu au fost incluse in Biblia evreiasca a iudeilor". (Idem. p.153.)

Protestantii au refuzat aceste carti si fragmente de carti extracanonice pe baza faptului ca ele nu au fost prezente in Biblia folosita de Hristos si de apostoli. Ele contin de altfel invataturi care nu sint in armonie cu restul Scripturii si nu sint citate nicaieri in continutul consacrat al Noului Testament, nu exista nici macar o urma a lor.

Exista si un al patrulea punct in care Catolicii si Protestantii nu sint de aceiasi parere.

Protestantii cred ca Dumnezeu a inchis canonul cartilor sfinte la numarul celor cuprinse in Noul Testament si ca de atunci nu a mai existat nici un alt fel de revelatie personala care sa fi avut ca scop supplementarea sau adaugirea invataturii sfinte.

De exemplu, inchinaciunea catre inima sfinta a lui Isus care consta in adorarea inimii de carne a Mintuitorului isi trage popularitatea dintr-o revelatie personala pe care ar fi primit-o sfinta Margareta Maria Alacoque in anii 1673 - 1675. (Idem, p.467) Protestantii nu neaga faptul ca Dumnezeu poate da unora calauziri individuale prin intermediul vedeniilor sau a descoperirilor personale, dar se

impotrivesc ideii ca o astfel de comunicare personala si individuala ar putea avea insemnatate pentru toata multimea credinciosilor si ar trebui adaugata la continutul Scripturii ca o practica recomandabila si necesara.

8. CRESTINISMUL SI MISTICISMUL

Din cauza ca misticismul nu este o miscare unitara este foarte dificil sa fir definit intr-un fel care sa-i multumeasca pe toti cei ce fac parte din aceasta grupare.

Misticismul este un termen care se poate aplica si unei religii pagane din afara curentului de invatatura crestina si in acelasi timp si unei denaturari eretice a crestinismului, care continua insa sa se manifeste in interiorul lumii asa zise crestine. Tot asa, termenul poate fi folosit si atunci cind ne referim la un anumit fel de crestinism care nu este fundamental gresit, dar pune un accent neobisnuit de mare pe anumite forme de pietate si de inchinaciune.

Esenta misticismului este o nebalansata aplecare inspre continutul unei relatii de partasie si de comuniune tainica cu Dumnezeu sau cu Hristos care sa mearga dincolo de umblarea obisnuita a celui credincios cu Domnul, asa cum este ea reglementata de continutul Cuvintului lui Dumnezeu si de interpretarea pe care i-o da Duhul Sfint.

Misticismul veritabil, in aspectele generale ale acestei miscari, implica se pare trei stagii de ascensiune in spiritualitate: purificarea, iluminarea si unirea extatica. (Vezi Theologica Germanica, la capitolul despre extaz in miscarea mistica, New York: Pantheon, 1949, pp.9-109)

Multi mistici, crestini si necrestini deasemenea, marturisesc ca au trait astfel de clipe de extaz in care au experimentat o neingradita, directa si coplesitoare prezenta a dumnezeirii. Ei au inclinat dupa aceea sa practice si sa propovaduiasca anumite lucruri care au fost contrare invataturii din Cuvintul lui Dumnezeu, deschizind oamenilor o cale speciala de contact cu divinitatea, fara sa mai tina seama de totala depravare a fiintei umane si de nevoia ei dupa un Mintuitor personal.

Experientele de extaz nu sint rele prin ele insele. Multi dintre crestinii evanghelici, protestanti si chiar unii dintre Catolici au marturisit si ei ca au trait momente de deosebita inaltare sufleteasca in care au experimentat o minunata simtire a prezentei lui Dumnezeu.

Charles G. Finney era un tinar avocat in data de 10 Octombrie 1821 cind si-a predat viata in miinile lui Hristos si cind L-a acceptat drept Mintuitor personal. In seara aceleiasi zile, el a trait citeva ore de partasie deosebita cu Domnul Isus Hristos, de parca ar fi stat fata in fata personal cu Mintuitorul. Felul in care pare ca L-a priveste Isus l-a facut pe Finney sa plinga cu hohote, asa cum plinge un copil. Duhul Sfint s-a pogorit peste el cu o asemenea putere de parca "valuri de iubire lichida" (Richard E. Day, Man of Like Passions (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 1942), p.45) l-ar fi inundat.

Si alti sfinti din Biserica Domnului au avut trairi asemanatoare. Charles G. Finney nu a devenit insa un mistic; el n-a alunecat inspre o viata de preocupari pioase deosebite si nici nu a pretins ca alti crestini trebuie sa caute sa aiba si ei trairi extatice asemanatoare cu a sa. Dimpotriva! Finney a devenit un om cu o teologie foarte sanatoasa, accentuind severitatea legii lui Dumnezeu, necesitatea pocaintei de pacate si datoria de a-L asculta si de a-L sluji pe Hristos Domnul. Misticii propriu-zisi au pus un accent prea mare pe anumite tipuri de pietate si sa aseze trairile emotionale deasupra Scripturilor.

Noi nu vrem sa negam faptul ca Dumnezeu poate hotari sa dea unora dintre copiii Sai trairi extatice si nici sa bagatelizam importanta unei religii a inimii, dar vrem sa punem in discutie care este pentru crestin autoritatea suprema in probleme de credinta si de practica. Este aceasta autoritate doar simtirea interioara intima primita in timpuri de extaz sau este ea doar invatatura clara si limpede a Cuvintului lui Dumnezeu? Iata ce scria, plin de seriozitate, Simon Menno:

“Fratilor, va spun adevarul si nu mint: nu sint nici Enoh, nici Ilie; nu am vedenii, nu sint profet si nici nu va pot spune cuvinte care sa nu fi fost deja spuse in desavirsitul Cuvint al lui Dumnezeu (si oricine ar vrea sa va invete altfel s-ar rataci curind si v-ar insela amarnic). Sint incredintat ca bunul Dumnezeu ma va pastra in Cuvintul Sau in asa fel incit sa nu pot scrie sau spune decit ceea ce ni s-a spus deja prin Moise, prin profeti, prin evanghelisti si prin celelalte scrieri apostolice; sa le caut si sa le explic sensul, intentia si scopul urmarit de Hristos. Judecati si voi care aveti o minte duhovniceasca. Repet, nu mi s-a aratat nimeni si nu m-a inspirat nici un inger, si nici nu doresc sa mi se arate, ca sa nu fiu dus in ratacire. Cuvintul lui Hristos, asa cum este el, imi este tot ce am nevoie si tot ceea ce imi este de folos.” (Complete Works, II, p.248.)

9. TEOLOGIA SI FILOSOFIA

Unii teologi au subapreciat Biblia considerind-o doar o culegere de texte improvizate pentru a sustine un anumit sistem omenesc de filosofie. Altii au cazut in alta extrema, privind la Biblie doar ca la o culegere de literatura evreiasca si minimalizindu-i bagajul de continut doctrinal.

Teologii evenghelici cred ca Biblia este mult mai mult decit un simplu cuvint al oamenilor. In esenta ei, Biblia este Cuvintul lui Dumnezeu trimis catre oameni. Chiar daca nu apartii celor care vad in Scriptura inspiratia lui Dumnezeu, esti obligat sa vezi chiar si la o citire superficiala ca Biblia propune un punct de vedere foarte clar asupra multora din intrebarile care au framintat mintile oamenilor inca din zorile istoriei. (Complete Works, II, p.248.)

1. Biblia sustine ca exista un Dumnezeu viu si atotputernic, Dumnezeul lui Avraam, Isaac si Iacov, Sfintul lui Israel si Tatal Domnului nostru Isus Hristos.
2. Scripturile confirma deasemenea existenta unei puteri spirituale limitate care i se opune lui Dumnezeu. Aceasta entitate este numita Satana (impotrivorul, adversarul) si Diavolul (pirisul). Biserica crestina de astazi are nevoie sa redevina constienta de prezenta si lucrarea nefasta a Diavolului in lumea de acum; bineinteles ca aceasta nu este o pledoarie pentru o intoarcere la caraghioslicurile Evului Mediu, cu strania lui demonologie si cu “vinatoarea de vrajitoare” careia i-au cazut victime o multime de oameni nevinovati.
3. Biblia ne invata ca universul nu este infinit si nici vesnic, ci ca el a avut un inceput, cind a fost creat de Dumnezeu printr-un decret divin (“fiat” - sa fie!).
4. Biblia marturiseste ca Dumnezeu este in acelasi timp si “transcendent” (dincolo de creatie si separat de ea) si “immanent” (prezent in tot ceea ce se intimpla in creatie). Dumnezeu este slavit in Sine insusi mai presus de toata creatia, dar este si implicat in farimintarile ei in calitate de Suveran si Sustinator al ei. Providenta divina (grija dumnezeiasca) se indreapta permanent asupra tuturor lucrurilor create de El.
5. Scriptura ne spune ca Dumnezeu l-a creat pe om cu o capacitate mintala capabila sa gindeasca si sa fie educata de El si i-a dat porunca sa stapineasca pamintul si sa-l ingrijeasca.
6. Conform Bibliei, omul a fost facut de Dumnezeu asemanator Lui in capacitatile morale, mintale si spirituale, dar ca omul a cazut in ispita Satanei si a atras asupra intregii rase infectia “pacatului si a mortii”. Din momentul caderii, omenirea este iremediabil pierduta si alienata fata de Dumnezeu si ar ramine vesnic asa, daca Dumnezeu nu ar fi avut initiativa lucrarii de mintuire.
7. Biblia ne arata cum Dumnezeu a intervenit mereu de-a lungul istoriei umane pentru a desavirsi aceasta lucrare de mintuire, care a culminat apoi in ispasirea facuta de intrupatul Fiu al lui Dumnezeu, pe Crucea din dealul Golgotei.
8. Biblia ne arata din plin cum Dumnezeu i-a chemat mereu pe oameni la Sine si i-a indemnat sa se pocaiasca de pacatele lor, sa creada in El, sa puna capat impotrivirii lor si sa-L asculte din toata inima.

9. Biblia marturiseste ca aceia care I se predau lui Hristos prin pocainta si credinta sincera sint reinoiti din punct de vedere spiritual si intra intr-un proces treptat care are ca scop transformarea lor in asemanarea cu Isus Hristos.

10. Dumnezeu aude rugaciunile copiilor Sai si-i asculta. Rugaciunea este calea hotarita de Dumnezeu pentru intrarea in partasie cu El si pentru obtinerea binecuvintarilor. Rugaciunea pentru cei bolnavi poate include uneori si o ungere simbolica cu untdelemn (Iacov 5:14).

11. Biblia ne spune ca Dumnezeu are un scop clar si prestabilit cu rasa umana aici pe pamint, si anume, transformarea pamintului intr-o imparatie a Sa, anticipata acum de existenta si activitatea Bisericii.

12. Semnele distinctive ale crestinismului adevarat sint: o separare spirituala de orice este rau (cea ce duce la o viata de sfintenie personala, la o traire in smerenie si umilinta, la o slujire a binelui si la o etica plina de bunavointa fata de altii), si o pasiune launtrica necurmata pentru aducerea altor oameni la Hristos.

13. Conform Scripturii, drama prezenta in istoria omenirii nu este fara sfirsit, ci doar temporara. Confruntarea poporului lui Dumnezeu cu fortele raului se va termina in final cu o interventie coplesitoare a lui Dumnezeu, cind Hristos va veni personal ca sa puna capat oricarei impotriviri, sa-i invieze pe cei morti, sa-i duca pe sfinti in slava care le-a fost pregatita, iar pe cei ce au trait in nelegiuire sa-i judece si sa-i pedepseasca.

Pentru cel ce este gata sa o creada sincer si umil, Biblia pune la dispozitie raspunsuri la intrebari majore ca cele despre fiinta si natura lui Dumnezeu, originea materiei, energiei si vietii, natura si destinul omului, inceputul si sfirsitul tuturor lucrurilor. Ea nu va raspunde insa niciodata la intrebarile speculative si nerodnice ale filosofiei, printre care am putea aminti: care este componenta ultima a materiei, care este relatia dintre trupul omenesc si gindirea umana, care sint limitele si caile cunoasterii, etc. Biblia nu raspunde nici celor curiosi care ar vrea sa afle in ea o detaliere amanuntita a planului lui Dumnezeu in istoria lumii.

Revelatia divina din Biblie este gata sa ne puna la dispozitie raspunsuri suficiente ca sa ne duca la mintuire, dar nu intentioneaza nici pe departe sa fie un tratat de filosofie pura sau de stiinta. Orice incercare de a o transforma in asa ceva, va sfirsi intotdeauna printr-o desfigurare a Scripturii intr-o incercare disperata de a-L face pe Dumnezeu sa ne spuna mai mult decit a vrut El sa ne descopere in Cuvintul Sau. Pe de alta parte, filosofii care intorc spatele revelatiei, gresesc si ei amarnic atunci cind nu vor sa tina seama de informatiile despre Dumnezeu, lume si viata pe care ni le pune la indemina Biblia.

Oamenii au nevoie si de teologie si de lucrarea ratiunii daca vor sa inteleaga bine cine sint ei si pe ce lume se afla. Si bigotismul ingust al celor care au intors spatele stintei si goliciunea morala a celor care au intors spatele crestinismului, au adus lumii numai suferinte, privatiuni si drame sfisietoare. Ce bine ar fi daca ne-am putea da seama ca si revelatia si ratiunea sint cadouri din partea aceluiasi Dumnezeu care ne vrea fericiti si in viata de acum si in cea viitoare.

10. CRESTINISMUL SI CELELALTE RELIGII

Crestinismul este o religie exclusivista. Domnul Isus a spus ca El este Calea, Adevarul si Viata si ca nimeni nu vine la Tatal decit prin El. Biblia ne spune ca toti oamenii care se afla astazi in viata descind din aceia care au avut la inceput o cunoastere clara despre Dumnezeu. Aceasta inseamna ca Biblia ne prezinta o origine comuna a rasei umane, iar aceasta origine a fost intr-o atmosfera de contact direct, nemijlocit si vital cu Dumnezeu. Paginismul este prin urmare o degenerare regretabila si vinovata a nivelului de cunoastere a lui Dumnezeu, Tatal (Rom. 1:20-32).

Exista astazi in lume si o parere contrara care spune ca religia a suportat si ea un proces de evolutie progresiva de la animismul originar (in care oamenii credeau ca in spatele tuturor manifestarilor se afla cite un dumnezeu), la monoteismul contemporan (unificarea tuturor zeitatilor intr-un singur Dumnezeu). Aceasta teorie sustine ca si religiile sint la urma urmei un produs al mintii omului aflat in dezvoltare. Biblia ne spune insa ca omul a avut o cunoastere divina initiala si ca a pierdut-o apoi, indepartindu-se din ce in ce mai mult de Dumnezeu si ajungind la practici cu atit mai primitive si mai repulsive, cu cit indepartarea aceasta a ajuns mai mare. Din punct de vedere crestin, religiile lumii sint rezultatul unei indepartari vinovate fata de Dumnezeu. Biblia ne spune ca omul a ajuns astazi pacatos in natura sa si ca nu mai poate veni la Dumnezeu decit prin intermediul unui mijlocitor oferit in persoana Domnului Isus Hristos. Aceasta pozitie a crestinului s-ar putea sa fie jignitoare pentru cei care stau in afara crestinismului, dar nu avem ce face; ea este izvorita din mesajul clar si categoric al Bibliei (Cf. Schmidt-Rose: The origin and Growth of Religion, Dial Press, 1935).

Daca Domnul Isus Hristos este singura cale de intoarcere a oamenilor la Dumnezeu, se pune intrebarea: Atunci de ce le-a mai dat Dumnezeu evreilor Legea lui Moise?

Raspunsul la aceasta intrebare ar putea suna cam asa:

- (1) ca sa-i faca constienti de starea lor de pacat;
- (2) ca sa le dea posibilitatea sa-si exprime simbolic pocainta; si
- (3) ca sa-i pregateasca pentru viitoarea rascumparare prin Mesia.

Cu alte cuvinte, institutiile legii mozaice au avut un caracter didactic, simbolic si tipologic. Numai harul l-a determinat pe Dumnezeu sa-i primeasca la Sine pe cei care veneau la El pe baza jertfelor prevazute de legea mozaica: "Caci este cu neputinta ca singele taurilor si al tapilor sa stearga pacatele".

Daca se intreaba cineva: Cum de erau atunci iertati israelitii care au venit la Dumnezeu mai inainte ca sa se fi jertfit Isus Hristos? le putem raspunde ca aceasta s-a putut realiza doar printr-o aplicare "retroactiva" a harului. (Evrei 9:15)

Daca ne este ingaduit sa folosim o ilustratie contemporana, a fost de parca, in harul Sau, Dumnezeu a ales sa achite plata unui cec mai inainte ca Domnul Isus sa fi depozitat pretul necesar rascumpararii noastre. In ziua de astazi insa, nici ceremoniile mozaice si nici formele vreunei alte religii nu-i mai pot mintui pe oameni. Acest adevar a fost proclamat cu tarie de apostolii Domnului. Biserica crestina nu poate participa acum la nici un fel de tripla alianta asa-zis mintuitoare (Protestantismul, Catolicismul si Iudaismul). Numai Domnul Isus mintuieste. (Fapte 4:12) El este singurul Mijlocitor intre Dumnezeu si oameni.

Ceea ce face crestinismul superior oricarei alte religii este Domnul Isus Hristos. Crestinismul nu este mai bun datorita unei etici superioare sau datorita unui sistem filosofic mai distilat. Singura superioaritate

a credintei crestine este persoana lui Isus Hristos. El este singurul in stare sa-i mintuiasca pe cei pacatosi. Numai El este Dumnezeu adevarat intrupat in istorie si numai El ii poate scapa pe oameni de grozava pedeapsa a vinovatiei. Iata ce i-a spus ingerul lui Iosif: "Ea va naste un Fiu, si-I vei pune numele Isus, pentru ca El (numai El) (Accentuarea din originalul grec) va mintui pe poporul Lui de pacatele sale". (Mat.1:21)

S-ar putea ca alte religii sa contina si ele mari doze de adevar, un sistem filosofic elaborat si norme superioare de etica, dar ele nu vor fi niciodata in stare sa le ofere oamenilor lucrarea de rascumparare. Aceasta este cauza pentru care ele pot si trebuie pe drept cuvint sa fie numite: "false". Ele nu pot da celor ce adera la ele tocmai siguranta mintuirii eterne pe care pretind ca o ofera. Iata de ce, in peisajul multicolor al religiilor lumii, crestinismul nu se va multumi sa stea linistit, ci va accentua si va intretine mereu nevoia de misiune si de proclamare a Evangheliei mintuitoare pina la marginile pamintului.

11. EVANGHELIA SI LEGEA

Biserica Protestanta le este indatorata luteranilor pentru evidentierea acestui contrast care se gaseste in Biblie. In discutia de fata prin lege se va intelege voia revelata a Lui Dumnezeu care pretinde omului o ascultare absoluta fata de normele de dreptate stabilite de Dumnezeu. Mereu si mereu Scripturile subliniaza ca in fata legii Lui Dumnezeu toti oamenii sint pacatosi.

Legea - de orice fel ar fi ea - nu este in stare sa salveze pe nimeni. (Rom. 3:19-31) Cu toate acestea legea este importanta. Ea le demonstreaza oamenilor ca au nevoie de un Mintuitor. Apostolul Pavel marturiseste ca el n-ar fi cunoscut ce este pacatul, daca n-ar fi fost legea care sa-i spuna : “Sa nu poftesti!” (Rom.7:7)

Chiar si dupa ce o persoana este mintuita, legea isi pastreaza valoarea, caci ea ii slujeste copilului lui Dumnezeu drept indreptar etic. Prin Evanghelie vom intelege vestea buna ca Hristos a murit pentru cei pacatosi, asa incit cei condamnati de legea lui Dumnezeu pot fi salvati acum prin credinta in Domnul Isus Hristos. Cu alte cuvinte, numai Evanghelia este aceea care ii poate mingia pe oameni si le poate aduce mintuirea.

Unii oameni cred ca in Vechiul Testament se gaseste numai legea, iar in Noul Testament se gaseste numai evanghelia. Este adevarat ca Vechiul Testament se preocupa mai mult de legea lui Dumnezeu, cautind sa-l faca pe om sa-si recunoasca pacatosenia si nevoia lui de salvare. Dar Vechiul Testament este si locul in care este anuntata venirea evangheliei lui Hristos. Pe de alta parte, in Evanghelia Noului Testament sint citate o sumedenie de pasaje din Vechiul Testament care sint folosite ca temelie peste care este cladita mintuirea. Calea de mintuire recomandata in Vechiul Testament era mai mult sau mai putin aceeasi ca si astazi, si anume : Justificarea prin credinta. (Rom.4:1-25)

Noul Testament are si el in continut legea. Ba mai mult, astazi, legea morala este si mai pretentioasa decit in vremurile vechi. (Mat.5:17- 48) Totusi, in ansamblul lui, Noul Testament se ocupa mai mult cu prezentarea Evangheliei mintuitoare a lui Hristos.

Am putea spune deci ca Vechiul Testament contine pe langa lege si mintuirea prin credinta, iar Noul Testament contine pe langa mintuirea prin credinta si prezenta legii. Diferenta mare este ca Noul Testament se concentreaza asupra prezentarii intruparii si patimilor Domnului Isus Hristos.

Ar mai exista si o alta impartire fragmentara a continutului celor doua testamente: impartirea dispensationalista. Aceasta se bazeaza pe observatia ca istoria omenirii, asa cum este ea redata in Biblie, se poate imparti in sapte dispensatii diferite in care revelatia si pretentiile lui Dumnezeu au fost diferite. (The Scofield Reference Bible New York: Oxford University Press, 1909, 1945); Lewis Sperry Chafer, Systematic Theology (Dallas, Tex.: Dallas Seminary Press, 1947, 1948), I-VIII.)

12. RELATIA CRESTINULUI CU VECHIUL TESTAMENT

Tot asa cum am aratat ca legea si harul se gasesc si in Vechiul Testament si in Noul Testament, trebuie sa subliniem acum faptul ca un crestin nu se poate restringe numai la Noul Testament, ci trebuie sa-l citeasca si pe cel Vechi. Apostolul Pavel ne-a invatat ca: “Toata Scriptura este insuflata de Dumnezeu si de folos ca sa invete, sa mustre, sa indrepte, sa dea intelepciune in neprihanire, pentru ca omul lui Dumnezeu sa fie desavirsit si cu totul destoinic pentru orice lucrare buna”.

Revelatia lui Dumnezeu pe care o avem in Noul Testament nu este rupta de aceea primita prin Vechiul Testament, ci deriva din ea, ca o continuare fireasca. Pretutindeni in Noul Testament ni se aminteste ca Vechiului Testament a fost cu adevarat Cuvintul lui Dumnezeu.

Exista sute de citate clare care aduc textul Vechiului Testament in cel Nou. Westcott si Hort sint de parere ca exista nu mai putin de 1.076 cazuri in care textul Vechiului Testament este citat in scrierile Noului

Testament. Profesorul H.S. Miller scrie si el ca: "Este adevarat ca Vechiul Testament este citat, direct sau aluziv, de aproximativ 1.000 de ori ... si chiar de mai multe ori, daca s-ar numara totul in intregime". (H.S. Miller, General Biblical Introduction (Houghton, N.Y.: The Word-Rearer Press, 1947, p.49)

Exista o continuitate nu numai in ceea ce priveste continutul celor doua testamente, ci si in caracteristicile poporului lui Dumnezeu din ele. Aproximativ cu doua mii de ani inainte de Hristos, Dumnezeu l-a chemat pe Avraam si l-a ales pentru a-l transforma intr-un popor numeros prin care sa daruiasca lumii cele doua mari binecuvintari ale Sale: Scripturile si pe Mesia.

Din nefericire, atunci cind Isus Hristos a venit ca Mesia, sa rascumpere pe poporul Domnului, Evreii, ca neam, nu L-au recunoscut si nu L-au primit. Din aceasta cauza, ei au fost inlaturati vremelnic din planul lui Dumnezeu. Apostolul Pavel aseamana aceasta realitate cu taierea unor ramuri dintr-un copac. (Rom. 11:17) Minoritatea de Evrei care s-au pocait totusi si au crezut, L-au primit pe Domnul Isus si au intrat in Biserica alaturi de Neamurile care au primit mesajul Evangheliei. Aceste doua categorii de credinciosi sint astazi mostenitorii promisiunilor si binecuvintarilor lui Dumnezeu. (Efes. 2:11-22; Gal. 6:16) Cu alte cuvinte, credinciosii dintre Neamuri au fost altoiti in maslinul din care fusesera taiati ca ramuri Evreii necredinciosi. (Rom. 11:17-19)

Necredinciosii, fie ei dintre Evrei, fie ei dintre Neamuri, sint pierduti in pacat si in asteptarea pedepsei. Noul Testament prezinta Biserica drept o continuare spirituala a Israelului. Crestinii sint numiti "copii ai lui Avraam". (Gal. 3:29) Ei nu mai apartin astazi unui Ierusalim pamintesc, ci unui Ierusalim care este in ceruri si de muntele Sionului, de cetatea Dumnezeului cel viu. (Evrei 12:22) Tot asa se spune despre cei credinciosi ca au mostenit fagaduintele facute patriarhilor. (Gal. 3:29) In fapt, crestinii au mostenit chintesenta tuturor promisiunilor facute in vechime si anume: pe Domnul Isus Hristos, neprihanirea noastra. (Gal. 3:14)

Adunarea celor credinciosi dintre Evrei si dintre Neamuri intr-un singur trup spiritual (Biserica) este numita de Pavel o "taina", adica un adevar care nu a fost revelat clar oamenilor in vechime, dar care a fost descoperit acum copiilor lui Dumnezeu. (Efes. 3:1-6)

In Noul Testament dispar toate deosebirile dintre Evrei si Neamuri. (Gal. 3:28) Asemenea tuturor Neamurilor, ca sa capete mintuirea si Evreii trebuie sa-L accepte pe Hristos. (Rom. 1:16) Bineinteles ca toti credinciosii trebuie sa depaseasca standardul etic al Vechiului Testament si sa traiasca acum la inaltimea invataturilor date de Hristos. Ceea ce ne-a spus Hristos insa nu este o contrazicere a invataturii Vechiului Testament, ci mai degraba o completare si o adincire a lor. Hristos a venit, nu sa desfiinteze, ci sa implineasca. (Mat. 5:17-48)

Si El a facut aceasta dind la o parte tot ceea ce fusese revelatie trecatoare partiala si pastrind, si chiar extinzind, acele portiuni din revelata straveche care contineau legea morala. (George B. Stevens, The Theology of the New Testament, New York: Charles Scriber, 1927, pp.17-26.)

In celebra Sa predica de pe munte, Domnul Isus ne da o serie de ilustratii despre relatia Sa cu invatatura Vechiului Testament. (Mat. 5:21-48) El spune nu numai ca orice ucidere este vinovata, ci si ca orice minie este nedemna de un cetatean al Imparatiei lui Hristos. Nu numai curvia este rea, dar chiar si privirea pofcioasa este condamnabila. Nu numai divortul usuratic este rau, ci orice forma de divort este interzis, cu exceptia pacatului curviei. Nu numai juramintul fals este vinovat, dar chiar juramintul ca atare este o practica ce trebuie evitata. Nu numai razbunarea este rea, dar chiar si dorinta de a-ti apara pricina la tribunal este vinovata. Nu numai iubirea aproapelui este recomandabila, dar si iubirea dusmanilor trebuie sa-i caracterizeze pe cei ce sint copii ai Domnului. Vechiul Testament parea ca da un acord tacit poligamiei, Hristos ii cheama pe oameni inapoi la tiparul standard original, stabilit de Dumnezeu pentru o insotire unica pe toata durata vietii.

Din toate aceste exemple reiese foarte clar ca cel ce vrea sa faca astazi voia Domnului trebuie sa studieze cu mare atentie toata Biblia, comparind cu grija Vechiul Testament cu Noul Testament si, in caz de contrazicere, preferind intotdeauna invatatura Noului Testament ca norma finala de etica si teologie. Cititorul Bibliei va constata ca majoritatea continutului Vechiului Testament corespunde si astazi normelor mai inalte ale Noului Testament. In putine cazuri inasa, ceea ce era trecut, ceremonial si simbolic trebuie lepadat si trecut astazi cu vederea.

Aducerea de jertfe, clasificarea mincarilor in curate si necurate, zilele de sarbatoare, sabbatul, zilele de ispasire, etc. trebuie privite acum doar ca rinduieli pur evreiesti care nu mai au nici un fel de obligativitate pentru crestini eliberati de Evanghelie. (Col. 2:14-23; Rom. 14:1-6; Gal. 4:9, 10; 4:21-5:1.) Fara nici o indoiala, cea mai importanta lucrare ceremoniala din intreaga lege evreiasca a fost taierea imprejur. Ea a constituit semnul exterior al legamintului incheiat de Dumnezeu cu Avraam. (Gen. 17:9-14)

Noul Testament declara raspicat ca si aceasta ceremonie a fost inlaturata prin Hristos. (Gal. 5:2-11) Cazul acestei ceremonii evreiesti ne arata inasa si felul minunat in care apostolii Domnului au stiut sa interpreteze adevarurile ceremoniale pentru a extrage un adevar spiritual mai profund din Vechiul Testament pentru a-l folosi apoi ca baza pentru o noua invatatura. Ei au observat ca pina si Moise le poruncise Evreilor sa nu se multumesc cu semnul exterior, ci sa-si taie imprejur inima, adica simtirea launtrica. (Deut. 10:16) El le-a profetit de altfel ca Dumnezeu va face aceasta taiere imprejur a inimii pentru ei si pentru copiii lor, asa ca vor ajunge sa-L iubeasca pe Domnul Dumnezeu lor din toata inima si din tot sufletul. (Deut. 30:6)

Putem deci spune ca atunci cind apostolul ii descrie pe crestini ca oameni cu inima taiata imprejur, facuta nu de mina omeneasca, ci cu taierea imprejur a lui Hristos (Col. 2:11), el preia de fapt o invatatura din Vechiul Testament. Cei ce au scris Noul Testament nu s-au sfiit sa ne dea clar si plini de autoritate revelatia cea noua primita prin Hristos. Totusi, in aproximativ o mie de cazuri, ei si-au ilustrat aceasta invatatura cu exemple si texte preluate din cuprinsul Vechiului Testament.

Acele portiuni din Vechiul Testament care proclama adevaruri ale lui Dumnezeu cu valoare vesnica si cu aplicabilitate permanenta pentru oameni sint numite adeseori: legea morala a lui Dumnezeu. Aceasta lege morala este valabila si astazi si este reafirmata de Noul Testament ca indreptarul desavirsit dat de Dumnezeu oamenilor. Domnul Isus Insusi a rezumat intreaga lege a lui Dumnezeu la o simpla variatie pe tema iubirii de Dumnezeu si de semeni. (Mat. 22:34-40) Este evident ca aceste doua principii ale iubirii, care au fost enuntate si de Moise si care alcatuiesc temelia celor zece porunci, sint si fundalul pe care evolueaza toate celelalte invataturi ale Scripturii. Crestinii sint indemnati si ei sa implineasca prevederile divinei legi morale, de data aceasta nu pentru a-si capata mintuirea, ci tocmai ca sa exprime dobindirea ei printr-o umblare in iubire.

Noul Testament proclama emfatic ca mintuirea nu se poate capata printr-o ascultare de prevederile legii, oricare ar fi ea (Rom. 3:20, 21, 22, 26, 28), caci Hristos este sfirsitul legii si neprihanirea tuturor celor ce cred. (Rom. 10:4) Aceasta nu inseamna ca Hristos a desfiintat legea divina, ci doar ca El a pus capat caii de capatare a neprihanirii prin faptele legii. Astazi nu se mai ajunge in cer prin neprihanirea data de lege, ci prin unirea credinciosilor cu Domnul Isus, care le daruieste neprihanirea Lui divina si-i transforma dupa chipul si asemanarea Fiului lui Dumnezeu. (Rom. 5:17; 2 Cor. 3:18)

Noul Testament, si in special epistola catre Evrei, ne arata ca Vechiul Testament, ca sistem religios, este depasit si a fost inlaturat, in locul lui fiind pus Legamintul cel Nou, care-i este superior. (Evrei 8:6,7) Aceasta este o implinire a profetiei din Ieremia 31, care anunta stabilirea unui legamint nou. Daca s-a schimbat legamintul, s-a schimbat si preotia. (Evrei 7:11, 12) Crestinii nu mai sint sub preotia lui Aaron, ci sub preotia lui Isus Hristos. Vechiul Testament presupunea o sumedenie de jertfe, in Noul Legamint singura jertfa necesara si suficienta este Isus Hristos Insusi. (Evrei 7:27) Schimbarea

legamintului a produs inevitabil și o schimbare a legii. (Evrei 7:12) Noul Legamint ne-a adus și promisiuni mai bune. Autorul epistolei către Evrei scrie:

“Dar acum Hristos a capatat o slujba cu atit mai inalta cu cit legamintul al carui mijlocitor este El, e mai bun, caci este asezat pe fagaduinte mai bune. In adevar, daca legamintul dintii ar fi fost fara cusur, n-ar mai fi fost vorba sa fie inlocuit cu un al doilea. Caci ca o muștrare a zis Dumnezeu lui Israel: “Iata, vin zile, zice Domnul, cind voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legamint nou; nu ca legamintul pe care l-am facut cu parintii lor, in ziua cind i-am apucat de mina, ca sa-i scot din tara Egiptului. Pentru ca n-au ramas in legamintul Meu, și nici Mie nu Mi-a pasat de ei, zice Domnul. Dar iata legamintul, pe care-l voi face cu casa lui Israel, dupa acele zile, zice Domnul: voi pune legile Mele in mintea lor și le voi scrie in inimile lor; Eu voi fi Dumnezeu lor, și ei vor fi poporul Meu”. (Evrei 8:6-12)

Vechiul Testament este o sursa bogata de ilustratii pentru zidirea sufleteasca a credinciosului creștin. El contine nenumarate exemple de credinciosie, de rasplatire a neprihanirii, de avertizare impotriva apostaziei, de binecuvintare a celor care au cautat pacea, curatia, și care au stat tari inaintea ispitelor, etc. Nicholls, a cules mai mult de douazeci și șase de proverbe care-si pot gasi ilustrarea in Biblie; și aceasta este numai inceputul a ceea ce s-ar putea face. (Angus-Green, The Bible Hand-Book, New York: Ravell, c. 1905, pp.587- 89.) Pavel ne spune și el ca cele petrecute in Vechiul Testament sint menite sa ne serveasca noua drept pilde. (1 Cor. 10:11)

Cunoasterea Vechiului Testament este absolut necesara pentru cel ce vrea sa inteleaga Noul Testament. Acesta din urma face dese referiri la istoria creatiei, la caderea omului, la intreaga istorie a planului de rascumparare, la legea lui Moise, la profeti, etc. Vechiul Testament mai are și o deosebita valoare devotionala. Aici am putea mentiona nu numai Psalmii, ci și rugaciunile marilor oameni ai lui Dumnezeu, ca Avraam, Iacov, Solomon, etc., impreuna cu exemplele de vietuire evlavioasa ale patriarhilor, preotilor și celorlalti eroi ai credintei.

Se ridica intrebarea; Daca ceremoniile Vechiului Testament n-au avut valoare prin ele inșele, atunci de ce au mai fost instituite? Chiar daca nu sintem in stare sa raspundem complet la aceasta intrebare, am putea sugera ca ele au fost necesare ca sa sublinieze necesitatea trairii unei vietii sfinte separate de pacat. Animalele curate și necurate, diferitele zile de sarbatoare, reglementarile sanitare și toate celelalte prescriptii ale legii au fost necesare pentru a face ca religia sa patrunda in fiecare domeniu al vietii de fiecare zi. Acest aspect a fost in contrast deplin cu religiile pagane practicate de Canaaniti. Religia lor nu avea nici un fel de prevederi morale. (George E. Wright and Floyd V. Filson, The Westminster Historical Atlas to the Bible (Philadelphia: The Westminster Press, 1945), p.36.)

Sistemul evreiesc de jertfe le arata oamenilor ca pacatul este un lucru grozav și costisitor, care duce la moarte, și in acelasi timp ii pregatea pe Israeliti pentru acceptarea Mielului lui Dumnezeu care ridica pacatul lumii. Institutia preotiei ilustra adevarul ca orice om are nevoie de un mijlocitor și mediator in relatia cu Dumnezeu, prevestind lucrarea care avea sa fie savirsita de Domnul Isus Hristos. Ligheanul spalarii a fost un simbol al curatirii; altarul arderilor de tot, al consacrarii; sfesnicul, al iluminarii divine; masa punerii piinilor inaintea Domnului, al partasiei cu Dumnezeu. Locul prea sfint le arata oamenilor ca pacatele lor ii opresc sa intre in prezenta lui Dumnezeu fara un mijlocitor; legea le atragea atentia oamenilor ca nu sint autonomi din punct de vedere moral, ci sint raspunzatori in fata lui Dumnezeu; iar capacul ispasirii le vestea ca Dumnezeu va purta grija de ispasirea pacatelor intregii lumi. (Vezi Harold S. Bender, Old Testamental Law and History (Scottsdale, Pa.: Mennonite Publishing House, 1936), pp43-47.)

Cu toate ca Vechiul Testament n-a fost revelatia finala și perfecta a lui Dumnezeu, nu inseamna ca el nu a fost o parte a revelatiei divine. Fara aceasta revelatie ne-ar fi cu neputinta sa intelegem revelatia

Noului Testament. Orice s-ar spune despre Vechiul Testament, nu trebuie sa uitam ca Domnul Isus si apostolii l-au numit legea, profetii si psalmii si l-au respectat ca pe o descoperire a Domnului, (Rom. 3:2) un mesaj cu autoritate divina despre natura si intentiile lui Dumnezeu, care desi nu mai este obligatoriu pentru copiii lui Dumnezeu, ii influenteaza si le reglementeaza conduita conform cu felul in care este el interpretat si aplicat de catre Hristos si de catre apostoli.

13. UNITATEA BIBLIEI

Scopul central al Cuvintului lui Dumnezeu este sa-i conduca pe oameni la credinta mintuitoare in Isus Hristos si sa le inlesneasca astfel ajungerea la darul vietii vesnice care se capata prin unirea cu Domnul Isus. Biblia ar putea fi numita deci: "cartea mintuirii; nu pentru ca prin ea insasi sau prin sistemul de idei continut in ea, Biblia ar darui mintuirea, ci pentru ca ea ii indeamna pe oameni sa-si puna toata nadejdea in Acela care s-a facut om, a murit si a inviat apoi din morti pentru ca sa ne poata darui tuturor iertarea si viata vesnica. Domnul Isus i-a muștrăat pe fariseii care iubeau Scripturile, dar nu-L primeau pe El: "Cercetati Scripturile, pentru ca socotiti ca in ele aveti viata vesnica, dar tocmai ele marturisesc despre Mine. Si nu vreti sa veniti la Mine, ca sa aveti viata" (Ioan 5:39, 40; 20:31) Daca cineva L-ar scoate din Biblie pe Domnul Isus siu salvarea oferita de El, Scriptura ar deveni imediat o carte a disperarii care ne-ar arata mereu numai standardul inalt al perceptelor divine si continua si vinovata noastra neputinta de a le indeplini.

De la un capat al Bibliei la altul, singura posibilitate pentru ca omul sa primeasca mintuirea lui Dumnezeu este aceiasi: credinta. Despre ea se vorbeste nu numai in renumitul capitol 11 din epistola catre Evrei, ci si pretutindeni in textul celor doua Testamente. Dumnezeu l-a primit pe Abel si a privit cu placere spre jertfa lui pentru ca el a adus-o prin credinta. Prin credinta a fost stramutat noh la cer si n-a mai ajuns sa guste moartea. Tot credinta a fost aceea care l-a facut pe Noe sa inceapa constructia corabiei in care si-a scapat familia. Cartea Genezei ne spune ca Avraam L-a crezut pe Dumnezeu si asta i-a fost socotita drept neprihanire. (Gen. 15:6; Rom. 4:3.) Psalmii sint texte atit de pline de credinta si de inchinaciune incit au ramas si astazi textele preferate de credinciosii din toate colturile lumii. Profetii Vechiului Testament, mai ales Isaia si Amos, au condamnat cu toata vigoarea tendinta poporului de a substitui ceremonialele religioase in locul credintei, sfinteniei si ascultarii. (Isaia 1:11-20; 58:4-9; Amos 5:21-24) Ioan Botezatorul i-a avertizat pe evrei impotriva nadejdii inselatoare in apartenenta lor la familia israelitilor si i-a indemnat la o viata de ascultare adevarata. (Mat. 3:7-10) Cind Iudeii s-au apropiat de Domnul Isus ca sa-L intrebe ce fel de fapte sa faca pentru a fi placuti lui Dumnezeu, El le-a raspuns: "Lucrarea pe care o cere Dumnezeu este aceasta; sa credeti in Acela, pe care L-a trimis El." (Ioan 6:29) Apostolul Pavel declara ca intreg scopul legii a fost sa faca sa taca orice gura inaintea Domnului si sa-i convinga pe toti oamenii de vinovatie: "Caci nimeni nu va fi socotit neprihanit inaintea Lui, prin faptele Legii, deoarece prin Lege vine cunostinta deplina a pacatului. (Rom. 3:20)

Una dintre cele mai frumoase sectiuni care vorbeste despre zadarnicia stradaniilor omenesti pentru capatarea mintuirii si despre care este calea pregatita de Dumnezeu pentru ajungerea acestei mintuiri este capitolul 3 din epistola catre Romani:

"Dar acum s-a aratat o alta neprihanire, pe care o da Dumnezeu, fara lege - despre ea marturisesc Legea si proorocii - si anume, neprihanirea data de Dumnezeu, care vine prin credinta in Isus Hristos, pentru toti si peste toti cei ce cred in El. Nu este nici deosebire. Caci toti au pacatuit si sint lipsiti de slava lui Dumnezeu. Si sint socotiti neprihaniti, fara plata, prin harul Sau, prin rascumpararea, care este in Hristos Isus. Pe El Dumnezeu L-a rinduit mai dinainte sa fie, prin credinta in singele Lui, o jertfa de ispasire, ca sa-Si arate neprihanirea Lui; caci trecuse cu vederea pacatele dinainte, in vremea indelungei rabdari a

lui Dumnezeu; pentru ca, in vremea de acum, sa-Si arate neprihanirea Lui in asa fel incit, sa fie neprihanit, si totusi sa socoteasca neprihanit pe cel ce crede in Isus”. (Rom. 3:21-26)

Pentru cel cu credinta umila si simpla, s-ar putea spune ca Biblia nu numai ca este cartea mintuirii, dar si cartea lui Isus Hristos. In discutia pe care a avut-o cu cei doi ucenici aflati in drum spre Emaus, este scris ca Domnul Isus: “A inceput de la Moise si de la toti proorocii, si le-a tilcuit, in toate Scripturile, ce era cu privire la El”. (Luca 24:27.) Iar celor doisprezece ucenici le-a spus: “Iata ce va spuneam cind inca eram cu voi, ca trebuie sa se implineasca tot ce este scris despre mine in Legea lui Moise, in Prooroci si in Psalmi. Atunci le-a deschis mintea, ca sa inteleaga Scripturile. Si le-a zis :”Asa este scris, si asa trebuia sa patimeasca Hristos, si sa invieze a treia zi dintre cei morti. Si sa se propovaduiasca tuturor neamurilor, in Numele Lui, pocainta si iertarea pacatelor, incepind din Ierusalim.” (Luca 24:44-47) In ultima instanta deci, tinta intregului cuvint a lui Dumnezeu este aceea de a-L prezenta pe Domnul Isus Hristos, mai intii prin tipuri si profetii, iar apoi prin implinirea lor. Stiind aceasta, nu ne mai miram ca in cartea Apocalipsei Ioan ne prezinta o scena cereasca in care:

“...cele patru fapturi vii si cei douazeci si patru de batrini s-au aruncat la pamint inaintea Mielului, avind fiecare cite o alauta si potire de aur, pline cu tamiie, care sint rugaciunile sfintilor. Si cintau o cintare noua, si ziceau :

“Vrednic esti tu sa iei cartea si sa-i rupi pecetile: caci ai fost junghiat, si ai rascumparat pentru Dumnezeu, cu singele tau, oameni din orice semintie, de orice limba, din orice norod si de orice neam. Ai facut din ei o imparatie si preoti pentru Dumnezeul nostru si ei vor imparati pe pamint!”

M-am uitat, si imprejurul scaunului de domnie, in jurul fapturilor vii si in jurul batrinilor am auzit glasul multor ingeri. Numarul lor era de zece mii de ori zece mii si mii de mii. Ei ziceau cu glas tare: “Vrednic este Mielul care a fost junghiat, sa primeasa puterea, bogatia, intelepciunea, taria, cinstea, slava si lauda!” (Apoc. 5:8-12)

14. AUTENTICITATEA CUVINTULUI LUI DUMNEZEU

Crestinii sint intrebati adeseori de unde stiu ei ca Biblia este intr-adevar Cuvintul lui Dumnezeu? Sigur ca am putea raspunde ca, asemenea naturalismului si ateismului, crestinismul este si el un sistem bazat pe credinta si am putea intoarce intrebarea in felul urmator: De unde stie ateul ca nu exista Dumnezeu si de ce crede el ca Biblia nu este Cuvintul lui Dumnezeu. Nu vom face asa ceva, pentru ca o asemenea discutie n-ar duce nicaieri. Este rezonabil sa credem ca un crestin trebuie sa fie gata sa dea socoteala de motivele pe care isi intemeiaza el credinta. (O. Hallesby, *Why I Am a Christian* (Minneapolis, Minn.: Augsburg Publishing House, 1930); si C.S. Lewis, *The Case for Christianity* (New York: Macmillan, 1943).)

Este logic ca persoana care a imbratisat crestinismul sa se astepte sa gaseasca in Cuvintul lui Dumnezeu lucruri conforme cu gindirea sanatoasa, o demnitate in concordanta cu demnitatea divina, o armonie interna desavirsita a textului, un standard etic superior pentru viata personala si sociala, o nota de autoritate subinteleasa si promisiuni verificabile in viata si experienta de fiecare zi. Crestinii de pretutindeni pretind ca Biblia trece cu usurinta toate testele de mai sus.

In ultimele secole, Apologetii protestanti au citat ca argumente care dovedesc ca Biblia este Cuvintul lui Dumnezeu, urmatoarele: Armonia ei interioara , lipsa ei de greselile si prejudecatile vremurilor in care a fost scrisa, stilul minunat, influenta inalatoare exercitata asupra societatii in care a patruns, capacitatea ei de a supravietui oricarei persecutii si adevarurile ei fundamentale (ca acela despre creatia lumii) care trebuie sa la fi fost date autorilor de Dumnezeu printr-o revelatie divina.

Ceea ce trec prea adesea cu vederea apologetii crestini este ca toate aceste argumente pe care le ingramadesc ei in suportul credintei lor teiste in Cuvintul lui Dumnezeu li se pat atit de puternice si convingatoare tocmai pentru simplul fapt ca ei insisi impartasesc aceasta credinta crestina. Cu alte cuvinte, credinciosul crestin ca Dumnezeu exista si a ajuns sa experimenteze si ca Biblia este Cuvintul lui Dumnezeu, asa ca orice argument care sustine ca Biblia este Cuvintul lui Dumnezeu i se va parea imediat copleșitor de puternic. Pentru necredinciosul care a refuzat credinta in Dumnezeu insa, toate aceste argumente, oricit de logice ar fi ele, nu sint suficiente ca sa-l convinga. Aceasta pentru ca el a refuzat cu buna stiinta insasi posibilitatea ca revelatia divina sa existe caci a negat cu buna stiinta orice fel de credinta in Dumnezeu. Autorul acestei carti este in deplin acord cu urmatoarea afirmatie luata din marturisirea de credinta Westminster:

“Autoritatea Sfintei Scripturi nu depinde de marturia vreunui om sau a vreunei Biserici, ci de marturia lui Dumnezeu Insusii ... si trebuie luata in considerare tocmai fiindca este Cuvintul lui Dumnezeu. S-ar putea sa fim impresionati de seriozitatea cu care o anumita Biserica priveste Sfinta Scriptura si s-ar putea sa ne puna pe ginduri evidentele supranaturale sau maiestatea stilului, sau extraordinara potrivire a partilor, sau unitatea de scop (care este aceea de a-I da slava lui Dumnezeu), sau simplitatea maiestuoasa cu care este prezentata calea spre mintuire, sau alte si alte incomparabile sublimuri ale Bibliei. Toate acestea la un loc s-ar putea sa ne puna pe ginduri, dar, intotdeauna, dovada suprema si asigurarea ca Biblia este intr-adevar Cuvintul lui Dumnezeu nu ne va fi data decit ca un rezultat launtric al lucrarii Duhului Sfint, care va adeveri in inimile noastre ceea ce sustine Biblia si anume ca ea este incontestabil Cuvintul sfint al lui Dumnezeu.

... Noi credem si marturisim ca iluminarea launtrica a Duhului Sfint al lui Dumnezeu este singura in stare sa ne faca sa pricepem lucruri de natura celor care ne sint revelate in Cuvint ...” (Philip Schaff, *The Creeds of Christendom* (New York: Harper & Bros., 1877, 1919), III.)

Credinta pura in Biblie ca si Cuvint al lui Dumnezeu nu este asadar o problema simpla si amorală a filosofiei. Biblia poate fi primita ca si Cuvint inspirat numai de acela in a carui inima se afla convingerea ca Dumnezeu exista si ca El a ales sa ni se descopere prin Cuvint.

Cei care au imbratisat credinta crestina sint convinsi ca prin chiar natura lor, oamenii pastreaza in ei sentimentul prezentei lui Dumnezeu si sint inclinati sa creada ca El exista atunci cind admira minunatia creatiei sale. Instinctul omenesc este de a se pleca inaintea imensitatii ciiu sentimentul ca “undeva”, “cineva” care a creat toate acestea trebuie sa existe. Mai mult, Duhul Sfint lucreaza si in cel necredincios, cautind sa-l convinga de propria-i necesitate de a scapa din pacat si impingindu-l spre convingerea ca ceea ce este scris in Cuvintul lui Dumnezeu este demn de creare. Adevarul scris in Biblie este o sabie cu doua taisuri pe care o foloseste Duhul Sfint pentru a reteza necredinta si ingimfarea oamenilor si pentru a-i convinge de vinovatie si pentru a-i constringe sa se prabuseasca la picioarele crucii Domnului Isus Hristos. Mesajul Cuvintului lui Dumnezeu este insistent si dinamic, fie ca ascultatorul isi da sau nu-si da seama de ceea ce Biblia spune despre ea inasi. Iata de ce, in marturisirea noastra crestina trebuie sa continuam sa accentuam pacatosenia naturii umane si necesitatea rascumpararii in acelasi timp in care cautam sa-i indreptam pe oameni spre Isus Hristos, cel care ne poate mintui de pacate.

CITEVA SCURTE ENCICLOPEDII DENOMINATIONALE

Anabaptist - Menonite

Harold S. Bender si C. Henry mith: *The Mennonite Encyclopedia*, 4 volume. (Hillsboro, Kansas; Newton, Kansas; Scottdale, Pennsylvania; 1955 - 1959).

Baptiste

William Cathcart: *The Baptist Encyclopedia*, 2 volume (Philadelphia: Louis H. Everts, 1881).

Presbiteriene

Alfred Nevin: *Encyclopedia of Presbyterian Church in the United States of America*, Philadelphia: Presbyterian Encyclopedia Publishing Co., No. 1334 Chesnut St., 1884).

Metodiste

Matthew Simpson: *Cyclopedia of Methodism* (Philadelphia: Everts & Stewart, 1878).

Luterane

Henry E. Jacobs si John A. W. Haas : *The Lutheran Cyclopedia* (New York: Charles Scribners Sons, 1899) Erwin L. Licker : *Lutheran Cyclopedia* (Saint Louis, Missouri: Concordia Publishing House, 1954)

Episcopaliene

A. A. Benton: *The Church Cyclopedia* (New York: M. H. Mallory @ Co., 1883)

Romano Catolice

Donald Attwater: *A Catholic Dictionary* (New York: the Macmillan Company, 1942)

Pietro Parente, Antonio Piolanti, Salvatore Garofalo: *Dictionary of Dogmatic Theology* (Milwaukee: The Bruce Publishing Company, 1951)

Henry Denzinger: *The Sources of Catholic Dogma* (from the 30,th Latin ED, St. Louis and London: B. Herder, 1957)

I. DUMNEZEU CREATORUL

Definitii si nume pentru Dumnezeu

[Inapoi la Cuprins](#)

1. DEFINITII ALE LUI DUMNEZEU

Prin “Dumnezeu” intelegem acea fiinta eterna care a creat toate lucrurile vazute si nevazute. El singur este cu desavirsire sfint si bun, a fost dintotdeauna in existenta si vesnic va fi, o singura persoana in intreita fiinta: Tatal, Fiul si Duhul Sfint. Marele teolog baptist A. H. Strong ne-a lasat urmatoarea definitie pentru Dumnezeu:

“Dumnezeu este spiritul infinit si perfect in care isi au sursa, suportul si scopul toate lucrurile”. (Augustus Hopkins Strong, *Systematic Theology*, Philadelphia: The Judson Press, 1907, p.52)

Catechismul Westminster ne propune definitia:

“Un Spirit infinit, etern si neschimbator in fiinta, intelepciunea, puterea, dreptatea, bunatatea si adevarul Sau” (p.52)

Ambele definitii de mai sus scot in relief un anumit numar de caracteristici ale dumnezeirii. Mai intii, Dumnezeu este descris ca spirit, ceea ce inseamna ca El nu este restrins la un trup sau o forma

materiala, cu greutate, marime sau alte caracteristici fizice. Ca spirit, Dumnezeu nu are carne si oase asemenea oamenilor.

In al doilea rind, Dumnezeu este o persoana; adica El poseda caracteristici ca acestea: intelepciune, vointa, simtire, capacitatea de a planui, etc. Dumnezeu a facut intr-adevar planuri in Sine Insus si le duce la indeplinire sigur si fara greseala.

In al treilea rind, Dumnezeu este infinit; ceea ce inseamna ca El nu este limitat decat de bunatatea Sa, iar aceasta bunatate a Sa este ceea ce ne intereseaza pe noi, caci sintem cu totii pacatosi si vinovati inaintea Lui. Din pacate, de-a lungul istoriei, oamenii au neglijat sa tina seama de bunatatea lui Dumnezeu si s-au apropiat mereu de domeniul supranaturalului cu teama, imaginindu-si-L pe Dumnezeu ca pe o fiinta teribil de periculoasa, care trebuie temuta, nu iubita. Adevarul este exact contrariul. Biblia ni-L prezinta mereu pe Dumnezeu in bunatatea Sa si in pornirea Sa binevoitoare fata de aceia care accepta sa-si puna toata nadejdea in El. Fara nici o indoiala, primele doua atribute ale lui Dumnezeu in ordinea marimii, asa cum sint ele prezentate in Biblie, sint: dragostea si sfintenia. Prin dragostea Sa intelegem atitudinea Lui binevoitoare fata de creatura Sa, iar prin sfintenie intelegem separarea Lui completa de orice lucru nedesavirsit si rau.

2. NUME BIBLICE SI DESCRIERI ALE LUI DUMNEZEU

In Vechiul Testament, Dumnezeu este identificat prin citeva nume diferite, dintre care amintim aici: El, Eloah, si mai ales Elohim. Semnificatia exacta a acestor nume nu poate fi precizata astazi cu certitudine. Dintre cele trei, cel de al doilea este cel mai rar folosit, aparind numai de 57 de ori in intreg Vechiul Testament. (Unele dintre aceste date au fost extrase din The Englishmans Hebrew and Chaldee Concordance, London: Longman, Green, Brown, and Longmans, 1843).

"EL" este folosit de aproximativ 217 ori si ingemineaza probabil notiunea de putere, forta. Eloah este un termen oarecum mai poetic. Elohim apare de peste 2.570 de ori in Vechiul Testament si este inteles de cei mai multi comentatori biblici ca un plural de majestate al dumnezeirii. Altii vad in aceasta forma de plural o indicatie a trinitatii lui Dumnezeu, caci desi este un plural masculin, acest nume apare intotdeauna in Scriptura insotit de un verb la singular.

Un alt termen folosit in mod curent ca nume al lui Dumnezeu este "Elion", care apare de aproximativ 30 de ori in textul Vechiului Testament, fiind tradus de cele mai multe ori prin: "Cel Preainalt".

Numirea

"El Sadai" este folosita cam de 49 de ori in Vechiul Testament, si este tradusa de obicei prin: "Cel Atotputernic". Este posibil insa ca sensul primordial al acestui nume sa fi fost: "Stapinul milos". Cu alte cuvinte, El nu este numai puternic (stapin), ci Ii si place sa-Si foloseasca puterea pentru protectia si binele nostru.

De departe, cel mai des intilnit nume al lui Dumnezeu in Vechiul Testament este numele sub care s-a descoperit El israelitilor. Forma poetica a acestui nume, "Iah", apare de 50 de ori in Scriptura. Ea este aceea care se folosea in expresiile compuse consacrate laudei: "Haleluiah" (slavit sa fie Domnul!) sau numelor: Ieremi-ia, Isa-ia, Mica-iah, etc.. Cea mai cunoscuta formulare a lui "Iah" este celebrul tetragrammaton "IHWH", care apare tradus in unele Biblii prin "Domnul", iar in altele prin Iehova. Cea de a doua forma, Iehova, a aparut din cauza reticentei evreilor de a pronunta Numele Sfint. Ei i-au inlocuit vocalele cu acelea din numirea "Adonai". Astazi, pronuntarea originala a tetragrammatonului s-a pierdut cu desavirsire. Unii comentatori spun ca cea mai probabila ar fi: Iahweh. Acest nume al lui Dumnezeu apare de 6.823 de ori in Vechiul Testament.

Asa cum am amintit deja, evreii mai aveau si un alt nume pentru Dumnezeu si anume: "Adonai" (Domnul, Stapinul). El apare de 400 de ori in Vechiul Testament. Pe langa aceste

nume mai exista in Biblie si un alt numar de termeni descriptivi care-L identifica pe Dumnezeu. El este caracterizat ca: Domnul ostirilor, macar ca astazi nu se mai stie precis daca aceste ostiri erau o referire la multimea ingerilor, la multimea evreilor sau la multimea stelelor de pe cer.

O alta numire folosita pentru Dumnezeu a fost "Ehieh", asemanatoare cu numele "Iahweh". In Exodul 3:14 acest termen este tradus prin: "Eu sint Cel ce sint". Thomas Reed este de parere ca insemnatatea ei in idiomaticele evreiasca este: "Voi fi tot ceea ce veti avea nevoie atunci cind va fi nevoie".(I.S.B.E. (James Orr, revizuita de Melvin G. Kyle; The International Standard Bible Encyclopedia, Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, in 5 volume, 1939, II, p.1254.) Un alt lingvist sugereaza ca acest nume ar fi "pecetea legamintului prin care Dumnezeu se angajeaza sa fie cu Israelul in toate veacurile care vor veni".(Idem, II, p.1267.)

Dumnezeu este identificat si prin alte nume descriptive ca: Imparatul, Datatorul Legii, Judecatorul, Stinca, Cetatuia, Turnul de scapare, Mintuitorul, Pastorul, Rasplata cea foarte mare, Scutul, etc. Una dintre cele mai frumoase este: **Sfintul lui Israel**, care apare de 30 de ori in text. Dumnezeu mai este descris si ca: Locul de scapare al celui credincios.

Exista trei perifrize compuse cu ajutorul numelui: Iahweh sau Iehova. **"Iehova-Iire"** (Gen. 22:14) care inseamna: "Domnul va purta de grija"; **"Iehova-Nisi"** (Exod. 17:15), care inseamna: "Domnul, steagul meu"; si **"Iehova-Salom"** (Judecat. 6:24), care inseamna: "Domnul pacii".

Noul Testament nu contine o asemenea varietate de nume pentru identificarea lui Dumnezeu. De fapt, in originalul grecesc este folosit un singur nume comun: **"Theos"**, care a fost tradus la noi prin: Dumnezeu. Mai este numit si Cel Atotputernic in 2 Corinteni 6:18, unde este de fapt un citat din Vechiul Testament, si inca in alte 9 locuri din cartea Apocalipsei. Tot cartea Apocalipsa II mai numeste si: Alfa si Omega (prima si ultima litera din alfabetul grecesc), cu semnificatia de: "Cel dintii si cel de pe urma".

O alta expresie care mai apare in Noul Testament este: **"Kirios"**, (Domnul), care era folosita in societate ca o forma de respect pentru oameni, dar si pentru Dumnezeu si chiar pentru Mesia. Isus este numit asa mai ales in epistole; de fapt, apostolul Pavel ne spune ca: "Isus este Domnul!" a fost una din primele proclamatii din marturisirea de credinta crestina.(1 Cor. 12:3.)

Probabil ca cel mai duios nume dat lui Dumnezeu in Noul Testament este acela de **"Tata"**. Desi mai fusese folosit de citeva ori si in Vechiul Testament, acest termen este consacrat abia in Noul Testament pentru a ne descoperi ceva din natura launtrica a lui Dumnezeu si din intentiile pe care le are El cu oamenii. "Tata", devine astfel numirea caracteristica a lui Dumnezeu in Noul Testament. Ea aduce cu ea o incarcatura de dragoste, de grija, de tandrete si de protectie si ne asigura de faptul ca Dumnezeu este plin de bunavointa si vrea sa ne ia linga Sine si sa ne poarte de grija.

Dintr-un alt punct de vedere, cele mai solemne declaratii despre Dumnezeu din Noul Testament sint urmatoarele trei:

- (1) Dumnezeu este Duh (Ioan 4:24),
- (2) Dumnezeu este Lumina (1 Ioan 1:5), si
- (3) Dumnezeu este dragoste (1 Ioan 4:8,16.).

Apostolul Pavel obisnuieste sa-L numeasca pe Dumnezeu: "Cel ce a inviat din morti pe Isus Hristos" (Rom. 4:24; 8:11 10:9; etc.)

I. DUMNEZEU CREATORUL

3. ATRIBUTELE LUI DUMNEZEU

De-a lungul intregii istorii, strigatul omenirii a fost: Poate oare fi cunoscut Dumnezeu? Daca ne intoarcem spatele revelatiei divine, raspunsul va ramine pururi: Nu, asa ceva este imposibil!

Biblia ne spune ca Dumnezeu a ales sa ni Se descopere in doua feluri:

El ne-a dat o descoperire verbala prin intermediul anumitor persoane alese special pentru a scrie cartile Scripturii si, in al doilea rind, El ni S-a descoperit pe Sine deplin prin persoana si lucrarea Domnului Isus Hristos.

Autorul epistolei catre Evrei ne spune ca:

“Dupa ce a vorbit in vechime parintilor nostri prin prooroci, in multe rinduri si in multe chipuri, Dumnezeu, la sfirsitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus mostenitor al tuturor lucrurilor, si prin care a facut si veacurile” (Evrei 1:1, 2.)

Bineinteles ca nici o revelatie scrisa nu va reusi vreodata sa descrie complet o persoana, de aceea vom spune ca numai Isus Hristos a reusit in mod desavirsit sa ni-L arate pe Dumnezeu. Iata ce ii spune El lui Filip: “De atita vreme sint cu voi, si nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a vazut pe Mine, a vazut pe Tatal. Cum zici tu dar: Arata-ne pe Tatal?” (Ioan 14:9.) Singura revelatie desavirsita a lui Dumnezeu ne-a fost adusa prin Hristos. Tot ceea ce poate si trebuie sa cunoasca omul despre Dumnezeu ne-a fost aratat in persoana si lucrarea Sa. Hristos este “chipul Dumnezeului nevazut” (Col. 1:15, 19; 2:9). Filosofia omeneasca este foarte grabita sa sublinieze cit de dificil este, daca nu imposibil, pentru Dumnezeu sa intre intr-o legatura cu omul aflat in perimetrul restrins al istoriei (timp si spatiu). Biblia declara inasa raspicat ca Dumnezeu a facut exact acest lucru: El, spirit infinit si perfect a intrat in istorie si a stabilit o legatura mintuitoare cu oamenii. N-are nici un fel de importanta daca omul este sau nu capabil sa priceapa cum a fost cu putinta acest lucru. Biblia marturiseste clar ca el s-a intimplat, iar Domnul Isus este dovada suprema ca Dumnezeu s-a apropiat de noi ca sa ni Se descopere.

Sint de parere ca teologii n-au tratat inca suficient importanta intruparii lui Hristos si superioritatea revelatiei prin Fiul, fata de orice alta forma de revelatie verbala din istorie. Cred ca ar trebui sa staruim mai mult asupra felului in care viata si faptele lui Hristos au ilustrat atribute din fiinta divina, care ar fi ramas altfel doar niste simple abstractii verbale ale Scripturii. (James Hastings, A Dictionary of Christ and the Gospels, New York Charles Scribners Sons, 1908, p.139-143.)

Unul dintre cele mai complete studii asupra atributelor lui Dumnezeu este acela realizat de teologul baptist: A. H. Strong (1836 - 1921). (Lucrarea citata mai sus, pp.243-303.) In general, doar cu citeva mici modificari, studiul din acest capitol va urmari materialul furnizat de acest foarte studios comentator.

Strong imparte atributele lui Dumnezeu in doua clase; cele care se aplica direct si particular numai lui Dumnezeu insusi fara sa se reflecte asupra creaturilor Sale, numite din aceasta cauza: atribute absolute sau netransmisibile, si cele care sint manifestate de Dumnezeu in relatia Sa nemijlocita cu lucrurile create, in special cu omenirea. Acestea din urma poarta numele de: atribute transmisibile. Prin “atributele lui Dumnezeu” intelegem bineinteles: “anumite aspecte ale fiintei divine in manifestarile ei”. Multimea de atribute nu inseamna ca Dumnezeu este alcatuit din mai multe parti distincte care functioneaza izolat, ci doar ca, in descoperirea Lui de Sine, Dumnezeu ne-a lasat sa intrezarim anumite caracteristici ale divinitatii, ca un fel de scinteieri ale luminii cind ea se intilneste cu unduirile de la suprafata apei. Atributele sint fatete diferite sau calitati distincte ale personalitatii.

Atributele absolute

1. Unul dintre primele lucruri care trebuie accentuate cind vorbim despre Dumnezeu este spiritualitatea. Dumnezeu este duh (spirit). Acesta este mesajul purtat spre noi de intreaga Scriptura si confirmat de Isus Hristos Insusi. Prin acest lucru intelegem ca Dumnezeu nu este limitat de nici un fel de structura materiala. El nu are trup, este invizibil. Aceasta informatie a Bibliei da o lovitura de moarte panteismului pagin care sustine ca Dumnezeu este in toate lucrurile create si se identifica cu creatia. Dumnezeu nu este o parte a materiei. El nu este dependent de materie, ci locuieste in afara ei. Dumnezeu este creatorul materiei.

Scriptura Il prezinta pe Dumnezeu ca fiind “un Dumnezeu viu” (Ieremia 10:10.), “Dumnezeul cel viu” (1 Tesal. 1:9.) “Cel ce are viata in Sine”(Ioan 5:26.). Din aceasta cauza, ca o revelatie a lui Dumnezeu, Domnul Isus Hristos a putut sa spuna: “Eu sint Calea, Adevarul si Viata. Nimeni nu vine la Tatal decit prin Mine”.(Ioan 14:6.)

In timpul vietii Sale pamintesti, Domnul Isus s-a descoperit pe Sine ca izvor al vietii: atat spirituale, cit si fizice. El i-a spus fiului vaduvei din Nain: “Tinerelule, scoala-te iti spun”. Mortul a sezut in capul oaselor si a inceput sa vorbeasca. Isus l-a dat inapoi maicii lui. Toti au fost cuprinsi de frica, slaveau pe Dumnezeu, si ziceau: □

“Un mare prooroc s-a ridicat intre noi; si Dumnezeu a cercetat pe poporul Sau!”(Luca 7:14-16.)

Fiicei lui Iair i-a vorbit chiar in aramaica ei nativa, spunindu-i: “Talita cumi”, care talmacit inseamna: “Fetito, scoala-te, iti zic!” Indata fetita s-a sculat, si a inceput sa umble; caci era de doisprezece ani. Ei au ramas incremeniti”.(Marcu 5:41, 42.)

Celui care murise de patru zile, Isus i-a putut spune: “Lazare, vino afara!” Si mortul a iesit cu minile si cu picioarele legate cu fisii de pinza, si cu fata infasurata cu un stergar. Isus le-a zis: “Deslegati-l, si lasati-l sa mearga”.(Ioan 11:43, 44.)

Dar Isus n-a avut putere numai asupra vietii biologice, El Si-a manifestat autoritatea si asupra vietii spirituale, luindu-i pe pacatosi si transformandu-i in sfinti. El l-a putut lua pe avarul Zacheu si l-a transformat intr-un copil smerit al lui Dumnezeu, gata sa-si indrepte toate greselile facute. (Luca 19:8-10.) El s-a putut apropia de un suflet chinuit ca acela al Mariei Magdalena, stapinita de sapte draci, si a putut sa-i redea nevinovatia si sanatatea.(Luca 8:2.) El l-a putut lua pe un om rudimentar si pripit ca pescarul Petru si l-a putut maturiza □

intr-o stinca duhovniceasca asezata la temelia edificiului spiritual al Bisericii. (Marcu 14:71; Mat. 16:13-20.) Domnul Isus a putut lua un om pornit sa persecute si sa pedepseasca ca Pavel si sa-l transforme in cel mai mare misionar al tuturor timpurilor.(1 Cor. 15:9,10.) Cu adevarat, Domnul Isus ni L- a aratat pe Tatal in toata puterea Lui autoritara asupra vietii fizice si spirituale. El nu este numai o revelatie a lui Dumnezeu, ci Revelatia insasi, unica descoperire desavirsita a Tatalui.

2. Biblia ni-L prezinta pe Dumnezeu ca pe o Personalitate auto-suficienta si constienta de sine. Aceasta inseamna ca Dumnezeu cunoaste, simte si are vointa proprie. Mai inseamna si ca El alcatuieste planuri in Sine Insusi si le duce apoi la indeplinire. Posibilitatea noastra de a-L cunoaste pe Dumnezeu este inlesnita de faptul ca El ne-a facut “dupa chipul si asemanarea Sa” si noi avem, ca si El, posibilitatea sa gindim, sa intelegem, sa simtim procesele de vointa. Omul este o personalitate de sine statatoare si auto-determinata numai in sens relativ.

Numai Dumnezeu este o astfel de personalitate in cel mai absolut sens al cuvintului. Faptul ca Dumnezeu este o personalitate duce la concluzia ca El este in stare sa lucreze, sa sfinteasca, sa pedepseasca, sa rascumpere, sa asculte rugaciunile, sa mingingie si sa-i intareasca pe aceia care fac parte din poporul Sau. El poate deasemenea sa poarte de grija celor ce sint ai Lui.(Vezi cartea teologului Reformat G. C. Berkouwer: *The Providence of God*, Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1952)

Ca personalitate, cu Dumnezeu se poate dialoga in chip rational prin rugaciune, nu prin tot felul de formule magice abracadabrante folosite in magie si in religiile pagane neroditoare. El nu poate fi declansat si obligat sa actioneze prin formule secrete sau "parole mistice" si nu poate fi fortat sa se inhame la propriile noastre dorinte umane ambitioase. Iata ce spune Biblia despre practicile pagane ne-crestine si despre conceptiile mistice din practicile religioase interzise prin legea lui Moise:

"Dupa ce vei intra in tara pe care ti-o da Domnul, Dumnezeul tau, sa nu te inveti sa faci dupa uriciunile neamurilor acelora. Sa nu fie la tine nimeni care sa-si treaca fiul sau fiica lui prin foc, nimeni care sa aiba mestesugul de ghicitor, de cititor in stele, de vestitor al viitorului, de vrajitor, de descintator, nimeni care sa intrebe pe cei ce cheama duhurile sau dau cu ghiocul, nimeni care sa intrebe pe morti. Caci oricine face aceste lucruri este o uriciune inaintea Domnului; si din pricina acestor lucruri va izgoni Domnul, Dumnezeul tau, pe aceste neamuri dinaintea ta. Tu sa te tii in totul totului tot numai de Domnul Dumnezeul tau. Caci neamurile acelea pe care le vei izgoni, asculta de cei ce citesc in stele si de ghicitori; dar tie; Domnul Dumnezeul tau, nu-ti ingaduie lucrul acesta".(Deut. 18:9-14.)

Ca personalitate, Dumnezeu respecta fiinta umana creata si o lasa sa- si exerseze libera vointa si capacitatea de alegere. Nu este adevarat ca Dumnezeu este un fel de despot absolut care le-a fixat tuturor rolul predestinat pe care trebuie sa-l joace in marea drama a istoriei. O astfel de predestinare absoluta ar fi transformat lumea intr-un cerc, si ar fi anihilat orice forma de responsabilitate personala din partea omului. Dumnezeu l-a creat pe om liber. Creatura poate zadarnici planul lui Dumnezeu cu privire la ea. Este scris ca: "Oamenii setosi de singe si de inselaciune, nu vor ajunge nici jumatate din zilele lor"(Psalm 55:23) si ca "Frica de Domnul lungeste zilele, dar anii celui rau sint scurtati"(Prov. 10:27.). Deasemenea despre poporul din timpul lui Hristos este scris ca:

"... tot norodul care L-a auzit, si chiar vamesii au dat dreptate lui Dumnezeu, primind botezul lui Ioan; dar fariseii si invatatorii Legii au zadarnicit planul lui Dumnezeu pentru ei, neprimind botezul lui Ioan" (Luca 9:29-30.).

O a doua grupare de attribute absolute si netrasmisibile are de a face cu **Infinitatea lui Dumnezeu**. Ea include existenta de Sine sau absoluta Lui independenta ca fiinta, imutabilitatea sau neschimbabilitatea Sa in fiinta si natura si singularitatea sau unicitatea Sa.

3. Existenta de Sine sau independenta Lui absoluta ca fiinta inseamna ca Dumnezeu nu este determinat de nimic exterior in gindire (Rom. 11:33-36.), vointa (Dan. 4:35; Rom. 9:19-21; Efes. 1:5; Apoc. 4:11.), putere (Psalm. 115:3.), intelepciune (Psalm. 33:11.), etc. In acest context, trebuie spus ca ceea ce-L pune in miscare pe Dumnezeu, inundind deopotriiva toate celelalte attribute ale Sale, este dragostea (Exod. 20:6; 1 Ioan 4:8, 16.). Independenta absoluta nu inseamna ca Dumnezeu este un Suveran rece si fara simtire, ci mai degraba ca El este cineva in care ne putem increde. Si asta ne da si noua stabilitate (Psalm. 46). Dumnezeu este tot ceea ce are nevoie o fetita care se roaga sub darimaturile cauzate de bombe: "Doamne, Dumnezeule, ai mila de □ mine si scapa-ma de aici".

4. Imutabilitatea lui Dumnezeu sau neschimbabilitatea Lui inseamna ca El nu sufera alterari in caracterul si in natura Lui interioara. Dumnezeu nu evolueaza. El nu se schimba, ci ramine intotdeauna la fel cu Sine insusi. Exista foarte multe texte biblice care declara ca Dumnezeu nu se schimba(Mal. 3:6.), si ca in El nu este nici schimbare, nici umbra de mutare(Iacov 1:17.). Dumnezeu este baza tuturor mingerilor noastre. "Prin aceasta vom cunoaste ca sintem din adevar, si ne vom linisti inimile inaintea Lui, ori in ce ne osindeste inima noastra; caci Dumnezeu este mai mare decit inima noastra, si cunoaste toate lucrurile"(1 Ioan 3:19, 20.).

Iarasi trebuie sa spunem ca imutabilitatea lui Dumnezeu nu face in nici un fel rugaciunea noastra zadarnica. Ori de cite ori ne rugam dupa voia Lui El ne asculta. Aici nu se pune problema sa-L

convingem pe Dumnezeu si sa-L aliniem cu gindirea noastra limitata, ci sa ne punem pe noi insine intr-o pozitie si atitudine in care El sa ne poata binecuvinta. Iata ce-i spune Dumnezeu lui Solomon:

“Daca poporul Meu peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga, si va cauta Fata Mea, si se va abate de la caile lui rele, il voi asculta din ceruri, ii voi ierta pacatul, si-i voi tamadui tara” (2 Cronici 7:14.).

Biblia contine multe pasaje care par ca neaga caracterul imutabil al lui Dumnezeu. Este vorba mai ales despre acele pasaje in care avem de a face cu “antropomorfisme”. Aceste figuri de stil sint ocazii in care Dumnezeul infinit care locuieste in afara spatiului si timpului foloseste expresii din anturajul si experienta omului pentru a Se face mai usor inteles. In unele dintre aceste ocazii gasim scris ca lui Dumnezeu “i-a parut rau”(Gen, 6:6), sau ca El a trebuit sa vina personal pe pamint ca sa vada daca ceea ce se auzise despre Sodoma era chiar asa(Gen.18:21). Ni se istoriseste cum Dumnezeu a vrut initial sa distruga Israelul sau cetatea Ninive, dar pocainta lor si parerea lor de rau L-au facut sa se razgindeasca si sa renunte (Iona 3:10.), etc.

Aceste ocazii trebuiesc intelese in contextul revelatiei intregii Scripturi, nu judecate fiecare in parte si rastalmacite. De exemplu, Ieremia scrie ca: “Dumnezeu s-a sculat dis de dimineata ca sa le trimita proroci...(traducerea romaneasca difera de original. - N.T.) (Ier 44:4.), dar aceasta expresie trebuie judecata in contextul psalmului care ne spune ca Dumnezeu “nu dormiteaza, nici nu doarme”(Psalm. 121:4).

5. Una dintre cele mai accentuate trasaturi ale lui Dumnezeu in Biblie este Unicitatea Sa. Israelul nu a avut mai multi dumnezei, cum aveau popoarele pagane din jur. Ei au avut un Dumnezeu unic. Evreii stiau ca in afara de El nu exista un altul(Deut. 6:4; Isaia 44:6.).

La fel de solemn este si Noul Testament cind declara raspicat ca exista doar un singur Dumnezeu (Ioan 5:44.), un singur Dumnezeu adevarat (Ioan 17:3.), nu este decit un singur Dumnezeu (1 Cor. 8:4.), singurul Stapinator, Imparatul imparatilor si Domnul domnilor (1 Tim. 6:15.), etc. Apostolul Pavel declara: “Este un singur Dumnezeu, si este un singur mijlocitor intre Dumnezeu si oameni: Omul Isus Hristos, care S-a dat pe Sine Insusi, ca pret de rascumparare pentru toti” (1 Tim. 2:5, 6.). Toate aceste afirmatii dovedesc ca politeismul, care ar spulbera unitatea universului, este in intregime nescriptural si neadevarat.

*6. A treia grupare de attribute absolute sau netransmisibile se concentreaza asupra **perfectiunii divine**.* Perfectiunea sau desavirsirea are de a face cu calitatile ajunse la superlativ, si se refera bineinteles la caracterul moral al dumnezeirii. Cel dintii dintre aceste attribute morale este ceea ce Strong numeste: adevar. Prin adevar el nu intelege ceva demn de crezare, ci faptul ca fiinta lui Dumnezeu si ceea ce stie El coincid intotdeauna. Adevarul este cunoasterea absoluta a realitatii si el trebuie sa fie in valoarea lui absoluta ceva personal, caci Dumnezeu este o persoana. Iata de ce Domnul Isus a declarat fara nici un echivoc ca El este adevarul.(Ioan 14:6.). Fiind de aceiasi natura cu Dumnezeu, Fiul si- a putut insusi public unul din attributele Tatalui.

7. Al doilea atribut din sfera morala este dragostea. Si aici trebuie sa facem o clarificare: dragostea despre care vorbim nu are nimic de a face cu mila sau cu bunatatea care se rasfring din iubirea lui Dumnezeu pentru oameni. Dumnezeu ar fi in continuare dragoste si daca n-ar exista nici unom sau vreo alta creatura prin preajma. Cind spunem ca Dumnezeu este dragoste spunem ca intre cele trei persoane ale Sfintei Treimi: Tatal, Fiul si Duhul Sfint exista o relatie speciala de comuniune, respect si daruire de Sine.(Strong, opera citata, p.260.). In mareata rugaciune pe care o face pentru ucenicii Sai in Ioan 17, Domnul Isus vrea ca Tatal sa ii duca si pe ei acolo unde va fi El pentru ca si ei sa poata vedea slava Lui “slava pe care Mi-ai dat-o Tu; fiindca Tu M-ai iubit inainte de intemeierea lumii” (Ioan 17:24).

8. *Cel de al treilea atribut din cadrul perfectiunii morale este sfintenia.* Aceasta se refera la nivelul moral superior absolut si la integritatea Celui ce este "Sfintul lui Israel". In El nu exista nici o umbra de pacat.

Se pare ca radacina cuvintului folosit pentru a defini sfintenia vine de la un termen care defineste separarea. Prin aceasta se intelege ca Dumnezeu, in fiinta si umblarea Sa, este total diferit fata de limitarile si pacatul pe care-l experimenteaza omul pe pamint. Acest caracter al sfinteniei lui Dumnezeu face ca ea sa fie asociata cu unicitatea divina(1 Sam. 2:2.). Dumnezeu este minunat in sfintenie (Exod. 15:11.). Cind Isaia a avut acea extraordinara vedenie in Templu, el i-a auzit pe serafimi strigind unul catre altul: "Sfint, sfint, sfint este Domnul ostirilor! Tot pamintul este plin de maretia Lui"! (Isaia 6:3.). Pentru ca Dumnezeu este sfint in cel mai absolut sens, este normal ca tot El sa fie izvorul legii morale ca standard unic pentru ceea ce este bine sau rau. Dumnezeu nu este bun in sensul ca El insusi se subordoneaza unei legi superioare Lui, ci mai degraba ceea ce este El in natura si manifestarile Lui determina ceea ce este bun sau rau. Sfint este ceea ce se afla in acord cu intentia lui Dumnezeu si cu natura Lui separata in mod desavirsit de pacat si faradelege.

Atributele transmisibile

Cea mai mare parte a Bibliei nu se ocupa cu atributele absolute ale lui Dumnezeu, care tind sa para mai mult sau mai putin abstractii filosofice pentru mintea umana, ci cu atributele Lui transmisibile, adica cu acea parte din Dumnezeu pe care o putem cunoaste din relatia pe care o are El cu creaturile din timp si spatiu, si mai ales cu omul.

9. *Dumnezeu este vesnic.* In contrast cu fiintele umane care se nasc si mor dupa ce petrec o perioada aproximativ scurta in viata terestra, Dumnezeu a existat dintotdeauna si intotdeauna va continua sa existe. De obicei Biblia nu exprima acest adevar in forma unei propozitii filosofice, ci il ilustreaza in termenii concreti ai realitatii inconjuratoare. Iata-l de exemplu pe psalmist, care in loc sa spuna ca Dumnezeu traieste in afara timpului, exclama:

"Doamne, Tu ai fost locul nostru de adapost, din neam in neam. Inainte ca sa se fi nascut muntii si inainte ca sa se fi facut pamintul si lumea, din vesnicie in vesnicie, Tu esti Dumnezeu!" (Psalm. 90:1, 2).

Iata deci ca Dumnezeu a existat inainte ca sa se fi nascut muntii, si El va continua sa existe din vesnicie in vesnicie. El a existat inainte de facerea pamintului:

"Tu ai intemeiat in vechime pamintul, si cerurile sint lucrarea miinilor Tale. Ele vor pieri, dar Tu vei raminea; toate se vor inveci ca o haina; le vei schimba ca pe un vesmint, si se vor schimba. Dar Tu ramii Acelas, si anii Tai nu se vor sfirsi".(Psalm. 102:25-27).

Acesta este motivul pentru care Vechiul Testament Il numeste pe Dumnezeu "cel dintii si cel de pe urma" (Isaia 41:4.), iar Noul Testament foloseste fraza: "Alfa si omega" (Apoc. 1:8)

Am aratat deja ca Domnul Isus a vorbit despre slava pe care o avea inainte de intemeierea lumii (Ioan 17:24). El le-a mai spus iudeilor: "Adevarat, adevarat va spun ca, mai inainte ca sa se fi nascut Avraam, sint Eu" (Ioan 8:58), iar in Apocalipsa lui Ioan, Hristosul proslavit declara: "Nu te teme! Eu sint Cel dintii si Cel de pe urma, Cel viu. Am fost mort, si iata ca sint viu in vecii vecilor. Eu tin cheile mortii si ale Locuintei mortilor" (Apoc. 1:17, 18.).

Pentru ca Dumnezeu este vesnic, apostolul Petru poate sa spuna ca la Domnul o zi este ca o mie de ani si o mie de ani este ca o zi (2 Petru 3:8). Dumnezeu nu este limitat de nici o granita a timpului. La gindul acesta, credinciosul poate sa tresalte de bucurie stiind ca viitorul sau este asigurat si pentru viata aceasta si pentru cea viitoare.

10. Daca in relatie cu timpul, Dumnezeu este vesnic, in relatie cu spatiul, Dumnezeu este omniprezent. Prin aceasta intelegem ca El poate fi prezent pretutindeni in acelasi timp. In rugaciunea lui de dedicare a cladirii Templului, Solomon marturiseste despre Dumnezeu: “Dar ce! Va locui oare cu adevarat Dumnezeu pe pamint? Iata ca cerurile si cerurile cerurilor nu pot sa Te cuprinda; cu cit mai putin casa aceasta pe care Ti-am zidit-o eu!” (1 Imparati. 8:27) Apostolul Pavel le spune filosofilor de pe colina lui Marte ca: “In El avem viata, miscarea si fiinta!” (Fapte 17:28)

Unul dintre psalmisti exprima acest adevar al omniprezentei lui Dumnezeu printr-o ilustratie maiiasta: "Unde ma voi duce departe de Duhul Tau, si unde voi fugi departe de Fata Ta? Daca ma voi sui in cer, Tu esti acolo; daca ma voi culca in locuinta mortilor, iata-Te si acolo; daca voi lua aripile zorilor, si ma voi duce sa locuiesc la marginea marii, si acolo mina Ta ma va calauzi, si dreapta Ta ma va apuca”(Psalm. 139:7-10).

Este de la sine inteles ca mintea omeneasca nu poate patrunde pe deplin imensitatea acestor atribute ale lui Dumnezeu. Cine ar putea spune ca intelege omniprezenta? Omul nu poate pricepe cum se face ca Dumnezeu este instantaneu pretutindeni. O faptura umana are capacitatea de a-si concentra atentia asupra unui numar finit de persoane sau evenimente. Daca un mic grup de oameni stau inaintea lui, omul ii poate tine sub observare. Dar daca numarul lor creste, sa zicem la citeva mii sau zeci de mii, atunci omul nu-i mai poate observa decit ca pe o multime uniforma de chipuri din care va remarca cind si cind unele fete mai deosebite. Dumnezeu insa poate sa ne tina sub observatie pe toti, oricit de multi am fi, si felul Lui de a ne cunoaste este chiar infinit superior felului in care ne putem noi cunoaste unul pe altul. N-a fost numai o figura de stil atunci cind poetul Tennyson a exclamat:

"Tu imi esti mai aproape ca propria-mi suflare si mai la indemina ca miinile si picioarele”(Strong, Opera citata, p.280.).

Expresii antropomorfe ca acelea care zic ca Dumnezeu locuieste in ceruri fac aluzie nu la indepartarea lui Dumnezeu de oameni, ci la inaltarea Lui in slava (Psalm. 123:1).

Pentru ca Domnul Isus este imaginea desavirsita a Tatalui, El le-a putut promite ucenicilor ca: “Acolo unde sint doi sau trei adunati in Numele Meu, sint si Eu in mijlocul lor”(Mat. 18:20.). Aceasta veste despre omniprezenta lui Dumnezeu ii da celui credincios un sentiment de siguranta si incredere. Caci se stie in atentia perpetua a Tatalui prin grija Fiului si prin prezenta neintrerupta a Duhului Sfint. Credinciosii nu sint niciodata “singuri”. Acesta este un adevar minunat, dar nici el nu poate fi experimentat decit de aceia care pot trece dincolo de intelegerea intelectuala seaca, ajungind prin citirea Cuvintului, meditatie si rugaciune sa traiasca o viata de reala partasie cu Domnul.

11. Un alt atribut dumnezeiesc pe care ni-l dezvaluie Biblia este omnistiinta. Noi spunem ca Dumnezeu este atotstiutor. Aceasta caracteristica a Lui se manifesta in domeniul memoriei, cunostintei prezente si a prestiintei. Dumnezeu cunoaste toate lucrurile deplin si dintr-o data. El nu are nevoie de un proces de gindire pentru a cunoaste. Cunoasterea Sa este instantanee. Sigur ca si acest adevar ar putea ramine dincolo de marginile intelegerii noastre daca nu am cauta sa-l ilustram cu ceva concret din Scriptura. In Psalmi scrie ca Dumnezeu cunoaste toate stelele (Psalm. 147:4), Domnul Isus ne spune ca Dumnezeu se ingrijeste de fiecare vrabie (Mat. 10:29), El poate supraveghea si dirija activitatea tuturor oamenilor (Psalm 33:1), cunoscindu-le fiecare inima, (Fapte 15:18.) stiind de ce are nevoie fiecare (Mat. 6:8), caci este la curent cu toate evenimentele viitoare(Isaia 46:9,10.), si ne-a numarat chiar si numarul firelor de par de pe cap (Mat. 10:30).

Pentru ca Domnul Isus este asemenea lui Dumnezeu, Ioan nu se sfieste sa declare ca: “El n-avea trebuinta sa-I faca cineva marturisiri despre niciun om, fiindca El insus stia ce este in om” (Ioan 2:25). Imprejurarea in care Domnul Isus ii spune lui Natanael ca l-a vazut “mai inainte ca sa-l cheme Filip, cind era sub smochin”(Ioan 1:45- 49.), poate si ea servi ca o ilustratie a omnistiintei divine in

activitatea mesianica a Domnului Isus. (Separat de lucrarea Sa mesianica, se pare ca in toate celelalte privinte Domnul Isus se redusese pe Sine la dimensiunile si neputintele omenesti. (Marcu 11:12, 13)

Proclamind omnistiinta divina, psalmistul striga:

“Doamne, Tu ma cercetezi de aproape si ma cunosti, stii cind stau jos si cind ma scol, si de departe imi patrunzi gindul. Stii cind umblu si cind ma culc, si cunosti toate caile mele. Caci nu-mi ajunge cuvintul pe limba, si Tu, Doamne, il si cunosti in totul. Tu ma inconjori pe dinapoi si pe dinainte, si-Ti pui mina peste mine. O stiinta atit de minunata este mai presus de puterile mele; este prea inalta ca s-o pot prinde” (Psalm. 139:1-6).

12. Dumnezeu este omnipotent, adica El este in stare sa-si duca la indeplinire orice plan pe care-l faureste. Noi spunem ca Dumnezeu este atotputernic. Acest atribut dumnezeiesc nu inseamna ca El va cauta sa faca orice fel de lucruri. Cineva intreba daca Dumnezeu ar putea face o piatra atit de mare incit El Insusi sa nu o poata ridica. O asemenea exprimare este lipsita de logica elementara. Dumnezeu nu va face niciodata lucruri care sa-L nege pe El insusi. Tot asa, Dumnezeu nu poate sa minta (Iacov 1:13.), sau sa se tagaduiasca pe Sine (2 Tim. 2:13.), ori sa nu-si tina promisiunile (Tit 1:2.). El este un Dumnezeu credincios Sie insusi. Intr-un anumit sens, Dumnezeu si-a limitat puterea atunci cind a acordat libertate omului. Aceasta situatie a permis ca in universul lui Dumnezeu sa poata apare impotrivirea fata de Dumnezeu si posibilitatea omului de a zadarnici planurile lui Dumnezeu cu privire la ei, ca in cazul fariseilor si carturarilor care au refuzat botezul lui Ioan (Luca 7:30).

Dumnezeu ii reaminteste lui Avraam de omnipotentia Sa atunci cind il intreaba: “Este oare ceva prea greu pentru Domnul?” (Gen. 18:14.) Iar psalmistul declara: “Dumnezeul nostru este in cer, El face tot ce vrea” (Psalm 115:3.).

Domnul Isus ne spune ca “la Dumnezeu toate lucrurile sint cu putinta” (Matei 19:26.). Apostolul Pavel ne spune ca Dumnezeu face toate dupa sfatul voiei Sale (Efes. 1:11.); si vrea ca toti credinciosii sa-si dea seama ca aceasta putere nemarginita a lui Dumnezeu este acum la lucru in noi (Efes. 1:19.). Dumnezeu poate sa faca mult mai mult decit putem noi crede sau gindi. (Efes. 3:20.) In Noul Testament, si mai ales in epistolele lui Pavel, puterea lui Dumnezeu este supranumita si puterea care L-a inviat din morti pe Hristos (Rom. 6:4; 8:11).

Ilustratia suprema a nemaipomenitei puteri a lui Dumnezeu a fost manifestata in faptul ca El a putut sa-l invieze pe Isus dintre cei morti. Un astfel de Dumnezeu care poate da viata unui om mort, va putea cu atit mai mult sa-i faca pe cei credinciosi sa reziste inaintea ispitelor!

Omnipotentia lui Dumnezeu este temelia sigurantei mintuirii noastre si argumentul increderii si optimismului nostru.

Credinta in omnipotentia lui Dumnezeu nu-l scuteste insa pe cel credincios sa treaca prin suferinte si persecutii. Cu ocazia unui indemn dat pentru staruinta in rugaciune, Domnul Isus face aluzie la sfintii care “striga zi si noapte inaintea Lui” (Luca 18:7.). Dumnezeu nu gaseste intotdeauna de bine sa sara imediat in ajutorul oricarui crestin care trece printr-o situatie dificila. Uneori, El ingaduie chiar ca sa fie slavit prin martirajul celor care-L reprezinta. Toti crestinii trec si ei prin suferintele de care au parte in general oamenii: boala, accidente, “moarte prematura”, lipsuri materiale, etc. Crestinismul nu este prin urmare un mod de a scapa de toate necazurile si suferintele vietii pamintesti, ci o calitate noua si launtrica a vietii spirituale care ne daruieste pace in mijlocul incercarilor si biruinta asupra descurajarii si suferintei. Chiar si o citire superficiala a capitolului 11 din epistola catre Evrei ne va indica faptul ca cei care au credinta nu scapa intotdeauna de suferinte: ba parca inmulteste numarul lor si le mareste intensitatea! Si totusi cit de frumos suna cuvintele lui Isaia:

“Daca vei trece prin ape, Eu voi fi cu Tine; si riurile nu te vor ineca; daca vei trece prin foc, nu te va arde, si flacara nu te va aprinde.

Caci Eu sint Domnul, Dumnezeul tau, Sfintul lui Israel, Mintuitorul tau!” (Isaia 43:2, 3)

Este foarte greu sa patrundem gindul lui Dumnezeu si sa intelegem felul in care ne poarta El de grija. Uneori El ne scapa din primejdie, alteori El ne izbaveste prin primejdie. Elihu marturiseste in cartea lui Iov ca "Dumnezeu scapa pe cel nenorocit prin nenorocirea lui" (Iov 36:15). Exista o multime de alte pasaje care pot fi citate ca o dovada a abilitatii lui Dumnezeu sa izbaveasca. Iata ce frumos scrie Psalmistul:

"O mie sa cada alaturi de tine, si zece mii la dreapta ta, dar de tine nu se va apropia. Doar vei privi cu ochii si vei vedea rasplatirea celor rai" (Psalm. 91:7, 8).

Si totusi, un alt psalm, atribuit lui Asaf, marturiseste zbuciumul prin care a trecut omul lui Dumnezeu cind a vazut ca celor rai le merge bine, iar sfintii Domnului trec mereu prin neazuri: "Caci in fiecare zi sint lovit, si in toate diminetile sint pedepsit".(Psalm. 73:14.)

Dupa ce face o incursiune asupra suveranitatii lui Dumnezeu in istorie asa cum iese ea in evidenta din felul in care s-a purtat El cu evreii si cu Neamurile, apostolul Pavel nu se poate opri sa nu exclame: "O, adincul bogatiei, intelepciunii si stiintei lui Dumnezeu! Cit de nepatrunse sint judecatile Lui, si cit de neintelese sint caile Lui!" (Rom. 11:33)

Toate acestea ne duc spre doua concluzii clare: cea dintii este ca cel credincios stie ca Dumnezeu poate sa faca absolut orice vrea, iar a doua este ca din pozitia noastra limitata nu vom putea niciodata sa intelegem de ce face Dumnezeu ceea ce face. Va trebui mereu sa ne intrebam de ce ia Dumnezeu viata unei tinere mame, de ce moare un barbat in floarea virstei, de ce ingaduie El ca natiuni pornite la rau sa asupreasca alte neamuri, etc. Dumnezeu este singurul stapin pe destinele oamenilor, iar noi sintem doar niste creaturi total dependente de El. Mingiiera pe care o avem este faptul ca stim ca Dumnezeu este bun si ca El ne vrea binele. Iov se sprijina pe aceasta credinta atunci cind spune: "Domnul a dat, si Domnul a luat, binecuvintat fie Numele Domnului!" (Iov 1:21)

Domnul Isus a manifestat atotputernicia divina atunci cind a inmultit piinile (Ioan 6:5-14), cind a preschimbat apa in vin (Ioan 2:1- 11), cind a potolit furtuna (Marcu 4:35-41), cind a umblat pe ape (Marcu 6:46-50), cind l-a vindecat pe cel bolnav (Marcu 6:56), cind a redat vederea orbului (Luca 7:21), cind a alungat demonii (Marcu 1:32-34) si cind a trimis Duhul Sfint in ziua de Rusalii (Fapte 2:1-6, 32, 33).

13. Omul se poate rezema deplin pe Domnul si pe promisiunile Sale. Dumnezeu este credincios in vorba si in fapta. Atributele tranzitive manifestate de Dumnezeu in relatia Lui cu oamenii sint credinciosie si adevar. In multe parti din Scriptura se afla scris ca:

"Dumnezeu nu este un om ca sa minta,
Nici fiu al omului, ca sa-I para rau.
Ce a spus, oare nu va face?
Ce a fagaduit oare, nu va implini?"(Num. 23:19)

Noul Testament declara si el ca nu este cu putinta ca Dumnezeu sa minta si nu se poate ca El sa nu-i tina cuvintul (Tit 1:2; 2 Tim. 2:13; Evrei 6:17, 18). Dumnezeu este intotdeauna credincios; adica El nu-i va parasii niciodata pe aceia care si-au pus nadejdea in El (Evrei 13:5)

Credinciosia lui Dumnezeu este asigurarea noastra ca cei credinciosi vor ajunge in cer. Pavel putea privi deja inainte spre ziua in care se va intilni cu cei convertiti in slava, nu pentru ca avea incredere in calitatile lor, ci pentru ca se incredea in credinciosia divina (1 Cor. 1:7-9; Filip. 1:6).

Pentru ca Domnul Isus este descoperirea lui Dumnezeu, toate fagaduintele lui Dumnezeu sint in El "da" si "Amin" (2 Cor. 1:20.). La mormintul lui Lazar, cind Marta s-a impotrivit intentiei lui Hristos de a ridica piatra de la gura mormintului pe motiv ca trecusera deja patru zile, Domnul Isus a mustrat-o cu blindete spunindu-i: "Nu ti-am spus ca, daca vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?" (Ioan 11:40)

In aceste zile de complet relativism si incertitudine, cuvintele Domnului Isus ne sint ca o ancora pentru suflet. Cuvintul lui Dumnezeu este demn de incredere pentru ca Domnul Dumnezeu nostru este un Dumnezeu in care ne putem pune increderea. Intr-o exclamatie retorica, printr-o exagerare voita, apostolul Pavel striga: “Dumnezeu sa fie gasit adevarat si toti oamenii sa fie gasiti mincinosi.”(Rom.3:4.) Aceasta intr-un pasaj in care este subliniata inca o data absoluta credinciosie divina.

14. Atributul central in fiinta lui Dumnezeu este dragostea. Apostolul Ioan declara ca Dumnezeu este dragoste (1 Ioan 4:8, 16). Prin dragostea lui Dumnezeu, Biblia intelege acea pornire plina de bunatate si de □

bunavointa a Lui fata de lume, care L-a determinat sa-L dea pina si pe Fiul Sau la moarte pentru ca noi sa fim mintuiti. “Fiindca atat de mult a iubit Dumnezeu lumea ca a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede in El sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Dumnezeu, in adevar, n-a trimis pe Fiul Sau in lume ca sa judece lumea, ci ca lumea sa fie mintuita prin El” (Ioan 3:16, 17). Apostolul Pavel spune ca sint putini aceia care sa fie gata sa-si dea viata pentru prietenii lor, “dar Dumnezeu isi arata dragostea fata de noi prin faptul ca, pe cind eram noi inca pacatosi, Hristos a murit pentru noi.”(Rom. 5:8) Golgota devine astfel pentru noi asigurarea ca Dumnezeu ne iubeste si ca El ne va da tot ceea ce este spre binele nostru: “El, care n-a crutat nici chiar pe Fiul Sau, ci L-a dat pentru noi toti, cum nu ne va da fara plata, impreuna cu El, toate lucrurile” (Rom. 8:32).

Apostolul Ioan face din exemplul dat de Dumnezeu prin jertfirea lui Hristos un indemn ca si noi sa traим in dragoste:

“Prea iubitilor, sa ne iubim unii pe altii; caci dragostea este de la Dumnezeu. Si oricine iubeste, este nascut din Dumnezeu, si cunoaste pe Dumnezeu. Cine nu iubeste, n-a cunoscut pe Dumnezeu; pentru ca Dumnezeu este dragoste. Dragostea lui Dumnezeu fata de noi s-a aratat prin faptul ca Dumnezeu a trimis in lume pe singurul Sau

Fiu, ca noi sa traим prin El. Si dragostea sta nu in faptul ca noi am iubit pe Dumnezeu, ci in faptul ca El ne-a iubit pe noi, si a trimis pe Fiul Sau ca jertfa de ispasire pentru pacatele noastre. Prea iubitilor, daca astfel ne-a iubit Dumnezeu pe noi, trebuie sa ne iubim si noi unii pe altii” (1 Ioan 4:7-11).

Apostolul Pavel ne atrage atentia asupra zilelor nelegiuite dinaintea intilnirii noastre cu Hristos si adauga:

“Dar, cind s-a aratat bunatatea lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru, si dragostea Lui de oameni, El ne-a mintuit, nu pentru faptele facute de noi in neprihanire, ci pentru indurarea Lui, prin spalarea nasterii din nou si prin inoirea facuta de Duhul Sfint, pe care L-a varsat din belsug peste noi, prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru; pentru ca odata socotiti neprihaniti prin harul Lui, sa ne facem in nadejde, mostenitori ai vietii vesnice ” (Tit 3:4-7). In aceeasi idee el mai scrie: “Intre ei eram si noi toti odinioara, cind traiam dupa poftele firii noastre pamintesti, cind faceam voile firii pamintesti si ale gindurilor noastre, si eram din fire copii ai miniei, ca si ceilalti. Dar Dumnezeu, care este bogat in indurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, macar ca eram morti in greselile noastre, ne-a adus la viata impreuna cu Hristos (prin har sinteti mintuiti).

El ne-a inviat impreuna, si ne-a pus sa sedem impreuna in locurile ceresti, in Hristos Isus, ca sa arate in veacurile viitoare nemarginita bogatie a harului Sau, in bunatatea Lui fata de noi in Hristos Isus. Caci prin har ati fost mintuiti, prin credinta. Si aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca sa nu se laude nimeni” (Efes. 2:3-9) .

Apostolul Petru tresalta de bucurie cind scrie: “Binecuvintat sa fie Dumnezeu, Tatal Domnului nostru Isus Hristos, care, dupa indurarea Sa cea mare, ne-a nascut din nou prin invierea lui Isus Hristos din morti, la o nadejde vie, si la o mostenire nestrucacioasa si neintinata, si care nu se poate vesteji, pastrata in ceruri pentru voi” (1 Petru 1:3, 4). Pina si pocainta noastra este prezentata ca un raspuns adecvat dat

bunatatii divine: “Sau dispretuiesti tu bogatiile bunatatii, ingaduintei si indelungei Lui rabdari? Nu vezi tu ca bunatatea lui Dumnezeu te indeamna la pocainta?” (Rom. 2:4)

Scriptura ne invata ca atributul central din fiinta lui Dumnezeu este aceasta dragoste mintuitoare care s-a manifestat prin faptul ca Dumnezeu L-a dat pe Fiul Sau sa moara la Golgota. Apostolul Pavel le-a reamnitit ca Dumnezeu este acela care ne-a daruit tuturor “viata, suflarea si toate lucrurile” (Fapte 17:25), iar paginilor din Listra le-a declarat ca Dumnezeu “nu S-a lasat fara marturie, intrucit v-a facut bine, v-a trimis ploi din cer, si timpuri roditoare, v-a dat hrana din belsug, si v-a umplut inimile de bucurie” (Fapte 14:17). Domnul Isus i-a invatat pe ucenicii Sai sa-si iubeasca dusmanii daca vor sa semene cu Tatal lor din ceruri “care face sa rasara soarele si peste cei buni si peste cei rai” (Mat. 5:45) Biblia proclama bunatatea lui Dumnezeu, asa cum se manifesta ea in evenimentele vietii de fiecare zi.

In nici un alt aspect al vietii Lui nu seamana Domnul Isus mai mult cu Dumnezeu ca in acela al dragostei. Hristos a iubit copilasii, i-a primit la Sine si i-a binecuvintat (Mat. 19:13-15). El si-a aratat dragostea fata de cei ciungi si schiopi vindecandu-i pe toti care au venit la El (Marcu 6:56). Dragostea Lui s-a revarsat chiar si asupra femeii pline de pacate care s-a apropiat de El, i-a udat picioarele cu lacrimile ei si i le-a sters cu parul capului ei (Luca 7:36-50). El a izbucnit in lacrimi de compasiune la gindul ca Ierusalimul avea sa fie pedepsit curind pentru impietirea lor impotrivoare (Luca 19:41-44). Iubirea Lui a fost intr-atit de mare incit s-a rugat chiar si pentru cei ce-L rastigneau, zicind: “Tata, iarta-i caci nu stiu ce fac (Luca 23:34) Chiar si in agonia Lui sfisietoare, s-a aplecat spre tilharul pocait si i-a promis plin de iubire: “Astazi vei fi cu Mine in rai” (Luca 23:43). Cind Ioan Botezatorul era bintuit de crivatul indoielilor in inchisoare, Domnul Isus i-a trimis raspuns inapoi, proclamind mesianitatea lucrarii Lui prin lucrarile iubirii: “Duceti-va de spuneti lui Ioan ce auziti si ce vedeti: Orbii isi capata vederea, schiopii umbla, leprosii sint curatiti, surzii aud, mortii inviaza, si saracilor li se propovaduieste Evanghelia” (Mat. 11:4, 5).

Una dintre cele mai evidente dovezi despre depravarea si pacatul omenirii este ignoranta generala si indiferenta cu care raspunde la initiativele dragostei lui Dumnezeu. Chiar si la convertire, omul de pe strada este mai convins de minia lui Dumnezeu, decit de bunatatea Sa. Abia dupa ce “pruncul in Hristos” incepe sa creasca si sa se maturizeze, el incepe sa devina din ce in ce mai constient de dragostea pe care i-o poarta Dumnezeu in Hristos, si de lucrarile minunate pe care le lucreaza aceasta dragoste in viata lui de fiecare zi. Chiar si pedepsele primite din partea lui Dumnezeu incep atunci sa fie vazute ca dovezi ale iubirii Lui si ca o confirmare ca am fost primiti de Dumnezeu ca si copii ai Lui (Evrei 12:5-11.) Purtarea crucii nu a fost numai lucrarea iubirii in viata lui Hristos, ea trebuie sa fie si semnul uceniciei noastre in dragoste (Marcu 8:34, 35.), si orice ingaduie Dumnezeu sa vina in viata noastra trebuie privit ca o dovada a dragostei pe care o poarta Dumnezeu pentru cei sfinti:

“Caci Domnul pedepseste pe cine-l iubeste, si bate cu nuiua pe orice fiu pe care-l primeste.” (Evrei 12:6.)

Aceasta dragoste mintuitoare este ceea ce-l face pe un tata sa nu poata renunta la fiul nevrednic care si-a facut de ris familia. Domnul Isus a spus pilda fiului risipitor (Luca 15:11-32.) tocmai ca sa combata atitudinea aroganta si dispretuitoare a fariseilor care-L condamnau pentru ca ii primea pe cei pacatosi si statea la masa cu ei. Mai intii, Domnul Isus le-a spus pilda cu oaia pierduta si cu leul pierdut, iar apoi a atrecut la istoria cu omul care avea doi fii, dintre care cel mai tinar a cerut de la tatal sau partea sa de avere si a plecat intr-o tara indepartata unde a risipit tot ce avea intr-o viata usuratica. Cind a inceput sa duca lipsa, “fiul risipitor” si-a venit in fire si si-a zis: “Ma voi scula, ma voi duce la tatal meu si-i voi spune: “Tata, am pacatuit impotriva cerului si impotriva ta. Nu mai sint vrednic sa ma chem fiul tau; fa-ma ca pe unul din argatii tai” (Luca 15:18, 19).

Dar dragostea tatalui veghea in asteptare. El l-a zarit de departe pe fiul care se intorcea acasa, i s-a facut mila de el, a alergat de a cazut pe grumazul lui, si l-a sarutat mult. Fiul i-a zis: “Tata, am pacatuit impotriva cerului si impotriva ta, nu mai sint vrednic sa ma chem fiul tau”. Dar tatal a zis robilor sai:

“Aduceti repede haina cea mai buna, si imbracati-l cu ea; puneti-i un inel in deget, si incaltaminte in picioare. Aduceti vitelul cel ingrasat, si taiati-l. Sa mincam si sa ne veselim; caci acest fiu al meu era mort, si a inviat; era pierdut si a fost gasit”. Fratelui mai mare (care avea atitudinea rautacioasa si dispretuitoare a fariseilor si era minios in toiul sarbatorii) tatal i-a spus: “Trebuia sa ne veselim si sa ne bucuram, pentru ca acest frate al tau era mort, si a inviat, era pierdut si a fost gasit.” (Luca 15:20-32).

Noul Testament scoate foarte mult in relief dragostea mintuitoare a lui Dumnezeu pentru ca ia foarte in serios invatatura despre pacat si despre consecintele lui. Oamenii de astazi nu mai baga in seama grozavia pacatului si de aceea dragostea mintuitoare are o asa mica importanta pentru ei. Ei cred ca daca Dumnezeu este dragoste, El nu va pedepsi cu asprime pe cei ce-I calca voia sfinta, dar nimic nu este mai departe de adevar si nimic nu contrazice mai mult revelatia Scripturii. Biblia vorbeste peste tot despre seriozitatea pacatului si aminteste despre cumplita minie a lui Dumnezeu; si asta chiar in pasajele in care se vorbeste despre dragoste. Romani 5 spune ca dovada suprema a dragostei sta in faptul ca Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Sau ca sa moara pentru omenirea pierduta. Dar el nu continua prin a spune: “Atunci omenirea nu mai trebuie sa se teama de judecata divina”. Dimpotriva, apostolul continua spunind ca cei mintuiti prin singele lui Hristos “vor fi mintuiti prin El de minia lui Dumnezeu.”(Rom.5:10.) Dragostea lui Dumnezeu si minia Lui sint realitati care trebuie pastrate in echilibru. A predica numai despre minia Lui inseamna a-i duce pe oameni la disperare, dar a vorbi despre Dumnezeu doar ca despre a fiinta dulceaga pe care o poate batjocori si sfida oricine inseamna o blasfemie. “ Cine crede in Fiul, are viata vesnica; dar cine nu crede in Fiul, nu va vedea viata, ci minia lui Dumnezeu ramine peste el” (Ioan 3:36). Apostolul Pavel ne avertizeaza: “Nu va inselati: “Dumnezeu nu se lasa sa fie batjocorit. Ce seamana omul, aceea va si secera.”(Gal. 6:7.) Nu va fi nici un fel de convertire in masa in generatia noastra daca nu va fi mai intii o reintoita convingere despre grozavia pacatului, despre minia lui Dumnezeu si despre uimitoarea adincime a dragostei mintuitoare a lui Dumnezeu fata de toti aceia care sint in Isus Hristos. Numai cel care a intezarit tragedia pacatului sau si apoi a gustat ceva din mareata iubire divina poate sa strige impreuna cu apostolul: “Multumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru darul Lui nespus de mare!”(2 Cor. 9:15.)

15. Neprihanirea lui Dumnezeu este acel atribut care pretinde tuturor creaturilor Sale sa se conformeze standardului Sau moral desavirsit. Intr-unul dintre psalmii sai, David I se adreseaza lui Dumnezeu astfel: □

“Tu, care cercetezi inimile si rarunchii, Dumnezeule drept!”(Psalm 7:9.), iar in alt psalm citim: “Caci Domnul este drept, iubeste dreptatea, si cei neprihaniti privesc Fata Lui.”(Psalm. 11:7.), si inca: “Domnul este milostiv si drept, si Dumnezeul nostru este plin de indurare.”(Psalm. 116:5.) In rugaciunea Lui mijlocitoare, Domnul Isus Il numeste pe Dumnezeu: “Neprihanitule, Tata”.(Ioan 17:25.) Apostolul Pavel il descrie si el pe Dumnezeu ca pe “Judecatorul cel drept”.(2 Tim. 4:8.) Ioan vorbeste despre Mintuitorul nostru, numindu-L: “Isus Hristos, Cel neprihanit.”(1 Ioan 2:1)

Neprihanirea Sa L-a facut pe Domnul Isus sa-i avertizeze pe ucenicii Sai si in special pe Iuda despre pericolul lacomiei.(Luca 12:15.) Tot ea L-a facut sa o mustre cu blindete pe femeia samariteanca de la fintina pentru viata ei de pacat.(Ioan 4:18.) Si tot ea a pricinuit dezlantuirea de minie asupra negustorilor si schimbatorilor de bani din Templu. (Ioan 2:13-22.) Neprihanirea divina L-a determinat pe Hristos sa-l indemne pe tinarul bogat sa vinda tot ce are si sa dea saracilor (Luca 18:18-30).

Ca sa scoata in relief neprihanirea desavirsita a lui Dumnezeu, Vechiul Testament declara mereu ca Dumnezeu “uraste” raul. El ii “uraste” pe cei ce fac faradelegea,(Psalm 5:5.) uraste stilpii idolesti, (Deut.16:22) uraste orice forma de violenta in relatiile umane,(Psalm 11:5.) uraste formalismul religios, (Isaia1:14) si despartirea in casatorie.(Mal.2:16.) Inca si mai grozava este expresia “minia lui Dumnezeu”, care apare de multe ori si in Vechiul si in Noul Testament. De exemplu Dumnezeu ii avertizeaza pe cei din Israel ca daca se vor deda la nedreptati si asuprii sociale”minia Mea se va aprinde.”(Exod.22:24) Psalmii contin si ei multe exemple in care apare minia divina.(Psalm.2:5, 12;

78:31; 79:6; 88:16; etc) Isaia,(Isaia 9:19; 10:6; 13:13.) Ieremia, (Jer. 21:5; 32:37.) Ezechel, (Ezech.7:19.) si cel putin sase dintre profetii mici mentioneaza minia divina.(Osea 5:10; Amos 1:1; Naum 1:2; Hab. 3:2; Tef. 1:15,18; Zah 7:12.) Aceeasi expresie apare si in Cronici, (1 Cronici 27:34; 2 Cronici 12:7,12; 24:18; 28:11, 13; 29:8, 10; 30:8, 25; 34:21; etc.)si in Ezra,(Ezra 5:12; 7:23; 8:22; 10:14.) si in Neemia.(Neemia 13:18.) Noul Testament vorbeste astfel despre minia divina:” Cine crede In Fiul are viata vesnica; dar cine nu crede in Fiul, nu va vedea viata, ci minia lui Dumnezeu ramine peste el.”(Ioan 3:36.) Pavel spune ca:”Legea aduce minie,”(Rom.4:15), adica, neputinta omului de a respecta perceptele legii divine scoate in relief pacatul omului si trezeste minia lui Dumnezeu. Oamenii sint declarati “din fire copii ai miniei”(Efes.2:3.) Caci stricaciunea, lacomia si inchinaciunea lor sint cauzele pentru care “ vine minia lui Dumnezeu peste oamenii neascultatori.”(Efes. 5:6.) De aceea Pavel ne sfatuieste:” Omoriti madularele voastre care sint pe pamint: curvia, necuratia, patima, pofta rea, si lacomia, care este o inchinare la idoli. Din pricina acestor lucruri vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultarii.”(Col. 3:5, 6.) Din pricina necredintei lor, despre Iudei se spune ca: “i-a ajuns minia lui Dumnezeu!”(1 Tes. 2:16).

Foarte adesea, in Noul Testament minia lui Dumnezeu este asociata cu judecata de pe urma. Ioan Botezatorul le spune Fariseilor si Saducheilor :”Pui de napirci, cine v-a invatat sa fugiti de minia viitoare?”(Mat. 3:7.) Iar Pavel il avertizeaza pe pacatosul care refuza sa se pocaiasca astfel:”dar, cu impietirea inimii tale, iti aduni o comoara de minie pentru ziua miniei si a dreptei judecati a lui Dumnezeu .(Rom. 2:5.) Numai Domnul Isus este Cel care il poate pazi pe cel credincios “de minia lui Dumnezeu.”(Rom. 5:9.) Asa scrie si apostolul Pavel : ”Isus care ne izbaveste de minia viitoare.”(1 Tes. 1:10.) Cartea Apocalipsa contine si ea numeroase referinte despre minia Mielului si despre minia lui Dumnezeu.(Apoc. 6:16, 17; 11:18; 14:10, 19; 15:1, 7; 16:1, 19; 19:15.)

Trebuie sa tinem in minte faptul ca Dumnezeu nu este limitat la dimensiunile unei fiinte omenesti si de aceea poate imbina in Sine in acelasi timp si minia si dragostea fata de cel pacatos. Minia exprima nemulțumirea divina cu starea lui de fapt, in timp ce dragostea a facut deja planul pentru rascumpararea pacatosului si pentru punerea lui intr-o stare dupa voia lui Dumnezeu.

16. Dreptatea divina este atributul in virtutea caruia Dumnezeu pretinde pedepsirea celui ce a incalcat voia Lui. Se pare ca de cele mai multe ori, sfințenia si neprihanirea lui Dumnezeu apar una linga alta. Tot asa, neprihanirea si dreptatea lui Dumnezeu sint intrepatruse. Mijlocirea lui Avraam pentru Sodoma a fost facuta in virtutea dreptatii divine: “Sa omori pe cel bun impreuna cu cel rau, asa ca cel bun sa aiba aceea soarta ca cel rau, departe de Tine asa ceva! Departe de Tine! Cel ce judeca pamintul, nu va face oare dreptate?”(Gen. 18:25.) Iar Moise a cintat:

“Caci voi vesti Numele Domnului.
Dati slava Dumnezeului nostru!
El este Stinca; lucrarile Lui sint desavirsite.
Caci toate caile Lui sint drepte;
El este un Dumnezeu credincios si fara nedreptate.
El este drept si curat” (Deut. 32:3, 4).

Unul dintre psalmisti spune asa de frumos:

“Domnul imparatete; sa se veseleasca pamintul,
si sa se bucure ostroavele cele multe!
Norii si negura Il inconjoara,
dreptatea si judecata sint temelie scaunului Sau de domnie.”(Psalm. 97:1, 2.)

Apostolul Pavel scrie despre:

“Ziua miniei si a aratarii dreptei judecati a lui Dumnezeu, care va rasplati fiecaruia dupa faptele lui. Si anume, va da viata vesnica celor ce, prin staruinta in bine, cauta slava, cinstea si nemurirea; si va da minie si urgie celor ce, din duh de gilceava, se impotrivesc adevarului si asculta de nelegiuire. Necaz si strimtorare va veni peste orice suflet omenesc care face raul; intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Slava, cinste si pace va veni insa peste oricine face binele; intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Caci inaintea lui Dumnezeu nu se are in vedere fata omului. Toti cei ce au pacatuit fara lege, vor pieri fara lege; si toti cei ce au pacatuit avind lege, vor fi judecati dupa lege. Pentru ca nu cei ce aud Legea sint neprihaniti inaintea lui Dumnezeu, ci cei ce implinesc legea aceasta, vor fi socotiti neprihaniti. Cind Neamurile, macar ca n-au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-au o lege, isi sint singuri lege; si ei dovedesc ca lucrarea Legii este scrisa in inimile lor; fiindca despre lucrarea aceasta marturiseste cugetul lor si gindurile lor, care sau se invinovatesc sau se dezvinovatesc intre ele. Si faptul acesta se va vedea in ziua cind, dupa Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor” (Rom. 2:5-16).

4. SFINTA TRIUNITATE

Termenul “triunitate” sau “trinitate” nu apare in Biblie. Folosirea lui ii este atribuita lui Tertulian, un teolog care s-a nascut in preajma anului 160 d.H. Acest termen si doctrina care ii este asociata a cunoscut o popularitate mare in Biserica mai ales in secolul al treilea. Datele pe care este fundamentata aceasta invatatura se gasesc bineinteles in textul Scripturii, in Noul Testament si, intr-o masura mai mica, chiar in Vechiul Testament. (Vezi excelentul articol: “Trinity”, de B. B. Warfield in I. S. B. E., volumul V, pp.3012-3022)

Cu alte cuvinte, Noul Testament Il prezinta pe Dumnezeu in cele trei Persoane: Tatal, Fiul si Duhul Sfint, care exista intr-o deplina si desavirsita unitate. Episcopul menonit Pieter J. Twisck (1565 - 1636) exprima aceasta realitate biblica in felul urmator: “In fiinta divina vesnica nu se afla numai trei nume, ci trei persoane care impartasesc aceleasi atribute divine. Exista Tatal, de la care isi trag fiinta toate lucrurile, Fiul, prin care au fost facute toate lucrurile, si Duhul Sfint, prin care lucreaza Tatal si Fiul ... Pe acesti trei martori adevarati ii avem in cer: Tatal, Fiul si Duhul Sfint; dintre care slavitul Fiu s-a coborit printre noi si a trait ca rob, facindu-se asemenea oamenilor si a fost identificat si aratat lumii de catre Ioan Botezatorul la riul Iordan. Duhul Sfint a fost vazut si el de catre acelasi Ioan Botezatorul cu ocazia botezului Domnului Isus, cind a coborit in chip de porumbel si a venit peste Domnul Isus. Tatal, care este spirit nevazut si nu poate fi vazut cu ochi muritori, si-a facut atunci auzit din cer glasul si a zis: “Acesta este Fiul Meu prea iubit, in care Imi gasesc placerea.” (T. J. van Braght, *The Bloody Theater* sau *Martyrs Mirror*, Scottdale, Pa.: Mennonite Publishing House, 1850; 1660, pp.374, 375)

Eu sint convins ca incercarile noastre de a explica sfinta triunitate mai mult complica lucrurile, decit sa le lamureasca. Intreita existenta a fiintei divine nu este un obiect pentru intelegerea rationala, asa cum bine sublinia Gerrit Roosen (1612-1711): “Aceasta problema va ramine pururi neinteleasa de mintea omeneasca: cum se face ca exista un Tata care are un Fiu, dar care nu este tot una cu Fiul si un Fiu care are un Tata, dar nu este confundabil cu El, si pe deasupra mai exista si un Duh Sfint, distinct de cei doi si totusi in relatie de desavirsita unitate cu ei, si cum se face ca acestia trei sint in chip desivirsit una si aceeasi persoana in intreita personalitate.

Mintea noastra fireasca nu se poate ridica la inaltimea supranaturalului, si faptura divina va ramine pentru noi o taina pe care trebuie sa o acceptam prin credinta.” (Citat in J. C. Wenger, *The Doctrines of the Mennonites*, Scottdale, Pa.: Mennonite Publishing House, 1950, p.129)

Marele teolog presbiterian, B. B. Warfield (1851-1921), a scris incontestabil una dintre cele mai amanuntite lucrari despre trinitatea lui Dumnezeu (Vezi “Trinity” in I.S.B.E., volumul v, pp.3012-3022) El observa ca Vechiul Testament prezinta aluzii despre sfinta triunitate. Iata de exemplu expresia Elohim (Un termen folosit in ebraica pentru a-l numi pe Dumnezeu). Ea este o forma de plural in limba

ebraica. Desi expresia nu este prin ea insasi o dovada clara despre trinitate, ramine un fapt curios ca ea este urmata invariabil de un verb la singular. (Gen. 20:13; 35:7 (in original)) Vechiul Testament mai foloseste anumite pronume personale la plural, cind se spune de exemplu ca Dumnezeu a zis: "Sa facem pe om dupa chipul Nostru, dupa asemanarea Noastra." (Gen 1:26) sau: "Iata ca omul a ajuns ca unul din Noi, cunoscind binele si raul. Sa-l impiedicam ..." (Gen. 3:22) Isaia aude in cer glasul Domnului care intreaba: "Pe cine sa trimet, si cine va merge pentru Noi?" (Isaia 6:8)

Vechiul Testament mai contine si niste formule liturgice trinitare, pe care bineinteles ca Evreii nu le intelegeau atunci ca atare, dar care sint evidente pentru cititorul crestin de astazi. Un bun exemplu este binecuvintarea care trebuia rostita asupra copiilor lui Israel:

"Domnul sa te binecuvinteze si sa te pazeasca!

Domnul sa faca sa lumineze Fata Lui peste tine, si sa se indure de tine!

Domnul sa-si inalte Fata peste tine si sa-ti dea pacea!" (Num. 4:24- 26)

De un mare interes sint si pasajele in care avem de a face cu aparitiile asa numitului Inger al Domnului. Ele s-au petrecut cu Hagar, (Gen 16:7-13) Avraam, (Gen 22:11-16) Iacov, (Gen. 31:11- 13) Moise, (Exod 3:2-6) Iosua, (Iosua 5:13-15) si nevasta lui Manoah. (Jud. 13:2, 16, 20-22) Ceea ce este curios la acest inger al Domnului este ca el pare in acelasi timp a fi si distinct de Domnul si una cu El.

De exemplu, dupa ce i se cere lui Avraam sa-l sacrifice pe Isaac aducindu-l ca jertfa pe muntele Moria, Cel care Il opreste in ultimul moment strigindu-l din cer este acest Inger al Domnului. El spune: "Sa nu pui mina pe baiat, si sa nu-i faci nimic; caci stiu acum ca te temi de Dumnezeu, intrucit n-ai crutat pe fiul tau, pe singurul tau fiu, pentru Mine." (Gen. 22:12)

Crestinul de astazi, inarmat cu cunostinta pe care i-o pune la indemina Noul Testament este inclinat sa creada ca acest Inger al Domnului era Fiul lui Dumnezeu in activitatile lui terestre dinainte de intruparea Sa in Ieslea Betleemului.

Nu trebuie trecute cu vederea nici referirile la Duhul Sfint din Vechiul Testament. Fireste ca pentru evrei ele erau sinonime cu persoana lui Dumnezeu insusi, tot asa cum pentru noi expresia: "Oh, mi se bucura sufletul..." nu inseamna altceva decit ca eu insumi, si nimeni altul, traieste clipele de bucurie. Dar, atita timp cit stim ca Noul Testament vorbeste despre Duhul Sfint ca despre o persoana, este greu sa nu pui si referirile din Vechiul Testament in aceeasi situatie. Noi credem ca Duhul Sfint despre care se vorbeste pe alocuri in Vechiul Testament este intr-adevar cea de a treia persoana a Sfintei Treimi.

In chiar cea dintii carte a Scripturii, Geneza, acolo unde se spune ca pamintul era inca pustiu si gol, "Duhul lui Dumnezeu se misca pe deasupra apelor." (Gen. 1:2) Iov comenteaza: "Suflarea Lui (Duhul) insenineaza cerul" (Iov 26:13) (in original: "Prin suflarea Lui au fost limpezite cerurile" - N. T) Inainte de potop, Domnul a decretat ca: "Duhul Meu nu va raminea (sau "nu se va lupta") pururea in om." (Gen. 6:3) Tot Duhul lui Dumnezeu a fost cel care i-a imputernicit pe anumiti oameni din Vechiul Testament ca sa poata face lucrari deosebite, (Ex.31:1-5) sau sa elibereze, ca pe Samson, (Jud. 3:10; 6:34; 9:29; 13:25; 14:6, 19; etc) dar mai ales ca sa transmita oamenilor mesajele revelatiei profetice. (Ezec. 2:2; 3:12; 3:24; 11:1, 5; etc)

Astazi se aud unele glasuri care sustin ca oamenii nu au avut Duhul Sfint inainte de revarsarea de la Rusalii. Asa ceva este cu totul in afara informatiilor si spiritului Scripturii. Iata ce citim in cartea lui Neemia: "In indurarea Ta fara margini, nu i-ai parasit in pustie, si stilpul de nor n-a incetat sa-i calauzeasca ziua pe drum, nici stilpul de foc sa le lumineze noaptea drumul, pe care aveau sa-l urmeze. Le-ai dat Duhul Tau cel bun, ca sa-i faca intelepti; n-ai indepartat mana Ta de la gura lor, si le-ai dat apa sa-si potoleasca setea." (Neemia 9:18-21)

Este adevarat insa ca intre lucrarea dinainte de Rusalii si cea de dupa Rusalii exista mari diferente calitative. Acum, Duhul Sfint poate sa ne faca partasi lucrarii mintuitoare realizate de Isus Hristos si ne

poate darui o plinatate de putere si de binecuvintare care nu ne-ar fi fost posibile inainte de suferintele Domnului.

Profesorul Warfield observa cu justete ca scriitorii cartilor Noului Testament nu simt de loc obligatia demonstrarii Sfintei Treimi. (Opera citata, pp 3015-3016)

In vremea cind a fost scris Noul Testament, Biserica era deja convinsa de existenta lui Dumnezeu in cele trei persoane ale Tatalui, Fiului si Duhului Sfint. Ei sint numiti: Tatal, facatorul si sustinatorul tuturor lucrurilor, Hristos, Mintuitorul si Rascumparatorul tuturor lucrurilor, si Duhul Sfint, Mingiitorul si Calauzitorul nostru. Cu alte cuvinte, Biserica primara formata inainte de completarea canonului scrierilor Noului Testament accepta deja dumnezeirea Domnului Isus si invatatura despre personalitatea Duhului Sfint. In calitate de Fiu etern al Tatalui, Domnul Isus a venit in lume ca sa mintuiasca omenirea, iar Duhul Sfint a fost revarsat asupra credinciosilor pentru a naste Biserica in ziua de Rusalii.

Fundamental, revelatia despre Sfinta Treime a fost un produs al faptelor, nu al speculatiilor teologice. Autorii scrierilor Nou Testamentale nu au modificat invatatura Vechiului Testament, ci doar i-au adaugat lamurirea ca Dumnezeu unic revelat evreilor s-a descoperit acum mai mult pe Sine Inusi, lasindu-ne sa-L cunoastem in intreita lui fiinta: Dumnezeu Tatal, Cel care a acaltuit planul de mintuire, Dumnezeu Fiul, Cel care a venit in lume ca sa infaptuiasca mintuirea si Dumnezeu Duhul Sfint Cel care ii convinge pe oameni sa accepte si sa traiasca mintuirea. Lucrarea de mintuire, in ea insasi, a fost ocazia in care am primit revelatia desavirsita a trinitatii. Intrupararea Fiului odata cu nasterea lui Isus si pogorirea Duhului Sfint la Rusalii ne-au aratat clar ca Dumnezeu unic din Vechiul Testament existase de fapt in structura Sfintei Treimi. Evangheliile arata clar ca intre Isus si Tatal a existat un raport de deplina identitate. Apoi citim ca Tatal impreuna cu Fiul L-au daruit pe Duhul Sfint Bisericii. Nu numai ca Duhul Sfint este aratat ca o persoana care iubeste, ingrijeste, calauzeste, se intristeaza, etc., dar este evident ca Domnul Isus respecta personalitatea Duhului atunci cind Il numeste Ekeinos (Ioan 14:26, 16:8, 14), care poate fi tradus prin "El", unul de aceeaasi natura cu Mine. In structura gramaticala Domnul Isus foloseste pronumele masculin, desi substantivul ca atare este de genul neutru.

Sintem deci pusi in fata acestei situatii ciudate: doctrina despre trinitate este tratata doar aluziv in Vechiul Testament si apare apoi brusc in Noul Testament fara a fi in nici un fel explicata. Autorii cartii Noului Testament, ei insisi Evrei si prin aceasta monoteisti convinsi si fanatici, vorbesc dintr-o data despre Dumnezeu care exista ca Tatal, Fiul si Duhul Sfint. Faptul ca niste Evrei scriu asa si maniera categorica in care scriu ei este mai impresionanta si mai convingatoare decit ar fi toate explicatiile din lume.

Noul Testament contine numeroase referiri la cele trei persoane ale Sfintei Treimi. Iata de exemplu care au fost ultimele cuvinte rostite in Evanghelia de Domnul Isus:

"Toata puterea Mi-a fost data in cer si pe pamint. Duceti-va si faceti ucenici din toate neamurile, botezindu-i in Numele Tatalui si al Fiului si al Sfintului Duh. Si invatati-i sa pazeasca tot ce v-am poruncit. Si iata ca Eu sint cu voi in toate zilele pina la sfirsitul veacului." (Mat.28:18-20)

Informatiile despre Sfinta Triunitate pe care ni le lasa Pavel in scrierile lui sint convingatoare, limpezi si foarte frecvente. De exemplu, in 1 Tesaloniceni, Pavel li multumeste lui Dumnezeu ca Evanghelia le-a fost vestita nu numai prin cuvinte, ci si prin puterea Duhului Sfint. (1 Tesal. 1:2-5) In 2 Tesaloniceni el multumeste iarasi lui Dumnezeu pentru ca i-a ales "in sfintirea Duhului" ca sa capete "slava Domnului nostru Isus Hristos." (2 Tesal. 2:13, 14)

In 1 Corinteni apostolul vorbeste despre o varietate de daruri duhovnicesti, toate date de acelasi Duh; de felurite slujbe, dar in slujirea unui singur Domn, si de felurite lucrari, prin care lucreaza un singur Dumnezeu. (1 Cor. 12:4-6) Toti crestinii sint familiarizati cu frumoasa benedictie din 2 Corinteni 13: "Harul Domnului nostru Isus Hristos, si dragostea lui Dumnezeu, si impartasirea Sfintului Duh, sa fie

cu voi cu toti!” (2 Cor. 14:13) Ea se aseamana teribil de mult cu intreita binecuvintare din Numeri capitolul 6.

In capitolul 2 al epistolei catre Efeseni , Pavel ne scrie despre Isus Hristos astfel: “Caci prin El si unii si altii avem intrare sloboda la Tatal, intr-un Duh,” (Efes. 2:18) iar in capitolul trei aminteste despre ispravnicia care i-a fost incredintata lui de Tatal, in vestirea tainei lui Hristos, prin puterea Duhului. (Efes. 3:2-5) Pentru implinirea acestei misiuni a lui, Pavel se roaga, plecindu-si genunchii “inaintea Tatalui Domnului nostru Isus Hristos”, ... si-L roaga sa-i intareasca pe cei credinciosi “prin Duhul”, in omul dinlauntru, asa incit Hristos sa locuiasca in inimile lor prin credinta. (Efes. 3:14-17)

Epistola catre Efeseni abunda in pasaje cu referiri trinitariene. Iata ce mai scrie in capitolul 4: “Este un singur trup, un singur Duh, dupa cum si voi ati fost chemati la o singura nadejde a chemarii voastre. Este un singur Dumnezeu, o singura credinta, un singur botez. Este un singur Dumnezeu si Tata al tuturor, care este mai presus de toti, care lucreaza prin toti si care este in toti.” (Efes. 4:4-6) In capitolul 5, Pavel isi indeamna ascultatorii sa fie plini de Duh si sa-I multumeasca “intotdeauna lui Dumnezeu Tatal, pentru toate lucrurile, in Numele Domnului nostru Isus Hristos.” (Efes. 5:18- 20)

In 2 Timotei, apostolul, dupa ce li multumeste lui Dumnezeu, isi indeamna cititorii sa pastreze credinta si dragostea care sint in Isus Hristos si sa pazeasca lucrul acela frumos care le-a fost daruit prin Duhul Sfint. (2 Tim. 1:3, 13, 14)

In scrisoarea catre Tit, el vorbeste despre bunatatea lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru, despre “spalarea nasterii din nou, prin innoirea facuta de Duhul Sfint, care a fost varsat din belsug peste noi, prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru.” (Tit 3:4-7)

Si celelalte epistole ale Noului Testament contin aceleasi invataturi trinitariene ca si epistolele lui Pavel. In Evrei 6, autorul vorbeste despre cei care “s-au facut partasi Duhului Sfint, si au gustat Cuvintul cel bun al lui Dumnezeu” si despre ratacirea prin care unii “rastignesc din nou pentru ei, pe Fiul lui Dumnezeu”, (Evrei 6:4-6) iar in capitolul 10 ii avertizeaza pe cei ce “calca in picioare pe Fiul lui Dumnezeu” si “batjocoresc pe Duhul harului” si care vor cadea “in miinile Dumnezeului celui viu!” (Evrei 10:29-31) Vorbind despre incapacitatea singelui jertfelor Vechiului Testament de a spala pacatele, autorul argumenteaza in felul urmator: “Cu cit mai mult singele lui Hristos, care, prin Duhul cel vesnic, S-a adus pe Sine Insusi jertfa fara pata lui Dumnezeu, va va curati cugetul vostru de faptele moarte, ca sa slujiti Dumnezeului celui viu!” (Evrei 9:14)

Intr-un mod similar, apostolul Petru spune despre cei credinciosi ca au fost alesi de Tatal si sfintiti prin Duhul, spre ascultarea si stropirea cu singele lui Isus Hristos”, (1 Petru 1:1, 2) iar Iuda, fratele Domnului, ii indeamna pe crestini sa se roage prin Duhul, sa se pastreze in dragostea lui Dumnezeu si sa astepte indurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viata vesnica.” (Iuda 20, 21)

In 1 Ioan capitolul 2, apostolul scrie: “Oricine marturiseste pe Fiul, are si pe Tatal.” (1 Ioan 2:23) si continua apoi prin a spune ca cine este credincios va ramine in Fiul si in Tatal pentru ca a primit “ungerea” din partea lui Dumnezeu si nu mai are nevoie de nici un alt om care sa-l invete.” (1 Ioan 2:20, 27) Aceasta “ungere” este o referire transparenta la primirea Duhului Sfint, despre care s-a vorbit in Evanghelie. (Ioan 16: 12-15, cf. Ierem. 31:33, 34)

Cea din urma carte a Bibliei, Apocalipsa, este de fapt: “Descoperirea lui Isus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca sa arate robilor Sai lucrurile care au sa se intimple in curind” (Apoc. 1:1), iar cea mai folosita expresie a ei este: “Cine are urechi, sa asculte ce zice Bisericii Duhul.” (Apoc. 2:7, 11, 17, etc)

Nu exista nici macar un singur pasaj sau o aluzie cit de neinsemnata ca cele trei Persoane ale Sfintei Treimi ar fi deosebite una de alta in ceea ce priveste atributele dumnezeirii lor. Fiul nu este in nici un fel mai putin divin decit Tatal, si nici Duhul nu este lipsit de vreunul dintre atributele pe care le au Tatal

si Fiul. Teologii au incercat sa exprime acest lucru spunind ca “ontologic” cele trei persoane ale trinitatii sint egale. Aceasta nu inseamna ca nu exista rapoarte temporare sau eterne de subordonare pozitionala intre Tatal, Fiul si Duhul Sfint. Dimpotriva, se pare ca Tatal ocupa pozitia suprema, ca Fiul a venit in lumea noastra printr-o hotarire a Tatalui si ca Duhul Sfint a fost trimis la noi de Tatal si de Fiul pentru a ne convinge de pacat, neprihanire si judecata si pentru a ne conduce la pocainta.

Asa-numitul crez a lui Atanasie incearca sa exprime unitatea Sfintei Treimi prin expresii care par stranii si confuze omului din secolul douazeci. El spune despre trinitate: “Nici confundate ca persoane, dar nici separate ca substanta.” (Schaff, Creeds of Christendom, II, p.66) Apostolii care au scris Noul Testament folosesc aproape intotdeauna rugaciunea catre Tatal, in numele Fiului (adica in virtutea lucrarii Lui mijlocitoare) si prin Duhul Sfint. (Rom. 1:8; 1 Cor. 1:4; Efes. 3:14; Filip. 1:3; Col. 1:3; 1 Tesal. 1:2; 2 Tesal. 1:3; 2 Tim. 1:3; Filim. 4. - 1 Tim. 1:12 este o exceptie)

“Caci este un singur Dumnezeu, si este un singur Mijlocitor intre Dumnezeu si oameni: Omul Isus Hristos.” (1 Tim. 2:5) Si este misiunea Duhului Sfint sa-i aduca pe oameni inapoi la Dumnezeu prin Domnul Isus Hristos.

Cu toate ca Tatal, Fiul si Duhul Sfint sint strins legati impreuna in formula aplicata la botez si in exprimarea crezului apostolic, exista doar relativ putine pasaje care vorbesc direct despre Fiul si Duhul Sfint ca Dumnezeu. Cea de a patra Evanghelie spune intr-adevar ca “La inceput a fost Cuvintul si Cuvintul era cu Dumnezeu si Cuvintul era Dumnezeu (Ioan 1:1), iar in Fapte 5, Petru il acuza pe Anania ca mintind impotriva Duhului Sfint “n-a mintit pe oameni, ci pe Dumnezeu” (Fapte 5:3, 4) Totusi, termenul Dumnezeu este pastrat de preferinta pentru Tatal, in timp ce Domnului Isus I se spune: Fiul Tatalui, iar Mijlocitorului: Duhul lui Dumnezeu sau Duhul Sfint.

Biserica primara a intimpinat multa greutate in incercarea ei de a defini invatatura despre trinitate intr-un mod in care sa satisfaca toate expresiile folosite in Noul Testament. Probabil ca cele mai cunoscute deviatii de la ceea ce este considerata astazi invatatura sanatoasa sint urmatoarele doua: Arianismul (de la numele lui Arie, sustinatorul ei), care pretindea ca Isus a fost mai degraba o creatura a lui Dumnezeu, si a neglijat sa puna accentul pe ceea ce Grecii numeau “unitatea de substanta” dintre Tatal, Fiul si Duhul Sfint; si Sabelianismul, care a inclinat mai mult spre contopirea celor trei Persoane ale dumnezeirii intr-una singura aparind in ipostaze diferite. Aceasta s-ar numi o trinitate “economica” (legata de modul de manifestare in relatiile cu omenirea), nu “ontologica” (de esenta), asa cum o defineste crezul crestin evanghelic. Liberalismul din secolul douazeci a produs si el ereziile lui care neaga, mai mult sau mai putin, dumnezeirea Fiului si a Duhului Sfint. Articolul de credinta despre natura trinitatii a devenit astfel piatra de incercare a oricarei marturisiri de credinta.

Orice miscare “crestina”, corupta sau inrobota de rationalism si de speculatii filosofice, care neaga existenta sfintei treimi ca adevar Biblic ce transcende intelegerea noastra, este denuntata a fi eretica si pagubitoare. Cu toate ca termenul “trinitate” nu se afla ca atare in textul Scripturii si din aceasta cauza unii “biblicisti” se feresc sa-l intrebuinteze, considerindu-l de natura filosofica (Van Braght, Martirs Mirror, 1950, p.1107) invatatura despre existenta lui Dumnezeu in cele trei persoane ale Sfintei Treimi este atit de clar si de elocvent prezentata de textul Noului Testament, incit este dincolo de orice indoiala ca Biserica trebuie sa staruiasca in prezentarea lui Isus Hristos ca fiind Fiul etern al lui Dumnezeu care S-a intrupat in istorie si care S-a inaltat apoi la cer, de unde si-a inceput domnia spirituala asupra Bisericii prin trimiterea Duhului Sfint peste apostoli si ucenici in ziua de Rusalii, in anul 30 d.H. (Fapte 2:33)

5. DECRETELE LUI DUMNEZEU

In secolele din urma, intre cei ce se numesc “Reformati” sau Calvinisti si cei din tabara Arminianismului s-a ivit o controversa aprinsa si un oarecare dezacord asupra felului in care ei accentueaza decretul divine . Reformatii, reprezentati prin denominatii mari ca: Presbiterienii,

Reformatii Olandezi si chiar unii din tabara Baptistilor, au imbratisat si au continuat traditia stabilita de Augustin (354-430) si John Calvin (1509-1564). Invatatura acestor doi teologi subliniaza suveranitatea lui Dumnezeu, totala depravare a omului, alegerea neconditionata pe care o face Dumnezeu in istorie, faptul ca Hristos a murit numai pentru cei alesi de Dumnezeu spre mintuire (“Ispasirea limitata”), invatatura despre harul eficace (sau irezistibil), si perseverenta sfintilor (cunoscuta de obicei ca siguranta celor credinciosi sau pastrarea sfintilor in har).

Asa-numitii Arminieni sint urmasii lui Iacob Herman, care si-a latinizat numele in Arminius (1560 (197)1609). Arminienii cred si ei in totala depravare a omului, dar accentueaza responsabilitatea umana in problema mintuirii mai mult decit o fac reformatii. Arminienii sustin ca sub cercetarea Duhului Sfint oamenii au libertatea sa accepte sau sa refuze mintuirea. Arminienii cred in “alegere” doar in sensul ca Dumnezeu i-a “cunoscut mai dinainte” pe cei ce vor crede in Hristos. Ei spun ca ispasirea facuta de Domnul Isus a fost pentru toti oamenii fara exceptie, dar ca oamenii au puterea sa reziste iniciativelor harului. Ei mai cred ca, desi harul lui Dumnezeu este suficient de puternic ca sa-i pastreze pe sfinti in credinta, si desi intentia lui Dumnezeu este ca aceasta sa se realizeze, prin neglijarea rugaciunii si prin trairea in pacat, credinciosul se poate indeparta iarasi de Dumnezeu si poate chiar cadea de la credinta (apostazie). Invatatura Arminiana a fost propovaduita cu putere in ultimele secole de Biserica Metodista.

Anabaptistii au aparut in Elvetia si in Olanda cu mult inainte ca aceasta controversa dintre Calvinism si Arminianism sa se dezvolte. □

Ei au inclinat intr-o oarecare masura spre o pozitie si mai paradoxala □
decit sustinatorii acestor grupari, cu toate ca, daca ar fi sa-i categorisim, □
am spune ca ei s-au asemanat mai mult Arminienilor, decit Calvinistilor. □
Cind teologii vorbesc despre “decretele lui Dumnezeu”, ei se gindesc □
la planul si scopul Lui vesnic care cuprinde toate lucrurile care □
se petrec in lume. “Decretele” sint hotaririle pe care le-a luat Dumnezeu □
“in Sine Insusi” mai inainte de formarea lumii. Si Reformatii si Arminienii □
spun ca aceste decrete izvorasc din intelepciunea divina, sint vesnice, □
irezistibile si neschimbatoare, imbratisind atat faptele bune ale □
oamenilor, cit si pe cele rele, desi cele rele nu-si au izvorul in □
natura lui Dumnezeu, ci in inclinatia spre pacat pe care Dumnezeu □
a permis-o.

Cea mai mare deosebire dintre Reformati si Arminieni sta in faptul □
ca Reformatii sustin ca decretele lui Dumnezeu sint neconditionate, □
in timp ce Arminienii pretind ca decretele trebuiesc impartite in □
doua clase diferite: clasa celor absolute, ca acelea despre creatia □
lumii sau despre trimiterea Fiului ca sa devina Mintuitorul omenirii; □
si clasa decretelor conditionate, in care se afla mai ales decretele □
privitoare la starea vesnica a oamenilor. De fapt, Biblia chiar pare □
ca are unele elemente “universaliste”. Iata de pilda aceasta dorinta □
clara a lui Dumnezeu “ca toti oamenii sa fie mintuiti si sa vina la □
cunostinta adevarului”, (1 Tim. 2:4) sau faptul ca “Domnul doreste □
ca nici unul sa nu piara, ci toti sa vina la pocainta.” (2 Petru □
3:9) Scriptura isi mentine caracterul tainic si paradoxal si in □
aceasta privinta. Ea contrabalanseaza cele spuse mai sus cu afirmatia □
ca primirea Domnului Isus ca Mintuitor este rezultatul unei lucrari □
care Ii apartine lui Dumnezeu de la un capat la celalalt. (Rom. 8:28-30; □
Fapte 16:14) In termeni generali, singurul lucru pe care-l putem □
spune cu oarecare certitudine in cuvinte este acela ca atunci cind □

oamenii sint pierduti, aceasta se intimpla din cauza pacatului lor □
si din cauza impotrivirii lor vinovate in fata initiativelor de mintuire □
a lui Dumnezeu, iar cind ei sint mintuiti, aceasta se realizeaza nu □
prin lucrarea lor, ci prin harul nespus de mare al Domnului. Iata □
aceste laturi de adevar ilustrate de textul Scripturii: “Cuvintul □
lui Dumnezeu trebuia vestit mai intii voua; dar fiindca voi nu-l primiti, □
si singuri va judecati nevrednici de viata vesnica, iata ca ne intoarcem □
spre Neamuri” (Fapte 13:46) si “Neamurile se bucurau de lucrul acesta □
si preamureau Cuvintul Domnului. Si toti cei ce erau rinduiti sa capete □
viata vesnica, au crezut.” (Fapte 13:48)

Este cert ca exista un sens in care Dumnezeu este suveran absolut □
si tot ceea ce se intimpla se petrece asa pentru ca a fost sau initiat □
sau ingaduit de El. Unui crestin nu i se poate intimpla nimic fara □
voia sau stirea lui Dumnezeu. Dar, la fel de adevarat este si ca omul □
are in puterea sa sa zadarniceasca dorinta buna a lui Dumnezeu care □
doreste fie sa-l mintuiasca, fie sa-l foloseasca, fie sa-l pastreze □
in credinta. (Satan poate folosi “firea pamintea” din om ca sa-l □
faca sa paraseasca teritoriul justificarii prin credinta) Prestiinta □
lui Dumnezeu nu nimiceste cu nimic libertatea omului de a alege.
Intr-o analiza finala, controversa dintre Reformati si Arminieni este □
doar o diferenta de nuante si de felul in care este pus accentul asupra □
anumitor invataturi biblice. Deosebirile dintre ei sint relative, □
nu absolute si se manifesta de obicei in probleme de limbaj. Iar limbajul □
... este mereu insuficient, cind este vorba sa asezam in cuvinte realitatile □
transcendentale.

Trebuie sa mai spunem ca, istoric, in tabara Reformatiilor s-a mai □
ivit inca o scindare intre asa-numitii: supralapsarieni si infralapsarieni □
sau sublapsarieni. Dupa supralapsarieni, logica in care au aparut □
decretele divine ar fi fost aceasta: mai intii sa-i mintuiasca pe □
unii si sa-i lase de capul lor pe ceilalti, apoi sa creeze aceste □
doua categorii, sa ingaduie caderea, si in final sa-i mintuiasca pe □
cei alesi prin Hristos. Infralapsarienii, la rindul lor, spun ca ordinea □
ar fi diferita: mai intii sa creeze, apoi sa ingaduie caderea, sa □
puna la dispozitie mintuirea prin Hristos (daruita tuturor), si in □
final sa-i aleaga pe unii pentru mintuire. (Punctul de vedere se □
mai numeste si “Amiraldian) Daca Arminius ar fi creat si el o ordine □
presupusa a decretelor divine, ea ar fi fost fara indoiala: mai intii □
sa creeze, apoi sa ingaduie caderea, sa puna la dispozitie mintuirea □
printr-o ispasire universala faptuita de Hristos, sa ofere Evanghelia □
tuturor oamenilor, si in final sa-i mintuiasca pe aceia care L-au □
primit pe Domnul Isus. Adevarul este ca toata aceasta discutie despre □
“ordinea cronologica sau logica” a decretelor lui Dumnezeu este naiva □
si absurda, atita timp cit stim ca Dumnezeu locuieste in afara succesiunilor □
de timp (eternitate) si deasupra logicii limitate a creaturii.

Iata ce a scris episcopul menonit P. J. Twisck (1565-1636) despre □
providenta divina, despre alegerea celor credinciosi si despre pedepsirea □
celor necredinciosi:

“Dupa cum credem si marturisim ca Dumnezeu este atotputernic; □
si ca la El nimic nu este cu neputinta; tot asa putem spune despre □

El ca este atotstiutor si dinainte cunoscator al tuturor lucrurilor, □
asa ca nimic nu se poate intimpla in cer si pe pamint, in vesnicia □
trecuta, in prezent sau in vesnicia viitoare, care sa nu-I fie cunoscut □
si pe deplin lamurit. Prin aceasta stiinta mai dinainte, si prin intelepciunea □
si priceperea Lui vesnica, infinitul Dumnezeu i-a putut vedea si i-a □
putut cunoaste inca din vesnicie pe aceia care vor raspunde vreodata □
favorabil initiativelor Lui de mintuire, ca si pe aceia care li vor □
sta impotriva si vor refuza harul mintuitor. Prin urmare nu este greu □
sa spunem ca El a putut inca din vesnicie sa cunoasca, sa aleaga si □
sa proslaveasca pe toti credinciosii care mostenesc mintuirea vesnica □
prin Hristos Isus; ca si pe toti aceia care vor refuza Evanghelia, □
dispretuind harul spre propria lor pierzare. Iata de ce, pierzarea □
oamenilor este hotarita de ei insisi, iar mintuirea lor este numai □
prin harul mintuitor aratat in Hristos, fara de care nimeni nu poate □
face ceva bine.” (Martirs Mirror, 1950, pp.380, 381)

In generatiile mai recente, se pare ca invatatura menonita s-a modificat □
putin ca o reactie pripita impotriva doctrinei Reformate a harului, □
a robiei pacatului, si a invataturii ca Dumnezeu i-a ales pe sfinti □
mai inainte de intemeierea lumii, si a ajuns sa neglijeze aspectul □
lucrarii harului in procesul de mintuire. Dar despre acest subiect □
vom mai vorbi pe larg in capitolul dedicat “soteriologiei” (invatatura □
despre mintuire). Ceea ce ne-a preocupat aici, a fost doar sa atragem □
atentia asupra existentei decretelor lui Dumnezeu in administratia □
universului. Fireste, Biblia isi restringe atentia mai mult asupra □
pamintului, deoarece aici locuieste rasa umana careia i-a fost data □
revelatia Scripturii, si tot aici se desfasoara marea drama a rascumpararii. □
Haideti deci sa ne intoarcem atentia asupra istorisirii Biblice a □
creatiei, cu precadere asupra felului in care au fost adusi la existenta □
cei dintii parinti ai nostri.

6. INV}T}TURA BIBLIC} DESPRE creatie.

Profesorul A. H. Strong defineste creatia ca fiind: “Actul prin care □
Dumnezeu, numai pentru slava Sa si fara sa se foloseasca de ceva existent □
mai dinainte, a facut lumea, atat cea vazuta, cit si cea nevazuta.” (Strong, □
opera citata, p. 371) Aceasta doctrina este cunoscuta sub numele □
de creatie ex nihilo, adica “din nimic”. Invatatura despre □
creatie este parte integranta din Teismul crestin si este in □
contrast categoric cu evolutionismul naturalist si ateu. Acesta □
refuza elementul supranatural in creatie si incearca sa explice existenta □
tuturor formelor de materie si viata printr-o evolutie treptata a □
formelor inferioare inspre forme din ce in ce mai superioare si mai □
superioare; aceasta evolutie ar fi fost produsa de niste forte imanente □
in structura materiei.

Cititorul Bibliei va fi ajutat foarte mult in intelegerea continutului □
primelor capitole ale Bibliei, daca va reusi sa tina tot timpul in □
minte faptul ca scopul final al revelatiei lui Dumnezeu este sa-l □
aduca pe om la cunostinta mintuitoare despre Dumnezeu si despre Evanghelia □
Domnului Isus Hristos. In vederea atingerii acestui scop, a fost necesar □
ca Moise sa ne transmita, prin revelatia primita de el, anumite informatii □

care sa poata fi grupate intr-o scurta si succinta istorie din care sa reiasa originea materiei, izvorul energiei, originea vietii, a constientei de sine, a personalitatii umane, a primului pacat. Toate acestea constituie fondul pe care se va desfasura apoi maretul plan de mintuire a omenirii prin Hristos. Din punctul lui Dumnezeu de vedere, istoria lumii este o istorie a planului de mintuire alcatuit de El. Geneza este asadar, "teocentrica" in atitudine (adica El aseaza pe Dumnezeu in punctul focal al realitatii, fara sa se preocupe prea mult despre metodele folosite de El in facerea lumii). In al doilea rind, istorisirea Genezei este "geocentrica", adica priveste evenimentele din punctul de vedere al omului asezat pe pamint. In chiar primul verset al cartii, Moise proclama: "La inceput, Dumnezeu a facut cerurile si pamintul." Si de acolo pina la sfirsit, relatarea se va concentra asupra pamintului, ca loc de existenta al rasei umane. Istorisirea mai poate fi definita si ca fiind preocupata mai mult cu "fenomenele" intimplate, decit cu explicarea lor stiintifica. Aceasta nu inseamna ca Biblia ar fi doar o culegere de speculatii filosofice materializate sub forma unor desfasurari mitice, si nici ca Scriptura nu ar fi valabila din punct de vedere stiintific. Biblia vorbeste cu omul simplu, intr-un limbaj cit mai clar si pe intelesul tuturor. Insa ascunde in ea taine mari si creaza dificultati mari celor ce cauta sa inregimenteze Biblia in tabara propriilor lor convingeri. Limbajul revelatiei divine este de o deosebita frumusetate poetica. Continutul ei este o reasigurare data inimii, nu o prelegere stiintifica adresata mintii. Simplificat si redus la datele informative, textul din Geneza arata cam asa:

"Si Dumnezeu a spus: "Sa fie ..."

Si a fost ...

Dumnezeu a vazut ca lucrul acesta era bun.

Astfel a fost o seara, si apoi a fost o dimineata:

aceasta a fost ziua ..."

Din cauza caracterului teocentric in atitudine si geocentric in orientare, din cauza limbajului nestiintific si a caracterului preponderent poetic, este evident ca omul de stiinta care se va apropia de relatarea Genezei cu dorinta de a primi date exacte pertinente despre facerea lumii va ramine dezamagit.

Unul din lucrurile interesante din primul capitol al cartii Geneza este corespondenta progresiva care exista in cele doua serii de cite trei. In cea dintii zi, Dumnezeu a facut ca pe pamint sa apara lumina; in cea de a patra, El a daruit pamintului luminatorii din intinderea cerului: soarele, luna si stelele; in ziua a doua, Dumnezeu a despartit apele de ape facind intinderea cerului, adica a despartit apele terestre de apele atmosferice adunate in nori; in cea de a cincea zi, El a facut pasarile sa zboare deasupra pamintului si vietuitoarele marine si pestii marilor (Este interesant sa remarcam o problema lingvistica: in versetul 1, apoi in cazul vietuitoarelor marine (1:21 si al omului (1:27) este intrebuintat verbul "a crea", in timp ce pentru intinderea cerului (1:7), pentru soare, luna si stele (1:16) si pentru animalele pamintului (1:25) este folosit verbul "a face"); in ziua a treia,

Dumnezeu a facut sa apara uscatul si a asezat pe el multimea de verdeata □
a cimpului si pomii roditori; in cea de a sasea zi, El a facut fiarele □
pamintului si l-a creat pe om.

In acest prim capitol din cartea Genezei exista o serie intreaga de □
probleme care au dat nastere la multa discutie si multa speculatie. □
De exemplu discutia despre termenul “zi”. Sint unii comentatori care □
cred ca termenul nu trebuie luat decit in valoarea lui poetica si □
metaforica. Eu cred ca o astfel de parere nu face cinste textului □
biblic. Exista alti comentatori care cred cu fermitate ca termenul □
“zi” nu poate defini decit ceea ce defineste si astazi, si anume un □
interval precis de douazeci si patru de ore terestre. Intr-adevar, □
acesta ar fi sensul necontestat, daca nu ar fi vorba despre “impotrivirile □
stiintei” de care se face astazi atita parada. Cind discutam probleme □
ca aceasta, trebuie sa tinem cont ca exista doua surse pentru a afla □
adevarul: informatiile generale metafizice pe care ni le pune la indemina □
Cuvintul lui Dumnezeu care ni-L prezinta pe El drept Creatorul si □
Sustinatorul tuturor lucrurilor, existind transcendent si imanent □
in creatie; si cea de a doua sursa: cercetarile si descoperirile oamenilor □
de stiinta. Lumea in care traim este proprietatea lui Dumnezeu, si □
El a gasit cu cale sa alcatuiasca mintea omeneasca in asa fel incit □
sa fie pornita sa iscodeasca si sa afle tainele inscrise de Dumnezeu □
in creatie.

Biblia il ajuta pe omul de stiinta aflat in cercetare dupa adevar □
sa nu se rataceasca si sa nu-si piarda timpul in directii gresite. □
Pe de alta parte, stiinta care interpreteaza creatia ne ajuta ca s-o □
intelegem, sau cel putin sa nu ne formam interpretari gresite in privinta □
revelatiei pe care ne-o da Biblia.

In privinta “zilelor” din Geneza se pune intrebarea: Care a fost durata □
lor? (Modern Science and Christian Faith, scrisa de membrii □
ai Academiei Americane de Stiinta (Wheaton, Illinois, : Van Kampen □
Press, 1948)

O posibilitate foarte viabila este ca relatarea biblica se poate impaca □
cu milioanele de ani rezultati din datarile stiintifice, daca consideram □
cele sase zile, ca zile obisnuite, dar neconsecutive. Cu alte cuvinte, □
o traducere echivalenta ar putea vorbi de o prima zi, o a doua zi, □
etc intre care s-au putut desfasura evenimente insirate pe durata □
unor epoci geologice. O alta interpretare vede cele sase zile, nu □
ca perioade de douazeci si patru de ore, ci ca sase “intervale” de □
timp, nedelimitate precis, dar incadrate poetic intre o seara si o □
dimineata.

Oricare ar fi interpretarea, discutiile despre durata zilelor creatiei □
nu trebuie sa-l tulbure in nici un fel pe credinciosul evanghelic □
de astazi. Important este ca Biblia Il prezinta pe Dumnezeu ca si □
Creator al universului si ca Suveran deplin peste lumea creata.

Un alt punct de discutie este daca multimea de variatii in cadrul □
speciilor si subspeciilor a existat de la inceputul creatiei sau avem □
de a face cu un proces de evolutie limitata la nivelul diverselor □
specii. Exista urs de zona temperata, urs montan si urs polar. Au □
fost toate aceste variatii prezente de la inceput sau unele dintre □

ele au aparut pe parcurs? Si ce s-a intimplat cu multimea de varietati □
pe care nu le mai gasim astazi decit in forme fosile? Sint ele dovezi □
ale unor incercari nereusite de adaptare in procesul evolutiv, sau □
sint specimene disparute din cauza unor altfel de fenomene terestre?
Asa cum a fost aratat si mai inainte, infruntarea este de fapt intre □
cele doua conceptii despre lume si viata: cea teista si cea naturalist □
evolutionista. Cea mai mare parte a argumentelor naturaliste sint □
grupate in cinci categorii: morfologia care sustine ca asemanarile □
de forma si structura indica un punct de plecare comun pe scara evolutiei; □
Embriologia care pretinde ca dezvoltarea asemanatoare a fetusurilor □
dovedeste un proces evolutiv identic pentru majoritatea speciilor; □
Paleontologia care prezinta urmele fosile drept suport pentru □
parerea ca exista un proces evolutiv in scara care poate fi dovedit □
in straturi consecutive ale pamintului; argumentul organelor parazitare □
ca niste vestigii ale unor structuri abandonate in procesul □
evolutiv si varietatile existente in cadrul speciilor aflate □
in forme de mediu diferite.

Trebuie notat ca ceea ce este in discutie nu este daca Dumnezeu a □
putut El insusi sa foloseasca procesul evolutiv, ci daca El a facut-o □
sau nu. Daca vrem sa fim sinceri pina la capat trebuie sa spunem ca □
interpretarea naturalist evolutionista este o stricta interpretare □
filosofica, subiectiva si imposibil de dovedit convingator. Asemanarile □
de structura pot fi privite si ca o dovada a unui Creator comun care □
a lucrat dupa o schema favorita! Dezvoltarea embriologica a fetusului □
ar putea trece foarte bine si ca o dezvoltare necesara unica de la □
simplu la complex pe durata procesului de crestere. Formele fosile □
pot fi privite si ca o dovada ca intr-adevar au existat perioade de □
timp in care varietatea animalelor a fost mai bogata ca cea de astazi, □
iar asta nu inseamna neaparat ca animalele din vremea noastra deriva □
din alte animale disparute intre timp. Argumentul cu organele “parazite” □
si-a pierdut intre timp mult din putere deoarece stiinta a descoperit □
ca ele indeplinesc si astazi functii strict necesare de care nu se □
stia alta data inca nimic. (Credinciosul evanghelic are acelasi drept □
ca si necredinciosul, atunci cind este vorba de presupuneri. El poate □
sustine cu aceiasi convingere ca toate organele “nefolosite” astazi □
corespund sau au corespuns odata unor functiuni strict necesare. Caderea □
omului in pacat si procesul “devolutiv” al degenerarii lasa mult loc □
pentru astfel de interpretari) (Am putea adauga ca, de la data scrierii □
acestei carti, genetica a batut si ultimul cui in cosciugul teoriei □
evolutioniste. Se stie astazi ca numarul de cromozomi este o constanta □
a fiecarei specii si ca variatiunile nu sint posibile decit in cadrul □
aceleasi specii. - N.T)

Autorul acestei carti se alatura cu entuziasm unei multimi de oameni □
de stiinta si de exegeti evanghelici care sustin ca relatarea Genezei □
contrazice teoria evolutionista din foarte multe motive dintre care □
enumeram: (1) Geneza prezinta o creatie prin “Fiat”, proclamare divina. □
Vietuitoarele si formele de vegetatie au fost facute dintr-o data □
intr-o deplina varietate descrisa de expresia: “dupa soiul lor”. Vietuitoarele □
se reproduc si astazi dupa acelasi principiu. Exista ciini de citeva □

sute de grame si ciini de sute de kilograme, dar inca nu s-a putut
obține din incrucisarea a doi ciini o pisica sau o privighetoare.
Incidental, se mai descopere si astazi in viata, forme pe care stiinta
le proiectase ca extinse inca in perioade de acum citeva “milioane
de ani” (Note din numeroase publicatii: e. g. Time, LXI, 2.
(Ian. 1953), p.60); (2) Stiinta insasi, mai cu seama cercetarile
genetice, infirma pe zi ce trece teoria naturalist evolutionista. Intr-adevar,
cu cit ne coborim mai mult in intimitatea organismelor “simple”, cu
atit dam de structuri mai complexe. Exista un microcosmos molecular
si atomic care sfideaza toate cunostintele noastre de azi si rastoarna
teoria evolutiei de la simplu, la complex. Genetica suporta Biblia.
De ce mai continua aceasta naluca a evolutionismului sa ocupe un loc
in catedrala serioasa a stiintei? Pentru ca alternativa ei, teismul
creationist i-ar trimite pe oameni la credinta in Dumnezeu, iar omenirea
rebela nu vrea sa se supuna Creatorului ei. Aceasta nu este insa o
problema stintifica, ci una morala.

Teismul este claudit pe premiza existentei unui Dumnezeu personal atotputernic
caruia trebuie sa ne supunem; naturalismul evolutionist il lasa pe
om cu iluzia ca el este produsul suprem al unui lant evolutiv progresiv.
Teismul ne spune ca Geneza ne prezinta felul in care a facut Dumnezeu
toate lucrurile; evolutionismul sustine ca originea si evolutia vietii
trebuie sa ramina un mister. In teism, vietuitoarele au fost create
“dupa soiul lor” cu capacitatea de a se reproduce la nesfirsit; naturalismul
pretinde ca mediul inconjurator este cel care a continuat si continua
sa modeleze formele de viata, eliminandu-le pe cele necorespunzatoare
si dind mereu nastere unor alte forme noi. Teismul spune ca omul a
fost creat de Dumnezeu cu un intelect si cu o inima capabila sa se
implineasca in partasia cu Dumnezeu. Omul este prezentat ca un agent
responsabil inaintea lui Dumnezeu si cu sansa de a accepta acum lucrarea
mintuitoare a lui Hristos. Naturalismul inasa, il prezinta pe om ca
pe un produs al evolutiei formelor inferioare, un simplu animal dezvoltat,
prada pornirilor instinctuale, singuratic si tragic in virful unei
piramide fara rost, fara responsabilitatea de a raspunde sau de a
depinde de vreun standard stabilit dinafara. Teismul spune ca lumea
este intretinuta prin grija divina si condusa de catre Dumnezeu spre
implinirea unor scopuri precise. Naturalismul nu poate sa picteze
decit imaginea lipsita de sens si semnificatie a hazardului: omul
este liber, singur si fara rost. Pentru cel ce accepta teismul
crestin, nu exista nici un fel de dificultate in acceptarea invataturii
despre creatie asa cum este prezentata ea in Cuvintul lui Dumnezeu.
Crestinii evanghelici n-au nimic de cistigat daca cauta sa armonizeze
relatarea Genezei cu ipotezele evolutioniste. In afara de dorinta
de a fi “la moda” si de teama de a nu fi “ramas in urma” nu exista
nici un alt argument care sa dovedeasca necesitatea imbratisarii unei
astfel de teorii stiintifice.

Ce va raspunde omul de stiinta crestin cind se va vorbi despre asa-numitul
om preistoric care a locuit la inceput pamintul? Cum va putea el sa
ignore omul de Neanderthal, de Cro-magnon? Raspunsul
este ascuns in tacere, rabdare si incredere in Dumnezeul care nu se

lasa sa fie batjocorit. Lantul evolutiv este plin de falsuri si de “verigi lipsa”, iar singurul lucru care se poate spune despre aceste verigi lipsa este ca, intr-adevar, sint lipsa! Nu exista nici un fel de evidenta ca omul a fost vreodata in trecut mai inferior din punct de vedere mintal, spiritual sau fizic. Dimpotriva! Exista destule vestigii si relatari despre realizari care pot constitui si astazi minuni ale lumii. Toata stiinta si progresul modern nu le pot imita sau explica perfectiunea. Omul a fost creat de la inceput dupa chipul si asemanarea perfecta a dumnezeirii. Creatura umana a fost de la inceput Homo sapiens. Iata cum ii sint descrise caracteristicile: “ ... pozitia verticala extinsa complect, privirea indreptata inainte, din cauza careia picioarele au o pozitie care favorizeaza mersul, nu cataratul ... o mai mare dezvoltarea a anumitor muschi ... care suporta si intretin pozitia verticala a corpului; scurtimea caracteristica a bratelor si opozabilitatea complecta a degetului mare, barbia iesita in afara, dentitia uniforma si ordonata, si cel mai mult, dezvoltarea enorma a creierului si conformatia caracteristica a craniului si a fetei. Numai omul are abilitatea de a folosi vorbirea articulata, si probabil, din cauza folosirii ei, si-a dezvoltat puternic capacitatea de a gindi abstract. (Din articolul despre “om” din Websters New International Dictionary of English Language (Springfield, Mass. Merriam Co., 1917, p.1307) Nu s-a gasit nici macar o singura dovada ca omul ar fi existat vreodata pe pamint intr-o stare total diferita de cea de astazi. Cu alte cuvinte, omul a fost dintotdeauna om. Omul a purtat intotdeauna imaginea divinitatii. Fireste, in miile de exemplare umane au existat si continua sa existe anormalitati deformatoare. Din pacate, evolutionistii s-au repezit sa le colectioneze si sa pretinda ca au gasit forme umane de dezvoltare intermediara. Ar fi fost suficient sa se uite bine in jur sau sa mearga la o colectie de oase pentru a vedea ca “exemplarele” preistorice continua sa coexiste cu omul de astazi.

Byron C. Nelson, doctor in filosofie, a insemnat in cartea sa, Inainte de Avraam - Omul preistoric in lumina Bibliei, doua din convingerile lui de baza: “Cea dintii este ca omenirea este foarte batrina - cit de batrina, autorul nu stie si nici nu incearca sa dovedeasca. A doua este ca omul a fost dintotdeauna om. El nu a aparut ca un produs al evolutiei, ci o creatie, exact asa cum spune si Biblia in cartea Genezei. Autorul acestor rinduri crede in adevarul ei luat litera cu litera.” (Byron C. Nelson, Before Abraham, Prehistoric Man in Biblical Light (Minneapolis, Minn. Augsburg Publishing House, 1948), p.96)

5. DECRETELE LUI DUMNEZEU

In secolele din urma, intre cei ce se numesc “Reformati” sau Calvinisti si cei din tabara Arminianismului s-a ivit o controversa aprinsa si un oarecare dezacord asupra felului in care ei accentueaza decretul divin . Reformatii, reprezentati prin denominatii mari ca: Presbiterienii, Reformatii Olandezi si chiar unii din tabara Baptistilor, au imbratisat si au continuat traditia stabilita de Augustin (354 - 430) si John Calvin (1509 - 1564). Invatatura acestor doi teologi subliniaza suveranitatea lui Dumnezeu, totala depravare a omului, alegerea neconditionata pe care o face

Dumnezeu in istorie, faptul ca Hristos a murit numai pentru cei alesi de Dumnezeu spre mintuire (“Ispasirea limitata”), invatatura despre harul eficace (sau irezistibil), si perseverenta sfintilor (cunoscuta de obicei ca siguranta celor credinciosi sau pastrarea sfintilor in har).

Asa-numitii Arminieni sint urmasii lui Iacob Herman, care si-a latinizat numele in Arminius (1560 - 1609). Arminienii cred si ei in totala depravare a omului, dar accentueaza responsabilitatea umana in problema mintuirii mai mult decit o fac reformatii. Arminienii sustin ca sub cercetarea Duhului Sfint oamenii au libertatea sa accepte sau sa refuze mintuirea. Arminienii cred in “alegere” doar in sensul ca Dumnezeu i-a “cunoscut mai dinainte” pe cei ce vor crede in Hristos. Ei spun ca ispasirea facuta de Domnul Isus a fost pentru toti oamenii fara exceptie, dar ca oamenii au puterea sa reziste iniciativelor harului. Ei mai cred ca, desi harul lui Dumnezeu este suficient de puternic ca sa-i pastreze pe sfinti in credinta, si desi intentia lui Dumnezeu este ca aceasta sa se realizeze, prin neglijarea rugaciunii si prin trairea in pacat, credinciosul se poate indeparta iarasi de Dumnezeu si poate chiar cadea de la credinta (apostazie). Invatatura Arminiana a fost propovaduita cu putere in ultimele secole de Biserica Metodista.

Anabaptistii au aparut in Elvetia si in Olanda cu mult inainte ca aceasta controversa dintre Calvinism si Arminianism sa se dezvolte. Ei au inclinat intr-o oarecare masura spre o pozitie si mai paradoxala decit sustinatorii acestor grupari, cu toate ca, daca ar fi sa-i categorisim, am spune ca ei s-au asemanat mai mult Arminienilor, decit Calvinistilor.

Cind teologii vorbesc despre “decretele lui Dumnezeu”, ei se gindesc la planul si scopul Lui vesnic care cuprinde toate lucrurile care se petrec in lume. “Decretele” sint hotaririle pe care le-a luat Dumnezeu “in Sine Insusi” mai inainte de formarea lumii. Si Reformatii si Arminienii spun ca aceste decrete izvorasc din intelepciunea divina, sint vesnice, irezistibile si neschimbatoare, imbratisind atit faptele bune ale oamenilor, cit si pe cele rele, desi cele rele nu-si au izvorul in natura lui Dumnezeu, ci in inclinatia spre pacat pe care Dumnezeu a permis-o.

Cea mai mare deosebire dintre Reformati si Arminieni sta in faptul ca Reformatii sustin ca decretele lui Dumnezeu sint neconditionate, in timp ce Arminienii pretind ca decretele trebuiesc impartite in doua clase diferite: clasa celor absolute, ca acelea despre creatia lumii sau despre trimiterea Fiului ca sa devina Mintuitorul omenirii; si clasa decretelor conditionate, in care se afla mai ales decretele privitoare la starea vesnica a oamenilor. De fapt, Biblia chiar pare ca are unele elemente “universaliste”. Iata de pilda aceasta dorinta clara a lui Dumnezeu “ca toti oamenii sa fie mintuiti si sa vina la cunostinta adevarului”, (1 Tim. 2:4) sau faptul ca “Domnul doreste ca nici unul sa nu piara, ci toti sa vina la pocainta.” (2 Petru 3:9) Scriptura isi mentine caracterul tainic si paradoxal si in aceasta privinta. Ea contrabalanseaza cele spuse mai sus cu afirmatia ca primirea Domnului Isus ca Mintuitor este rezultatul unei lucrari care li apartine lui Dumnezeu de la un capat la celalalt. (Rom. 8:28-30; Fapte 16:14)

In termeni generali, singurul lucru pe care-l putem spune cu oarecare certitudine in cuvinte este acela ca atunci cind oamenii sint pierduti, aceasta se intimpla din cauza pacatului lor si din cauza impotrivirii lor vinovate in fata iniciativelor de mintuire a lui Dumnezeu, iar cind ei sint mintuiti, aceasta se realizeaza nu prin lucrarea lor, ci prin harul nespus de mare al Domnului. Iata aceste laturi de adevar ilustrate de textul Scripturii: “Cuvintul lui Dumnezeu trebuia vestit mai intii voua; dar fiindca voi nu-l primiti, si singuri va judecati nevrednici de viata vesnica, iata ca ne intoarcem spre Neamuri” (Fapte 13:46) si “Neamurile se bucurau de lucrul acesta si preamureau Cuvintul Domnului. Si toti cei ce erau rinduiti sa capete viata vesnica, au crezut.” (Fapte 13:48)

Este cert ca exista un sens in care Dumnezeu este suveran absolut si tot ceea ce se intimpla se petrece asa pentru ca a fost sau initiat sau ingaduit de El. Unui crestin nu i se poate intimpla nimic fara voia sau stirea lui Dumnezeu. Dar, la fel de adevarat este si ca omul are in puterea sa sa zadarniceasca dorinta

buna a lui Dumnezeu care doreste fie sa-l mintuiasca, fie sa-l foloseasca, fie sa-l pastreze in credinta. (Satan poate folosi “firea pamintasca” din om ca sa-l faca sa paraseasca teritoriul justificarii prin credinta)

Prestiinta lui Dumnezeu nu nimiceste cu nimic libertatea omului de a alege. Intr-o analiza finala, controversa dintre Reformati si Arminieni este doar o diferenta de nuante si de felul in care este pus accentul asupra anumitor invataturi biblice. Deosebiriile dintre ei sint relative, nu absolute si se manifesta de obicei in probleme de limbaj. Iar limbajul ... este mereu insuficient, cind este vorba sa asezam in cuvinte realitatile transcendente.

Trebuie sa mai spunem ca, istoric, in tabara Reformatiilor s-a mai ivit inca o scindare intre asa-numitii: supralapsarieni si infralapsarieni sau sublapsarieni. Dupa supralapsarieni, logica in care au aparut decretul divine ar fi fost aceasta: mai intii sa-i mintuiasca pe unii si sa-i lase de capul lor pe ceilalti, apoi sa creeze aceste doua categorii, sa ingaduie caderea, si in final sa-i mintuiasca pe cei alesi prin Hristos. Infralapsarieni, la rindul lor, spun ca ordinea ar fi diferita: mai intii sa creeze, apoi sa ingaduie caderea, sa puna la dispozitie mintuirea prin Hristos (daruita tuturor), si in final sa-i aleaga pe unii pentru mintuire. (Punctul de vedere se mai numeste si “Amiraldian) Daca Arminius ar fi creat si el o ordine presupusa a decretelor divine, ea ar fi fost fara indoiala: mai intii sa creeze, apoi sa ingaduie caderea, sa puna la dispozitie mintuirea printr-o ispasire universala faptuita de Hristos, sa ofere Evanghelia tuturor oamenilor, si in final sa-i mintuiasca pe aceia care L-au primit pe Domnul Isus. Adevarul este ca toata aceasta discutie despre “ordinea cronologica sau logica” a decretelor lui Dumnezeu este naiva si absurda, atita timp cit stim ca Dumnezeu locuieste in afara succesiunilor de timp (eternitate) si deasupra logicii limitate a creaturii.

Iata ce a scris episcopul menonit P. J. Twisck (1565-1636) despre providenta divina, despre alegerea celor credinciosi si despre pedepsirea celor necredinciosi:

“Dupa cum credem si marturisim ca Dumnezeu este atotputernic; si ca la El nimic nu este cu neputinta; tot asa putem spune despre El ca este atotstiutor si dinainte cunoscator al tuturor lucrurilor, asa ca nimic nu se poate intimpla in cer si pe pamint, in vesnicia trecuta, in prezent sau in vesnicia viitoare, care sa nu-I fie cunoscut □

si pe deplin lamurit. Prin aceasta stiinta mai dinainte, si prin intelepciunea si priceperea Lui vesnica, infinitul Dumnezeu i-a putut vedea si i-a putut cunoaste inca din vesnicie pe aceia care vor raspunde vreodata □

favorabil iniciativelor Lui de mintuire, ca si pe aceia care Ii vor sta impotriva si vor refuza harul mintuitor. Prin urmare nu este greu sa spunem ca El a putut inca din vesnicie sa cunoasca, sa aleaga si sa proslaveasca pe toti credinciosii care mostenesc mintuirea vesnica prin Hristos Isus; ca si pe toti aceia care vor refuza Evanghelia, dispretuind harul spre propria lor pierzare. Iata de ce, pierzarea oamenilor este hotarita de ei insisi, iar mintuirea lor este numai prin harul mintuitor aratat in Hristos, fara de care nimeni nu poate face ceva bine.” (Martirs Mirror, 1950, pp.380, 381)

In generatiile mai recente, se pare ca invatatura menonita s-a modificat putin ca o reactie pripita impotriva doctrinei Reformate a harului, a robiei pacatului, si a invataturii ca Dumnezeu i-a ales pe sfinti mai inainte de intemeierea lumii, si a ajuns sa neglijeze aspectul lucrarii harului in procesul de mintuire. Dar despre acest subiect vom mai vorbi pe larg in capitolul dedicat “soteriologiei” (invatatura despre mintuire). Ceea ce ne-a preocupat aici, a fost doar sa atragem atentia asupra existentei decretelor lui Dumnezeu in administratia universului. Fireste, Biblia isi restringe atentia mai mult asupra pamintului, deoarece aici locuieste rasa umana careia i-a fost data revelatia Scripturii, si tot aici se desfasoara marea drama a rascumpararii. Haideti deci sa ne intoarcem atentia asupra istorisirii Biblice a creatiei, cu precadere asupra felului in care au fost adusi la existenta cei dintii parinti ai nostri.

6. INVATATURA BIBLICA DESPRE CREATIE

Profesorul A. H. Strong definește creația ca fiind: “Actul prin care Dumnezeu, numai pentru slava Sa și fără să se folosească de ceva existent mai dinainte, a făcut lumea, atât cea văzută, cât și cea nevăzută.” (Strong, opera citată, p. 371) Această doctrină este cunoscută sub numele de creație ex nihilo, adică “din nimic”. Învățătura despre creație este parte integrantă din Teismul creștin și este în contrast categoric cu evoluționismul naturalist și ateu. Acesta refuză elementul supranatural în creație și încearcă să explice existența tuturor formelor de materie și viața printr-o evoluție treptată a formelor inferioare înspre forme din ce în ce mai superioare și mai superioare; această evoluție ar fi fost produsă de niște forțe imanente în structura materiei.

Cititorul Bibliei va fi ajutat foarte mult în înțelegerea conținutului primelor capitole ale Bibliei, dacă va reuși să țină tot timpul în minte faptul că scopul final al revelației lui Dumnezeu este să-l aducă pe om la cunoștința mintuitoare despre Dumnezeu și despre Evanghelia Domnului Isus Hristos. În vederea atingerii acestui scop, a fost necesar ca Moise să ne transmită, prin revelația primită de el, anumite informații care să poată fi grupate într-o scurtă și succintă istorie din care să reiasă originea materiei, izvorul energiei, originea vieții, a conștiinței de sine, a personalității umane, a primului păcat. Toate acestea constituie fondul pe care se va desfășura apoi marele plan de mântuire a omenirii prin Hristos. Din punctul lui Dumnezeu de vedere, istoria lumii este o istorie a planului de mântuire alcătuit de El. Geneza este asadar, “teocentrică” în atitudine (adică îl așează pe Dumnezeu în punctul focal al realității, fără să se preocupe prea mult despre metodele folosite de El în facerea lumii).

În al doilea rând, istorisirea Genezei este “geocentrică”, adică privește evenimentele din punctul de vedere al omului așezat pe pământ. În chiar primul verset al cărții, Moise proclamă: “La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul.” Și de acolo pînă la sfîrșit, relatarea se va concentra asupra pământului, ca loc de existență al rasei umane. Istorisirea mai poate fi definită și ca fiind preocupată mai mult cu “fenomenele” întimplăte, decît cu explicarea lor științifică. Aceasta nu înseamnă că Biblia ar fi doar o culegere de speculații filosofice materializate sub forma unor desfășurări mitice, și nici că Scriptura nu ar fi valabilă din punct de vedere științific.

Biblia vorbește cu omul simplu, într-un limbaj cit mai clar și pe înțelesul tuturor. Simplitatea aceasta aparentă ascunde însă taine mari și creează dificultăți mari celor ce caută să înregimenteze Biblia în tabăra propriilor lor convingeri. Limbajul revelației divine este de o deosebită frumusețe poetică. Conținutul ei este o reasigurare dată inimii, nu o prelegere științifică adresată minții. Simplificat și redus la datele informative, textul din Geneza arată cam așa:

“Și Dumnezeu a spus: “Să fie ...”

Și a fost ...

Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

Astfel a fost o seară, și apoi a fost o dimineață:

aceasta a fost ziua ...”

Din cauza caracterului teocentric în atitudine și geocentric în orientare, din cauza limbajului nestiințific și a caracterului preponderent poetic, este evident că omul de știință care se va apropia de relatarea Genezei cu dorința de a primi date exacte pertinente despre facerea lumii va rămîne dezamăgit.

Unul din lucrurile interesante din primul capitol al cărții Geneza este corespondența progresivă care există în cele două serii de cite trei. În cea dintîi zi, Dumnezeu a făcut ca pe pământ să apară lumina; în cea de a patra, El a daruit pământului luminătorii din întinderea cerului: soarele, luna și stelele; în ziua a doua, Dumnezeu a despartit apele de ape făcînd întinderea cerului, adică a despartit apele terestre de ape atmosferice adunate în nori; în cea de a cincea zi, El a făcut pasarile să zboare deasupra pământului și vietuitoarele marine și peștii marilor (Este interesant să remarcăm o problemă lingvistică: în versetul 1, apoi în cazul vietuitoarelor marine (1:21 și al omului (1:27) este întrebuintat verbul “a crea”, în timp ce pentru întinderea cerului (1:7), pentru soare, luna și stele (1:16) și pentru animalele

pamintului (1:25) este folosit verbul “a face”); in ziua a treia, Dumnezeu a facut sa apara uscatul si a asezat pe el multimea de verdeata a cimpului si pomii roditori; in cea de a sasea zi, El a facut fiarele pamintului si l-a creat pe om.

In acest prim capitol din cartea Genezei exista o serie intreaga de probleme care au dat nastere la multa discutie si multa speculatie. De exemplu discutia despre termenul “zi”. Sint unii comentatori care cred ca termenul nu trebuie luat decit in valoarea lui poetica si metaforica. Eu cred ca o astfel de parere nu face cinste textului biblic.

Exista alti comentatori care cred cu fermitate ca termenul “zi” nu poate defini decit ceea ce defineste si astazi, si anume un interval precis de douazeci si patru de ore terestre. Intr-adevar, acesta ar fi sensul necontestat, daca nu ar fi vorba despre “impotrivirile stiintei” de care se face astazi atita parada. Cind discutam probleme ca aceasta, trebuie sa tinem cont ca exista doua surse pentru a afla adevarul: informatiile generale metafizice pe care ni le pune la indemina Cuvintul lui Dumnezeu care ni-L prezinta pe El drept Creatorul si Sustinatorul tuturor lucrurilor, existind transcendental si imanent in creatie; si cea de a doua sursa: cercetarile si descoperirile oamenilor de stiinta. Lumea in care traim este proprietatea lui Dumnezeu, si El a gasit cu cale sa alcatuiasca mintea omeneasca in asa fel incit sa fie pornita sa iscodeasca si sa afle tainele inscrise de Dumnezeu in creatie.

Biblia il ajuta pe omul de stiinta aflat in cercetare dupa adevar sa nu se rataceasca si sa nu-si piarda timpul in directii gresite. Pe de alta parte, stiinta care interpreteaza creatia ne ajuta ca s-o intelegem, sau cel putin sa nu ne formam interpretari gresite in privinta revelatiei pe care ne-o da Biblia.

In privinta “zilelor” din Geneza se pune intrebarea: Care a fost durata lor? (Modern Science and Christian Faith, scrisa de membrii ai Academiei Americane de Stiinta (Wheaton, Illinois,.: Van Kampen Press, 1948)

O posibilitate foarte viabila este ca relatarea biblica se poate impaca cu milioanele de ani rezultati din datarile stiintifice, daca consideram cele sase zile, ca zile obisnuite, dar neconsecutive. Cu alte cuvinte, o traducere echivalenta ar putea vorbi de o prima zi, o a doua zi, etc. intre care s-au putut desfasura evenimente insirate pe durata unor epoci geologice.

O alta interpretare vede cele sase zile, nu ca perioade de douazeci si patru de ore, ci ca sase “intervale” de timp, nedelimitate precis, dar incadrate poetic intre o seara si o dimineata.

Oricare ar fi interpretarea, discutiile despre durata zilelor creatiei nu trebuie sa-l tulbure in nici un fel pe credinciosul evanghelic de astazi. Important este ca Biblia Il prezinta pe Dumnezeu ca si Creator al universului si ca Suveran deplin peste lumea creata.

Un alt punct de discutie este daca multimea de variatii in cadrul speciilor si subspeciilor a existat de la inceputul creatiei sau avem de a face cu un proces de evolutie limitata la nivelul diverselor specii. Exista urs de zona temperata, urs montan si urs polar. Au fost toate aceste variatii prezente de la inceput sau unele dintre ele au aparut pe parcurs? Si ce s-a intimplat cu multimea de varietati pe care nu le mai gasim astazi decit in forme fosile? Sint ele dovezi ale unor incercari nereusite de adaptare in procesul evolutiv, sau sint specimene disparute din cauza unor altfel de fenomene terestre?

Asa cum a fost aratat si mai inainte, infruntarea este de fapt intre cele doua conceptii despre lume si viata: cea teista si cea naturalist evolutionista. Cea mai mare parte a argumentelor naturaliste sint grupate in cinci categorii: morfologia care sustine ca asemanarile de forma si structura indica un punct de plecare comun pe scara evolutiei; Embriologia care pretinde ca dezvoltarea asemanatoare a fetusurilor dovedeste un proces evolutiv identic pentru majoritatea speciilor; Paleontologia care prezinta urmele fosile drept suport pentru parerea ca exista un proces evolutiv in scara care poate fi dovedit in straturi consecutive ale pamintului; argumentul organelor parazitare ca niste vestigii ale unor

structuri abandonate in procesul evolutiv si varietatile existente in cadrul speciilor aflate in forme de mediu diferite.

Trebuie notat ca ceea ce este in discutie nu este daca Dumnezeu a putut El insusi sa foloseasca procesul evolutiv, ci daca El a facut-o sau nu. Daca vrem sa fim sinceri pina la capat trebuie sa spunem ca interpretarea naturalist evolutionista este o stricta interpretare filosofica, subiectiva si imposibil de dovedit convingator. Asemnarile de structura pot fi privite si ca o dovada a unui Creator comun care a lucrat dupa o schema favorita! Dezvoltarea embriologica a fetusului ar putea trece foarte bine si ca o dezvoltare necesara unica de la simplu la complex pe durata procesului de crestere. Formele fosile pot fi privite si ca o dovada ca intr-adevar au existat perioade de timp in care varietatea animalelor a fost mai bogata ca cea de astazi, iar asta nu inseamna neaparat ca animalele din vremea noastra deriva din alte animale disparute intre timp.

Argumentul cu organele “parazite” si-a pierdut intre timp mult din putere deoarece stiinta a descoperit ca ele indeplinesc si astazi functii strict necesare de care nu se stia alta data inca nimic. (Credinciosul evanghelic are acelasi drept ca si necredinciosul, atunci cind este vorba de presupuneri. El poate sustine cu aceiasi convingere ca toate organele “nefolosite” astazi corespund sau au corespuns odata unor functiuni strict necesare. Caderea omului in pacat si procesul “devolutiv” al degenerarii lasa mult loc pentru astfel de interpretari) (Am putea adauga ca, de la data scrierii acestei carti, genetica a batut si ultimul cui in cosciugul teoriei evolutioniste. Se stie astazi ca numarul de cromozomi este o constanta a fiecarei specii si ca variatiunile nu sint posibile decit in cadrul aceleasi specii. - N.T)

Autorul acestei carti se alatura cu entuziasm unei multimi de oameni de stiinta si de exegeti evanghelici care sustin ca relatarea Genezei contrazice teoria evolutionista din foarte multe motive dintre care enumeram:

(1) Geneza prezinta o creatie prin “Fiat”, proclamare divina. Vietuitoarele si formele de vegetatie au fost facute dintr-o data intr-o deplina varietate descrisa de expresia: “dupa soiul lor”. Vietuitoarele se reproduc si astazi dupa acelasi principiu. Exista ciini de citeva sute de grame si ciini de sute de kilograme, dar inca nu s-a putut obtine din incrucisarea a doi ciini o pisica sau o privighetoare. Incidental, se mai descopere si astazi in viata, forme pe care stiinta le proiectase ca extincte inca in perioade de acum citeva “milioane de ani” (Note din numeroase publicatii: e. g. Time, LXI, 2. Ian. 1953, p.60);

(2) Stiinta insasi, mai cu seama cercetarile genetice, infirma pe zi ce trece teoria naturalist evolutionista. Intr-adevar, cu cit ne coborim mai mult in intimitatea organismelor “simple”, cu atit dam de structuri mai complexe. Exista un microcosmos molecular si atomic care sfideaza toate cunostintele noastre de azi si rastoarna teoria evolutiei de la simplu, la complex. Genetica suporta Biblia.

De ce mai continua aceasta naluca a evolutionismului sa ocupe un loc in catedrala serioasa a stiintei? Pentru ca alternativa ei, teismul creationist i-ar trimite pe oameni la credinta in Dumnezeu, iar omenirea rebela nu vrea sa se supuna Creatorului ei. Aceasta nu este insa o problema stintifica, ci una morala.

Teismul este cladit pe premiza existentei unui Dumnezeu personal atotputernic caruia trebuie sa ne supunem; naturalismul evolutionist il lasa pe om cu iluzia ca el este produsul suprem al unui lant evolutiv progresiv. Teismul ne spune ca Geneza ne prezinta felul in care a facut Dumnezeu toate lucrurile; evolutionismul sustine ca originea si evolutia vietii trebuie sa ramina un mister. In teism, vietuitoarele au fost create “dupa soiul lor” cu capacitatea de a se reproduce la nesfirsit; naturalismul pretinde ca mediul inconjurator este cel care a continuat si continua sa modeleze formele de viata, eliminandu-le pe cele necorespunzatoare si dind mereu nastere unor alte forme noi. Teismul spune ca omul a fost creat de Dumnezeu cu un intelect si cu o inima capabila sa se implineasca in partasia cu Dumnezeu. Omul este prezentat ca un agent responsabil inaintea lui Dumnezeu si cu sansa de a accepta

acum lucrarea mintuitoare a lui Hristos. Naturalismul inasa, il prezinta pe om ca pe un produs al evolutiei formelor inferioare, un simplu animal dezvoltat, prada pornirilor instinctuale, singuratic si tragic in virful unei piramide fara rost, fara responsabilitatea de a raspunde sau de a depinde de vreun standard stabilit dinafara.

Teismul spune ca lumea este intretinuta prin grija divina si condusa de catre Dumnezeu spre implinirea unor scopuri precise. Naturalismul nu poate sa picteze decit imaginea lipsita de sens si semnificatie a hazardului: omul este liber, singur si fara rost. Pentru cel ce accepta teismul crestin, nu exista nici un fel de dificultate in acceptarea invataturii despre creatie asa cum este prezentata ea in Cuvintul lui Dumnezeu.

Crestinii evanghelici n-au nimic de cistigat daca cauta sa armonizeze relatatea Genezei cu ipotezele evolutioniste. in afara de dorinta de a fi "la moda" si de teama de a nu fi "ramas in urma" nu exista nici un alt argument care sa dovedeasca necesitatea imbratisarii unei astfel de teorii stiintifice.

Ce va raspunde omul de stiinta crestin cind se va vorbi despre asa-numitul om preistoric care a locuit la inceput pamintul? Cum va putea el sa ignore omul de Neanderthal, de Cro-magnon? Raspunsul este ascuns in tacere, rabdare si incredere in Dumnezeu care nu se lasa sa fie batjocorit. Lantul evolutiv este plin de falsuri si de "verigi lipsa", iar singurul lucru care se poate spune despre aceste verigi lipsa este ca, intr-adevar, sint lipsa! Nu exista nici un fel de evidenta ca omul a fost vreodata in trecut mai inferior din punct de vedere mintal, spiritual sau fizic. Dimpotriva! Exista destule vestigii si relatari despre realizari care pot constitui si astazi minuni ale lumii. Toata stiinta si progresul modern nu le pot imita sau explica perfectiunea.

Omul a fost creat de la inceput dupa chipul si asemanarea perfecta a dumnezeirii. Creatura umana a fost de la inceput Homo sapiens. Iata cum ii sint descrise caracteristicile:

"... pozitia verticala extinsa complect, privirea indreptata inainte, din cauza careia picioarele au o pozitie care favorizeaza mersul, nu cataratul ... o mai mare dezvoltarea a anumitor muschi ... care suporta si intretin pozitia verticala a corpului; scurtimea caracteristica a bratelor si opozabilitatea complecta a degetului mare, barbia iesita in afara, dentitia uniforma si ordonata, si cel mai mult, dezvoltarea enorma a creierului si conformatia caracteristica a craniului si a fetei. Numai omul are abilitatea de a folosi vorbirea articulata, si probabil, din cauza folosirii ei, si-a dezvoltat puternic capacitatea de a gindi abstract. (Din articolul despre "om" din Websters New International Dictionary of English Language, Springfield, Mass. Merriam Co., 1917, p.1307)

Nu s-a gasit nici macar o singura dovada ca omul ar fi existat vreodata pe pamint intr-o stare total diferita de cea de astazi. Cu alte cuvinte, omul a fost dintotdeauna om. Omul a purtat intotdeauna imaginea divinitatii. Fireste, in miile de exemplare umane au existat si continua sa existe anormalitati deformatoare.

Din pacate, evolutionistii s-au repezit sa le colectioneze si sa pretinda ca au gasit forme umane de dezvoltare intermediara. Ar fi fost suficient sa se uite bine in jur sau sa mearga la o colectie de oase pentru a vedea ca "exemplarele" preistorice continua sa coexiste cu omul de astazi. Byron C. Nelson, doctor in filosofie, a insemnat in cartea sa, Inainte de Avraam - Omul preistoric in lumina Bibliei, doua din convingerile lui de baza:

"Cea dintii este ca omenirea este foarte batrina - cit de batrina, autorul nu stie si nici nu incearca sa dovedeasca. A doua este ca omul a fost dintotdeauna om. El nu a aparut ca un produs al evolutiei, ci o creatie, exact asa cum spune si Biblia in cartea Genezei. Autorul acestor rinduri crede in adevarul ei luat litera cu litera." (Byron C. Nelson, Before Abraham, Prehistoric Man in Biblical Light, Minneapolis, Minn. Augsburg Publishing House, 1948, p.96)

II. DUMNEZEU DESCOPERITORUL

[*Inapoi la Cuprins*](#)

1. INSEMNATATEA REVELATIEI DIVINE

Prin “revelatie divina” intelegem activitatea prin care Dumnezeu Atotputernic intra in istoria umana pentru a le comunica oamenilor adevaruri despre Sine si despre planul Sau mintuitor. Revelatia divina este in ea insasi o minune. Ea implica intrarea infinitului Dumnezeu in trecatoarea scurgere a timpului. Biblia nu explica aceasta interferenta a infinitului cu finitul uman, ci doar o prezinta ca pe o realitate evidenta si incontestabila. Acelasi Dumnezeu care i-a creat pe Adam si pe Eva, li s-a aratat apoi oamenilor de dupa potop, l-a chemat pe Avraam din tara lui si l-a ales pentru Sine si i-a transformat pe urmasii lui intr-un popor care sa poarte catre lume lumina cunostintei divine. La “implinirea vremii”, Dumnezeu a intrat El insusi in istorie prin persoana Domnului Isus, preaiubitul Fiu al lui Dumnezeu. “Si Cuvintul s-a facut trup si a locuit printre noi, plin de har si de adevar. Si noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatal.” (Ioan 1:14) Biblia ne spune ca Dumnezeu creatiei este si Dumnezeu istoriei, iar in virtutea planului “alcatuit in Sine insusi” cu privire la omenire, Dumnezeu devine in aceasta istorie: “Dumnezeu Descoperitorul” si “Dumnezeu Mintuitorul”.

Nici un teolog nu poate dezbate astazi subiectele “revelatiei” si “inspiratiei” fara sa faca o referire la operele de exceptie scrise de profesorul B. B. Warfield (Benjamin B. Warfield, Revelation and Inspiration (New York: Oxford University Press, 1927) si The Inspiration and Authority of the Bible (Philadelphia: the Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1948)) (1851-1921) de la “Princeton Seminary” si James Orr (James Orr, Revelation and Inspiration (Eerdmans, 1952)) din Glasgow, Scotia. Acesti doi oameni sint socotiti doi giganti in lumea intimitatii cu Dumnezeu si in domeniul cunoasterii Cuvintului Sau.

O alta premiza a discutiei noastre este si faptul ca noi privim la continutul Vechiului si Noului Testament nu ca la o consemnare a dezvoltarii formelor religioase, produse de oamenii din Israel si din imprejurimi, de-a lungul istoriei, ci ca la o revelatie a voiei lui Dumnezeu cu oamenii din acele tinuturi. Biblia ne spune ca Dumnezeu i-a ales pe anumiti oameni ca sa ne transmita prin intermediul lor Cuvintul Sau cel sfint. Ei au devenit astfel instrumentele Lui pentru comunicarea planului de mintuire, mai intii catre familia lui Set, apoi catre poporul Israel, si in final, prin Biserica, catre toti locuitorii planetei. Acest fel de a prezenta continutul Bibliei este deliberat in contrast cu teoria “evolutiei religiei”, care pretinde ca toate religiile lumii fac parte din acelasi grup si trebuiesc studiate si intelese ca simple manifestari ale culturii si civilizatiei umane. “Evolutia religiilor” sustine ca omul l-a creat pe Dumnezeu, nu vice versa. Promotorii ei neaga mesajul profetilor si apostolilor si se ridica impotriva marturiei depuse de insusi Domnul Isus despre Biblie. Pentru cei ce cred Biblia inasa, toate dificultatile epistemologice (de posibilitate a comunicarii) pier ca praful scuturat de vint si raspindit in zare.

2. REVELATIA EDENICA SI PROTOEVANGHELIA

Chiar daca nu intra in prea multe detalii, este clar ca Moise intentioneaza in primele capitole ale Genezei sa ne impresioneze cu descrierea existentei fericite si imbelsugate a primilor oameni. Pe vremea aceea nu exista nici macar o singura umbra de pacat care sa le intunece partasia lor cu Creatorul. Adam si Eva se plimbau in racoarea diminetii impreuna cu Dumnezeu prin gradina. Constiinta lor era curata, pamintul nu cazuse inca sub blestem, si relatia lor cu restul creatiei era cu mult mai frumoasa decit ne-o putem inchipui noi astazi. Adam si Eva Il descopereau si-L intelegeau din

ce in ce mai mult pe Dumnezeu prin natura din jur si printr-o comunicare directa. Chiar si dupa ce oamenii au pacatuit si mintea lor s-a intunecat din cauza pacatului, Dumnezeu a continuat sa vorbeasca prin natura. Desi nu ne poate mintui prin mesajul ei, creatia ni-L descopere si astazi pe Creatorul ei si al nostru. Iata cit de frumos este relatat acest adevar in psalmul 19:

“Cerurile spun slava lui Dumnezeu,
si intinderea lor vesteste lucrarea miinilor Lui.
O zi istoriseste alteia acest lucru,
o noapte da de stire alteia despre El.
Si aceasta fara vorbe, fara cuvinte,
al caror sunet sa fie auzit;
dar rasunetul lor strabate tot pamintul,
si glasul lor merge pina la marginile lumii.” (Psalm 19:1-4)

Alt psalm este si mai plin de indrazneala:

“Totusi, invatati-va minte, oameni fara minte!
Cind va veti intelepti, nebunilor?
Cel ce a sadit urechea, s-ar putea sa n-auda?
Cel ce a intocmit ochiul, s-ar putea sa nu vada?” (Psalm. 94:8, 9)

Iar David, acest mare om al lui Dumnezeu, scrie:

“Mi-aduc aminte de zilele de odinioara,
ma gindesc la toate lucrarile Tale,
cuget la lucrarea miinilor Tale.
Imi intind miinile spre Tine;
imi suspina sufletul dupa Tine, ca un pamint uscat.” (Psalm 143:5, 6)

Intr-una din numeroasele lui cuvintari, Iov declara:

“Intreaba dobitoacele, si te vor invata,
pasarile cerului si iti vor spune.
Cine nu vede in toate acestea dovada
ca mina Domnului a facut asemenea lucruri?” (Iov 12:7-9)

Domnul declara prin profetul Isaia:

“Ridicati-va ochii in sus, si priviti!
Cine a facut aceste lucruri?
Cine a facut sa mearga dupa numar,
in sir, ostirea lor?
El le cheama pe toate pe nume;
asa de mare e puterea si taria Lui,
ca una nu lipseste.” (Isaia 40:26)

Apostolul Pavel striga in auzul inchinatorilor pagini din Listra: “Si noi sintem oameni de aceeași fire ca si voi; noi va aducem o veste buna, ca sa va intoarceti de la aceste lucruri deserte la Dumnezeul cel viu, care a facut cerul, pamintul si marea, si tot ce este in ele.” (Fapte 14:15) Iar celor din Atena le spune:

“Dumnezeu, care a facut lumea si tot ce este in ea, este Domnul cerului si al pamintului, si nu locuieste in temple facute de miini. El nu este slujit de miini omenesti, ca si cind ar avea trebuinta de ceva, El, care da tuturor viata, suflarea si toate lucrurile.” (Fapte 17:24, 25) In epistola trimisa celor din Roma, acelasi apostol declara raspicat: “Fiindca ce se poate cunoaste despre Dumnezeu, le este descoperit in ei, caci le-a fost aratat de Dumnezeu.

In adevar, insusirile nevazute ale lui Dumnezeu, puterea Lui vesnica si dumnezeirea Lui, se vad lamurit, de la facerea lumii, cind te uiti cu bagare de seama la ele in lucrurile facute de El. Asa ca nu se pot dezvinovati; fiindca, macar ca au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslavit ca Dumnezeu, nici nu I-au multumit; ci s-au dedat la lucruri desarte, si inima lor fara pricepere s-a intunecat.” (Rom. 1:19-21)

Si el adauga: “Toti cei ce au pacatuit fara lege, vor pieri fara lege; si toti cei ce au pacatuit avind lege, vor fi judecati dupa lege.” (Rom. 2:12)

Din cauza pacatului care i-a intunecat mintea, omul nu mai are astazi capacitatea de a primi marturia creatiei despre Dumnezeu. Ceea ce vede in jur nu-i mai poate inmuia inima, in asa fel incit sa se intoarca la Dumnezeu cu parere de rau pentru pacat si neascultare. Azi, omenirea nu mai poate citi revelatia naturala; ea are nevoie de ceva mai mult decit o informatie intelectuala. Dumnezeu a stiut aceasta si a trimis in lume pe Fiul Sau ca sa fie Mijlocitor si Mintuitor pentru oameni. (Rom. 1:21; 1 Cor. 2:14;etc)

Imediat dupa caderea primilor doi oameni, Dumnezeu le-a vorbit lor si sarpei spunind:

“Vrasmasie voi pune intre tine si femeie, intre saminta ta si saminta ei. Aceasta iti va zdrobi capul, si tu ii vei zdrobi calciul.” (Gen. 3:15)

Probabil ca acest text este cea mai buna ilustratie pentru nevoia de a studia in profunzime sensurile duhovnicesti ale Cuvintului lui Dumnezeu. La o prima citire, nu ne intilnim in acest verset nici cu Satan si nici cu mintuirea. De fapt, liberalii din toate timpurile au si sustinut ca singurul lucru despre care se vorbeste aici este conflictul neincetat pe care Dumnezeu l-a asezat intre sarpe, ca vietuitoare a pamintului, si “saminta femeii”, numire generica pentru neamul omenesc. Serpii sint si astazi un pericol pentru viata omului, de aceea le este zdrobit capul ori de cite ori sint prinsi.

Un copil al lui Dumnezeu care are lumina Duhului Sfint va vedea insa mult mai mult in continutul acestui text. Aici este o declaratie solemna prin care Dumnezeu se leaga El insusi sa ridice in natura omului o impotrivire fata de ispitirile Satanei. Dumnezeu promite ca va aseza o limita a puterii raului asupra neamului omenesc si nu va ingadui o distrugere totala. Inca si mai mult, dincolo de vrasmasia dintre oameni si sarpe, textul ne anunta infruntarea dintre Mesia si Satan.

Iata ce scrie despre aceasta episcopul Ryle: “In cea mai deplina semnificatie a ei, biruinta lui Hristos de la Golgota este implinirea promisiunii pe care le-o facuse Dumnezeu primilor oameni imediat dupa cadere. Atunci El vorbise despre vrasmasia dintre omenire, numita “saminta femeii” si sarpe, ca simbol al raului.” (Herbert E. Ryle, *The Book of Genesis, The Cambridge Bible for Schools and Colleges* (Cambridge, University Press, 1914, 1921), pp. 54, 55) Nu exista nici un motiv sa ne indoim ca Geneza 3:15 este pe drept cuvint; “protoevanghelia”, tot asa cum Isaia 53 este un capitol mesianic. Acest verset scurt introduce pentru prima oara in Biblie tema mintuirii, ca lucrare promisa si infaptuita de Dumnezeu pentru oameni. Plin de inspiratie sfinta, Martin Luther declara si el:

“Acest text este in rezumat, esenta tuturor lucrurilor nobile si slavite pe care le gasim apoi raspindite in toata Biblia.” (H. C. Leupold, *Exposition of Genesis* (Columbus, Ohio: The Wartburg Press, 1942), p. 163) Chiar si Targumurile Evreiesti acorda acestui text o semnificatie mesianica.

Trebuie sa spunem ca versiunea Douay a Bibliei folosita in Biserica Catolica preia o greseala de traducere din “Vulgata” (Una dintre primele traduceri ale Bibliei in limba latina - N.T). Datorita acestei erori, textul suna asa: “Aceasta iti va zdrobi capul, si tu ii vei pindi calciul.” Profesorul H. C. Leupold,

facind o traducere cuvint cu cuvint a originalului, ajunge la varianta: “Vrasmasie voi pune intre tine si femeie, intre saminta ta si saminta ei; saminta ei te va zdrobi chiar la cap, iar tu o vei rani la calcii.” (Idem. p. 163) Dr. Leupold adauga: “Prin aceasta afirmatie Dumnezeu le-a promis oamenilor un Izbavitor si le-a dat motiv sa-L astepte si sa-I accepte in viitor lucrarea.” (Idem. p. 164)

Si daca este sa credem intr-adevar ca Biblia este in intregime inspirata de Duhul Sfint, ce ne opreste sa vedem in expresia “saminta femeii” o profetie voalata despre nasterea Domnului Isus din fecioara Maria? (Idem. p. 169, 170) Simetria ar fi atunci desavirsita! Satan a inselat femeia, crezind ca va distruge omenirea, dar Dumnezeu a hotarit ca tot prin femeie sa-L aduca in lume pe Hristos, cel ce va zdrobi sarpele si-i va izbavi pe oameni. (La aceasta se face probabil aluzie in 1 Tim. 2:15) Profesorul Leupold incheie spunind: “Chiar daca expresia folosita nu numeste explicit nasterea din fecioara, putem spune ca, providential, ea o anunta si o certifica.” (Opera citata, p. 169)

3. DE LA ADAM LA AVRAAM

Am mentionat deja ca mesajul central al Bibliei este oferirea mintuirii, si ca aceasta veste buna a fost raspindita in lume in timpul Vechiului Testament prin poporul Israel, iar in timpurile de acum, prin Biserica.

Instrumentul raspindirii cunostintei mintuitoare despre Dumnezeu in timpul Vechiului Testament a fost poporul evreu. Nu este de mirare deci, ca toata Biblia are o orientare evreiasca. Primordial, Vechiul Testament este cartea data de Dumnezeu evreilor pentru a le spune cine sint ei, de unde au venit si care le este marele si crucialul lor rol pe care trebuie sa-l joace in istorie. Inainte de a ne prezenta chemarea lui Avraam, stramosul tuturor evreilor, Biblia ne face in citeva capitole o succinta trecere in revista a evenimentelor mai importante din “protoistoria” omenirii. Primele trei capitole din cartea Genezei ne arata cum au fost create toate lucrurile si cum au cazut primii oameni in pacat. Capitolele patru si cinci ne spun despre Cain, Abel, Set si ceilalti urmasi ai lor pina la vremea potopului. Capitolele sase, sapte si opt se ocupa cu descrierea potopului si a urmarilor lui; capitolele noua, zece si unsprezece ne prezinta inceputurile celor trei mari ramuri ale rasei umane: urmasii lui Sem, urmasii lui Ham, si urmasii lui Iafet, iar capitolul doisprezece ni-L prezinta deja pe Avraam raspunzind chemarii divine. Restul cartii Geneza se ocupa cu istoria lui Avraam (capitolele 12-24), Isaac (capitolele 25-27), Iacov, 28-38) si Iosif (capitolele 39-50). Durata exacta a acestei perioade nu ne este cunoscuta. Felul in care-si scriau evreii genealogiile, aproximatia cu care un anumit personaj este numit “fiul lui ...” chiar daca intre aceste doua persoane trecusera deja mai multe generatii, ne fac sa fim sceptici cu “daturile” anumitor experti. Probabil ca virsta adevarata a omenirii este undeva intre data fixata de arhiepiscopul Usser (circa 4.000 de ani i. H) si “milioanele” despre care vorbesc cu atita superficialitate “evolutionistii”.

Cartea Genezei ne arata ca inchinaciunea cea adevarata nu a inceput in lume cu Avraam. De indata ce Adam si Eva au devenit parinti, Eva a dat primului ei nascut numele: “Cain”, care este un derivat de la verbul “a primi”. Ea a zis: “Am capatat un om cu ajutorul Domnului!” (Gen. 4:1) sau poate ca Luther a avut dreptate cind a tradus acest pasaj prin: “Am capatat un om, pe Domnul!” El este de parere ca Eva a crezut ca s-a si implinit promisiunea mesianica facuta in gradina Edenului si ca acest Cain va fi acela care va zdrobi capul sarpelui. (Leupold, Opera citata, p. 190) Se pare insa ca expertii in ebraica sint mult mai inclinati sa accepte exclamatia Evei drept o multumire adresata Domnului pentru harul de a avea copii. Posibilitatea de a naste a aparut deci ca un privilegiu sfint, acordat in ciuda blestemului pentru pacat si ca o confirmare a unei izbaviri viitoare. Este evident ca Adam si Eva au ramas oameni tematori de Dumnezeu si plini de credinta in promisiunile Lui.

Pasajul imediat urmator ni-l prezinta pe Abel, celalalt fiu al lui Adam, care era temator de Dumnezeu si a adus prin credinta o jertfa Domnului. (Evrei 11:4) Din cauza ca sirul oamenilor tematori de Dumnezeu s-a intrerupt prin uciderea lui Abel de catre Cain, Dumnezeu i-a daruit Evei un alt fiu, pe

care ea l-a numit: Set, “caci”, a zis ea, “Dumnezeu mi-a dat o alta saminta in locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain.” Set a fost si el un om al credintei. El i-a pus fiului sau numele: “Enos”, care inseamna in traducere: “muritor”, “trecator”. Numele in sine, pare rezultatul unei meditatie asupra diferentei dintre lumea eterna si soarta trista a oamenilor de pe pamint. (Leupold, Opera citata, p. 227) Daca aceasta explicatie vi se pare fortata, ganditi-va la caracterul lui Enos, tinind in minte ca: “Atunci au inceput oamenii sa cheme Numele Domnului”. (Gen. 4:26) Ce poate insemna aceasta expresie? Ce a vrut sa spuna Moise, autorul Genezei, atunci cind a folosit-o?

Stim precis ca aceasta expresie nu a insemnat ca oamenii au folosit atunci pentru prima data Numele Domnului, caci Moise l-a folosit deja de citeva ori in capitolele precedente. Si mai stim ca ea nu poate semnifica faptul ca abia atunci au inceput oamenii sa se gindeasca la Dumnezeu. Probabil ca raspunsul adevarat este cel dat de Dr. Johann Peter Lange (1802 (197)1884), care scrie in stralucitul sau comentariu: “Mai mult ca orice, trebuie sa vedem in aceasta expresie un inceput al activitatii cultice ... felul in care este folosit limbajul face aluzie la o activitate organizata de inchinaciune catre Dumnezeu in mijlocul setitilor evlaviosi.” (Commentary on ... Genesis (Grand Rapids, Mich.: Zondervan), p. 262) Profesorul Leupold comenteaza asa: “Este evident ca oamenii stiau despre cine este vorba cind vorbeau despre “Domnul”. Revelatia despre Dumnezeu nu a trebuit reluata de la zero prin Avraam si Moise caci si pina la ei oamenii au transmis din generatie in generatie si din gura in gura tot ceea ce stiau ei despre divinitate. Credinciosia lui Dumnezeu, atotputernicia Lui si mila Lui au fost mereu pastrate inaintea ochilor oamenilor prin practicarea formelor de inchinaciune, iar aici, pe vremea lui Enos, ne intilnim cu prima forma de inchinaciune publica formalizata din istorie.” (Opera citata, p.228) Dr. Ryle scoate in evidenta ca “expresia “a chema Numele Domnului” era o formula consacrata in practica invocatiilor, mai ales cind acestea implicau aducerea de jertfe.” (Opera citata, p. 83) Putem deci trage concluzia ca Enos a continuat lantul de oameni evlaviosi care L-au cautat pe Domnul si care au facut din inchinaciune o parte integranta a vietii lor.

Urmatoarea veriga din lantul cunoscatorilor de Dumnezeu din protoistoria omenirii a fost “Enoh, tatal lui Metusala”, despre care este scris de doua ori ca: “a umblat cu Dumnezeu”. (Gen. 5:22, 24) Autorul Genezei se grabeste sa treaca repede peste alte citeva generatii ca sa poata ajunge la Noe, care “a capatat mila inaintea Domnului” pentru ca “era un om neprihanit si fara pata intre cei din vremea lui: Noe umbla cu Dumnezeu”. (Gen. 6:8, 9) Cind S-a hotarit sa nu mai ingaduie pacatul omenirii si sa ditruga lumea prin potop, Dumnezeu i-a spus lui Noe: “Intra in corabie, tu si toata casa ta; caci te-am vazut fara prihana inaintea Mea in neamul acesta de oameni.” (Gen. 7:1) Inainte de potop, a apucat sa-i promita: “Dar cu tine fac un legamint” (Gen. 6:18) pe care l-a intarit apoi dupa ce apele au scazut iarasi de pe fata pamintului: “Fac un legamint cu voi ca nici o faptura nu va mai fi nimicita de apele potopului, si nu va mai veni potop ca sa pustiasca pamintul”. (Gen. 9:11) Drept semn vizibil al acestui legamint dintre Dumnezeu si Noe a fost ales curcubeul din nor. (Gen. 9:13)

Capitolul 10 din Geneza continua statistic istoria familiilor lui Sem, Ham, si Iafet, cei trei fii ai lui Noe, precursorii omenirii de azi; iar capitolul 11 ne arata cum au fost imprastiati oamenii de la Turnul Babel pe toata fata pamintului, ca sa formeze neamuri distincte, separate prin limbi si dialecte

Toate evenimentele de pina acum au fost parcurse oarecum “in viteza” de Moise, pentru ca scopul lui a fost sa ajunga tocmai la acest punct de o importanta cruciala pentru dezvoltarea istoriei lumii, cind Dumnezeu a luat initiativa si a patruns in evenimentele lumii chemindu-l pe Avraam ca sa-l puna de o parte si sa faca din el stramosul unui neam prin care sa raspindeasca in lume cunostinta despre mintuire:

“Domnul zisese lui Avraam: “Iesi din tara ta, din rudenia ta, si din casa tatalui tau, si vino in tara pe care ti-o voi arata. Voi face din tine un neam mare, si te voi binecuvinta; iti voi face un nume mare si vei fi o binecuvintare. Voi binecuvinta pe cei ce te vor binecuvinta, si voi blestema pe cei ce te vor blestema; si toate familiile pamintului vor fi binecuvintate in tine.” (Gen. 12:1-3)

Ca exceptie, Dumnezeu a mai continuat sa se descopere si altor oameni din afara neamului lui Avraam. Printre acestia ii putem aminti pe Melhisedec, contemporan cu Avraam, si care era “preot al Dumnezeului Celui Prea Inalt” (Gen. 14:17-24); pe Abimelec, caruia Dumnezeu i s-a aratat intr-un vis de noapte (Gen. 20:6); pe Faraon, pe care Dumnezeu l-a instiintat prin vise despre o mare seceta care se apropia (Gen. 41:1-32); pe Balaam, profetul care i-a vestit adevarul lui Balac (Num. 24:2, 3, etc); pe ostasul din tabara madianitilor pomenit in cartea Judecatorilor (Jud. 7:9-14); pe Cir persanul (Ezra 1:1-4); pe Nebucadnetar (Dan. 2:28-45); pe Beltsatar (Dan. 5:5-9, 17-28) si chiar si pe magii din Rasarit care au fost instiintati despre nasterea Domnului Isus (Mat. 2:1, 2). Am mai putea aminti si mesajul pe care l-a trimis Dumnezeu prin Iona celor din Ninive, capitala Asiriei (Iona 3:1-10) in cea de a doua jumatate a secolului opt dinainte de Hristos.

Toate aceste comunicarii ale lui Dumnezeu cu oameni sau popoare dinafara neamului lui Avraam au fost doar incidente izolate. Regula generala a Vechiului Testament a fost aceea ca, inainte de venirea Domnului Isus, Dumnezeu i-a ales pe urmasii lui Avraam pentru a raspindi prin intermediul lor in lume cunostinta mintuitoare despre Sine si despre planurile Sale. (Deut. 10:15; Psalm 147:19, 20. Deut. 4:7, 8, 32-34)

4. REVELATIA PE VREMEA PATRIARHILOR

Dumnezeu a vorbit intr-un fel deosebit patriarhilor. (The Inspiration and Authority of the Bible, pp.83-86; Revelation and Inspiration, pp. 15-18) El i s-a aratat lui Noe inainte si dupa potop si a stabilit legamintul in virtutea caruia s-a angajat sa nu mai distruga pamintul prin invazia de ape. Apoi li s-a aratat patriarhilor: Avraam, Isaac si Iacov, promitindu-le prin legamint sa le dea tara Canaanului si sa-i faca mostenitori ai binecuvintarii divine. Semnul exterior al acestui legamint a fost “taierea imprejur” (Gen. 17:11) Totusi, legamintele cu Noe si cu Avraam nu au fost decit simple pregatiri in vederea incheierii unui legamint mai mare si mai important cu Moise. Acest legamint a fost ratificat prin varsarea de sange si prin jertfe (Exod 24:3-8). Semnul legamintului mozaic a fost Sabatul (Exod 31:12-17).

In toata durata perioadei dintre Avraam si Amos, Dumnezeu si-a trimis profetii Sai la poporul Israel ca sa le vorbeasca, dar nici unul dintre acesti profeti nu se poate asemana sau compara cu Moise. Dumnezeu a avut un har special pentru acest om ales. Iata ce ni se spune in doua pasaje din Scriptura:

“Domnul vorbea cu Moise fata in fata, cum vorbeste un om cu prietenul lui”. (Exod 33:11; cf. Deut. 34:10)

“Ascultati bine ce va spun! Cind va fi printre voi un prooroc, Eu, Domnul, Ma voi descoperi lui intr-o vedenie sau ii voi vorbi intr-un vis. Nu tot asa este insa cu robul Meu Moise. El este credincios in toata casa Mea. Eu ii vorbesc gura catre gura, Ma descopar lui nu prin lucruri grele de inteles, ci el vede chipul Domnului”. (Num. 12:6-8)

Pentru cel ce are o credinta curata si simpla, Biblia spune clar ca Dumnezeu a patruns in lumea noastra si le-a vorbit intr-un mod cu totul special patriarhilor.

Una din caile speciale de revelatie folosite de Dumnezeu pentru a li se descoperi acestor oameni au fost “Teofaniile” (aparitii dumnezeiesti). In Geneza 15, Dumnezeu ii vorbeste lui Avraam prin “flacarile care au trecut printre dobitoacele despicate”, iar in Geneza 18 i se arata in vizita celor trei oameni. Iacov vede in vis “scara cerului” si ingeri suindu-se si coborindu-se pe ea. (Gen. 28:10- 17) Iar Moise este chemat de Dumnezeu din “rugul aprins” care “nu se mistuia deloc”. (Exod 3:1-6)

Nu este de mirare ca acesti oameni au facut insemnari despre intimplarile deosebite prin care le-a vorbit Dumnezeu. Aceste insemnari au constituit apoi “arhivele” din care s-au alimentat cei ce au alcatuit colectia de cronici sfinte a poporului lui Dumnezeu.

O alta forma speciala de revelatie divina din Vechiul Testament a fost aparitia “Ingerului Domnului”. El sta de vorba cu Agar (Gen. 16:7), cu Avraam (Gen. 18:2, 10, 13,; 22:1, 11), cu Iacov (Gen. 31:11; 32:24, 28), cu Moise (Exod 3:2; 23:20; 32:34; Iosua 5:13-6:2; Jud. 2:1), cu parintii lui Samson (Jud. 13:3-20; cf. 6:11-24), etc.; si este mentionat de profetul Zaharia (Zah. 3:1). Ceea ce este specific acestui Inger al Domnului este faptul ca desi El poarta numele Domnului si pare a fi una cu El, este totusi de sine statator cu o personalitate distincta. In Geneza 22 gasim relatarea despre jertfirea lui Isaac. In clipa in care Avraam era gata sa-si duca pina la capat ascultarea, Ingerul Domnului i-a vorbit din cer astfel: “Avraame! Avraame! Sa nu pui mina pe baiat, si sa nu-i faci nimic; caci stiu acum ca te temi de Dumnezeu, intrucit n-ai crutat pe fiul tau, pe singurul tau fiu, pentru Mine”. (Gen. 22:11, 12) Este clar ca aici ingerul Domnului lauda ascultarea lui Avraam fata de Domnul pentru ca imediat sa spuna “n-ai crutat pe fiul tau ... pentru Mine”. Cine este oare acest reprezentant divin care este si nu este totuna cu Dumnezeu? Cine este acest inger care ba este una cu Tatal, ba este distinct de El? S-ar putea oare ca El sa fie “Fiul”, cea de a doua persoana a Sfintei Treimi, in actiunile Lui terestre dinainte de intrupare?

Marele comentator metodist Adam Clarke nu ezita sa faca aceasta afirmatie cind scrie: “Ingerul era chiar persoana simbolizata in jertfa ceruta de Dumnezeu: Isus Hristos care S-a putut numi pe Sine Iehova ... si care a avut deplina autoritate de a renoi promisiunea izbavirii. Cel ce era acolo ca sa-l scape pe Isaac, era acelasi care a venit apoi sa moara in locul nostru. In Numele Lui putem spune impreuna cu Avraam: “La muntele unde Domnul va purta de grija”. (Gen. 22:14) Dr. Leupold este si el de parere ca acest “inger al Domnului” este singular in calitatea si caracterul aparitiilor lui: “... fiind una cu Dumnezeu si totusi distinct de Dumnezeu, ... acelasi care avea sa apara mai tirziu in lume luind infatisare omeneasca.” (H. C. Leupold, Exposition of Genesis (Columbus, Ohio: The Wartburg Press, 1942), pp. 500-501)

Autenticitatea revelatiei speciale data patriarhilor si maturitatea credintei lor sint adeverite de autorul epistolei catre Evrei:

“Prin credinta Avraam, cind a fost chemat sa plece intr-un loc, pe care avea sa-l ia ca mostenire, a ascultat, si a plecat fara sa stie unde se duce. Prin credinta a venit si s-a asezat el in tara fagaduintei, ca intr-o tara care nu era a lui, si a locuit in corturi, ca si Isaac si Iacov, care erau impreuna mostenitori cu el ai aceleiasi fagaduinte. Caci el astepta cetatea care are temelii tari, al carei mester si zidar este Dumnezeu. Prin credinta a adus Avraam jertfa pe Isaac, cind a fost pus la incercare: el, care primise fagaduintele cu bucurie, a dus jertfa pe singurul lui fiu! El, caruia i se spusese: “In Isaac vei avea o saminta care-ti va purta numele!” Caci se gindea ca Dumnezeu poate sa invieze chiar si din morti: si, la drept vorbind, ca inviat din morti l-a primit inapoi.

Prin credinta a dat Isaac lui Iacov si Esau o binecuvintare, care avea in vedere lucrurile viitoare.

Prin credinta Iacov, cind a murit, a binecuvintat pe fiecare din fiii lui Iosif, si “s-a inchinat, rezemat pe virful toiagului sau. Prin credinta a pomenit Iosif, cind i s-a apropiat sfirsitul, de iesirea fiilor lui Israel din Egipt, si a dat porunci cu privire la oasele sale”. (Evrei 11: 8-10, 17-22)

In ceea ce-i priveste pe Abel, Noe, Avraam si Sara, acelasi autor scrie:

“In credinta au murit toti acestia, fara sa fi capatat lucrurile fagaduite; ci doar le-au vazut si le-au urat de bine de departe, marturisind ca sint straini si calatori pe pamint.

Cei ce vorbesc in felul acesta, arata deslusit ca sint in cautarea unei patrii. Daca ar fi avut in vedere pe aceea din care iesisera, negresit ca ar fi avut vreme sa se intoarca in ea. Dar doreau o patrie mai buna, adica o patrie cereasca. De aceea lui Dumnezeu nu-I este rusine sa Se numeasca Dumnezeul lor, caci le-a pregatit o cetate”. (Evrei 11: 13-16)

5. MOZAIISMUL

Cel ce accepta prin credinta relatarea Scripturii vede imediat ca Dumnezeu patriarhilor este si Dumnezeu profetilor si Dumnezeu apostolilor Noului Testament. Dumnezeu care li s-a descoperit celor din vechime s-a manifestat ca un Dumnezeu personal, drept, intelept si sfint. Moise ne prezinta in primele doua capitole ale Bibliei un Dumnezeu desavirsit, conturat in personalitate si care a facut cerurile si pamintul, asezindu-l pe om intr-o gradina frumoasa si placuta. Toate relatarile care continua dupa aceste doua capitole nu fac altceva decit sa intareasca credinta intr-un Dumnezeu personal. El este insa si un Dumnezeu sfint. In insemnarile lui Moise ne intilnim de multe ori cu acest avertisment:

“Domnul a vorbit lui Moise, si a zis: “Vorbete intregii adunari a copiilor lui Israel, si spune-le: “Fiti sfinti, caci Eu sint sfint, Eu, Domnul, Dumnezeuul vostru”. (Lev. 19:1, 2)

Sfintenia si dreptatea Sa L-au facut pe Dumnezeu sa distruga lumea pacatoasa de pe vremea lui Noe (Gen. 6), si sa-i imprastie pe oamenii de la turnul Babel pe toata suprafata pamintului (Gen. 11). Tot ele au facut ca Sodoma si Gomora sa fie pedepsite (Gen. 19). Si tot ele i-au condamnat la distrugere pe locuitorii Canaanului cind “nelegiuirea lor si-a atins virful”. (Gen. 15:16; Num. 31; Deut. 7:1- 5; Iosua 6:13;etc) Sfintul lui Israel i-a pedepsit pe Nadab si Abihu pentru obraznicia lor pagina (Lev. 10) si tot El a fost Cel care i-a scos pe copiii lui Israel din robie dupa ce a judecat tara Egiptului. (Exod 7 - 12)

Domnul Dumnezeu este si un Dumnezeu al providentei. Purtarea lui de grija s-a manifestat clar in vietile patriarhilor Avraam, Isaac, Iacov, Iosif si in multitudinea de intimplari de tot felul asociate cu existenta si peripetiile evreilor (De exemplu: cazul moaselor din Egipt (Exod 1:15-21), minunile facute pentru evrei in drumul spre Canaan (Exod 14), darea manei (Exod 16:4-8, 13-21; Iosua 5:12), apa din stinca (Exod 17; Num. 20)). Acest Dumnezeu personal si sfint a intrat in legamint cu Noe (Gen. 6:18; 9:9-17), Avraam (Gen. 12:2, 3; 15:18; 17:2), Isaac (Gen. 17:19; 17:21; 26:3, 4), Iacov (Exod 2:24 cf. Gen. 32:12) si apoi cu toti copiii lui Israel prin Moise (Exod 24:7, 8; Evrei 9:17-20; Exod 31:12-17).

Atunci cind Moise a cerut sa vada slava Domnului, Scriptura ne spune ca: “Domnul S-a pogorit intr-un nor, a statut acolo linga el, si a rostit Numele Domnului. Si Domnul a trecut pe dinaintea lui si a strigat: “Domnul, Dumnezeu este un Dumnezeu plin de indurare si milostiv, incet la minie, plin de bunatate si credinciosie, care Isi tine dragostea pina in mii de neamuri de oameni, iarta faradelegea, razvratirea si pacatul, dar nu socoteste pe cel vinovat drept nevinovat, si pedepseste faradelegea parintilor in copii si in copiii copiilor lor pina la al treilea si al patrulea neam!” (Exod 34:5-7) In aceasta declaratie se vede dragostea Lui statornica, indurarea si credinciosia Lui, dar si dreptatea cu care ii pedepseste pe cei care i se impotrivesc alegind de buna voie sa traiasca in pacat.

In mozaism, Dumnezeu este prezentat ca unul care are privilegiul alegerii. El este Acela care l-a chemat pe Avraam spre a-l conduce inspre o tara pe care i-o va arata. Dumnezeu hotarise in Sine sa-l transforme pe acest om intr-un neam mare care sa-i serveasca drept marturie. In multe pasaje, Pentateucul cuprinde declaratii ca aceasta: “Eu sint Domnul, Dumnezeuul vostru, care v-am pus de o parte dintre popoare”. (Lev. 20:24) Iar Moise le aminteste si el copiilor lui Israel: “Dar pe voi, Domnul v-a luat, si v-a scos din cuptorul de fier al Egiptului, ca sa-I fiti un popor pus de o parte, cum sinteti astazi”. (Lev. 20:24) Moise lamureste aceasta situatie in termenii iubirii divine: “El a iubit pe parintii tai, si de aceea a ales saminta lor dupa ei; El insusi te-a scos din Egipt, prin puterea Lui cea mare. El a izgonit dinaintea ta neamuri mai mari la numar si mai tari decit tine, ca sa te duca in tara lor, si sa ti-o dea in stapinire, cum vezi azi. Sa stii dar in ziua aceasta, si pune-ti in inima ca numai Domnul este Dumnezeu, sus in cer si jos pe pamint, si ca nu este alt Dumezeu afara de El”. (Deut. 4:20) Aceasta alegere divina a asezat asupra Israelului o anumita responsabilitate: “Caci tu esti un popor sfint pentru Domnul, Dumnezeuul tau, si Domnul Dumnezeuul tau te-a ales ca sa fii un popor al Lui dintre toate popoarele de pe fata pamintului”. (Deut. 14:2)

Dumnezeul sfint care a incheiat legamintul cu Israel a stabilit anumite cai pentru rezolvarea problemei pacatului. Atunci cind Dumnezeu i-a facut promisiuni sfinte lui Avraam, gasim scris ca: “Avraam a crezut pe Domnul, si Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihanire”. (Gen. 15:6) Legea lui Moise

continea și ea anumite reglementări pentru lucrurile pe care era dator să le îndeplinească un israelit atunci când cădea într-un păcat. Pentru cei ce împlineau întocmai aceste prevederi ale Legii ispasitoare, exista asigurarea că "li se va ierta". (Lev. 4:20, 26, 31, 35; 5:10, 13, 16, 18, etc)

Unul dintre aspectele legii mozaice care trece prea adesea nebagat în seamă este existența unui climat de bucurie pe care Dumnezeu îl dorea implementat în viața poporului. Iată în pasajul următor o adevărată descriere a acestui adevăr în descrierea felului în care trebuia aniversată sărbătoarea corturilor:

"Să prăznuiești sărbătoarea corturilor șapte zile, după ce îți vei strânge roadele din arie și din teasc. Să te bucuri la sărbătoarea aceasta, tu, fiul tău și fiica ta, robul și roaba ta, și Levitul, străinul, orfanul și văduva care vor fi în cetățile tale. Să prăznuiești sărbătoarea șapte zile în cinstea Domnului, Dumnezeului tău, în locul pe care-l va alege Domnul; căci Domnul, Dumnezeul tău, te va binecuvînta în toate rodurile tale și în tot lucrul mâinilor tale, și de aceea să fii vesel". (Deut. 16:13-15)

Chiar și binecuvîntarea rostită peste copiii lui Israel în rînduiala mozaică era o aluzie la bucurie:

"Domnul să te binecuvînteze și să te păzească!

Domnul să facă să lumineze Fața Lui peste tine, și să se îndure de tine!

Domnul să-și înalțe fața peste tine, și să-ți dea pacea!" (Num. 6:24-26)

Pentateucul îl mai prezintă pe Domnul și drept un Dumnezeu al revelației (descoperirii). Scripturile nu-l arată pe Dumnezeu stînd de vorbă cu Adam, Moise, Avraam, Isaac, Iacov, etc. Cele mai multe comunicări divine ne-au fost trimise prin Moise și prin ceilalți profeti din Israel. Chiar și Mesia este descris în termeni care fac aluzie la dorința lui Dumnezeu de a sta de vorbă cu omul: "Le voi ridica din mijlocul fraților lor un prooroc ca tine, voi pune cuvintele Mele în gura lui, și el le va spune tot ce-i voi porunci Eu". (Deut. 18:18) Despre Moise, slujitorul Domnului, este scris: "El este credincios în toată casa Mea. Eu îi vorbesc gură la gură, dar nu prin lucruri grele de înțeles, căci el vede chipul Domnului". (Num. 12:7,8) Iar despre proorocul mincinos se afirma:

"Proorocul care va avea îndrăzneala să spună în Numele Meu un cuvînt pe care nu-i voi porunci să-l spună, sau care va vorbi în numele altor dumnezei, proorocul acela să fie pedepsit cu moartea". (Deut. 18:20)

Punctul culminant al revelației mozaice a fost atins pe muntele Sinai, când Dumnezeu le-a daruit evreilor cele 10 porunci, și împreună cu ele le-a mai dat și alte legi prin Moise. "Moise a scris toate cuvintele Domnului. Apoi s-a sculat din dimineață, a zidit un altar la poalele muntelui, și a ridicat douăsprezece pietre pentru cele douăsprezece semintii ale lui Israel. A trimis niște tineri dintre copiii lui Israel, să aducă Domnului ardere de tot, și să junghie tauri ca jertfe de mulțumire. Moise a luat jumătate din singe, și l-a pus în strachini, iar cealaltă jumătate a stropit-o pe altar. A luat cartea legământului, și a citit-o în fața poporului. Ei au zis: "Vom face și vom asculta tot ce a zis Domnul". Moise a luat singele, și a stropit poporul, zicînd: "Iată singele legământului, pe care l-a făcut Domnul cu voi pe temelul tuturor acestor cuvinte". (Exod 24:4-8)

Înainte de moartea sa, Moise a staruit de popor și i-a îndemnat cu următoarele cuvinte:

"Acum, Israele, asculta legile și poruncile pe care vă învăț să le păziți. Împliniți-le, pentru că să trăiți, și să intrați în stăpînirea țării pe care v-o dă Domnul, Dumnezeul părinților voștri. Să n-adaugați nimic la cele ce vă poruncesc eu, și să nu scadeți nimic din ele; căci să păziți poruncile Domnului, Dumnezeului vostru, așa cum vă le dau eu". (Deut. 4:1, 2)

Întreaga Biblie susține autoritatea Pentateucului mozaic. De fapt, Biblia evreiască se împarte în trei secțiuni majore: Legea, Profetii și Scrierile.

Legea cuprinde primele cinci cărți ale Bibliei: Geneza, Exodul, Leviticul, Numeri și Deuteronomul. Secțiunea profetilor se subîmparte și ea în două categorii: Profetii dintii și Profetii de pe urmă. În numărul profetilor dintii avem cartile lui Iosua, Judecatorii, Samuel și cartile Împaraților.

In numarul profetilor de pe urma sint socotiti: Isaia, Ieremia, Ezechiel si “ceilalti doisprezece”.
“Scrierile” cuprind urmatoarele unsprezece carti: Psalmii, Iov, Proverbele, Rut, Cintarea Cintarilor, Eclesiastul, Plingerile, Estera, Daniel, Ezra-Neemia, si cartile Cronicilor.

Fiecare dintre celelalte sectiuni majore ale Bibliei atesta autoritatea legii mozaice. Iata ce gasim scris in: (1) “Profeti” : Iosua (Iosua 1:7, 8; 8:30-35; 22:5; 23:6), Judecatori (Jud. 3:4), Imparati (1 Imp. 2:3; 2 Imp. 14:6; 23:25), si Maleahi (Mal. 4:4) si (2) “Scrieri” : Psalmi (Ps. 103:7), Daniel (Dan. 9:11, 13), Ezra-Neemia (Ezra 3:2; 6:18; 7:6; Neem. 1:7, 8; 8:1, 14; 9:14; 10:29; 13:1) si Cronici (1Cronici 15:15; 2 Cronici 23:18; 25:4; 34:14; etc). In Noul Testament, si Fariseii (Mat. 19:7), si Saducheii (Mat. 22:23, 24) si Iudeii in general (Ioan 9:29) acceptau autoritatea mozaica a Legii. La fel putem spune si despre Filip (Ioan 1:45), Iacov (Fapte 15:21), Petru (Fapte 3:22), Pavel (Rom. 10:5; 10:19; 1 Cor. 9:9; 2 Cor. 3:15, etc), Stefan (Fapte 7:37), Ioan (Ioan 1:17), autorul epistolei catre Evrei (Evrei 7:14; 8:5) si chiar Domnul Isus insusi (Mat. 8:4; Marcu 7:10; Luca 20:37; Ioan 5:46; 7:19). Monoteismul etic nu este doar religia profetilor din ultimele secole ale istoriei poporului Israel. El este temelia pe care a aparut intreaga Biblie. Pentateucul lui Moise este descoperirea unui Dumnezeu sfint si drept care doreste ca poporul Sau sa traiasca in sfintenie, despartindu-se categoric de pacat. Mesajul ulterior al profetilor a fost o confirmare a mesajului Pentateucului. Slujba profetilor a fost aceea de a-i chema pe evrei inapoi la Lege si de a le talmaci evreilor continutul moral al prevederilor mozaice.

Si care au fost reglementarile stabilite de Dumnezeu pentru viata de inchinaciune religioasa a evreilor? Una dintre cele mai importante dintre ele a fost “o inima intreaga a Domnului”, adica o devotiune neimpartita, caci Dumnezeu este un Dumnezeu “gelos” (Exod 20:5). Domnul i-a fagaduit lui Moise ca va alunga popoarele Canaanului dinaintea poporului ales, dar ca acesta va trebui la rindul lui sa distruga toate altarele pagane, sa taie toti stilpii idolesti si sa distruga toti pomii de pe inaltimile pe care se aduceau sacrificii, “Sa nu te inchini inaintea unui alt dumnezeu; caci Domnul se numeste gelos, este un Dumnezeu gelos” (Exod 34:14). Cea mai importanta porunca data de Dumnezeu poporului Sau a fost aceasta:

“Asculta, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru este singurul Domn. Sa iubesti pe Domnul, Dumnezeul tau, cu toata inima ta, cu tot sufletul tau si cu toata puterea ta. Si poruncile acestea, pe care ti le dau astazi, sa le ai in inima ta. Sa le intiparesti in mintea copiilor tai, si sa vorbești de ele cind vei fi acasa, cind vei pleca in calatorie, cind te vei culca si cind te vei scula. Sa le legi ca un semn de aducere aminte la miini, si sa-ti fie ca niste fruntarii intre ochi. Sa le scrii pe usorii casei tale si pe portile tale” (Deut. 6:4-9).

Consacrarea totala pe care a pretins-o Dumnezeu de la evrei le-a interzis cu desavirsire orice forma de inchinare la idoli. In cartea legamintului se putea citi acest avertisment: “Sa paziti tot ce v-am spus, si sa nu rostiti numele altor dumnezei; numele lor sa nu se auda iesind din gura voastra” (Exod 23:13). Intr-una dintre cuvintarile lui de ramas bun, Moise i-a avertizat pe evrei de pericolul falsilor profeti care vor incerca sa atraga poporul spre idolatrie; el le-a mai spus celor din Israel ca si daca cel ce indeamna spre idolatrie va fi fratele, sora, fiul sau prietenul cuiva din Israel, pedeapsa lui va trebui sa fie aceiasi cu a proorocilor mincinosi, si anume: uciderea cu pietre. “Sa scoateti astfel raul din mijlocul tau” (Deut. 13:1-11). Nici n-ar mai trebui sa spunem ca aceasta interzicere categorica a idolatriei implica si oprirea de la orice comunicare cu spiritele sau cu cei morti: “Daca un om sau o femeie cheama duhul unui mort, sau se indeletniceste cu ghicirea, sa fie pedepsiti cu moartea; sa-i ucideti cu pietre: singele lor sa cada asupra lor” (Lev. 20:27).

Cea de a doua cerinta a reglementarilor impuse de Dumnezeu pentru viata evreilor a fost trairea in dragoste si dreptate sociala fata de aproapele lor:

“Sa nu furati, si sa nu mintiti; nici sa nu va inselati unii pe altii.

Sa nu jurati strimb pe Numele Meu, caci ai necinsti astfel Numele Dumnezeului tau. Eu sint Domnul.

Sa nu asupresti pe aproapele tau, si sa nu storci nimic de la el prin sila.

Sa nu opresti pina a doua zi plata celui tocmit cu ziua.

Sa nu vorbești de rau pe un surd, si sa nu pui inaintea unui orb nimic care sa-l poate face sa cada; ci sa te temi de Dumnezeuul tau. Eu sint Domnul.

Sa nu faceti nedreptate la judecata: sa nu cauti la fata saracului, si sa nu partinesti pe nimeni din cei mari, ci sa judeci pe aproapele tau dupa dreptate.

Sa nu umbli cu birfeli in poporul tau.

Sa nu te ridici impotriva vietii aproapelui tau. Eu sint Domnul.

Sa nu urasti pe fratele tau in inima ta; sa mustri pe aproapele tau, dar sa nu te incarci cu un pacat din pricina lui.

Sa nu te razbuni, si sa nu tii necez pe copiii poporului tau.

Sa iubesti pe aproapele tau ca pe tine insuti. Eu sint Domnul” (Lev. 19:11-18).

“Daca fratele tau saraceste, si nu mai poate munci linga tine, sa-l sprijinesti, fie ca strain, fie ca venetic, ca sa traiasca impreuna cu tine. Sa nu iei de la el nici dobinda, nici camata: sa te temi de Dumnezeuul tau, si fratele tau sa traiasca impreuna cu tine. Sa nu-i imprumuti banii tai cu dobinda, si sa nu-i imprumuti merindele tale pe camata” (Lev. 25:35-37).

Fara sa intre prea mult in amanunte, Dumnezeu ii spusese lui Avraam: “Eu sint Dumnezeuul cel atotputernic. Umbla inaintea Mea si fii fara prihana. Voi face un legamint intre Mine si tine, si te voi inmultii nespun de mult” (Gen. 17:1, 2).

Iar poporului Israel ii fagaduise:

“Daca vei asculta cu luare aminte glasul Domnului, Dumnezeuului tau, daca vei face ce este bine inaintea Lui, daca vei asculta de poruncile Lui, si daca vei pazi toate legile Lui, nu te voi lovi cu nici una din bolile cu care am lovit pe Egipteni; caci Eu sint Domnul, care te vindeca” (Exod 15:26).

Un foarte bun rezumat al tuturor reglementarilor stabilite de Dumnezeu pentru viata evreilor se gaseste in Exodul 20 si in Deuteronomul 5: binecunoscutul “decalog” sau mai pe romaneste: “Cele zece porunci”. Porunca dintii este o chemare la loialitate deplina fata de Dumnezeu: copiii Lui nu au voie sa se inchine nici unei alte divinitati; a doua porunca stabileste climatul unei inchinaciuni spirituale prin excelenta, fara cirjele idolatre ale reprezentarilor iconoclaste. A treia porunca pretinde reverenta adinca fata de Numele lui Dumnezeu, iar cea de a patra stabileste Sabatul ca zi de inchinaciune si de odihna dupa cele sase zile de osteneala in munca. A cincea porunca stabileste respectul pe care copiii trebuie sa-l acorde parintilor in universul sfint si stabil al familiei, iar cea de a sasea porunca interzice curmarea violenta a vietii prin crima. A saptea porunca impune curatia in casnicie prin interzicerea adulterului. A opta porunca instaureaza respectul fata de proprietatea altcuiva oprind furtul. Porunca a noua cere o vietiure in adevarul absolut, interzicind marturia mincinoasa chiar si atunci cind este vorba despre soarta unui prieten. Cea de a zecea porunca este o declaratie ca omul trebuie sa fie multumit cu ceea ce i-a dat Dumnezeu si sa nu jinduiasca dintr-o pornire egoista dupa proprietatea altora.

Cartea Deuteronomul ne mai pune la dispozitie si alte excelente rezumari ale legilor lui Dumnezeu, incununandu-le pe toate cu o avertizare solemna asupra soartei celor care vor alege sa asculte sau sa nu asculte de ceea ce zice Domnul:

“Iata, pun astazi inaintea voastra binecuvintarea si blestemul: binecuvintarea, daca veti asculta de poruncile Domnului, Dumnezeuului vostru, pe care vi le dau in ziua aceasta; blestemul, daca nu veti asculta de poruncile Domnului, Dumnezeuului vostru, si daca va veti abate de la calea pe care v-o dau in ziua aceasta, si va veti duce dupa alti dumnezei pe care nu-i cunoasteti” (Deut. 11:26-28).

“Acum, Israele, ce alta cere de la tine Domnul, Dumnezeuul tau, decit sa te temi de Domnul, Dumnezeuul tau, sa umbli in toate caile Lui, sa iubesti si sa slujesti Domnului, Dumnezeuului tau, din toata inima ta si

din tot sufletul tau, sa pazesti poruncile Domnului si legile Lui pe care ti le dau astazi, ca sa fii fericit? Iata, ale Domnului, Dumnezeului tau, sint cerurile si cerurile cerurilor, pamintul si tot ce cuprinde el. Si numai de parintii tai S-a alipit Domnul ca sa-i iubeasca; si dupa ei, pe saminta lor, pe voi v-a ales El dintre toate popoarele, cum vedeti azi. Sa va taiati dar inima imprejur, si sa nu va mai intepeniti gitul. Caci Domnul, Dumnezeul vostru, este Domnul dumnezeilor, Domnul domnilor, Dumnezeul cel mare, puternic si infricosat, care nu cauta la fata oamenilor si nu primeste daruri; care face dreptate orfanului si vaduvei, care iubeste pe strain si-i da hrana si imbracaminte.

Sa iubiti pe strain, caci si voi ati fost straini in tara Egiptului.

Sa te temi de Domnul, Dumnezeul tau, sa-I slujesti, sa te alipesti de El, si pe Numele Lui sa juri. El este slava ta, El este Dumnezeul tau. El a facut in mijlocul tau aceste lucruri mari si grozave pe care ti le-au vazut ochii. Parintii tai s-au pogorit in Egipt in numar de saptezeci de insi; acum Domnul, Dumnezeul tau, a facut din tine o multime ca stelele cerului.

Sa iubesti dar pe Domnul, Dumnezeul tau, si sa pazesti totdeauna invataturile Lui, legile Lui, rinduielile Lui si poruncile Lui” (Deut. 10:12 - 11:1).

Un alt lucru pe care trebuie sa-l spunem atunci cind ne ocupam de revelatia mozaica este ca in text intilnim expresii care-L aseaza pe Dumnezeu in dimensiuni si situatii umane. Iata de exemplu situatia in care ni se spune ca Dumnezeu s-a pogorit ca sa vada daca rautatea oamenilor era intocmai dupa zvonul venit pina la El (Gen. 18:21), sau intimplarea in care se pare ca Dumnezeu a fost convins de mijlocirea lui Moise si induplecat sa-si schimbe planurile (Exod 32:7-14). Aceste aplicatii ale sentimentelor, limitelor si trasaturilor umane asupra persoanei lui Dumnezeu se numesc “antropomorfisme” (de la “antropos” - om, si “morfa” - forma, in limba greaca) si trebuiesc luate ca exprimari simbolice, simplificari ale realitatilor dumnezeiesti pentru a putea fi reduse la nivelul intelegerii umane. Bineinteles ca Biblia nu vorbeste in sensul propriu al cuvintelor atunci cind pomeneste despre ochii, miinile sau aripile lui Dumnezeu. Cind Scriptura spune ca: “Domnul Isi intinde privirile peste tot pamintul ca sa sprijineasca pe aceia a caror inima este intreaga a Lui”, aceasta nu este decit o expresie poetica frumoasa despre providenta divina care este acordata tuturor acelor care nadajduiesc in Dumnezeu. Cind psalmistul scrie:

“El te va acoperi cu penele Lui,
si te va ascunde sub aripile Lui” (Psalm 91:4)

El nu se refera la lucruri materiale, ci doar exprima posibilitatea de a gasi adapost la Dumnezeu, tot asa cum puiul de gaina poate fugi imediat sub aripile clostei. Cind citim ca Dumnezeu nu a distrus cetatea Ninive dupa cele patruzeci de zile vestite de Iona, asta nu inseamna ca Dumnezeu s-a schimbat, ci ninivitenii!. Prin pocainta lor sincera, oamenii cetatii s-au mutat din sfera miniei divine in sfera indurarii nemasurate a lui Dumnezeu. Si, daca vrem sa intelegem, aceasta schimbare nu a fost in afara previziunii lui Dumnezeu, caci cititorul cunoscator de Dumnezeu va intelege imediat ca pina si anuntul strigat de Iona nu fusese altceva decit un mijloc prin care Dumnezeu a urmarit crutarea miilor de oameni si scaparea lor prin pocainta. Asa stau lucrurile si cu toate celelalte antropomorfisme ale Bibliei. Departe de a fi dovezi de scaderi in calitatea textului, ele sporesc mult frumusetea exprimarii si ne inlesnesc o intelegere umana pentru realitati si fenomene din realitatea gindirii divine.

Spatiul nostru este foarte scurt, de aceea ne oprim aici cu analiza revelatiei mozaice, recomandindu-va sa studiatii in detaliu alte publicatii teologice care se ocupa amanuntit de analiza institutiilor ridicate de Dumnezeu prin Moise: cortul intilnirii, preotia, sistemul de jertfe, calendarul religios, legea civila, legea ceremoniala si legea morala. Inainte de a trece la alt subiect trebuie insa sa spunem ceva despre anumite standarde sub-crestine pe care le intilnim in legea lui Moise. Dintre ele amintim: ingaduirea poligamiei (Exod 21:10; Lev. 13:17, 18), acceptarea divortului si a recasatoririi (Deut. 24:1-4) si instituirea razboaielor sfinte ale lui Israel (Exod 21:12, 15, 16, 17; 22:18, 19). Daparte de a fi

pasaje “neinspirate” si adaugate ulterior sau dovezi de revelatie progresiva si deosebita pentru diferite epoci si dispensatii, aceste abateri de la standardul sfinteniei desavirsite trebuiesc intelese in spiritul explicatiei pe care o da Domnul Isus in problema divortului:

“Fariseii au venit la El si, ca sa-L ispiteasca, I-au zis: “Oare este ingaduit unui barbat sa-si lase nevasta pentru orice pricina?”

Drept raspuns, El le-a zis: “Oare n-ati citit ca Ziditorul, de la inceput i-a facut parte barbatesca si parte femeiasca, si a zis: “De aceea v-a lasa omul pe tatal sau si pe mama sa, si se va lipi de nevasta-sa, si cei doi vor fi un singur trup”? Asa ca nu mai sint doi, ci un singur trup. Deci, ce a impreunat Dumnezeu, omul sa nu desparta.”

“Pentru ce dar”, I-au raspuns ei, “a poruncit Moise ca barbatul sa dea nevastei o carte de despartire, si s-o lase?” Isus le-a raspuns: “Din pricina impietririi inimilor voastre a ingaduit Moise sa va lasati nevestele; dar de la inceput n-a fost asa. Eu insa va spun ca oricine isi va lasa nevasta, afara de pricina de curvie, si ia pe alta nevasta, preacurveste; si cine ia de nevasta pe cea lasata de barbat, preacurveste” (Mat. 19:3-9).

6. LITERATURA POETICA EDUCATIVA

Credinciosii evanghelici proclama Biblia drept Cuvint inspirat al lui Dumnezeu. Asta ii face sa nu simta nici un fel de obligatie sa □

explice de ce Dumnezeu a ales sa foloseasca forme literare deosebite in alcatuirea Scripturilor. Credinta desavirsita nu critica lucrarile lui Dumnezeu, ci le accepta ca desavirsite. Pentru cititorul neavizat insa, exista anumite expresii si forme literare folosite in Biblie care ridica unele semne de intrebare. Aceste probleme apar mai ales in grupul de carti asupra carora ne vom fixa atentia in continuare.

Intre Iov si Eclesiastul, Biblia cuprinde sectiunea de poezie a scrierilor sfinte. Desi poezia mai exista si in pasaje scurte aflate in cuprinsul altor carti, ca forma literara, ea este caracteristica cartilor din sectiunea de literatura poetica educativa. Ca orice produse de poezie, limbajul acestor carti este plin de expresii metaforice, de arabescuri rafinate de figuri de stil, de exagerari voite si impresionante, de simplificari si interpretari ale realitatii care-l pot tulbura pe cel obisnuit cu stilul exact si strins legat de realitate al celorlalte carti biblice. Multe repetitii sint parte din specificul rimei de idei care a caracterizat poezia ebraica. Acest procedeu se numeste “paralelism” si prin el ideia din primul vers este scoasa in relief prin complectare sau contrastare cu o alta idee din versul sau versurile urmatoare. Alte pasaje poetice sint scrise sub disciplina stricta a “acrostihurilor” (O versificare in care primele litere din fiecare vers formeaza o insiruire cu un sens special, in majoritatea cazurilor urmarind ordinea alfabetica; primul vers se incepe cu “a”, al doilea cu “b”, etc) (Exemple de asezare in acrostih: Psalm 9, 10, 25, 34, 37, 111, 112, 119 (8 versuri pentru fiecare litera); plingerile lui Ieremia 1, 2, 3, 4; Proverbe 31:10- 31).

Tematica literaturii poetice educativa este foarte variata cuprinzind: rugaciuni, cintari de lauda, tinguirii ale credintei, straluciri de cugetare scilpitoare, adevaruri etice si duhovnicesti, etc. Tot in aceste carti se mai gaseste si o mare incarcatura de ceea ce am putea numi “reflexii ale cugetarii omenesti”, spre deosebire de “intelepciunea revelata” din restul Bibliei. Iata si alte curiozitati: Israelul nu este mentionat niciodata in cartea Proverbelor, iar numele “Domnului” nu apare nici macar o singura data in cartea Eclesiastului (Joseph Angus, The Bible Hand-Book (New York; Revell, c. 1905), p. 583).

In ciuda acestor caracteristici specifice, literatura poetica educativa este validata ca autoritate duhovniceasca prin faptul ca a fost destinata, in marea ei parte, sa fie folosita in cadrul serviciilor publice sau private de inchinaciune.

IOV

Cartea lui Iov se ocupa cu un aspect particular al problemei suferintei: De ce ingaduie Dumnezeu suferinta celui neprihanit?

Autorul anonim al scrierii incepe prin a-l transporta pe cititor in sferile ceresti, unde se discuta lucruri care vor avea apoi o influenta coplecitoare asupra evenimentelor din viata terestra. In prim plan este adus insusi Dumnezeu care se lauda cu caracterul si viata deosebita dusa de robul Sau Iov. Sub provocarea Satanei, Dumnezeu ingaduie ca Iov sa piarda rind pe rind avutia, copiii si in final chiar propria sanatate. Apoi, in scena apar prietenii lui Iov care intretin cu acest om aflat in disperare un dialog scris cu multa eleganta si multa pricepere psihologica si religioasa. Pe scurt, cei trei prieteni ai lui Iov impartaseau parerea ca suferinta este intotdeauna o forma de pedeapsa divina, asa ca Iov era dovedit aprioric vinovat ca pacatos. Pentru ca viata exterioara nu-l arata pe Iov ca pacatos, vinovatia lui era dovedita a fi si mai mare, deoarece era fructul ascuns al unuia care a pacatuit pe ascuns, trairid in ipocrizie. Un astfel de rationament l-a infuriat la culme pe Iov. Convorbirea lui cu cei trei prieteni s-a transformat foarte repede intr-un dialog al surzilor. In finalul cartii, prefatat de Elihu, ia cuvintul insusi Dumnezeu si-l reaseaza pe Iov in limitele unei vieti smerite si binecuvintate.

Privita la suprafata, cartea lui Iov nu rezolva "filosofic" problema pe care o trateaza. Textul nu ne explica deslusit care a fost motivatia suferintelor acestui om deosebit. Solutia ramine doar in acceptarea circumstantelor vietii printr-o supunere fata de vointa unui Dumnezeu bun si neprihanit. Desi nu-i cunoastem intotdeauna motivatia actiunilor, Dumnezeu are dreptul la ascultarea noastra, caci ne-a descoperit ceva din natura Lui, si asta ne este de ajuns pentru a ne ancora increderea in intelepciunea Lui desavirsita. Privita din acest punct de vedere, cartea Iov este o lectie de intelepciune pentru noi toti. Si mai ales o avertizare pentru cei care se grabesc sa-i presupuna vinovati pe toti aceia care trec prin incercari si suferinte. Faptul ca Dumnezeu n-a privit cu placere spre cuvintele celor trei prieteni ai lui Iov, ne face sa descalificam categoric si punctul lor de vedere.

Cartea Iov mai este si un manifest explicit despre grija lui Dumnezeu fata de copiii Sai, si o dovada de implicarea Lui in viata noastra de zi cu zi. Aceasta invatatura a fost preluata si expusa pe larg de Domnul Isus in cuvintarile Sale.

PSALMI

Psalmii nu alcatuiesc o carte unitara, ci sint o culegere de cirtari sfinte izvorite din umblarea si inchinaciunea evreilor. Acesti psalmi au autori diferiti. Inscriptiile care sint asezate in titlul diferitelor psalmi nu sint inspirate si ele difera intre originalul ebraic si traducerea greceasca a Septuagintei. In varianta ebraica, saptezecisitrei de psalmi ii sint atribuiti lui David, doisprezece lui Asaf, unsprezece fiilor lui Core, unul lui Moise, etc. Septuaginta ii mai atribuie inca alti doisprezece psalmi lui David, dar ii neaga trei dintre aceia presupusi a fi ai lui in originalul ebraic. In Vechiul Testament ebraic, psalmii sint impartiti in cinci culegeri separate: 1 - 41, 42 - 72, 73 - 89, 90 - 106, si 107 - 150. In culegerea I, IV, si V numele predominant pentru dumnezeire este "Domnul" (Iehova), culegerea a doua foloseste cu precadere numirea de "Dumnezeu" (Elohim), in timp ce culegerea a-III-a le foloseste pe amindoua deopotri.

Au fost date diferite clasificari ale psalmilor. De exemplu: psalmi de intelepciune, psalmi de lauda, psalmi de adorare, psalmi de multumire, psalmi devotionali, punitivi si mesianici. Profesorul Franz Delitzsch (1813 - 1890) ne-a lasat urmatorul comentariu despre natura psalmilor: "Psaltirea este si un Pentateuc; un ecou al celor cinci carti scrise de Moise in peregrinările poporului Israel ... Cele cinci carti sint mesajul poporului catre Iehova, tot asa cum cartile lui Moise au fost cinci carti de mesaj al lui Iehova catre popor" (Idem, p.569). Richard Hooker (c. 1554 - 1600), mare teolog englez, descrie psalmii in felul urmator: "Maretie istorica, dreptate exemplara, moderatie pilduitoare, intelepciune profunda, pocainta veritabila, rabdare greu pusa la incercare, taine ale divinitatii, umbre ale suferintelor

lui Hristos, torente de minie, mingiieri duioase de har, lucrari ale providentei peste lumea de acum si promisiuni stralucite pentru lumea care va veni; aceasta fintina cristalina din care tisteste viata vesnica ne poate darui tot ceea ce este bun, vrednic de primit, de dorit sau de infaptuit. Fie rana oricit de rea, dezastrul oricit de adinc, boala oricit de crunta, in textul psalmilor se va gasi intotdeauna suficient balsam pentru mingiere si pentru vindecare” (Idem, p.569). Cu alte cuvinte, cartea aceasta a Psalmilor este o colectie extraordinara de texte tulburator de frumoase si de necesare. Temele lor strabat dincolo de granitele Vechiului Testament in numeroase citate aflate in Noul Testament folosite spre confirmarea misiunii mesianice a Domnului Isus si pentru acuratetea doctrinala a invataturii.

CINTAREA CINTARILOR

Aceasta maiastroa cintare este cel mai controversat text al Bibliei. Se discuta nu numai daca subiectul este dragostea trupeasca din cadrul casniciei sau dragostea duhovniceasca dintre Iehova si evrei sau Domnul Isus si Biserica. In discutie este pusa chiar inspiratia divina a textului si daca aceasta carte isi are sau nu dreptul de a sta intre celelalte scrieri sfinte.

Multi comentatori biblici care sustin interpretarea alegorica a Cintarii Cintarilor sint de parere ca textul are un caracter mesianic, prefigurind relatia dintre Domnul Isus, ca mire, si Biserica, ca si mireasa a Lui. Intr-adevar, exista multe alte texte in celelalte Scripturi, mai ales in cartile profetice, in care relatia dintre Dumnezeu si poporul Lui este asemanata cu legatura dintre un sot si o sotie. Dificultatea sta in faptul ca in toata cintarea nu exista nici macar un singur indiciu care sa ne justifice o interpretare alegorica.

Joseph Angus (1816 - 1902) este de parere ca: “Din punct de vedere literar, intreaga carte este o descriere poetica a traiirii dragostei in cadrul sfint al unirii din casnicie. Cintarea Cintarilor este una dintre cele mai nobile expresii ale sentimentelor de iubire din cadrul relatiilor dintre un barbat si o femeie. Citirea acestei carti ne introduce in universul evreiesc al vietii conjugale” (Idem, pp. 595, 596).

Aceasta carte micuta plina de exagerari si metafore orientale este ca o pecete de aprobare divina pusa peste universul traiirilor trupesti. Prin ea insasi, Cintarea Cintarilor devine un protest asupra extremismelor care au pretins ca viata de familie nu este demna de atentie si respect in discutiile din poporul Domnului. Continutul ei reprezinta o sfinta linie de mijloc in stare sa vindece atit ipocrizia batoasa a celor ce prefera sa ignore acest subiect, cit si senzualitatea celor care aleg sa traiasca in promiscuitate. Dumnezeu a sfintit relatiile dintre sotii prin insasi procesul creatiei. In originalul ebraic, cartea pare ca a slujit drept un ghid de initiere al tinerilor aflati in pragul casatoriei. Sanford Calvin Yoder scrie: “Aproape toti scriitorii cartilor Bibliei au cite ceva de spus despre credinciosia in dragoste si dau ca pilda viata de familie. Prin aceasta ei recunosc ca traiirile trupesti si sentimentale isi ating maximul de satisfactie atunci cind se manifesta in cadrul unor relatii inradacinate in respect si pretuire reciproca. Fara sa fie degradanta sau rusinoasa, iubirea trupeasca devine in cadrul familiei o exprimare a frumusetii si bucuriei. La acest nivel, orice exprimare poetica poate capata pe drept cuvint dreptul de a sta alaturi de celelalte carti ale Bibliei” (Sanford Calvin Yoder, Poetry of the Old Testament (Scottsdale, Pa.:Herald Press, 1948 p.380).

PROVERBE

Cartea proverbelor este o colectie de nestemate scilpitoare, taiioase, pretioase si foarte usor de memorat, destinate sa dea celor tineri o comoara de educatie suficienta pentru trairia unei vietii fericite si imbelsugate. Dr. Angus scrie ca Proverbele sint manuale de etica practica tot asa cum Psalmii sint lectii de inchinare duhovniceasca (Opera citata, p.585). Exista o caracteristica universala a Proverbelor care le face sa aiba valoare pentru oamenii aflati in cele mai diferite circumstante ale vietii. Dincolo de experienta etern umana a indeletnicirilor terestre, exista insa “o temelie religioasa a intelepciunii si moralei careia trebuie sa i se supuna toti” (Idem, p.585).

Caracterul primordial al cartii este practic, nu teologic. Referindu-se la valoarea cartii, Dr. Adam Clarke scrie:

“Oricine ai fi, citirea acestei carti iti va fi folositoare. Imparati si curteni, dar si oameni simpli: meseriasii, negustori, fermieri, pot gasi aici lectii practice despre felul in care trebuie sa-si duca viata si sa-si desfasoare activitatile lor particulare. Tati, mame, sotii, soti, fii si fiice, stapini si servitori, gasesc deopotriiva recomandari pentru felul in care sa-si faca datoria, iar toate aceste principii eterne sint imbracate nu in lectii seci de morala, ci in haina intelepciunii practice din umblarea de fiecare zi. Pentru cel gata sa asculte, cistigul va fi nu numai in inima si minte, ci si in ... punga. Cel intept va invata si mai multe cai pentru a reusi in viata, iar viata insasi se va insanatosa sub adierea curata a curentelor de cinste, moralitate, mila, teama sfinta, iubire si pietate care strabat intreaga carte. Scopul principal al Proverbelor este acela de a inspira o mare reverenta fata de Dumnezeu Creatorul, o teama sfinta in fata judecatilor Lui drepte si o cautare infocata dupa intelepciune si virtute. Textul cartii picteaza nedreptatea, rautatea, mindria, lenea, zgircenia, neascultarea, betia si inca multe alte defecte in culori asa de triste incit orice om de bun simt se va umple de rusine si va fugi de ele, cautind sa se desavirseasca in ceea ce ii va inlesni prosperitatea si sanatatea, trupeasca si spirituala” (Comentariu asupra Proverbelor, III, p.700).

ECLESIASTUL

Aceasta este inca una din cartile dificile ale Bibliei. Numirea ei inseamna “predicatorul” sau “cel ce vorbeste in adunare”. Fara nici o indoiala ca tema principala a cartii este lipsa de sens sau “desertaciunea” vietii. Inca din primul capitol ni se arata ca, pentru cei care nu au credinta in Dumnezeu si in viata de apoi, existenta este o scurgere monotona si fara nici o semnificatie. Autorul cartii, recunoscut de toti a fi Solomon, vorbeste despre trairile vietii naturale folosind cu precadere termenul “sub soare”, care pare a semnifica limitarea, lipsa de perspectiva vesnica. El trece in revista infaptuirile carora li s-a dedicat in cautarea implinirii personale. Ele sint caracteristice vietii de abuzuri si cercetari pe care a dus-o Solomon: o cautare a faimei prin dobindirea de intelepciune, prin constructii marete, prin dedarea la placerile carni, prin acumularea de bogatii si chiar prin intense preocupari artistice. Rezultatul?

“Apoi, cind m-am uitat cu bagare de seama la toate lucrarile pe care le facusem cu miinile mele, si la truda cu care le facusem, am vazut ca in toate este numai desertaciune si goana dupa vint, si ca nu este nimic trainic sub soare” (Ecles. 2:11). De la acest punct, in textul cartii apare un “deism” (credinta abstracta intr-un dumnezeu impersonal si indepartat) evident caruia i se permite sa evolueze chiar si pina la nivelul negarii credintei intr-o inviere a mortilor si a vietii de dincolo (Ecles. 9:10 cf. 3:19).

O a doua tema care strabate cartea este, de data aceasta, pozitiva, am spune “bahica”. Ea recomanda bucuria ca un contrabalans al desertaciunii vietii. In esenta, aceasta tema este o filosofie a “clipei” si a spiritului practic. Ea recomanda pretuirea binecuvintarilor aduse de munca, mincare si iubire:

“Nu este alta fericire pentru om decit sa manince si sa bea, si sa-si inveseleasca sufletul cu ce este bun din agoniseala lui” (Ecles. 2:24). “... dar si faptul ca un om maninca si bea si duce un trai bun in mijlocul intregii lui munci, este un dar de la Dumnezeu” (Ecles. 3:13). “Dar daca a dat Dumnezeu cuiva avere si bogatii, si i-a ingaduit sa manince din ele, sa-si ia partea lui din ele, si sa se bucure in mijlocul muncii lui, aceasta este un dar de la Dumnezeu” (Ecles. 5:19). “Gusta viata cu nevasta pe care o iubesti, in tot timpul vietii tale deserte pe care ti-a dat-o Dumnezeu sub soare, in aceasta vreme trecatoare; caci aceasta iti este partea in viata, in mijlocul trudei cu care te ostenesti sub soare” (Ecles. 9:9).

Mai exista si o a treia tema, mai importanta decit primele doua. Ea este trairia vietii in perspectiva intilnirii inevitabile cu Dumnezeu. O asemenea tema conduce la sentimentul responsabilitatii in fata legilor divine:

“Pazeste-ti piciorul, cind intri in Casa lui Dumnezeu” (Ecles. 5:1). “Daca ai facut o juruinta lui Dumnezeu, nu zabovi s-o implinesti” (Ecles. 5:4). “Totusi, macar ca pacatosul face de o suta de ori raul si staruieste multa vreme in el, eu stiu ca fericirea este pentru cei ce se tem de Dumnezeu si au frica de El. Dar cel rau nu este fericit si nu-si va lungi zilele, intocmai ca umbra, pentru ca n-are frica de Dumnezeu”. (Ecles. 8:12, 13). “Bucura-te, tinere, in tineretea ta, fii cu inima vesela cit esti tinar, umbla pe caile alese de inima ta si placute ochilor tai; dar sa stii ca pentru toate acestea te va chema Dumnezeu la judecata” (Ecles. 11:9). “Dar adu-ti aminte de Facatorul tau in zilele tineretii tale, pina nu vin zilele cele rele si pina nu se apropie anii, cind vei zice: “Nu gasesc nici o placere in ei” (Ecles. 12:1). “Sa ascultam dar incheierea tuturor invataturilor: Teme-te de Dumnezeu si pazeste poruncile Lui. Aceasta este datoria oricarui om. Caci Dumnezeu va aduce orice fapta la judecata, si judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rau” (Ecles. 12:13, 14).

Am putea spune ca aceasta carte a Eclesiastului este de fapt un scurt comentariu la Psalmul 73. Continutul aceluia Psalm arata cum cel nelegiuit propaseste pentru o vreme si aceasta il umple de nedumerire pe cel neprihanit. Aceasta nedumerire dispare indata ce credinciosul intra in Casa Domnului si intelege realitatea “de sub soare” in lumina perspectivei vesniciei. Iata care este de altfel concluzia psalmului:

“Cind mi se amara inima,
si ma simteam strapuns in maruntaie,
eram prost si fara judecata,
eram ca un dobitoc inaintea Ta.

Insa eu sint intotdeauna cu Tine,
Tu m-ai apucat de mina dreapta;
ma vei calauzi cu sfatul Tau,
apoi ma vei primi in slava.

Pe cine altul am eu in cer afara de Tine ?

Si pe pamint nu-mi gasesc placerea decit in Tine.

Carnea si inima pot sa mi se prapadeasca;
fiindca Dumnezeu va fi pururea stinca inimii mele
si partea mea de mostenire.

Caci iata ca cei ce se departeaza de Tine, pier;

Tu nimicesti pe toti cei ce-Ti sint necredinciosi.

Cit pentru mine, fericirea mea este sa ma apropii de Dumnezeu:

pe Domnul Dumnezeu Il fac locul meu de adapost, ca sa povestesc toate lucrarile Tale” (Psalm 73:21-28).

7. Fenomenul profetic

Evreii obisnuiesc sa spuna: “mi-a pus cuvinte in gura”, aceasta expresie insemnind: “i-a spus ce sa spuna”. Astfel, cind Ioab a trimis o femeie sa-i vorbeasca imparatului David, el i-a spus: “sa-i vorbesti asa si asa”. Si Ioab i-a spus ce trebuie sa zica” (2 Sam. 14:3). David si-a dat insa seama ca in spatele cuvintelor femeii era intelepciunea lui Ioab si a facut-o sa recunoasca: “Oare mina lui Ioab nu este ea cu tine in toata treaba aceasta? Si femeia a raspuns: “Viu este sufletul tau, imparate, domnul meu. In adevar, robul tau Ioab mi-a poruncit, si a pus in gura roabei tale toate aceste cuvinte” (2 Sam. 14:19).

Dumnezeu l-a pregatit pe Isaia pentru a-l face purtatorul Sau de cuvint. El a trimis un serafim cu un carbune luat din foc, zicind: “Iata, atingindu-se carbunele acesta de buzele tale, nelegiuirea ta este indepartata si pacatul tau este ispasit”. Am auzit glasul Domnului, intrebind: “Pe cine sa trimit, si cine va merge pentru Noi?” Eu am raspuns: “Iata-ma, trimite-ma!”. El a zis atunci: “Du-te si spune

poporului acestuia...” (Isaia 6:7-9). Cind a fost trimis de Dumnezeu ca sa profeteasca, Ieremia s-a impotrivit spunind ca nu stie sa vorbeasca. Atunci, “Si-a intins mina, si mi-a atins gura. Si Domnul mi-a zis: “Iata, pun cuvintele Mele in gura ta...” (Ier. 1:9).

Intr-un pasaj similar, Dumnezeu i-a spus si lui Isaia:

“Eu pun cuvintele Mele in gura ta,
si te acopar cu umbra miinii Mele, ...” (Isaia 51:16).

Iar lui Ezechiel i-a zis: “Fiul omului, du-te la casa lui Israel, si spune-le cuvintele Mele!” (Ezec. 3:4). Au fost si timpuri in care Dumnezeu i-a inchis gura lui Ezechiel, ca sa nu poata vorbi oamenilor; “Dar cind iti voi vorbi, iti voi deschide gura, ca sa le spui: “Asa vorbeste Domnul, ...” (Ezec. 3:27). Pentateucul indica foarte clar ca Dumnezeu l-a ales pe Moise ca purtator de cuvint al Sau catre Israel: “Iata ca te fac Dumnezeu pentru Faraon; si fratele tau Aaron va fi proorocul tau” (Exod 7:1). Aceasta stare de lucruri este explicata in alt text in felul urmator: “Tu ii vei vorbi, si vei pune cuvintele in gura lui; si Eu voi fi cu gura ta si cu gura lui; si va voi invata ce veti avea de facut” (Exod 4:15).

In toate aceste exemple se vede clar ca proorocii au fost crainicii lui Dumnezeu; ei nu si-au luat cu de la sine putere aceasta vocatie, ci au fost pusi de o parte de Dumnezeu si chemati in mod special, uneori chiar impotriva vointei lor naturale. Profetul veritabil era un om care a primit un mesaj de la Dumnezeu si a fost insarcinat sa-l transmita oamenilor. “Dar proorocul care va avea indrazneala sa spuna in Numele Meu un cuvint pe care nu-i voi porunci sa-l spuna, sau care va vorbi in numele altor dumnezei, proorocul acela sa fie pedepsit cu moartea” (Deut. 18:20). Acelasi protest impotriva profetilor mincinosi il gasim si in cartea lui Ieremia:

“Am auzit ce spun proorocii, care proorocesc minciuni in Numele Meu, zicind: “Am avut un vis! Am visat un vis!” Pina cind vor proorocii acestia sa prooroceasca minciuni, sa prooroceasca inselatoriile inimii lor? Cred ei oare ca pot face pe poporul Meu sa uite Numele Meu prin visurile pe care le istoriseste fiecare din ei aproapelui sau, cum Mi-au uitat parintii lor Numele din pricina lui Baal? Proorocul, care a avut un vis, sa istoriseasca visul acesta, si cine a auzit Cuvintul Meu, sa spuna intocmai Cuvintul Meu!” (Ierem. 23:25- 28).

Cind Domnul S-a apropiat de profetii Sai si i-a imputernicit sa-I poarte mesajul, experienta lor este descrisa adeseori in Scriptura ca si cum mina lui Dumnezeu ar fi fost asezata asupra lor. Iata de exemplu ce este scris despre profetul Elisei: “Si pe cind cinta cintaretul din arfa, mina Domnului a fost peste Elisei” (2 Imp. 3:15). Iar despre Ezechiel gasim scris: “Cuvintul Domnului a vorbit lui Ezechiel, preotul, ... si acolo a venit mina Domnului peste el” (Ezec. 1:3). Si iarasi: “Cind m-a rapit Duhul si m-a luat, ... si mina Domnului apasa tare peste mine” (Ezec. 3:14). Ezechiel ne povesteste cum a primit un vizitator de la Ierusalim:

“Dar mina Domnului venise peste mine seara, inainte de venirea fugarului la mine, si Domnul imi deschisese gura pina a venit el la mine dimineata. ... Atunci Cuvintul Domnului mi-a vorbit astfel: ...” (Ezec. 33: 22, 23).

Este evident ca Ezechiel combina expresia “mina Domnului” cu expresia “vedenii dumnezeiesti” (Ezec. 40:1, 2).

Profetii Vechiului Testament au marturisit adeseori ca au experimentat anumite vedenii atunci cind au fost chemati de Dumnezeu in slujba. Isaia spune:

“Ci pentru ca Domnul a turnat peste voi un duh de adormire; v-a inchis ochii, proorocilor, si v-a acoperit capetele, vazatorilor” (Isaia 29:10).

In anumite cazuri, profetii apar ca unii care au vazut mesajul dat lor spre vestire: “Proorocie impotriva Babilonului, descoperita lui Isaia, ...” (Isaia 13:1). “Cuvintele lui Amos, ... vedeniile pe care le-a avut el, ...” (Amos 1:1).

Vechiul Testament mai spune si ca duhul s-a pogorit asupra celor trimisi sa vesteasca: “Duhul Domnului va veni peste tine, vei prooroci cu ei, si vei fi prefacut intr-alt om” (1 Sam. 10:6), i-a zis Samuel lui Saul. “Cind au ajuns la Ghibea, iata ca i-a iesit inainte o ceata de prooroci. Duhul lui Dumnezeu a venit peste el, si el a proorocit in mijlocul lor” (1 Sam. 10:10). Cind Domnul va turna Duhul Sau peste orice faptura, rezultatul general va fi faptul ca toti vor profeti (Ioel 2:28). De fapt, din pricina ca profetii si-au primit mesajul prin intermediul Duhului, ei au mai fost numiti si oameni “insuflati” :

“Israel va vedea singur daca proorocul este nebun, sau daca omul insuflat aiureaza” (Osea 9:7).

Era de la sine inteles ca atita timp cit Mesia avea sa fie un prooroc al Domnului, activitatea Lui trebuia sa fie legata de o manifestare a Duhului, Isaia spune: “Am pus Duhul Meu peste El; El va vesti neamurilor judecata” (Isaia 42:1).

Mica marturiseste despre sine:

“Dar eu sint plin de putere,
plin de Duhul Domnului,
sint plin de cunostinta dreptatii si de vlaga,
ca sa fac cunoscut lui Iacov nelegiuirea lui,
si lui Israel pacatul lui” (Mica 3:8).

In ceea ce-i priveste pe profetii mincinosi, Domnul spune:

“Eu n-am trimis pe proorocii acestia,
si totusi ei au alergat;
nu le-am vorbit,
si totusi au proorocit” (Ier. 23:21).

“Proorocii lor proorocesc minciuni in Numele Meu; Eu nu i-am trimis, nu le-am dat porunca, si nu le-am vorbit; ci ei va proorocesc niste vedenii mincinoase, proorociri deserte, inselatorii si inchipuri scoase din inima lor” (Ier. 14:14).

Spuna criticii rationalisti si necredinciosi ce vor vrea, Cuvintul lui Dumnezeu ne spune ca proorocii biblici veritabili n-au fost oameni care sa vorbeasca de capul lor, ci si-au primit mesajul din partea unui Dumnezeu viu care exista. Acesta este adevarul si aceasta este si marturia clara pe care o face apostolul Petru despre viata si activitatea profetilor si despre sursa de inspiratie a Scripturilor:

“Si avem cuvintul proorociei facut si mai tare; la care bine faceti ca luati aminte, ca la o lumina care straluceste intr-un loc intunecos, pina se va crapa de ziua si va rasari luceafarul de dimineata in inimile voastre. Fiindca mai intii de toate, sa stiti ca nici o proorocie din Scriptura nu se tilcuieste singura. Caci nici o proorocie n-a fost adusa prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, minati de Duhul Sfint” (2 Petru 1:19-21).

8. Cuvintul facut trup

Toate revelatiile speciale primite din partea lui Dumnezeu mai inainte de intruparea Fiului Sau vesnic au avut un lucru in comun: toate au fost inspiratii verbale. Dar o descriere in cuvinte despre cineva nu ne este suficienta pentru a-l cunoaste cum se cuvine. Pe cine il cunoastem doar din auzite, nu-l cunoastem inca prea bine. La fel a fost si cu cunoasterea lui Dumnezeu. Pentru a-L cunoaste cu adevarat asa cum este, a trebuit ca, pe linga mesajele profetice, Dumnezeu sa-L trimita la noi pe insusi

Domnul Isus, Fiul Sau din vesnicie. Numai El ne-a putut ajuta sa-L cunoastem cu adevarat pe Tatal. Iata ce i-a spus Domnul lui Filip: “De atita vreme sint cu voi, si nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a vazut pe Mine, a vazut pe Tatal” (Ioan 14:9).

Cea de a patra Evanghelie ne da o frumoasa descriere a intruparii Fiului lui Dumnezeu si ne spune urmatoarele lucruri despre semnificatia venirii Sale:

“La inceput era Cuvintul, si Cuvintul era cu Dumnezeu, si Cuvintul era Dumnezeu.

El era la inceput cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost facute prin El; si nimic din ce a fost facut, n-a fost facut fara El. In El era viata si viata era lumina oamenilor. Lumina lumineaza in intunec, si intunerecul n-a biruit-o. ...

El era in lume, si lumea a fost facuta prin El, dar lumea nu L-a cunoscut. A venit la ai Sai, si ai Sai nu L-au primit. Dar tuturor celor ce L-au primit, adica celor ce cred in Numele Lui, le-a dat dreptul sa se faca copii ai lui Dumnezeu; nascuti nu din singe, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.

Si Cuvintul S-a facut trup, si a locuit printre noi, plin de har, si de adevar. Si noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatal. ... Nimeni n-a vazut vreodata pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este in sinul Tatalui, Acela L-a facut cunoscut” (Ioan 1:1-5, 10-14, 18).

Trecind de la cea de a patra Evanghelie la scrierile lui Pavel, gasim urmatoarele doua afirmatii minunate despre persoana Domnului Isus: “El este chipul Dumnezeului celui nevazut” (Col. 1:15) si “In El locuieste trupeste toata plinatatea dumnezeirii” (Col. 1:19). Aceasta insemna ca Domnul Isus este fotografia Dumnezeului care nu poate fi vazut, personificarea tuturor acelor atribute, dintre care amintim mila si sfintenia, care Il caracterizeaza pe Tatal.

Scrisoarea adresata evreilor debuteaza si ea cu o proclamatie maiestuoasa despre superioritatea revelatiei oferite noua prin Hristos fata de revelatia primita de evrei in vremurile Vechi Testamentale: “Dupa ce a vorbit in vechime parintilor nostri prin prooroci, in multe rinduri si in multe chipuri, Dumnezeu, la sfirsitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus mostenitor al tuturor lucrurilor, si prin care a facut si veacurile. El, care este oglindirea slavei Lui si intiparirea Fiintei Lui, si care tine toate lucrurile cu Cuvintul puterii Lui, a facut curatirea pacatelor, si a sezut la dreapta Maririi in locurile prea inalte (Evrei 1:1-3).

In acest text, identificarea atributelor lui Hristos cu acelea ale lui Dumnezeu este facuta prin expresia: “intiparirea Fiintei Lui”, sau si mai plastic: “oglandirea slavei Lui”.

Poate ca cea mai buna descriere a personalitatii si caracterului Domnului Isus ar putea fi o parafrizare a descrierii dragostei din 1 Corinteni 13:

“Isus este indelung rabdator, este plin de bunatate; El nu pizmuieste, nu se lauda, nu se umfla de mindrie si nu se poarta necuviincios. Cind a fost pe pamint, Domnul Isus nu a cautat folosul Sau, ci le-a ingaduit celor pacatosi sa se apropie de El ca sa le faca bine. Totusi, El nu S-a bucurat de rau si de nelegiuire, ci S-a bucurat de adevar. Domnul Isus a suferit toate nedesavirsirile ucenicilor Sai, a crezut intotdeauna in ei, in ciuda deselor lor caderi, a nadajduit ca ei vor persevera in calea cea buna si a fost gata sa acopere deseori greselile”.

Domnul Isus a mai fost si o ilustrare perfecta a roadei Duhului, asa cum este ea descrisa in epistola lui Pavel catre cei din Galatia: Isus a fost caracterizat de “Dragoste, bucurie, pace, indelunga rabdare, bunatate, facere de bine, credinciosie, blindețe, infrinarea pofteilor” (Gal. 5:21-23).

Pe cind se afla Ioan pe insula Patmos, Dumnezeu i-a dat ocazia sa-L vada pe Domnul Isus glorificat in slava: “imbracat cu o haina lunga pina la picioare, si incins la piept cu un briu de aur. Capul si parul Lui erau albe ca lina alba, ca zapada; ochii Lui erau ca para focului; picioarele Lui erau ca arama aprinsa, si arsa intr-un cuptor; si glasul Lui era ca vuetul unor ape mari. In mina dreapta tinea sapte stele. Din gura Lui iese o sabie ascutita, si fata Lui era ca soarele, cind stralucește in toata puterea Lui” (Apoc.

1:13-16). Iata ce i-a spus El ucenicului cuprins de spaima si coplezit de greutatea slavei revelate: “Nu te teme! Eu sint Cel dintii si Cel de pe urma, Cel viu. Am fost mort si iata ca sint viu in vecii vecilor. Eu tin cheile mortii si ale Locuintei mortilor” (Apoc. 1:16-18).

Nu trebuie uitat ca Domnul Isus a fost un profet, comparabil cu toti ceilalti profeti ai Bibliei, dar totusi infinit superior lor in calitatea persoanei si a revelatiei. Cei care au avut ocazia sa-L intilneasca au marturisit repede ca El este un prooroc (Mat. 21:11; Luca 24:19; 7:16; Ioan 6:14; 4:19; 7:40; 9:17; Marcu 6:15). La sirul acestor martori se adauga apostolul Petru (Fapte 3:22-26), Stefan (Fapte 7:37), si avem chiar marturisirea Domnului Isus insasi. Iata ce a zis El: “Invatatura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis pe Mine” (Ioan 7:16). Si iarasi: “Cuvintul pe care-l auziti, nu este al Meu, ci al Tatalui, care M-a trimis” (Ioan 14:24). In duioasa Lui rugaciune de mijlocire, Mintuitorul I-a spus Tatalui: “Caci le-am dat cuvintele, pe care Mi le-ai dat Tu” (Ioan 17:8). In invatatura si purtarea Sa, Domnul Isus a manifestat aceiasi sfintenie, aceiasi iubire, aceiasi rabdare si aceiasi bunatate ca Dumnezeu.

Prin cuvintarile Sale, Domnul Isus le-a aratat evreilor ce parere avea Dumnezeu despre ei. Mesajul Sau le-a spus clar ca adevarata credinta nu este numai o problema seaca de fapte rituale sau de marturisire abstracta cu gura, ci o supunere si predare totala in mina Creatorului. El le-a aratat ca singura cale spre mintuire este increderea deplina in ispasirea facuta de Mielul trimis de Dumnezeu pentru a ridica pacatul lumii si ca singurul fel in care-i putem deveni placuti lui Dumnezeu este sa ne facem una cu Fiul lui Dumnezeu prin credinta, ascultare si consacrare.

Putem spune ca atunci cind Domnul Isus si-a sfirsit lucrarea pe pamint si s-a ridicat la cer, Dumnezeu sfirsise deja de revelat tot ceea ce poate fi cunoscut despre divinitate in situatia de cadere in care se afla omenirea. In felul acesta, vestea despre Dumnezeu a fost incununata in mesajul si fiinta Fiului lui Dumnezeu. Profetii Vechiului Testament descoperisera doar partial voia lui Dumnezeu in ceea ce priveste situatia lor politica, sociala, economica si religioasa; in acest sens, ei au explicat doar legea data de Dumnezeu prin Moise, s-au ridicat impotriva formalismului sec si a pacatului, si au vestit venirea glorioasei Imparatii a Domnului. Toate aceste lucrari au fost facute si de Domnul Isus, dar pe un plan mai inalt si la o scara mai mare. Putem spune asadar, ca revelatia dumnezeiasca a culminat glorios in viata si mesajul Fiului lui Dumnezeu.

9. REVELATIA APOSTOLICA

In providenta desavirsita a lui Dumnezeu si prin lucrarea de inspiratie produsa de Duhul Sfint, a fost privilegiul si responsabilitatea apostolilor sa inregistreze in scris, spre pastrare, minunata viata a Domnului Isus, invataturile Lui, moartea Lui si invierea Lui glorioasa, si sa le explice apoi pe toate acestea Bisericii, prin predici si epistole apostolice. Biserica de astazi traieste inca in aceasta ucenicie apostolica, preluind de la apostoli invatatura crestina pentru crez si conduita. Ca o incununare, prin Apocalipsa lui Ioan, Dumnezeu a lasat Bisericii persecutate asigurarea despre biruinta finala a Imparatiei lui Dumnezeu.

Astazi este un lucru obisnuit sa vorbim despre Biblie numind-o: Cuvintul lui Dumnezeu. N-a fost inasa din totdeauna asa. In limbajul apostolilor, expresia aceasta a avut initial o alta insemnatate: ea denumea expres Evanghelia mintuitoare si vestea despre venirea Imparatiei lui Dumnezeu. Expresia: “Cuvintul lui Dumnezeu” se gaseste in pasaje ca acestea: “El le vestea Cuvintul” (Marcu 2:2); “Cei infatisati prin saminta cazuta linga drum, sint aceia in care este semanat Cuvintul” (Marcu 4:15); “Isus le vestea Cuvintul prin multe pilde de felul acesta, dupa cum erau ei in stare sa-L priceapa” (Marcu 4:33); “Pe cind se afla linga lacul Ghenezaret si Il imbulzea norodul ca sa auda Cuvintul lui Dumnezeu, ...” (Luca 5:1); “Iata ce inteles are pilda aceasta: “Saminta, este Cuvintul lui Dumnezeu” (Luca 8:11): “Ferice mai degraba de cei ce asculta Cuvintul lui Dumnezeu, si-l pazesc!” (Luca 11:28)

In cartea Faptele Apostolilor, expresia “cuvintul” se refera mai ales la Evanghelia si la lucrarea de propovaduire a ei. Iata ce este scris despre rezultatele predicarii: “Insa multi din cei ce au auzit cuvintarea, au crezut; si numarul barbatilor credinciosi s-a ridicat aproape la cinci mii” (Fapte 4:4). Iar in zilele de persecutie, ucenicii s-au rugat spunind: “Si acum, Doamne, uita-te la amenintarile lor, da putere robilor Tai sa vesteasca Cuvintul Tau cu toata indrazneala. ... Toti s-au umplut de Duhul Sfint, si vesteau Cuvintul lui Dumnezeu cu indrazneala” (Fapte 4:29, 31). “Nu este potrivit pentru noi sa lasam Cuvintul lui Dumnezeu, ca sa slujim la mese” (Fapte 6:2) ”Cei ce se imprastiasera, mergeau din loc in loc, si propovaduiu Cuvintul” (Fapte 8:4). “Apostolii, care erau in Ierusalim, cind au auzit ca Samaria a primit Cuvintul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru si pe Ioan” (Fapte 8:14). Cind textul din cartea Faptelor Apostolilor ne spune ca acest Cuvint al lui Dumnezeu crestea si se intarea este evident ca noi trebuie sa intelegem faptul ca predicarea Evangheliei se facea cu succes si ca oamenii se intorceau in numar mare la Domnul (Fapte 6:7; 12:24; 19:20).

In Noul Testament, chiar Domnul Isus insusi este numit de citeva ori: “Cuvintul lui Dumnezeu” (Ioan 1:1, 14; Apoc. 19:13). Totusi, sensul predominant din cartea Faptelor Apostolilor si pina la Apocalipsa este ca prin “Cuvint” trebuie inteles mesajul Evangheliei Domnului Isus. Asa este folosit el in Fapte (Fapte 4:4; 2:29; 4:31; 6:2; 6:4; 8:4; 8:14), Galateni (Gal. 6:6), Efeseni (Efes. 5:26), Filipeni (Fil. 1:14), si in epistolele pastorale (1 Tim. 5:17; 2 Tim. 4:2). In unele cazuri expresia devine: “Cuvintul cel bun al lui Dumnezeu” (Evrei 6:5) sau “Cuvintul Domnului” (Fapte 13:49; 15:35, 36; 1 Tesal. 1:8; 4:15; 2 Tesal. 3:2) sau “Cuvintul lui Hristos” (Col. 3:16), sau “Cuvintul harului Sau” (Fapte 20:32), “Cuvintul adevarului” (2 Cor. 6:7), “Cuvintul vietii” (Filip. 2:16; 1 Ioan 1:1) si “Cuvintul viu si care ramine in veac” (1 Petru 1:23).

In alte epistole, prin “Cuvintul lui Dumnezeu” sint subintelese anumite texte din Vechiul Testament (Evrei 4:12; 2 Tim. 4:2; Efes. 6:17), iar Petru il numeste “Cuvintul profetiei” (2 Petru 1:19).

Este clar deci ca atunci cind Noul Testament vorbeste despre “Cuvintul lui Dumnezeu”, el se refera in mod fundamental la binecuvintatul mesaj al mintuirii, promis in Vechiul Testament si implinit apoi in vremea apostolica, prin viata si lucrarea Domnului Isus. Aceasta mintuire poate fi primita de oricine prin credinta si pocainta. Evanghelia devine asadar, nu numai un mesaj etic sau filosofic, ci o veste a reimpacarii pe care a lucrat-o Dumnezeu prin moartea ispasitoare a lui Hristos. Raspunsul nostru adecvat trebuie sa fie acceptarea Domnului Isus ca Domn si Mintuitor. Acest lucru a fost exprimat magistral de apostolul Pavel care scrie:

“Cuvintul este aproape de tine: in gura ta si in inima ta”. Si cuvintul acesta este cuvintul credintei, pe care-l propovaduiam noi. Daca marturisesti deci cu gura ta pe Isus ca Domn, si daca crezi in inima ta ca Dumnezeu L-a inviat din morti, vei fi mintuit. Caci prin credinta din inima se capata neprihanirea, si prin marturisirea cu gura se ajunge la mintuire, dupa cum zice Scriptura: “Oricine crede in El, nu va fi dat de rusine”. In adevar, nu este nici o deosebire intre Iudeu si Grec, caci toti au acelasi Domn, care este bogat in indurare, pentru toti cei ce-L cheama. Fiindca “oricine va chema Numele Domnului, va fi mintuit” (Rom. 10:8-13).

Altfel spus, “cuvintul” este “cuvintul credintei pe care o propovaduiam”. Apostolul Petru vorbeste si el despre: “Cuvintul lui Dumnezeu, care este viu si care ramine in veac. ... Si acesta este Cuvintul, care a fost propovaduit prin Evanghelia” (1 Petru 1:23, 25).

Cu exceptia cartii Apocalipsa, celelalte carti ale Noului Testament au un caracter cu totul deosebit decit acela al cartilor din Vechiul Testament. In scrierile lor, apostolii pun un accent deosebit pe importanta evenimentului petrecut la Rusalii. Atributele lui Dumnezeu, care au fost aratate atat de clar in persoana si activitatea Domnului Isus, sint acum revarsate asupra celor credinciosi, care sint “umpluti” de Duhul Sfint si sint calauziti de Dumnezeu spre o slujire dupa buna placere a voiei Sale. Ca norma generala, Dumnezeu nu mai are nevoie sa le dea apostolilor o noua revelatie sau vedenii care sa-i calauzeasca in viata de zi cu zi a Bisericii. Acesti apostoli nu au fost dependenti de astfel de evenimente nici macar

pentru scrierea cartilor Noului Testament! Felul in care lucreaza acum Dumnezeu cu oamenii este deosebit de felul intilnit in Vechiul Testament. Calauzirea nu mai vine "ocazional" si "din afara", ci are un caracter permanent si launtric.

Unul din exemplele cele mai bune pentru naturalitatea cu care lucreaza Duhul Sfint in Biserica crestina se gaseste in introducerea Evangheliei lui Luca. In cuvintele sale, Luca explica trei lucruri: mai intii, de ce scrie ("am gasit si eu cu cale", fara o calauzire supranaturala speciala sau spectaculoasa), apoi, cum scrie (Ca orice bun istoric, Luca scrie "dupa ce am facut cercetari cu deamarnul asupra tuturor acestor lucruri de la obirsia lor", fara sa mentioneze primirea unei revelatii speciale asupra continutului Evangheliei sale) si in sfirsit, Luca isi prezinta scrierea ca demna de incredere pentru ca este intemeiata pe informatiile martorilor oculari consultati: "dupa cum ni le-au incredintat cei ce le-au vazut cu ochii lor de la inceput, si au ajuns slujitori ai Cuvintului". Evanghelia lui Luca nu este un produs al unei revelatii vizionare, ci al unei calauziri interioare mai discrete, dar tot atat de durabila si veritabila. Aceiasi maniera de lucru a lui Dumnezeu caracterizeaza si cartea Faptelor Apostolilor si celelalte scrieri epistolare. Singura exceptie o face cartea Apocalipsei, care ni-l prezinta pe apostolul Ioan primindu-si mesajul printr-un sir de vedenii asemanatoare cu experientele unor profeti din Vechiul Testament.

Mai este si o alta situatie caracteristica cartilor Noului Testament, asupra careia vom face bine sa zabovim cu atentie. Autorii acestor carti erau convinsi ca si cititorii scrierilor lor erau la fel de "umpluti" de Duhul Sfint ca si ei. Epistolele devin prin aceasta, nu un fel de decrete emise de o clasa duhovniceasca superioara catre o patura neputincioasa ramasa intr-o eterna si neputincioasa pruncie. Mai degraba, ele sint dialoguri sincere in care apostolii impartasesc adevarurile crestinismului cu oameni chemati sa fie partasi aceluiasi har. Si autorii si cititorii sint presupusi a fi partasi acelorasi experiente: si unii si ceilalti au fost nascuti din nou prin Duhul Sfint, si unii si ceilalti au fost sfintiti, si unii si ceilalti au privilegiul de a trai sub calauzirea minunata a aceluiasi Duh. Prin felul in care-si scriu epistolele, apostolii demonstreaza ca cititorii lor aveau aceiasi competenta spirituala ca si ei. Aceasta realitate este cu totul alta decit aceea in care s-au aflat copiii lui Dumnezeu din Israelul Vechiului Testament. Crestinii Noului Testament sint toti o generatie de oameni noi, partasi aceleiasi lucrari de indumnezeire si de calauzire prin Duhul Sfint.

In acest context, epistolele sind un fel de mesaje din partea unor crestini "mai virstnici", catre altii, "mai incepatori" in ale credintei. Si unii, si ceilalti se bucura de binecuvintarile depline ale lucrarii Duhului Sfint. Iata de ce, Pavel poate sa le scrie cititorilor sai: "N-aveti nevoie sa va scriem; caci voi singuri ati fost invatati de Dumnezeu sa va iubiti unii pe altii" (1 Tes. 4:9), iar Ioan scrie la fel: "Cit despre voi, ungera pe care ati primit-o de la El, ramine in voi, si n-aveti trebuinta sa va invete cineva; ci, dupa cum ungera Lui va invata despre toate lucrurile, si este adevarata, si nu este o minciuna, ramineti in El, dupa cum v-a invatat ea" (1 Ioan 2:27; cf. 2:20). Epistolele apostolice nu sint deci un fel de decrete autoritative impuse credinciosilor, ci indemnuri sfinte la raminerea in continutul sfint al Evangheliei care trebuie aratata in vietuirea de fiecare zi. Pentru cei neintorsi la Dumnezeu, epistolele sint imposibil de trait, pentru cei ce sint ai lui Hristos, indemnurile din epistole sint tot atitea motive de bucurie si de crestere in realitati spirituale in care ne desavirsim unirea cu Domnul nostru Isus Hristos.

Orice ierarhie spirituala este complet straina deci spiritului si continutului Noului Testament. Nu mai avem nevoie nici de profeti si nici de preoti, caci toti copiii lui Dumnezeu fac parte astazi din aceste categorii:

"Voi insa sinteti o semintie aleasa, o preotie imparateasca, un neam sfint, un popor, pe care Dumnezeu Si l-a cistigat ca sa fie a Lui, ca sa vestiti puterile minunate ale Celui ce v-a chemat din intunec, la lumina Sa minunata" (1 Petru 2:9).

Toti crestinii adevarati au astazi Duhul Sfint si El le este o calauza suficienta, iar revelatia lui Dumnezeu prin Isus Hristos este astazi intregita si desavirsita. Fiecare credincios se bucura de aceiasi

partasie cu Hristos ca si oricare dintre lucratorii cu Evanghelia. Pastorii si invatatorii nu sint in nici un fel superiori din punct de vedere spiritual celorlalti membrii ai adunarii.

Dumnezeu si-a implinit astazi fagaduinta de a aseza legile Sale in inimile noastre si de a le scrie in mintile noastre. Astazi nu mai este nevoie de nici un profet care sa ne indemne: “Cunoaste pe Domnul”, caci toti credinciosii, chiar si cel mai tinar dintre ei, il cunosc pe Dumnezeu prin persoana Domnului Isus Hristos.

“Dar acum Hristos a capatat o slujba cu atit mai inalta, cu cit legamintul, al carui mijlocitor este El, e mai bun, caci este asezat pe fagaduinte mai bune” (Evrei 8:6).

III. DUMNEZEU MINTUITORUL

[Inapoi la Cuprins](#)

1. Scoala lui Dumnezeu cu Israelul

Scriptura ne spune ca Domnul si-a pastrat o ramasita de la Adam si pina la Avraam prin care a pastrat in lume cunoasterea de Dumnezeu. Dupa uciderea lui Abel de catre Cain, Adam l-a nascut pe Set si prin descendenta lui, Numele Domnului a fost vestit in lume. Acum aproximativ 4.000 de ani, Dumnezeu l-a chemat pe Avraam si pe familia lui pentru a-i pune deoparte pentru Sine si pentru a raspindi prin ei cunostinta mintuitoare. Descendentii lui Avraam au devenit astfel purtatorii “oracolelor lui Dumnezeu” (Rom. 3:2).

Prin poporul ales, Dumnezeu le-a vorbit oamenilor despre sfintenia, dragostea, atotputernicia si unicitatea Sa. In acelasi timp inasa, Dumnezeu i-a trecut pe evrei printr-o veritabila scoala in care au trebuit sa invete despre pacatosenia firii umane, despre inclinarea periculoasa a omului spre apostazie si idolatrie, despre neputinta lor de a se mintui singuri si despre nevoia lor dupa harul si indurarile Domnului.

Toate aceste lectii au fost invatate de evrei in decursul dureroasei si tulburatoarei lor istorii. Punctul central al lectiilor date de Dumnezeu evreilor a fost nadejdea mesianica: faptul ca intr-o buna zi Mesia, trimisul Domnului va cobori El insusi pe pamint, ii va mintui pe oameni si-si va instaura imparatia Lui neprihanita.

Profesorul A. H. Strong a aratat in scrierile sale cum Dumnezeu si-a educat poporul prin trei metode: legea, profetiile si pedepsele (A.H. Strong, *Systematic Theology* (Philadelphia: The Judson Press, 1907), pp. 667, 668). Perioadele patriarhala si mozaica au cunoscut o sumedenie de teofanii (aparitii dumnezeiesti) si miracole, al caror scop a fost fara nici o indoiala sa pastreze treaz in mintea oamenilor sentimentul prezentei divine.

O exemplificare a acestor interventii dumnezeiesti a fost focul trimis de Dumnezeu asupra altarului de pe Carmel, atunci cind poporul era la un ceas de rascruce intre inchinaciunea fata de Domnul sau fata de Baali si Astartee. Prin aceasta lucrare supranaturala, Dumnezeu a confirmat autoritatea spuselor profetului Ilie (1 Imp. 18).

Legea morala si legea ceremoniala au fost date evreilor pentru a le trezi sentimentul vinovatiei si pentru a-i invata ca sfintenia trebuie sa se manifeste in toate compartimentele vietii. Orinduilele preotiei si ale jertfelor trebuiau sa conduca poporul catre credinta in posibilitatea iertarii divine si intr-un mijlocitor care sa le inlesneasca accesul la Dumnezeu. Orice fel de incalcare a legii, fie ca era facuta prin

ignoranta sau cu buna stiinta, avea prevazuta in legea data de Dumnezeu lui Moise o anumita cale de ispasire care trebuie urmata, iar pentru cel ce asculta in totul de aceste prevederi exista minunata promisiune a harului: "... si i se va ierta" (Lev. 4, 5).

In fenomenul profetic, Dumnezeu i-a pus de o parte pe anumiti oameni pentru a-i transforma in purtatorii Sai de cuvint:

- (1) ca sa cheme poporul inapoi la lege;
- (2) ca sa calauzeasca poporul in circumstante speciale;
- (3) ca sa cheme la pocainta si credinta;
- (4) ca sa tina treaza nadejdea mesianica.

De-a lungul istoriei poporului ales, Dumnezeu a mai folosit si altfel de pedepse incluzind seceta, pustiirile, molimile, razboaiele, iar in final minia Lui s-a manifestat prin ducerea evreilor in chinuitoarea robie intr-o tara straina. Acest exil dureros a fost creuzetul in care Dumnezeu si-a curatit cu desavirsire poporul de idolatrie si a intiparit in ei sentimentul durabil si profund ca sint si trebuie sa ramina mereu un popor al Domnului. Niciodata dupa robie, evreii nu s-au mai inchinat altor dumnezei. In habotnicia lor religioasa, nici chiar pe Domnul Isus nu au mai vrut ca sa-L primeasca.

2. Profetiile mesianice

Orice student serios al Bibliei stie ca intreaga carte este strabatuta ca de un fir rosu de o tema profetica legata de aparitia unui personaj cu o lucrare mintuitoare: Mesia. La fel de cunoscut este si faptul ca pasajele profetice mesianice au fost intr-o oarecare masura invaluite in mister in asa fel incit evreilor sa nu le fie prea clar sensul precis al profetiilor sau felul in care trebuiesc ele interpretate. Profetia nu a avut un mesaj la fel de ordonat cronologic si la fel de deslusit ca istoria. Ea le-a pus la dispozitie evreilor numai "extrase" de informatii despre "momentele fierbinti" ale implinirilor viitoare.

Trebuie sa mai mentionam si faptul ca mesajul profetic este paradoxal din cel putin doua puncte de vedere:

- (1) un limbaj straniu folosind cind stilul direct, cind jungla deasa a diferitelor figuri metaforice;
- (2) combinatia contradictorie de pasaje in care Mesia apare intr-o dubla ipostaza: ca Invingator si ca Mijlocitor distrus prin suferinta.

Am mentionat deja faptul ca Protoevanghelia din Geneza 3:15, ni-L prezinta pe Mesia si ranit la calcii de atacul sarpelui si biruitor asupra lui prin zdrobirea capului. O alta descriere profetica extraordinara a lui Mesia ne-a fost lasata de Moise intr-unul din discursurile lui de ramas bun:

"Domnul, Dumnezeul tau, iti va ridica din mijlocul tau, dintre fratii tai, un prooroc ca mine; sa ascultati de el! Astfel el va raspunde la cererea pe care ai facut-o Domnului, Dumnezeului tau la Horeb, ... Atunci Domnul a zis: "Le voi ridica din mijlocul fratilor lor un prooroc ca tine, voi pune cuvintele Mele in gura lui, si el le va spune tot ce-i voi porunci Eu" (Deut. 18:15, 18).

Cel mai desavirsit profet mesianic a fost insa fara nici o indoiala Isaia:

"Iata, pun ca temelie in Sion o piatra,
o piatra incercata, o piatra de pret,
piatra din capul unghiului cladirii, temelie puternica;
cel ce o va lua ca sprijin, nu se va grabi sa fuga" (Isaia 28:16).

“Atunci imparatul va imparati cu dreptate, si voivozii vor cirmui cu neprihanire” (Isaia 32:1).

“Intariti miinile slabanogite
si intariti genunchii care se clatina.
Spuneti celor slabi de inima:
“Fiti tari si nu va temeti!
Iata Dumnezeul vostru, razbunarea va veni,
rasplatirea lui Dumnezeu;
El insusi va veni, si va va mintui” (Isaia 35:3, 4).

“Eu, Domnul, Te-am chemat ca sa dai mintuire,
si Te voi lua de mina, Te voi pazi
si Te voi pune ca legamint al poporului,
ca sa fii Lumina neamurilor,
sa deschizi ochii orbilor,
sa scoti din temnita pe cei legati,
si din prinsoare pe cei ce locuiesc in intunerec” (Isaia 42:6, 7).

“Iata, l-am pus martor pe linga popoare, cap si stapinator al popoarelor” (Isaia 55:4).

Iata ce spune si profetul Ezechiel despre relatia dintre Israel si Mesia:

“Voi pune peste ele un singur pastor, care le va paste, si anume pe Robul Meu David; El le va paste, El va fi pastorul lor. Eu, Domnul, voi fi Dumnezeul lor, si Robul Meu David va fi voievod in mijlocul lor. Eu, Domnul, am vorbit!” (Ezec. 34:23, 24).

Daniel, dupa ce schiteaza in linii mari istoria poporului Israel din vremea sa si pina in timpurile lui Mesia, adauga:

“Dar in vremea acestor imparati, Dumnezeul cerurilor va ridica o imparatie, care nu va fi nimicita niciodata, si care nu va trece in stapinirea unui alt popor. Ea va sfarima si va nimici toate acele imparatii, si ea insasi va dainui vesnic. Aceasta inseamna piatra, pe care ai vazut-o deslipindu-se din munte, fara ajutorul vreunei miini, si care a sfarimat fierul, arama, lutul, argintul si aurul. Dumnezeul cel mare a facut deci cunoscut imparatului ce are sa se intimple dupa aceasta. Visul este adevarat si tilcuirea lui este temeinica” (Dan. 2:44, 45).

Multe dintre profetiile mesianice sint scurte, concise si, intr-o oarecare masura, obscure. Iata una care se afla in cartea profetului Zaharia:

“Iata, voi aduce pe Robul Meu, Odrasla” (Zah. 3:8).

Lantul de profetii mesianice care se intinde de la Geneza pina la scierile profetilor tirzii Il prezinta pe Mesia ca pe unul care va aduce pe scena lumii binecuvintari universale (Gen. 12:3), si care isi va instaura domnia nu numai asupra Israelului, ci si asupra tuturor celorlalte neamuri (Num. 24:19; Isaia 55:4, 5.etc). O traducere fidela a textului din Geneza 12:2, 3 spune:

“Si te voi face un neam mare, si te voi binecuvinta, iti voi mari nespus de mult numele, in asa fel ca vei fi o binecuvintare. Voi binecuvinta pe oricine te va binecuvinta, dar blestemat va fi acela care te va blestema; si in tine vor fi binecuvintate toate familiile pamintului”.

In binecuvintarea data copiilor sai de pe patul de moarte, Iacov a spus:

“Toiagul de domnie nu se va departa din Iuda,
Nici toiagul de cirmuire dintre picioarele lui,
pina va veni Silo (cel caruia ii apartine),
si de El vor asculta popoarele” (Gen. 49:10).

Enigmaticul Balaam a spus sub puternica influenta a inspiratiei divine:

“Il vad, dar nu acum,
Il privesc, dar nu de aproape.
O stea rasare din Iacov,
Un toiag de cirmuire se ridica din Israel ...” (Num. 24:17).

O profetie mai clara se poate gasi in cartea lui Ieremia:

“Iata vin zile, zice Domnul, cind voi implini cuvintul cel bun, pe care l-am spus despre casa lui Israel si despre casa lui Iuda. In zilele acelea si in vremurile acelea voi face sa rasara lui David o Odrasla neprihanita, care va infaptui dreptatea si judecata in tara. In zilele acelea, Iuda va fi mintuit, si Ierusalimul va locui in liniste. Si iata cum Il vor numi:

“Domnul, Neprihanirea noastra” (Ier. 33:14-16).

Numirea “Mesia” este folosita de 38 de ori in cuprinsul Vechiului Testament. Dintre aceste 38 de texte, 6 se refera precis la Domnul Isus, iar celelalte au fost aplicate unor alte persoane “unse” ca aceia din familia preoteasca a lui Aaron sau imparatul David. Exista o profetie remarcabila facuta de Ana, mama lui Samuel in rugaciunea ei:

“Domnul va judeca marginile pamintului.
El va da Imparatului Sau putere,
Si El va inalta taria Unsului Lui” (1 Sam. 2:10).

Unul dintre cele mai bogate pasaje mesianice este psalmul 2:

”Imparatii pamintului se rascoala si domnitorii se sfatuiesc impreuna
impotriva Domnului si impotriva Unsului Sau, zicind:...” (Psalm 2:2.)

Cel mai indiscutabil pasaj care se ocupa de aparitia si lucrarea lui Mesia, imposibil de confundat cu activitatea altor preoti sau imparati si profeti “unsi”, este acela din Daniel 9:25, 26, in care citim astfel:

“Sa stii dar si sa intelegi, ca de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, pina la Unsul (Mesia), la Cirmuitorul, vor trece sapte saptamini; apoi timp de sasezeci si doua de saptamini, pietele si gropile vor fi zidite din nou, si anume in vremuri de strimtoare. Dupa aceste sasezeci si doua de saptamini, Unsul va fi stirpit, si nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni, va nimici cetatea si sfintul Locas, si sfirsitul lui va fi ca printr-un potop; este hotarit ca razboiul va tine pina la sfirsit si impreuna cu el si pustiirile”.

Cel mai bogat si mai cunoscut capitol mesianic din intreg Vechiul Testament este Isaia 53, din care citam partial:

“Dispretuit si parasit de oameni,
om al durerii si obisnuit cu suferinta,
era asa de dispretuit ca iti intorceai fata de la El,
si noi nu L-am bagat in seama.
Totusi, El suferintele noastre le-a purtat,
si durerile noastre le-a luat asupra Lui,
si noi am crezut ca este pedepsit, lovit de Dumnezeu si smerit.
Dar El era strapuns pentru pacatele noastre,

zdrobit pentru faradelegile noastre.
Pedeapsa care ne da pacea a cazut peste El,
si prin ranile Lui sintem tamaduiti.
Noi rataceam cu totii ca niste oi,
fiecare isi vedea de drumul lui;
dar Domnul a facut sa cada asupra Lui
nelegiuirea noastra a tuturor.
De aceea Ii voi da partea Lui la un loc cu cei mari,
si va impartii prada cu cei puternici,
pentru ca S-a dat pe Sine insusi la moarte,
si a fost pus in numarul celor faradelege,
pentru ca a purtat pacatele multora
si S-a rugat pentru cei vinovati” (Isaia 53:3-6, 12).

3. Pregatirea Neamurilor

Intr-un sens strict, Biblia nu se preocupa sa justifice suveranitatea si providenta lui Dumnezeu asupra popoarelor. Prin urmare, este normal sa nu ne asteptam sa gasim in Scriptura motivul pentru care Dumnezeu a preferat sa astepte atitea milenii inainte de a-L trimite pe Fiul Sau ca sa mintuiasca lumea. Desi nu ne da amanunte, apostolul Pavel ne lasa sa intelegem ca in spatele tuturor evenimentelor exista totusi un plan mare. Astfel, citim ca Dumnezeu l-a trimis pe Fiul Sau in lume “cind a venit implinirea vremii” (Gal 4:4).

Ce lucruri a trebuit sa invete lumea pentru a fi coapta pentru primirea unui Mintuitor?

Intii de toate, omul a trebuit sa-si dea seama de totala lui neputinta de a pastra sau recistiga prin propriile-i puteri cunoasterea despre Dumnezeu si despre adevar. Imaginea unei lumii cufundate in pierzarea necunostintei este pictata de Pavel la inceputul epistolei catre cei din Roma:

“Minia lui Dumnezeu se descopere din cer impotriva oricarei necinstiri a lui Dumnezeu si impotriva oricarei nelegiuiri a oamenilor, care inaduse adevarul in nelegiuirea lor. Fiindca ce se poate cunoaste despre Dumnezeu, le este descoperit in ei, caci le-a fost aratat de Dumnezeu.

In adevar, insusirile nevazute ale lui Dumnezeu, puterea Lui vesnica si dumnezeirea Lui, se vad lamurit, de la facerea lumii, cind te uiti cu bagare de seama la ele in lucrurile facute de El. Asa ca nu se pot dezvinovati; fiindca, macar ca au cunoscut pe Dumnezeu, nu L-au proslavit ca Dumnezeu, nici nu I-au multumit; ci s-au dedat la ginduri desarte, si inima lor fara pricepere s-a intunecat. S-au falit ca sint intelepti, si au inebunit; si au schimbat slava Dumnezeului nemuritor intr-o icoana care seamana cu omul muritor, pasari, dobitoace cu patru picioare si tiritoare” (Rom. 1:18-23).

Acelasi capitol ne spune ca omul a trebuit sa invete si ca adincimea de distrugere si degradare la care-l poate duce pacatul este de-a dreptul revoltatoare:

“De aceea, Dumnezeu i-a lasat prada necuratiei, sa urmeze poftetele inimilor lor; asa ca isi necinstesc singuri trupurile; ...” “Din pricina aceasta, Dumnezeu i-a lasat in voia unor patimi scirboase; caci femeile lor au schimbat intrebuintarea fireasca a lor intr-una care este impotriva firii; ...” “Fiindca n-au cautat sa pastreze pe Dumnezeu in cunostinta lor, Dumnezeu i-a lasat in voia mintii lor blestamate, ca sa faca lucruri neingaduite ...” (Rom. 1:24, 26, 28).

De trei ori ni se spune ca judecata lui Dumnezeu pentru pacat a fost sa-i lase pe oameni in mrejele decadente ale pacatului.

Omenirea a trebuit sa invete deasemenea si ca este incapabila sa se imbunatateasca pe sine prin mijloace proprii ca filosofia, morala umanista, arta, stiinta sau religia naturalist-existentiala. Separat de Dumnezeu caruia i-a intors spatele, omul este cu desavirsire corupt si incapabil sa se mintuiasca singur. Raspindirea evreilor printre popoarele lumii a produs un anumit grad de cunoastere despre Dumnezeu si la o anumita anticipare mesianica, dar si aceasta n-a facut decit sa adinceasca vinovatia lumii care refuza intoarcerea la Dumnezeu.

In excelenta sa carte, *Modern Student s Life of Christ*, profesorul Philip Vollmer discuta caile prin care a fost pregatita lumea de catre Dumnezeu pentru venirea lui Mesia. El enumera cinci conditii favorabile pe care le-a produs Dumnezeu in starea lumii:

(1) stapinirea universala a imperiului roman a dat lumii unitate, inclusiv un excelent sistem de drumuri care a inlesnit circulatia oamenilor si a informatiilor;

(2) acceptarea si folosirea cvasi-universala a limbii grece (Koine) in toate provinciile, documentele si cancelariile imperiului;

(3) un climat de liniste si stabilitate denumit “pax romana”, pacea romana, impus prin forta si prin asimilarea culturilor si religiilor intr-un sincretism universal;

(4) o resimtire universala a viciului si depravarii din care oamenii doreau sa se elibereze;

(5) o presimtire generala ca ceva este pe cale sa se intimple.

Dusa la extrem, indumnezeirea cezarilor cerea sau debutul unei ere noi in istoria lumii sau o pedeapsa aspra din partea zeilor. (Vollmer, *The Modern Students Life of Christ*, (New York: Revell, 1912), p.35).

Intr-o analiza finala, trebuie sa marturisim prin credinta ca numai Dumnezeu a stiut cind este mai bine sa intervina in istoria lumii; numai El a stiut cind este momentul sa-L ofere oamenilor pe Fiul Sau intrupat. Nu este bine si nici nu se cade ca mintea noastra finita sa inainteze obraznic pe calea intrebarilor in acest domeniu in care Dumnezeu si-a pastrat suverana autoritate.

4. Intruparea si patimile Doamnelui Isus

Una dintre cele mai simple motivari ale incarnarii Doamnelui Isus ne este data de apostolul Ioan:

“Si, dupa cum a inaltat Moise sarpele in pustie, tot asa trebuie sa fie inaltat si Fiul omului, pentru ca oricine crede in El sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Fiindca atat de mult a iubit Dumnezeu lumea, ca a dat pe singurul Sau Fiu, pentru ca oricine crede in El, sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Dumnezeu, in adevar, n-a trimis pe Fiul Sau in lume, ca sa judece lumea, ci ca lumea sa fie mintuita prin El” (Ioan 3:14-17).

In evanghelia lui Luca citim ce spune chiar Domnul Isus despre intruparea Sa:

“Pentru ca Fiul omului a venit sa caute si sa mintuiasca ce era pierdut” (Luca 19:10).

Epistola catre Evrei afirma: “astfel dar, deoarece copiii sint partasi singelui si carniei, tot asa si El insusi a fost deopotriva partas la ele, pentru ca, prin moarte, sa nimiceasca pe cel ce are puterea mortii, adica pe diavolul, si sa izbaveasca pe toti aceia care prin frica mortii erau supusi robiei toata viata lor” (Evrei 2:14, 15).

Iar Ioan ne explica: “Fiul lui Dumnezeu S-a aratat ca sa nimiceasca lucrarile diavolului” (1 Ioan 3:8). In ce priveste aceasta motivatie a intruparii, iata ce scrie si Pavel: “Ca sa rascumpere pe cei ce erau sub lege, pentru ca sa capatam infierea” (Gal. 4:5).

Realitatea este ca actul intruparii este pomenit ca atare in multe pasaje din Scriptura. Unul dintre cele mai clare dintre ele ne este dat prin pana maiasra a apostolului Ioan:

“Si Cuvintul S-a facut trup, si a locuit printre noi, plin de har, si de adevar. Si noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatal” (Ioan 1:14).

Verbul “a locuit” are in original semnificatia de a sta in cort, transliterat “a cortului”, si este o aluzie la Cortul intalnirii din Vechiul Testament. Dupa cum in Sfinta Sfintelor din Cort se gasea “capacul ispasirii” unde era simbolic locul prezentei lui Dumnezeu, tot asa in trupul oferit lui Hristos s-a manifestat printre noi prezenta supranaturala a lui Isus Hristos.

Pavel ne spune ca: “Ceea ce era cu neputinta Legii, intrucit firea paminteasca o facea fara putere - Dumnezeu a osindit pacatul in firea paminteasca, trimetind, din pricina pacatului, pe insusi Fiul Sau intr-o fire asemanatoare cu a pacatului, pentru ca porunca Legii sa fie implinita in noi, care traim nu dupa indemnurile firii pamintesti, ci dupa indemnurile Duhului” (Rom. 8:3, 4).

Ioan scrie: “Duhul lui Dumnezeu sa-L cunoasteti dupa aceasta: Orice duh, care marturisesti ca Isus Hristos a venit in trup, este de la Dumnezeu; si orice duh care nu marturisesti pe Isus, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist” (1 Ioan 4:2, 3).

Si iarasi: “Caci in lume s-au raspindit multi amagitori care nu marturisesti ca Isus Hristos vine in trup. Iata amagitorul, iata antihristul” (2 Ioan 7).

Cea mai frumoasa descriere a intruparii Fiului vesnic al lui Dumnezeu ne este data de apostolul Pavel, care o foloseste drept pilda de umilinta ce ar trebui sa ne insufleteasca pe toti crestinii:

“El, macar ca avea chipul lui Dumnezeu, totusi n-a crezut ca un lucru de apucat sa fie deopotriva cu Dumnezeu, ci S-a dezbracat pe Sine insusi si a luat un chip de rob, facindu-Se asemenea oamenilor. La infatisare a fost gasit ca un om, S-a smerit si S-a facut ascultator pina la moarte, si inca moarte de cruce” (Fil. 2:6-8).

Doua din cele patru evanghelii ne dau relatari amanuntite despre nasterea Domnului Isus. Matei urmareste perspectiva lui Iosif, in timp ce Luca merge pe varianta traita de Maria. Matei scrie:

“Iar nasterea lui Isus Hristos a fost asa: Maria, mama Lui, era logodita cu Iosif; si inainte ca sa locuiasca ei impreuna, ea s-a aflat insarcinata de la Duhul Sfint. Iosif, barbatul ei, era un om neprihanit, si nu voia s-o faca de rusine inaintea lumii; de aceea si- a pus de gind s-o lase pe ascuns. Dar pe cind se gindea el la aceste lucruri, i s-a aratat in vis un inger al Domnului, si i-a zis: “Iosife, fiul lui David, nu te teme sa iei la tine pe Maria, nevasta- ta, caci ce s-a zamislit in ea este de la Duhul Sfint. Ea va naste un Fiu, si-I vei pune numele Isus, pentru ca El va mintui pe poporul Lui de pacatele sale”. Toate aceste lucruri s-au intimplat ca sa se implineasca ce vestise Domnul prin proorocul, care zice: “Iata, fecioara va fi insarcinata, va naste un fiu, si-i vor pune numele Emanuel”, care, tilmacit, inseamna: “Dumnezeu este cu noi”.

Cind s-a trezit Iosif din somn, a facut cum ii poruncise ingerul Domnului; si a luat la el pe nevasta-sa. Dar n-a cunoscut-o, pina ce ea a nascut un fiu. Si el I-a pus numele Isus” (Matei 1:18-25).

Luca scrie ca atunci cind mama lui Ioan botezatorul se afla si ea insarcinata in cea de a sasea luna:

“Ingerul Gavril a fost trimes de Dumnezeu intr-o cetate din Galilea, numita Nazaret, la o fecioara logodita cu un barbat, numit Iosif, din casa lui David. Numele fecioarei era Maria. Ingerul a intrat la ea,

si a zis: “Plecaciune tie, careia ti s-a facut mare har; Domnul este cu tine, binecuvintata esti tu intre femei!” Turburata foarte mult de cuvintele acestea, Maria se intreba singura ce putea sa insemneze urarea aceasta. Ingerul i-a zis: Nu te teme, Marie; caci ai capatat indurare inaintea lui Dumnezeu. Si iata ca vei raminea insarcinata, si vei naste un fiu, caruia ii vei pune numele Isus. El va fi mare, si va fi chemat Fiul Celui Prea Inalt; si Domnul Dumnezeu Ii va da scaunul de domnie al tatalui Sau David. Va imparati peste casa lui Iacov in veci, si Imparatia Lui nu va avea sfirsit”. Maria a zis ingerului: “Cum se va face lucrul acesta, fiindca eu nu stiu de barbat?” Ingerul i-a raspuns: “Duhul Sfint Se va pogori peste tine si puterea Celui Prea Inalt te va umbri. De aceea Sfintul care Se va naste din tine, va fi chemat Fiul lui Dumnezeu. Iata ca Elisaveta, rudenia ta, a zamislit si ea un fiu la batrinete; si ea, careia i se zicea stearpa, este acum in a sasea luna. Caci nici un cuvint de la Dumnezeu nu este lipsit de putere”. Maria a zis: “Iata roaba Domnului; faca-mi-se dupa cuvintele tale!” Si ingerul a plecat de la ea” (Luca 1:26-38).

Pentru cel dispus sa creada ce spune Biblia, nasterea supranaturala a Domnului Isus prin fecioara Maria este o problema care nu se poate discuta. Intruparea este un act care intrece intelegerea noastra si trebuie sa ramina deocamdata o taina neexplicata. Intr-unul din cele mai timpurii imnuri ale Bisericii se vorbeste despre aceasta. Apostolul Pavel scrie:

“Si fara indoiala. mare este taina evlaviei ...:

“Cel ce a fost aratat in trup,
a fost dovedit neprihanit in Duhul,
a fost vazut de ingeri,
a fost propovaduit printre Neamuri,
a fost crezut in lume,
a fost inaltat in slava.” (1 Tim. 3:16).

Este de neinteles cum a fost posibil ca Fiul Dumnezeului Celui Vesnic sa poata veni in lume nascindu-se in chip de copilas, pentru a trai apoi printre oameni, ca om desavirsit si Dumnezeu desavirsit in aceiasi faptura. “Mare este intr-adevar taina evlaviei...”

Intruparea, suferintele si apoi moartea Domnului Isus au constituit tot atitea trepte in divina Sa dezbracare de Sine. Umilirea lui Hristos nu a inceput doar la prinderea Sa in Ghetsimani; ea s-a manifestat inca de la inceputul existentei Sale terestre. Toata singuratatea Lui neinteleasa, toata setea Lui dupa partasia spirituala a oamenilor la care fusese trimis, sete neimpartasita si nestimparata, responsabilitatea care-L apasa continuu si nu-L lasa sa doarma noptile, ispitirile obraznice ale diavolului, oboselile si nelinistile incununate in final cu marea drama a crucificarii, au fost toate stari sfisietoare care i-au caracterizat umblarea printre oameni. In toate a fost ispitit ca si noi, dar fara pacat (1 Petru 2:22. Evrei 4:15). Rastignirea era in vremea aceea cea mai degradanta pedeapsa. Moartea Domnului Isus a fost dovada suprema a umanitatii Sale.

Mintea umana va sta pururea perplexa in fata intruparii lui Hristos: pe deplin uman si totusi in intregime dumnezeiesc. Iata ce ne spune despre El Isaia:

“Caci un Copil ni s-a nascut,
un Fiu ni s-a dat,
si domnia va fi pe umerii Lui;
Il vor numi:
“Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare,
Parintele vesniciilor, Domn al pacii” (Isaia 9:6).

Ieremia spune:

“Iata, vin zile, zice Domnul, cind voi implini cuvintul cel bun, pe care l-am spus despre casa lui Israel si despre casa lui Iuda. In zilele acelea si in vremile acelea voi face sa rasara lui David o Odrasla

neprihanita, care va infaptui dreptatea si judecata in tara. In zilele acelea, Iuda va fi mintuit, si Ierusalimul va locui in liniste. Si iata cum Il vor numi: “Domnul, Neprihanirea noastra” (Ier. 33:14-16).

Iar Maleahi striga:

“Iata, voi trimite pe solul Meu; el va pregati calea inaintea Mea. Si deodata va intra in Templul Sau Domnul pe care-L cautati: Solul legamintului, pe care-L doriti; iata ca vine, zice Domnul ostirilor. Cine va putea sa sufere in ziua venirii Lui? Cine va raminea in picioare cind Se va arata El?” (Mal. 3:1, 2).

Apostolul Ioan proclama: “La inceput era Cuvintul, si Cuvintul era cu Dumnezeu, si Cuvintul era Dumnezeu. El era la inceput cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost facute prin El; si nimic din ce a fost facut, n-a fost facut fara El” (Ioan 1:1-3).

Si iarasi:

“Si Cuvintul S-a facut trup, si a locuit printre noi, plin de har si de adevar. Si noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatal” (Ioan 1:14).

Intr-o anumita ocazie, Domnul Isus le-a spus Iudeilor neincredatori:

“Tatal Meu lucreaza pina acum; si Eu de asemenea lucrez”. Tocmai de aceea cautau si mai mult Iudeii sa-L omoare, nu numai fiindca dezlega ziua Sabatului, dar si pentru ca zicea ca Dumnezeu este Tatal Sau, si Se facea astfel deopotriva cu Dumnezeu” (Ioan 5:17, 18).

Apostolul Pavel scrie:

“In El locuieste trupeste toata plinatatea Dumnezeirii” (Col. 2:9).

In epistola catre Evrei ni se spune ca:

“... la sfirsitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care L-a pus mostenitor al tuturor lucrurilor, si prin care a facut si veacurile. El, care este oglindirea slavei Lui si intiparirea Fiintei Lui...” (Evrei 1:2, 3).

Evangeliiile contin numeroase dovezi ale Dumnezeirii lui Hristos: manifestarea puterii Sale extraordinare in felul in care a stapinit fortele naturii (Marcu 4:39), bolile (Marcu 6:56), demonii (Marcu 1:32, 34), viata si moartea (Ioan 11: 43, 44); El s-a declarat pe Sine drept Cel ce va avea autoritatea finala sa-i judece pe toti oamenii (Mat. 7:22), prezentindu-se neincetat ca Fiu al lui Dumnezeu (Mat. 11:27; Ioan 3:35, 36; 5:20; 5:25; 9:35, 36; 10:36; 14:13; etc), si ca Mesia care trebuia sa vina in lume (Ioan 4:25, 26; Mat. 16:20; 23:8; Luca 24:46; etc).

Biblia este la fel de clara in problema umanitatii Domnului Isus.

El este descris de nenumarate ori ca fiind om (Ioan 8:40; Fapte 2:22; Rom. 5:15; 1 Cor. 15:21; 1 Tim. 2:5), ca traind cu adevarat in trup (Ioan 1:14; 1 Tim 3:16; 1 Ioan 4:2), ca avind un trup si inteligenta umana (Mat. 26:26, 28, 38; Luca 23:46; 24:39; Ioan 11:33) si ca fiind in intregime om adevarat. El a flaminzit (Mat. 4:2), a obosit (Ioan 4:6) a cerut de mancare (Mat. 11:19), a dormit (Marcu 4:38), a fost ispitit (Evrei 4:15), si a murit (Luca 23:46).

Cu toate ca acum Domnul Isus se afla in slava (Ioan 12:16), El va ramine deapauri Dumnezeu “cu chip de om”. La cea de a doua venire a Sa., Domnul “va schimba trupul starii noastre smerite, si-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii pe care o are de a-Si supune toate lucrurile” (Fil. 3:21).

Pavel scrie ca trupul nostru firesc “este semanat in ocară, si in viaza in slava; este semanat in neputinta, si in viaza in putere. Este semanat trup firesc, si in viaza trup duhovnicesc ...Si dupa cum am purtat chipul celui pamintesc, tot asa vom purta si chipul Celui ceresc” (1 Cor. 15:43-49).

Apostolul Ioan ne spune insa ca: “ce vom fi nu s-a aratat inca. Dar stim ca atunci cind Se va arata El, vom fi ca El” (1 Ioan 3:2).

Atunci cind Domnul Isus S-a inaltat la cer in trupul in care suferise, doi ingeri au aparut inaintea apostolilor uimiti si le-au spus:

“Barbati Galileeni, de ce stati si va uitati spre cer? Acest Isus, care S-a inaltat la cer din mijlocul vostru va veni in acelasi fel cum L-ati vazut mergind la cer” (Fapte 1:11).

Dupa ce a fost insa glorificat, trupul Domnului Isus se pare ca a suferit o transformare radicala, caci iata cum il descrie Ioan in cartea Apocalipsei:

“Am vazut sapte sfesnice de aur. Si in mijlocul celor sapte sfesnice, pe cineva, care semana cu Fiul omului, imbracat cu o haina lunga pina la picioare, si incins la piept cu un briu de aur. Capul si parul Lui erau albe ca lina alba, ca zapada; ochii Lui erau ca para focului; picioarele Lui erau ca arama aprinsa, si arsa intr-un cuptor; si glasul Lui era ca vuietul unor ape mari. In mina dreapta tinea sapte stele. Din gura Lui iese o sabie ascutita cu doua taisuri, si fata Lui era ca soarele, cind straluceste in toata puterea lui” (Apoc. 1:12-16).

Este indeobste cunoscut, ca nu putem lua detaliile unei viziuni profetice drept o descriere foarte exacta, totusi, este evident ca natura Hristosului proslavit a dobandit elemente de glorie.

Trebuie sa mai spunem si ca Domnul Isus a reusit intotdeauna sa tina in armonie natura Lui divina cu natura Lui omeneasca; cu toate ca era cu desavirsire uman, El a trait fara pacat.

Lucrul acesta este subliniat in citeva locuri din Noul Testament. Ingerul care i s-a aratat Mariei, i-a spus: “De aceea Sfintul care Se va naste din tine, va fi chemat Fiul lui Dumnezeu” (Luca 1 :35).

In fata judecatorilor Sai, Domnul a putut spune cu seninatate: “Cine din voi Ma poate dovedi ca am pacat?” (Ioan 8:46).

Spre sfirsitul existentei Lui terestre, Domnul a declarat categoric despre diavol: “El n-are nimic in Mine” (Ioan 14:30).

Apostolul Pavel scrie despre Isus: “Pe Cel ce n-a cunoscut nici un pacat... (2 Cor. 5:21)

Epistola catre Evrei ne spune ca: “ (El a fost) ispitit ca si noi, dar fara pacat” (Evrei 4:15).

Si adauga: “... singele lui Hristos, care S-a adus pe Sine insusi jertfa fara pata lui Dumnezeu ...” (Evrei 9:14).

Iar Petru afirma limpede: “El n-a facut pacat, si in gura Lui nu s-a gasit viclesug” (1 Petru 2:22).

Trebuie remarcat faptul ca Biblia prezinta deopotriwa si atributele divine si atributele umane ale lui Hristos fara a cauta sa rezolve problema de logica prezentata de faptul ca o singura fiinta le poate avea pe amindoua. Textul ni-L prezinta pe Hristos ca fiind si vesnic si ca avind o crestere in ani specifica virstei umane (Ioan 1:1; 8:58; Luca 3:23); ni se spune si ca a existat inainte de vesniciei, dar si ca s-a nascut apoi ca orice alt om (Ioan 1:14; 1:18; Rom. 8:32; Gal. 4:4); ne este prezentat ca fiind omniscient, dar si limitat in cunoastere (Ioan 2:24, 25; 1:48, 49; Marcu 1:13; 13:32); El are atotputerea dumnezeirii, dar si slabiciunile fiintei umane (Marcu 4:39; 5:41; Ioan 4:6); El are viata vesnica, si totusi trebuie sa moara (1 Ioan 1:1, 2; Ioan 1:4; Mat. 16:21; Fapte 3:14, 15; 1 Cor. 2:8); El a promis sa fie prezent oriunde se vor uni doi sau trei in Numele Sau, dar a fost limitat sa umble din loc in loc (Mat. 18:20; 28:20; Efes. 1:23; 4:10; Fapte 7:56).

Intre teologi s-au purtat discutii sterile asupra intrebarii daca atributele celor doua naturi ale lui Hristos s-au intrepatrunt si influentat unele pe altele sau nu. Este clar ca mintea noastra nu poate patrunde realitati pe care nu le-am experimentat inca, de aceea este bine sa ne abtinem de la speculatii nerodnice. Noul Testament ne spune ca dumnezeirea lui Isus a fost veritabila inca de la nastere, nu s-a coborit

asupra Lui doar cu ocazia botezului. Sentimentul mesianic s-a dezvoltat în El treptat și a fost manifestat în public chiar și la vârsta de doisprezece ani. Nu există însă o dezvoltare “calitativă” a acestui sentiment. Hristos nu s-a convins “treptat” de ceea ce avea să facă. De la un capăt la celălalt, viața Lui a fost clară, luminoasă și devotată unui singur scop mare: mântuirea tuturor oamenilor.

Cum s-a putut ca acele calități dumnezeiești ale lui Hristos să stea alături de slăbiciunile, ispitirile și limitările întrupării, noi nu putem spune. Este evident că Noul Testament ne prezintă limitări ale lui Hristos în cel puțin una din cunoașterile Sale (Marcu 11:13; 13:32). Dar asta nu stărbeste cu nimic din dumnezeirea persoanei Sale. Combinația complexă de atribute din ființa lui Hristos nu poate fi înțeleasă decât dacă vom spune că El a fost suta la suta Dumnezeu adevărat și suta la suta om veritabil. Hristos a avut atributele Fiului lui Dumnezeu, Mesia cel trimis în lume, dar a acceptat să poarte și dimensiunile noastre, fiind supus întru-totul acelorasi încercări și ispite, “dar fără păcat”. Nici un teolog serios nu ar trebui să încerce să meargă dincolo de aceste orizonturi de revelație dumnezeiască asupra persoanei și lucrării lui Isus.

Umilinta lui Hristos s-a manifestat și în ceea ce se numește de obicei “kenoza” (kenosis = cunoaștere) Hristică. Prin acest termen se identifică limitarea de Sine trăită de Isus atunci când a acceptat să se întrupeze. Apostolul Pavel ne spune în epistola către Filipeni că, deși înainte de întrupare Isus avea toate prerogativele dumnezeirii, totuși El n-a socotit ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, “ci s-a dezbrăcat de Sine însuși, și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor” (Filip. 2:7).

Din tot ceea ce ne spune Scriptura, această “dezbrăcare pe Sine” a însemnat că Hristos a preferat să nu se asemene în toate lucrurile pentru ca să ne înțeleagă experiența umană și pentru a fi apoi calificat să funcționeze ca un Mare Preot plin de milă față de slăbiciunile noastre, căci “în toate lucrurile a fost ispășit ca și noi, dar fără păcat” (Evrei 4:15). Domnul Isus S-a dezbrăcat de Sine însuși de slava pe care o avea la Tatal, a devenit om, dar n-a devenit partas păcatului, așa ca învățatura Lui și-a păstrat caracterul și absolută autoritate dumnezeiască.

La drept vorbind, și Isus și adevărul, ca și categoriile a gândirii, sunt de obârșie divină și au valoare veșnică. Cum s-au îngemănat atributele Fiului lui Dumnezeu cu acelea ale Fiului omului este peste puterea gândirii noastre de a înțelege și trebuie să exclamăm încă o dată cu apostolul Pavel: “Căci mare este taina evlaviei...” 1 Tim. 3:16.

5. Crucea, ca simbol și interpretare în Noul Testament

De-a lungul anilor s-au făcut multe încercări pentru a formula o motivare unică și cuprinzătoare a morții lui Hristos pe crucea din dealul Calvarului. Primii părinți ai Bisericii priveau jertfa lui Isus drept un fel de pret de răscumpărare pe care Dumnezeu a trebuit să-l plătească lui satan pentru eliberarea omenirii păcătoase. Teologii moderni înclină mai mult către părerea că Domnul Isus a trebuit să moară ca metoda prin care să ne înlocuiască pe noi în pedeapsa pentru vinovăție. Este greu să găsim o motivare unică și atotcuprinzătoare, și nici nu credem că este nevoie de o simplificare atât de artificială, atât de vreme cât Noul Testament ne prezintă șase sau șapte motivații pentru care moartea Domnului Isus a fost necesară și eficientă. A căuta să reducem toate aceste motivații la una singură înseamnă a încerca să saracim semnificația glorioasă a morții Domnului Isus pe cruce.

Întii de toate s-ar cuveni să spunem că moartea lui Hristos pe cruce a fost momentul biruinței Domnului Isus asupra lui Satan într-o confruntare care s-a întins peste secole. Probabil că cel mai faimos pasaj pentru explicarea acestei realități este acela scris în epistola către Evrei:

“Astfel dar, deoarece copiii sint partasi singelui si carnii, tot asa si El insusi a fost deopotri partas la ele, pentru ca prin moarte, sa nimiceasca pe cel ce are puterea mortii, adica pe diavolul, si sa izbaveasca pe toti aceia care prin frica mortii erau supusi robiei toata viata lor” (Evrei 2:14, 15).

Un pasaj asemanator se poate gasi si in 1 Ioan:

“Fiul lui Dumnezeu S-a aratat ca sa nimiceasca lucrarile diavolului” (1 Ioan 3:8).

Iata ce a spus chiar Domnul Isus in legatura cu atacul pe care avea sa-l dezlantuiasca asupra lucrarilor lui Satan:

“Dar daca Eu scot afara dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci Imparatia lui Dumnezeu a venit peste voi. Sau, cum poate cineva sa intre in casa celui tare si sa-i jefuiasca gospodaria, daca n-a legat mai intii pe cel tare? Numai atunci ii va jefui casa” (Mat. 12:28-29).

In misiunea pe care i-a dat-o apostolului Pavel dupa convertire, Domnul Isus i-a spus ca-l trimite la Neamuri “ca sa le deschizi ochii, sa se intoarca de la intunec la lumina, si de sub puterea Satanei, la Dumnezeu; si sa primeasca, prin credinta in Mine, iertare de pacate si mostenirea impreuna cu cei sfintiti” (Fapte 26:18).

Apocalipsa data lui Ioan cuprinde o scena cereasca in care ne este descrisa biruinta martirilor crestini. Iata cuvintele din cuntecul inaltat cu aceasta ocazie:

“Acum a venit mintuirea, puterea si imparatia Dumnezeului nostru si stapinirea Hristosului Lui; pentru ca pirisul fratilor nostri, care zi si noapte ii pira inaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos. Ei l-au biruit, prin singele Mielului si prin cuvintul marturisirii lor, si nu si-au iubit viata, chiar pina la moarte” (Apoc. 12:10-11).

Rascumpararea facuta de Domnul Isus la cruce a semnat totala zdrobire a capului sarpelui celui vechi, diavolul (Gen. 3:15).

In cel de al doilea rind, moartea lui Hristos le-a deschis celor credinciosi calea spre biruinta asupra “firii lor pamintesti”, a “carnii” omului vechi, nascut in pacat si in nelegiure. Apostolul Pavel ne explica in multe pasaje lucrul acesta, adeverindu-ne ca moartea lui Hristos a insemnat si moartea noastra insine (Rom. 6:4-6), ceea ce ne garanteaza biruinta oferita tuturor celor ce se intorc la Hristos (Rom. 6:11).

Un crestin a murit de drept impreuna cu Hristos si se poate considera “mort fata de pacat, si viu pentru Dumnezeu, in Isus Hristos” (Rom. 6:11). Aceasta nu este numai invatatura lui Pavel, ci si strigatul lui de biruinta:

“Am fost rastignit impreuna cu Hristos, si traiesc... dar nu mai traiesc eu, ci Hristos traieste in mine” (Gal. 2:20).

Calea spre biruinta asupra pornirilor pacatoase este tocmai aceasta unire cu puterea invierii lui Hristos: “Umblati cirmuiti de Duhul, si nu veti mai implini poftele firii pamintesti” (Gal. 5:16 - in greaca).

Si iarasi: “Cei ce sint ai lui Hristos Isus, si-au rastignit firea pamintasca impreuna cu patimile si poftetele ei” (Gal. 5:24).

Probabil ca aceasta posibilitate oferita de Hristos prin moartea Sa ca cei credinciosi sa reuseasca sa traiasca deasupra pornirilor lor pacatoase este una dintre cele mai frumoase proclamatii ale Noului Testament.

In cel de al treilea rind, Scriptura ne prezinta moartea lui Hristos ca o substituire oferita de Marele Preot pentru iertarea noastra. Acest punct de vedere este exprimat cum nu se poate mai frumos de catre profetul Isaia:

“Totusi, El suferintele noastre le-a purtat,
si durerile noastre le-a luat asupra Lui,
si noi am crezut ca este pedepsit,
lovit de Dumnezeu si smerit.
Dar El era strapuns pentru pacatele noastre,
zdrobit pentru faradelegile noastre.
Pedeapsa, care ne da pacea, a cazut peste El,
si prin ranile Lui sintem tamaduiti.
Noi rataceam cu totii ca niste oi,
fiecare isi vedea de drumul lui;
dar Domnul a facut sa cada asupra Lui
nelegiuirea noastra a tuturor” (Isaia 53:4-6).

Apostolul Pavel declara ca Domnul Isus a fost dat la moarte “din pricina faradelegilor noastre” (Rom. 4:25).

Iar Petru ne explica:

“El a purtat pacatele noastre in trupul Sau, pe lemn, pentru ca noi, fiind morti fata de pacate, sa traim pentru neprihanire; prin ranile Lui ati fost vindecati. Caci erati ca niste oi ratacite. Dar acum v-ati intors la Pastorul si Episcopul sufletelor voastre” (1 Petru 2:24, 25).

Epistola catre Evrei vorbeste despre intruparea Fiului lui Dumnezeu “Pentru ca, prin harul lui Dumnezeu, El sa guste moartea pentru toti” (Evrei 2:9) In moartea Sa, Domnul Isus ne-a inlocuit pe noi toti in purtarea pedepsei.

In cel de al patrulea rind, moartea Domnului Isus ar putea fi motivata de termeni ca “reimpacare”, “ispasire”, etc. Aceste cuvinte ne spun ca prin singele varsat, Domnul Isus i-a impacat pe oameni cu Dumnezeu. Si acesta este un adevar amintit cu prisosinta in multe texte ale Noului Testament. Pavel spune ca prin Isus: “am capatat impacarea” (Rom. 5:11). Rezultatul crucificarii a fost ca i-a impacat si pe evrei si pe pagini cu Dumnezeu, facind astfel pace intre cele doua categorii de oameni (Efes. 2:14-16). Domnul Isus “ispasire pentru pacatele norodului” (Evrei 2:17).

Unul dintre cele mai frumoase pasaje care ne vorbesc despre impacarea lucrata de Domnul Isus se gaseste in cea de a doua scrisoare a apostolului Pavel catre Corinteni:

“Caci, daca este cineva in Hristos, este o faptura noua. Cele vechi s-au dus, iata ca toate lucrurile s-au facut noi. Si toate lucrurile acestea sint de la Dumnezeu, care ne-a impacat cu El, prin Isus Hristos, si ne-a incredintat slujba impacarii; ca adica, Dumnezeu era in Hristos, impacind lumea cu Sine, netinindu-le in socoteala pacatele lor, si ne-a incredintat noua propovaduirea acestei impacari” (2 Cor. 5:17-19).

In cel de al cincilea rind, moartea lui Hristos pe cruce a fost o demonstratie a dragostei lui Dumnezeu pentru omenire. Acest adevar trebuie sa zadarniceasca orice incercare de a-l infatisa pe Dumnezeu numai ca pe un Judecator fara inima, despartindu-l arbitrar de Hristosul cel plin de mila. Scriptura afirma categoric ca oferirea lui Hristos a fost o lucrare a lui Dumnezeu insusi:

“Si, dupa cum a inaltat Moise sarpele in pustie, tot asa trebuie sa fie inaltat si Fiul omului, pentru ca oricine crede in El sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica.

“Fiindca atat de mult a iubit Dumnezeu lumea, ca a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede in El, sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Dumnezeu, in adevar, n-a trimis pe Fiul Sau in lume ca sa judece lumea, ci ca lumea sa fie mintuita prin El” (Ioan 3:14-17).

“Dar Dumnezeu Isi arata dragostea fata de noi prin faptul ca, pe cind eram noi inca pacatosi, Hristos a murit pentru noi” (Rom. 5:8).

Noul Testament este plin de admiratie fata de lucrarea Domnului Isus. El a venit ca om, si tot ca om s-a dus sa moara pentru ca pacatul oamenilor sa fie ispasit in El. Oferta Lui a fost inteleasa si apreciata de scriitorii Noului Testament. Pavel scrie: “ (Hristos) care m-a iubit si S-a dat pe Sine pentru mine” (Gal. 2:20). Moartea lui Hristos a fost marea demonstratie a dragostei lui Dumnezeu pentru noi.

Mai este inca un aspect care a fost scos in evidenta de moartea lui Hristos la cruce, si anume acela ca Dumnezeu este drept si neprihanit. Acest lucru ni se explica in Romani 3:25-26:

“Pe El Dumnezeu L-a rinduit mai dinainte sa fie, prin credinta in singele Lui, o jertfa de ispasire, ca sa-Si arate neprihanirea Lui; caci trecuse cu vederea pacatele dinainte, in vremea indelungei rabdari a lui Dumnezeu: pentru ca, in vremea de acum, sa-Si arate neprihanirea Lui in asa fel incit, sa fie neprihanit, si totusi sa socoteasca neprihanit pe cel ce crede in Isus”.

Exista doua interpretari ale expresiei: “sa-Si arate neprihanirea Lui”. Anders Nygren din Suedia si R. C. H. Lenski din America sint de parere ca expresia arata “actul suveran justificator prin care Dumnezeu ii declara pe credinciosi neprihaniti si-i aseaza in aceasta categorie” (R. C. H. Lenski, Romans, (Columbus, Ohio: Wartburg, 1945), p. 260).

Dr. James Denney de la Free Church College din Glasgow, Scotia, este de parere ca expresia “sa-Si arate neprihanirea Lui” este “o revendicare a neprihanirii lui Dumnezeu care a putut fi pusa la indoiala in vremea Vechiului Testament, cind Dumnezeu a preferat sa nu ia masurile adecvate decisive pentru pedepsirea tuturor pacatosilor si tuturor pacatelor.

Ceea ce i se putea imputa lui Dumnezeu atunci, nu i se mai poate imputa astazi, cind singele lui Hristos a fost varsat ca pret de ispasire a tuturor pacatelor. Pavel ... scoate in evidenta ... ca aceasta ispasire adevereste caracterul permanent al neprihanirii lui Dumnezeu, neinteleasa de oameni in trecut, dar scoasa acum in evidenta de lucrarea facuta de Hristos.

Singele de la cruce a aratat deplin ca intre Dumnezeu si pacat nu exista nici un fel de cale de mijloc”. Golgota a aratat intregii lumi cit de serioasa este pentru Dumnezeu problema eliminarii pacatului din lume. Pentru atingerea acestui deziderat, El a fost gata sa mearga pina acolo ca Si-a dat singurul Sau Fiu la moarte, si inca moarte de cruce.

6. Demnitatile (functiile) lui Hristos

Cineva a emis parerea ca omul a fost creat pentru a fi profet, preot si imparat: profet, in sensul unei cunoasteri adevarate despre Dumnezeu, preot, in sensul vietuirii in neprihanire si sfintenie si imparat, in sensul stapinirii peste toate celelalte creaturi ale pamintului. Stim insa ca in urma caderii prin neascultare, din toate intentiile initiale nu a ramas decit ruina. In loc de a mai fi profet, omul este indepartat astazi de Dumnezeu si traieste in eroare si inselaciune; in loc de a mai fi preot, omul a ajuns corupt si decazut moral; in loc de a-si mai exercita autoritatea imparateasca asupra creatiei, omul este condamnat astazi sa traiasca ca un rob al pacatului aflat din perspectiva mortii eterne. Aceasta a ajuns situatia cu omul dintii.

Cel de al doilea Adam insa, Domnul Isus Hristos, a venit ca sa implineasca in mod desavirsit cele trei slujiri ca profet, preot si imparat. El a fost Cuvintul adevarat al lui Dumnezeu, ispasitorul pacatelor lumii si a fost inaltat mai presus de toate lucrurile devenind suveranul universului si Capul iubitor al Bisericii (cf. John Calvin, Institutes, II, p.XV).

Cit despre slujirea lui Hristos ca profet, Noul Testament sugereaza faptul ca Domnul Isus le-a slujit evreilor inca inainte de intruparea Sa (1 Cor. 10:4). El este acela care i-a inspirat pe profetii din vremea Vechiului Testament (1 Petru 1:11). Dupa ce Si-a inceput lucrarea publica in Israel, Isus a fost recunoscut in nenumarate ocazii ca un profet venit de la Dumnezeu (Mat. 21:1; Luca 24:19; Marcu 6:15; Ioan 6:14; 4:19; 7:40; 9:17; etc)..

Petru Il numeste pe Domnul Isus profet (Fapte 3:22-26), ca si Stefan (Fapte 7:37). Chiar si Domnul Isus si-a explicat misiunea in termenii profetiei:

“Invatatura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimes pe Mine” (Ioan 7:16).

“Si cuvintul pe care-l auziti, nu este al Meu, ci al Tatalui, care M-a trimes” (Ioan 14:24).

In rugaciunea Sa de mare preot, Isus zice:

“Caci le-am dat cuvintele , pe care Mi le-ai dat Tu. Ei le-au primit, si au cunoscut cu adevarat ca de la Tine am iesit, si au crezut ca Tu M-ai trimes” (Ioan 17:8).

Domnul Isus a fost deci profet in sensul ca ne-a adus Cuvintul din partea Tatalui.

Exista insa un alt sens al profetiei lui Hristos: in chiar fiinta Sa, El a fost Cuvintul, expresia fiintei Tatalui, mijlocul de comunicare intre Dumnezeu si oameni. In Isus Hristos, Dumnezeu ne-a aratat tot ceea ce a vrut El sa cunoastem despre Sine.

“La inceput era Cuvintul, si Cuvintul era cu Dumnezeu, si Cuvintul era Dumnezeu” (Ioan 1:1).

“Si Cuvintul S-a facut trup si a locuit printre noi, plin de har si de adevar. Si noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatal ... Nimeni n-a vazut vreodata pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este in sinul Tatalui, Acela L-a facut cunoscut” (Ioan 1:14, 18).

Fiind revelatia deplina a Tatalui, Domnul Isus i-a putut spune lui Filip:

“Cine M-a vazut pe Mine, a vazut pe Tatal” (Ioan 14:9).

Dintre cele trei functii implinite de Domnul Isus, Noul Testament vorbeste cel mai mult despre aceea de preot. Epistola catre Evrei descrie attributele si functiunile preotesti. El trebuie sa fie in primul rind un om ridicat din rindul fratilor sai. Primordial, slujba lui este sa aduca jertfe de ispasire pentru pacatele poporului. El trebuie sa aiba intelegere pentru slabiciunile oamenilor, fiind el insusi supus acelorasi limitari. In plus, marele preot nu-si putea lua el insusi aceasta slujba, ci trebuia sa fie chemat de Dumnezeu la aceasta (Evrei 5:1-4).

Intr-unul dintre psalmii mesianici, insusi Mesia este prevestit ca preot vesnic, “in felul lui Melhisedec” (Psalm 110:4). Aceasta profetie este citata in epistola catre Evrei si-i este aplicata lui Hristos” (Evrei 6:20; 7:11, 17; etc).

Noul Testament descrie preotia lui Hristos in doua feluri: mai intii, Domnul Isus este descris ca unul care “a facut curatirea pacatelor” (Evrei 1:3), iar in al doilea rind, si aici sta unicitatea preotiei lui Hristos, Domnul Isus este in acelasi timp si jertfa pentru pacate: “S-a adus pe Sine insusi ca jertfa” (Evrei 9:14). In limbajul epistolei, Hristos este descris in termeni de mijlocitor intre Dumnezeu si oameni:

“Astfel, fiindca avem un Mare Preot insemnat, care a strabatut cerurile - pe Isus, Fiul lui Dumnezeu - sa raminem tari in marturisirea noastra. Caci n-avem un Mare Preot, care sa n-aiba mila de slabiciunile noastre; ci unul care in toate lucrurile a fost ispitit ca si noi, dar fara pacat. Sa ne apropiem dar cu deplina incredere de scaunul harului, ca sa capatam indurare si sa gasim har, pentru ca sa fim ajutati la vreme de nevoie” (Evrei 4:14-16).

Putem spune ca Isus Hristos este raspunsul dat acuzatiilor aduse de legea constiintei, de legea lui Dumnezeu si de Satan.

“Prin aceasta vom cunoaste ca sintem din adevar, si ne vom liniesti inimile inaintea Lui, ori in ce ne osindeste inima noastra; caci Dumnezeu este mai mare decit inima noastra si cunoaste toate lucrurile” (1 Ioan 3:19-20).

Chiar Domnul Isus insusi a spus:

“Adevarat, adevarat va spun, ca cine asculta cuvintele Mele si crede in Cel ce M-a trimis, are viata vesnica, si nu vine la judecata, ci a trecut din moarte la viata” (Ioan 5:24).

Iar Pavel scrie:

“Acum dar nu este nici o osindire pentru cei ce sint in Hristos Isus, care nu traiesc dupa indemnurile firii pamintesti, ci dupa indemnurile Duhului. In adevar, legea Duhului de viata in Hristos Isus, m-a izbavit de Legea pacatului si a mortii. Caci - lucru cu neputinta Legii, intrucit firea pamintea sa o facea fara putere - Dumnezeu a osindit pacatul in firea pamintea sa, trimetind, din pricina pacatului, pe insusi Fiul Sau intr-o fire asemanatoare cu a pacatului, pentru ca porunca Legii sa fie implinita in noi, care traim nu dupa indemnurile firii pamintesti, ci dupa indemnurile Duhului” (Rom. 8:1-4).

Si iarasi:

“Caci Hristos n-a intrat intr-un locas de inchinare facut de mina omeneasca, dupa chipul adevaratului locas de inchinare, ci a intrat chiar in cer, ca sa Se infatiseze acum, pentru noi, inaintea lui Dumnezeu. Si nu ca sa Se aduca de mai multe ori jertfa pe Sine insusi, ca marele preot, care intra in fiecare an in Locul prea sfint cu un singe, care nu este al lui: ...la sfirsitul veacurilor, S-a aratat o singura data, ca sa stearga pacatul prin jertfa Sa” (Evrei 9:24-26).

Dupa ce descrie planul mintuirii ca pe o lucrare care-i apartine in intregime lui Dumnezeu, apostolul Pavel trage urmatoarea concluzie:

“Deci, ce vom zice noi in fata tuturor acestor lucruri? Daca Dumnezeu este pentru noi, cine va fi impotriva noastra? El, care nu a crutat nici chiar pe Fiul Sau, ci L-a dat pentru noi toti, cum nu ne va da fara plata, impreuna cu El, toate lucrurile? Cine va ridica pira impotriva alesilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela care-i socoteste neprihaniti! Cine-i va osindi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a si inviat, sta la dreapta lui Dumnezeu si mijloceste pentru noi! Cine ne va desparti pe noi de dragostea lui Hristos? ... Totusi, in toate aceste lucruri noi sintem mai mult decit biruitori, prin Acela care ne-a iubit” (Rom. 8:31-35, 37).

Noul Testament ne invata ca singele lui Hristos, adica moartea Lui ispasitoare, a fost suficient pentru a aduce iertarea si rascumpararea tuturor celor ce se vor pocai si vor crede. Pretul platit de Domnul Isus nu numai ca ne impaca cu Tatal, dar ne si reaseaza in prerogativele de fii in familia divina. Singele varsat a potolit minia dreptatii dumnezeiesti. Teologii vorbesc uneori despre viata exemplara dusa de Hristos ca despre “ascultarea Lui activa”, in timp ce moartea indurata de El a fost “ascultarea Lui pasiva” (Menno Simons, Complete Works, I, PP. 44, 113, 154). De fapt, si viata Lui si moartea Lui alcatuiesc un singut tot, ca o implinire suprema si desavirsita a voiei lui Dumnezeu.

Se ridica intrebarea: putem vorbi despre Hristos ca Imparat cu aceiasi certitudine cu care am vorbit despre El ca profet si ca preot? Raspunsul este un “Da” categoric. Daca celelalte aspecte ale lucrarii lui Hristos s-au implinit intocmai, nimic nu ne opreste sa credem ca si slujirea de Imparat va fi implinita de Hristos cu prisosinta. Iata cum Il prezinta Psalmul 24:

“Porti, ridicati-va capetele;

ridicati-va, porti vesnice,
ca sa intre Imparatul slavei!
- “Cine este acest Imparat al slavei?”
Domnul cel tare si puternic,
Domnul cel viteaz in lupte.
Porti, ridicati-va capetele;
ridicati-le, porti vesnice,
ca sa intre Imparatul slavei!
- Cine este acest Imparat al slavei?”
Domnul ostirilor:
El este Imparatu slavei!” (Psalm 24:7-10).

Un alt psalm spune: “Domnul imparateste in veci pe scaunul Lui de domnie” (Psalm 29:10), iar intr-un alt psalm mesianic gasim scris: “Scaunul Tau de domnie, Dumnezeule, este vesnic” (Psalm 45:6). In alta parte citim:

“Cintati lui Dumnezeu, cintati!
Cintati Imparatului nostru, cintati!
Caci Dumnezeu este imparat peste tot pamintul:
Cintati o cintare inteleapta!
Dumnezeu imparateste peste neamuri,
Dumnezeu sade pe scaunul Lui de domnie cel sfint” (Psalm 47:6-8).

Vechiul Testament Il descrie pe Mesia ca fiind Fiul lui David (Mat. 9:27; 2 Sam. 7:12, 13; Psalm 132:11; Isaia 11:1), ca fiind “Imparatul lor David” (Ierem. 30:9; Ezec. 37:24, 25), si ca pe unul care sta pe tronul lui David (Isaia 9:7; Ierem. 17:25; 22:2; 29:16; 36:30; etc).

Profetul Natan i-a comunicat lui David ca Dumezeu va intari pe vecie scaunul de domnie al fiului sau (2 Sam. 7:12, 13). Aceasta profetie a fost o aluzie la Solomon, dar nu s-a implinit propriu zis decit in Hristos.

Una dintre cele mai marete profetii mesianice glasuieste astfel:

“Caci un copil ni s-a nascut,
un Fiu ni s-a dat,
si domnia va fi pe umarul Lui;
Il vor numi:
Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare,
Parintele vesniciilor, Domn al pacii.
El va face ca domnia Lui sa creasca,
si o pace fara sfirsit va da scaunului de domnie
al lui David si imparatiei lui,
o va intari si o va sprijini
prin judecata si neprihanire,
de acum si-n veci de veci:
iata ce va face rivna Domnului ostirilor” (Isaia 9:6, 7).

Nu numai Isaia, dar si Ieremia (Ier. 30:9), Ezechiel (Ezec. 37:24, 25), Amos (Amos 9:11) si Zaharia (Zah. 9:9) au scris despre venirea Imparatului lui Israel si despre Imparatia Lui neprihanita.

De îndată ce trecem în Noul Testament, cel dintâi verset care vorbește despre Domnul Isus îl numește “fiul lui David”. Iată ce-i spune îngerul Mariei:

“El va fi mare,
și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt;
și Domnul Dumnezeu îi va da
scaunul de domnie al tatălui Său David.
Va împărați peste casa lui Iacov în veci,
și Împărăția Lui nu va avea sfârșit” (Luca 1:32, 33).

Matei ne spune că după ce s-a născut Isus în Betleem, magii din răsărit au venit la Ierusalim întrebând: “Unde este Împăratul de curând născut al Iudeilor? Fiindcă l-am văzut steaua în Răsărit, și am venit să ne închinăm Lui” (Mat. 2:2)

Și Ioan Botezătorul și Isus și-au început misiunea publică anunțând că: a venit împărăția lui Dumnezeu (Mat. 3:3, 4:17), iar Natanael a exclamat despre Isus: “Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel!” (Ioan 1:49)

În ce privește intrarea glorioasă a Domnului Isus în Ierusalim, Matei scrie:

“Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul, care zice: “Spuneți fiicei Sionului: “Iată, Împăraul tău vine la tine, blând și calare pe un măgar, pe un măgarus, minzul unei măgarite” (Matei 21:4, 5; Zah. 9:9).

În Evanghelie putem găsi numeroase ocazii în care Domnului Isus i se spune “Fiul lui David”, adică Mesia (Mat. 9:27; 21:9, 16; Marcu 11:10; Luca 19:38-40).

Mulțimea care L-a întâmpinat pe Domnul la intrarea în Ierusalim striga:

“Binecuvântat este Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace în cer, și slava în locurile prea înalte!” (Luca 19:38).

Cînd Fariseii au protestat împotriva acestor manifestări, Domnul Isus le-a replicat:

“Va spun că, dacă vor tăcea ei, pietrele vor striga” (Luca 19:40).

De cîteva ori în confruntările sale cu dușmanii Săi, Domnul Isus s-a prezentat pe Sine drept Împărat:

“Dar, dacă Eu scot dracii cu degetul lui Dumnezeu, Împărăția lui Dumnezeu a ajuns pînă la voi” (Luca 11:20).

Iar altădată El a spus:

“Împărăția lui Dumnezeu nu vine în așa fel ca să izbească privirile. Nu se va zice: “Uite-o aici, sau: “Uite-o acolo!” Căci iată că Împărăția lui Dumnezeu este înlauntrul vostru” (Luca 17:20-21).

Cînd s-a aflat înaintea lui Pilat, Domnul Isus i-a spus că încă n-a sosit ceasul instaurării Împăratiei Sale, dar aceasta nu înseamnă că ea nu va veni:

“Împărăția Mea nu este din lumea aceasta ...dar acum, Împărăția Mea nu este de aici” (Ioan 18:36, 37).

Unii comentatori ai Bibliei recunosc faptul că Isus S-a oferit evreilor ca Împărat, dar ei L-au respins (Scofield Reference Bible, pp. 723, 998, 1011, 1012, 1022, 1100, 1132, 1226, 1227). Însa trebuie să spunem și că nici El nu a vrut să fie Împăratul lor în felul în care ei ar fi vrut să-L facă (Ioan 6:15).

După învierea și înălțarea lui Hristos la cer au urmat Rusaliile și puternica predică a lui Petru în urma căreia trei mii de suflete s-au pocăit. În predică sa, Petru le-a amintit evreilor despre profetia prin care David a spus că Mesia va sta pe tronul său:

“Fiindca David era prooroc, si stia ca Dumnezeu ii fagaduieste cu juramint ca va ridica pe unul din urmasii sai pe scaunul lui de domnie, despre invierea lui Hristos a proorocit si a vorbit el, ... Si acum, o data ce S-a inaltat prin dreapta lui Dumnezeu si a primit de la Tatal fagaduinta Duhului Sfint, a turnat ce vedeti si auziti ... Sa stie bine dar, toata casa lui Israel, ca Dumnezeu a facut Domn si Hristos pe acest Isus, pe care L-ati rastignit voi” (Fapte 2:29-36).

Tot in cartea Faptele Apostolilor, Iacov aminteste despre o profetie a lui Amos in care este descris cortul lui David in contextul explicarii mintuirii Neamurilor (Fapte 15:13-18). Apostolul Pavel a aparat dreptul Neamurilor de a face parte din Biserica, tocmai prin astfel de profetii care-L arata pe Mesia ca domnind si peste Neamuri (Rom. 15:12; Isa. 11:10).

Pavel explica accesul Neamurilor printr-un transfer intr-o noua imparatie:

“El ne-a izbavit de sub puterea intunerecului si ne-a stramutat in Imparatia Fiului dragostei Lui, in care avem rascumpararea, prin singele Lui, iertarea pacatelor” (Col. 1:13, 14).

Noul Testament ii prezinta pe Domnul Isus ca pe Unul care are stapinire deplina asupra universului si in special asupra Bisericii. Dupa invierea Sa, Domnul Isus si-a proclamat public aceasta autoritate (Mat. 28:18).

Pavel aminteste despre marea putere a lui Dumnezeu, “pe care a desfasurat-o in Hristos, prin faptul ca L-a inviat din morti, si L-a pus sa sada la dreapta Sa, in locurile ceresti, mai presus de orice domnie, de orice stapinire, de orice putere, de orice dregatorie, si de orice nume, care se poate numi, nu numai in veacul acesta, ci si in cel viitor. El I-a pus totul sub picioare, si L-a dat capetenie peste toate lucrurile, Bisericii, care este trupul Lui, plinatatea Celui ce plineste totul in toti” (Efes. 1:20-23).

Hristos este “Capul trupului, al Bisericii. El este inceputul, Cel intii nascut dintre cei morti, pentru ca in toate lucrurile sa aiba intietate” (Col. 1:18).

Apostolul Petru afirma despre Isus ca “sta la dreapta lui Dumnezeu, dupa ce S-a inaltat la cer, si Si-a supus ingerii, stapinirile si puterile” (1 Petru 3:22).

Probabil ca cel mai elocvent pasaj despre domnia lui Hristos se gaseste in 1 Corinteni. Pavel spune in ordine ca mai intii Domnul Isus a trebuit sa invieze dintre cei morti, sa-si supuna unul dupa altul pe toti dusmanii Sai, iar la sfirsit, ultimul dusman care va fi nimic, va fi moartea. Acest act se va implini la revenirea Lui si la invierea celor care sint ai Lui.

“In urma, va veni sfirsitul, cind El va da Imparatia in miinile lui Dumnezeu Tatal, dupa ce va fi nimic orice domnie, orice stapinire si orice putere. Caci trebuie ca El sa imparatiasca pina va pune pe toti vrasmasii sub picioarele Sale. Vrasmasul cel din urma, care va fi nimic, va fi moartea. Dumnezeu, in adevar “a pus totul sub picioarele Lui”, ... Si cind toate lucrurile Ii vor fi supuse, atunci chiar si Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu sa fie totul in toti” (1 Cor. 15:24-26, 28).

Apostolul Pavel scire urmatoarele lucruri despre Hristosul inviat “De aceea, va spun ca nimeni, daca vorbeste prin Duhul lui Dumnezeu, nu zice: “Isus sa fie anatema!” Si nimeni nu poate zice: “Isus este Domnul!” decit prin Duhul Sfint” (1 Cor. 12:3).

Putem incheia acest subcapitol, adaugind ca apostolul Ioan II prezinta si el pe Domnul Isus drept: “martorul credincios, Cel intii nascut din morti, Domnul imparatilor pamintului!” (Apoc. 1:5).

7. Rusaliile si insemnatatea lor

Dupa cadere, natura umana s-a pervertit ajungind acum sa nu mai poata accepta usor lucrurile lui Dumnezeu (1 Cor. 2:14). Daca Duhul lui Dumnezeu nu incepe sa lucreze in cineva, acesta nu primeste Cuvintul lui Dumnezeu. O examinare atenta a Vechiului Testament ne va convinge ca nu putem sustine ca Duhul lui Dumnezeu nu a lucrat printre oameni si inainte de Rusalii. Dimpotriva, rugaciunea lui Ezra din Neemia 9 ne arata clar ca Israelul, ca popor, primise calauzirea supranaturala a Duhului. Ezra trece in revista felurile lucrari binecuvintate prin care Duhul lui Dumnezeu i-a calauzit pe evrei. Dupa ce aminteste despre stilpul de nor care-i scutea de arsita pustiei ziua si despre stilpul de foc de pe timpul noptii, Ezra continua:”le-ai dat Duhul Tau cel bun, ca sa-i faca intelepti; n-ai indepartat mana Ta de la gura lor, si le-ai dat apa sa-si potoleasca setea” (Neemia 9:20). Totusi, Scriptura face o deosebire foarte clara intre felul in care a lucrat Duhul Sfint in vremea Vechiului Testament si felul in care lucreaza El sub prerogativele Noului Testament. Evanghelia ne spune ca, inainte de Rusalii, lucrarea Duhului nu s-a putut desfasura in toata plinatatea ei pentru ca “Hristos nu fusese inca proslavit” (Ioan 7:39; 12:16.. Ioan Botezatorul le spune oamenilor ca el nu i-a putut boteza decit cu apa, dar dupa el avea sa vina Unul care-i va boteza cu Duhul Sfint (Marcu 1:8). Acelasi lucru il spune si Domnul Isus cu putin timp inainte de inaltarea Sa la cer: “Caci Ioan a botezat cu apa, dar voi, nu dupa multe zile, veti fi botezati cu Duhul Sfint” (Fapte 1:5, 8).

La Rusalii, lucrarea puternica a Duhului Sfint a debutat cu o intensitate nemaiauzita. Revarsarea Duhului asupra evreilor credinciosi a fost insotita de semne spectaculoase: un vijit ca de vint puternic, niste limbi de foc vazute de oameni si abilitatea de a vorbi in limbi straine. In paranteza, ar trebui sa spunem ca intreaga cronica a Faptelor Apostolilor este un comentariu al poruncii date de Domnul Isus ucenicilor inainte de inaltare: “” ... si-Mi veti fi martori in Ierusalim, in toata Iudea, in Samaria, si pina la marginile pamintului” (Fapte 1:8). Este momentul sa remarcam in acest context ca fiecare avansare a marturiei Bisericii in ariile amintite de Domnul s-a facut cu aceleasi fenomene supranaturale intilnite la Rusalii. In Fapte 8, dupa ce Filip le-a predicat samaritenilor si ei au crezut Evanghelia, Ioan si Petru au venit sa-i cerceteze pe noii convertiti si s-au rugat pentru ca ei sa primeasca Duhul Sfint. Cind apostolii si-au pus miinile peste samariteni: “si aceia au primit Duhul Sfint” (Fapte 8:17). Este clar ca aceasta primire a Duhului Sfint a fost insotita de semne exterioare spectaculoase, deoarece pina si Simon Magul a fost impresionat de eveniment si s-a oferit sa le dea bani apostolilor pentru ca ei sa-l invete si pe el sa faca la fel. Dupa o vreme, in timp ce Petru le predica Evanghelia celor dintre Neamuri, Duhul Sfint s-a pogorit peste intreaga audienta si evreii credinciosi care-l insotiseru pe Petru au fost uimiti: “cind au vazut ca darul Duhului Sfint s-a revarsat si peste Neamuri, caci ii auzeau vorbind in limbi si marind pe Dumnezeu” (Fapte 10:45, 46).

La putina vreme dupa acest eveniment, Petru s-a vazut nevoit sa-si explice purtarea catre Biserica din Ierusalim. Iata cuvintele lui: “Si cum am inceput sa vorbesc, Duhul Sfint s-a pogorit peste ei ca si peste noi la inceput. Si mi-am adus aminte de vorba Domnului, cum a zis: “Ioan a botezat cu apa, dar voi veti fi botezati cu Duhul Sfint”. Deci, daca Dumnezeu le-a dat acelasi dar ca si noua, care am crezut in Domnul Isus Hristos, cine eram eu ca sa ma importivesc lui Dumnezeu?” (Fapte 11:15-17). Raspunsul Bisericii din Ierusalim a fost entuziast: “Dupa ce au auzit aceste lucruri, s-au potolit, au slavit pe Dumnezeu si au zis: “Dumnezeu a dat deci si Neamurilor pocainta, ca sa aiba viata” (Fapte 11:18). Cartea Faptelor Apostolilor arata clar ca nu a fost suficient ca sa fii botezat cu botezul pocaintei vestit de Ioan spre iertarea pacatelor, ci ca trebuie sa treci dincolo de Ioan spre o intilnire personala cu Domnul Isus, Mintuitorul, printr-un botez al credintei in moartea si invierea Sa glorioasa. Rezultatul acestei identificari cu Hristos este intotdeauna primirea Duhului Sfint (Fapte 19:1-7).

Cititorul familiarizat cu textul Noului Testament stie ca revarsarea Duhului Sfint peste cei credinciosi este numita “botezul cu Duhul Sfint”. Ori de cite ori cineva se intoarce la Domnul Isus, Duhul Sfint vine peste el si-l aseaza in trupul spiritual al lui Hristos. Nimeni nu poate deveni crestin daca nu

primește Duhul Sfânt: “Dacă n-are cineva Duhul lui Hristos, nu este al Lui” (Rom. 8:9). Apostolul Pavel arată foarte clar acest lucru în scrisoarea lui către cei din Corint: “Noi toți, în adevăr, am fost botezați de un singur Duh, ca să alcatuim un singur trup, fie Iudei, fie Greci, fie robi, fie slobozi; și toți am fost adaptați dintr-un singur Duh” (1 Cor. 12:13). Nicaieri în Noul Testament nu se vorbește despre cineva care ar fi fost mintuit fără să fie botezat cu Duhul Sfânt. În limbajul lui Pavel, oricine a fost convins de Dumnezeu să se pocăiască și să-L primească pe Domnul Isus ca Mintuitor, este “botezat” de Duhul în trupul spiritual al lui Hristos, și este “adaptat” din Duhul Sfânt. Realitatea spirituală a botezului cu Duhul Sfânt nu depinde de o anumită “simțire” a evenimentului.

Acest botez nu se adresează simțirii. În Noul Testament, a fi convertit spre mintuire și a fi botezat cu Duhul Sfânt înseamnă unul și același lucru. Expresia “să fii plin de Duhul Sfânt” sau să experimentezi “plinătatea Duhului Sfânt” este întâlnită de câteva ori în cartea Faptele Apostolilor. Astfel, despre cei din ziua de Rusalii este scris: “Și toți s-au umplut de Duh Sfânt” (Fapte 2:4). Această trăire specială nu este nici pe departe un fenomen unic în viața celor credincioși. Despre aceiași oameni care au trecut prin experiența Rusaliilor, găsim scris doar peste câteva capitole că au fost umpluți din nou de Duhul Sfânt: “După ce s-au rugat ei, s-a cutremurat locul unde erau adunați; toți s-au umplut de Duhul Sfânt, și vesteau Cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală” (Fapte 4:31). Ținând seama că Duhul Sfânt este o persoană, termenul “umpluți” nu trebuie înțeles în sens cantitativ, ci ca o definiție a intensității relației dintre cei credincioși și Duhul Sfânt (Thayer, A Greek-English Lexicon of the New Testament (New York: American Book Co. 1889, p. 509). Dr. Henry Thayer, traducătorul și editorul volumului Grimms Greek-English Lexicon, afirmă: “Spunem că cineva este “plin” de ceva atunci când subiectul sau persoana respectivă pune stăpânire în întregime pe gândirea acelei persoane. Spunem astfel despre anumți oameni că sînt: plini de sine, sau plini de muzică, sau plini de ... Duhul Sfânt”. A fi plin de Duhul Sfânt înseamnă așadar să primești persoana Duhului Sfânt în ființa ta, ca într-un templu, și să accepti lucrarea Lui de sfîntire și călăuzire, făcînd din Hristos Domnul întregii tale existente. Acesta este sensul în care Anania i-a spus lui Pavel: “Frate Saule, Domnul Isus, care ți s-a arătat pe drumul pe care veneai, m-a trimis ca să capeti vederea, și să te umpli de Duhul Sfânt” (Fapte 9:17). În Fapte 13, verbul folosit este în greacă la timpul aorist participiu, și are un sens de autoritate și putere: “Atunci, Saul, care se mai numește și Pavel, fiind plin de Duhul Sfânt, s-a uitat tînta la el ...” (Fapte 13:9). Despre cei șapte diaconi aleși de Biserica din Ierusalim este scris că erau oameni: “plini de Duhul Sfânt” (Fapte 6:3, 5; 11:24).

Apostolul Pavel folosește și un alt cuvînt din limba greacă atunci cînd vorbește despre oameni “plini de Duhul Sfânt”. În epistola către Efeseni, el vorbește despre o stare în care cei credincioși sînt plini de bucurie și de călăuzire sfîntă: “Nu va imbatăți de vin, aceasta este destrăbălare. Dimpotrivă, fiți plini de Duh” (Efes. 5:18). Verbul folosit aici denumește o stare în care cel credincios este plin de dorința de a se plasa sub călăuzirea deplină a lui Dumnezeu. Dr. Thayer scrie despre acest termen următoarele: “El definește starea unuia care nu mai voințe decît ceea ce voințe Dumnezeu”. Tot așa cum cineva beat își pierde controlul, și cel plin de Duhul Sfânt cedează controlul acțiunilor lui în favoarea călăuzirii primite de la Duhul Sfânt. Iarși trebuie să spunem că “plini de Duh” nu măsura o umplere cantitativă în termeni de volum, ci mai degrabă relația cu o Persoană pe care trebuie să o ascultăm. A fi plin de Duhul Sfânt înseamnă deci să ții mereu deschis orice sector al vieții tale pentru inspecția și sfîntirea lucrărilor de Duhul.

Noul Testament ne da câteva ilustrații concrete despre ceea ce înseamnă că cei credincioși să trăiască în plinătatea de binecuvîntare și putere a Duhului Sfânt. În primul rînd, o asemenea trăire implică o stare în care cineva primește gîndul lui Hristos și este gata de a pune prioritățile Domnului Isus pe primul loc în ierarhia preocupărilor sale proprii: “În adevăr, cei ce trăiesc după îndemnul fîrii pămîntesti, umbla după îndemnul fîrii pămîntesti; pe cînd cei ce trăiesc după îndemnul Duhului, umbla după lucrurile Duhului. Și umblarea după lucrurile fîrii pămîntesti este moarte, pe cînd umblarea după

lucrurile Duhului este viata si pace” (Rom. 8:5, 6). Un al doilea efect al umplerii cu Duhul Sfint al lui Dumnezeu este ca aceasta stare ne face sa devenim automat martori ai lui Hristos. Cu alte cuvinte, Duhul ne umple cu o dragoste nemarginita fata de cei pierduti si ne face sa pornim in cautarea lor (Fapte 1:5- 8).

Cind apostolul Pavel ne descrie roada Duhului in viata celor credinciosi, el nu mentioneaza repetarile de experiente supranaturale spectaculoase care au caracterizat debutul lucrarii Duhului Sfint in Biserica la Rusalii. Apostolul descrie influenta Duhului asupra vietii celor credinciosi in termenii formarii unui caracter dupa chipul si asemanarea lui Hristos: “dragostea, bucuria, pacea, indelunga rabdare, bunatatea, facerea de bine, credinciosia, blindetea, infrinarea poftei” (Gal. 5:22, 23).

Trebuie sa subliniem si faptul ca Pavel ne spune ca cineva umplut de Duhul Sfint nu va cauta sa dea slava Duhului, ci-l va inalta in inchinaciunea lui pe Isus Hristos: “El Ma va proslavi, pentru ca va lua din ce este al Meu, si va va descoperi” (Ioan 16:13-15). Aceasta inseamna ca atunci cind cineva este plin de Duhul Sfint, el va duce o viata de deplina ascultare de Domnul si va fi entuziasmat de intimitatea pe care o poate avea cu Hristos. Iata ce marturiseste Pavel: “Am fost rastignit impreuna cu Hristos si traiesc, dar nu mai traiesc eu, ci Hristos traieste in mine. Si viata pe care o traiesc acum in trup, o traiesc in credinta in Fiul lui Dumnezeu care m-a iubit si S-a dat pe Sine insusi pentru mine” (Gal. 2:20) si “Caci pentru mine a trai este Hristos” (Filip. 1:21). Sfantirea deplina pentru care se ruga Pavel (1 Tes. 5:23) nu poate fi atinsa niciodata prin eforturile noastre omenesti, dar nu poate fi obtinuta fara ca noi sa ne dam toata silinta. Exista o progresie in sfantenie care incepe prin trezirea vointei, care trece apoi prin inflacararea vietii de rugaciune si care elimina apoi orice pacat al inimii si ne face sa ne supunem cu desavirsire voii sfinte a lui Dumnezeu.

Nimeni n-ar trebui sa-i indemne pe crestinii incepatori sa caute sa dobindeasca anumite stari emotionale de criza in care sa primeasca “mai mult Duh Sfint”. Astfel de noi convertiti ar trebui mai degraba sa fie indemnati sa caute prin pocainta si sfantirea vietii sa indeplineasca conditiile necesare unei bune rodiri a Duhului in viata lor. Credinciosii trebuie sa tinjeasca dupa o traire in “plinatatea” de putere si binecuvintare a Duhului, caci Duhul Sfint care i-a botezat asezindu-i in trupul spiritual al lui Hristos vrea acum sa ia conducerea absoluta asupra intregii lor existente. Crestinii nevirtnici nu au nevoie de o “cantitate” mai mare de Duh Sfint, ci de o mai mare predare in supunere fata de calauzirea si indemnurile Duhului. Ei trebuiesc invatati cum trebuie sa asculte zilnic de glasul Domnului Isus Hristos asa cum le este el deslusit in inimile lor de soapta delicata a Duhului. Cu greu ne-am putea gindi la o alta arie de invatatura crestina in care credinciosii rivnitori pot fi din nefericire rataciti, ca aceasta invatatura despre relatia crestinului cu Duhul Sfint. Au aparut din pacate tot felul de invataturi nescipturale si fanatice despre un asa numit “botez cu Duhul”, despre “zdrobirea in duhul”, despre “a doua lucrare a Duhului”, despre “ploaia tirzie”, etc. Pietatea Noului Testament are insa intotdeauna un caracter echilibrat, solemn si minunat in demnitate. Dumnezeu nu este la lucru sa faca fanatici dezechilibrati, ci vrea sa multiplice in noi imaginea frumoasa a Fiului Sau: “Noi toti privim cu fata descoperita, ca intr-o oglinda, slava Domnului, si sintem schimbati in acelasi chip cu al Lui, din slava in slava, prin Duhul Domnului” (2 Cor. 3:18). Cu cit ne vom supune mai mult sub lucrarea transformatoare si sfantitoare a Duhului Sfint, cu atit vom deveni mai asemanatori cu Domnul Isus Hristos in caracterul si frumusetea Lui interioara, in smerenie si dragoste, in bunatate si rabdare, in sfantenie si mai ales in preocuparea de a-i cistiga pentru cer pe toti aceia care inca ratacesc in mlastina pacatului si n-au primit inca impacarea cu Dumnezeu oferita in Isus Hristos.

8. Natura si menirea bisericii

Ce este Biserica?

Intii de toate, trebuie sa clarificam acest subiect aratind ce NU este Biserica. Ea nu este o societate politica, administrativa sau sociala cu caracter de grup, rasa sau nationalitate. Conceptul de "Biserica nationala" se afla intr-o contradictie flagranta cu imaginea unei Biserici mondiale fara frontiere prezentat de scrierile Noului Testament.

Biblia defineste Biserica drept comunitatea tuturor oamenilor credinciosi in Domnul Isus si nascuti din nou prin lucrarea Duhului Sfint. Iata ce-i spune Domnul Isus lui Petru dupa minunata lui marturisire de credinta: "Ferice de tine Simone, fiul lui Iona, fiindca nu carnea si singele ti-a descoperit lucrul acesta, ci Tatal Meu care este in ceruri. Si Eu iti spun: Tu esti Petru si pe aceasta piatra voi zidi Biserica Mea, si portile Locuintei mortilor nu o vor birui" (Mat. 16:17, 18). Apostolul Pavel afirma: "Caci nimeni nu poate pune o alta temelie decit cea care a fost pusa, si care este Isus Hristos" (1 Cor. 3:11). Apostolul Pavel il prezinta adesea pe Domnul Isus drept

Cap al Bisericii (Col. 1:118; Efes. 5:23; etc). Apostolul Petru vorbeste despre Biserica in termenii unei preotii universale si a unei case duhovnicesti (1 Petru 2:5). Adunarea celor credinciosi este intr-adevar o astfel de societate divina al carei conducator suprem este Hristos, dar departe de a fi o organizatie sau, si mai rau, o ierarhie, Biserica crestina este o familie de frati si de surori. Domnul Isus si-a dat toata silinta sa-i avertizeze pe ucenici impotriva crearii unei societati in care anumiti indivizi sa- si asume pozitii dictatoriale si sa pretinda sa li se acorde o cinste iesita din comun. El le-a aratat pe fata greseala fariseilor care practicau o forma ipocrita de inchinaciune in public cu scopul de a-i impresiona pe oameni si pentru a fi numiti de cei din jur "rabini" sau "invatatori": "Voi sa nu va numiti Rabi! Fiindca Unul singur este Invatatorul vostru: Hristos, si voi toti sinteti frati. Si "Tata" sa nu numiti pe nimeni pe pamint; pentru ca Unul singur este Tatal vostru: Acela care este in ceruri. Sa nu va numiti: "Dascalii"; caci Unul singur este Dascalul vostru; Hristosul.

Cel mai mare dintre voi sa fie slujitorul vostru. Oricine se va inalta, va fi smerit; si oricine se va smeri, va fi inaltat" (Matei 23:8-12).

Mintuitorul a mai spus: "Stiti ca domnitorii Neamurilor domnesc peste ele, si mai marii lor le poruncesc cu stapinire. Intre voi sa nu fie asa. Ci oricare va vrea sa fie mare intre voi, sa fie slujitorul vostru; si oricare va vrea sa fie cel dintii intre voi, sa va fie rob. Pentru ca nici Fiul omului n-a venit sa I se slujeasca, ci El sa slujeasca si sa-Si dea viata ca rascumparare pentru multi" (Mat. 20:25-28).

Apostolul Petru ii indeamna pe presbiterii Bisericii sa se poarte dupa pilda pe care le-a dat-o Hristos:

"Pastoriti turma lui Dumnezeu, care este sub paza voastra, nu de sila, ci de buna voie, dupa voia lui Dumnezeu; nu pentru un cistig mirsav, ci cu lepadare de sine. Nu ca si cum ati stapini peste cei ce v-au cazut la impartea, ci facindu-va pilde turmei" (1 Petru 5:2, 3).

Noul Testament foloseste termenul de "Biserica" in doua sensuri. Mai intii este vorba despre adunari locale din diferite localitati sau provincii, ca acelea din Corint, Filipi, Galatia, Efes, etc. Apoi este cel de al doilea sens, acela de trup spiritual al lui Hristos. In acest sens se aminteste despre Hristos ca s-a dat pe Sine pentru Biserica, devenind Capul spiritual al ei. Cuvintul "Biserica" nu este aplicat nicaieri in Noul Testament unei cladiri. Biserica nu este formata din caramizi, ci din pietre vii, duhovnicesti, adica din oameni predati in intregime Domnului.

Avind in vedere ca Biserica este o familie de frati si surori, fiecare membru al ei trebuie sa caute ceea ce este in folosul celorlalte madulare ale trupului lui Hristos. Credinciosii trebuie sa se considere toti si fiecare in parte chemati la o slujire crestina plina de dragoste si de abnegatie. Pe acest fundal al slujirii comune, Noul Testament ne spune ca Dumnezeu cheama pe anumiti membri din Biserica la anumite slujiri speciale. De exemplu, apostolii nu au vrut sa renunte la slujba Cuvintului, care era datoria lor principala, pentru a sluji la mese. Din pricina aceasta, Biserica a trebuit sa-i cheme pe altii la slujirea

privitoare la impartirea de ajutoare pentru vaduve si asa au aparut “diaconii” (Fapte 6:2). Se prea poate ca Biserica primara sa fi avut si o categorie de surori mai in virsta consacrate pentru slujirea de ajutorare si numite “diaconite” (Rom. 16:1; 1 Tim. 5:9). Chiar si Pavel insusi marturiseste ca s-a ingrijit in mod deosebit de nevoile celor saraci si lipsiti (Gal. 2:10).

Mai mult inasa decit nevoile materiale, Biserica are nevoie de slujitori chemati special sa hraneasca adunarea din punct de vedere spiritual. Daca Biserica este o familie, atunci fiecare credincios trebuie sa fie ingrijit si ajutat sa creasca duhovniceste. Pavel le scrie celor din Galatia:

“Fratilor, chiar daca un om ar cadea deodata in vreo greseala, voi, care sinteti duhovnicesti, sa-l ridicati cu duhul blindetei. Si ia seama la tine insuti, ca sa nu fii ispitit si tu. Purtati-va sarcinile unii altora, si veti implini astfel legea lui Hristos” (Gal. 6:1, 2).

Epistola catre Evrei ii invata pe crestini sa se indemne unii pe altii in fiecare zi (Evrei 3:13). Iar Iacov scrie: “Fratilor, daca s-a ratacit vreunul dintre voi de la adevar si-l intoarce un altul, sa stiti ca cine intoarce pe un pacatos de la ratacirea caii lui, va mintui un suflet de la moarte si va acoperi o sumedenie de pacate” (Iacov 5:19, 20).

Apostolul Ioan adauga si el: “Daca vede cineva pe fratele sau savirsind un pacat care nu duce la moarte, sa se roage; si Dumnezeu ii va da viata, pentru cei ce n-au savirsit un pacat care duce la moarte” (1 Ioan 5:16).

Din pacate, aceasta slujire duhovniceasca reciproca intre madularele trupului lui Hristos este astazi aproape moarta. Bisericile moderne au preferat sa angajeze “profesionisti” care sa-i inlocuiasca in aceasta lucrare. Si totusi, cit de frumoasa a fost atmosfera din Biserica primara, in care fratia dintre cei credinciosi se putea exprima atit de natural si de limpede prin acea “sarutare sfinta”!

Slujbe si daruri duhovnicesti in Biserica Noului Testament.

Este clar ca Noul Testament nu prescrie un inventar complet pentru toate slujirile posibile in Biserica de-a lungul secolelor. Doua slujiri apar cu precadere in viata Bisericii primare: “cirmuitori” (Rom. 12:8; 1 Tes. 5:16; 1 Tim. 3:4, 5, 12; 5:17). si “mai marii vostri” (Evrei 13:7, 17, 24). Cirmuitorii mai sint numiti si “episcopi” (1 Tim. 3:1-7; Fil. 1:1; Fapte 20:28; Tit 1:7). sau “presbiteri” (Fapte 11:30; 14:23; 15:2; 16:4; 20:17; 21:18; 1 Tim. 5:17, 19; Tit 1:5; Iac. 5:14; 1 Petru 5:1), termen imprumutat din structura interioara a sinagogii Iudaice (Mat. 15:2; 16:21; 21:23; Fapte 4:8; 6:12). Aceiasi cirmuitori mai sint uneori numiti si “pastori”, ca in acest text adresat celor din Milet:

“Luati seama dar la voi insiva si la toata turma peste care v-a pus Duhul Sfint episcopi, ca sa pastoriti Biserica Domnului, pe care a cistigat-o cu insusi singele Sau” (Fapte 20:28). In epistola catre Tit, Pavel isi indeamna ucenicul “sa aseze presbiteri in fiecare cetate”, adaugind: “Caci episcopul, ca econom al lui Dumnezeu” (Tit 1:7).

Epistolele Noului Testament ne mai prezinta si o alta lista de slujiri si daruri duhovnicesti active in Biserica primara. Unele dintre ele au fost in legatura cu marea necesitate de a raspindi Evanghelia si de a-i maturiza pe noii convertiti: apostoli, prooroci, evanghelisti, pastori si invatatori (Efes. 4:11). Alte daruri au fost necesare pentru considerente strategice sau pentru a intari si adeveri autoritatea apostolica: darul minunilor, darul vindecarii, darul limbilor, darul interpretarii etc (1 Cor. 12:8-12; 12:28-30). Din toate aceste slujiri, numai doua par a fi fost prezente in timpul scrierii ultimelor epistole ale Noului Testament: aceea de “presbiteri”, care lucrau mai multi la un loc in fiecare Biserica locala, ocupindu-se cu precadere de supravegherea tuturor activitatilor si de bunul mers al Bisericii, si “diaconii”, sau slujitorii Bisericii in domeniul administrativ, dar nu numai administrativ, caci Pavel spune: “Pentru ca cei ce slujesc bine ca diaconi, dobindesc un loc de cinste si o mare indrazneala in credinta care este in Hristos Isus” (1 Tim. 3:13). Din felul in care este descrisa Biserica primara, se pare ca, la inceput, orice membru din adunare, barbat sau femeie, putea sa se ridice in picioare si sa se roage public sau sa profeteasca (1 Cor. 11:5; 14:31). Totusi, cind apostolul Pavel si-a inceput lucrarea, se pare ca el a stabilit regula ca nici o femeie sa nu-si asume un rol de conducere deasupra barbatilor din

adunare. In afara sectoarelor de binefacere sau de educarea copiilor, femeile trebuiau sa taca in adunare (1 Cor. 14:34, 15; 1 Tim. 2:12). Noul Testament cere femeii casatorite sa poarte in adunare o “acoperitoare” a capului in semn de supunere fata de autoritatea barbatului ei (1 Cor. 11:2-16).

Principii pentru o conducere duhovniceasca a Bisericii

Noul Testament ne spune ca Domnul Isus nu a daruit Bisericii legi rigide de functionare, ci conducatori duhovnesti care sa stie sa calauzeasca Biserica in orice circumstante. Exista totusi un numar restrins de principii fundamentale ale Bisericii pe care presbiterii si ceilalti membri din adunare trebuie sa le respecte in toate timpurile. Unul dintre acestea este de exemplu faptul ca presbiterii sint vestitorii si pastratorii integritatii Evangheliei si fac slujba de slujitori ai Bisericii. Chiar Pavel insusi a spus ca principala sa chemare a fost aceea de a vesti Evanghelia, nu aceea de a administra actul ceremonial al botezului (1 Cor. 1:17). Indemnul principal dat de Pavel lui Timotei a fost acelasi: “Propovaduieste Cuvintul” (2 Tim. 4:2).

Asa cum am mai aratat deja, presbiterii Bisericii trebuie sa evite pericolul de a se considera “superiori” celorlalti membri din adunare si, refuzind favoruri speciale, trebuie sa se aseze la acelasi nivel cu ceilalti “frati”, in partasia plina de dragoste a familiei crestine (Marcu 10:42-44). Aceasta inseamna pe de o parte ca presbiterul va evita cu hotarire sa devina un fel de “dictator” in Biserica, iar pe de alta, ca el va cauta sistematic sa implice pe toti membrii Bisericii in lucrarea de slujire. Un lucru pe care orice presbiter trebuie sa-l evite categoric este acela de a lua prea multe responsabilitati sau slujiri asupra lui insusi. Cartea Faptele Apostolilor ne arata cum, atunci cind apar probleme suplimentare, presbiterii trebuie sa refuze tentatia de a se implica ei insisi in rezolvarea lor. Iesirea din impas se face intotdeauna prin chemarea altor membri ai Bisericii la slujire (Fapte 6:1-6). Una dintre cele mai necesare insusiri ale presbiterilor este aceea de a “delega” responsabilitati si slujiri catre alti membri din Biserica.

Se pare ca, in Biserica primara, Lucratorii crestini au fost pusi de o parte prin hotarirea membrilor din Biserica locala, dupa un obicei preluat de la modul de functionare al Sinagogilor (Fapte 15:22). Intradevar, daca slujitorii sint constienti de faptul ca sint raspunzatori atit in fata lui Dumnezeu, cit si in fata Bisericii locale, ei sint scutiti de primejdia unor atitudini “dictatoriale”.

Noul Testament arata clar ca Biserica are anumite datorii fata de slujitorii ridicati de Dumnezeu din mijlocul adunarii.

Intii de toate este datoria de a-i sustine prin rugaciune:

“Incolo fratilor, rugati-va pentru noi, ca, Cuvintul Domnului sa se raspindeasca si sa fie proslavit cum este la voi” (2 Tes. 3:1).

“Faceti in toata vremea, prin Duhul, tot felul de rugaciuni si cereri. Vegheati la aceasta cu toata staruinta, si rugaciune pentru toti sfintii, si pentru mine, ca ori de cite ori imi deschid gura, sa mi se dea cuvint, ca sa fac cunoscut cu indrazneala taina Evangheliei” (Efes. 6:18-19) (F0ES).

In al doilea rind, Biserica are datoria sa-i asculte pe cei asezati de Dumnezeu in slujire:

“Ascultati de mai marii vostri si fiti-le supusi, caci ei privegheaza asupra sufletelor voastre, ca unii care au sa dea socoteala de ele; pentru ca sa poata face lucrul acesta cu bucurie, nu suspinind, caci asa ceva nu v-ar fi de nici un folos” (Evrei 13:17).

O alta indatorire a Bisericii este suportul material pentru cei consacratii lucrarii. Apostolul Pavel pledeaza puternic in favoarea acestui subiect, dind drept exemple pentru sustinerea ideii: un soldat, un lucrator in vie, un pastor, citeva texte din Vechiul Testament, un treierator de grane, principiul compensatiei reciproce, practica generala din Biserica apostolica, si chiar rinduiala lasata in mod special de Domnul Isus (1 Cor. 9:1-14).

Multi frati se fac ca nu stiu ca principiul general al suportului material a fost incalcat de Pavel numai cind a fost vorba de cazul special al bisericii din Corint. Lucrul acesta este scos in evidenta de un alt text din cea de a doua scrisoare catre Corinteni:

“Sau am facut un pacat cind m-am smerit pe mine insumi, ca sa fiti inaltati voi, si v-am vestit fara plata Evanghelia lui Dumnezeu? Am despoiat alte Biserici, primind de la ele o plata, ca sa va pot sluji voua. Si cind eram la voi, si m-am gasit in nevoie, n-am fost sarcina nimanui: caci de nevoile mele au ingrijit fratii, cind venisera din Macedonia. In toate m-am ferit si ma voi feri sa va ingreuiez cu ceva. Pe adevarul lui Hristos care este in mine, nimeni nu-mi va rapi aceasta pricina de lauda in tinuturile Ahaiei! Pentru ce? ... Pentru ca nu va iubesc? ... Stie Dumnezeu!” (2 Cor. 11:7-11).

“Dupa aceea Pavel a plecat din Atena, si s-a dus la Corint. Acolo a gasit pe un Iudeu numit Aquila, de neam din Pont, venit de curind din Italia, cu nevasta-sa Priscila, deoarece Claudiu poruncise ca toti Iudeii sa plece din Roma. A venit la ei. Si fiindca avea acelasi mestesug, a ramas la ei si lucrau: meseria lor era facerea corturilor. Pavel vorbea in sinagoga in fiecare zi de Sabat si indupleca pe Iudei si pe Greci. Dar cind au venit Sila si Timotei din Macedonia, Pavel s-a dat in totul propovaduirii si dovedea Iudeilor ca Isus este Hristosul” (Fapte 18:1-5).

In epistola catre cei din Galatia, apostolul Pavel spune deschis:

“Cine primeste invatatura in Cuvint, sa faca parte din toate bunurile lui si celui ce-l invata” (Gal. 6:6). Iar in epistola catre Filipeni Pavel le multumeste credinciosilor de acolo pentru darul trimis: “Am avut o mare bucurie in Domnul, ca, in sfirsit, ati putut sa va inoiti iarasi simtamintele voastre fata de mine. Va gindeati voi la asa ceva, dar va lipsea prilejul. Nu zic lucrul acesta avind in vedere nevoile mele; caci m-am deprins sa fiu multumit cu starea in care ma gasesc. Stiu sa traiesc smerit si stiu sa traiesc in belsug. In totul si pretutindeni m-am deprins sa fiu satul si flamind, sa fiu in belsug si sa fiu in lipsa. Pot totul in Hristos, care ma intareste. Dar bine ati facut ca ati luat parte la strimtorarea mea. Stiti voi insiva, filipenilor, ca la inceputul Evangheliei, cind am plecat din Macedonia, nici o Biserica n-a avut legatura cu mine in ce priveste “darea” si “primirea” afara de voi. Caci mi-ati trimes in Tesalonic, o data, si chiar de doua ori, ceva pentru nevoile mele. Nu ca umblu dupa daruri. Dimpotriva, umblu dupa cistigul care prisoseste in folosul vostru. Am de toate si sint in belsug. Sint bogat de cind am primit prin Epafrodit ce mi-ati trimis, ... un miros de buna mireasma, o jertfa bine primita si placuta lui Dumnezeu” (Filip. 4:10-18).

Despre darnicie, apostolul Pavel scrie: “Sa stiti: cine seamana putin, putin va secera; iar cine seamana mult, mult va secera. Fiecare sa dea dupa cum a hotarit in inima lui: nu cu parere de rau sau de sila, caci “pe cine da cu bucurie, il iubeste Dumnezeu”. Si Dumnezeu poate sa va umple cu orice har, pentru ca avind totdeauna in toate lucrurile din destul, sa prisositi in orice fapta buna” (2 Cor. 9:6-8).

Noul Testament nu precizeaza care este metoda prin care trebuie alesi slujitorii Bisericii. Uneori pare ca ei trebuie alesi de catre Biserica locala, alteori pare ca unul dintre colaboratorii lui Pavel a fost insarcinat cu aceasta (Tit 1:5). Ceea ce este clar inasa este faptul ca Biserica locala si comunitatea de Biserici dintr-o anumita regiune este responsabila de cercetarea tuturor acelor care sustin ca se simt “chemati” sa propovaduiasca Cuvintul si ca nimeni nu poate intra in lucrarea Evangheliei fara suportul autoritatii Bisericii.

Disciplina in Biserica

Cind Domnul Isus a asezat Biserica pe pamint, El nu i-a incredintat numai slujba impacarii, ci si autoritatea de a mentine disciplina in vietile sfintilor impreuna cu responsabilitatea de a-l ajuta pe fiecare madular al trupului lui Hristos sa duca o viata care sa-L glorifice pe Hristos si sa depuna o vie marturie despre puterea Evangheliei.

Cind Petru a facut acea frumoasa marturisire despre Hristos in tinutul Cezareii lui Filip, Domnul Isus i-a spus:

“Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona; fiindca nu carnea si singele ti-a descoperit lucrul acesta, ci Tatal Meu care este in ceruri. Si Eu iti spun: “tu esti Petru si pe aceasta piatra voi zidi Biserica Mea, si portile Locuintei mortilor nu o vor birui. Iti voi da cheile Imparatiei cerurilor, si orice vei lega pe pamint, va fi legat in ceruri, si orice vei dezlega pe pamint, va fi dezlegat in ceruri” (Mat. 16:17-19).

Peste alte citeva versete, Domnul Isus extinde aceasta autoritate asupra intregii Biserici. El spune ca daca cel gresit “nu vrea sa asculte nici de Biserica, sa fie pentru tine ca un pagin si ca un vames. Adevarat va spun, ca orice veti lega pe pamint va fi legat in cer; si orice veti dezlega pe pamint va fi dezlegat in cer” (Mat. 18:17, 18). Dupa ce a inviat dintre cei morti, Domnul Isus a suflat asupra ucenicilor zicind:

“Luati Duh Sfint! Celor ce le veti ierta pacatele, vor fi iertate; si celor ce le veti tine, vor fi tinute” (Ioan 20:22, 23).

Un bun exemplu despre autoritatea Bisericii este primul consiliu al Bisericii din Ierusalim (Fapte 15:6, 22). Este clar ca hotarirea finala a fost luata de toti cei prezenti acolo.

Un alt exemplu despre necesitatea disciplinei in Biserica il constituie cazul curvarului din Biserica din Corint. Este clar ca apostolul Pavel i-a mustrat pe cei din Corint pentru spiritul lor “tolerant”. In lipsa semnelor de pocainta, indemnul apostolului este ca un astfel de om sa fie dat afara din adunarea celor credinciosi si sa fie scos din perimetrul partasiei crestine (1 Cor. 5:2, 5, 11- 13).

In aplicarea procesului de disciplina trebuiesc evitate doua extreme periculoase: o atitudine dictatoriala a unui grup restrins de “mai mari” si o atitudine superficiala si prea toleranta in care fiecare credincios este lasat sa se descurce singur cu Domnul.

Epistolele Noului Testament ii indeamna pe conducatorii spirituali ai Bisericii: “... pastoriti turma lui Dumnezeu, care este sub paza voastra, nu de sila, ci de buna voie, dupa voia lui Dumnezeu; nu pentru un cistig mirsav, ci cu lepadare de sine. Nu ca si cum ati stapini peste cei ce v-au cazut la imparteala, ci facindu-va pilde turmei” (1 Ptru 5:2, 3). Iar celor din adunare li se zice: “Ascultati de mai marii vostri si fiti-le supusi, caci ei privegheaza asupra sufletelor voastre, ca unii care au sa dea socoteala de ele; pentru ca sa poata face lucrul acesta cu bucurie, nu suspinind, caci asa ceva nu v-ar fi de nici un folos” (Evrei 13:17).

Nu este suficient sa predicam despre greseala imparatului David sau a lui Iuda; Biserica trebuie sa aplice si astazi disciplina sfinta. Fiecare credincios trebuie acceptat in partasia Bisericii numai daca “umbla in lumina”. Altfel nu putem avea “partasie unii cu altii” (1 Ioan 1:7). Tinind cont de caracterul de partasie familiala a Bisericii, procesul de disciplina, desi este aplicat de catre fratii ordinati ca slujitori, trebuie facut cu consimtamintul tuturor celor din adunare. Disciplinarea unui membru al Bisericii este o ocazie sobra si solemna, din care toti ceilalti trebuie sa invete. Unele biserici fac publica disciplinarea in cadrul serviciului de Cina Domnului, pentru ca masura luata sa nu fie vazuta ca o razbunare personala, ci ca un atasament fata de Hristos, Cel care “S-a aratat ca sa nimiceasca lucrarile diavolului” (1 Ioan 3:8). Jertfa Domnului Isus este fundalul cel mai potrivit pentru propovaduirea pocaintei si iertarii.

Biserica crestina este o comunitate strinsa in partasie de frati si surori, iar sarcina de a aplica principiile vesnice din Cuvintul lui Dumnezeu la viata de fiecare zi nu trebuie lasata in seama unor “specialisti” cu studii, ci trebuie cultivata ca o preocupare continua in toti membrii din adunare. In ceea ce priveste publicarea unor norme de disciplina scrise este bine sa tinem aceasta activitate la un numar restrins de principii generale, si sa nu ne pierdem in detalii care ne-ar atrage spre legalism. O viata sfinta izvorita din dragoste fata de Domnul Isus este infinit superioara unei existente reduce la robia fata de litera unor

legi sau datini omenesti. Asa cum arata o scriere de pe vremea Reformatiei, pot fi doua motivari pentru o viata de ascultare: supunerea silita fata de traditii si prevederi legale, care desi infrineaza manifestarile carni, o exalta la mindria fariseilor; si supunerea de fiu in familia iubitoare a Tatalui, care izvoraste din iubire si din devotament fata de Dumnezeu. Aceasta din urma este singura ascultare care produce un caracter duhovnicesc.

Odata stabilit faptul ca Noul Testament nu incurajeaza in nici un fel legalismul ingust al unora, trebuie sa spunem totusi ca aceasta nu inseamna ca el nu ne da anumite exemple de indrumari general valabile carora trebuie sa ne supunem toti cu bucurie. Din pacate, tendinta Bisericii crestine de-a lungul secolelor a fost sa neglijeze indrumarile Noului Testament si sa-i lase pe crestini sa se confunde cu lumea in comportament si practica. Rezultatul firesc a fost o totala pierdere a puterii de marturie in lume si o degradare a nivelului de sfintenie din Biserica. Astazi, in unele locuri, exista foarte putina diferenta intre un membru obisnuit al Bisericii si oamenii civilizati din jur care n-au insa pretentia ca-si conformeaza viata dupa codul etic al Evangheliei.

Care sint aceste citeva principii de viata opuse lumii pe care le recomanda Noul Testament tuturor crestinilor din Biserica?

1. Noul Testament ii indeamna pe crestini sa nu umble dupa impodobirea exterioara a trupului, ci sa caute cresterea in frumusetea interioara a caracterului. Aceasta inseamna ca in Biserica nu trebuie sa cautam sa atragem atentia asupra noastra prin purtarea de haine scumpe sau de bijuterii de aur si de pietre pretioase, ci trebuie sa ne preocupam sa ne infrumusetam launtrul prin bunatate, sinceritate, smerenie, mila si iubire (1 Tim. 2:9, 10; 1 Petru 3:3). Femeile crestine trebuie sa poarte parul lung (1 Cor. 11:6, 14, 15). In ce priveste ce se intelege prin "par lung", discutiile interminabile ar trebui sa faca loc unei constatari de bun simt. Par lung pentru o femeie inseamna exact ceea ce inseamna par lung si pentru un barbat. Exact ceea ce incepe pentru un barbat sa fie numit par prea lung, inseamna pentru femeie "par lung".
2. Si Hristos si apostolii s-au ridicat impotriva folosirii abuzive a juramintului. Vorbirea crestina trebuie sa fie caracterizata de onestitate si calitatea vietii unui crestin ar trebui sa fie o garantie suficienta ca ceea ce spune el nu este o minciuna.
3. Biblia condamna deasemenea spiritul lumesc in toate formele lui de manifestare (Rom. 12:2; 1 Ioan 2:15, 16). Noul Testament ne indeamna sa nu luam parte la lucrarile neroditoare ale intunerecului. Jocul de carti, distractiile centrate in jurul senzualitatii, dansul modern, lecturile erotice, si alte asemenea "re-creatii" n-au ce cauta in viata unui urmas smerit al Galileianului.
4. Biserica crestina, ca martora a iubirii mintuitoare si a harului trebuie sa se retina astazi de la participarea in orice fel de manifestari violente legate de revolutii, rascoale sau razboaie. Nu exista "razboaie sfinte" sau binecuvintari care trebuie date miscarilor de eliberare sau dezrobire. Cetatenia crestina nu este din lumea aceasta si este bine sa ne abtinem, cit sintem straini si calatori pe acest pamint, sa ne amestecam in treburile lumii.
5. Noul Testament ne invata ca trupurile noastre sint temple ale Duhului Sfint si ca noi sintem responsabili de felul in care ne ingrijim trupurile. Aceasta inseamna ca fumatul, betia, folosirea drogurilor si alte practici asemanatoare trebuiesc evitate. Traim intr-un veac corupt si decazut care are nevoie de o marturie socanta si sfinta. O viata curata si lipsita de excese este singura temelie pe care se poate zidi o marturie eficace a Evangheliei.
6. In cazuri de litigii, apostolul Pavel ii sfatuieste pe crestini sa "accepte mai degraba paguba", decit sa se grabeasca sa mearga in fata tribunalelor (1 Cor. 6:1-9).
7. In ceea ce priveste participarea crestinilor la jocurile de noroc, desi nu exista in Noul Testament o prohibitie expresa, putem spune ca toti aceia care si-au insusit etica crestina se vor retine de la

participarea in activitati care incurajeaza cistigul prin “sansa”. Noul Testament incurajeaza spiritul de harnicie, de smerenie si de darnicie, nu duhul lacom al zgirceniei egoiste.

8. Noul Testament ii invata pe crestini ca legamintul de la casatorie este pe viata (Mat. 5:32; 19:4-9; Marcu 10:2-12; Luca 16:18; Rom. 7:2, 3; 1 Cor. 7:10-16).. Nu exista casatorie “pentru o vreme”, “daca merge” sau “pina cind tine dragostea”. In privinta vietii de familie, exista un comentariu plin de intelepciune: “Cum merge familia, asa merge Biserica, si cum merge Biserica, asa va fi si societatea din jur”. Este responsabilitatea Bisericii de astazi sa readuca casatoria la nivelul inalt al invataturii lui Hristos. Sigur, nu exista pacat care sa nu se ierte, si Biserica trebuie sa se aplece cu o deosebita dragoste si spre aceia care au gresit in privinta mentinerii unei casnicii nealterate. Totusi, asupra celor care gresesc calcind legamintul facut inaintea lui Dumnezeu cu ocazia casatoriei, va plana mereu un fel de umbra care le va interzice accesul in anumite slujiri sau activitati ale Bisericii. Pentru a nu ajunge in astfel de situatii este bine ca Biserica sa prezinte unitatea caminului si importanta legamintului facut inaintea lui Dumnezeu in toata seriozitatea si splendoarea lor dumnezeiasca.

Simboluri ale iubirii fratesti

Fara a face din aceste practici dogme obligatorii, trebuie sa scriem aici ca unele Biserici socotesc practicarea “sarutului sfint” si a “spalarii picioarelor” (Ioan 13:1-17) drept o terapie a umilintei □ si a spiritului de intr-ajutorare frateasca. Chiar daca nu se practica peste tot, aceste lucrari nu trebuie batjocorite sau considerate urme de “legalism formal”. Facute intr-o atitudine corecta a inimii aceste practici pot duce la binecuvintarea Bisericii.

8. Sacramentele Bisericii

Intre toate practicile Bisericii crestine exista numai doua care pot fi numite “sacramente”: Botezul si Cina Domnului. Numirea de “sacrament” nu inseamna ca aceste practici ar transmite automat o stare de har asupra participantilor, ci ca ele sint “simboluri” instaurate in practica Bisericii de insusi Domnul Isus si destinate sa ramina in practica Bisericii peste veacuri. Botezul si Cina Domnului sint “semne” exterioare ale unor realitati spirituale care trebuiesc traite de credinciosi.

Conrad Grebel, intemeietorul anabaptistilor din Elvetia descria Botezul si Cina Domnului ca “singurele doua acte ceremoniale admisibile in Biserica” (“Petitia de Aparare si Protest a lui Conradd Grebel in fata Consiliului din Zurich in anul 1524).

Menno Simons scria despre acelasi subiect:

“Daca ceremoniile date poporului de Dumnezeu sub regimul Legii (si ele au fost multe, amenintatoare si respectate, desi au fost aduse nu de Domnul, ci de un muritor de rind ca Moise) s-au pastrat in practica evreilor timp de secole, nealterate si neschimbate in practica si semnificatii pina in vremea lui Hristos, cu cit mai mult trebuie sa ne silim noi crestinii sa pastram acele singure doua acte ceremoniale, care sint Botezul si Cina Domnului, nealterate si neschimbate. Si asta cu atit mai mult cu cit ele nu sint nici aducatoare de amenintare si nici nu ne costa nimic, caci ne-au fost incredintate de Acela care ne-a daruit vestea buna a mintuirii: Domnul Isus Hristos” (Opera citata, p. 386).

Botezul

Botezul Nou Testamental in apa a fost instituit de Domnul Isus, dar el a avut cel putin doua antecedente: (1) botezul prozelitilor la Iudaism practicat in perioada de timp scursa intre relatarile celor doua testamente (Gerhard Kittel, Theologisches Worterbuch zum Neuen Testament (Stuttgart: W. Kohlhammer, 1949), I. pp. 534-535; Isaac Landman, Ed., The Universal Jewish Encyclopedia New

York: The Univ. Jewish Encyclo., 1940), II, p.68) si (2) botezul pocaintei instituit de Ioan Botezatorul. Desi este asemanator in practica cu aceste doua forme de botez, botezul crestin este total deosebit in semnificatie. El trebuie administrat in numele Sfintei Treimi a lui Dumnezeu si numai catre aceia care au acceptat personal credinta mintuitoare in Hristos.

Inainte de inaltarea Sa la cer, Domnul Isus a spus:

“Toata puterea Mi-a fost data in cer si pe pamint. Duceti-va si faceti ucenici din toate neamurile, botezandu-i in Numele Tatalui si al Fiului si al Sfintului Duh. Si invatati-i sa pazeasca tot ce v-am poruncit. Si iata ca Eu sint cu voi in toate zilele, pina la sfirsitul veacului” (Mat. 28:18-20). In ziua de Rusalii, apostolul a implinit aceasta porunca. Mai intii el a propovaduit Cuvintul lui Dumnezeu; apoi, cind poporul a ramas strapuns la inima si l-au intrebat ce sa faca ca sa fie mintuiti, el i-a condus la Hristos si la Evanghelia Lui mintuitoare. “Si in ziua aceea, la numarul ucenicilor s-au adaus aproape trei mii de suflete” (Fapte 2:36-41).

Precedentul stabilit la Rusalii ne pune la dispozitie practica corecta pe care trebuie sa o respecte Biserica creстина in toate circumstantele; mai intii, un om al lui Dumnezeu a proclamat in public Cuvintul despre mintuire; in al doilea rind, Duhul Sfint i-a convins pe cei prezenti de starea lor de pacat; in al treilea rind, ei s-au intors prin pocainta de la calea lor pacatoasa; in al patrulea rind, l-au acceptat pe Hristos pe care Evanghelia Il ofera ca Mintuitor; si in sfinsit, acesti noi credinciosi au fost botezati si inclusi in trupul spiritual al Bisericii. Respectind ordinea de la Rusalii, pasii care duc la botez sint urmatarii:

- (1) proclamarea Cuvintului lui Dumnezeu;
- (2) convingerea despre starea de pacatosenie;
- (3) regretul si pocainta;
- (4) primirea Domnului Isus ca Mintuitor;
- (5) adaugarea la trupul spiritual al Bisericii lui Hristos prin administrarea botezului.

Trebuie remarcat faptul ca aceasta succesiune de pasi scoate in evidenta caracterul liber consimtit al aderarii la Biserica creстина si imposibilitatea existentei unei Biserici de Stat. Numai aceia care s-au facut partasi lucrarii Duhului Sfint, prin pocainta si credinta personala, pot face parte din Biserica.

In invatatura Noului Testament, botezul are cel putin patru semnificatii majore:

1. Botezul este un simbol al spalarii de pacat. Cind Anania a fost trimis de Dumnezeu la Saul pentru a-i vorbi dupa vedenia avuta pe drumul Damascului, cuvintele lui au fost: “Si acum, ce zaborvesti? Scoalate, primeste botezul, si fii spalat de pacatele tale, chemind Numele Domnului” (Fapte 22:16). Apa botezului este un simbol al curatirii pe care o produce singele Domnului Isus in viata unui pacatos care se pocaieste.

2. Botezul mai simbolizeaza si “moartea” cuiva fata de pacat. Cufundarea in apa nu este doar o inmormintare de moment a trupului fizic, ci si o ingropare definitiva a “omului vechi” a carui “fire” este pacatoasa. Pavel prezinta botezul drept un simbol al lucrarii savirsite de Domnul Isus prin moartea Sa pe cruce. El incepe prin a spune ca prin botez noi ne exprimam hotarirea de a nu mai trai in pacat. Tot asa cum Hristos a murit trupeste si a fost coborit in mormint, si crestinul “moare” “in Hristos” fata de pacat (Rom. 6:1- 5). Dupa trecerea prin botez, credinciosul trebuie sa “traiasca viata cea noua” (Rom. 6:4). Din acest punct de vedere, moartea lui Hristos pe cruce nu este numai un simbol pentru realitatea mortii noastre fata de pacat, ea este chiar mijlocul insasi prin care aceasta izbavire a noastra a fost facuta posibila:

“Stim bine ca omul nostru cel vechi a fost rastignit impreuna cu El, pentru ca trupul pacatului sa fie dezbracat de puterea lui, in asa fel ca sa nu mai fim robi ai pacatului” (Rom. 6:6). De aici si concluzia

fireasca: “Tot asa si voi insiva, socotiti-va morti fata de pacat si vii pentru Dumnezeu, in Isus Hristos, Domnul nostru” (Rom. 6:11).

3. Petru are in epistola sa o explicatie, oarecum confuza, totusi importanta despre insemnatatea botezului. El spune ca: “Icoana aceasta inchipuitoare va mintuieste acum pe voi, si anume botezul, care nu este o curatire de intinaciunile trupesti, ci marturia unui cuget curat inaintea lui Dumnezeu, prin invierea lui Isus Hristos” (1 Petru 3:21). Actul botezului este comparat de Petru cu lucrarea corabiei lui Noe, prin care au scapat de minia lui Dumnezeu cei opt membrii ai familiei patriarhului (1 Petru 3:20). Botezul este echivalent cu trecerea dincolo de pedeapsa lui Dumnezeu prin identificarea cu Isus Hristos, cel inviat pentru justificarea noastra.

4. O a patra semnificatie a botezului in apa este si aceea de simbol al botezului cu Duhul Sfint. Tot asa cum la Rusalii, Duhul Sfint i-a plasat pe cei credinciosi in trupul spiritual al Bisericii, si botezul in apa este o aducere aminte a aceleiasi identificari cu Hristos prin credinta.

“Caci dupa cum trupul este unul si are mai multe madulare, si dupa cum toate madularele trupului, macar ca sint mai multe, sint un singur trup, - tot asa este si Hristos. Noi toti, in adevar, am fost botezati de un singur Duh, ca sa alcatuim un singur trup, fie Iudei, fie Greci, fie robi, fie slobozi; si toti am fost adaptati dintr-un singur Duh” (1 Cor. 12:12, 13).

Din felul in care este folosit botezul si din insemnatatea semnificatiilor sale este clar ca acest act nu se poate aplica copiilor, ci trebuie administrat numai celor ce sint suficient de maturi pentru a fi responsabili de hotaririle lor proprii. Noul Testament nu ne vorbeste despre un botez al copiilor. Ei nu pot fi inca subiectul lucrarii de convingere a Duhului Sfint si nu pot sa se pocaiasca sau sa-si marturiseasca credinta mintuitoare in Hristos. Copiii nu au de ce sa treca prin botez pentru a avea marturia unui cuget curat inaintea lui Dumnezeu si nici nu pot sa renunte la pacat promitindu-i lui Dumnezeu sa inceapa o viata de ucenicie.

Botezul copiilor mici a aparut in istoria Bisericii odata cu denaturarea semnificatiei botezului Nou Testamental. De indata ce oamenii au acordat botezului puterea de a spala pacatele, ei s-au indreptat spre practici nebiblice. Intii a aparut practica de a aplica botezul doar celor aflati cit mai aproape de moarte, pentru ca toate pacatele sa le poata fi astfel iertate. Apoi, cind s-a pus problema copiilor care mureau nebotezati din cauza foartei mari mortalitati infantile, Biserica a trecut la botezarea copiilor cit mai aproape de momentul nasterii, pentru ca toti sa fie curatati de pacatul originar.

In secolul al saizecezecelea, cind “Fratii Elvetieni”, cunoscuti in istorie sub numirea de “anabaptisti”, au revenit la practicarea botezului adultilor, liderii Reformei s-au vazut siliti sa justifice invatatura despre botezul copiilor. Istoric vorbind, Reforma nu a fost dusa pina la capat decit de aceia care s-au intors cu totul la practicile si invatatura Scripturii. Unii lideri ai Reformei s-au oprit insa cam pe la jumatatea drumului. Luther, desi a rupt-o definitiv cu invatatura Bisericii Romano-Catolice, nu a renuntat la botezul copiilor mici, sustinind ca se poate spune despre acestia ca au un fel de credinta “ascunsa” si “nemanifestata”, care va trebui desteptata la virsta adolescentei. Luther a recunoscut pe fata ca nu exista suport biblic suficient pentru practicarea botezului copiilor, dar “avind in vedere timpul in care traim si parerea generala ... nimeni n-ar face bine daca s-ar aventura sa nege validitatea botezului aplicat copiilor” (John Horsch, *Infant Baptism* (Scottsdale, Pa.: pp. 38-42). Philip Melancthon, tovarasul lui Luther, a sustinut parerea ca tot asa cum copiii israelitilor trebuiau taiati imprejur dupa nastere, ca un semn al vechiului legamint, si copiii celor credinciosi trebuiesc botezati ca un semn al Noului Legamint al crestinatatii (Idem, 00. 42-45). Cel mai inrait oponent al anabaptistilor a fost insa Ulrich Zwingli din Zurich. El a folosit pe linga analogia cu taierea imprejur si argumentul folosirii expresiei “si a fost botezat el si toata casa lui” ca si acela al plasarii copiilor sub epitropia parintilor crestini. El a incercat sa sustina aceste pareri cu ajutorul unor pasaje ca acelea din Fapte 2:39 si 1 Corinteni 7:14. Orice cititor atent va remarca insa ca nici unul dintre aceste texte nu sprijina practicarea botezului copiilor mici. Pasajul din Fapte vorbeste despre raspindirea crestinismului de la o generatie la

cealalta, iar textul din 1 Corinteni nu vorbeste decit despre importanta unei influente de sfintenie exercitate de parinti asupra copiilor.

In ce priveste folosirea unor expresii care ar implica botezarea unor familii intregi, textul din Faptele Apostolilor ne spune ca au fost botezati toti aceia care l-au ascultat pe Petru si "au crezut" (Fapte 10:44). Duhul Sfint s-a pogorit asupra lor si "toti vorbeau in alte limbi si-L mareau pe Dumnezeu" (Fapte 10:46). Cind a fost botezata casa sutasului Corneliu, Luca ne spune ca apostolii "au vestit Cuvintul Domnului, atit lui cit si tuturor celor din casa lui ... si s-a bucurat cu toata casa lui ca a crezut in Dumnezeu" (Fapte 16:32-34). Nu exista nici un motiv sa presupunem ca in casa Lidiei ar fi fost botezati copii mici. Textul ne spune doar ca a fost botezata ea si casa ei (Fapte 16:16). Tot asa ni se mai spune ca Pavel a botezat "casa lui Stefana" dar ni se spune imediat ca membrii ei "s-au pus cu totul in slujba sfintilor" (1 Cor. 16:15).

Unii teologi moderni care apara inca botezul copiilor mici sustin ca el nu este nimic altceva decit un fel de promisiune a parintilor ca vor da copiilor o educatie crestina. O astfel de invatatura nici nu merita sa fie discutata. Orice om care reduce importanta si semnificatia botezului la o simpla promisiune omeneasca nu este vrednic sa fie luat in serios de Biserica crestina.

Noul Testament nu explica in ce fel trebuie aplicat botezul in apa. Din aceasta cauza unii practica botezul prin stropire, altii prin turnare si altii prin cufundare. Controversa s-ar sfirsi foarte repede daca toti ar tine cont de faptul ca "botezul" este un termen care se explica singur. Traducatorii Bibiei nu au tradus acest cuvint, ci doar l-au "transliterat". Daca l-ar fi tradus, in limba romana am fi avut pur si simplu verbul "a scufunda". In greaca "Baptizo" inseamna tocmai aceasta: "a baga sub apa", "a scufunda". Un alt argument in favoarea botezului prin imersiune totala sub apa se afla intr-un text din literatura "patristica" de prin preajma anilor 120 - 180 d. H. In "Didache sau Invatatura celor doisprezece apostoli" gasim scris:

"Dupa ce au fost invatati cum se cuvine din Cuvint, cei convertiti trebuiesc botezati "in numele Tatalui, al Fiului si al Duhului Sfint" prin cufundarea lor intr-o apa curgatoare. Daca nu se gaseste pe acolo o apa curgatoare, pot fi botezati in orice alt fel de apa; daca nu este apa rece, se poate folosi si cea calda. Iar atunci cind nu se gaseste nici un fel de riu sau lac prin preajma, convertitilor sa li se toarne apa peste crestet de trei ori, "in numele Tatalui, al Fiului si al Sfintului Duh". Inainte de botez inasa, si cel ce boteaza si cei botezati sa posteasca si, daca se poate, sa posteasca si toti cei din adunare" (The Apostolic Fathers, Vol. I, (New York: Cima Publishing Co., 1947), p. 177).

Un al treilea argument in favoarea botezului prin scufundare totala in apa se gaseste in continutul textelor din Romani 6 si Coloseni 2. In ambele pasaje, botezul este asemanat cu moartea si invierea lui Hristos, iar simbolismul identificarii cu Hristos se poate realiza numai prin scufundarea totala a trupului si prin iesirea lui din apa (Rom. 6:4; Col. 2:12).

Recapitulind cele scrise mai sus, putem spune ca argumentele in favoarea botezului prin imersiune sint de trei categorii: lingvistice, istorice si exegetice.

Cina Domnului

Cel de al doilea sacrament, sau act cultic, al Bisericii este Cina Domnului. Ea a fost instituita de insusi Domnul Isus in noaptea in care a fost prins. Din felul in care a vorbit despre Cina, Domnul ne-a indicat ca cele doua elemente simbolice ale ei, piinea si vinul, au fiecare cita o dubla semnificatie. Piinea reprezinta trupul Domnului Isus "care s-a frint pentru noi" (Mat. 26:26), dar si partasia cea noua pe care o au crestinii in Hristos (1 Cor. 10:16, 17). Vinul din pahar reprezinta in acelasi timp si singele varsat la Cruce pentru noi si Legamintul cel Nou stabilit de Domnul (1 Cor. 11:25; Luca 22:20; Evrei 9:16).

Ca si Botezul, Cina Domnului nu iarta pacatele, ci este doar o ilustratie a lucrarii de mintuire. La Cina Domnului, credinciosul trebuie: (1) sa-si aduca aminte de moartea ispasitoare a lui Isus Hristos; (2) sa se cerceteze pe sine insusi si sa se curateasca prin pocainta; (3) sa-si renoiasca consacrarea fata de Domnul Legamintului.

Luata "in chip nevrednic", Cina Domnului nu numai ca nu iarta pacatele, dar chiar se poate transforma intr-o ocazie in care Dumnezeu isi pedepseste copiii, "pentru a nu-i osindi odata cu lumea". Aceasta disciplinare sfinta se poate manifesta prin suferinta in trup si chiar prin moarte: "Din pricina aceasta sint intre voi multi neputinciosi si bolnavi, si nu putini dorm" (1 Cor. 11:29-32).

O alta problema ridicata de practicarea Cinei Domnului in adunare este aceea a participantilor admisi la ea. In aceasta privinta exista doua practici extreme: cina exclusiva si cina generala.

Cei care practica Cina Generala sint de parere ca toti credinciosii din oricare denominatiune crestina ar face parte ei, fie ca sint membrii ai Bisericii locale respective, fie ca sint doar in vizita, pot participa la Cina oferita in adunare. Argumentele in favoarea unei astfel de pozitii sint urmatoarele: (1) Cina nu este "a adunarii", ci a Domnului, si fiecare om trebuie sa se confrunte cu Dumnezeu, nu cu Biserica, atunci cind ia parte la Cina; (2) responsabilitatea cercetarii este personala, nu o functiune a Bisericii ("Fiecare sa se cerceteze pe sine"); (3) Cina este o ocazie minunata pentru manifestarea unitatii crestine care trece dincolo de granitele artificiale ale "confesiunilor".

Adeptii unei Cine Exclusive sint de parere ca la aceasta manifestare crestina nu pot participa decit cei care sint in rinduiala cu viata lor spirituala si care au trecut prin procesul de supraveghere a Bisericii locale. Este clar ca in astfel de Biserici pot participa la Cina numai membrii adunarii locale, si dintre ei, doar aceia care traiesc in sfintenie. Practicata asa, Cina devine un act administrat de Biserica locala si limitat la perimetrul partasiei membrilor ei.

Trebuie sa recunoastem ca exista ceva bun in fiecare dintre pozitiile extreme enumerate mai sus. Sarcina fiecarei Biserici locale este de a le cunoaste pe amindoua si de a alege o procedura care sa imbine ceea ce este bun in fiecare dintre ele.

Sigur ca nu este bine ca sa oprim accesul la Cina Domnului pentru fratii care se afla in calatorie si se gasesc ocazional intr-o anumita Biserica locala. La fel de normal este insa si excluderea de la participarea la Cina pentru toti aceia care apartin la Biserici cu standarde morale inferioare Bibliei. Credem ca este spre binele "crestinilor de nume" sa le interzicem participarea la Cina, atita vreme cit stim ca este spre binele lor si ca ii ferim in felul acesta de pedeapsa Domnului. Sigur ca este bine ca toti cei necredinciosi sau nevegheatori sa ia parte la serviciul de Cina, care este o ocazie excelenta pentru evanghelizare si pocainta. Dar la fel de sigur este si ca o Cina la care au acces cei ce traiesc "in neorinduiala", nu este vrednica de un Dumnezeu al ordinei.

Credem ca este bine sa ferim Cina Domnului si de formalismul inselator al "impartasaniei" (care minte, promitind iertare automata tuturor participantilor) si de formalismul ingust si sectar al "adunarilor inchise" restrinse la numarul unor credinciosi "superiori" celorlalti. Frecventa cu care se ia Cina intr-o anumita adunare, modul in care se serveste ea, forma sau starea elementelor ei componente (vin sau must, piine dospita sau nedospita, taiata in prealabil sau frinta) nu sint lucruri standardizate de Biblie. Ceea ce este insa precizat in Biblie este dorinta Domnului Isus ca Biserica sa participe din cind in cind la Cina si ca la aceasta Cina a amintirii, fiecare sa stie ca sta la masa cu Cel ce a instituit-o. Cine simte prezenta Domnului cu ocazia Cinei va gasi repede starea in care sa ia parte la ea. Cine nu gaseste aceasta stare, este mai bine pentru el sa nu participe la Cina.

10. MISIUNEA BISERICII

Am mentionat deja de citeva ori despre porunca data de Domnul Isus ucenicilor Sai inainte de inaltarea Lui la cer cu privire la datoria lor de a merge pina la capatul pamintului pentru a vesti Evanghelia si pentru a face ucenici din toate neamurile, “botezindu-i in Numele Tatalui si al Fiului si al Duhului Sfint” si invatindu-i “sa pazeasca tot ce v-am poruncit” (Mat. 28:18-20).

Din textul Scripturii, se pare ca Biserica primara a ezitat sa plece din Ierusalim si sa se imbarce in aceasta extraordinara misiune. A trebuit ca Domnul sa le scuture mai intii cuibul caldut din preajma Templului si sa vina persecutia deslantuita de rivna nebuna a tinarului Saul din Tars pentru ca multimea de crestini sa se imprastie pretutindeni. Dupa martirajul lui Itefan, care a insemnat si amenintarea cu moarte pentru toti ceilalti crestini din Ierusalim, in numai citeva generatii, Biserica si a raspindit crestinismul in mod rapid, impinzind toata lumea. Ca o reactie impotriva raspindirii Bisericii, in Imperiul Roman s-au dezlantuit valurile de persecutie care s-au succedat de la Nero la Diocletian (intre anii 64 si 303 d.H.). Neputinta Imperiului de a zagazui crestinismul a dus la incercarea lui disperata de a-i subjugua energia si de a o canaliza spre propasirea imperiala. Constantin (306-337 d.H.) a dat mai intii un decret de toleranta fata de crestini (313 d.H.) si i-a asigurat apoi un statut preferential in Imperiu. Crestinismul nu a devenit insa religie de stat decit de abia prin edictul comun dat de Teodosius cel Mare si de Gratianus in luna Februarie a anului 380 d.H.) Incet, incet, toata Europa a fost “crestinata”. Cea din urma mare natiune care a trecut la crestinism a fost Rusia (anul 1.000 d.H.). Increstinarea Europei nu a insemnat insa si triumful crestinismului. Trecerea la crestinism s-a facut adesea prin decrete de stat si masele de oameni s-au trezit in Biserica fara sa stie ceva despre importanta pocaintei de faptele moarte si despre oferta unei vietii noi prin Hristos. Nasterea din nou a fost inlocuita cu botezul; aplicat imediat dupa nastere. Biserica s-a formalizat intr-o institutie ierarhica facuta dupa chipul si asemanarea lumii din jur. Spiritualitatea simpla a traiirii “in duh si in adevar” a fost inlocuita cu liturghiile solemne si mistice, patrunse de o multime de practici pagane, rebotezate “crestine” si reintroduse in practica popoarelor pe usa din dos. Misionarismul crestin a fost redus la zero. Europa se legana linistita in linistea inselatoare oferita de un crestinism ieftin, pagin si devenit o unealta docila a statului.

A trebuit sa vina secolul al saispzecelea, cu suflul Reformei si cu noua miscare a Duhului Sfint in inimile celor care s-au rupt de Biserica oficiala a Romei pentru a reveni sub autoritatea unica a Bibliei. Nici reformatorii nu au avut insa o politica de responsabilitate individuala a constiintei in fata lui Dumnezeu. Prin ”*Landesherrliche Kirchenregiment*” Luther a propus doar un fel impartire a crestinatatii in Biserici teritoriale. Conform acestui plan, stapinitorul civil al acestor teritorii avea dreptul sa proclame religia pe care dorea sa o imbratiseze toti supusii sai. Cei care aveau obiectii de constiinta, erau obligati sa emigreze spre alte zone. Libertatea de constiinta era inca ceva de neconceput. Nu este de mirare ca in aceste conditii, evangheliismul era privit ca o conspiratie daunatoare si ilegala.

Cei dintii care au ales sa sfideze autoritatea lumeasca si au refuzat sa accepte autoritatea bisericilor teritoriale au fost Anabaptistii. Ei au fost primii care au spus ca populatia Europei, ca intreg, nu este nici pe departe “crestina”. Tot ei au fost aceia care au negat dreptul oricarui demnitar omenesc de a stabili adevaruri de credinta si practica Bisericeasca. Nu este deci de mirare ca tot ei au fost si primii misionari ai Reformei (Litell, opera citata, pp. 94-112).

Exista documente scrise care atesta istoric activitatea misionara a Anabaptistilor. Intr-o cronica de Paste din anul 1525 se mentioneaza ca Biserica “fratilor elvetieni” din Gall, Elvetia avea deja un numar de 500 de membrii botezati ca adulti (re-botezati sau “ana-baptisti”). Numai in cantonul Zurich existau in 1529 peste 70 de astfel de Biserici locale. S-a estimat ca George Blaurock, lider anabaptist, a botezat mai bine de o mie de convertiti inainte de a fi ars pe rug ca eretic. Leonard Bouwens, colaboratorul lui Menno Simons, a pastrat evidenta celor pe care i-a botezat in cei 30 de ani de activitate a sa si lista aceasta cuprinde 10.378 de nume (Robert G. Tobert, A History of the Baptists - Philadelphia: The

Judson Press, 1950), p.38). Zelul evanghelistic al anabaptistilor nu s-a manifestat doar prin marturia personala locala, desi aceasta i-a fost cea mai buna exprimare. Anabaptistii au inceput sa trimeata misionari si in alte zone. In 20 August, 1527, mai mult de saizeci de conducatori anabaptisti au tinut un asa numit "Sinod al Martirilor" in Augsburg, Germania. Acest sinod a hotarit trimiterea de misionari la Basel si Zurich, la Palatinat in Austria, la Franconia, la Salzburg in Austria si in Bavaria, in sudul Germaniei.

Activitatea misionara anabaptista i-a iritat peste masura de mult pe liderii oficiali ai Reformei. Faptul ca ei nu se subordonau institutiilor religioase si treceau fara autorizatii dintr-o zona teritoriala in alta, l-a facut pe Luther sa scrie in 1532 un pamflet plin de vitriol intitulat: "Despre predicatorii itinerari teposi si veninosi" (Von den Schleichern und Winkelpredigern). Lucrarea a dezlantuit o persecutie feroce impotriva anabaptistilor.

Biserica crestina moderna are nevoie sa se lase cuprinsa de acelasi spirit misionar care i-a caracterizat pe cei din Biserica primara si pe anabaptistii secolului saisprezece. Toti adevaratii crestini trebuie sa auda din nou cuvintele solemne ale Mintuitorului: "Cum M-a trimis pe Mine Tatal, asa va trimet si Eu pe voi!" (Ioan 20:21).

Apostolul Pavel declara:

Caci, daca este cineva in Hristos, este o faptura noua. Cele vechi s-au dus; iata ca toate lucrurile s-au facut noi. Si toate lucrurile acestea sint de la Dumnezeu, care ne-a impacat cu El prin Isus Hristos, si care ne-a incredintat slujba impacarii; ca adica, Dumnezeu era in Hristos, impacind lumea cu Sine, netinindu-le in socoteala pacatele lor, si ne-a incredintat noua propovaduirea acestei impacari. Noi dar, sintem trimisi imputerniciti ai lui Hristos; si, ca si cum Dumnezeu ar indamna prin noi, va rugam fierbinte, in Numele lui Hristos; Impacati-va cu Dumnezeu!" (2 Cor. 5:17-20).

Renasterea misionarismului este dependenta de doua conditii majore: Biserica trebuie sa-si dea seama cit de grozava este soarta celor ce nu s-au impacat cu Dumnezeu si se afla sub amenintarea pedepsei vesnice si credinciosii trebuie sa se umple cu iubire fata de oamenii din jur. Incepind de acasa, fiecare credincios trebuie sa devina un misionar. Fiecare membru al Bisericii lui Hristos este um ostas trimis pe front cu o misiune. Oamenii din popoarele lumii nu vor fi intorsi la Hristos daca lasam aceasta lucrare doar in seama misionarilor de cariera. Raspindirea Evangheliei pina la marginile pamintului are nevoie de fiecare credincios in parte si numai o trezire spirituala a Bisericii va putea produce asa ceva.

Tragedia Bisericii moderne este ca nivelul spiritual al membrilor ei este atit de "caldicel", incit nimeni nu se mai simte responsabil personal de inaintarea Evangheliei. Daca fiecare am fi o lumina in locul in care sintem si daca am contribui cu banul nostru la intretinerea lucrarii misionare, multimi de oameni din lume ar fi cistigati pentru Hristos. Daca fiecare Biserica ar da a zecea parte din venit pentru raspindirea Evangheliei, misionarii crestini ar putea inconjura iarasi lumea.

11. LEGEA LUI DUMNEZEU

In capitolul care urmeaza vom vorbi despre Legea lui Dumnezeu, definind-o drept voia sfinta si suprema in domeniul moralei si eticii, asa cum ne este ea descoperita in Sfintele Scripturi. Prin confruntarea cu aceasta voie sfinta si suprema, orice abatere de la ea in vietuire sau gindire devine "calcare de lege" sau "pacat". Legea lui Dumnezeu este o expresie a naturii divine si este intemeiata pe dragostea desavirsita si pe bunavointa pe care ne-a aratat-o noua Dumnezeu ca oameni (Mat. 22:34-40).

Tinind cont ca Legea lui Dumnezeu este o descoperire a naturii Sale, putem spune ca ea ne-a fost descoperita progresiv de-a lungul istoriei si a culminat in divina descoperire de Sine prin venirea in lume a Domnului nostru Isus Hristos.

Noul Testament ne spune ca aceasta Lege a lui Dumnezeu a fost inscrisa in launtrul oamenilor prin creatie, dar ca ea a fost "inadusita in nelegiure" (Rom. 1:18). Astazi, Legea lui Dumnezeu este inscrisa si in Scriptura. Continutul Bibliei este in totul inspirat de Dumnezeu si deasupra oricarei posibilitati de eroare.

Pentru credinciosul Nou Testamental este foarte important sa putem defini care este relatia lui cu Legea divina revelata in cuprinsul Vechiului Testament. Trebuie sa definim ce inseamna faptul ca Noul Testament ne spune ca noi nu mai sintem "sub Lege". Inseamna aceasta ca noi putem trai in afara standardului de sfintenie aratat in continutul Vechiului Testament? Pentru a ne usura intr-o mare masura studiul nostru este bine sa impartim Legea Vechi Testamentala in trei sectiuni distincte:

1. LEGEA CIVILA, data evreilor pentru a le forma constiinta nationala si care nu se mai aplica astazi nici Bisericii si nici celor care fac parte din alte popoare ale lumii, desi cu cit tarile lumii se vor apropia mai mult de nivelul legilor sociale din Biblie, cu atit popoarele acelor tari vor fi mai fericite si societatile lor mai echilibrate.

2. LEGEA CEREMONIAL}, care reglementa aducerea de jertfe, desfasurarea ceremonialelor, stabilirea zilele de sarbatoare, anii sabatici, deosebea animalele curate de cele necurate, reglementa specificul agriculturii, disciplina etica imbracamintei, etc. Aceasta parte a Legii a fost abolita prin moartea Domnului Isus la cruce. Noul Testament are numeroase pasaje care fac foarte clar lucrul acesta. Desi Consiliul de la Ierusalim din anul 50 d.H. a facut unele recomandari temporare despre "dobitoacele sugrumate" si mincarile cu singe, este foarte clar ca Biserica ajunsese chiar de atunci la concluzia ca Neamurile nu mai sint obligate sa respecte reglementarile ceremoniale ale Legii lui Moise (Fapte 15:28, 29). Apostolul Pavel ii intreaba pe credinciosii din Galatia, acum ca au ajuns sa-L cunoasca pe Dumnezeu "sau mai bine zis, dupa ce ati fost cunoscuti de Dumnezeu, cum va mai intoarceti iarasi la acele invataturi incepatoare, slabe si saracacioase, carora vreti sa va supuneti din nou? Voi paziti zile, luni, vremi si ani. Ma tem sa nu ma fi ostenit degeaba pentru voi" (Gal. 4:9-11).

Si iarasi:

"Lucrurile acestea trebuiesc luate intr-alt inteles: acestea sint doua legaminte: unul de pe muntele Sinai, naste pentru robie si este Agar, - caci Agar este muntele Sinai din Arabia; - si raspunde Ierusalimului de acum, care este in robie impreuna cu copiii sai. Dar Ierusalimul cel de sus este slobod, si el este mama noastra. De aceea, fratilor, noi nu sintem copiii celei roabe, ci ai femeii slobode. Hristos ne-a izbavit ca sa fim slobози. Ramineti dar tari, si nu va plecati iarasi sub jugul robiei.

Iata, eu, Pavel, va spun ca, daca va veti taia imprejur, Hristos nu va va folosi la nimic. Si marturisesc iarasi inca o data oricarui om care primeste taierea imprejur, ca este dator sa implineasca toata Legea. Voi, care voiti sa fiti socotiti neprihaniti prin Lege, v-ati despartit de Hristos, ati cazut din har. ... Caci in Isus Hristos, nici taierea imprejur, nici netaierea imprejur n-au vreun pret, ci credinta care lucreaza prin dragoste" (Gal. 4:24 - 5:6).

In epistola catre Biserica din Colose, Pavel reia aceasta tema si afirma si mai categoric:

"Nimeni dar sa nu va judece cu privire la mincare sau bautura, sau cu privire la o zi de sarbatoare, cu privire la o luna noua, sau cu privire la o zi de Sabat, care sint umbra lucrurilor viitoare, dar trupul este al lui Hristos" (Col. 2:16-17).

Pavel le explica celor din Colose ca libertatea lor a fost cistigata de Hristos atunci cind "a sters zapsul cu poruncile lui, care statea impotriva noastra si ne era potrivnic, si l-a nimic, pironindu-l pe cruce" (Col. 2:14). Concluzia acestei declaratii este evidenta in mustrea pe care le-o adreseaza apostolul:

"... de ce, ca si cum ati trai inca in lume, va supuneti la porunci ca acestea: "Nu lua, nu gusta, nu atinge cutare lucru!" Toate aceste lucruri care pier odata cu intrebuintarea lor, si sint intemeiate pe porunci si

invataturi omenesti, au, in adevar, o infatisare de intelepciune, intr-o inchinare voita, o smerenie si o asprime fata de trup, dar nu sint de nici un pret impotriva gidilarii firii pamintesti” (Col. 2:20-23).

Legea ceremoniala, in toate prevederile ei, a fost inlaturata de Hristos: “Caci Hristos este sfirsitul Legii, pentruca oricine crede in El, sa poata capata neprihanirea” (Rom. 10:4).

In epistola sa catre cei din Galatia, apostolul Pavel spune ca mai inainte de venirea lui Hristos noi “eram sub paza Legii, inchisi pentru credinta care trebuia sa fie descoperita. Astfel, Legea ne-a fost un indrumator spre Hristos, ca sa fim socotiti neprihaniti prin credinta. Dupa ce a venit credinta nu mai sintem sub indrumatorul acesta. Caci toti sinteti fii ai lui Dumnezeu, prin credinta in Hristos Isus. Toti care ati fost botezati pentru Hristos, v-ati imbracat cu Hristos. Nu mai este nici Iudeu, nici Grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte barbatesca, nici parte femeiasca, fiindca toti sinteti una in Hristos Isus. Si daca sinteti ai lui Hristos, sinteti saminta lui Avraam, mostenitori prin fagaduinta” (Gal. 3:23-29).

3. A treia sectiune distincta a Legii este LEGEA MORALA. Ea este cel mai bine exemplificata de cele zece porunci. Acest aspect al Legii mozaice, aspectul moral, nu a fost desfiintat in nici un fel de venirea lui Hristos, Mai mult, textul Noului Testament a preluat in intregime aceasta lege morala si i-a rafinat continutul, adincindu-i preceptele. Un alt fel de a intari acest adevar este a spune ca scriitorii Noului Testament si-au cladit invatatura pe eterna revelatie morala a Vechiului Testament. Aceasta atitudine a fost instaurata in Biserica de insusi Domnul Isus, atunci cind a spus:

“Unul din carturari, care-i auzise vorbind, fiindca stia ca Isus raspunsese bine Saducheilor, a venit la El si L-a intreat: “Care este cea dintii dintre toate poruncile?” Isus i-a raspuns: “Cea dintii este aceasta: “Asculta Israele! Domnul, Dumnezeuul nostru, este un singur Domn;” si: “Sa iubesti pe Domnul, Dumnezeuul tau, cu toata inima ta, cu tot sufletul tau, cu tot cugetul tau, si cu toata puterea ta”; iata porunca dintii. Iar a doua este urmatoarea: “Sa iubesti pe aproapele tau ca pe tine insuti.” Nu este alta porunca mai mare decit acestea”. Carturarul i-a zis: “Bine, Invatatorule. Adevarat ai zis ca Dumnezeu este unul singur, ca nu este altul afara de El, si ca a-L iubi cu toata inima, cu tot cugetul, cu tot sufletul, si cu toata puterea, si a iubi pe aproapele ca pe sine, este mai mult decit toate arderile de tot si decit toate jertfele”. Isus a vazut ca a raspuns cu pricepere si i-a zis: “Tu nu esti departe de Imparatia □ lui Dumnezeu” (Marcu 12:26-34).

Am putea spune ca Noul Testament implineste Vechiul Testament in sensul ca el selecteaza eternul de temporar, inlatura prevederile Legii care nu si-au avut decit un caracter trecator, fiind date doar din cauza impietririi inimii umane, si preia ceea ce fusese cu valoare morala divina, adincind si amplificind aceste principii morale si facindu-le si mai patrunzatoare decit in vechime. Acest proces a fost vizibil in celebra “predica de pe munte” a Domnului Isus, in care Mintuitorul a declarat ca El n-a venit ca sa strice Legea, ci ca s-o implineasca. In discursul Sau, Domnul Isus preia percepte ale legii morale si le da dimensiuni noi, adincindu-le si marindu-le eficacitatea.

Noul Testament declara categoric ca Legea nu a fost data oamenilor spre mintuirea lor. Ea a fost doar un indrumator spre Hristos, o umbra a lucrurilor viitoare. Nimeni nu poate fi mintuit prin faptele Legii. Daca asa ceva ar fi fost posibil, Hristos n-ar mai fi trebuit sa vina si sa moara. Perceptele Legii pretind perfectiune si fiinta umana nu este capabila sa o produca. Hristos si apostolii ne-au invatat ca Legea nu poate duce la neprihanire. Nevinovatia ceruta spre mintuire nu poate fi capatata decit printr-o lucrare nemijlocita a harului divin. Dumnezeu este gata astazi sa-l declare nevinovat pe orice om care-si pune nadejdea in lucrarea rascumparatoare savirsita de Domnul Isus la cruce. Ratiunea pentru care a fost data Legea este asadar:

(1) sa trezeasca in ne-crestini o constienta a starii de pacat si pacatosenie, o panica a falimentului si o tinjire dupa harul iertarii divine, si pentru a-l face pe acest om sa-L primeasca cu bucurie pe Isus Hristos, asa cum este El prezentat in slavita Evanghelie a Domnului nostru;

(2) sa-i serveasca oricarui copil al lui Dumnezeu drept calauza inspre o viata de neprihanire traita dupa placul lui Dumnezeu si sa cladeasca o viata de marturie care sa-L proslaveasca pe Domnul. In Noul Testament, Legea ramine un “punct de control” in care ne putem cerceta asemanarea noastra cu Hristos si maturizarea caracterului sfinteniei noastre.

Datoria Bisericii de astazi este sa scoata in evidenta sfintenia lui Dumnezeu, asa cum este ea ilustrata in prevederile Legii, spre a scoate in relief falimentul moral al lumii si nevoia tuturor dupa harul si iertarea aduse de Hristos prin Evanghelie. Orice predicare a Legii inasa, are nevoie de o intelegere profunda a revelatiei progresive a lui Dumnezeu si o incununare cu acest extraordinar mesaj al harului. Biserica trebuie sa stie sa selecteze temporarul cu caracter national Iudaic destinat exclusiv pentru Israel, de continutul moral etern valabil. Singura autoritate care ne poate ajuta in acest proces este invatatura scrierilor Nou Testamentale.

Biserica nu are autoritatea de a adauga la scrierile Noului Testament. Porunca Domnului din Matei 23 este categorica in aceasta privinta. In acest text, Domnul Isus ii mustra pe carturari si farisei pentru ca au adaugat datinile lor la Cuvintul lui Dumnezeu. Invatatorii Bisericii crestine trebuie sa ramina mereu in perimetrul sfint al principiului: “Este scris: ...”. Revelatia primita prin Hristos si explicata noua prin apostoli trebuie sa ramina ultima noastra autoritate in probleme de crez si de practica.

Libertatea calauzirii personale “prin Duhul” este norma generala a crestinismului (1 Ioan 2:20, 27). In afara de aceasta, Noul Testament ne spune ca orice crestin este dator sa se supuna anumitor prevederi legale care reglementeaza viata statului (Rom. 13:1), viata familiei (Efes. 6:1; Col. 3:20) si Bisericii (Mat. 18:15-20; Evrei 13:17).

Legea suprema a Noului Testament este legea iubirii. Toate celelalte activitati si motivatii trebuiesc examinate si subordonate ei (Mat. 22:36-40; Marcu 12:28-31; Rom. 13:8-10; Iacov 2:8; Galat. 5:13, 14, etc.).

12. ZIUA DOMNULUI

Un aspect particular al legii lui Dumnezeu este separarea unei zile din saptamina pentru odihna si inchinaciune. In Vechiul Testament identificarea zilei de odihna (sabat) cu cea de a saptea zi a saptaminii a fost motivata de faptul ca insusi Dumnezeu s-a “odihnit” in cea de a saptea zi a creatiei (Gen. 2:3; Exod 20:10, 11; 31:16, 17).

Acest ciclu de sapte (septimal) este mentionat in Biblie si in legatura cu alte masuratori istorice (Gen. 7:4, 10; 8:10, 12; 29:27, 28). Cea dintii mentionare a zilei de Sabat a fost in legatura cu daruirea manei (Exod 16:5, 21-30). Ziua de Sabat a fost inclusa si in cele zece porunci date de Dumnezeu pe muntele Sinai (Exod 20:8).

Cartea lui Neemia ne spune ca cel care a instaurat ziua de Sabat in Israel a fost Moise (Neemia 9:14). Profetul Ezechiel scrie si el ca Sabatul a venit prin Moise (Ezec. 20:10-12).

Pazirea Sabatului a fost o indatorire sfinta in Israel. Pentru calcarea poruncii privitoare la Sabat era prevazuta pedeapsa cu moartea (Num. 15:32- 36).

Sabatul evreiesc a fost tinut

(1) ca o zi in cinstea Domnului, ca un semn vesnic al Legamintului stabilit intre Iehova si evrei (Exod 31:17);

(2) ca o zi de odihna pentru om, astfel ca toata familia sa aiba o zi de partasie si odihna (Deut. 5:12-14);

(3) ca o zi nationala de aducere aminte a felului minunat in care Dumnezeu i-a scos pe evrei din robia egipteana (Deut. 5:15).

De-a lungul istoriei lui Israel, lideri ca Amos (Amos 8:5), Isaia (Isaia 56:2, 4; 58:13), Ezechiel (Ezec. 20:12-24; 43:6), Ieremia (Ier. 17:21-27), si Neemia (Neemia 10:31; 13:15-22) au insistat ca evreii sa pazeasca nu numai "slova" Sabatului, ci si spiritul in care a fost dat el.

In perioada de timp dintre vremea lui Ezra si vremea Domnului Isus, traditia legalismului evreiesc impovarase Sabatul cu o multime de restrictii ridicole care despicau firul de par in patru. "Misna" iudaica, adaugirile la Vechiul Testament, pastreaza in textul ei nu mai putin de 39 de restrictii adaugate odihnei de Sabat. Aceste adaugiri nu au avut nici o valoare in ochii Domnului Isus. Este adevarat ca El a respectat Sabatul biblic, ducindu-se in mod regulat la sinagoga (Luca 4:16), dar la fel de adevarat este si faptul ca El a preferat sa calce uneori poruncile traditionale, proclamind valoarea omului deasupra importantei Sabatului (Mat. 12:1-14; Marcu 2:23- 3:6; Luca 6:1-11; 13:10-17; 14:1-6; Ioan 5:1-18; 7:23; 9:16). Domnul Isus a fost atit de categoric incit S-a declarat pe Sine "Domn al Sabatului" (Marcu 2:28; Mat. 12:8; Luca 6:5), asumindu-si libertatea de a proceda cum crede El de cuviinta in ziua de Sabat. Este interesant ca toate cele zece porunci au fost reafirmate si reasezate de Hristos in Biserica, cu exceptia aceleia privitoare la Sabat (Mat 12:12; Luca 6:11; Marcu 2:27).

Mai mult, in invatatura Sa, Domnul Isus a recomandat subordonarea Sabatului in fata lucrarilor facute in favoarea omului:

"Isus a plecat de acolo si a intrat in sinagoga. Si iata ca in sinagoga era un om care avea o mina uscata. Ei, ca sa poata invinui pe Isus, L-au intreat: "Este ingaduit a vindeca in zilele de Sabat?" El le-a raspuns: "Cine este omul acela dintre voi care, daca are o oaie, si-i cade intr-o groapa, in ziua Sabatului, sa n-o apuce si s-o scoata afara? Cu cit mai de pret este deci un om decit o oaie? De aceea este ingaduit a face bine in zilele de Sabat" (Mat. 12:9-12).

"Intr-o zi de Sabat, s-a intimplat ca Isus trecea prin lanurile de griu. Ucenicii Lui smulgeau spice de griu, le frecau cu miinile, si le mincau. Unii dintre farisei le-au zis: "Pentru ce faceti ce nu este ingaduit sa faceti in ziua Sabatului?" Isus le-a raspuns: "Oare n-ati citit ce a facut David cind a flaminzit el si cei ce erau impreuna cu el? Cum a intrat in Casa lui Dumnezeu, a luat piinile pentru punerea inaintea Domnului, a mincat din ele si a dat si celor care erau cu el, macar ca nu era ingaduit sa le manince decit preotii?" Ii le zicea: "Fiul omului este Domn chiar si al Sabatului" (Luca 6:1-5).

"Apoi le-a zis: "Sabatul a fost facut pentru om, iar nu omul pentru Sabat" (Marcu 2:27).

Se pare ca Biserica primara a stat un timp la umbra asezamintelor mozaice si a cautat sa respecte si ziua de Sabat; in orice caz este evident ca ei au cautat sa foloseasca adunarile publice din zilele de Sabat pentru a patrunde in sinagogile evreiesti si a le dovedi ca Isus este Hristosul (Fapte 3:1; 13:14, 42, 44; 16:13; 18:4). Intre evrei si Biserica s-au iscat insa foarte repede controverse aprinse si apostolii au trebuit sa declare raspicat ca nici un crestin nu mai trebuie sa se supuna reglementarilor ceremoniale mozaice ca dieta alimentara, taierea imprejur, si Sabatul. Intr-o declaratie de socanta indiferenta, apostolul Pavel scrie:

"Unul socoteste o zi mai presus decit alta; pentru altul, toate zilele sint la fel. Fiecare sa fie deplin incredintat in mintea lui. Cine face deosebire intre zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire intre zile, pentru Domnul n-o face. Cine maninca, pentru Domnul maninca; pentru ca aduce multumiri lui Dumnezeu. Cine nu maninca, pentru Domnul nu maninca; si aduce si el multumiri lui Dumnezeu. In adevar, niciunul din noi nu traieste pentru sine, si niciunul din noi nu moare pentru sine (Rom. 14:5-7).

Aceste remarci au fost trimise unei Biserici in care este evident ca existau neintelegeri intre credinciosi deopotriiva de sinceri, dar deosebiti in atitudinile lor fata de asezamintele ceremoniale religioase. Este

clar ca apostolul nu manifesta nici un fel de preferinta fata de cele doua pozitii existente in Biserica. Insa atunci cind Pavel afla ca iudaizatorii umbra sa-i intoarca pe crestinii din Galatia sub jugul legii evreiesti, este evident ca el protesteaza vehement, mustrindu-i aspru pe cei sovaielnici:

“Ma mir ca treceti asa de repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos, la o alta Evanghelie. Nu doar ca este o alta Evanghelie; dar sint unii oameni care va tulbura, si voiesc sa rastoarne Evanghelia lui Hristos. Dar chiar daca noi insine sau un inger din cer ar veni sa va propovaduiasca o Evanghelie, deosebita de aceea pe care v-am propovaduit-o noi, sa fie anatema! Cum am mai spus, o spun si acum: daca va propovaduieste cineva o Evanghelie, deosebita de aceea pe care ati primit-o, sa fie anatema!”(Gal. 1:6-9).

Putin mai departe in epistola Pavel exclama:

“Voi paziti zile, luni, vremi si ani. Ma tem sa nu ma fi ostenit degeaba pentru voi” (Gal. 4:10-11).

Si inca:

“S marturisesc iarasi inca o data oricarui om care primeste taierea imprejur, ca este dator sa implineasca toata Legea. Voi care voiti sa fiti socotiti neprihaniti prin Lege, v-ati despartit de Hristos; ati cazut din har” (Gal. 5:3, 4).

Evanghelia ne spune ca Domnul Isus a fost rastignit in Vinerea Mare si ca a inviat dintre cei morti in dimineata zilei dintii a saptaminii, adica la trei zile dupa moartea Sa (Mat. 27:62 - “pregatire” este termentul grec pentru ziua de vineri; 28:1; Marcu 15:42; 16:1; Luca 23:54; 24:1; 24:7-21; Ioan 19:31, 42; 20:1, 19).

Fara a face din aceasta o dogma, se pare ca Biserica primara a inceput foarte repede sa sarbatoreasca ziua dintii a saptaminii ca “zi a Domnului” (Probabil amintita pe nume in Apoc. 1:10). La urma urmei, invierea a fost ziua in care s-au pus bazele Bisericii crestine. De exemplu, in capitolul 20 din cartea Faptele Apostolilor gasim ca Pavel si-a pregatit itinerarul in asa fel incit sa fie prezent la Cina Domnului care se lua in Troa in ziua dintii a saptaminii. O atenta studiere a pasajului va scoate la lumina faptul ca Pavel a sosit in Troa luni si aplecat de acolo exact peste o saptamina (Fapte 20:7). O alta dovada ca Biserica de la inceput se inchina in cea dintii zi a saptaminii se gaseste in 1 Corinteni 16. Pavel ii indeamna pe cei din Corint sa faca stringerea de ajutoare in cadrul adunarii din aceasta zi:

“In ziua dintii a saptaminii, fiecare din voi sa puna deoparte acasa ce va putea, dupa cistigul lui, ca sa nu se stringa ajutoarele cind voi veni eu” (1 Cor. 16:2).

Verbul folosit aici in limba greaca se aplica unei activitati repetate de “punere de o parte”. Cu alte cuvinte: ei trebuiau sa colecteze “in fiecare zi intii a saptaminii”, pentru ca stringerea sa nu se faca in pripa. Un alt text care ne vorbeste despre o stare care s-a repetat “duminica de duminica” este in Ioan 20. Aici ni se spune ca ucenicii se stringeau laolalta “in seara aceleiasi zile, cea dintii a saptaminii” (Ioan 20:19). Daca tinem seama de faptul ca la inceput crestinii au fost scosi din sinul comunitatilor de la sinagoga, nu este de mirare ca, pentru separare, ucenicii au ales sa se adune intr- o alta zi, iar cea mai potrivita zi pentru inchinaciune li s-a parut aceasta zi a aniversarii “invierii”. Istoria este plina de dovezi care ne arata ca in preajma anului 100 d.H., Biserica crestina se aduna in cea dintii zi a saptaminii. Pentru o usurare a intelegerii, vom merge inapoi in istorie incepind cu Constantin si ajungind in final la vremea apostolilor. Asa numitul *Codex Iustinianus* aparut in anul 321 d.H. mentioneaza urmatoarele:

“Toti magistratii, oamenii din popor si mestesugarii se vor opri din activitatile lor si se vor odihni in slavita Zi a Soarelui. Taranii insa, sint liberi sa lucreze chiar si in aceasta zi, deoarece, punerea grinelor in hambare sau ingrijirea viei nu poate sa astepte”(Joseph Cullen Ayer, *A Source Book for Ancien Church History* (New York: Scribners, 1913) pp. 284, 285).

Aceasta lege pare ca a fost data ca o inlesnire acordata crestinilor, desi prevederile ei nu par a fi prea stricte. Intr-o alta scriere, *Didache*, aparuta intre anii 120-180 d.H., in capitolul 14 gasim indrumarea urmatoare:

“In Ziua Domnului, cind sinteti adunati, dupa ce v-ati marturisit unii altora pacatele si v-ati iertat unii pe ceilalti, puteti fringe piinea impreuna. Sa nu ingaduiti nimanui care este inca in cearta cu aproapele sau sa ia parte cu voi, pentru ca lucrarea voastra sa fie sfinta” (Opera citata, p. 182).

Iustin (c. 100 - c.165 d.H.), cunoscut si sub numirea de Iustin Martirul din cauza mortii sale pentru Domnul, ne-a lasat o descriere deosebit de frumoasa a felului in care obisnuiau crestinii din preajma anului 150 sa se inchine:

“In ziua care se numeste “a Soarelui”, noi avem o intrunire a tuturor celor care locuiesc in cetate si in imprejurimi. Cind sintem impreuna, un timp citim memoriile apostolilor sau cite ceva din scrierile profetilor. Apoi, dupa ce inceteaza citirea, conducatorul adunarii ia cuvintul si ne mustra sau ne indeamna pe toti sa urmam exemplele de virtute. Dupa aceasta, ne ridicam toti in picioare si ne rugam pe rind. Asa cum am mai spus deja, dupa ce ne rugam sint aduse piinea, vinul si apa. Cel care conduce se roaga dupa cum poate el mai frumos, iar poporul incuvinteaza spunind: “Amin”. Elementele Euharistiei (Cina) sint impartite

si luate de cei prezenti, iar celor care nu sint de fata le sint trimise prin diaconi. Cei bogati, daca vor, daruiesc cit vor ei, si colecta este data in grija conducatorului adunarii. Din suma adunata sint apoi ajutati orfanii si vaduvele, cei aflati in lipsuri din cauza bolii sau din alte cauze, si robii sau strainii din mijlocul nostru; pe scurt, el imparte tuturor celor care au nevoie. Ziua Soarelui (duminica) este intr-adevar ziua in care noi toti ne tinem adunarile, caci in aceasta zi dintii a saptaminii Dumnezeu, a transformat intunerecul si materia facind lumea; si tot in aceasta zi a inviat si Domnul Isus dintre cei morti. Caci ei L-au rastignit in ziua premergatoare lui Saturn (vineri), iar in cea de dupa ziua lui Saturn (adica duminica) El li S-a aratat Apostolilor si ucenicilor Sai, invatindu-i lucrurile pe care vi le-am spus acum si noi voua spre luare aminte”(The Fathers of the Church, Vol. 6: Saint Justin Martyr, de Thomas B. Falls (New ork: Christian Heritage, Inc., 1949), pp.106, 107).

Ignatiu, care si-a scris lucrarea sa *Catre Magnesians* prin preajma anului 114 d.H., ii descrie astfel pe crestini:

“Ei nu mai tin Sabatele evreiesti, ci se inchina in Ziua Domnului, in care, prin El si prin moartea Lui, ne-a fost daruita viata ...”(The Fathers of the Church, Vol. I: The Apostolic Fathers (New York, 1947), p.99).

Aparuta cam prin anul 100 d.H., *Scrisoarea lui Barnabas*, careia in ciuda titlului nu i se cunoaste cu certitudine autorul, ni-L prezinta pe Dumnezeu spunind:

“Sabatele de acum nu mai sint dupa voia Mea, dar (Sabatul) pe care vi l-am dat, este placut Mie, caci in el am pus capat tuturor ostenelelor, si la inceputul celei de a opta zi am facut un nou inceput pentru o lume noua. Prin urmare, sa sarbatoriti cea de a opta zi, in care a inviat Hristos, li S-a aratat oamenilor si apoi s-a inaltat la cer” (Idem, p.216).

Expresia “Ziua Domnului” este folosita si de apostolul Ioan in Apocalipsa 1:10.

Putem spune deci ca avem dovezi ca ziua de inchinaciune a Bisericii primare a fost cea dintii zi a saptaminii, numita de Constantin in anul 321 d.H.: “Ziua Soarelui”, de *Didache* la jumatatea primului secol: “Ziua Domnului” (Domini dei = Duminica), de Iustin in anul 150 d.H.: “Ziua Soarelui”, de Ignatiu in anul 114 d.H.: “Ziua Domnului”, de Barnabas in anul 100 d.H.: “cea de a opta zi” si de apostolul Ioan in anul 96 d.H.: “Ziua Domnului”.

Noul Testament nu incearca in nici un fel sa identifice care lucrari sint potrivite pentru ziua Domnului, sau “duminica”. El spune insa ca un crestin a iesit de sub robia restrictiilor mozaice si ca el este scutit de forme sau ceremoniale sabatice. Crestinii s-au obisnuit sa respecte si ei tot o zi din sapte, dedicind-o proslavirii lui Dumnezeu, misiunii crestine si odihnirii trupului. Dumnezeu l-a facut pe om in asa fel ca el sa aiba nevoie de o zi de odihna. Dumnezeu, care tine seama de aceasta nevoie a omului, a instituit in Vechiul Testament o astfel de zi si a supus-o la restrictii severe.

Sub noua administratie a lucrarii Duhului Sfint, restrictiile adaugate zilei de odihna au fost inlaturate, dar aceasta n-a insemnat ca Biserica n-a considerat de bine sa puna de o parte o zi din sapte pentru adunarea sfintilor, pentru proslavirea Domnului si pentru odihna trupului.

Respectind o astfel de zi, crestinii din toate veacurile au marturisit impotriva secularismului si impotriva materialismului. Inca de pe la anul 200 d.H., Tertulian s-a impotrivit celor ce lucrau duminica.

Crestinii tin ziua Domnului de buna voie (nu ascultind de vreo lege), cu bucurie (nu ca pe o greutate care-i apasa), folosind-o deopotriva si pentru odihna trupului si pentru inaltarea sufletului. Trebuie spus insa apasat ca in crestinism nu exista nici un fel de prevederi ceremoniale si ca in nici un fel Hristos nu ne-a schimbat Sabatul, cu toate obligatiile lui, in ziua de duminica. Continuind ceea ce credem ca a fost o practica apostolica si adaptindu-ne la existenta calendarelor si a zonelor diferite de timp de pe glob, noi respectam ziua de duminica in cinstea Domnului si spre amintirea invierii Sale.

IV. DUMNEZEU SFINTITORUL

[*Inapoi la Cuprins*](#)

1. Pneumatologie

Dupa ce am aruncat o privire asupra dificilului subiect al “trinitatii” intr-unul din capitolele anterioare, ne vom concentra acum atentia asupra felului in care ne vorbeste Scriptura despre cea de a treia persoana a trinitatii: “Duhul Sfint”. Cea de a doua afirmatie din cartea Genezei este urmatoarea:

“Si Duhul lui Dumnezeu se misca pe deasupra apelor” (Gen. 1:2).

Aceasta este cea dintii mentionare a Duhului Sfint in Biblie. In legatura cu relatia dintre Duhul Sfint si procesul creatiei, Iov afirma: “Suflarea Lui insenineaza cerul” (Iov 26:13) (“a impodobit cerurile” - in original).

Exista o relatie directa intre prezenta Duhului si existenta vietii. Iata ce declara Dumnezeu in fata totalei depravari a omului, pe vremea lui Noe: “Duhul Meu nu va raminea pururea in om, caci si omul nu este decit carne pacatoasa: totusi zilele lui vor fi de o suta doua zeci de ani” (Gen. 6:3). Verbul din limba ebraica tradus aici prin “nu va raminea” sau “nu se va lupta” poate avea si intelesul de “a judeca” sau “a stapini”. Ideea textului este ca fiinta umana a decazut in asa masura sub dominarea firii pamintesti si a poftelor incit nu mai are

nici un rost ca Duhul lui Dumnezeu sa mai incerce sa recapete stapinirea asupra launtrului uman. Singura solutie ramasa atunci a fost distrugerea totala a omenirii printr-o pedeapsa de proportii cataclismice: potopul.

O alta lucrare a Duhului Sfint in Vechiul Testament este asociata cu priceperea supranaturala daruita de Dumnezeu lui Betaleel cu ocazia construirii cortului intilnirii. Iata ce declara Dumnezeu:

“L-am umplut cu Duhul lui Dumnezeu, i-am dat un duh de intelepciune, pricepere, si stiinta pentru tot felul de lucrari, i-am dat putere sa nascoceasca tot felul de lucrari mestesugite, sa lucreze in aur, in argint si in arama, sa sape in pietre si sa le lege, sa lucreze in lemn, si sa faca tot felul de lucrari” (Exod 31:3-5).

Tot prin Duhul Sfint, Dumnezeu a ridicat in Israel niste izbavitari din vremuri grele, numiti si Judecatori. Din numarul acestora au facut parte Ghedeon (Jud. 6:34), Iefta (Jud. 11:29) si Samson (Jud. 14:19; 15:14, etc). Acelasi Duh Sfint este amintit in citeva pasaje ca fiind sursa inspiratiilor profetice (Num. 11:29; 1 Sam. 10:6, 10).

Desi multi comentatori sint de parere ca in vremea Vechiului Testament numai anumiti oameni alesi sa activeze ca imparati, profeti, judecatori si preoti au avut Duhul Sfint, exista referinte in textul Scripturii care ne fac sa credem ca o anumita masura de lucrare a Duhului Sfint s-a rasfrint continuu asupra tuturor copiilor lui Israel. In zguduitoarea rugaciune de pocainta rostita de Ezra citim:

“In indurarea Ta fara margini, nu i-ai parasit in pustie, si stilpul de nor n-a incetat sa-i calauzeasca ziua pe drum, nici stilpul de foc sa le lumineze noaptea drumul, pe care aveau sa-l urmeze. Le-ai dat Duhul Tau cel bun, ca sa-i faca intelepti; n-ai indepartat mana Ta de la gura lor, si le-ai dat apa sa-si potoleasca setea” (Neemia 9:19-20).

Caracterul omniprezent al Duhului Sfint este exprimat cum nu se poate mai frumos in continutul psalmului 139

“Unde ma voi duce departe de Duhul Tau,
si unde voi fugi departe de Fata Ta?
Daca ma voi sui in cer, Tu esti acolo;
daca ma voi culca in locuinta mortilor,
iata-Te si acolo;
daca voi lua aripile zorilor,
si ma voi duce sa locuiesc la marginea marii,
si acolo mina Ta ma va calauzi,
si dreapta Ta ma va apuca.
Daca voi zice:

“Cel putin intunerecul ma va acoperi,
si se va face noapte lumina dimprejurul meu!”
Iata ca nici chiar intunerecul nu este intunecos pentru Tine;
ci noaptea straluceste ca ziua,
si intunerecul ca lumina” (Ps. 139 7-12).

O alta referinta despre Duhul Sfint in Vechiul Testament se poate gasi in profetiile mesianice. Iata ce a fost implinit peste ani in persoana Domnului Isus:

“Apoi o Odrasla va iesi din tulpina lui Isai,
si un Vlastar va da din radacinile lui.
Duhul Domnului Se va odihni peste El,
duh de intelepciune si de pricepere,
duh de sfat si de tarie,
duh de cunostinta si de frica de Domnul.
Placerea Lui va fi frica de Domnul” (Isaia 11:1-3).

Si inca:

“Duhul Domnului Dumnezeu este peste Mine,
caci Domnul M-a uns sa aduc vesti bune celor nenorociti:
El; M-a trimes sa vindec pe cei cu inima zdrobita,
sa vestesc robilor slobozenia
si prinsilor de razboi izbavirea;
sa vestesc un an de indurare al Domnului,
si o zi de razbunare a Dumnezeului nostru;
sa mingii pe toti cei intristati;
sa dau celor intristati din Sion,
sa le dau o cununa imparateasca in loc de cenusa,
un untdelemn de bucurie in locul plinsului,
o haina de lauda in locul unui duh mihnit,
ca sa fie numiti: “terebinti ai neprihanirii”,
“un sad al Domnului ca sa slujeasca spre slava Lui” (Isaia 61:1-3).

Este bine sa tinem minte ca toti crestinii de astazi citesc Vechiul Testament in lumina deplinei revelatii a Noului Testament si pot pricepe in textul Scripturii lucruri neintelese de cei din vechime. Nu trebuie sa credem ca pentru Iudei personalitatea Duhului Sfint era la fel de evidenta ca si pentru crestinii din Biserica. Acolo unde noi astazi gasim referiri la Duhul Sfint, cei din Israel vedeau adesea numai un fel de aluzii la Dumnezeu sau la actiunile Sale. Suflarea unui om este doar un produs al fiintei lui si tot asa prin Duhul lui Dumnezeu evreii nu intelegeau decit o dovada a prezentei lui Dumnezeu in anumite actiuni sau situatii.

Cind ne apropiem de continutul Noului Testament, lumina revelatiei divine devine mult mai patrunzatoare si personalitatea Duhului Sfint, ca cea de a treia persoana distincta a Sfintei Treimi, ne apare in toata frumusetea Sa. Noul Testament ne spune ca Duhul Sfint calauzeste (Ioan 16:13; Rom. 8:14), comunica (Apoc. 2:7), cerceteaza (1 Cor. 2:10), mijloceste in rugaciune (Rom. 8:26, 27), regenereaza (Ioan 3:5, 6; Tit 3:5), marturiseste despre Hristos (Ioan 15:26), da invatatura (Ioan 14:26), calauzeste Biserica (Fapte 13:2), convinge de pacat (Ioan 16:7-11), imputerniceste pentru anumite slujbe in Biserica (Fapte 20:28), daruieste daruri spirituale (1 Cor. 12:7-9) si poate fi intristat prin pacat (Efes. 4:30). Astfel de activitati pot fi infaptuite numai de catre o persoana.

In ce priveste puterea de convingere pe care o poate exercita Duhul Sfint asupra oamenilor, iata ce ne spune Domnul Isus:

“Totusi, va spun adevarul: “Va este de folos sa Ma duc; caci daca nu Ma duc Eu, Mingietorul nu va veni la voi; dar daca Ma duc, vi-L voi trimete. Si cind va veni El, va dovedi lumea vinovata in ce priveste pacatul, neprihanirea si judecata.

In ce priveste pacatul: fiindca ei nu cred in Mine;

in ce priveste neprihanirea: fiindca Ma duc la Tatal si nu Ma veti mai vedea;

in ce priveste judecata: fiindca stapinitorul lumii acesteia este judecat” (Ioan 16:7-11).

Despre lucrarea de regenerare citim:

“Adevarat, adevarat iti spun, ca, daca nu se naste cineva din apa si din Duh, nu poate sa intre in Imparatia lui Dumnezeu. ... Vintul sufla incotro vrea, si-i auzi vuietul; dar nu stii de unde vine, nici incotro merge. Tot asa este cu oricine este nascut din □

Duhul” (Ioan 3:5-8).

Despre aceiasi lucrare scrie si Pavel, care ne spune ca Dumnezeu nu ne-a mintuit “pentru faptele facute de noi in neprihanire, ci pentru indurarea Lui, prin spalarea nasterii din nou si prin inoirea facuta de Duhul Sfint, pe care L-a varsat din belsug peste noi, prin Isus Hristos, Mintuitorul nostru” (Tit 3:5).

Noul Testament ne spune ca Duhul Sfint este acela care-i adauga pe oameni la Biserica, convingindu-i mai intii de starea lor de vinovatie si pregatindu-i pentru primirea mintuirii prin credinta in Isus si dindu-le apoi ungera sfinta:

“Caci dupa cum trupul este unul si are mai multe madulare, si dupa cum toate madularele trupului, macar ca sint mai multe, sint un singur trup, tot asa este si Hristos. Noi toti, in adevar, am fost botezati de un singur Duh, ca sa alcatuim un singur trup, fie Iudei, fie Greci, fie robi, fie slobozi, si toti am fost adapati dintr-un singur Duh” (1 Cor. 12:12-13).

Nicaieri nu intilnim in Noul Testament convertiti la Hristos care sa mai astepte inca o lucrare a Duhului Sfint. Nu exista crestini care sa nu fi primit inca Duhul si nimeni nu poate zice Hristos este Domnul decit prin Duhul Sfint. Pavel afirma ca “daca n-are cineva Duhul lui Hristos, nu este al Lui” (Rom. 8:9).

Noul Testament cuprinde foarte multe pasaje care ne vorbesc despre □ lucrarea de sfintire pe care o face Duhul Sfint. In epistola sa catre □ Galateni, Pavel scrie:

“Zic dar: “Umblati cirmuiti de Duhul, si nu impliniti poftele firii pamintesti. Caci firea pamintasca pofteste impotriva Duhului, si Duhul impotriva firii pamintesti: sint lucruri potrivnice unele altora, asa ca nu puteti face tot ce voiti. Daca sinteti calauziti de Duhul, nu sinteti sub Lege. ... Rosta Duhului, dimpotriva, este: dragostea, bucuria, pacea, indelunga rabdare, bunatatea, facerea de bine, credinciosia, blindetea, infrinarea poftelor. Impotriva acestor lucruri nu este lege. Cei ce sint ai lui Hristos Isus, si-au rastignit firea

paminteasca impreuna cu patimile si poftele ei. Daca traim prin Duhul sa si umblam prin Duhul” (Gal. 5:16-25).

Inainte de rastignirea Sa, Domnul Isus le-a facut ucenicilor o promisiune: “V-am spus aceste lucruri cit mai sint cu voi. Dar Mingiietorul, adica Duhul Sfint, pe care-L va trimite Tatal in Numele Meu, va va invata toate lucrurile si va va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu” (Ioan 14:25-26).

Iar apostolul Pavel le scrie credinciosilor din Corint:

“Lucruri pe care ochiul nu le-a vazut, urechea nu le-a auzit si la inima omului nu s-au suit, asa sint lucrurile pe care le-a pregatit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc.”

“Noua insa Dumnezeu ni le-a descoperit prin Duhul Sau. Caci Duhul cerceteaza totul, chiar si lucrurile adinci ale lui Dumnezeu ... Si vorbim despre ele nu cu vorbiri invatate de la intelepciunea omeneasca, ci cu vorbiri invatate de la Duhul Sfint, intrebuintind o vorbire duhovniceasca pentru lucrurile duhovnicesti.”

“Dar omul firesc nu primeste lucrurile Duhului lui Dumnezeu, caci, pentru el, sint o nebunie; si nici nu le poate intelege, pentru ca trebuiesc judecate duhovniceste. Omul duhovnicesc, dimpotriva, poate sa judece totul, si el insusi nu poate fi judecat de nimeni. Caci “cine a cunoascut gindul Domnului, ca sa-I poata da invatatura?” Noi avem insa gindul lui Hristos” (1 Cor. 2:9-16).

Apostolii Domnului au avut convingerea ferma ca fiecare crestin este invatat direct de Duhul Sfint si poate fi instruit in tainele cunoasterii voii lui Dumnezeu. Pavel scrie:

“Cit despre dragostea frateasca, n-aveti nevoie sa va scriem; caci voi singuri ati fost invatati de Dumnezeu sa va iubiti unii pe altii” (1 Tesal. 4:9).

Iar apostolul Ioan adauga:

“V-am scris aceste lucruri in vederea celor ce cauta sa va rataceasca. Cit despre voi, ungerea pe care ati primit-o de la El, ramine in voi, si n-aveti trebuinta sa va invete cineva; ci, dupa cum ungerea Lui va invata despre toate lucrurile si este adevarata, si nu este o minciuna, ramineti in El, dupa cum v-a invatat ea” (1 Ioan 2:26-27).

Noul Testament il prezinta pe fiecare crestin ca fiind un obiect al dragostei si milei lui Dumnezeu, uns cu ungerea Duhului Sfint, aflat sub lucrarea de sfintire si de imputernicire a Duhului, si putind fi sigur de o mintuire desavirsita si vesnica. Altfel spus, Dumnezeu si-a pus sigiliul de proprietate asupra tuturor celor pe care i-a chemat in Imparatia Sa prin faptul ca le-a dat Duhul si darurile Sale (Rom. 8:23; 2 Cor. 1:22; 5:5; Efes. 1:14; 4:30).

2. Caracterul universal al Evangheliei

Teologii vorbesc uneori despre un anumit “legamint al rascumpararii”, prin care Dumnezeu si Domnul Isus au hotarit “intruparea” Fiului pentru rascumpararea omenirii. Acest plan dumnezeiesc a fost alcatuit “inainte de intemeierea lumii” (1 Petru 1:20).

Legamintul harului

Pe de alta parte, “legamintul harului” sau “Noul Legamint” este definit ca o hotarire pornita din Dumnezeu insusi conform careia El se angajeaza fata de omenire sa-i mintuiasca pe toti aceia care-si pun credinta si nadejdea in El. Promisiunea legata de acest legamint este accesul in familia lui Dumnezeu, posibilitatea de a deveni un copil al Domnului si toate binecuvintarile care deriva din aceasta noua pozitie (Ier. 31:31-34). Singura conditie care trebuie indeplinita de om pentru intrarea in legamintul harului este credinta sincera care rezulta intr-o totala ascultare fata de Dumnezeu (Rom. 4; Gal. 3:6-18). Desi a fost aratat in totala lui frumusetate abia in Noul Testament, acest “Legamint al harului” a fost prefatat de alte actiuni pe care le-a intreprins Dumnezeu de-a lungul istoriei. Astfel, legamintul incheiat cu Noe, al carui semn este curcubeul asezat in nor, a fost tot o actiune a harului (Gen. 6:18; 9:1-17). La fel si legamintele incheiate cu Avraam (simbolizat prin taierea imprejur) (Gen. 12:2, 3; 15:18; 17:2, 9-14), Isaac si Iacov (Exod 3:6). Tot harul a facut ca Dumnezeu sa se hotarasca sa aleaga dintre toate popoarele un neam care sa fie “al Lui” (Exod 24:7, 8). Semnul legamintului dintre Dumnezeu si Israel este Sabatul (Exod 31:12-17).

Spre deosebire de toate legamintele anterioare, “legamintul cel nou” a fost pecetluit cu insusi singele Domnului Isus si se adreseaza fara deosebire tuturor oamenilor. El se ofera sa-i faca pe cei credinciosi dintre evrei si pe cei credinciosi dintre Neamuri un popor nou, “al credintei”. Faptul ca Iudeii si Neamurile vor alcatui in vremea noastra Biserica a fost tinut ascuns de Dumnezeu in celelalte veacuri (Efes. 3:4). Aceast mesaj a fost numit de Pavel “taina tinuta ascunsa de veacuri” si descoperita acum in Noul Testament. Proorocii Vechiului Testament, desi au vorbit uneori despre mintuirea unora dintre Neamuri, n-au putut pricepe ce vremuri avea in vedere Dumnezeu atunci cind vorbea prin ei despre astfel de lucruri (1 Petru 1:10-12).

Legamintul cel nou a fost intrucitva profetit in Vechiul Testament (Ier. 31:31), a fost inaugurat de Hristos (Evrei 8:6-13; 10:14-23; 12:24; 1 Ioan 2:27) si are caracter vesnic (Evrei 13:20).

O mintuire pentru toti

Scriptura ne invata ca Hristos a murit pentru toata lumea, “pentru toti”, si ca Dumnezeu porunceste astazi oamenilor de pretutindeni sa se pocaiasca si sa creada in Evanghelie ca sa fie mintuiti. Biblia declara ca toti oamenii sint pierduti, nu din cauza lui Dumnezeu, ci din cauza ca fiecare dintre ei a ales varianta pacatului si a impotrivirii fata de Creator.

Este adevarat ca in Biblie exista si pasaje care, luate separat, ar parea ca indica faptul ca , pe unii, Dumnezeu i-a predestinat pentru pedeapsa, ca in cazul lui Iuda despre care ni se spune ca “s-a dus la locul lui” (Fapte 1:25) fiind “fiul pierzarii” “ca sa se implineasca Scriptura” (Ioan 17:12). Tot astfel in 1 Petru gasim scris despre cei rai ca ei “n-au crezut Cuvintul si la aceasta sint rinduiti” (1 Petru 2:8). In Berkeley Version of the New Testament, dr. Gerrit Verkuyl adauga textului citat mai sus un scurt comentariu: “Cei necredinciosi se vor poticni intotdeauna; aceasta este o lege eterna” (p. 596). Cu alte cuvinte, Dumnezeu a rinduit caderea tuturor celor care refuza Evanghelia Domnului Isus Hristos. Cazurile obscure din anumite pasaje ale Bibliei trebuiesc judecate intotdeauna in lumina mesajului general al Bibliei. Chiar si Vechiul Testament declara ca Dumnezeu nu vrea pieirea nimanui:

“Doresc Eu moartea pacatosului? zice Domnul, Dumnezeu. Nu doresc Eu mai degraba ca el sa se intoarca de pe caile lui si sa traiasca?” (Ezec. 18:23)

“Caci Eu nu doresc moartea celui ce moare, zice Domnul Dumnezeu. Intoarceti-va dar la Dumnezeu si veti trai” (Ezec. 18:32).

“Spune-le: “Pe viata Mea, zice Domnul Dumnezeu, ca nu doresc moartea pacatosului, ci sa se intoarca de la calea lui si sa traiasca. Intoarceti-va, intoarceti-va de la calea voastra cea rea! Pentru ce vreti sa muriti voi, casa lui Israel?” (Ezec. 33:11).

In Noul Testament, Pavel afirma ca Dumnezeu “voieste ca toti oamenii sa fie mintuiti si sa vina la cunostinta adevarului” (1 Tim. 2:4). Iar Petru ne asigura ca Dumnezeu este plin de rabdare fata de oameni “si doreste ca niciunul sa nu piara, ci toti sa vina la pocainta” (2 Petru 3:9).

Ca o expresie a acestei dorinte a lui Dumnezeu ca toti oamenii sa fie mintuiti, mesajul predicilor Domnului Isus a fost:

“S-a implinit vremea, si Imparatia lui Dumnezeu este aproape. Pocaiti- va si credeti in Evanghelie” (Marcu 1:15).

Fagaduinta pe care o face Domnul prin Evanghelie este ca “oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu, in veac nu-i va fi sete; ba inca apa, pe care i-o voi da Eu, se va preface in el intr-un izvor de apa, care va tisni in viata vesnica” (Ioan 4:14).

Iata ce le declara Pavel celor din Atena:

“Dumnezeu nu tine seama de vremurile de nestiinta, ci porunceste acum tuturor oamenilor de pretutindenii sa se pocaiasca; pentru ca a rinduit o zi in care va judeca lumea dupa dreptate, prin Omul pe care L-a rinduit pentru aceasta si despre care a dat tuturor oamenilor o dovada netagaduita prin faptul ca L-a inviat din morti ...” (Fapte 17:30- 31).

Chemarea Domnului Isus este indreptata catre toti:

“Veniti la Mine, toti cei truditi si impovarati si Eu va voi da odihna. Luati jugul Meu asupra voastra si invatati de la Mine, caci Eu sint blind si smerit cu inima; si veti gasi odihna pentru sufletele voastre. Caci jugul Meu este bun si sarcina Mea este usoara” (Mat. 11:28-30).

Noul Testament ii proclama pe crestini drept “ambasadori” ai lui Hristos:

“Noi dar, sintem trimisi imputerniciti ai lui Hristos; si ca si cum Dumnezeu ar indemna prin noi, va rugam fierbinte, in Numele lui Hristos: “Impacati-va cu Dumnezeu!” (2 Cor. 5:20)

Unul dintre ultimele mesaje ale Scripturii spune:

“Duhul si Mireasa zic: “Vino!” Si cine aude, sa zica: “Vino!” Si celui ce ii este sete sa vina; cine vrea sa ia apa vietii fara plata!” (Apoc. 22:17)

Una dintre cele mai frumoase exprimari ale iubirii lui Dumnezeu pentru toti oamenii se gaseste in cea de a patra Evanghelie:

“Fiindca atat de mult a iubit Dumnezeu lumea, ca a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede in El, sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Dumnezeu, in adevar, n-a trimis pe Fiul Sau in lume ca sa judece lumea, ci ca lumea sa fie mintuita prin El. Oricine crede in El, nu este judecat; dar cine nu crede, a si fost judecat, pentru ca n-a crezut in Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu” (Ioan 3:16-18).

“Adevarat, adevarat va spun , ca cine asculta cuvintele Mele si crede in Cel ce M-a trimis, are viata vesnica, si nu vine la judecata, ci a trecut din moarte la viata” (Ioan 5:24).

3. Alegerea

Noul Testament ne spune in citeva locuri faptul ca Dumnezeu i-a ales pe crestini si i-a predestinat (“hotarit mai dinainte”) prin vointa Lui suverana ca sa primeasca viata vesnica. Apostolul Pavel exclama:

“Binecuvintat sa fie Dumnezeu, Tatal Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvintat cu tot felul de binecuvintari duhovnicesti, in locurile ceresti, in Hristos. In El, Dumnezeu ne-a ales inainte de intemeierea lumii, ca sa fim sfinti si fara prihana inaintea Lui, dupa ce in dragostea Lui, ne-a rinduit mai dinainte sa fim infiati prin Isus Hristos, dupa buna placere a voiei Sale, spre lauda slavei harului Sau, pe care ni L-a dat in Prea iubitul Lui” (Efes. 1:3-6).

Dumnezeu are in lumea de azi “alesi”. Iata ce a spus Domnul Isus, anuntindu-le ucenicilor vremurile grele care vor veni:

“Si daca zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scapa; dar din pricina celor alesi, zilele acelea vor fi scurtate. Atunci daca va va spune cineva: “Iata Hristosul este aici, sau acolo” sa nu-l credeti. Caci se vor scula Hristosi mincinosi si prooroci mincinosi; vor face semne mari si minuni, pina acolo incit sa insele, daca va fi cu putinta, chiar si pe cei alesi” (Mat. 24:22-24).

Iar in legatura cu revenirea Sa, Domnul a spus:

“Atunci se va arata in cer semnul Fiului omului, toate semintiile pamintului se vor boci, si vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere si cu o mare slava. El va trimete pe ingerii Sai cu trimbata rasunatoare, si vor aduna pe alesii Lui din cele patru vinturi, de la o margine a cerurilor pina la cealalta” (Mat. 24:30- 31).

Invatindu-i pe ucenici cum sa staruiasca in rugaciune, Domnul le-a zis:

“Si Dumnezeu nu va face dreptate alesilor Lui, care striga zi si noapte catre El, macar ca zaboveste fata de ei?” (Luca 18:7)

Apostolul Pavel ii numeste adeseori pe crestini “alesi” ai Domnului:

“Cine va ridica pira impotriva alesilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela care ii socoteste neprihaniti!” (Rom. 8:33)

“Astfel dar, ca niste alesi ai lui Dumnezeu, sfinti si prea iubiti, imbracati-va cu o inima plina de indurare, cu bunatate, cu smerenie, cu blindete, cu indelunga rabdare” (Col. 3:12).

Pavel aminteste despre cei alesi si atunci cind se prezinta pe sine:

“Pavel, rob al lui Dumnezeu, si apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu credinta alesilor lui Dumnezeu si cunostinta adevarului, care este potrivit cu evlavia” (Tit 1:1).

Petru ii numeste pe crestinii dintre evrei “alesi”:

“Petru, apostol al lui Hristos, catre alesii care traiesc ca straini imprastiati prin Pont, Galatia, Capadocia, Asia si Bitinia” (1 Petru 1:1).

In cea dintii epistola catre cei din Tesalonic, Pavel scrie:

“Stim, frati prea iubiti de Dumnezeu, alegerea voastra...” (1 Tesal. 1:4).

Petru foloseste aceeasi terminologie cind scrie:

“De aceea, fratilor, cautati cu atit mai mult sa va intariti chemarea si alegerea voastra; caci, daca faceti lucrul acesta nu veti aluneca niciodata. In adevar, in chipul acesta vi se va da din belsug intrare in Imparatia vesnica a Domnului si Mintuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 1:10-11).

Petru mai foloseste si un alt termen din limba greaca cu semnificatia de “alesi impreuna”: “Biserica aleasa cu voi, care este in Babilon, va trimite sanatate” (1 Petru 5:13).

Un alt termen folosit de Pavel pentru a denumi “alegerea” se gaseste in cea de a doua epistola catre Tesaloniceni:

“Noi insa, frati prea iubiti de Domnul, trebuie sa multumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, caci de la inceput Dumnezeu v-a ales pentru mintuire, in sfintirea Duhului si credinta adevarului. Iata la ce v-a chemat El, prin Evanghelia noastra, ca sa capatati slava Domnului nostru Isus Hristos” (2 Tesal. 2:13, 14).

Capitolul 8 din epistola catre Romani este singura ocazie in care Pavel aranjeaza procesul mintuirii intr-o serie de etape distincte:

“De alta parte, stim ca toate lucrurile lucreaza impreuna spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, si anume, spre binele celor ce sint chemati dupa planul Sau. Caci pe aceia, pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a si hotarit mai dinainte sa fie asemenea chipului Fiului Sau, pentru ca El sa fie cel intii nascut dintre mai multi frati. Si pe aceia pe care i-a hotarit mai dinainte, i-a si chemat; si pe aceia pe care i-a chemat, i-a si socotit neprihaniti, iar pe aceia pe care i-a socotit neprihaniti i-a si proslavit” (Rom. 8:28-30).

Apostolul vorbeste despre aceeasi “hotarire mai dinainte” si in epistola catre Efeseni:

“Ne-a rinduit mai dinainte sa fim infiati prin Isus Hristos, dupa buna placere a voiei Sale”.

“In El am fost facuti si mostenitori, fiind rinduiti mai dinainte, dupa hotarirea Aceluia care face toate dupa sfatul voiei Sale, ca sa slujim de lauda slavei Sale, noi, care mai dinainte am nadajduit in Hristos” (Efes. 1:5, 11-12).

Probabil ca cel mai evident exemplu de “alegere” sau predestinare il gasim in comentariul evenimentelor intimplate dupa predica rostita de Pavel in Antiohia Pisidiei:

“Neamurile se bucurau cind au auzit lucrul acesta si preamureau Cuvintul Domnului. Si toti cei ce erau rinduiti sa capete viata vesnica, au crezut” (Fapte 13:48).

Cuvintul “rinduiti” mai apare si in Romani 13, cind Pavel vorbeste despre ascultarea fata de stapinire:

“Oricine sa fie supus stapinirilor celor mai inalte; caci nu este stapinire care sa nu vina de la Dumnezeu. Si stapinirile care sint, au fost rinduite de Dumnezeu” (Rom. 13:1).

Este clar ca Scriptura prezinta mintuirea ca pe un proces initiat de Dumnezeu. Nici un om n-ar putea fi mintuit, daca Dumnezeu n-ar fi facut posibil acest lucru. In acelasi timp, Biblia ne prezinta si cealalta

fata a monedei, spunindu-ne ca oamenii sint in intregime responsabili daca primesc sau nu mintuirea. Chiar in pasajul despre care am vorbit mai sus, cu ocazia predicii rostite de Pavel in Antiohia Pisidiei, gasim scris:

“Pavel si Barnaba le-au zis cu indrazneala: “Cuvintul lui Dumnezeu trebuia vestit mai intii voua; dar fiindca ca voi nu-l primiti, si singuri va judecati nevrednici de viata vesnica, iata ca ne intoarcem spre Neamuri” (Fapte 13:46).

Este clar ca textul ne prezinta posibilitatea de a “zadarnici” planul lui Dumnezeu in ce priveste mintuirea personala. Dumnezeu nu distruge vointa libera a omului. Cartea Faptele Apostolilor ni-l prezinta pe Felix, dregator roman, tulburat si miscat launtric de cuvintele Evangheliei vestite de Pavel, dar refuzind in acelasi timp sa-l accepte pe Hristos (Fapte 24:25). Iar Luca ne spune ca, prin necredinta lor “Fariseii si invatatorii Legii au zadarnicit planul lui Dumnezeu pentru ei, neprimind botezul □ lui (Ioan)” (Luca 7:30).

Ori de cite ori cineva asculta Evanghelia Domnului Isus si este convins de pacatosenia lui prin lucrarea tainica a Duhului Sfint, in launtru sau se da o lupta pe viata si pe moarte. Inima lui sta in cumpana intre a-l accepta pe Hristos sau a-l se impotrivi. Daca Il respinge pe Domnul Isus, constiinta lui ii va fi de-a pururi martora ca a facut-o cu buna stiinta si isi va purta propria vinovatie. Dar daca Il accepta pe Hristos ca Domn, cu trecerea anilor si cu cresterea in intelegerea duhovniceasca va ajunge sa-si dea seama ca hotarirea lui nu a fost in intregime “a lui”, ci a fost produsa de influenta iubitoare si binefacatoare a “alegerii divine”. Crestinii maturi au toti convingerea ca Dumnezeu a fost Acela care le-a iesit in cale si i-a oprit din drumul spre pierzare.

Exista in Biblie instante in care, limitata noastra pricepere ne poate impinge inspre concluzia ca Dumnezeu a favorizat anumite neamuri in defavoarea altora. Iata de exemplu relatarea din cartea Faptele Apostolilor capitolul 16. Aici ni se spune ca Duhul Sfint i-a oprit pe apostoli sa mearga inspre tarile Asiei si i-a calauzit printr-o vedenie de noapte sa treaca cu Evanghelia inspre Europa:

“Fiindca au fost opriti de Duhul Sfint sa vesteasca Cuvintul in Asia, au trecut prin tinutul Frigiei si Galatiei. Ajunsi linga Misia, se pregateau sa intre in Bitinia; dar Duhul lui Isus nu le-a dat voie. ... Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om din Macedonia sta in picioare si i-a facut urmatoarea rugaminte: “Treci in Macedonia, si ajuta-ne!” (Fapte 16:6-9).

In chiar cea dintii cetate a Macedoniei ii astepta parca un grup de femei adunate la rugaciune si una dintre ele, numita Lidia, “vinzatoare de purpura din Tiatira”, a fost cel dintii rod al Europei pentru Hristos.

Biblia nu comenteaza si nu cauta sa justifice hotaririle lui Dumnezeu. In suveranitatea Sa, Dumnezeu este liber sa faca si sa duca la indeplinire planuri pe care noi nu le putem deocamdata pricepe. Avem toata convingerea in sa ca intr-o buna zi, in harul Sau nesfirsit, Dumnezeu ni le va lamuri pe toate si atunci se va implini cuvintul: “intelepciunea a fost gasita dreapta de toti copiii ei” (Mat. 11:19; Luca 7:35).

3. Alegerea

Noul Testament ne spune in citeva locuri faptul ca Dumnezeu i-a ales pe crestini si i-a predestinat (“hotarit mai dinainte”) prin vointa Lui suverana ca sa primeasca viata vesnica. Apostolul Pavel exclama:

“Binecuvintat sa fie Dumnezeu, Tatal Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvintat cu tot felul de binecuvintari duhovnicesti, in locurile ceresti, in Hristos. In El, Dumnezeu

ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce în dragostea Lui, ne-a rinduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după bună plăcere a voiei Sale, spre lauda slavei harului Său, pe care ni l-a dat în Prea iubitul Lui” (Efes. 1:3-6).

Dumnezeu are în lumea de azi “aleși”. Iată ce a spus Domnul Isus, anunțându-le ucenicilor vremurile grele care vor veni:

“Și dacă zilele acelea n-ar fi fost scurtate, nimeni n-ar scăpa; dar din pricina celor aleși, zilele acelea vor fi scurtate. Atunci dacă va să spună cineva: “Iată Hristosul este aici, sau acolo” să nu-l credeți. Căci se vor scula Hristosi mincinoși și prooroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va să fie cu putință, chiar și pe cei aleși” (Mat. 24:22-24).

Iar în legătura cu revenirea Sa, Domnul a spus:

“Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate seminciunile pământului se vor boci, și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerurilor până la cealaltă” (Mat. 24:30-31).

Învățându-i pe ucenici cum să stăruiască în rugăciune, Domnul le-a zis:

“Și Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor Lui, care striga zi și noapte către El, macar că zăboveste fața de ei?” (Luca 18:7)

Apostolul Pavel îi numește adeseori pe creștini “aleși” ai Domnului:

“Cine va ridica pira împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela care îi socotește neprihaniti!” (Rom. 8:33)

“Astfel dar, ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și prea iubiți, îmbrăcați-vă cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu smerenie, cu blîndete, cu îndelungă răbdare” (Col. 3:12).

Pavel aminteste despre cei aleși și atunci cînd se prezintă pe sine:

“Pavel, rob al lui Dumnezeu, și apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu credința aleșilor lui Dumnezeu și cunostința adevărului, care este potrivit cu evlavie” (Tit 1:1).

Petru îi numește pe creștinii dintre evrei “aleși”:

“Petru, apostol al lui Hristos, către aleșii care trăiesc ca străini împrăștiati prin Pont, Galatia, Capadocia, Asia și Bitinia” (1 Petru 1:1).

În cea dintîi epistolă către cei din Tesalonic, Pavel scrie:

“Stim, frați prea iubiți de Dumnezeu, alegerea voastră...” (1 Tesal. 1:4).

Petru folosește aceeași terminologie cînd scrie:

“De aceea, fraților, cautați cu atît mai mult să vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci, dacă faceți lucrul acesta nu veți aluneca niciodată. În adevăr, în chipul acesta vi se va da din belșug intrare în Împărăția veșnică a Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 1:10-11).

Petru mai folosește și un alt termen din limba greacă cu semnificația de “aleși împreună”: “Biserica aleasă cu voi, care este în Babilon, vă trimite sănătate” (1 Petru 5:13).

Un alt termen folosit de Pavel pentru a denumi “alegerea” se găsește în cea de a doua epistolă către Tesaloniceni:

“Noi însă, frați prea iubiți de Domnul, trebuie să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, căci de la început Dumnezeu v-a ales pentru mântuire, în sfântirea Duhului și credința adevărului. Iată la ce v-a chemat El, prin Evanghelia noastră, ca să capătați slava Domnului nostru Isus Hristos” (2 Tesal. 2:13, 14).

Capitolul 8 din epistola către Romani este singura ocazie în care Pavel aranjează procesul mântuirii într-o serie de etape distincte:

“De alta parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume, spre binele celor ce sunt chemați după planul Său. Căci pe aceia, pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a și hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său, pentru că El să fie cel întâi născut dintre mai mulți frați. Și pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte, i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihaniti, iar pe aceia pe care i-a socotit neprihaniti i-a și proslăvit” (Rom. 8:28-30).

Apostolul vorbește despre aceeași “hotărâre mai dinainte” și în epistola către Efeseni: “Ne-a rinduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după bună plăcere a voiei Sale”.

“În El am fost făcuți și mostenitori, fiind rinduiți mai dinainte, după hotărârea Aceluia care face toate după sfatul voiei Sale, ca să slujim de lauda slavei Sale, noi, care mai dinainte am nădărduit în Hristos” (Efes. 1:5, 11-12).

Probabil că cel mai evident exemplu de “alegere” sau predestinare îl găsim în comentariul evenimentelor întâmplate după predica rostită de Pavel în Antiohia Pisidiei:

“Neamurile se bucurau când au auzit lucrul acesta și preamăreau Cuvântul Domnului. Și toți cei ce erau rinduiți să capete viața veșnică, au crezut” (Fapte 13:48).

Cuvântul “rinduiți” mai apare și în Romani 13, când Pavel vorbește despre ascultarea față de stăpânire:

“Oricine să fie supus stăpînilor celor mai înalte; căci nu este stăpînire care să nu vină de la Dumnezeu. Și stăpînirile care sînt, au fost rinduite de Dumnezeu” (Rom. 13:1).

Este clar că Scriptura prezintă mântuirea ca pe un proces inițiat de Dumnezeu. Nici un om n-ar putea fi mântuit, dacă Dumnezeu n-ar fi făcut posibil acest lucru. În același timp, Biblia ne prezintă și cealaltă față a monedei, spunându-ne că oamenii sînt în întregime responsabili dacă primesc sau nu mântuirea. Chiar în pasajul despre care am vorbit mai sus, cu ocazia predicii rostite de Pavel în Antiohia Pisidiei, găsim scris:

“Pavel și Barnaba le-au zis cu îndrăzneală: “Cuvîntul lui Dumnezeu trebuia vestit mai întâi vouă; dar fiindcă ca voi nu-l primiți, și singuri vă judecați nevrednici de viața veșnică, iată ca ne întorcem spre Neamuri” (Fapte 13:46).

Este clar că textul ne prezintă posibilitatea de a “zadarnici” planul lui Dumnezeu în ce privește

mintuirea personala. Dumnezeu nu distruge vointa libera a omului. Cartea Faptele Apostolilor ni-l prezinta pe Felix, dregator roman, tulburat si miscat launtric de cuvintele Evangheliei vestite de Pavel, dar refuzind in acelasi timp sa-l accepte pe Hristos (Fapte 24:25). Iar Luca ne spune ca, prin necredinta lor “Fariseii si invatatorii Legii au zadarnicit planul lui Dumnezeu pentru ei, neprimind botezul □ lui (Ioan)” (Luca 7:30).

Ori de cite ori cineva asculta Evanghelia Domnului Isus si este convins de pacatosenia lui prin lucrarea tainica a Duhului Sfint, in launtrul sau se da o lupta pe viata si pe moarte. Inima lui sta in cumpana intre a-l accepta pe Hristos sau a-l se impotrivi. Daca Il respinge pe Domnul Isus, constiinta lui ii va fi de-a pururi martora ca a facut-o cu buna stiinta si isi va purta propria vinovatie. Dar daca Il accepta pe Hristos ca Domn, cu trecerea anilor si cu cresterea in intelegerea duhovniceasca va ajunge sa-si dea seama ca hotarirea lui nu a fost in intregime “a lui”, ci a fost produsa de influenta iubitoare si binefacatoare a “alegerii divine”. Crestinii maturi au toti convingerea ca Dumnezeu a fost Acela care le-a iesit in cale si i-a oprit din drumul spre pierzare.

Exista in Biblie instante in care, limitata noastra pricepere ne poate impinge inspre concluzia ca Dumnezeu a favorizat anumite neamuri in defavoarea altora. Iata de exemplu relatarea din cartea Faptele Apostolilor capitolul 16. Aici ni se spune ca Duhul Sfint i-a oprit pe apostoli sa mearga inspre tarile Asiei si i-a calauzit printr-o vedenie de noapte sa treaca cu Evanghelia inspre Europa:

“Fiindca au fost opriti de Duhul Sfint sa vesteasca Cuvintul in Asia, au trecut prin tinutul Frigiei si Galatiei. Ajunsi linga Misia, se pregateau sa intre in Bitinia; dar Duhul lui Isus nu le-a dat voie. ... Noaptea, Pavel a avut o vedenie: un om din Macedonia sta in picioare si i-a facut urmatoarea rugaminte: “Treci in Macedonia, si ajuta-ne!” (Fapte 16:6-9).

In chiar cea dintii cetate a Macedoniei ii astepta parca un grup de femei adunate la rugaciune si una dintre ele, numita Lidia, “vinzatoare de purpura din Tiatira”, a fost cel dintii rod al Europei pentru Hristos.

Biblia nu comenteaza si nu cauta sa justifice hotaririle lui Dumnezeu. In suveranitatea Sa, Dumnezeu este liber sa faca si sa duca la indeplinire planuri pe care noi nu le putem deocamdata pricepe. Avem toata convingerea insa ca intr-o buna zi, in harul Sau nesfirsit, Dumnezeu ni le va lamuri pe toate si atunci se va implini cuvintul: “intelepciunea a fost gasita dreapta de toti copiii ei” (Mat. 11:19; Luca 7:35).

4. Chemarea divina

Nu exista nicaieri in fiinta umana capacitatea de a mintui. Lucrarea de mintuire ii apartine lui Dumnezeu de la un capat si pina la celalalt. Toti cei care sint in lucrarea de vestire a Evangheliei trebuie sa se bizuie numai si numai pe capacitatea si dorinta lui Dumnezeu de a-i mintui pe oameni. Talentele sau abilitatile noastre nu ne sint de nici un folos in aceasta privinta. Iata ce spune Pavel despre acest subiect:

“Voi erati morti in greselile si in pacatele voastre, in care traiati odinioara, dupa mersul lumii acesteia, dupa domnul puterii vazduhului, a duhului care lucreaza acum in fiii neascultarii. Intre ei eram si noi toti odinioara, cind traiam in poftele firii noastre pamintesti, cind faceam voile firii pamintesti si ale gindurilor noastre, si eram din fire copii ai miniei, ca si ceilalti. Dar Dumnezeu, care este bogat in indurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, macar ca eram morti in greselile noastre, ne-a adus la viata impreuna cu Hristos (prin har sinteti mintuiti).

El ne-a inviat impreuna, si ne-a pus sa sedem impreuna in locurile ceresti, in Hristos Isus, ca sa arate in veacurile viitoare nemarginita bogatie a harului Sau, in bunatatea Lui fata de noi in Hristos Isus. Caci

prin har ati fost mintuiti, prin credinta. Si aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca sa nu se laude nimeni. Caci noi sintem lucrarea Lui, si am fost ziditi in Hristos Isus pentru faptele bune, pe care le-a pregatit Dumnezeu mai dinainte, ca sa umblam in ele” (Efes. 2:1-10).

Faptul ca mintuirea noastra este initiata si desavirsita de Dumnezeu nu inseamna ca noi trebuie sa fim neglijenti sau lenesi. Biblia subliniaza mereu responsabilitatea noastra in fata tuturor initiativelor divine:

“Va sfatuiesc dar eu, cel intemnitat pentru Domnul, sa va purtati intr-un chip vrednic de chemarea pe care ati primit-o” (Efes. 4:1).

“De aceea, fratilor, cautati cu atit mai mult sa va intariti chemarea si alegerea voastra; caci, daca faceti lucrul acesta, nu veti aluneca niciodata. In adevar, in chipul acesta vi se va da din belsug intrare in Imparatia vesnica a Domnului si Mintuitorului nostru Isus Hristos” (2 Petru 1:10, 11).

5. Convertirea crestina

Prin convertire intelegem raspunsul adecvat dat de un om asupra caruia se exercita lucrarea de convingere a Duhului Sfint. Acest raspuns cuprinde pocainta (parerea de rau pentru pacat si renuntarea la pacat) si credinta (increderea deplina in capacitatea lui Hristos de a mintui).

Convertirea este o lucrare care ne cuprinde in intregime, afectindu-ne toate cele trei sectoare vitale: intelectul, emotiile si vointa.

Aspectul intelectual al convertirii cuprinde intelegerea starii de pacat si a pericolului ce-l paste pe cel care persista sa stea sub amenintarea miniei divine. Pavel scrie in epistola sa catre Romani ca: “prin Lege vine cunostinta deplina a pacatului” (Rom. 3:20). Experienta comuna a tuturor oamenilor sustine acest adevar. Pavel n-ar fi stiut nici el ce este pacat, daca Legea lui Dumnezeu nu i-ar fi reamintit la tot pasul: “Sa nu poftesti” (Rom. 7:7). Multi oameni nu si-au dat seama cit de corupti sint de pacat decit atunci cind au ajuns sa se priveasca pe ei insisi, ca intr-o desavirsita oglinda, in Cuvintul lui Dumnezeu. Aceasta realitate subliniaza cum nu se poate mai bine necesitatea ca Evanghelia sa fie vestita tuturor oamenilor.

Aspectul emotional al convertirii se manifesta de obicei printr-o teribila parere de rau produsa de o teama sfinta. Pavel scrie unei biserici cuprinse de pocainta:

“Totusi, acum ma bucur, nu pentru ca ati fost intristati, ci pentru ca intristarea voastra v-a adus la pocainta. Caci ati fost intristati dupa voia lui Dumnezeu, ca sa nu aveti nici o paguba din partea noastra. In adevar, cind intristarea este dupa voia lui Dumnezeu, aduce o pocainta care duce la mintuire, si de care cineva nu se caieste niciodata; pe cind intristarea lumii aduce moartea” (2 Cor. 7:9-10).

Natura umana este creata intr-un asa fel ca sa se plece atunci cind se afla in fata lui Dumnezeu. Partea sentimentala din noi este cea care produce aceasta “temere sfinta”. Daca nu ar exista ea, in loc sa-l cheme pe Hristos in ajutor ca Mintuitor, omul ar prefera sa fuga dinaintea Domnului.

Punctul culminant al procesului de convertire este atins atunci cind intra in actiune vointa. Dupa cum a spus cineva: intelectul produce regret, sentimentul remuscara, dar numai vointa duce la renuntarea fata de pacat. Personalitatea umana poate fi afectata in intelect sau sentimente, dar schimbarea propriu zisa nu se produce decit atunci cind este pusa in miscare vointa. Capitolul 2 din cartea Faptele Apostolilor ne prezinta o ilustratie a acestui adevar:

“Dupa ce au auzit aceste cuvinte, ei au ramas strapunsi in inima, si au zis lui Petru si celorlalti apostoli: “Fratilor, ce sa facem?” “Pocaiti-va”, le-a zis Petru, “si fiecare din voi sa fie botezat in Numele lui Isus Hristos, spre iertarea pacatelor voastre; apoi veti primi darul Sfintului Duh ...”

“Si, cu multe alte cuvinte, marturisea, ii indemna si zicea: “Mintuiti-va din mijlocul acestui neam ticalos.”

Cei ce au primit propovăduirea lui, au fost botezați; și în ziua aceea, la numărul ucenicilor s-au adăus aproape trei mii de suflete. Ei stăruiau în învățatura apostolilor, în legătura frățească, în fringerea piinii, și în rugăciuni” (Fapte 2:37-42).

În acest text putem observa următorii pași în procesul convertirii: (1) auzirea Cuvintului lui Dumnezeu; (2) lucrarea de convingere și de smerire produse de Duhul Sfânt; (3) pocăința și credința; (4) botezul; (5) intrarea în ucenicie și trăirea în partășie.

Ce este deci această credință creștină? Fără îndoială este în primul rând unul dintre cele mai neînțelese subiecte din lumea de azi. Credința creștină nu este un optimism orb, care nu ține seama de realitățile obiective ale vieții; nu este o anumită dispoziție interioară sau “toană”; nu este o stare de extaz fanatic; și nici o febrilă preocupare □

de a face bine altora în speranța că va ieși bine în ziua judecării. Credința nu este o plonjare într-o iluzorie lume a imaginației, ci o așezare pe temelii sigure ale Cuvintului lui Dumnezeu. Probabil că cel mai bine am putea spune că această credință creștină presupune patru elemente:

1. Credința creștină implică o atitudine de totală încredere în Dumnezeu și în Cuvintul Său. Un exemplu foarte bun este cazul patriarhului Avraam, tatăl tuturor credincioșilor. Dumnezeu îi promisese lui Avraam că îi va înmulți neșpus de mult numărul urmașilor prin Isaac, dar înainte ca Isaac să fie suficient de mare pentru căsătorie, Dumnezeul i-a pus lui Avraam credința la încercare cerându-i să-l aducă pe Isaac ca jertfă. Fiind convins de absolută credincioșie a lui Dumnezeu, Avraam a fost gata să facă acest lucru, crezând că Dumnezeu îl va învia apoi într-un mod miraculos. Când au ajuns la poalele muntelui pe care urma să fie adus sacrificiul, Avraam le-a zis slugilor sale: “Rămăneți aici cu măgarul; eu și băiatul ne vom duce până acolo să ne închinăm, și apoi ne vom întoarce la voi” (Gen. 22:5). Autorul epistolei către Evrei comentează acest eveniment astfel: “Prin credința a adus Avraam jertfă pe Isaac, când a fost pus la încercare: el care primise făgăduințele cu bucurie, a adus jertfă pe singurul lui fiu! El caruia i se spusese: “În Isaac vei avea o samă care-ți va purta numele!” Căci se gîndea că Dumnezeu poate să învieze chiar și din morți: și drept vorbind, că învia din morți l-a primit înapoi” (Evrei 11:17-19).

În aceeași epistolă găsim un excelent comentariu asupra credincioșiei lui Dumnezeu și asupra siguranței pe care o putem avea în Cuvintul Său:

“Pentru că, prin două lucruri care nu se pot schimba, și în care nu este cu putință ca Dumnezeu să mintă, să găsim o puternică îmbarbatare nouă, a căror scăpare a fost să apucăm nădejdea care ne era pusă înainte, pe care o avem ca o ancoră a sufletului; o nădejde tare și neclintită, care pătrunde dincolo de perdeaua dinlauntru al Templului, unde Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, când a fost făcut “Mare Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec” (Evrei 6:18-20).

2. Credința creștină produce o stare de continuă ascultare și supunere față de Dumnezeu. Întorcându-ne iarăși la exemplul cu Avraam, putem observa că n-a fost suficient ca el să creadă în Dumnezeu și să-L asculte doar în momentul convertirii. Patriarhul a trebuit să continue apoi să trăiască în această atitudine toată viața lui. Epistola lui Iacov comentează acest lucru în felul următor:

“Vrei dar să înțelegi, om nesocotit, că credința fără fapte este zadarnică? Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihanit prin fapte, când a adus pe fiul său Isaac jertfă pe altar? Vezi că credința lucrează împreună cu faptele lui, și prin fapte credința a ajuns desăvîrșită. Astfel s-a împlinit Scriptura care zice: “Avraam a crezut pe Dumnezeu, și i s-a socotit ca neprihanire”; și el a fost numit “prietenu lui Dumnezeu” (Iacov 2:20-23).

Nu este suficient să fii ascultător în momentul convertirii. Cine crede în Dumnezeu trebuie să și trăiască cu El în fiecare zi, iar trăirea cu Dumnezeu implică neapărat o viață de supunere și ascultare.

3. Credința creștină produce deasemenea și o nepotolită dorință de a-I fi pe plac lui Dumnezeu. Cine a fost mintuit de Dumnezeu și a ajuns să cunoască dragostea divină, va face totul ca să împlinească voia

Domnului si sa devina tipul de om pe care-l doreste El. Apostolul Pavel ne-a marturisit: “De aceea ma silesc sa am totdeauna un cuget curat inaintea lui Dumnezeu si inaintea oamenilor” (Fapte 24:16).

Este indoielnic ca cineva este mintuit, daca nu are si el aceasta dorinta. Apostolului Pavel ii era placut sa se numeasca pe sine “rob al lui Isus Hristos”, intelegind prin aceasta ca el nu-si mai apartinea lui insusi, ci se considera trup, suflet si duh, proprietatea Domnului, plin de o rivna nemasurata pentru a-l implini voia Lui binecuvintata.

4. Credinta crestina trece peste imprejurarile potrivnice, ignorind riscurile si consecintele personale, urmarind mereu sa fie gata pentru orice comanda a lui Hristos. Cu alte cuvinte, cel ce are credinta nu mai traieste sub imperiul prudentei, nu mai socoteste automat ce i se va intimpla lui insusi. Cel credincios se ofera neconditionat in slujire Domnului, bucuros sa implineasca orice fel de lucrare. Pentru a balansa toate cele spuse mai sus, este important sa repetam ca, desi crestinii sint mintuiti printr-un act de credinta pe care trebuie sa-l faca, ei nu sint mintuiti datorita “calitatii” credintei lor, datorita sfinteniei din viata lor sau datorita gradului de asemanare cu Domnul Isus Hristos la care au ajuns. Mintuirea nu este ceva care se poate cistiga prin ceea ce facem noi; ea este in intregime un dar de la Domnul. Iar acest dar se daruieste oricui este gata sa se intoarca sincer la Domnul.

Gindindu-ne bine, vom ajunge la concluzia ca aceasta credinta crestina nu este niciodata introspectiva, ea nu priveste spre noi insine si spre ceea ce am putea noi face, ci iese din launtrul nostru sprijinindu-se doar pe ceea ce a facut “in locul nostru” si “pentru noi” Domnul Isus.

Promisiunea vietii vesnice nu este acordata numai acelor care au o credinta exceptionala, ci tuturor acelor care cred in Domnul Isus si-L asculta. Israelitii din vechime care erau sub protectia singelui de pe usorii usii, erau tot atit de “in siguranta” si daca le era putin teama de ingerul mortii care trecea pe afara si daca erau destul de linistiti ca sa poata cinta Domnului. Tot la fel este si cu crestinii; oricine ii apartine lui Hristos va fi mintuit, oricit de slab sau de tare ar fi el.

In cazul copiilor crescuti in familii crestine, convertirea este adeseori mai putin spectaculoasa decit criza emotionala care insoteste convertirea pacatosilor inraiti. Multe din cazurile descrise in Noul Testament se refera la convertirea celor dintre Neamuri, care nu cunoscusera pina atunci nimic despre Dumnezeu. Trairile lor emotionale nu pot fi luate ca etalon pentru judecarea tuturor convertirilor.

Singurele lucruri care trebuiesc sa fie prezente intotdeauna sint: pocainta si credinta.

Scriptura nu prezinta o virsta anume la care copiii au voie sa-L primeasca pe Hristos si sa intre in Biserica. Parintii intelepti si conducatorii adunarii fac bine daca nu forteaza lucrurile si-i lasa pe copiii credinciosilor sa ajunga mai intii la o virsta la care sa aiba un grad suficient de maturizare mentala, morala si spirituala pentru a fi siguri de calitatea convertirii lor. Desi putem judeca unele lucruri din afara, numai Duhul Sfint stie cind a ajuns cineva la virsta la care Il poate primi pe Hristos. Uneori, Duhul Sfint incepe sa lucreze la inimile copiilor inca din pruncia lor frageda. Pe la pubertate ei sint deja convinsi de adevarul Evangheliei, dar chiar si atunci, nu putem fi chiar atit de siguri de decizia lor pina ce nu au iesit de sub tutela parintilor si s-au confruntat personal cu “oferta lumii”. Inainte de a ajunge la “virsta responsabila” toti copiii sint nevinovati si siguri de mintuire. Jertfa Domnului Isus este suficienta pentru ispasirea pacatului stramosesc al intregii rase. Textul din Romani 5 ne arata ca Hristos a inlaturat blestemul adus de Adam asupra omenirii. Toti copiii sint mintuiti in Hristos, chiar si in absenta convertirii si a botezului.

6. Nasterea din nou

Nasterea din nou sau regenerarea este acea lucrare a harului divin prin care Dumnezeu aseaza in credinciosul convertit o natura noua, dumnezeiasca care mosteneste viata vesnica si o inclinatie categorica spre sfintenie.

Din punctul lui Dumnezeu de vedere, omul nu poate fi nici “educat”, nici “reformat”. Singura posibilitate de recuperare este re-generarea lui prin Duhul Sfint. Nasterea din nou este amintita in multe locuri si in multe feluri in Scriptura. Transformarea aceasta este numita fie nasterea din nou (Ioan 3:3), fie a fi taiat imprejur cu inima (Rom. 2:29), imbracarea cu omul cel nou (Efes. 4:24; Col. 3:10), luminarea ochilor inimii (Efes. 1:18), spalarea prin Duhul (1 Cor. 6:11), spalarea nasterii din nou (Tit 3:5), luminarea inimii (2 Cor. 4:6), preschimbarea intr-o faptura (creatie, “Ctisis”) noua (2 Cor. 5:17; Gal. 6:15), inima stropita si curatita de un cuget rau (Evrei 10:22), inviere impreuna cu Hristos (Rom. 6:4; Col. 2:12; 3:1), etc.

Nasterea din nou este unica posibilitate de inlaturare a consecintelor caderii in pacat si a totalei depravari a naturii umane. Dupa caderea in pacat, omul a devenit egoist si corupt, aflat intr-o imposibilitate de se impotrivi pornirilor pacatoase din firea paminteasca. Aceasta stare este caracterizata prin inclinarea obsesiva a tuturor oamenilor spre placerile trupului, intr-o cautare permanenta dupa fericirea si comoditatea personala. In sine insusi, trupul nu este nici bun, nici rau. Situatiile se poate compara cu aceea a clapelor pianului; atunci cind un maestru le atinge, ele scot sunete dumnezeiesti, dar daca intra pe mina unor descreierati, ele scot dizarmonii jalnice si chinuitoare. Cind trupul, creat de Dumnezeu a fost sub conducerea unei personalitati aflate in ascultarea de Domnul, viata lui a fost desavirsita, dar cind, dupa cadere, trupul a intrat sub dominarea unei personalitati pervertite prin pacat, viata lui s-a transformat in moarte. Cheia intregii probleme este puterea care anima viata trupului (“anima” = inima in limba latina). Scriptura ne spune ca “inima” omului este marea problema a vietii. Dumnezeu vrea sa aseze o “inima noua” in fiecare dintre noi.

Exista o straveche istorioara despre un proprietar de sclavi care s-a convertit la crestinism. Cineva l-a intrebat pe unul din robii lui ce s-a intimplat cu stapinul. Replica a fost: “Pe legea mea ca nu stiu! Pe dinafara este acelasi om, are aceeasi piele, dar pe dinauntru este un altfel de om”. Nasterea din nou produce in om o noua stare in care el isi da seama cit de mult are nevoie de indurarea lui Dumnezeu. Aceasta il face pe el insusi indurator si plin de intelegere fata de altii. Un credincios regenerat este plin de dragoste fata de semenii sai, traieste spre slava lui Dumnezeu, nu spre propria glorie si experimenteaza o unire cu Hristos care se manifesta in exterior prin evlavie, smerenie, rabdare, si un duh de ascultare in implinirea Cuvintului. Pe scurt, el este “o noua creatie” destinata sa traiasca in prezent ca o anticipare si proclamare a frumusetii veacului care va veni.

In carticica sa intitulata Nasterea din nou, Menno Simons a scris:

“Regenerarea, despre care vom vorbi in continuare, este o tema din Cuvintul Domnului care trebuie lamurita tuturor convertitilor. Ea este o lucrare a Duhului Sfint si urmareste sa aseze in cel credincios o viata evlavioasa.

Prin nasterea fireasca, fiecare om se trage din Adam si mosteneste de la el o natura inrobota poftelor carni, impotrivoare fata de Dumnezeu, surda si oarba fata de lucrurile divine si incapatinata in necredinta. Daca nu este reinnoit omul care poseda o astfel de natura ramine sub condamnarea mortii vesnice. Iata de ce te chemam si pe tine iubitul nostru cititor sa vii la Hristos pentru a fi nascut din nou si pentru a mosteni viata vesnica. Caci numai cei reinnoiti pot trai o viata noua, in Hristos; caci doar ei au primit o inima si un duh nou. Inainte erau lumesti, condusi de firea paminteasca, dar acum sint ceresti, insufletiti de legea Duhului. Acum ei nu mai traiesc asemenea celui dintii Adam, ci asemenea ultimului Adam, Isus Hristos. Faptura lor se schimba zilnic, din slava in slava, dupa chipul si asemanarea Celui ce i-a mintuit. Gindurile Lui devin gindurile lor si ajung si ei sa-si rastigneasca trupul poftelor pacatoase ingropindu-l prin credinta in moartea Domnului, inviind apoi cu El la o viata noua, nesupusa pacatului. Cei credinciosi sint asezati astfel de Duhul Sfint in trupul fara pata al Bisericii, devenind madulare alaturi de toti credinciosii din adunare. Ei se imbraca cu Hristos si au dovada lucrarii launtrice a Duhului Sfint in roada faptelor lor evlavioase; traiesc in teama sfinta fata de Dumnezeu, cautind intotdeauna sa faca numai ceea ce este spre slava lui

Dumnezeu și spre mintuirea celorlalți. Astfel de oameni nu caută să se răzbune, căci ei au parasit ura cautând să facă bine celor ce le fac rău și iubindu-i pe aceia care-i dusmanesc. Cei înnoțiți de Dumnezeu se leapădă de lăcomie, de mândrie, de lux, de betie, de curvie, de invidie, de minciună, de înșelătorie, de ceartă, de dușmanie și de orice fel de idolatrie.

Parasind lumea poftelor destrăbălate și nesătioase, ei stăruiesc în cercetarea Cuvintului ziua și noaptea, bucurându-se de bine și întristându-se pentru rău, contribuind la eliberarea celor aflați în închisori, vizitându-i pe cei bolnavi, mângâindu-i pe cei întristați, îndreptându-i pe cei ratați, și fiind întotdeauna gata, după pilda Stapinului lor, să-și dea chiar și viața pentru frați.

Purtarea lor este o mărturie pentru Evanghelie, dar al lor este da și nu al lor este nu. Vorbirea lor este dreasă cu sare, iar dorința lor este să facă întotdeauna ceea ce este spre cinstirea lui Hristos și spre binele altora. Cetățenia lor este în ceruri. Constituția lor este Scriptura. Iar Capetenia lor este și Marele Preot care le înlesnește intrarea în Templul Dumnezeului cel viu.” (Opere complete, I, pp.169-171).

În comentariul său la 1 Petru 3:21, același autor scrie:

“În acest text, Petru ne învață despre importanța botezului launtric prin care este spălat omul de păcat. Botezul de afară, în apă, nu ne poate spăla de păcate. El este numai mărturia unei lucrări pe care a făcut-o deja Duhul lui Dumnezeu în inimile noastre. Oricine se spală doar pe afară nu poate ajunge în ceruri. Apa acestui pământ nu are nici o valoare pentru cer. Botezul în apă nu este nimic, dacă mai întâi cineva n-a trecut prin botezul făcut de Duhul Sfânt.

Sigiliul pecetluirii noastre pentru vesnicie este lucrarea Duhului Sfânt. Botezul este doar semnul exterior al acesteia, o ascultare de o poruncă a Domnului și o exprimare publică a faptului că noi am murit față de lumea păcatului și ne-am ridicat prin pocăința la o viață nouă, așezată pe temelia învierii Domnului Isus.” (Idem, II, p.226)

7. Îndreptățirea (Justificarea)

Justificarea este lucrarea prin care Dumnezeu ne daruiește neprihanirea. Ea este în întregime o lucrare a harului făcută posibilă doar prin moartea ispasitoare a lui Hristos. Cea mai bună definiție a justificării o găsim în scrierile apostolului Pavel:

“Dar acum s-a arătat o altă neprihanire (dreptate), pe care o dă Dumnezeu, fără lege - despre ea mărturisesc Legea și proorocii - și anume, neprihanirea dată de Dumnezeu, care vine prin credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu este nici o deosebire. Căci toți au păcatuit, și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu. Și sunt socotiți neprihaniti, fără plată, prin harul Său, prin rascumpărarea care este în Hristos Isus.

Pe El Dumnezeu L-a rinduit mai dinainte să fie ... o jertfă de ispasire, ... pentru că în vremea de acum să-și arate neprihanirea Lui în așa fel încât, să fie neprihanit, și totuși să socotească neprihanit pe cel ce crede în Isus.” (Rom. 3:21-26).

De fapt, una din temele majore aflate în epistola către Romani este aceea a mântuirii capătate prin har și prin credință:

“Deci, fiindcă sintem socotiți neprihaniti, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos. Lui îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har, în care sintem.” (Rom. 5:1,2).

“Acum dar nu mai este nici o osîndire pentru cei ce sint în Hristos Isus” (Rom. 8:1).

“Deci, ce vom zice noi în fața tuturor acestor lucruri? Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră? El, care n-a crutat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da

fara plata, impreuna cu El, toate lucrurile?

Cine va ridica pira impotriva alesilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela, care-i socoteste neprihaniti! Cine-i va osindi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a si inviat, sta la dreapta lui Dumnezeu, si mijloceste pentru noi!” (Rom. 8:31-34).

Cautind sa descrie tragedia celor care n-au vrut sa-L primeasca pe Hristos, Pavel scrie:

“Le marturisesc ca ei au rivna pentru Dumnezeu, dar fara pricepere, pentru ca, intrucit n-au cunoscut neprihanirea, pe care o da Dumnezeu, au cautat sa-si puna inainte o neprihanire a lor insisi, si nu s-au supus astfel neprihanirii pe care o da Dumnezeu” (Rom. 10:2-3).

In epistola catre Galateni, apostolul adauga:

“ ... noi am crezut in Hristos Isus, ca sa fim socotiti neprihaniti prin credinta in Hristos, iar nu prin faptele Legii; pentru ca nimeni nu va fi socotit neprihanit prin faptele Legii” (Gal. 2:16).

“Si ca nimeni nu este socotit neprihanit inaintea lui Dumnezeu, prin Lege, este invederat, caci “cel neprihanit prin credinta va trai” (Gal. 3:11).

In Evanghelia lui Ioan, Domnul Isus declara:

“Fiindca atat de mult a iubit Dumnezeu lumea, ca a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede in El, sa nu piara, ci sa aiba viata vesnica. Dumnezeu, in adevar, n-a trimis pe Fiul Sau in lume ca sa judece lumea, ci ca lumea sa fie mintuita prin El.” (Ioan 3:16,17).

“Adevarat, adevarat va spun, ca cine asculta cuvintele Mele, si crede in Celce M-a trimis, are viata vesnica, si nu vine la judecata, ci a trecut din moarte la viata.” (Ioan 5:24).

“Caci prin har ati fost mintuiti, prin credinta. Si aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu” (Efes. 2:8).

In epistola lui catre cei din Filipi, Pavel declara:

“Dar lucrurile, care pentru mine erau cistiguri, le-am socotit ca o pierdere, din pricina lui Hristos. Ba inca, si acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, fata de pretul nespus de mare al cunoasterii lui Hristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate si le socotesc ca un gunoi, ca sa cistig pe Hristos, si sa fiu gasit in El, nu avind o neprihanire a mea, pe care mi-o da Legea, ci aceea care se capata prin credinta in Hristos, neprihanirea, pe care o da Dumnezeu, prin credinta. Si sa-L cunosc pe El si puterea invierii Lui si partasia suferintelor Lui, si sa ma fac asemenea cu moartea Lui; ca sa ajung cu orice chip, daca voi putea, la invierea din morti” (Fil. 3:7-11).

Cind vorbim despre starea celui credincios inaintea lui Dumnezeu avem de a face cu doua aspecte: sfintenia, care numeste schimbarile, “din slava in slava”, pe care le produce Dumnezeu in viata celui credincios si justificarea, sau indreptatirea oferita tuturor celor ce cred in jertfa substituitoare a lui Hristos. Desi diferite in terminologie, aceste doua aspecte pot fi foarte greu separate in practica. In mod normal, cea de pe urma ar trebui sa o determine pe cea dintii. Am putea sa spunem ca exista doua feluri de neprihanire: neprihanirea pozitionala, pe care am capatat-o atunci cind am crezut in Hristos si la care nu mai putem adauga nimic, caci este desavirsita; si neprihanirea practica, pe care ne-o lucrăm noi insine in fiecare zi, in masura in care ii dam voie Duhului Sfint sa ne transforme in asemanarea lui Hristos.

Credinciosul este declarat “sfint” in momentul convertirii, dar este facut “sfint” in toata durata vietii sale. Una fara cealalta nu se poate. Din pacate, unii teologi moderni sustin ca justificarea pozitionala este suficienta si fara sfintirea practica. Dar lucrul acesta nu apare nicaieri in Biblie. Cine Il primeste pe Hristos se face una cu El si va fi transformat launtric prin aceasta unire. Iata ce scriau Reformatorii despre aceasta:

“Va marturisesc ca noi nu putem gusta binecuvintarile lui Dumnezeu atita vreme cit stam departe de Hristos. Eu cred ca legatura dintre Hristos, ca si Cap al Bisericii, si credincios, ca madular in trupul Bisericii, este de cea mai mare insemnatate. Hristos trebuie sa locuiasca in inimile noastre prin credinta. Exista o unire mistica de care trebuie sa avem parte: El vine sa locuiasca in inimile noastre, iar noi

devenim parte integranta din El insusi, si ne impartasim din tot ce este si are El. Noi nu credem ca pe Hristos trebuie sa-l contemplam doar de la distanta, primind doar de drept un statut de fiinte socotite neprihanite prin jertfa Lui; nu, ci noi trebuie sa "ne imbracam cu Hristos", fiind altoiti in El insusi si devenind in mod nemijlocit partasi ai neprihanirii si sfinteniei Lui glorioase" (John Calvin, Institutes III, xi, 1o -Westminster Press, 1935, Vol. I, p.660).

Martin Luther scria:

"Hristos este harul lui Dumnezeu pentru noi, mila, intelepciunea, puterea, mingingiirea si binecuvintarea lui Dumnezeu pentru noi. Eu nu spun precum altii: causaliter, adica, desi El ne daruieste neprihanirea, ramine totusi separat si departe de noi, caci in acest caz, neprihanirea primita ar fi ceva mort, care nu ne poate atinge felul de viata. Hristos este in noi El insusi, tot asa ca si lumina si caldura care vin impreuna cu focul. Nu exista lumina si caldura daca soarele sau focul lipseste" (A Commentary on Philipians, (New York: Scribners, 1897), p.127).

Justificatia implica deci si adevarul despre iertarea "in Numele lui Hristos", cu imputarea neprihanirii Lui asupra noastra, si invatatura despre adoptarea noastra in familia divina cu mostenirea unei vieti de sfintenie corespunzatoare.

S-a obiectat adeseori ca doctrina despre justificarea deplina prin Hristos ar putea duce la o viata dezordonata lipsita de preocuparea pentru cautarea sfinteniei. Cu alte cuvinte: "Daca Dumnezeu ne-a mintuit pentru Hristos, atunci nu mai are importanta cum traim noi astazi". Apostolul Pavel a fost el insusi asaltat cu astfel de obiectii:

"Si de ce sa nu facem raul ca sa vina binele din el, cum pretind unii, care ne vorbesc de rau, ca spunem noi? Osinda acestor oameni este dreapta" (Rom. 3:8).

"Ce vom zice dar? Sa pacatuim mereu, ca sa se inmulteasca harul? Nicidecum! Noi, care am murit fata de pacat, cum sa mai traim in pacat?" (Rom. 6:1-2).

Nimic nu poate fi mai departe de adevar decit pretentia ca harul indreptateste savirsirea pacatului. Harul nu indreptateste neascultarea. Dimpotriva! Ascultarea izvorita din unirea cu Hristos si din dragoste este infinit superioara ascultarii datorate fricii fata de pedeapsa Legii sau dorintei de afirmare personala. Iata cum descrie Menno Simons viata crestina rezultata din lucrarea harului divin in noi:

"Ei duc o viata evlavioasa silindu-se sa traiasca fara prihana inaintea oamenilor; primesc botezul ca un semn al mortii lor fata de pacat impreuna cu Hristos si sint gata sa umble in puterea invierii Lui printr-o viata innoita; ei fring piinea impreuna ca un semn al unitatii lor in Domnul si ca o proclamatie a faptului ca ei nu cunosc nici in cer si nici pe pamint un alt mijloc prin care sa fie iertati, in afara de trupul si singele Mintuitorului, pe care Acesta a fost gata sa le jertfeasca in ascultare de Total pentru mintuirea tuturor pacatosilor; ei umbla in smerenie si in bunatate, fiind gata intotdeauna sa fie de folos aproapelui lor.

Pe scurt, ei cauta sa se conformeze in totul cuvintelor, poruncilor si pildei lui Hristos, asa cum ii invata Scriptura. Caci Hristos traieste in ei si ei traiesc in Hristos; asa ca ei nu mai traiesc in viata cea veche, mostenita de la Adam (desi ii poarta inca neputintele), ci dupa viata innoita prin cel din urma Adam, Isus Hristos ...

Aceasta nu inseamna, iubitul meu cititor, ca am ajuns sa ne putem lauda cu perfectiunea unei vieti lipsite de pacat. Chiar si eu marturisesc deschis ca pina si rugaciunile mele sint adeseori un amestec de pacat si evlavie, de neprihanire si vinovatie; caci, prin harul lui Dumnezeu, cind imi compar natura pacatoasa care mai este in mine cu Hristos si cu poruncile Lui sfinte, marturisesc impreuna cu imparatul David ca nici un om nu poate sta inaintea lui Dumnezeu pe baza meritelor proprii (Ps. 143:2; 130:3). Prin urmare, departe de noi sa ne bazuim pe altceva decit pe harul lui Dumnezeu daruit noua prin Hristos Domnul; caci numai El, si nimeni altul decit El, este acela care a putut indeplini in

intregime poruncile sfinte, traind in neprihanirea ceruta de Domnul. Toti stim ca sfintii din poporul lui Dumnezeu au marturisit in toate timpurile ca se simt nevrednici si traiesc sub neputintele firii lor pamintesti. In aceasta privinta sintem in tovarasia lui Moise, David, Iov, Isaia, Pavel, Iacov si Ioan.

Dar, slava Domnului ca traim astazi prin har; sintem primiti de Dumnezeu prin har, sintem ascultati prin har si, in ciuda multelor caderi involuntare, sintem iertati mereu prin acelasi har mintuitor. Hristos sta astazi intre noi si Dumnezeu, cu neprihanirea Lui si cu singele Lui ispasitor. El mijloceste pentru toti aceia care se incred in El si care isi dau toata silinta sa-I fie placuti ascultind Cuvintul, ferindu-se de rau si cautind sa faca ceea ce este bine. Toti acestia vor ajunge la desavirsire impreuna cu Pavel prin Hristos (Fil. 3:12).

Ia aminte, iubitul meu cititor, ca noi nu credem si nici nu invatam ca putem fi mintuiti prin faptele noastre bune, asa cum ne invinuiesc pe nedrept cei invidiosi. Noi spunem tuturor ca sintem mintuiti doar prin harul divin dat noua prin Hristos Isus, Domnul” (Opere Complete, II, p.262, 263).

Un alt lucrator al trezirii spirituale din secolul XVII, Dirck Philips (1504 (197)1568) scrie:

“Trebuie sa recunoastem ca fiecare crestin mai are inca in el pacat si ca din cauza aceasta el trebuie sa se recunoasca pacatos si sa umble smerit sub mina Domnului, si cerind Domnului sa-i faca mereu parte de har. In felul acesta, Scriptura va ramine credincioasa ei insisi, inchizindu-i pe toti oamenii sub pacat si dovedindu-i pe toti, fara exceptie, pacatosi in natura lor; dar pacatul nu le mai este imputat crestinilor, caci ei s-au plasat sub singele ispasitor al Domnului Isus si au primit dragostea nemarginita a lui Dumnezeu si lucrarea de rascumparare din vina, atunci cind Domnul a luat asupra Lui insusi pacatele noastre ale tuturora, si a platit El insusi pentru vinovatia noastra prin suferinte de nedescris, daruindu-ne acum iertarea, facindu-ne pe noi una cu El si facindu-se pe Sine una cu noi, dindu-ne astfel singura posibilitate sa ajungem placuti inaintea lui Dumnezeu, si proclamindu-ne sfinti ai Celui prea Inalt” (Opera citata, p. 282).

Un anabaptist danez numit Valerius, de profesie invatator si care a fost in cele din urma martirizat in anul 1568, a scris o carte cu titlul: Dovada credintei, in care a mentionat urmatoarele:

“Cei ce vor sa fie mintuiti prin harul lui Dumnezeu, trebuie sa se pocaiasca, trebuie sa traiasca apoi ca niste copii ascultatori ai lui Dumnezeu, nascuti din nou din El, si trebuie sa-L urmeze pe Hristos printr-o viata innoita si printr-o umblare pe urmele Lui, pe calea cea strimta care duce in viata vesnica; noi nu putem fi mintuiti prin faptele bune pe care le putem face, ci numai si numai prin harul divin care ne-a fost daruit prin Hristos (Efes. 2:5). Desi ne straduim sa umblam in sfintenie, cautind intotdeauna sa fim fara pata in neprihanirea noastra (cum ne cere si Scriptura) si desi sintem gata sa suferim pentru adevar chiar si o moarte mai grozava decit a Domnului nostru, ceea ce ca oameni ne-ar fi imposibil, totusi, noi nu ne punem increderea pentru mintuire in faptele noastre, ci doar in harul lui Dumnezeu si in harul Domnului Isus, care este singura temelie a mintuirii. Daca am incerca sa ne bazam mintuirea pe faptele noastre sau pe suferintele noastre am fi vinovati de pacatul idolatriei ... Dar noi nu facem asa, ci ne socotim mintuirea doar un dar al milei ceresti, nu un rezultat al silintelor si sirguintelor noastre (Rom. 9:16). (Oglinda martirilor, p. 730).

8. Sfintirea

Teologii crestini folosesc termenul de “sfintire” in doua sensuri diferite: mai intii este vorba despre “despartirea de lume” pe care o lucreaza Dumnezeu atunci cind alege pe cineva si-L cheama la Sine, iar in al doilea rind este vorba despre progresul launtric desfasurat in viata credinciosului in procesul continuu de transformare si crestere in asemanarea cu Dumnezeu. Acest proces de crestere in sfintenie incepe odata cu convertirea celui credincios si dureaza pina la moarte. Si lucrarea de separare de lume efectuata de Duhul Sfint si lucrarea de crestere progresiva in asemanare cu Dumnezeu printr-o

colaborare personala cu Duhul Sfint sint numite in Scriptura “sfintire”. Este evident ca Biblia nu face nici un fel de deosebire intre aceste doua aspecte particulare ale sfintirii.

In limba greaca, este folosit termenul hagios care inseamna sfint (1 Cor. 1:30; Rom. 6:19, 22; 2 Cor. 1:12; Evrei 12:10; 1 Tes. 3:13; 2 Cor. 7:1).

Sfintirea este in acelasi timp si o initiativa a lui Dumnezeu si un raspuns dat de cel credincios. Crestinul trebuie sa colaboreze cu Duhul Sfint pentru a creste in sfintire. Intr-un fel, cel credincios trebuie sa se supuna calauzirii Duhului pentru a ajunge la biruinta asupra pacatului. Iata ce le scrie apostolul Pavel celor din Tesalonic despre acest subiect:

“Dumnezeul pacii sa va sfinteasca El insusi pe deplin; si duhul vostru, sufletul vostru si trupul vostru, sa fie pazite intregi, fara prihana la venirea Domnului nostru Isus Hristos. Cel ce v-a chemat este credincios si va face lucrul acesta” (1 Tes. 5:23,24).

In celasi timp, Pavel subliniaza si rolul important pe care trebuie sa-l joace cel credincios in lucrarea de sfintire:

“Ce vom zice dar? Sa pacatuim mereu, ca sa se inmulteasca harul? Nicidecum! Noi, care am murit fata de pacat, cum sa mai traим in pacat? ... Tot asa si voi insiva, socotiti-va morti fata de pacat, si vii pentru Dumnezeu, in Isus Hristos, Domnul nostru” (Rom. 6:1-11).

“Deci, pacatul sa nu mai domneasca in trupul vostru muritor, si sa nu mai ascultati de poftele lui. Sa nu mai dati in stapinirea pacatului madularele voastre, ca niste unelte ale nelegiurii, ci dati-va pe voi insiva lui Dumnezeu, ca vii, din morti cum erati; si dati lui Dumnezeu madularele voastre ca pe niste unelte ale neprihanirii. Caci pacatul nu va mai stapini asupra voastra, pentru ca nu sinteti sub Lege, ci sub har” (Rom. 6:12-14).

Credinciosilor din Colose Pavel le scrie:

“Daca deci ati inviat impreuna cu Hristos, sa umblati dupa lucrurile de sus, unde Hristos sade la dreapta lui Dumnezeu. Ginditi-va la lucrurile de sus, nu la cele de pe pamint. Caci voi ati murit, si viata voastra este ascunsa cu Hristos in Dumnezeu ... “ (Col. 3:1- 3).

“De aceea, omoriti madularele voastre care sint pe pamint: curvia, necuratia, patima, pofta rea, si lacomia care este o inchinare la idoli. Din pricina acestor lucruri vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultarii. Din numarul lor erati si voi odinioara, cind traiati in aceste pacate. Dar acum lasati-va de toate aceste lucruri: de minie, de vrajmasie, de rautate, de clevetire, de vorbe rusinoase care v-ar putea iesi din gura. Nu va mintiti unii pe altii, intrucit v-ati dezbracat de omul cel vechi, cu faptele lui, si v-ati imbracat cu omul cel nou, care se innoieste spre cunostinta, dupa chipul Celui ce l-a facut ...” (Col. 3:5-10).

“Astfel dar, ca niste alesi ai lui Dumnezeu, sfinti si prea iubiti, imbracati-va cu o inima plina de indurare, cu bunatate, cu smerenie, cu blindețe, cu indelunga rabdare. Ingaduiti-va unii pe altii si, daca unul are pricina sa se plinga de altul, iertati-va unul pe altul. Cum v-a iertat Hristos, asa iertati-va si voi. Dar mai presus de toate acestea, imbracati-va cu dragostea, care este legatura desavirsirii. Pacea lui Hristos, la care ati fost chemati, ca sa alcatuiti un singur trup, sa stapineasca in inimile voastre, si fiti recunoscatori. Cuvintul lui Hristos sa locuiasca din belsug in voi in toata intelepciunea. Invatati-va si sfatuiti-va unii pe altii cu psalmi, cu cintari de lauda si cu cintari duhovnicesti, cintind lui Dumnezeu cu multumire in inima voastra. Si orice faceti, cu cuvintul sau cu fapta, sa faceti totul in Numele Domnului Isus, si multumiti prin El, lui Dumnezeu Tatal” (Col. 3:12-17).

Noul Testament prezinta sfintirea ca pe un proces care implica “mortificarea” (“dati mortii ...”) firii pamintesti si imbracarea cu Hristos. Aceasta inseamna ca cel credincios trebuie sa-si considere pornirile pacatoase ca osindite la moarte impreuna cu Hristos si ca el trebuie sa se preocupe cu cultivarea unor atitudini si simtaminte asemanatoare cu ale lui Hristos. Exita numeroase versete care, luate izolat, par a

sustine ideea ca putem atinge un nivel desavirsit de sfintenie chiar si in viata aceasta. Iata de exemplu un pasaj din epistola catre Corinteni. Dupa ce enumera o lista cu pacate grosolane in care se complac oamenii din lume, Pavel scrie:

“Si asa erati unii din voi! Dar ati fost spalati, ati fost sfintiti, ati fost socotiti neprihaniti, in Numele Domnului Isus Hristos, si prin Duhul Dumnezeului nostru” (1 Cor. 6:11).

Intr-un alt pasaj, Pavel aminteste despre:

“ ... legea Duhului de viata in Hristos Isus, m-a izbavit de Legea pacatului si a mortii. Caci - lucru cu neputinta Legii, intrucit firea pamintasca o facea fara putere - Dumnezeu a osindit pacatul in firea pamintasca, trimitind, din pricina pacatului, pe insusi Fiul Sau intr-o fire asemanatoare cu a pacatului, pentru ca porunca Legii sa fie implinita in noi, care traим nu dupa indemnurile firii pamintesti, ci dupa indemnurile Duhului” (Rom. 8:2-4).

In epistola intii a lui Ioan exista trei versete care par a sustine perfectionismul:

“Oricine ramine in El, nu pacatuieste; oricine pacatuieste, nu L-a vazut, nici nu L-a cunoscut” (1 Ioan 3:6).

“Oricine este nascut din Dumnezeu, nu pacatuieste, pentru ca saminta Lui ramine in el; si nu poate pacatui, fiindca este nascut din Dumnezeu” (1 Ioan 3:9).

“Stim ca oricine este nascut din Dumnezeu, nu pacatuieste, ci Cel nascut din Dumnezeu il pazeste, si cel rau nu se atinge de el” (1 Ioan 5:18).

In limba greaca, verbul a pacatui se afla in aceste pasaje la timpul infinitivul present si este foarte greu sa fie tradus ca atare in alte limbi ale lumii. Ceea ce este declarat imposibil in aceste texte este o traire continua, indelungata si sistematica in pacat. Este evident ca Ioan nu poate sustine in aceste versete perfectiunea in sfintenie, deoarece in alte versete din aceeasi epistola o neaga:

“Daca zicem ca n-avem pacat. ne inselam singuri, si adevarul nu este in noi. Daca ne marturisim pacatele, El este credincios si drept, ca sa ne ierte pacatele si sa ne curateasca de orice nelegiuire” (1 Ioan 1, 8-9).

In afara de aceasta declaratie categorica a lui Ioan, mai avem si alte texte ale Noului Testament in care Domnul Isus, Pavel si Iacov afirma clar ca cel credincios, desi este posesorul unei naturi noi, nascute din Dumnezeu si biruitoare asupra ispitelor pacatului, nu a ajuns inca la o viata desavirsita. Iata de exemplu cum ne invata Domnul Isus sa ne rugam:

“Si ne iarta noua greselile noastre,
precum si noi iertam gresitilor nostri.
Si nu ne duce in ispita,
ci izbaveste-ne de cel rau” (Mat. 6:12-13).

Apostolul Pavel marturiseste:

“Stiu, in adevar, ca nimic bun nu locuieste in mine, adica in firea mea pamintasca” (Rom. 7:18).

“Dar stim ca pina in ziua de azi, toata firea suspina si suferе durerile nasterii. Si nu numai ea, dar si noi, care avem cele dintii roade ale Duhului, suspinam in noi, si asteptam infierea, adica rascumpararea trupului nostru” (Rom. 8:22-23).

Celor din Galatia le scrie:

“Zic dar: Umblati cirmuiti de Duhul, si nu impliniti poftele firii pamintesti. Caci firea pamintasca pofteste impotriva Duhului, si Duhul impotriva firii pamintesti: sint lucruri potrivnice unele altora, asa ca nu puteti face tot ce voiti” (Gal. 5:16-17).

Insemnatatea ultimului pasaj este aceea ca de indata ce un crestin este neatent si cade in pacat, Duhul Sfint intervine si-l aduce la pocainta, si invers, de indata ce un crestin se dedica lui Dumnezeu, firea paminteasca va incerca sa-l atraga spre lumea poftelor pacatoase. Atita timp cit vom ramine in trupul acesta, conflictul dintre fire si Duh va continua neincetat.

Iacov, fratele Domnului, scrie negru pe alb: “Toti gresim in multe feluri” (Iacov 3:2). Si adauga: “Marturisiti-va unii altora pacatele, si rugati-va unii pentru altii, ca sa fiti vindecati” (Iacov 5:16). Oricine este sincer cu sine insusi si cu Dumnezeu va recunoaste repede ca este departe de a fi un om desavirsit. Numai ce-i care au schimbat numirea pentru pacat se pot insela singuri, crezind ca au de a face cu “slabiciuni ale firii omenesti”. Cine se compara pe sine cu Isus Hristos, Fiul desavirsit al Tatalui, va ajunge foarte repede la concluzia ca este departe de a fi asa cum trebuie si are nevoie permanenta de harul iertarii divine care-i ofera mintuirea numai si numai in virtutea lucrarii savirsite de Hristos.

Biruinta asupra pacatului se obtine nu prin stradania noastra neputincioasa, ci mai degraba printr-o intarire a omului din launtru intr-o partasie mai inalta si mai deplina cu Hristos si cu lucrarea Imparatiei Lui. Cu alte cuvinte, cine vrea sa se departeze de pacat trebuie sa se daruiasca pe sine lui Dumnezeu, cautind sa cultive o viata evlavioasa de slujire si de partasie sfinta. Cine vrea sa iasa biruitor asupra ispitelor trebuie sa citeasca mai mult Biblia, sa mediteze mai adinc asupra ei, sa zaboveasca mai indelungat inaintea lui Dumnezeu in rugaciune, fiind gata sa asculte si sa implineasca ceea ce aude de la Domnul si vestind Evanghelia tuturor celor din jur.

Lumina prezentei lui Dumnezeu va alunga intotdeauna intunerecul pacatului din inimile oamenilor.

De fapt, in Noul Testament, o viata de biruinta nu inseamna nicidecum o viata de totala desavirsire. La biruinta nu se poate ajunge decit prin lupta, asa ca viata de biruinta este de fapt o viata de continua infruntare cu pacatul si cu atacurile lui perfide. Desavirsirea noastra masoara de fapt masura in care ne-am dat lui Hristos si am trecut de partea cauzei Sale.

Indiscutabil, cea mai corecta descriere a experientei crestine ne-a fost lasata de apostolul Pavel in epistola catre Filipeni:

“Dar lucrurile, care pentru mine erau cistiguri, le-am socotit ca o pierdere, din pricina lui Hristos. Ba inca, si acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, fata de pretul nespus de mare al cunoasterii lui Hristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate si le socotesc ca un gunoi, ca sa cistig pe Hristos, si sa fiu gasit in El, nu avind o neprihanire a mea, pe care mi-o da Legea, ci aceea care se capata prin credinta in Hristos, neprihanirea, pe care o da Dumnezeu, prin credinta. Si sa-L cunosc pe El si puterea invierii Lui si partasia suferintelor Lui, si sa ma fac asemenea cu moartea Lui; ca sa ajung cu orice chip, daca voi putea, la invierea din morti.

Nu ca am si cistigat premiul, sau ca am si ajuns desavirsit; dar alerg inainte, cautind sa-l apuc, intrucit si eu am fost apucat de Hristos Isus.

Fratilor, eu nu cred ca l-am apucat inca; dar fac un singur lucru: uitind ce este in urma mea, si aruncandu-ma spre ce este inainte, alerg spre tinta, pentru premiul chemarii ceresti a lui Dumnezeu, in Hristos Isus. Gindul acesta dar sa ne insufleteasca pe toti, care sintem desavirsiti; si daca in vreo privinta sinteti de alta parere, Dumnezeu va va lumina si in aceasta privinta. Dar in lucrurile in care am ajuns de aceiasi parere, sa umblam la fel” (Filip. 3:7-16).

9. Unirea cu Hristos

Cei care nu sint crestini se inseala vazind in crestinism doar un set de reguli pentru viata, o anumita filosofie sau doar un numar de forme rituale si ceremonii. Cel mai distinct aspect care deosebeste

crestinismul de toate cele de mai sus consta in invatatura ca la mintuire se poate ajunge doar printr-o unire desavirsita cu Isus Hristos, Fiul Dumnezeului Celui Viu. El s-a facut trup pentru ca prin moartea si invierea Lui glorioasa sa-i poata aduce pe oameni la Dumnezeu. Ideea ca cel credincios se afla in Hristos fiind unit cu El, strabate ca un fir rosu intreg Noul Testament.

Scrierile apostolului Ioan contin multe texte care ilustreaza unirea dintre cel credincios si Domnul sau. In rugaciunea Sa de mare preot din Ioan 17, Domnul Isus s-a rugat pentru ucenicii Sai astfel:

“Eu le-am dat slava, pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru ca ei sa fie una, cum si Noi simtem una, - Eu in ei, si Tu in Mine; - pentru ca ei sa fie in chip desavirsit una, ca sa cunoasca lumea ca Tu M-ai trimis, si ca i-ai iubit, cum M-ai iubit pe Mine” (Ioan 17:22-23).

In cunoscutul discurs despre piinea vietii, Domnul Isus a spus:

“Cine maninca trupul Meu, si bea singele Meu, are viata vesnica; si Eu il voi invia in ziua de apoi. Caci trupul Meu este cu adevarat o hrana si singele Meu este cu adevarat o bautura. Cine maninca trupul Meu si bea singele Meu, ramine in Mine, si Eu ramin in el. Dupa cum Tatal, care este viu, M-a trimis pe Mine, si Eu traiesc prin Tatal, tot asa, cine Ma maninca pe Mine, va trai si el prin Mine” (Ioan 6:54-57).

In celebra predica despre vita si mladitele ei, Domnul a spus:

“Pe orice mladita, care este in Mine si n-aduce roada, El o taie; si pe orice mladita care aduce roada, o curateste, ca sa aduca si mai multa roada. Acum voi sintetiza curati, din pricina cuvintului, pe care vi l-am spus. Ramineti in Mine, si Eu voi raminea in voi. Dupa cum mladita nu poate aduce roada de la sine, daca nu ramine in vita, tot asa, nici voi nu puteti aduce roada, daca nu ramineti in Mine. Eu sint Vita, voi sintetiza mladitele. Cine ramine in Mine, si in cine ramin Eu, aduce multa roada; caci, despartiti de Mine, nu puteti face nimic. Daca nu ramine cineva in Mine, este aruncat afara, ca mladita neroditoare, si se usuca; apoi mladitele uscate sint strinse, aruncate in foc, si ard. Daca ramineti in Mine, si daca ramin in voi cuvintele Mele, cereti orice veti vrea, si vi se va da. Daca aduceti multa roada, prin aceasta Tatal Meu va fi proslavit; si voi veti fi astfel ucenicii Mei. Cum M-a iubit pe Mine Tatal, asa v-am iubit si Eu pe voi. Ramineti in dragostea Mea. Daca paziti poruncile Mele, veti raminea in dragostea Mea, dupa cum si Eu am pazit poruncile Tatalui Meu si ramin in dragostea Lui” (Ioan 15:2-10).

Dupa multi ani de zile, acelasi apostol Ioan avea sa scrie:

“Ce ati auzit de la inceput, aceea sa ramina in voi. Daca ramine in voi ce ati auzit de la inceput, si voi veti raminea in Fiul si in Tatal. Si fagaduinta, pe care ne-a facut-o El, este aceasta: viata vesnica” (1 Ioan 2:24,25).

Apostolul Pavel a scris mult despre unirea celui credincios cu Hristos (Marvin R. Vincent. Opera ciatta, p. 4. spune ca expresia in Isus Hristos apare de 48 de ori in scrierile lui Pavel. In Hristos apare de 34 de ori, iar expresia in Domnul de 50 de ori).:

“Nu stiti ca toti citi am fost botezati in Isus Hristos, am fost botezati in moartea Lui?” (Rom. 6:3).

“In adevar, daca ne-am facut una cu El, printr-o moarte asemanatoare cu a Lui, vom fi una cu El si printr-o inviere asemanatoare cu a Lui. Stim bine ca omul nostru cel vechi a fost rastignit impreuna cu El, pentru ca trupul pacatului sa fie dezbracat de puterea lui, in asa fel ca sa nu mai fim robi ai pacatului; ... Acum, daca am murit impreuna cu Hristos, credem ca vom si trai impreuna cu El” (Rom. 6:5-8).

In alta epistola, Pavel scrie:

“Pe Cel ce n-a cunoscut nici un pacat, El L-a facut pacat pentru noi, ca noi sa fim neprihanirea lui Dumnezeu in El” (2 Cor. 5:21).

Apostolul marturiseaza ca nu-si poate baza mintuirea pe nimic altceva decit pe unirea cu Hristos:

“Ba inca, si acum privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, fata de pretul nespus de mare al cunoasterii lui Hristos Isus, Domnul meu. Pentru El am pierdut toate si le socotesc ca un gunoi, ca sa cistig pe Hristos, si sa fiu gasit in El, nu avind o neprihanire a mea, pe care mi-o da Legea, ci aceea care se capata prin credinta in Hristos, neprihanirea pe care o da Dumnezeu, prin credinta. Si sa-L cunosc pe El si puterea invierii Lui si partasia suferintelor Lui si sa ma fac asemenea cu moartea Lui; ca sa ajung cu orice chip, daca voi putea, la invierea din morti” (Fil. 3:8-11).

Cu alte cuvinte, toti crestinii traiesc “in Hristos” si sint sfintiti “in Hristos Isus”. Nu este de mirare ca apostolul isi incepe epistola catre Efeseni cu cuvintele: “... catre sfintii care sint in Efes si credinciosii in Hristos Isus” (Efes. 1:1). Pe cei din Filipi ii numeste: “... catre toti sfintii in Hristos Isus, care sint in Filipi” (Fil. 1:1). Epistola catre Coloseni este si ea adresata: “... catre sfintii si fratii credinciosi in Hristos, care sint in Colose” (Col. 1:2).

Probabil ca cea mai frumoasa marturisire din Noul Testament despre locul central pe care-L ocupa Hristos in viata credinciosului este aceea facuta de Pavel in epistola adresata Filipenilor:

“Caci stiu ca lucrul acesta se va intoarce spre mintuirea mea prin rugaciunile voastre si prin ajutorul Duhului lui Isus Hristos. Ma astept si nadajduiesc cu tarie ca nu voi fi dat de rusine cu nimic; ci ca acum, ca totdeauna, Hristos va fi proslavit cu indrazneala in trupul meu, fie prin viata mea, fie prin moartea mea. Caci pentru mine a trai este Hristos, si a muri este un cistig. ... As dori sa ma mut si sa fiu impreuna cu Hristos, caci ar fi cu mult mai bine” (Fil. 1:19-23).

Viata si credinta crestinului implica o unire in partasie cu Hristos, o bucurie care isi va cunoaste deplina implinire in veacul viitor. Iata cum a fost descrisa unirea cu Hristos lucrata de Duhul Sfint:

“Cind va veni Mingiietorul, Duhul adevarului are sa va calauzeasca in tot adevarul; caci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit, si va va descoperi lucrurile viitoare. El Ma va proslavi, pentru ca va lua din ce este al Meu si va va descoperi. Tot ce are Tatal, este al Meu; de aceea am zis ca va lua din ce este al Meu si va va descoperi” (Ioan 16:13-15).

Unirea cu Hristos nu desfiinteaza integritatea personala si distinctia dintre personalitatea lui Hristos si personalitatea credinciosului. Hristos ramine Domnul slavei, iar crestinul ramine o creatura terestra. Unirea cu Hristos nu-l scuteste pe credincios de responsabilitatea personala in sfera sfinteniei. Hristos ramine Hristos, iar credinciosul este chemat la o viata de ucenicie. Unirea cu Hristos este mai degraba un atasament al credintei. A deveni crestin inseamna a te intoarce la Domnul. Gasim scris ca, dupa predicarea Evangheliei in orasul Antiohia “un mare numar de oameni au crezut si s-au intors la Domnul” (Fapte 11:21).

Cine are credinta a implinit conditia necesara pentru primirea lui Hristos in inima: “Cine va marturisi ca Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu ramine in el, si el in Dumnezeu” (1 Ioan 4:15). Unirea cu Hristos se realizeaza printr-o lucrare a iubirii: “Dumnezeu este dragoste; si cine ramine in dragoste, ramine in Dumnezeu, si Dumnezeu ramine in el” (1 Ioan 4:16).

Iata ce scrie Petru despre Isus Hristos: “... pe care voi Il iubiti fara sa-L fi vazut, credeti in El, fara sa-L vedeti, si va bucurati cu o bucurie negraita si stralucita” (1 Petru 1:8). Apostolul Pavel se roaga pentru credinciosii din Efes:

“... asa incit Hristos sa locuiasca in inimile voastre prin credinta; pentru ca, avind radacina si temelia pusa in dragoste, sa puteti pricepe impreuna cu toti sfintii, care este largimea, lungimea, adincimea si inaltimea; si sa cunoasteti dragostea lui Hristos, care intrece orice cunostinta, ca sa ajungeti plini de toata plinatatea lui Dumnezeu” (Efes. 3:17-19).

Desi se realizeaza prin credinta si iubire, unirea cu Hristos trebuie sa treaca dincolo de acestea doua, ajungind la o identificare deplina cu intentiile si vointa lui Hristos. Unirea cu Hristos produce o viata de

totala ascultare:

“Prin aceasta stim ca sintem in El. Cine zice ca ramine in El, trebuie sa traiasca si el cum a trait Isus” (1 Ioan 2:5-6).

Apostolul Ioan mai scrie:

“Si porunca Lui este sa credem in Numele Fiului Sau Isus Hristos si sa ne iubim unii pe altii, cum ne-a poruncit El. Cine pazeste poruncile Lui, ramine in El, si El in el. Si cunoastem ca El ramine in noi prin Duhul, pe care ni L-a dat” (1 Ioan 3:23-24).

A fi in Hristos inseamna a fi un ucenic, un rob care se face una cu dorintele si idealurile stapinului sau: “Daca paziti poruncile Mele, veti raminea in dragostea Mea, dupa cum si Eu am pazit poruncile Tatalui Meu, si ramin in dragostea Lui” (Ioan 15:10).

Mai exista si un al patrulea aspect al unirii cu Hristos; experimentarea unei re-actualizari spirituale a suferintelor, mortii si invierii Sale. Isus Hristos a murit literalmente si a inviat in trup. Noi retrim aceasta experienta a Lui pe care o simbolizam prin cufundarea si ridicarea din apa botezului:

“Nu stiti ca toti citi am fost botezati in Isus Hristos, am fost botezati in moartea Lui? Noi deci, prin botezul in moartea Lui, am fost ingropati impreuna cu El, pentru ca, dupa cum Hristos a inviat din morti, prin slava Tatalui, tot asa si noi, sa traim o viata noua.

In adevar, daca ne-am facut una cu El, printr-o moarte asemanatoare cu a Lui, vom fi una cu El si printr-o inviere asemanatoare cu a Lui. Stim bine ca omul nostru cel vechi a fost rastignit impreuna cu El, pentru ca trupul pacatului sa fie dezbracat de puterea lui, in asa fel ca sa nu mai fim robi ai pacatului” (Rom. 6:36).

Acest concept al identificarii cu Hristos pina acolo ca sa experimentam viata si suferintele Lui, ii era asa de scump apostolului Pavel, incit el ajunsese sa-si socoteasca suferintele drept o extindere a suferintelor Domnului:

“Ma bucur acum in suferintele mele pentru voi; si in trupul meu, implinesc ce lipseste suferintelor lui Hristos, pentru trupul Lui, care este Biserica” (Col. 1:24).

Unirea cu Hristos produce deci o dragoste plina de sacrificiu fata de ceilalti credinciosi din Biserica. Prin aceasta, cel credincios este si el gata sa-si dea viata pentru frati.

Uneori, unirea cu Hristos este prezentata in chip mistic si misterios, de parca intre Hristos si cel credincios s-ar desfasura ceva straniu si supranatural. Unii prezinta aceasta unire de parca ar fi vorba despre o pasare care se face una cu atmosfera in care zboara sau despre un peste care se identifica cu apa in care inoata. Noi credem ca este mult mai biblic sa vorbim despre unirea credinciosului cu Hristos in termeni de credinta, dragoste, ascultare si suferintele datorate vestirii Evangheliei mintuitoare.

Unirea cu Hristos nu este o problema de emotii ocazionale si nici nu este limitata la trairile extatice ale anumitor sfinti. Aceasta experienta este parte din viata de fiecare zi a fiecarui crestin care-L are pe Isus Hristos ca Domn si Mintuitor. Unirea cu Hristos este o realitate spirituala care nu depinde de ceea ce simtim noi. Sintem uniti cu Hristos chiar si atunci cind nu ne dam seama de acest fapt. Hristos ii primeste pe toti aceia care se intorc la El cu pocainta si credinta. El se identifica cu ei si se face Domnul si Mintuitorul lor:

“Cine crede in Fiul, are viata vesnica” (Ioan 3:36).

“Caci, dupa cum trupul este unul si are multe madulare, si dupa cum toate madularele trupului, macar ca sint mai multe, sint un singur trup, - tot asa este si Hristos. Noi toti, in adevar, am fost botezati de un singur Duh, ca sa alcatuim un singur trup, ... si toti am fost adapati dintr-un singur Duh” (1 Cor. 12:12-

13).

“Caci toti sinteti fii ai lui Dumnezeu, prin credinta in Hristos Isus. Toti care ati fost botezati pentru Hristos, v-ati imbracat cu Hristos” (Gal. 3:26-27).

“Cine are pe Fiul, are viata” (1 Ioan 5:12).

Menno Simons ii descrie pe alesii lui Dumnezeu astfel: “Biserica lui Hristos, sfintii si preaiubitii Sai, care si-au spalat hainele in singele Mielului, care sint nascuti din Dumnezeu, calauziti de Duhul Sfint, care sint in Hristos si in care traieste Hristos, care aud si cred Cuvintul, care-I aud glasul si-I calca pe urme in smerenie si umilinta, care urasc raul si iubesc ceea ce este bine, care doresc sa- l apuce pe Hristos dupa cum si El i-a apucat pe ei, care sint noi fapturi in Hristos, carne din carnea Lui si os din oasele Lui, madulare ale trupului Sau spiritual” (Opere cmplete, I,pp. 161, 162).

10. Siguranta si incredere

Noul Testament ne spune clar ca cei care au crezut in Hristos pot sa se bucure inca de pe acum ca sint copii ai lui Dumnezeu si ca Cel care a inceput in ei aceasta buna lucrare o va duce la un bun sfirsit in Hristos.

Siguranta si increderea crestina sint accesibile doar acelor care au inteles clar planul mintuirii; ca anume Dumnezeu este acela care-l atrage pe cel pacatos la pocainta si-i daruieste credinta mintuitoare care-i aduce iertarea de pacate fara nici un merit personal, ci doar in virtutea lucrarii desavirsite a lui Isus Hristos, si ca Dumnezeu este in stare si vrea sa-i pastreze pe toti copiii Sai in har.

Siguranta crestina nu este cladita doar pe un anume fel de convertire. Nu gasim nicaieri in Noul Testament indicii ca ea ar fi rezervata numai acelor care au plins cu amar sau au avut stari de extaz si vedenii. Siguranta crestina nu este un produs al nostru sau al emotiilor noastre. Ea este si trebuie sa ramina o incredintare launtrica daruita de Duhul Sfint tuturor acelor care si-au pus increderea totala in Dumnezeu.

De unde vin atunci indoielile noastre? Sursele de neincredere sint numeroase. In unele cazuri este vorba despre o stare de slabiciune generala care ne cuprinde si trupul si sufletul. Sanatatea naste de obicei optimismul. Boala, si in special starile de boala grele si repetate, tind sa ne slabeasca rezistenta interioara. Punctul de plecare este de obicei indoiala despre iubirea lui Dumnezeu si razvratirea impotriva hotaririlor Lui pentru viata noastra.

O alta sursa a nesigurantei, turbulenta, dar trecatoare, este criza de identitate din adolescenta. La aceasta virsta, fiecare om cauta sa-si defineasca identitatea contestind toate valorile transmise de generatia dinainte. Aceasta criza este inca unul din motivele pentru care botezul celor convertiti nu trebuie sa fie administrat in copilarie. Tratata cu intelegere si iubire, criza de identitate din adolescenta poate fi un prilej extraordinar pentru limpezirea credintei si pentru dobindirea unor convingeri personale care sa dureze o viata intrega.

Uneori, sursa neincrederii noastre se afla in atractia spre pacat. Cine vrea sa pacatuiasca, prefera sa se auto-convinga ca nu exista nici un Dumnezeu care sa-L judece. Aceste atacuri asupra constiintei pot duce la stari de impietare indelungata. Din fericire, singele Domnului Isus si posibilitatea iertarii prin har ramin intotdeauna usi deschise pentru cei ce au cazut in greseala.

Exista si cazuri in care indoiala este doar o forma deghizata a credintei. Cine intra in panica asupra convingerilor sale, dovedeste ca le are si ca nu-i sint indiferente.

Indoielile intelectuale nu pot fi doar cautari dupa o siguranta mai mare si dovezi ale unei maturizari interioare. Din fericire, Dumnezeu este intotdeauna gata sa se lase gasit de cei ce-L cauta din toata inima.

Siguranta crestina

Care sint factorii care lucreaza la siguranta si increderea crestina? Raspunsul este simplu: Duhul Sfint si Cuvintul lui Dumnezeu. De obicei, Duhul Sfint foloseste Cuvintul lui Dumnezeu pentru a aseza increderea in inima celui credincios. Seninatatea credintei este un aspect care variaza mult de la un credincios la altul. El depinde uneori si de factori individuali ca sanatatea, atitudinea fata de lucrarea Domnului, nivelul de maturizare crestina si chiar de ... temperament. Cu alte cuvinte, tratamentul pentru indoiala nu este simplu. Fiecare caz trebuie cercetat in parte, inteles temeinic si tratat specific. Sa nu ne grabim niciodata sa credem ca indoiala este intotdeauna pacatoasa; uneori ea nu este altceva decit o manifestare a unei credinte care urca spre trepte mai inalte.

In mare, cine vrea sa trateze indoiala trebuie sa ia Biblia in mina si sa citeasca rar si tare toate pasajele in care ni se spune ca mintuirea este un dar al harului rezultat in urma lucrarii mintuitoare desavirsite a lui Hristos. Noul Testament este plin de astfel de pasaje. Matei ni-L prezinta pe Domnul Isus zicind:

“Veniti la Mine, toti cei truditi si impovarati, si Eu va voi da odihna. Luati jugul Meu asupra voastra, si invatati de la Mine, caci Eu sint blind si smerit cu inima; si veti gasi odihna pentru sufletele voastre. Cacu jugul Meu este bun, si sarcina Mea este usoara” (Mat. 11:28-30).

Marcu ni-L prezinta spunind:

“De aceea, va spun ca, orice lucru veti cere, cind va rugati, sa credeti ca l-ati si primit, si-l veti avea. Si, cind stati in picioare de va rugati, sa iertati orice aveti impotriva cuiva, pentru ca si Tatal vostru care este in ceruri, sa va ierte greselile voastre” (Marcu 11:24-26).

Luca inregistreaza o declaratie in care Domnul Isus spune ca scopul intruparii Lui a fost mintuirea oamenilor:

“Pentru ca Fiul omului a venit sa caute si sa mintuiasca ce era pierdut” (Luca 19:10).

Ioan ni-L prezinta pe Mintuitorul nostru spunind:

“Adevarat, adevarat va spun, ca cine asculta cuvintele Mele, si crede in Cel ce M-a trimis, are viata vesnica, si nu vine la judecata, ci a trecut din moarte la viata” (Ioan 5:24).

Cind temnicerul din Filipi a strigat la Pavel: “Domnilor, ce trebuie sa fac ca sa fiu mintuit?” (Fapte 16:30) raspunsul apostolic a fost: “Crede in Domnul Isus, si vei fi mintuit tu si casa ta” (Fapte 16:31). In epistola catre Romani, Pavel ne-a lasat urmatoarea promisiune:

“Daca marturisesti deci cu gura ta pe Isus ca Domn, si daca crezi in inima ta ca Dumnezeu L-a inviat din morti, vei fi mintuit. Caci prin credinta din inima se capata neprihanirea, si prin marturisirea cu gura se ajunge la mintuire, dupa cum zice Scriptura: “Oricine crede in El, nu va fi dat de rusine” ... Fiindca “oricine va chema Numele Domnului, va fi mintuit” (Rom. 10:9-13).

Si nimeni nu trebuie sa uite promisiunea Domnului:

“Si pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afara” (Ioan 6:37).

Duhul Sfint ia toate aceste promisiuni ale Scripturii si le aseaza in inimile celor ce cred, aducindu-le siguranta mintuirii si increderea in lucrarea desavirsita a lui Hristos. Cel ce este bintuit de indoieli are nevoie sa citeasca Biblia si sa se roage Domnului pentru credinta. Avem o cintare crestina care ne indeamna la aceasta si care este foarte corecta din punct de vedere doctrinar:

“Sa ne-ncredem, s-ascultam de Domnul
Si-om fi veseli in Isus, implinind Cuvintul”

Pe masura cresterii in maturitate, crestinul creste si in adincimea relatiei personale cu Dumnezeu, devenind din ce in ce mai mult asemenea unui copil care stie ca se poate increde in mod desavirsit in bunatatea si puterea Tatalui sau.

Pastrarea sfintilor in har

Chiar si cei mai sinceri credinciosi isi au clipele lor de indoiala. In astfel de situatii, este bine ca sa ne intoarcem la textele care ne invata despre dorinta lui Dumnezeu de a-i pastra pe ai Sai pina la capat. In tot Noul Testament exista un lant de putere si incredere in promisiunile Domnului. Crestinul afla din foarte multe pasaje ca Dumnezeu poate si vrea sa duca pina la capat lucrarea inceputa in cel credincios. Iata de exemplu acest pasaj din epistola apostolului Pavel catre credinciosii din Roma:

“Deci, ce vom zice noi in fata tuturor acestor lucruri? Daca Dumnezeu este pentru noi, cine va fi impotriva noastra? El, care n-a crutat nici chiar pe Fiul Sau, ci L-a dat pentru noi toti, cum nu ne va da fara plata, impreuna cu El, toate lucrurile? Cine va ridica pira impotriva alesilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela, care-i socoteste neprihaniti! Cine-i va osindi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a si inviat, sta la dreapta lui Dumnezeu si mijloceste pentru noi! Cine ne va desparti pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strimtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau lipsa de imbracaminte, sau primejdia, sau sabia? Dupa cum este scris: “Din pricina Ta sintem dati mortii toata ziua; sintem socotiti ca niste oi de taiat”. Totusi, in toate aceste lucruri noi sintem mai mult decit biruitori, prin Acela care ne-a iubit. Caci sint bine incredintat ca nici moartea, nici viata, nici ingerii, nici stapinirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici inaltimea, nici adincimea, nici o alta faptura, nu vor fi in stare sa ne desparta de dragostea lui Dumnezeu, care este in Isus Hristos, Domnul nostru” (Rom. 8:31-39).

Probabil ca Biserica din Corint atinsese pe vremea lui Pavel cel mai scazut nivel de spiritualitate dintre bisericile Noului Testament. Totusi, cind Pavel le scrie, el ii asigura ca Hristos poate sa-i mintuiasca in mod desavirsit:

“El va va intari pina la sfirsit, in asa fel ca sa fiti fara vina in ziua venirii Domnului nostru Isus Hristos. Credincios este Dumnezeu, care v-a chemat la partasia cu Fiul Sau Isus Hristos, Domnul nostru” (1 Cor. 1:8-9).

La fel le scrie si celor din Filipi:

“Sint incredintat ca Acela care a inceput in voi aceasta buna lucrare, o va ispravi pina in ziua lui Isus Hristos” (Fil. 1:6. cf. 1:10).

Celor amenintati din Tesalonic, apostolul le scrie:

“Credincios este Domnul: El va va intari si va va pazi de cel rau” (2 Tesal. 3:3).

Dupa ce vorbeste despre propriile sale suferinte, Pavel adauga:

“ ... dar nu mi-e rusine, caci stiu in cine am crezut. Si sint incredintat ca El are putere sa pazeasca ce I-am incredintat pina in ziua aceea” (2 Tim. 1:12).

Si iarasi:

“Domnul ma va izbavi de orice lucru rau, si ma va mintui, ca sa intru in Imparatia Lui cereasca. A Lui sa fie slava in vecii vecilor! Amin” (2 Tim. 4:18).

Apostolul Petru vorbeste despre harul mare al lui Dumnezeu care s-a manifestat prin innoirea crestinilor si prin acordarea dreptului la mostenirea pastrata in ceruri pentru ei:

“Voi sinteti paziti de puterea lui Dumnezeu, prin credinta, pentru mintuirea gata sa fie descoperita in vremurile de apoi!” (1 Petru 1:5).

Din toate aceste pasaje si inca din multe altele, este evident ca Dumnezeu poate si vrea sa-i pastreze pe cei credinciosi pina la capat. Domnul insusi a spus:

“Oile Mele asculta glasul Meu; Eu le cunosc, si ele vin dupa Mine. Eu le dau viata vesnica, in veac nu vor pieri, si nimeni nu le va smulge din mina Mea. Tatal Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decit toti; si nimeni nu le poate smulge din mina Tatalui Meu” (Ioan 10:27-29).

Cu alte cuvinte, Dumnezeul care ne-a mintuit, poate si vrea sa ne pastreze pentru Sine. Dumnezeu promite o mintuire vesnica pentru toti cei ce sint in Hristos.

Totusi, Biblia nu promite nicaieri siguranta mintuirii pentru cei ce traiesc in pacat. Scriptura ne avertizeaza nu numai de posibilitatea caderii de la credinta, ci chiar de probabilitatea acestei caderi. Aceasta nu pentru ca Dumnezeu n-ar fi in stare sa ne pazeasca, ci pentru ca El nu ne tine cu forta. Posibilitatea apostaziei se datoreaza faptului ca noi mai sintem inca in trup, sub atacurile ispitelor si in permanenta dependenta de harul divin. Chiar Domnul Isus ne-a avertizat de posibilitatea caderii in pilda semanatorului, cind a spus:

“Saminta cazuta in locuri stincoase, este cel ce aude Cuvintul si-l primeste indata cu bucurie, dar n-are radacina in el, ci tine pina la o vreme; si, cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvintului, se leapada indata de el. Saminta cazuta intre spini, este cel ce aude Cuvintul; dar ingrijorarile veacului acestuia si inselaciunea bogatiilor ineaca acest Cuvint si ajunge neroditor” (Mat. 13:20-22).

Pavel le scrie celor din Colose ca Dumnezeu i-a impacat acum cu Sine “ca sa va faca sa va infatisati inaintea Lui sfinti, fara prihana si fara vina”, dar apostolul adauga imediat dupa aceasta: “negresit, daca ramineti si mai departe intemeiati si neclintiti in credinta, fara sa va abateti de la nadejdea Evangheliei, pe care ati auzit-o” (Col. 1:22-23).

In mod asemanator, epistola catre Evrei avertizeaza:

“De aceea, cu atit mai mult trebuie sa ne tinem de lucrurile, pe care le-am auzit, ca sa nu fim departati de ele” (Evrei 2:1).

“Luati seama dar, fratilor, ca nici unul dintre voi sa n-aiba o inima rea si necredincioasa, care sa va desparta de Dumnezeu cel viu. Ci indemnati-va unii pe altii in fiecare zi, cita vreme se zice: “Astazi”, pentru ca niciunul dintre voi sa nu se impietreasca prin inselaciunea pacatului. Caci ne-am facut partasi ai lui Hristos, daca pastram pina la sfirsit increderea nezguduita de la inceput” (Evrei 3:12-14).

Probabil ca cel mai categoric avertisment impotriva caderii de la credinta se gaseste in cea de a doua epistola a lui Petru:

“In adevar, daca, dupa ce au scapat de intinaciunile lumii, prin cunoasterea Domnului si Mintuitorului nostru Isus Hristos, se incurca iarasi si sint biruiti de ele, starea lor de pe urma se face mai rea decit cea dintii. Ar fi fost mai bine pentru ei sa nu fi cunoscut calea neprihanirii, decit, dupa ce au cunoscut-o, sa se intoarca de la porunca sfinta, care le fusese data. Cu ei s-a intimplat ce spune zicala adevarata: “Ciinele s-a intors la ce varsase” si “scroafa spalata s-a intors sa se tavaleasca iarasi in mocirla” (2 Petru 2:20-22).

Iacov, in foarte practica lui epistola, ne avertizeaza si el despre pericolul ratacirii de la credinta:

“Fratilor, daca s-a ratacit vreunul dintre voi de la adevar, ...” (Iacov 5:19).

Chiar si Domnul Isus, vestind vremurile de pe urma, ne-a anuntat pericolul apostaziei:

“Si, din pricina inmultirii faradelegii, dragostea celor mai multi se va raci. Dar cine va rabda pina la sfirsit, va fi mintuit” (Mat. 24:12-13).

Se cuvine sa ne intrebam sincer daca toate aceste avertismente sint simple forme retorice sau daca nu cumva ele ne spun ca exista posibilitatea ca unii crestini sa-si piarda credinta. Iata care este parerea lui Pavel:

“Si sa pastrezi credinta si un cuget curat, pe care unii l-au pierdut si au cazut din credinta. Din numarul lor sint Imeneu si Alexandru, pe care i-am dat pe mina Satanei, ca sa se invete sa nu huleasca” (1 Tim. 1:19-20).

In aceiasi epistola, Pavel mai scrie:

“Dar Duhul spune lamurit ca, in vremurile din urma, unii se vor lepada de credinta, ca sa se alipeasca de duhuri inselatoare si de invataturile dracilor” (1 Tim. 4:1).

In cea de a doua epistola catre Timotei, Pavel vorbeste despre caracterul pervertit al celor rai:

“Si cuvintul lor va roade ca gangrena. Din numarul acestora sint Imeneu si Filet, care s-au abatut de la adevar. Ei zic ca a si venit invierea si rastoarna credinta unora. Totusi temelia tare a lui Dumnezeu sta nezguduita avind pecetea aceasta: “Domnul cunoaste pe cei ce sint ai Lui”; si: “Oricine rosteste Numele Domnului, sa se departeze de faradelege!” (2 Tim. 2:17-19).

Cind le-a scris epistola celor din Colose, Pavel a putut spune:”Luca, doctorul prea iubit, si Dima, va trimite sanatate” (Col. 4:14), dar in cea de a doua epistola catre Timotei citim: “Caci Dima, din dragoste pentru lumea de acum, m-a parasit ...” (2 Tim. 4:10)

Apostolul Iuda a fost un exemplu de om pe care Domnul ar fi vrut sa-l faca un sfint, dar care a permis lacomiei de bani sa-l transforme intr-un tradator, intr-un “drac” (Ioan 6:70). Iuda a deczut in asa masura incit “era un hot, si ca unul care tinea punga, lua el ce se punea in ea” (Ioan 12:6). In loc de a deveni un martor al invierii, Iuda a “cazut” din apostolie (Fapte 1:25).

Cei care sustin invatatura unei sigurante neconditionate a mintuirii, neaga posibilitatea apostaziei sustinind cu tarie ideea ca un crestin nascut din nou nu va dori niciodata sa se intoarca cu buna stiinta la o viata pacatoasa. Cu siguranta ca asa este, dar indepartarea de Domnul si de credinta nu se produce de obicei brusc, deliberat si cu buna stiinta. Ea se manifesta printr-o racire treptata si printr-o impietriere progresiva pina la starea in care omul nu mai doreste sa se intoarca la Hristos si sa se pocaiasca. Pasii spre lepadarea de credinta sint de regula mici si greu de bagat in seama. Mai intii, persoana aplecata spre apostazie incepe sa fie prea ocupata cu treburile vietii ca sa mai poata mentine o preocupare constanta pentru citirea Cuvintului si pentru rugaciune. Aceasta produce imediat o stare spirituala “nici rece, nici in clocot” in care incoltesc usor preocuparile pacatoase. Persoana poate deveni invidioasa, mindra, plina de ura, de senzualitate sau de lacomie. Spirala descendenta continua apoi cu o stare in care pacatul este indreptatit, nu lepadat. In loc de pocainta, apar scuzele si invinovatirea celorlalti. Barierele cad si omul incepe sa pacatuiasca fara sa mai simta mustrarea cugetului. Daca la inceput, pacatul parea doar o halta temporara, acum el este privit ca o placere greu de lepadat. Dorinta de a se intoarce la o viata de sfintenie este din ce in ce mai rara si mai estompata.

Staruinta in pacat devine un stil de viata din care nu-l mai poate scoate nici mustrarile constiintei, nici mustrarile fratilor si nici pedepsele din ce in ce mai aspre aplicate de Dumnezeu.

Iata ce scria Jeremy Taylor (1613-1667) despre aceasta evolutie: Mai intii omul este uimit si umilit, apoi caderea devine placuta, atragatoare, apoi frecventa, apoi sistematica, impamintenita; cel cazut nu se mai pocaieste, devine obraznic, impotrivor cu buna stiinta, batjocoritor si blestemat in veci” (Strong, Systematic Theology, p. 651).

11. O viata crestina de biruinta

Prezervarea sfintilor in har si perseverenta sfintilor in har sint cele doua fete ale aceleiasi monede. Cind amindoua exista, cel credincios trece biruitor prin toate, bucurindu-se de resursele unui Dumnezeu atotputernic.

Dumnezeu voieste ca toti copiii Sai sa experimenteze o viata imbelsugata si fericita. In Cuvintul Sau, El ne-a lasat scris care sint pasii pe care trebuie sa-i facem pentru a umbla pe o astfel de cale. Care sint deci “regulile”?

1. Cea dintii dintre toate este credinta personala in Hristos ca Domn si Mintuitor personal. Exista unii care au pretins ca poti exista si ca “crestin ascuns”, nemarturisit pe fata. Aceasta parere este o obraznicie si nu are nici un fel de suport biblic. Cine se complace in anonim si in tacere va ajunge ca apostolul Petru care s-a lepadat de Domnul de trei ori (Marcu 14:66-72) sub presiunea “circumstantelor”. Domnul Isus a spus categoric:

“De aceea, pe oricine Ma va marturisi inaintea oamenilor, il voi marturisi si Eu inaintea Tatalui Meu care este in ceruri; dar de oricine se va lepada de Mine inaintea oamenilor, Ma voi lepada si Eu inaintea Tatalui Meu care este in ceruri” (Mat. 10:32-33).

Chiar si necrestinii il respecta mai mult pe cel ce-si martiriseste deschis credinta decit pe cel ce se preface.

2. Cine vrea sa se bucure de o viata spirituala imbelsugata trebuie neaparat sa renunte la orice pacat de care este constient. Biblia ne spune ca pacatul este o realitate teribila, un pericol constant pentru orice copil al lui Dumnezeu atita timp cit mai raminem in trup. Nu poti fi si cu Dumnezeu si cu pacatul. Nimeni nu poate sluji la doi stapini. Cine a invatat sa spuna un categoric NU pacatului are deschisa poarta catre bucuriile mintuirii. Puterea de a te impotrivi ispitelor se capata mai ales printr-o viata sistematica de rugaciune.

3. O a treia conditie a vietii din belsug este partasia cu Dumnezeu prin rugaciune. Cine se roaga face mult mai mult decit sa ceara necurmat ceva de la Domnul. Adevarata rugaciune este mult mai mult decit o continua milogeala. Clipele de rugaciune sint ocazii de partasie adinca. Starea credinciosului in rugaciune este unul dintre cele mai bune barometre ale vietii lui spirituale.

4. O a patra conditie a binecuvintarilor este citirea, memorarea, si meditarea asupra Cuvintului sfint. Cei mai mari oameni din istoria poporului lui Dumnezeu au fost credinciosi care au cunoscut foarte amanuntit Biblia. Despre Luther se spune ca petrecea cel putin patru ore pe zi in citire, meditatie si rugaciune.

5. Biserica de astazi are nevoie de apologeti care sa stie cum sa raspunda filosofiilor la moda. Crestinismul este mai mult decit un simplu bilet de intrare in cer. Invatatura crestina este destinata sa fie “sarea pamintului” si “lumina lumii”. Viata celor credinciosi se desfasoara in mijlocul oamenilor si Biserica are nevoie, ca in toate secolele trecute, de oameni care sa formuleze raspunsuri adecvate tuturor crizelor si problemelor sociale.

6. Nu poate fi vorba de biruinta crestina, daca cineva nu iubeste partasia celorlalti credinciosi. Mintuirea nu se traieste de unul singur. Hristos ne-a asezat unul linga altul, asemenea madularelor dintr-un trup. Cine se izoleaza de ceilalti, se lipseste de nenumarate izvoare de binecuvintare. Deasemenea, cine sare din loc in loc, intr-o neostoita cautare dupa “adunarea desavirsita”, nu va gasi nicaieri implinirea.

Adevarata bucurie nu este aceea de a primi, ci de a da. Cine vrea sa simta ca traieste, trebuie sa se aseze in slujire in mijlocul unei Biserici si sa caute din toata inima sa le fie de folos fratilor.

7. O alta conditie pentru gustarea unei vieti imbelsugate este intrarea in lucrarea de marturisire a Evangheliei. Asa cum am spus si mai sus, mintuirea nu este doar un bilet de intrare in cer. Ea este si certificatul care ne califica pentru lucrarea de mintuire a altora. Fiecare crestin este un ambasador al lui Hristos. Exista o bucurie pe care o traieste tot cerul atunci cind cineva se intoarce la Domnul si cine vrea sa o guste trebuie sa vesteasca Evanghelia.

8. Dumnezeu nu da binecuvantarile Sale decit celor smeriti. Cine vrea sa fie placut Domnului trebuie sa fuga de mindrie si de orgoliu. Este bine sa stim cum sa nu cadem in "osinda diavolului" (1 Tim. 3:6). Desi textul vorbeste despre pericolul acesta pentru cei tineri, mindria ramine inamicul cu care va trebui sa ne infruntam toata viata.

9. Fiecare crestin trebuie sa caute sa fie o influenta pozitiva in societate. Desi preocuparea noastra de capetenie ramine marturia despre Hristos, asta nu inseamna ca el este chemat sa exercite asupra celor din jur doar o influenta religioasa ingusta. Desi Biserica, ca intreg, trebuie sa stea departe de treburile lumii, credinciosii individuali sint chemati sa fie activi in stabilirea unei ordini cit mai bune si mai juste in lume.

10. Cine vrea sa primeasca binecuvintare de la Domnul trebuie sa se obisnuiasca cu darnicia. Orice crestin trebuie sa dea ordonat si sistematic pentru lucrarea Domnului. Darnicia trebuie sa fie neconditionata, cu spirit de sacrificiu si proportional cu venitul primit de la Domnul. Regula cu a zecea parte nu este suficienta. Cu cit mai mare este venitul, cu atit trebuie sa dam Domnului o parte mai mare din el. Daca macar jumatate din numarul crestinilor ar da Domnului ceea ce se cuvine, s-ar putea dubla numarul misionarilor care colinda lumea.

11. O alta influenta covirsitoare asupra starii noastre spirituale o au prietenii si tovarasiile noastre. Cine se asociaza cu oameni de o spiritualitate indoielnica da dovada el insusi de o periculoasa lipsa de crestere. Sfirsitul unor astfel de relatii va fi intotdeauna o stare caldicica, lipsita de adevarate binecuvintari ale credintei.

12. Cine vrea sa se bucure de Hristos trebuie sa stie sa aleaga din lumea inconjuratoare numai acele lucruri, preocupari si distractii in care s-ar simti bine si Domnul. Fumatul, bautura, filmele discutabile, muzica desantata, cartile cu subiecte pacatoase, si alte astfel de ocazii de a te rupe de Hristos trebuie evitate sistematic.

13. Exista o cruce care ne asteapta pe fiecare dintre noi. Cine merge dupa Hristos trebuie sa se obisnuiasca cu purtarea crucii. Domnul Isus a purtat crucea pentru mintuirea noastra, noi trebuie sa ne purtam crucea pentru a ne tine departe de pacat si pentru a ne duce pina la capat marturia noastra crestina inaintea lumii. Cine fuge de orice fel de suferinta pentru Evanghelie, nu va gusta prea multa implinire duhovniceasca. Domnul Isus ne-a indemnat sa calcam pe urmele Sale.

14. Cine vrea sa fie fericit, trebuie sa invete sa nu se mai ingrijoreze. Credinciosul poate avea incredere in Domnul si Mintuitorul lui. Tot asa cum ne-am increzut in Hristos pentru iertarea pacatelor noastre, trebuie sa invatam sa ne credem in El si pentru calauzire si pentru asigurarea suportului zilnic. Dumnezeu s-a angajat sa ne poarte poverile si sa nu ingaduie sa fim ispititi peste puterile noastre.

15. Cine vrea sa creasca in binecuvantarile duhovnicesti trebuie sa stie sa cultive in viata sa roada Duhului Sfint. Cel credincios trebuie sa se predea deplin lui Dumnezeu, urmarind in smerenie sa semene in fiecare zi mai mult cu Domnul Isus.

Cu alte cuvinte, nici un crestin nu ar trebui sa uite ca se afla intr-un proces continuu de crestere. Trebuie sa ne deprindem sa cautam: “dragostea, bucuria, pacea, indelunga rabdare, facerea de bine, credinciosia, infrinarea poftelor, etc” (Gal 5:22).

16. Crestinul trebuie sa invete ca Cel ce poate da viata de calitate vesniciei este numai Dumnezeu. El va afla din trista experienta ca de indata ce va incepe sa se increada in sine si in puterile sale ca sa traiasca dupa voia Domnului, va cadea.

17. Aveti grija la “amanunte”. “Vulpile mici strica viile in floare”, spune Scriptura. Nu exista lucruri neinsemnate. Cine este credincios in lucrurile mari, trebuie sa aiba grija sa fie la fel de credincios si in lucrurile mici. Multi crestini s-au racit in dragostea lor pentru Domnul si au ajuns sa umble in pustiul saraciei duhovnicesti pentru ca au fost crestini doar in lucrurile majore, luindu-se dupa lume in aspectele minore ale vietii.

18. “Crede in incredintarea ta si indoieste-te de indoiala”. Este normal sa fim atacati de valuri de necredinta, dar trebuie sa invatam sa stam agatati de ancora nadejdii. Fiecare crestin trebuie sa treaca prin “vai ale mortii” unde i se va pune credinta la incercare. Citeodata Dumnezeu se indeparteaza de noi pentru a ne lasa sa experimentam singuratatea si pentru a ne vedea ca Il cautam din toata inima.

Cele doua “reguli” care urmeaza au fost indeobste neglijate de asa numita “crestinatate” istorica. Este cazul de aceea sa le examinam cu si mai multa atentie.

19. Cel ce vrea sa se bucure de bucuriile Domnului trebuie sa se abtina de la practicarea violentei, chiar si atunci cind le este periclitata viata. Domnul Isus ne-a spus:

“Ati auzit ca s-a zis: “Ochi pentru ochi, si dinte pentru dinte”. Dar Eu va spun: Sa nu va impotriviti celui ce va face rau. Ci, oricui te loveste peste obrazul drept, intoarce-i si pe celalalt. Orisicui vrea sa se judece cu tine, si sa-ti ia haina, lasa-i si camasa. Daca te sileste cineva sa mergi cu el o mila de loc, mergi cu el doua. Celui ce-ti cere, da-i; si nu intoarce spatele celui ce vrea sa se imprumute de la tine. Ati auzit ca s-a zis:”Sa iubesti pe aproapele tau, si sa urasti pe vrajmasul tau.”Dar eu va spun: Iubiti pe vrajmasii vostri, binecuvinati pe cei ce va blastama, faceti bine celor ce va urasc, si rugati-va pentru cei ce va asupresc si va prigonesc, ca sa fiti fii ai Tatalui vostru care este in ceruri; caci El face sa rasara soarele Sau peste cei rai si peste cei buni, si da ploaie peste cei drepti si peste cei nedrepti. Daca iubiti numai pe cei ce va iubesc, ce rasplata mai asteptati? Nu fac asa si vamesii? Si daca imbratisati cu dragoste numai pe fratii vostri, ce lucru neobisnuit faceti? Oare paginii nu fac la fel? Voi fiti dar desavirsiti, dupa cum si Tatal vostru cel ceresc este desavirsit” (Mat. 5:38-48).

Un pasaj asemanator se afla in Evanghelia lui Luca (Luca 6:27-36). Cind S-a aflat inaintea lui Pilat la judecata, Domnul Isus a zis:

“Imparatia Mea nu este din lumea aceasta... Daca ar fi Imparatia Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca sa nu fiu dat in miinile Iudeilor; dar acum, Imparatia Mea nu este de aici” (Ioan 18:36).

Apostolul Pavel le-a spus celor din Roma:

“Binecuvintati pe cei ce va prigonesc: binecuvintati si nu blestemati. Bucurati-va cu cei ce se bucura; plingeti cu cei ce pling. Aveti aceleasi simtaminte unii fata de altii. Nu umblati dupa lucrurile inalte, ci ramineti la cele smerite. Sa nu va socotiti singuri intelepti. Nu intoarceti nimanui rau pentru rau. Urmariti ce este bine, inaintea tuturor oamenilor. Daca este cu putinta, intrucit atirna de voi, traiti in pace cu toti oamenii. Prea iubitor, nu va razbunati singuri, ci lasati sa se razbune minia lui Dumnezeu; caci este scris: “Razbunarea este a Mea; Eu voi rasplati”, zice Domnul. Dimpotriva: daca ii este foame vrajmasului tau, da-i sa manince; daca-i este sete, da-i sa bea; caci daca vei face astfel, vei gramadi carbuni aprinsi pe capul lui”. Nu te lasa biruit de rau, ci biruieste raul prin bine” (Rom. 12:14-21).

In cea de a doua sa epistola catre Corinteni, Pavel scrie:

“Macar ca traim in firea paminteasca, totusi nu ne luptam calauziti de firea paminteasca. Caci armele cu care ne luptam noi, nu sint supuse firii pamintesti, ci sint puternice, intarite de Dumnezeu ca sa surpe intariturile. Noi rasturnam izvodirile mintii si orice inaltime care se ridica impotriva cunostintei lui Dumnezeu; si orice gind il facem rob ascultarii de Hristos” (2 Cor. 10:3-5).

Fara nici o indoiala, crestinismul istoric nu a tinut seama de aceste texte. Cruciadele, Inchizitia si razboaiele declarate de Biserica catolica “sfinte” sint tot atitea dovezi despre acceptarea violentei fizice pentru rezolvarea unor probleme spirituale. In spatele acestor lupte se ascundeau inasa, nu interesele adevarate ale Bisericii lui Hristos, ci interesele egoiste si orgolioase ale unor conducatori politici sau eclesiastici. (Nota: Este important sa aratam aici ca Ioan Botezatorul nu s-a pronuntat pentru desfiintarea armatei sau pentru iesirea din rindurile ei. Cind “niste ostasi” au venit la el ca sa il intrebe cum sa-si traiasca pocainta, Ioan le-a spus doar atit: “Sa nu stoarceti nimic de la nimeni prin amenintari, nici sa nu invinuiti pe nimeni pe nedrept, ci sa va multumiti cu lefurile voastre” (Luca 3:14). Este clar ca, in plan social, toate popoarele au deocamdata nevoie de militie si armata. Crestinii pot si trebuie sa-si dea aportul la aceste forte care apara rinduielile si ordinea, ca niste reprezentanti ai lui Dumnezeu (Rom. 13:1-4). De altfel, imparatul Constantin a preferat crestinismul ca religie de stat tocmai pentru ca legiunile romane erau pline de ostasi care trecusera deja la crestinism).

20. O alta atitudine recomandata de Noul Testament, dar neglijata de “crestinatate” a fost si este separarea de lume. Invatatura aceasta a fost enuntata de Domnul Isus si defnita apoi de apostolii Pavel si Ioan:

“Le-am dat Cuvintul Tau si lumea i-a urit, pentru ca ei nu mai sint din lume, dupa cum Eu nu sint din lume. Nu Te rog sa-i iei din lume, ci sa-i pazesti de cel rau. Ei nu sint din lume, dupa cum nici Eu nu sint din lume” (Ioan 17:14-16). “Va indemn dar, fratilor, pentru indurarea lui Dumnezeu, sa aduceti trupurile voastre ca o jertfa vie, sfinta, placuta lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastra o slujba duhovniceasca. Sa nu va potriviti chipului veacului acestuia, ci sa va prefaceti, prin innoirea mintii voastre, ca sa puteti deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea buna, placuta si desavirsita”.

“Nu iubiti lumea, nici lucrurile din lume. Daca iubeste cineva lumea, dragostea Tatalui nu este in el. Caci tot ce este in lume: pofta firii pamintesti, pofta ochilor, si laudariosia vietii, nu este de la Tatal, ci din lume” (1 Ioan 2:15-16).

Este convingerea noastra ca de prea multe ori crestinii se lasa atrasi prea usor spre o viata si spre o etica “contemporana” cu standarde ne-biblice. Cei ce apartin lui Dumnezeu si au cetatenia in cer trebuie sa se deosebeasca de lume in felul in vorbire, in distractii, in atitudinea fata de cultura, in grija si preocuparea fata de propriul trup,, in chestiunea podoabelor, in felul in care tinerii se imprietenesc si se casatoresc, in atitudinea fata de avere si mijloacele de dobindire a ei, in atitudinea fata de Stat, si in felul in care privesc problemele spirituale.

Lumea de astazi exercita o presiune extraordinara asupra Bisericii. Oamenii din lume ar vrea sa transforme crestinismul intr-un fel de categorie filosofica preocupata mai mult de influentarea artelor frumoase decit de viata de fiecare zi. Lumea ar vrea ca Biserica sa se concentreze asupra convingerilor ei doar o singura ora pe zi, si aceea doar in incinta zidurilor locasurilor de cult. Spiritul lumii ar vrea sa inchida crestinismul in perimetrul cladirilor Bisericilor ca in niste veritabile “rezervatii”. Separarea de lume nu inseamna inasa ceva. Hristos ne-a chemat sa fim o cetatuie asezata pe un munte, o lumina

care sa lumineze in intunec. Faptul ca noi ne-am hotarit sa nu ne “potrivim chipului veacului acestuia” va trebui sa ramina caracteristica intregii noastre vietii, cu toate ca aceasta ne va atrage “ura” din partea lumii. Crestinii nu cauta sa fie “altfel”, doar pentru a fi deosebiti de cei din lume. Ei au insa datoria sa fie “altfel” ori de cite ori “chipul veacului acestuia” se indeparteaza de chipul lui Hristos. De fapt, noi nu ne preocupam sa nu semanam cu lumea, ci doar sa fim asemenea lui Hristos: “Cine zice ca ramine in El, trebuie sa traiasca si el cum a trait Hristos” (1 Ioan 2:6).

12. Crestinul in societate

Biblia ne spune ca Dumnezeu voieste ca toti oamenii sa ajunga sa cunoasca adevarul, sa-L primeasca pe Domnul Isus, sa fie integrati in Biserica Sa si sa instaureze Imparatia Sa pe pamint. Voia lui Dumnezeu pentru societate este asadar convertirea ei, intoarcerea ei la Dumnezeu si incadrarea ei in ascultarea de standardele sfinteniei divine. Dumnezeu doreste ca toti oamenii sa fie mintuiti si sa triasca in dragoste; dragoste fata de Dumnezeu si fata de aproapele lor.

Realitatea este insa ca oamenii, in majoritatea lor nu vor sa accepte aceasta voie a lui Dumnezeu, nu vor sa intre in Biserica si refuza sa accepte standardele lui Dumnezeu in vietile lor. Rezultatul este o viata de neascultare. Aceasta atitudine a produs impartirea omenirii in ceea ce am putea numi doua imparatii: imparatia lui Dumnezeu si a lui Hristos si imparatia lumii sau a lui Satan. Cea dintii este alcatuita din cei care au fost botezati de Duhul Sfint si integrati in trupul spiritual al Bisericii lui Hristos, iar cea de a doua este compusa din toti aceia care L-au refuzat pe Hristos si nu i-au primit mintuirea, preferind sa traiasca in pacat. Care este relatia dintre aceste doua imparatii?

In primul rind, datorita faptului ca nu L-au primit pe Hristos ca Domn si Mintuitor, cei din imparatia lumii se vor impotrivi si celor care vor sa li-L ofere. Cu alte cuvinte, imparatia lumii nu va privi cu simpatie catre cei din imparatia lui Hristos. Pe alocuri, aceasta lipsa de simpatie se poate transforma intr-o veritabila persecutie. Oricine se comporta asemenea lui Hristos, isi va atrage intr-o masura mai mica sau mai mare “ura” din partea “lumii”. In ciuda acestei situatii, de multe ori de-a lungul istoriei Biserica a fost destul de puternica pentru a influenta societatea sa adopte multe principii extrase din Cuvintul lui Dumnezeu si din sfintenia Sa. Asta a facut ca tensiunile dintre cele doua imparatii sa se atenueze. Mai mult, au existat situatii in care Biserica a fost mai puternica decat Statul, si a dat mina cu puterea lumeasca pentru impunerea si prezervarea unor rinduieli care o avantajau. Oficial, Statul a pus la dispozitia Bisericii forta si mijloacele de constringere pentru “pastrarea credintei adevarate” si pentru pedepsirea ereticilor. Acesta este sistemul sub care a aparut si functionat Inchizitia. Mii si mii de liberi cugetatori si-au pierdut atunci viata si impreuna cu ei, mii si mii de crestini care nu s-au conformat religiei “oficiale”. Slava Domnului, zilele persecutiilor religioase dezlantuite de Biserica cu ajutorul Statului, cel putin in majoritatea tarilor lumii, apartin unor vremuri trecute.

Care este pozitia unui credincios intr-o societate mixta, compusa in parte din credinciosi si in parte din necredinciosi? Intr-un sens spiritual, fiecare crestin este chemat “afara” din societate si asezat in Biserica. Dumnezeu “ne-a izbavit de sub puterea intunericului si ne-a stramutat in Imparatia Fiului dragostei Lui” (Col. 1:13).

Cea dintii relatie a crestinului cu societatea este deci una de separare, de izbavire. Apostolul Pavel afirma ca Domnul Isus “S-a dat pe Sine insusi pentru pacatele noastre, ca sa ne smulga din acest veac rau, dupa voia Dumnezeului nostru si Tatal” (Gal. 1:4). Aceasta separare de lume nu este in nici un fel fizica, ci spirituala.

Nici din punct de vedere fizic si nici din punct de vedere cultural, crestinul nu trebuie sa se retraga din lume ca sa traiasca pe o insula pustie sau intr-un turn de fildes.

Dimpotriva, fiecare credincios in Isus trebuie sa fie o parte activa in societatea din jur, stind mereu in legatura cu prietenii si vecinii lui, si cautind sa raspindeasca pretutindeni mireasma marturiei lui

crestine. De fapt, cum s-ar putea separa un crestin de lume cind chemarea lui de capatii este tocmai aceea de a ramine in lume si a cauta sa o evanghelizeze?! Domnul Isus ne-a dat porunca : “Duceti-va in toata lumea si propovaduiti Evanghelia la orice faptura. Cine va crede si se va boteza, va fi mintuit; dar cine nu va crede va fi osindit” (Marcu 16:16). Din nefericire, Biserica a ingaduit prea adesea membrilor sai sa cada in doua extreme sterile in atitudinea lor fata de societatea din jur: ba le-a permis sa fie asemenea lumii si marturia lor a devenit inexistentă, ba le-a pretins sa se izoleze complet de societate si marturia lor a devenit absenta. Dumnezeu vrea ca fiii si fiicele Lui sa straluceasca in lume, raspindind in jur cunoasterea mintuitoare despre Hristos si despre voia lui Dumnezeu. Intr-un sens global, Biserica este destinata sa fie asemena unei cetati asezate pe un munte: vizibila si imposibil de ascuns. Ea trebuie sa le arate celor din jur cum este Dumnezeu si ce fel de viata se poate trai atunci cind oamenii uita de egoism si traiesc in dragoste si slujire unii fata de ceilalti.

Luati fiecare in parte, crestinii trebuie sa actioneze ca niste veritabili agenti de sanatate pentru societatea cuprinsa de suferintele produse de pacat si de egoismul general. Crestinul individual actioneaza ca un antibiotic spiritual care combate prin exemplul personal si prin Evanghelie toate relele produse in societate de pacat.

Cei mai multi lideri crestini sint de parere ca spre deosebire de Biserica, crestinul individual are o arie de influenta mai mare asupra societatii. Biserica nu este chemata sa intre in politica lumii, dar credinciosul, ca cetatean este chemat sa fie lumina si sare si sa militeze pentru binele celor din jur.

Fiecare crestin este mai mult decit se poate manifesta in viata colectiva a Bisericii. De exemplu, el trebuie sa se ingrijeasca din punct de vedere material pentru bunastarea familiei sale. Prin aceasta el este implicat si responsabil in dimensiunea economica a lumii. Ca cetatean, el este militant in domeniul sigurantei publice. Ca om, el trebuie sa fie preocupat de ceea ce se intimpla in lume, combatind raul in toate manifestarile lui si lucrind pentru modelarea unei societati mai bune. Fiecare crestin trebuie sa lupte impotriva saraciei celor din jur, impotriva criminalitatii, impotriva necinstei, a betiei, a prostitutiei si a altor rele asemanatoare. Fiecare crestin trebuie sa activeze pentru imbunatatirea sistemului de invatamint scolar. In rezumat, fiecare cetatean al Imparatiei lui Hristos poate si trebuie sa se comporte ca un cetatean de onoare a societatii in care traieste. Credinciosul Nou Testamental nu are voie sa treaca prin viata intr-o atitudine dispretuitoare si iresponsabila fata de societatea din jur.

Toate cele spuse mai sus nu neaga in nici un fel faptul ca responsabilitatea principala a oricarui crestin este raspindirea Evangheliei. Biserica trebuie sa stie cum sa imbine activitatile spirituale cu activitatile sociale astfel incit “pe acelea sa le facem, iar pe celelalte sa nu le lasam nefacute”. Aceasta inseamna ca toti crestinii, si cei ordinati ca lucratori ai Bisericii si ceilalti, se vor angaja din toate puterile lor in suportul dat lucrarii misionare, in Cursuri de vara cu copiii care nu vin la Biserica, in tabere si campuri crestine si in vizite in localitati unde nu exista adevarati crestini. Dar dupa ce toate acestea au fost facute, aceiasi crestini se vor incadra in comitetele scolare, vor vizita spitale, vor scrie articole in presa si vor face tot ceea ce le este in putinta pentru ca societatea din jur sa fie mentinuta la un standard cit mai apropiat de morala si etica crestina. Mai este inca loc pentru multi “samariteni milostivi”. “Du-te si fa si tu la fel!” mai este inca porunca pe care ne-o da tuturor Domnul.

13. Relatiile cu formele de guvernament

Chiar si numai din faptul ca Biblia proclama suveranitatea lui Dumnezeu asupra istoriei se poate deduce foarte simplu ca El are un oarecare control asupra tuturor popoarelor. Aceasta deductie logica este sustinuta foarte elocvent de textul Scripturii. De exemplu, cind Daniel vorbeste cu imparatul Nebucadnetar, el ii spune:

“Deci tu imparatate, esti imparatul imparatilor, caci Dumnezeu cerurilor ti-a dat imparatie, putere, bogatie si slava. El ti-a dat in miini, oriunde locuiesc ei, pe copiii oamenilor, fiarele cimpului si pasarile cerului, si te-a facut stapin peste toate acestea” (Dan. 2:37-38).

In Cartea profetului Ieremia gasim scris:

“Eu am facut pamintul, pe oameni, si dobitoacele care sint pe pamint, cu puterea Mea cea mare si cu bratul Meu intins, si dau pamintul cui Imi place” (Ier. 27:5).

Daniel ne da chiar o proclamare si mai directa a suveranitatii depline a lui Dumnezeu asupra guvernelor lumii:

“Hotarirea aceasta a fost luata in sfatul strajerilor si pusa la cale inaintea sfintilor, ca sa stie cei vii ca Cel Prea Inalt stapineste peste imparatia oamenilor, ca o da cui ii place, si inalta pe ea pe cel mai de jos dintre oameni!” (Dan. 4:17).

A trebuit ca Nebucadnetar sa-si piarda mintile pina cind a ajuns “sa cunoasca ca Cel Prea Inalt stapineste peste imparatia oamenilor si o da cui vrea” (Dan. 4:25 cf 4:32).

Dupa ce s-a intimplat aceasta, Nebucadnetar a marturisit:

“Eu Nebucadnetar, am ridicat ochii spre cer, si mi-a venit mintea la loc. Am binecuvintat pe Cel Prea Inalt, am laudat si slavit pe Cel ce traieste vesnic, Acela a carui stapinire este vesnica, si a carui imparatie dainuieste din neam in neam. Toti locuitorii pamintului sint o nimica inaintea Lui; El face ce vrea cu oastea cerurilor si cu locuitorii pamintului, si nimeni nu poate sa stea impotriva miniei Lui, nici sa-I zica: “Ce faci?” (Dan. 4:34-35).

Aceiasi ideie o gasim exprimata cum nu se poate mai categoric si de apostolul Pavel in epistola sa catre Romani:

“Oricine sa fie supus stapinirilor celor mai inalte; caci nu este stapinire care sa nu vina de la Dumnezeu. Si stapinirile care sint, au fost rinduite de Dumnezeu” (Rom. 13:1).

Intrebarea care se ridica firesc este aceasta: In ce sens sint stapinirile acestei lumi “rinduite” de Dumnezeu. Cu siguranta nu in sensul ca Dumnezeu ingaduie numai ca oamenii cei mai buni sa ajunga la conducerea natiunilor. Mai mult, expresia “el este slujitorul lui Dumnezeu” (Rom. 13:6 cf. 13:4) aplicata dregatorului lumesc nu implica in nici un fel ca acest om ar fi un om cu mintuirea garantata sau ca el ar trebui ales intotdeauna numai din rindul celor mintuiti. Altfel, am putea vorbi despre existenta a doua planuri ale mintuirii: unul prin credinta in Hristos si al doilea prin ocuparea unor functii in aparatul de Stat. Asa ceva ar fi absurd.

Singurul sens in care demnitarii lumii sint slujitori ai lui Dumnezeu este acela ca ei indeplinesc pe pamint lucrari cu care Dumnezeu este de acord. In acelasi sens, asirienii pagini din vechime au fost nuiaua cu care si-a pedepsit Dumnezeu copiii (Isaia 10:5), nu in sensul ca ei au facut ceea ce era bine, ci in sensul ca Dumnezeu dorea ca evreii sa treaca prin pedeapsa. In suveranitatea Sa absoluta, Dumnezeu ii poate folosi pe oamenii rai impreuna cu toate faptele lor rele ca sa- Si duca la indeplinire planurile Sale desavirsit de bune, si pentru a pedepsi pe cei ce pacatuiesc. Acesta este sensul in care toate stapinirile omenesti sint subordonate lui Dumnezeu.

Cei ce pastreaza ordinea si rinduiala sociala nu sint ei insisi copii ai lui Dumnezeu, dar fac lucrarea lui Dumnezeu, devenind “slujitori ai lui Dumnezeu”, caci Dumnezeu vrea ca societatea sa fie caracterizata de ordine si disciplina, nu de violenta si haos.

Din mesajul Scripturii intelegem ca Dumnezeu vegheaza asupra procesului de promovare a diferitilor conducatori din lume. Aceasta poate insemna ca uneori El rinduieste ca anumite popoare sa aiba conducatori buni, iar alteori, ca sa le pedepseasca pacatul si lipsa de interes pentru mintuire, le

daruieste altor natiuni conducatori rai. (Aceasta nu neaga in nici un fel realitatea ca anumite neamuri se pedepsesc singure prin pacat. In mod concret, exista anumite natiuni care, tolerind si incurajind anumite conditii pacatoase, permit unor oameni rai sa ia conducerea si sa-si exercite puterea de dominare asupra lor. Desi aceste natiuni "si-au facut-o cu mina lor", asta nu inseamna ca suveranitatea lui Dumnezeu n-a fost la lucru. Desi El este cauza primara, Dumnezeu lucreaza prin desfasurarea "obiectiva" a evenimentelor)

S-a sugerat ca Dumnezeu a "rinduit" stapinirile care sint tot asa cum a "rinduit" si casatoria. El a asezat in inima omului dorinta dupa un tovaras cu care sa se insoteasca in viata. Tot asa, acelasi Dumnezeu a asezat in inimile oamenilor tendinta de a se grupa in comunitati sociale in care sa domneasca ordinea si disciplina.

Dumnezeu nu a vrut ca oamenii sa cutreiere suprafata pamintului "in haite", ca animalele salbatice, si oricine contribuie la formarea sau promovarea unor astfel de comunitati sociale ordonate se afla chiar si fara sa-si dea seama in ascultare de "rinduilele" stabilite de Dumnezeu. Creatorul doreste ca oamenii sa traiasca impreuna ca fratii, sa aiba libertatea si posibilitatea de a se casatori si de a-si creste frumos copiii, libertatea de a se inchina divinitatii, libertatea de a putea trai in pace si prosperitate. Ca o incununare a acestor binecuvintari, Dumnezeu ni l-a daruit si pe Domnul Isus ca sa moara pentru mintuirea si sfintirea noastra. Foarte putini oameni au suficienta cunostinta despre istorie pentru a-si da seama cit progres social si moral a adus lumii crestinismul.

Care sint indatoririle de baza pe care le are un crestin fata de diferitele forme de guvernament sub autoritatea carora traieste?

Una din ele este aceea de a-si plati taxele si impozitele care garanteaza intretinerea si buna functionare a guvernelor:

"Tot pentru aceasta sa platiti si birurile. Caci dregatorii sint niste slujitori ai lui Dumnezeu, facind necurmat tocmai slujba aceasta. Dati tuturor ce sinteti datori sa dati: cui datorati birul, dati-i birul; cui datorati vama, dati-i vama; cui datorati frica, dati-i frica; cui datorati cinstea, dati-i cinstea" (Rom. 13:6-7).

Nu putem refuza platirea taxelor pe motiv ca un anumit procent merge la producerea de armament. "Pacifistii" naivi care sustin aceasta parere se fac ca uita ca Pavel si-a scris epistola pe timpul lui Nero, unul dintre cei mai nebuni si mai neinfirinati cezari ai Romei! Este responsabilitatea oricarui crestin sa-si plateasca datoriile banesti fata de stat. Responsabilitatea folosirii acestor bani cade in sarcina dregatorilor" si ei vor fi judecati de Dumnezeu pentru aceasta.

O a doua responsabilitate a celor credinciosi fata de stapinire este mentionata de Pavel in cea dintii epistola a sa catre Timotei:

"Va indemn dar, inainte de toate, sa faceti rugaciuni, cereri, mijlociri, multumiri pentru toti oamenii, pentru imparati si pentru toti cei ce sint inaltati in dregatorii, ca sa putem duce astfel o viata pasnica si linistita, cu toata evlavie si cu toata cinstea.

Lucrul acesta este bun si bine primit inaintea lui Dumnezeu, Mintuitorul nostru, care voieste ca toti oamenii sa fie mintuiti si sa vina la cunostinta adevarului" (1 Tim. 2:1-4).

Trebuie sa recunoastem ca mai toti crestinii sint deficitari in sectorul acesta. Foarte putini ne aducem aminte sa-i amintim in rugaciunile noastre si pe cei asupra carora apasa enorma sarcina de a hotari legile si prevederile care sa ne asigure noua pacea si bunastarea.

Cea de a treia obligatie a crestinilor fata de stat este aceea de a asculta si de a se supune legilor. Apostolul Pavel scrie:

“Oricine sa fie supus stapinirilor celor mai inalte; ... cine se impotriveste stapinirii, se impotriveste rinduielii puse de Dumnezeu; si cei ce se impotrivesc, isi vor lua osinda. ... De aceea trebuie sa fiti supusi nu numai de frica pedepsei, ci si din indemnul cugetului” (Rom. 13:1, 2, 5).

Crestinii trebuie sa fie cetateni de onoare ai tarii lor si trebuie sa se supuna legilor chiar si atunci cind unele dintre ele nu le sint prea pe plac. Singura exceptie de la aceasta regula este in cazul in care legile unui stat vin in conflict cu principiile din Cuvintul lui Dumnezeu. Atunci, crestinul trebuie sa se supuna autoritatii mai inalte a Cuvintului. Apostolii au trecut printr-o astfel de criza atunci cind Sinedriul a cautat sa-i opreasca de la predicarea Evangheliei:

“Si dupa ce i-au chemat, le-au poruncit sa nu mai vorbeasca cu nici un chip, nici sa mai invete pe oameni in Numele lui Isus. Drept raspuns, Petru si Ioan le-au zis: “Judecati voi singuri daca este drept inaintea lui Dumnezeu sa ascultam mai mult de voi decit de Dumnezeu; caci noi nu putem sa nu vorbim despre ce am vazut si am auzit” (Fapte 4:18-20).

Apostolii au iesit dinaintea Sinedriului si si-au continuat propovaduirea, ceea ce a dus la rearestarea lor:

“Dupa ce i-au adus, i-au pus inaintea Soborului. Si marele preot i-a intrebat astfel: “Nu v-am poruncit noi cu tot dinadinsul sa nu invatati pe norod in Numele acesta? Si voi iata ca ati umplut Ierusalimul cu invatatura voastra, si cautati sa aruncati asupra noastra singele acelui om”. Petru si apostolii ceilalti, drept raspuns, i-au zis: “Trebuie sa ascultam mai mult de Dumnezeu decit de oameni!” (Fapte 5:27-29).

Cea de a patra obligatie a crestinilor fata de stat este aceea de a da cinste si respect dregatorilor. Apostolul Pavel scrie:

“Dati tuturor ce sinteti datori sa dati: cui datorati birul, dati-i birul; cui datorati vama, dati-i vama; cui datorati frica, dati-i frica; cui datorati cinstea, dati-i cinstea” (Rom. 13:7).

Petru scrie si el:

“Cinstiti pe toti oamenii, iubiti pe frati; temeti-va de Dumnezeu; dati cinste imparatului!” (1 Petru 2:17).

Trebuie sa subliniem faptul ca exista o mare deosebire intre Biserica si Stat. Statul este compus din toti oamenii, buni si rai, pacatosi si sfinti, membrii ai Bisericii si oameni ai lumii. In stat devii cetatean prin nasterea fireasca, in timp ce in Biserica se intra numai printr-o nastere din Dumnezeu. Slujba statului este aceea de a mentine ordinea si disciplina, in timp ce menirea Bisericii este aceea de a-i conduce pe oameni la Hristos si la mintuire. Statul are autoritate asupra oamenilor prin legi, Biserica foloseste ca ghid Cuvintul lui Dumnezeu. Statul presupune un regim de disciplina impus prin amenzi, tribunale, inchisori si chiar pedeapsa cu moartea, in timp ce Biserica se margineste sa mearga doar pina la excomunicarea celui ce staruieste in pacat si refuza sa se pocaiasca. Statul are in fruntea lui un grup de oameni, Biserica Il are ca autoritate suprema pe insusi Isus Hristos. Statul exista, dar va dispere din lume la venirea lui Isus Hristos. Biserica exista acum doar intr-o forma atenuata si-si va primi la venirea Domnului intreaga autoritate si stapinire. Biserica nu va disperea niciodata. Destinul ei este sa intre in “odaia de nunta” a Mielului si sa-si traiasca tainica ei unire cu Fiul lui Dumnezeu.

Exista functii ale formelor guvernamentale in care nu au ce cauta crestinii? La aceasta intrebare se poate raspunde si foarte greu si foarte usor. Fara sa ne lasam atrasi in rationamente complicate, ne vom margini sa spunem ca fiecare crestin trebuie sa se lase calauzit de Duhul lui Dumnezeu in aceasta problema. Prioritatea numarul unu a celui credincios este si trebuie sa ramina proclamarea Evangheliei mintuitoare a lui Hristos si viata de marturie. Daca ocuparea unei anumite functii stirbeste cu ceva aceste prioritati, crestinul trebuie sa o refuze. Cind intre Stat si Hristos se ivesc contradictii, crestinul trebuie sa se limiteze la perimetrul unei totale ascultari de Domnul.

V. DUMNEZEU - "TOTUL IN TOTI"

[Inapoi la Cuprins](#)

1. Viata de dincolo

Intregul continut al Bibliei sustine ideea ca omul traieste pe pamint doar o mica parte a existentei sale, urmind ca dincolo de moarte sa intre in vesnicie. Si Vechiul Testament, dar mai ales Noul Testament, sint pline de referinte care sa ilustreze aceasta realitate. Un bun exemplu il gasim in capitolul 12 din cartea Ecclesiastului, care descrie batrinetea si intimpinarea mortii:

“Dar adu-ti aminte de Facatorul tau in zilele tineretii tale, pina nu vin zilele cele rele si pina nu se apropie anii, cind vei zice: “Nu gasesc nici o placere in ei”; pina nu se intuneca soarele, si lumina, luna si stelele, si pina nu se intorc norii indata dupa ploaie; pina nu incep sa tremure paznicii casei (miinile), si sa se incovoie cele tari (picioarele); pina nu se opresc cei ce macina (dintii), caci s-au imputinat; pina nu se intuneca cei ce se uita pe ferestre (ochii); pina nu se inchid cele doua usi dinspre ulita (buzele), cind uruitul morii slabeste, te scoli la ciripitul unei pasari, glasul tuturor cintaretelor se aude inabusit, te temi de orice inaltime, si te sperii pe drum; pina nu infloreste migdalul cu peri albi, si de abia se tiraste lacusta, pina nu-ti trec poftele, caci omul merge spre casa lui cea vesnica, si bocitorii cutreiera ulitele; pina nu se rupe funia de argint, pina nu se sfarma vasul de aur, pina nu se sparge galeata la izvor, si pina nu se strica roata de la fintina; pina nu se intoarce tarina in pamint cum a fost, si pina nu se intoarce duhul la Dumnezeu, care l-a dat. O, desertaciune a desertaciunilor, zice Ecclesiastul; totul este desertaciune”.

“Sa ascultam dar incheierea tuturor invataturilor: Teme-te de Dumnezeu si pazeste poruncile Lui. Aceasta este datoria oricarui om. Caci Dumnezeu va aduce orice fapta la judecata, si judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rau” (Ecles. 12:1-8, 13-14).

Descrierea de mai sus se potriveste exact cu o afirmatie scurta din epistola catre Evrei: “... oamenilor le este rinduit sa moara o singura data, iar dupa aceea vine judecata ...” (Evrei 9:27).

In procesul mortii omul iese din invelisul de carne al trupului, si intra ca suflet viu in viata de dincolo. Existenta de dupa moarte poate fi sau in slava si bucuria eterna sau in suferinta si chinul vesnic. O data cu clipa mortii se incheie si perioada de alegere a omului. Dupa moarte nimeni nu-si mai poate schimba starea si nu se mai poate pocai sau intoarce la Dumnezeu. Din acest motiv, Scriptura ii indeamna pe toti oamenii sa se pregateasca din timp pentru viata viitoare si pentru clipa in care vom sta in fata dreptei judecati a lui Dumnezeu. Dupa judecata, fiecare va fi retribuit dupa faptele sale din timpul vietii:

“Caci toti trebuie sa ne infatisam inaintea scaunului de judecata al lui Hristos, pentru ca fiecare sa-si primeasca rasplata dupa binele sau raul pe care-l va fi facut cind traia in trup” (2 Cor. 5:10).

Invatatura Vechiului Testament

Vechiul Testament ne spune ca dupa ce moare, omul se duce in Seol sau Locuinta mortilor. O examinare a textelor in care apare acest termen va scoate la iveala ca el nu este folosit intotdeauna cu aceiasi semnificatie. Uneori, el este folosit pentru a desemna pur si simplu locul in care se duc toti oamenii, fara discriminare, dupa moarte. Alteori el este folosit pentru a identifica locul in care vor fi trimisi cei rai. In cartea Geneza gasim scris despre patriarhul Iacov ca:

“Toti fiii si toate fiicele lui au venit ca sa-l mingiie; dar el nu voia sa primeasca nici o mingiere, ci zicea: “Plingind ma voi pogori la fiul meu in locuinta mortilor”. Si plingea astfel pe fiul sau” (Gen. 37:35).

Iacov i-a interzis lui Ruben sa-l ia pe Benjamin in Egipt, zicind:

“Fiul meu nu se poate pogori impreuna cu voi; caci fratele lui a murit, si el a ramas singur; daca i s-ar intimpla vreo nenorocire in calatoria pe care o faceti, cu durere imi veti pogori perii mei cei albi in locuinta mortilor” (Gen. 42:38).

In mod asemanator, psalmul 16, care este un psalm mesianic, spune ca Mesia nu va ramine in Seol:

“Caci nu vei lasa sufletul meu in locuinta mortilor, nu vei ingadui ca prea iubitul Tau sa vada putrezirea” (Ps. 16:10).

Exista multe alte texte care prezinta Seolul ca destinatia finala a celor rai. In cartea Proverbelor, este repetat de citeva ori ca femeia stricata impinge sufletele oamenilor spre Seol:

“Picioarele ei pogoara la moarte,
si pasii ei dau in locuinta mortilor” (Prov. 5:5).
“Casa ei este drumul spre locuinta mortilor,
drumul care pogoara spre locasurile mortii” (Prov. 7:27).

Psalmistul David anunta:

“Cei rai se intorc la locuinta mortilor,
toate neamurile care uita pe Dumnezeu” (Ps. 9:17).

Alti termeni folositi de Vechiul Testament cind se vorbeste despre existenta de dupa moarte sint: mormint (Gen. 35:20), loc de ingropare (Gen. 23:4) si groapa (Isaia 51:14).

Cind vorbeste despre cer, Vechiul Testament foloseste termeni diferiti pentru a desemna fie cerul atmosferic, fie cerul cosmic, fie locul prezentei lui Dumnezeu. Una din cele mai bune ilustratii in care termenul cer este folosit pentru a desemna locul prezentei divine este rugaciunea lui Solomon:

“Cind poporul Tau Israel va fi batut de vrajmas, pentru ca a pacatuit impotriva Ta: daca se vor intoarce la Tine si vor da slava Numelui Tau, daca Iti vor face rugaciuni si cereri in casa aceasta, asculta-i din ceruri, iarta pacatul poporului Tau Israel ...” (1 Imp. 8:34).

Invatatura Vechiului Testament despre viata de dincolo nu se bazeaza insa pe termeni ca cei enumerati mai sus, ci pe pasaje datatoare de speranta ca acestea:

“Imi vei arata cararea vietii;
inaintea Fetei Tale sint bucurii nespuse,
si desfatari vesnice in dreapta Ta” (Ps. 16:11).

“Dar eu, in nevinovatia mea, voi vedea Fata Ta:
Cum ma voi trezi, ma voi satura de chipul Tau” (Ps. 17:15).

“Ma vei calauzi cu sfatul Tau,
apoi ma vei primi in slava.
Pe cine altul am eu in cer afara de Tine?
Si pe pamint nu-mi gasesc placerea in nimeni decit in Tine” (Ps. 73:24-25).

“Acolo nu te mai necajesc cei rai,
acolo se odihnesc cei sleiti de puteri” (Iov 3:17).

Una dintre cele mai izbitoare dovezi despre credinta in viata de dincolo o gasim in relatarea despre felul in care a reactionat David la moartea unuia dintre fiii sai:

“Si Natan a plecat acasa. Domnul a lovit copilul pe care-l nascuse lui David nevasta lui Urie, si a fost greu bolnav. David s-a rugat lui Dumnezeu pentru copil, si a postit; si cind a venit acasa, toata noaptea a stat culcat pe pamint. Batrinii casei au staruit de el sa se scoale de la pamint; dar n-a voit, si n-a mincat nimic cu ei. A saptea zi, copilul a murit. Slujitorii lui David s-au temut sa-i dea de veste ca a murit copilul. Caci ziceau: “Cind copilul traia inca, i-am vorbit, si nu ne-a ascultat: cum sa indraznim sa-i spunem: “A murit copilul”. Are sa se intristeze si mai mult”. David a bagat de seama ca slujitorii lui vorbeau in soapta intre ei si a inteles ca murise copilul. El a zis slujitorilor sai: “A murit copilul?” Si ei au raspuns: “A murit”. Atunci David s-a sculat de la pamint. S-a spalat, s-a uns si si-a schimbat hainele; apoi s-a dus in casa Domnului si s-a inchinat. Intorcindu-se acasa, a cerut sa i se dea sa manince si a mincat. Slujitorii lui i-au zis: “Ce inseamna ceea ce faci? Cind traia copilul, posteai si plingeari; si acum, cind a murit copilul, te scoli si maninci?” El a raspuns: “Cind traia copilul, posteam si plingeam, caci ziceam: “Cine stie daca nu Se va indura Domnul de mine si daca nu va trai copilul?” Acum, cind a murit, pentru ce sa mai postesc? Pot sa-l intorc in viata? Eu ma voi duce la el, dar el nu se va intoarce la mine” (2 Sam. 12:15-23).

Invatatura Noului Testament

Termenul echivalent din Noul Testament pentru Seolul din Vechiul Testament este grecescul Hades. Ca si Seolul, Hades desemneaza destinatia tuturor oamenilor dupa moarte si mai ales a oamenilor rai. Despre orasul Capernaum, de exemplu, este scris ca va fi pogorit pina in locuinta mortilor (Mat. 11:23). Portile locuintei mortilor sint plasate in antagonism cu Biserica (Mat. 16:18). Cind a murit omul bogat, el a fost dus in grozava pedeapsa a locuintei mortilor (Luca 16:23). In Apocalipsa intilnim numeroase astfel de referiri la “moarte si locuinta mortilor” (Apoc. 1:18; 6:8; 20:13, 14).

In Noul Testament, termenul care denumeste de obicei locul pedepsei vesnice este Gheena. Aceasta numire alegorica a aparut pe fondul existentei unui loc de ardere a gunoaielor din Ierusalim, undeva intr-o vale adiacenta cetatii numita: valea Ghehinomului. Din pricina ca gunoaiile se aduceau in fiecare zi, focul si fumul din aceasta vale nu incetau niciodata. Domnul Isus i-a avertizat pe toti ca cine-l va numi pe aproape sau: “Nebunule!”, va fi aruncat in focul Gheenei (Mat. 5:22). In acelasi loc va fi aruncat trupul celor ce n-au invatat infrinarea de sine (Mat. 10:28; 18:9; Marcu 9:43). Un om rau este supranumit “fiu al Gheenei” (Mat. 23:15), iar Domnul Isus i-a avertizat pe farisei de pericolul Gheenei:

“Serpi, pui de napirci! Cum veti scapa de pedeapsa gheenei?” (Mat. 23:33).

Mai exista si un al treilea termen folosit in Noul Testament pentru a desemna locul de pedeapsa vesnica: “tartarus” (Adinc). Apostolul Petru aminteste in cea de a doua lui epistola despre ingerii care

au pacatuit si au fost aruncati in “adinc” (tartarus), “unde stau inconjurati de intunec, legati cu lanturi si pastrati pentru judecata” (2 Petru 2:4).

Si Domnul Isus aminteste de citeva ori despre “focul care nu se stinge” (Marcu 9:43-46, 48), iar in cartea Apocalipsei gasim “iazul de foc” (Apoc. 19:20: 20:10, 14, 15). Domnul Isus a spus in mod expres ca toti cei necredinciosi vor fi trimisi “in pedeapsa vesnica, iar cei neprihaniti vor merge in viata vesnica” (Mat. 25:46).

In Noul Testament, termenul folosit in mod obisnuit pentru a numi destinatia finala a celor credinciosi este cuvintul cer. Pavel vorbeste chiar de “cel de al treilea cer”, deosebind astfel locul slavei de cerul atmosferic sau cerul cosmic. Intr-un pasaj oarecum obscur, in care aparent vorbeste despre niste experiente pe care le-a avut el insusi, Pavel scrie:

“Cunosc un om in Hristos, care, acum patrusprezece ani, a fost rapit pina in al treilea cer (daca a fost in trup nu stiu; daca a fost fara trup, nu stiu: Dumnezeu stie). Si stiu ca omul acesta (daca a fost in trup sau fara trup, nu stiu: Dumnezeu stie), a fost rapit in rai, si a auzit cuvinte, care nu se pot spune, si pe care nu-i este ingaduit unui om sa le rosteasca” (2 Cor. 12:2-4; cf. Luca 23:43; Apoc. 2:7).

In ce priveste situatia celor care vor ajunge in casa cereasca, Domnul Isus ne spune ca rasplata lor va fi mare (Mat. 5:12; Luca 6:23). Dumnezeu este acolo (Mat. 5:48; 6:9, 10). Ingerii sint acolo (Mat. 22:30; Marcu 12:25). Comoara credinciosilor este acolo (Mat. 6:20; Marcu 10:21; Luca 18:22). Hristos este acolo (Efes. 6:9; Col. 4:1; Evrei 9:24). Nadejdea sfintilor este in cer (Col. 1:5). Mostenirea noastra nesticioasa este acolo (1 Petru 1:4).

Am putea rezuma ceea ce stim despre viata de dincolo in felul urmator:

- in clipa mortii, omul dinlantru, sufletul, adevarata persoana, intra intr-o existenta constienta slavita impreuna cu Hristos (2 Cor. 5:8; Filip. 1:23; Luca 23:43; 2 Cor. 5:1).
- sau intr-o stare de groaznica pedeapsa (Luca 16:22, 23).
- asteptind invierea de la urma care se va produce la revenirea lui Hristos in Ziua de apoi (Ioan 5:28, 29; 6:39, 40, 44, 54; 11:24; 1 Tesal. 4:13-5:4).

Acest “interval” care pare a exista intre moartea omului si clipa invierii in Ziua de apoi este numit de teologi: Statul intermediar. Subiectul in sine este dificil pentru ca Biblia nu ne lamureste pe deplin care este relatia dintre timp si eternitate si cum afecteaza ea desfasurarea evenimentelor intr-o succesiune logica.

Tot in rezumat putem spune despre vesnicie ca ea va fi petrecuta in rai sau iad:

- raiul fiind un loc de slava si fericire, in compania lui Dumnezeu, a lui Hristos a sfintilor ingeri si a tuturor celorlalti copii ai lui Dumnezeu din scurgerea vremii (Mat. 8:11; 13:43; 25:10; Ioan 14:1-2; 1 Petru 1:4; Apoc. 7:15; 19:9; 21:3, 4, 23; 22:3-5). Am mai putea adauga ca raiul ne va aduce o stare de intensa si placuta activitate, nu o imobilitate extatica (Apoc. 7:15; cf. 22:3).
- iadul va fi un loc de chin, departe de fata Domnului si de prezenta celor din cer, un loc al miniei lui Dumnezeu, al remuscarilor si al constiintei chinuite in care suferinta nu va avea sfirsit (Mat. 13:41, 42; 18:9; 22:12, 13; 24:50, 51; 25:30, 46; Apoc. 20:14, 15)

Exista oameni care obiecteaza impotriva existentei iadului spunind ca este imposibil ca un Dumnezeu al dragostei sa creeze un loc al suferintei fara sfirsit, in care sa nu fie posibila pocainta si iertarea. Acestor inimi sensibile trebuie sa le raspundem ca invatatura despre existenta iadului nu este produsul unor teologii fara simtire, nu este un produs al imaginatiei sau dorintei noastre refulate de razbunare.

Toate informatiile prezentate aici despre iad si despre grozavia lui au fost luate direct din Noul Testament. Omul a fost creat “un suflet nemuritor”. Acum el este intr-o stare de cadere si are nevoie grabnica de mintuire. Viata de pe pamint este singurul loc in care omul isi poate hotari singur unde isi va petrece vesnicia. Este evident ca cei neprihaniti vor trebui separati de cei rai in vesnicie, altfel cerul n-ar mai putea fi un loc al fericirii. Pe de alta parte, raiul ar fi un loc in care nici un pacatos nu s-ar putea simti bine. Cineva spunea chiar ca un pacatos s-ar chinui in rai la fel de mult ca si in iad, caci caracterul lui pervertit de placerile pacatului ar fi intr-o continua agonie, datorita prezentei continue a lui Dumnezeu si a fapturilor Sale sfinte. Domnul Isus a vorbit de trei ori mai mult despre iad decit despre rai. Acest subiect de cosmar trebuie si astazi adus necontenit inaintea ochilor oamenilor, ca un indemn dat oamenilor ca sa-l primeasca pe Domnul Isus si mintuirea oferita de El in dar. Acest subiect, dupa cum remarca foarte bine apostolul Pavel, trebuie sa-i determine si pe cei credinciosi sa-si schimbe viata, devenind niste ambasadori neobositi ai lui Hristos, insistind mereu pe linga oameni “sa se impace cu Dumnezeu” (2 Cor. 5:20; cf. 5:11).

2. Revenirea Domnului Isus

Orice tentativa de a cladi un sistem “teologic” bazat pe datele oferite de Cuvintul lui Dumnezeu trebuie sa fie o intreprindere caracterizata de smerenie si umilinta, caci avem de a face cu “oracolele lui Dumnezeu” (Rom. 3:2) iar responsabilitatea de a-L reprezenta pe Dumnezeu si adevarul Sau inaintea oamenilor este extraordinar de mare.

Dintre toate domeniile teologiei, escatologia este sectorul in care trebuie sa dam dovada de cea mai mare umilinta. Asta inseamna ca in discutiile noastre nu au ce cauta nici orgoliul celui care crede ca le stie pe toate si nici dispretul fata de cei ce nu au ajuns sa ne impartaseasca in totul opiniile despre ordinea exacta a evenimentelor legate de revenirea Domnului Isus.

In opinia multor scolari biblici, profetia nu constituie un fel de istorie scrisa mai dinainte. Sa luam de exemplu profetiile facute in Vechiul Testament despre Mesia. Oricine a putut lua cunostinta de citeva detalii despre cum va avea sa fie viata Lui paminteasca, despre locul nasterii, despre suferintele indurate, etc. Dar nimeni nu ar fi putut scrie o Evanghelie inainte de promisa Lui intrupare. A trebuit ca sa vina El personal mai intii, sa ia chip de om si sa traiasca printre noi plin de har si de adevar, pentru ca noi sa putem privi slava Lui si sa-L cunoastem asa cum este. La fel stau lucrurile si cu profetiile despre vremurile viitoare. Adevarata versiune a evenimentelor legate de revenirea Sa pe pamint nu se va putea scrie decit atunci si acolo. Ce avem astazi la dispozitie sint numai fragmente de cronica, detalii izolate menite sa ne serveasca doar ca niste veritabile “indicatoare de drum” sau borne kilometrice. Din cind in cind identificam cite un eveniment cu un text profetic si primim confirmarea ca istoria se afla pe drumul anuntat mai dinainte de Dumnezeu. Nimeni n-ar trebui sa se astepte ca toate textele profetice sa-si gaseasca implinirea in propria lui generatie.

Escatologia este domeniul in care este normal ca nu toti teologii sa aiba aceiasi parere. Chiar si intre cei ce impartasesc in general acelasi punct de vedere in aproape toate privintele, exista deosebiri in anumite lucruri. Cele mai multe deosebiri de pareri sint in problema interpretarii capitoului 20 din cartea Apocalipsei, care se refera la imparatia de o mie de ani, dar nu se limiteaza numai la acest subiect.

Semnele venirii Sale

Scriptura ne prezinta o serie de evenimente care pot servi ca semne ale venirii Domnului Isus.

1. Unul dintre ele este proclamarea Evangheliei in toate tarile lumii (Mat. 24:14; Marcu 13:10)

“Evanghelia aceasta a Imparatiei va fi propovaduita in toata lumea, ca sa slujeasca de marturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfirsitul”.

2. Un alt semn al sfirsitului va fi faptul ca un mare numar din cei dintre neamuri vor face deja parte din Biserica (Mat. 8:11; Luca 2:32; Fapte 15:14; Rom. 9:24-26; 11:25; 15:8-12; Efes. 2:11-20). Pavel scrie:

“Fratilor, pentru ca sa nu va socotiti singuri intelepti, nu vreau sa nu stiti taina aceasta: O parte din Israel a cazut intr-o impietire, care va tinea pina va intra numarul deplin al Neamurilor”.

3. Scriptura ne mai anunta ca inaintea revenirii Domnului multi evrei se vor intoarce la El si vor crede (Rom. 11:14-15, 25-32; 2 Cor. 3:14-16). Pavel scrie: “Si atunci tot Israelul va fi mintuit, dupa cum este scris:

“Izbavitorul va veni din Sion,
si va indeparta toate nelegiuirile de la Iacov.
Acesta va fi legamintul pe care-l voi face cu ei,
cind le voi sterge pacatele”.

In ce priveste Evanghelia, ei sint vrajmasi, si aceasta spre binele vostru; dar in ce priveste alegerea, sint iubiti, din pricina parintilor lor. Caci lui Dumnezeu nu-I pare rau de darurile si de chemarea facuta” (Rom. 11:26-29).

Contrastind viitoarea lor convertire cu impietirea in care au cazut acum evreii, Pavel scrie:

“Caci, daca lepadarea lor a adus impacarea lumii, ce va fi primirea lor din nou, decit viata din morti?” (Rom. 11:15)

Ezechiel anunta in capitolul 37 al cartii sale ca Israelul va trai o intoarcere la viata in doua etape: mai intii o refacere fizica, si apoi o inviere spirituala. Cu alte cuvinte trebuie sa asistam mai intii la o refacere nationala si politica a Israelului si numai dupa aceea la una spirituala.

4. Un al patrulea semn al revenirii Domnului Isus va fi lepadarea de credinta si vremurile de neceaz si strimtorare (Mat. 24:9-12; Marcu 13:9-13; Luca 21:22-24; 2 Tesal. 2:3, 4; 1 Tim. 4:1-3; 2 Tim. 3:1-5) Apostazia sau lepadarea de credinta nu trebuie confundata cu greselile doctrinare sau cu abaterile de la unele doctrine biblice. Asemenea stari au fost prezente in toata istoria Bisericii. Cind Noul Testament vorbeste despre venirea unei Apostazii care va fi un semn al revenirii Domnului, ea vorbeste despre o totala, categorica si constienta renuntare la credinta si ascultarea fata de Dumnezeu. Oamenii vor incepe sa se impotrivesca pe fata lui Dumnezeu, preferind sa se alipeasca de invataturi “ale dracilor”.

5. Un alt semn al sfirsitului va fi aparitia pe scena lumii a unui “om al pacatului” supranumit: Antichrist (2 Tesal. 2:1-12; 1 Ioan 2:18, 21, 22; 4:3; 2 Ioan 7; Apoc. 13. Desi spiritul lui antichrist se manifesta in sistemul lumii si in aparitia multor impotrivitori ai credintei, Antichristul care va veni va fi cu totul altceva: un om cu capacitati extraordinare, posedat si imputernicit de insusi Diavolul pentru a conduce lumea intr-o impotrivire fatisa fata de Dumnezeu.

6. Un al saselea si final semn al revenirii Domnului Isus va fi succesiunea de evenimente descrise de Domnul Isus in discursul de pe muntele Maslinilor, asa cum este el inregistrat in Matei 24, Marcu 13 si Luca 21. Aceste semne si minuni includ razboaie, foamete, cutremure de pamint, profeti mincinosi, precum si perturbatii cosmice de ale caror natura nu putem fi prea siguri astazi. Un studiu amanuntit al Vechiului Testament va scoate la iveala posibilitatea unor cataclisme care “vor zgudui lumea” (Isaia 34:4; Ezech. 32:7, 8).

Natura venirii Sale

Din studierea pasajelor care ne vorbesc despre revenirea Domnului Isus, intelegem ca El:

- se va intoarce in mod personal si vizibil (Mat. 24:44; 26:64; Marcu 13:26; Luca 21:27; Fapte 1:11; 3:20, 21; 1 Cor. 15:23; Filip. 3:20; Col. 3:4; 1 Tesal. 2:19; 3:13; 4:13-5:4; 2 Tim. 4:8; Tit 2:13; Evrei 9:28; Apoc. 1:7),

- va veni deodata, prin surpriza (Mat. 24:27-44; 25:1-13; Marcu 13:32-37; 1 Tesal. 5:2, 3; Apoc. 3:3; 6:15)

- va veni in slava si biruitor (Mat. 24:30; 1 Tesal. 4:16; 2 Tesal. 1:7-10).

Probabil ca daca ar trebui sa alegem un singur pasaj care sa ne pregateasca pentru venirea Domnului nu am putea gasi altul mai bun ca acesta:

“Nu voim, fratilor, sa fiti in necunostinta despre cei ce au adormit, ca sa nu va intristati ca ceilalti, care n-au nadejde. Caci daca credem ca Isus a murit si a inviat, credem si ca Dumnezeu va aduce inapoi impreuna cu Isus pe cei ce au adormit in El. Iata, in adevar, ce va spuneam, prin Cuvintul Domnului: noi cei vii, care vom raminea pina la venirea Domnului, nu vom lua-o inaintea celor adormiti. Caci insusi Domnul, cu un strigat, cu glasul unui arhanghel si cu trimbata lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, si intii vor invia cei morti in Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi ramas, vom fi rapiti toti impreuna cu ei, in nori, ca sa intimpinam pe Domnul in vazduh; si astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mingiati-va dar unii pe altii cu aceste cuvinte.

Cit despre vremi si soroace, n-aveti trebuinta sa vi se scrie, fratilor. Pentru ca voi insiva stiti foarte bine ca ziua Domnului va veni ca un hot noaptea. Cind vor zice: “Pace si liniste!” atunci o prapadenie neasteptata va veni peste ei, ca durerile nasterii peste femeia insarcinata; si nu va fi chip de scapare. Dar voi, fratilor, nu sinteti in intunec, pentru ca ziua aceea sa va prinda ca un hot” (1 Tesal. 4:13-5:4).

Scopul venirii Sale

Conform Noului Testament, scopul venirii Domnului Isus este intreit:

(1) - ca sa-i invieze pe cei morti (Ioan 5:28, 29; 6:39, 40, 44, 54; 11:24; Fapte 24:15; 1 Cor. 15:23; 1 Tesal. 4:15-17)

(2) - ca sa judece (Mat. 13:30, 40-43, 49; 25:31-46; Ioan 12:48; Fapte 24:25; Rom. 2:5-16; 1 Tesal. 4:14-5:4; 2 Tesal. 1:7-10; 2 Petru 3:3- 13) Aceasta judecata va aduce mintuirea deplina a celor credinciosi (Luca 21:25-28; Rom. 8:23; Efes. 1:13, 14; 4:30; Filip. 3:20, 21; 1 Petru 1:3-5), si condamnarea vesnica a tuturor celor rai (Mat. 13:37- 43; 25:31-46; 2 Tesal. 1:7-10; Rom. 2:5-16)

(3) - ca sa readuca intrega creatie la starea originala de neprihanire si armonie (Mat. 19:28; Fapte 3:21; Rom. 8:21; Evrei 1:10-12; 12:26- 28; 2 Petru 3:13; Apoc. 21:1)

Biblia ne spune ca din pricina pacatului savirsit de primii oameni, tot pamintul se afla astazi sub blestem. Pavel ne scrie ca nu numai omul, ci intreaga creatie a intrat in robia stricaciunii: “Caci firea a fost supusa desertaciunii, nu de voie, ci din pricina celui care a supus-o, cu nadejdea in sa, ca si ea va fi izbavita din robia stricaciunii, ca sa aiba parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu” (Rom. 8:20-21).

Fara nici o indoiala, Noul Testament ne spune ca scopurile revenirii lui Hristos sint invierea mortilor si judecata finala. Ne vom opri putin asupra fiecareia in parte.

Cel mai cunoscut capitol dedicat invierii este 1 Corinteni 15:

“Iar daca se propovaduieste ca Hristos a inviat din morti, cum zic unii dintre voi, ca nu este o inviere a mortilor? Daca nu este o inviere a mortilor, nici Hristos n-a inviat. ... Dar acum, Hristos a inviat din morti, pirga celor adormiti. Caci daca moartea a venit prin om, tot prin om a venit si invierea mortilor. Si dupa cum toti mor in Adam, tot asa, toti vor invia in Hristos; dar fiecare la rindul cetei lui. Hristos este cel dintii rod; apoi la venirea Lui, cei ce sint ai lui Hristos. In urma, va veni sfirsitul, cind El va da Imparatia in miinile lui Dumnezeu Tatal, dupa ce va fi nimicuit orice domnie, orice stapinire si orice putere. Caci trebuie ca El sa imparateasca pina va pune pe toti vrajmasii sub picioarele Sale. Vrajmasul cel din urma care va fi nimicuit, va fi moartea. Dumnezeu, in adevar, “a pus totul sub picioarele Lui”. Dar cind zice ca totul I-a fost supus, se intelege ca afara de Cel ce I-a supus totul. Si cind toate lucrurile Ii vor fi supuse, atunci chiar si Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu sa fie totul in toti. ...

Dar va zice cineva: “Cum inviaza mortii? Si cu ce trup se vor intoarce?” Nebun ce esti! Ce semeni tu nu inviaza, daca nu moare mai intii. Si cind sameni, sameni nu trupul care va fi, ci doar un graunte, cum se intimpla: fie de griu, fie de alta saminta. Apoi Dumnezeu ii da un trup, dupa cum vointe; si fiecarei seminte ii da un trup al ei. Nu orice trup este la fel; ci altul este trupul oamenilor, altul este trupul dobitoacelor, altul este trupul pasarilor, altul al pestilor. Tot asa, sint trupuri ceresti si trupuri pamintesti; dar alta este stralucirea trupurilor ceresti; si alta a trupurilor pamintesti. Alta este stralucirea soarelui, alta stralucirea lunii, si alta este stralucirea stelelor; chiar o stea se deosebeste in stralucire de alta stea. Asa este si invierea mortilor. Trupul este semanat in putrezire, si inviaza in neputrezire; este semanat in ocară, si inviaza in slava; este semanat in neputinta, si inviaza in putere. Este semanat trup firesc, si inviaza trup duhovnicesc. Daca este un trup firesc, este si un trup duhovnicesc. De aceea este scris: “Omul dintii Adam a fost facut un suflet viu”. Al doilea Adam a fost facut un duh datator de viata. Dar intii, vine nu ce este duhovnicesc, ci ce este firesc; ce este duhovnicesc, vine pe urma. Omul dintii este din pamint, pamintesc; omul al doilea este din cer. Cum este cel pamintesc, asa sint si cei pamintesti; cum este Cel ceresc, asa sint si cei ceresti. Si dupa cum am purtat chipul celui pamintesc, tot asa vom purta si chipul Celui ceresc. Ce spun eu, fratilor, este ca nu poate carnea si singele sa mosteneasca Imparatia lui Dumnezeu; si ca, putrezirea nu poate mosteni neputrezirea.

Iata, va spun o taina: Nu vom adormi toti, dar toti vom fi schimbati, intr-o clipa, intr-o clipeala din ochi, la cea din urma trimbata. Trimbata va suna, mortii vor invia nesupusi putrezirii, si noi vom fi schimbati. Caci trebuie ca trupul acesta, supus putrezirii, sa se imbrace in neputrezire, si trupul acesta muritor sa se imbrace in nemurire. Cind trupul acesta supus putrezirii, se va imbraca in neputrezire, si trupul acesta muritor se va imbraca in nemurire, atunci se va implini cuvintul care este scris:

“Moartea a fost inghitita de biruinta.

Unde iti este biruinta, moarte?

Unde iti este boldul moarte?” (1 Cor. 15:12, 13, 20-29, 35-55)

Probabil ca cea mai complecta descriere a judecatii este cea pe care o putem gasi in Romani 2:

“Si crezi tu, omule, care judeci pe cei ce saviresc astfel de lucruri, si pe care le faci si tu, ca vei scapa de judecata lui Dumnezeu? Sau dispretuiesti tu bogatiile bunatatii, ingaduintei si indelungei Lui rabdari? Nu vezi tu ca bunatatea lui Dumnezeu te indeamna la pocainta? Dar, cu impietirea inimii tale, care nu vrea sa se pocaiasca, iti aduni o comoara de minie pentru ziua miniei si a aratarii dreptei judecati a lui Dumnezeu, care va rasplati fiecaruia

dupa faptele lui. Si anume, va da viata vesnica celor ce, prin staruinta in bine cauta slava, cinstea si nemurirea; si va da minie si urgie celor ce, din duh de gilceava, se impotrivesc adevarului si asculta de nelegiuire. Necaz si strimtorare va veni peste orice suflet omenesc care face raul: intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Slava, cinste si pace va veni in sa peste oricine face binele: intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Caci inaintea lui Dumnezeu nu se are in vedere fata omului. Toti cei ce au pacatuit fara lege, vor pieri fara lege. Toti cei ce au pacatuit avind lege, vor fi judecati dupa lege. Pentru ca nu cei ce aud Legea sint neprihaniti inaintea lui Dumnezeu, ci cei ce implinesc legea aceasta vor fi socotiti neprihaniti. Cind Neamurile, macar ca n-au lege, fac din fire lucrurile Legii, prin aceasta ei, care n-au o lege, isi sint singuri lege; si ei dovedesc ca lucrarea Legii este scrisa in inimile lor; fiindca despre lucrarea aceasta marturiseste cugetul lor si gindurile lor, care sau se invinovatesc sau se dezvinovatesc intre ele. Si faptul acesta se va vedea in ziua cind, dupa Evanghelia mea, Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor” (Rom. 2:3-16).

Cartea Apocalipsei ne prezinta urmatoarea descriere a judecatii de pe urma:

“Apoi am vazut un scaun de domnie mare si alb, si pe Cel ce sedea pe el. Pamintul si cerul au fugit dinaintea Lui, si nu s-a mai gasit loc pentru ele. Si am vazut pe morti, mari si mici, stind in picioare inaintea scaunului de domnie. Niste carti au fost deschise. Si a fost deschisa o alta carte, care este cartea vietii. Si mortii au fost judecati dupa faptele lor, dupa cele ce erau scrise in cartile acelea. Marea a data inapoi pe mortii care erau in ea; Moartea si Locuinta mortilor au dat inapoi pe mortii care erau in ele. Fiecare a fost judecat dupa faptele lui. Si Moartea si Locuinta mortilor au fost aruncate in iazul de foc. Iazul de foc este moartea a doua. Oricine n-a fost gasit scris in cartea vietii, a fost aruncat in iazul de foc” (Apoc. 20:11-15).

Pavel intreaba cu toata puterea:

“Dar pentru ce judeci tu pe fratele tau? Sau pentru ce dispretuiesti tu pe fratele tau? Caci toti ne vom infatisa inaintea scaunului de judecata al lui Hristos. Fiindca este scris:

“Pe viata Mea Ma jur, zice Domnul,
ca orice genunchi se va pleca inaintea Mea,
si orice limba va da slava lui Dumnezeu”.

Asa ca fiecare din noi are sa dea socoteala despre sine insusi lui Dumnezeu” (Rom. 14:10-12).

3. Pasaje importante

Toti teologii evanghelici sint de acord ca Domnul Isus se va intoarce in mod vizibil si personal pentru a-Si lua la Sine Mireasa, Biserica Sa, si pentru a-i invia pe toti oamenii spre judecata finala. Punctul in care apar deosebiri de vederi este invatatura despre revenirea Domnului Isus pentru a instaura pe pamint o Imparatie de o mie de ani in care El va domni asupra tuturor oamenilor de pe tronul din Ierusalim. Inainte de a trece in revista diferitele scoli de interpretare a invataturii despre “Imparatia milenara”, credem ca este bine sa parcurgem impreuna toate pasajele escatologice din Noul Testament pentru a permite cititorilor nostri sa se familiarizeze ei insisi cu invatatura biblica despre intoarcerea lui Hristos, invierea celor morti si judecata de la urma.

Evangheliile

Dam mai jos declaratii iesite de pe buzele Domnului Isus, aranjate cronologic, dupa ordinea stabilita de profesorul A.T. Robertson in cartea sa: Harmony of the Gospels for Students of the Life of Christ (Publicata de Harper & Brothers, New York si London, 1912). Am trecut cu vederea in mod intentionat pasajele paralele care apar in alta parte decit locul citat.

In Evanghelia, prima afirmatie despre evenimentele care ne preocupa este facuta de Ioan Botezatorul si se refera la judecata pe care o va face Isus la revenirea Sa:

“Acela are lopata in mina; Isi va curati aria cu desavirsire, si Isi va stringe griul in grinari, iar pleava o va arde intr-un foc care nu se stingea” (Luca 3:17).

Cea dintii afirmatie escatologica facuta de Domnul Isus a fost despre inviere:

“Caci, dupa cum Tatal are viata in Sine, tot asa a dat si Fiului sa aiba viata in Sine. Si I-a dat putere sa judece, intrucit este Fiul al omului. Nu va mirati de lucrul acesta; pentru ca vine ceasul cind toti cei din morminte vor auzi glasul Lui, si vor iesi afara din ele. Cei ce au facut binele, vor invia pentru viata; iar cei ce au facut raul, vor invia pentru judecata” (Ioan 5:26-29).

La incheierea predicii de pe munte, Isus a spus:

“Nu oricine-Mi zice: “Doamne, Doamne!” va intra in Imparatia cerurilor, ci cel ce face voia Tatalui Meu care este in ceruri. Multi Imi vor zice in ziua aceea: “Doamne, Doamne! N-am proorocit noi in Numele Tau? N-am scos noi draci in Numele Tau? Si n-am facut noi multe minuni in Numele Tau?” Atunci le voi spune curat: “Niciodata nu v-am cunoscut; departati-va de la Mine, voi toti care lucrati faradelege” (Mat. 7:21-23).

Tot in Matei gasim scris:

“Atunci Isus a inceput sa mustre cetatile in care fusesera facute cele mai multe din minunile Lui, pentru ca nu se pocaisera. “Vai de tine Horazine!” a zis El. “Vai de tine, Betsaido!” Caci daca ar fi fost facute in Tir si Sidon minunile care au fost facute in voi, de mult s- ar fi pocait, cu sac si cenusa. De aceea va spun ca, in ziua judecatii, va fi mai usor pentru Tir si Sidon, decit pentru voi. Si tu, Capernaume, vei fi inaltat oare pina la cer? Vei fi pogorit pina la Locuinta mortilor; caci daca ar fi fost facute in Sodoma minunile, care au fost facute in tine, ea ar fi ramas in picioare pina in ziua de astazi. De aceea, va spun, ca in ziua judecatii, va fi mai usor pentru tinutul Sodomei, decit pentru tine” (at. 11:20-24).

In ce priveste felul nostru de vorbire, Domnul a spus:

“Va spun ca, in ziua judecatii, oamenii vor da socoteala de orice cuvint nefolositor, pe care-l vor fi rostit. Caci din cuvintele tale vei fi scos fara vina, si din cuvintele tale vei fi osindit” (Mat. 12:36-37).

Mustindu-i pe carturari si farisei, Domnul a spus:

“Barbatii din Ninive se vor scula alaturi de neamul acesta, in ziua judecatii, si-l vor osindi, pentru ca ei s-au pocait la propovaduirea lui Iona; si iata ca aici este Unul mai mare decit Iona. Imparateasa de la Miazazi se va scula alaturi de neamul acesta in ziua judecatii, si-l va osindi, pentru ca ea a venit de la marginile pamintului, ca sa auda intelepciunea lui Solomon; si iata ca aici este Unul mai mare decit Solomon” (Mat. 12:41-42).

Capitolul 13 din Evanghelia după Matei conține foarte multe învățături expuse sub forma de parabole, una dintre cele mai semnificative dintre ele fiind pilda griului și a neghinei. Domnul Isus îi da El însuși următoarea interpretare:

“Cel ce seamănă samanta bună, este Fiul omului. Tărâna este lumea; samanta bună sînt fiii Împărației; neghina sînt fiii Celui rău. Vrajmasul, care a semănat-o este Diavolul; secerișul este sfîrșitul veacului; secerătorii sînt îngerii. Deci, cum se smulge neghina și se arde în foc, așa va fi și la sfîrșitul veacului. Fiul omului va trimite pe îngerii Săi, și ei vor smulge din Împărația Lui toate lucrurile care sînt pricina de păcatuire și pe cei ce savîrsesc fărâdelegea, și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plînsul și scrișnirea dinților. Atunci cei neprihaniti vor străluci ca soarele în Împărația Tatălui lor. Cine are urechi de auzit, să audă” (Mat. 13:37-43).

Tălmăcind o pildă asemănătoare, Domnul a spus:

“Tot așa va fi și la sfîrșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despartii pe cei răi din mijlocul celor buni, și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plînsul și scrișnirea dinților” (Mat. 13:49-50).

Cînd i-a trimis pe cei doisprezece în misiune, El le-a zis:

“Dacă nu va va primi cineva, nici nu va asculta cuvintele voastre, să ieșiți din casa sau din cetatea aceea și să scuturați praful de pe picioarele voastre. Adevărat vă spun că, în ziua judecării, va fi mai ușor pentru tinutul Sodomei și Gomorei, decît pentru cetatea aceea” (Mat. 10:14-15).

În cunoscuta Sa predică despre “Pîinea vieții”, Domnul a spus:

“Tot ce-Mă da Tatăl, va ajunge la Mine; și pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară ... Și voia Celui ce M-a trimis este să nu pierd nimic din tot ce Mă-a dat El, ci să-l înviez în ziua de apoi. Voia Tatălui Meu este ca oricine vede pe Fiul, și crede în El, să aibă viața veșnică; și Eu îl voi învia în ziua de apoi. ... Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua de apoi. ... Cine mănîncă trupul Meu și bea singele Meu, are viața veșnică și Eu îl voi învia în ziua de apoi” (Ioan 6:37-40, 44, 54).

În dorința de a le atrage atenția celor din jur asupra posibilității groaznice de a-și pierde sufletul pe veci, Domnul Isus le-a spus:

“Căci Fiul omului are să vină în slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele lui” (Mat. 16:27).

Marcu pune același lucru în următoarele cuvinte:

“Pentru că de oricine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în acest neam precîrvar și păcatos, se va rușina și Fiul omului, cînd va veni în slava Tatălui Său împreună cu sfinții îngeri” (Marcu 8:38).

La trimiterea celor șaptezeci ca vestitori ai Evangheliei, găsim scris:

“Dar in orice cetate veti intra si nu va vor primi, sa va duceti pe ulitele ei si sa ziceti:
“Scuturam impotriva voastra chiar si praful din cetatea voastra, care s-a lipit pe picioarele noastre; totusi sa stiti ca Imparatia lui Dumnezeu s-a apropiat de voi. Eu va spun ca in ziua judecatii va fi mai usor pentru Sodoma decit pentru cetatea aceea” (Luca 10:10-12).

Domnul Isus le-a dat ucenicilor aceste sfaturi:

“Mijlocul sa va fie incins si facliile aprinse. Si sa fiti ca niste oameni care asteapta pe stapinul lor sa se intoarca de la nunta, ca sa-i deschida indata, cind va veni si va bate la usa. Ferice de robii aceia, pe care stapinul ii va gasi veghind la venirea lui! Adevarat va spun, ca el se va incinge, ii va pune sa sada la masa si se va apropia sa le slujeasca. Fie ca vine la a doua straja din noapte, fie ca vine la a treia straja, ferice de robii aceia, daca-i va gasi veghind! Sa stiti bine ca, daca ar sti stapinul casei la ce ceas va veni hotul, ar veghea si n-ar lasa sa-i sparga casa. Si voi dar, fiti gata, caci Fiul omului va veni in ceasul in care nu va ginditi” (Luca 12:35-40).

Luca ne spune ca pe cind se afla Isus in drum spre Ierusalim, cineva L-a intrebat:

“Doamne, oare putini sint cei ce sint pe calea mintuirii?” El le-a raspuns: “Nevoiti-va sa intrati pe usa cea strimta. Caci va spun ca multi vor cauta sa intre si nu vor putea. Odata ce Stapinul casei Se va scula si va incuia usa si voi veti fi afara si veti incepe sa bateti la usa si sa ziceti: “Doamne, Doamne, deschide-ne!” Drept raspuns, El va va zice: “Nu stiu de unde sinteti”. Atunci veti incepe sa ziceti: “Noi am mincat si am baut in fata Ta, si in ulitele noastre ai invatat pe norod”. Si El va raspunde: “Va spun ca nu stiu de unde sinteti; departati-va de la Mine, voi toti lucratorii faradelegii”. Va fi plinsul si scrisnirea dintilor, cind veti vedea pe Avraam, pe Isaac si pe Iacov si pe toti proorocii in Imparatia lui Dumnezeu, iar pe voi scosi afara. Vor veni de la rasarit si de la apus, de la miazanoapte si de la miazazi, si vor sedea la masa in Imparatia lui Dumnezeu. Si iata ca sint unii din cei de pe urma, care vor fi cei dintii, si sint unii din cei dintii, care vor fi cei de pe urma” (Luca 13:23-30).

Cind Lazar a murit, Maria i-a zis Domnului:

“Doamne, daca ai fi fost aici n-ar fi murit fratele meu! Dar si acum, stiu ca orice vei cere de la Dumnezeu, Iti va da Dumnezeu”. Isus i-a zis: “Fratele tau va invia”. “Stiu”, I-a raspuns Marta, ca va invia la inviere, in ziua de apoi”. Isus i-a zis: “Eu sint invierea si viata. Cine crede in Mine, chiar daca ar fi murit, va trai. Si oricine traieste si crede in Mine, nu va muri niciodata. Crezi lucrul acesta?” (Ioan 11:21-26).

Vorbind despre mintuirea celor credinciosi si despre judecata si pedepsirea celor rai la venirea Sa, Domnul a zis:

“Si a zis ucenicilor: “Vor veni zile cind veti dori sa vedeti una din zilele Fiului omului, si n-o veti vedea. Vi se va zice:”Iata-L aici, iata-L acolo!” Sa nu va duceti, nici sa nu-i urmati. Caci cum iese fulgerul si lumineaza de la o margine a cerului pina la cealalta, asa v-a fi si Fiul omului in ziua Sa. Dar mai intii trebuie sa sufere multe, si sa fie lepadat de neamul acesta. Ce s-a intimplat in zilele lui Noe, se v-a intimpla la fel si in zilele Fiului omului: mincau, beau, se insurau si se maritau pina in ziua cind a intrat Noe in corabie; si a venit potopul si i-a prapadit pe toti. Ce s-a intimplat in zilele lui Lot, se va intimpla aidoma: oamenii mincau, beau, cumparau, vindeau, sadeau, zideau; dar in ziua cind a iesit Lot din Sodoma, a plouat foc si pucioasa din cer, si i-a pierdut pe toti. Tot asa va fi si in ziua cind

Se va arata Fiul omului. In ziua aceea, cine va fi pe acoperisul casei si isi va avea vasele in casa, sa nu se pogoare sa le ia; si cine va fi pe cimp, de asemenea sa nu se mai intoarca. Aduceti-va aminte de nevasta lui Lot. Oricine va cauta sa-si scape viata, o va pierde; si oricine o va pierde, o va gasi. Va spun ca, in noaptea aceea, doi insi vor fi in acelasi pat, unul va fi luat si altul va fi lasat; doua femei vor macina impreuna: una va fi luata, si alta va fi lasata. Doi barbati vor fi la cimp, unul va fi luat si altul va fi lasat”. Ucenicii L-au intrebat: “Unde Doamne?” Iar El a raspuns: “Unde va fi trupul, acolo se vor stringe vulturii” (Luca 17:22-37).

Cind Petru L-a intrebat ce rasplata vor capata ei pentru ca au lasat □ totul si L-au urmat, Domnul i-a raspuns:

“Adevarat va spun ca, atunci cind va sta Fiul omului pe scaunul de domnie al maririi Sale, la innoirea tuturor lucrurilor, voi care M-ati urmat, veti sedea si voi pe douasprezece scaune de domnie, si veti judeca pe cele douasprezece semintii ale lui Israel. Si ori si cine a lasat case, sau frati, sau surori, sau tata, sau mama, sau nevasta, sau feciori, sau holde, pentru Numele Meu, va primi insutit, si va mosteni viata vesnica. Dar multi din cei dintii vor fi cei din urma, si multi din cei din urma vor fi cei dintii” (Mat. 19:28-30).

Inainte de a consemna una din pildele Domnului, Evanghelistul ne spune ca Domnul Isus a mai spus o pilda “pentru ca era aproape de Ierusalim, si ei credeau ca Imparatia lui Dumnezeu are sa se arate indata” (Luca 19:11). Dupa ce a incheiat pilda polilor, Domnul a facut urmatoarea complectare:

“Va spun ca celui ce are, i se va da; dar de la cel ce n-are, se va lua chiar si ce are. Cit despre vrajmasii mei, care n-au vrut sa imparatec Eu peste ei, aduceti-i incoace si taiati-i inaintea mea” (Luca 19:26, 27).

Cu o alta ocazie, Domnul a spus:

“Daca aude cineva cuvintele Mele si nu le pazeste, nu Eu il judec; caci Eu n-am venit sa judec lumea, ci sa mintuiesc lumea. Pe cine Ma nesocoteste si nu primeste cuvintele Mele, are cine-l osindi: Cuvintul, pe care l-am vestit Eu, acela il va osindi in ziua de apoi (Ioan 12:47-48).

Ca raspuns la atitudinea gresita a Saducheilor in privinta invierii, Domnul Isus le-a spus:

“Fii veacului acestuia se insoara si se marita; dar cei ce vor fi gasiti vrednici sa aiba parte de veacul viitor si de invierea dintre cei morti, nici nu se vor insura, nici nu se vor marita. Pentru ca nici nu vor putea muri, caci vor fi ca ingerii. Si vor fi fiii lui Dumnezeu, fiind fii ai invierii. Dar ca mortii inviaza, a aratat insusi Moise, in locul unde este vorba despre “Rug”, cind numeste pe Domnul: “Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac, si Dumnezeul lui Iacov”. Dar Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morti, ci al celor vii, caci pentru El toti sint vii” (Luca 20:34-38).

In diatriba Sa rostita impotriva Fariseilor si carturarilor fatarnici, Domnul a spus:

“Serpi, pui de napirci! Cum veti scapa de pedeapsa gheenei?” (Mat.23:33).

In predica rostita pe muntele Maslinilor, citim:

“Se vor scula multi prooroci mincinosi, si vor insela pe multi. Si, din pricina inmultirii faradelegii, dragostea celor mai multi se va raci. Dar cine va rabda pina la sfirsit, va fi

mintuit. Evanghelia aceasta a Imparatiei, va fi propovaduita in toata lumea, ca sa slujeasca de marturie tuturor neamurilor. Atunci va veni sfirsitul”. ...

“Caci, cum iese fulgerul de la rasarit si se vede pina la apus, asa va fi si venirea Fiului omului. Oriunde va fi stirvul, acolo se vor aduna vulturii. Indata dupa acele zile de necaz, “soarele se va intuneca, luna nu-si va mai da lumina ei, stelele vor cadea din cer, si puterile cerului vor fi clatinate”. Atunci se va arata in cer semnul Fiului omului, toate semintiile pamintului se vor boci, si vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere si cu o mare slava. El va trimite pe ingerii Sai cu trimbata rasunatoare, si vor aduna pe alesii Lui din cele patru vinturi, de la o margine a cerurilor pina la cealalta”. ...

“Despre ziua aceea si despre ceasul acela, nu stie nimeni: nici ingerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatal. Cum s-a intimplat in zilele lui Noe, aidoma se va intimpla si la venirea Fiului omului. ...

“Vegheati dar, pentru ca nu stiti in ce zi va veni Domnul vostru. Sa stiti ca daca ar sti stapinul casei la ce straja din noapte va veni hotul, ar veghea si n-ar lasa sa-i sparga casa. De aceea, si voi fiti gata; caci Fiul omului va veni in ceasul in care nu va ginditi. Care este deci robul credincios si intelept, pe care l-a pus stapinul sau peste ceata slugilor sale, ca sa le dea hrana la vremea hotarita? Ferice de robul acela, pe care stapinul sau, la venirea lui, il va gasi facind asa! Adevarat va spun ca il va pune peste toate averile sale. Dar daca este un rob rau, care zice in inima lui: “Stapinul meu zaboveste sa vina!” Daca va incepe sa bata pe tovarasii lui de slujba, si sa manince si sa bea cu betivii, stapinul robului aceluia va veni in ziua in care el nu se asteapta, si in ceasul pe care nu-l stie, il va taia in doua, si soarta lui va fi soarta fatarnicilor; acolo va fi plinsul si scrisnirea dintilor” (Mat. 24:11-14, 27-31, 36-37, 42-51).

Fara nici o indoiala, cind citam texte escatologice ar trebui sa citam si intregul capitol 25 din Evanghelia dupa Matei. Pentru a economisi spatiu, vom reda aici numai inceputul si sfirsitul acestui capitol:

“Atunci Imparatia cerurilor se va asemana cu zece fecioare, care si-au luat candelilele, si au iesit in intimpinarea mirelui. Cinci din ele erau nechibzuite si cinci intelepte. Cele nechibzuite, cind si-au luat candelilele, n-au luat cu ele untdelemn; dar cele intelepte, impreuna cu candelilele, au luat cu ele si untdelemn in vase. Fiindca mirele zabovea, au atipit toate, si au adormit. La miezul noptii, s-a auzit o strigare: “Iata mirele, iesiti-i in intimpinare!” Atunci toate fecioarele acelea s-au sculat si si-au pregatit candelilele. Cele nechibzuite au zis celor intelepte: “Dati-ne din untdelemnul vostru, caci ni se sting candelilele.” Cele intelepte le-au raspuns: “Nu; ca nu cumva sa nu ne ajunga nici noua nici voua; ci mai bine duceti-va la cei ce vind untdelemn si cumparati-va.” Pe cind se duceau ele sa cumpere untdelemn, a venit mirele: cele ce erau gata, au intrat cu el in odaia de nunta, si s-a incuiat usa. Mai pe urma, au venit si celelalte fecioare si au zis: “Doamne, Doamne, deschide-ne!” Dar el, drept raspuns le-a zis: “Adevarat va spun, ca nu va cunosc!” Veghiati dar, caci nu stiti ziua, nici ceasul in care va veni Fiul omului. (Mat. 25:1-13)

“Cind va zeni Fiul omului in slava Sa, cu toti sfintii ingeri, va sedea pe scaunul de domnie al slavei Sale. Toate neamurile vor fi adunate inaintea Lui. El ii va desparti pe unii de altii cum desparte pastorul oile de capre; si va pune oile la dreapta, iar caprele la stinga

Lui. Atunci Imparatul va zice celor de la dreapta Lui: “Veniti binecuvintatii Tatalui Meu de mosteniti Imparatia, care v-a fost pregatita de la intemeierea lumii. Caci am fost flamind si Mi-ati dat de mincat; Mi-a fost sete, si Mi-ati dat de baut; am fost strain, si M-ati primit; am fost gol, si M-ati imbracat; am fost bolnav, si ati venit sa Ma vedeti; am fost in temnita si ati venit pe la Mine.” Atunci cei neprihaniti Ii vor raspunde: “Doamne, cind Te-am vazut noi flamind, si Ti-am dat sa maninci? Sau fiindu-Ti sete, si Ti-am dat de ai baut? Cind Te-am vazut noi strain, si Te-am primit? Sau gol, si Te-am imbracat? Cind Te-am vazut noi bolnav sau in temnita si am venit pe la Tine?” Drept raspuns, Imparatul le va zice: “Adevarat va spun ca, orideciteori ati facut aceste lucruri unuia din acesti foarte neinsemnati frati ai Mei, Mie mi le-ati facut.” Apoi va zice celor de la stinga Lui: “Duceti-va de la Mine, blestematilor, in focul cel vesnic, care a fost pregatit diavolului si ingerilor lui! Caci am fost flamind si nu Mi-ati dat sa maninc; Mi-a fost sete, si nu Mi-ati dat sa beau; am fost strain si nu M-ati primit; am fost gol si nu M-ati imbracat, am fost bolnav si in temnita si n-ati venit pe la Mine.” Atunci Ii vor raspunde si ei: “Doamne, cind Te-am vazut noi flamind sau fiindu-Ti sete, sau strain, sau gol, sau bolnav, sau in temnita si nu Ti-am slujit?” Si El, drept raspuns, le va zice: “Adevarat va spun ca, orideciteori n-ati facut aceste lucruri unuia dintr-acesti foarte neinsemnati frati ai Mei, Mie nu Mi le-ti facut.” Si acestia vor merge in pedeapsa vesnica, iar cei neprihaniti vor merge in viata vesnica” (Mat. 25:31-46).

Cu ocazia praznuirii Pastelor, Domnul le-a spus apostolilor:

“Voi sinteti aceia, care ati ramas necontenti cu Mine in incercarile Mele. De aceea va pregatesc Imparatia, dupa cum Tatal Meu Mi-a pregatit-o Mie, ca sa mincati si sa beti la masa Mea in Imparatia Mea, si sa sedeti pe scaune de domnie, ca sa judecati pe cele douasprezece semintii ale lui Israel” (Luca 22:28-30).

Cu ocazia instituirii Noului Legamint, Domnul Isus a zis:

“Pentru ca ori de cite ori mincati din piinea aceasta si beti din paharul acesta, vestiti moartea Domnului, pina va veni El” (1 Cor. 11:26).

Inainte de a merge in Gradina Ghetsimani, Domnul a spus:

“Sa nu vi se tulbure inima. Aveti credinta in Dumnezeu, si aveti credinta in Mine. In casa Tatalui Meu sint multe locasuri. Daca n-ar fi asa, v-as fi spus. Eu Ma duc sa va pregatesc un loc. Si dupa ce Ma voi duce si va voi pregati un loc, Ma voi intoarce si va voi lua cu Mine, ca acolo unde sint Eu, sa fiti si voi” (Ioan 14:1-3).

Cind Caiafa, care prezida Sinedriul, L-a intrebat daca El este Fiul lui Dumnezeu, raspunsul a fost:

“Da, sint! Ba mai mult, va spun ca de acum incolo veti vedea pe Fiul omului sezind la dreapta puterii lui Dumnezeu, si venind pe norii cerului” (Mat. 26:64).

Aceste cuvinte au insemnat bineinteles o aluzie clara la textele profetice din Psalmul 110:1 si Daniel 7:13.

In sfirsit, doar cu putin timp inainte de inaltarea Sa la cer, Domnul Isus le-a spus ucenicilor:

“Toata puterea Mi-a fost data in cer si pe pamint. Duceti-va si faceti ucenici din toate neamurile, botezindu-i in Numele Tatalui si al Fiului si al Sfintului Duh” (Mat. 28:18-20).

Faptele Apostolilor

Dupa inaltarea Domnului la cer, ingerii care au aparut le-au spus □ apostolilor:

“Barbati Galileeni, de ce stati si va uitati spre cer? Acest Isus, care S-a inaltat la cer din mijlocul vostru, va veni in acelasi fel cum L-ati vazut mergind la cer” (Fapte 1:11).

Intr-una din predicile sale evanghelistice adresate evreilor, Petru a spus:

“Pocaiti-va dar, si intoarceti-va la Dumnezeu, pentru ca sa vi se stearga pacatele, ca sa vina de la Domnul vremea de inviorare, si sa trimeata pe Cel ce a fosat rinduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care cerul trebuie sa-L primeasca, pina la vremea asezarii din nou a tuturor lucrurilor: despre aceste vremi a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfintilor Sai prooroci din vechime” (Fapte 3:19-21).

Aflat in casa lui Corneliu, Petru repeta inca o data care a fost misiunea lasata de Domnul apostolilor:

“Isus ne-a poruncit sa propovaduim norodului, si sa marturisim ca El a fost rinduit de Dumnezeu, Judecatorul celor vii si al celor morti” (Fapte 10:42).

In cuvintarea rostita la Atena inaintea filosofilor, Pavel declara ca:

“Dumnezeu a rinduit o zi, in care va judeca lumea dupa dreptate, prin Omul, pe care L-a rinduit pentru aceasta si despre care a dat tuturor oamenilor o dovada netagaduita prin faptul ca L-a inviat din morti ...” (Fapte 17:31).

Cind i s-a dat prilejul sa se apere in fata lui Felix, acelasi Pavel a spus:

“Iti marturisesc ca slujesc Dumnezeului parintilor mei dupa Calea, pe care ei o numesc partida; eu cred tot ce este scris in Lege si in Prooroci, si am in Dumnezeu nadejdea aceasta, pe care o au si ei insisi, ca va fi o inviere a celor drepti si a celor nedrepti” (Fapte 24:14-15).

Epistole

Epistola adresata crestinilor din Roma ne da aceasta descriere despre:

“... ziua miniei si a arataii dreptei judecati a lui Dumnezeu, care va rasplati fiecaruia dupa faptele lui. Si anume, va da viata vesnica celor ce, prin staruinta in bine, cauta slava, cinstea si nemurirea; si va da minie si urgie celor ce, din duh de gilceava, se impotrivesc adevarului si asculta de nelegiuire. Necaz si strimtorare va veni peste orice suflet omenesc care face raul: intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Slava, cinste si pace va veni inasa peste oricine face binele: intii peste Iudeu, apoi peste Grec. Caci inaintea lui Dumnezeu nu se are in vedere fata omului. ... Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, lucrurile ascunse ale oamenilor” (Rom. 2:5-16).

Privind spre revenirea Domnului Isus si spre vremurile de refacere a tuturor lucrurilor, Pavel scrie:

“Eu socotesc ca suferintele din vremea de acum nu sint vrednice sa fie puse alaturi cu slava viitoare, care are sa fie descoperita fata de noi. De asemenea, si firea asteapta cu o dorinta infocata descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Caci firea a fost supusa desertaciunii - nu de voie, ci din pricina celui ce a supus-o - cu nadejdea inasa ca si ea va fi izbavita din robia stricaciunii, ca sa aiba parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu. Dar stim ca pina in

ziua de azi, toata firea suspina si sufero durerile nasterii. Si nu numai ea, dar si noi, care avem cele dintii roade ale Duhului, suspinam in noi si asteptam infierea, adica rascumpararea trupului nostru” (Rom. 8:18-23).

Acelorasi destinatari, Pavel le face urmatoarea mustrare:

“Dar pentru ce judeci tu pe fratele tau? Sau pentru ce dispretuiesti tu pe fratele tau? Caci toti ne vom infatisa inaintea scaunului de judecata al lui Hristos. Fiindca este scris:

“Pe viata Mea Ma jur, zice Domnul,
ca orice genunchi se va pleca inaintea Mea,
si orice limba va da slava lui Dumnezeu”

Asa ca fiecare din noi are sa dea socoteala despre sine insusi lui Dumnezeu” (Rom. 14:10-12).

In cea dintii epistola a sa catre cei din Corint, apostolul Pavel vorbeste despre abundenta spirituala pe care o au credinciosii in Hristos:

“Asa ca nu duceti lipsa de nici un fel de dar, in asteptarea aratarii Domnului nostru Isus Hristos. El va va intari pina la sfirsit, in asa fel ca sa fiti fara vina in ziua venirii Domnului nostru Isus Hristos” (1 Cor. 1:7-8).

Vorbind despre contributia pe care fiecare credincios o aduce la zidirea Templului lui Hristos, Pavel scrie:

“Lucrarea fiecaruia va fi data pe fata: ziua Domnului o va face cunoscut, caci se va descoperi in foc. Si focul va dovedi cum este lucrarea fiecaruia” (1 Cor. 3:13).

Ca si celor din Roma, apostolul le scrie si celor din Corint:

“ ... nu judecati nimic inainte de vreme, pina va veni Domnul, care va scoate la lumina lucrurile ascunse in intunec, si ve descoperi gindurile inimilor. Atunci, fiecare isi va capata lauda de la Dumnezeu” (1 Cor. 4:5).

In privinta celui ce pacatuisa urit in Biserica din Corint, apostolul ii instruieste astfel:

“Am hotarit ca un astfel de om sa fie dat pe mina Satanei, pentru nimicirea carniei, ca duhul lui sa fie mintuit in ziua Domnului Isus” (1 Cor. 5:5).

Iata ce scrie Pavel despre invierea din morti:

“Dar acum, Hristos a inviat din morti, pirga celor adormiti. Caci daca moartea a venit prin om, tot prin om a venit si invierea mortilor. Si dupa cum toti mor in Adam, tot asa, toti vor invia in Hristos; dar fiecare la rindul cetei lui. Hristos este cel dintii rod; apoi, la venirea Lui, cei ce sint ai lui Hristos. In urma va veni sfirsitul, cind El va da Imparatia in miinile lui Dumnezeu Tatal, dupa ce va fi nimicit orice domnie, orice stapinire si orice putere. Caci trebuie ca El sa imparateasca pina va pune pe toti vrajmasii sub picioarele Sale. Vrajmasul cel din urma, care va fi nimicit va fi moartea. ... Si cind toate lucrurile Li vor fi supuse, atunci, chiar si Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu sa fie totul in toti” (1 Cor. 15:20-28).

“Iata, va spun o taina: nu vom adormi toti, dar toti vom fi schimbati, intr-o clipa, intr-o clipeala din ochi, la cea din urma trimbita. Trimbita va suna, mortii vor invia nesupusi

putrezirii si noi vom fi schimbati. Caci trebuie ca trupul acesta supus putrezirii sa se imbrace in neputrezire si trupul acesta muritor sa se imbrace in nemurire. Cind trupul acesta supus putrezirii se va imbraca in neputrezire si trupul acesta muritor se va imbraca in nemurire, atunci se va implini cuvintul care este scris:

“Moartea a fost inghitita de biruinta.

Unde iti este biruinta, moarte?

Unde iti este boldul, moarte?” (1 Cor. 15:51-55).

In cea de a doua epistola a lui catre cei din Corint, Pavel spune:

“Nu va scriem altceva decit ce cititi si cunoasteti. Si trag nadejde ca pina la sfirsit veti cunoaste, cum ati si cunoscut in parte, ca noi sintem lauda voastra, dupa cum si voi veti fi lauda noastra in ziua Domnului Isus” (2 Cor. 1:13-14).

In aceeași epistola, Pavel vorbeste despre certitudinea invierii: “Si stim ca Cel ce a inviat pe Domnul Isus, ne va invia si pe noi impreuna cu Isus, si ne va face sa ne infatisam impreuna cu voi” (2 Cor. 4:14). Iar dupa ce vorbeste despre trupurile glorficate pe care le vor primii credinciosii, apostolul adauga:

“Asa dar, noi intotdeauna sintem plini de incredere; caci stim ca, daca sintem acasa in trup, pribegim departe de Domnul, pentru ca umblam prin credinta, nu prin vedere. Da, sintem plini de incredere, si ne place mult mai mult sa parasim trupul acesta, ca sa fim acasa la Domnul. De aceea ne si silim sa-I fim placuti, fie ca raminem acasa, fie ca sintem departe de casa. Caci toti trebuie sa ne infatisam inaintea scaunului de judecata al lui Hristos, pentru ca fiecare sa-si primeasca rasplata dupa binele sau raul pe care-l va fi facut cind traia in trup (2 Cor. 5:6-10).

In epistola catre Efeseni, Pavel face urmatoarea rugaminte:

“Sa nu intristati pe Duhul Sfint al lui Dumnezeu, prin care ati fost pecetluiti pentru ziua rascumpararii” (Efes. 4:30).

In epistola catre Filipeni, Pavel isi exprima increderea astfel:

“Sint incredintat ca Acela care a inceput in voi aceasta buna lucrare, o va ispravi pina in ziua lui Isus Hristos. ... Si ma rog ca dragostea voastra sa creasca tot mai mult in cunostinta si orice pricepere, ca sa deosebiti lucrurile alese, pentru ca sa fiti curati si sa nu va poticniti pina in ziua venirii lui Hristos” (Filip. 1:6, 9- 10).

Tot in aceeași epistola Pavel scrie:

“Dar cetatenia noastra este in ceruri, de unde si asteptam ca Mintuitor pe Domnul Isus Hristos. El va schimba trupul starii noastre smerite, si-l va face asemenea trupului slavei Sale, prin lucrarea puterii pe care o are de a-Si supune toate lucrurile” (Filip. 3:20,21).

Celor din Colose, apostolul le scrie:

“Cind Se va arata Hristos, viata voastra, atunci va veti arata si voi impreuna cu El in slava” (Col. 3:4).

Pavel ii prezinta pe credinciosii din Tesalonic, ca pe unii care “de la idoli v-ati intors la Dumnezeu, ca sa slujiti Dumnezeului celui viu si adevarat, si sa asteptati din ceruri pe Fiul Sau, pe care L-a inviat din

morti: pe Isus, care ne izbaveste de minia viitoare” (1 Tesal. 1:9-10). Putin mai departe, in aceiasi epistola, Pavel exclama:

“Caci cine este, in adevar, nadejdea sau bucuria, sau cununa noastra de slava? Nu sinteti voi, inaintea Domnului nostru Isus Hristos, la venirea Lui? Da, voi sinteti slava si bucuria noastra” (1 Tesal. 1:19-20).

Rugaciunea pe care o inalta Pavel pentru acesti credinciosi este:

“Ca sa vi se intareasca inimile si sa fie fara prihana in sfintenie, inaintea lui Dumnezeu, Tatal nostru, la venirea Domnului nostru Isus Hristos impreuna cu toti sfintii Sai” (1 Tesal. 3:13).

Tot in 1 Tesaloniceni se gaseste si cel mai lung discurs al apostolului despre revenirea Domnului Isus:

“Nu voim fratilor, sa fiti in necunostinta despre cei ce au adormit, ca sa nu va intristati ca ceilalti, care n-au nadejde. Caci daca credem ca Isus a murit si a inviat, credem si ca Dumnezeu va aduce inapoi impreuna cu Isus pe cei ce au adormit in El. Iata, in adevar, ce va spunem, prin Cuvintul Domnului: noi cei vii, care vom raminea pina la venirea Domnului, nu vom lua-o inaintea celor adormiti. Caci insusi Domnul, cu un strigat, cu glasul unui arhanghel si cu trimbata lui Dumnezeu, Se va pogori din cer, si intii vor invia cei morti in Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi ramas, vom fi rapiti toti impreuna cu ei, in nori, ca sa intimpinam pe Domnul in vazduh; si astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mingiiati-va dar unii pe altii cu aceste cuvinte. Cit despre vremi si soroace, n-aveti trebuinta sa vi se scrie, fratilor. Pentru ca voi insiva stiti foarte bine ca ziua Domnului va veni ca un hot noaptea. Cind vor zice: “Pace si liniste!” atunci o prapadenie neasteptata va veni peste ei, ca durerile nasterii peste femeia insarcinata; si nu va fi chip de scapare. Dar voi, fratilor, nu sinteti in intuneric, pentru ca ziua aceea sa va prinda ca un hot. Voi sinteti fii ai luminii si fii ai zilei. (“-2) Noi nu sintem ai noptii, nici ai intunerecului” (1 Tes. 4:13-5:5).

Aproape de sfirsitul acestei epistole a lui Pavel, gasim scris:

“Dumnezeul pacii sa va sfinteasca El insusi pe deplin; si duhul vostru, sufletul vostru, si trupul vostru, sa fie pazite intregi, fara prihana la venirea Domnului nostru Isus Hristos.” (1 Tes. 5:23).

In cea de-a doua sa epistola catre Tesaloniceni, Pavel scrie despre:

“...descoperirea Domnului Isus din cer, cu ingerii puterii Lui, intr-o flacara de foc, ca sa pedepseasca pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu si pe cei ce nu asculta de Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos. Ei vor avea ca pedeapsa o pierzare vesnica, de la fata Domnului si de la slava puterii Lui, cind va veni, in ziua aceea, ca sa fie proslavit in sfintii Sai si privit cu uimire in toti cei ce vor fi crezut; caci voi ati crezut marturisirea facuta de noi inaintea voastra” (1 Tes. 1:7-10).

Tot in cea de a doua epistola catre Tesaloniceni se gaseste si cel mai lung pasaj despre antichrist:

“Cit priveste venirea Domnului nostru Isus Hristos si stringerea noastra laolalta cu El, va rugam fratilor, sa nu va lasati clatinati asa de repede in mintea voastra si sa nu va tulburati de vreun duh, nici de vreo vorba, nici de vreo epistola, ca venind de la noi, ca si cum ziua Domnului ar fi si venit chiar. Nimeni sa nu va amageasca in vreun chip; caci nu va veni inainte ca sa fi venit lepadarea de credinta si de a se descoperi omul faradelegii, fiul pierzarii, potrivnicul, care se inalta mai pe sus de tot ce se numeste “Dumnezeu”, sau de ce

este vrednic de inchinare. Asa ca se va aseza in Templul lui Dumnezeu, dindu-se drept Dumnezeu. Nu va aduceti aminte cum va spuneam lucrurile acestea, cind eram inca la voi? Si acum stiti bine ce-l opreste ca sa nu se descopere decit la vremea lui. Caci taina faradelegii a si inceput sa lucreze; trebuie numai ca cel ce o opreste acum, sa fie luat din drumul ei. Si atunci se va arata acel Nelegiuit, pe care Domnul Isus il va nimici cu suflarea gurii Sale, si-l va prapadi cu aratarea venirii Sale. Aratarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne si puteri mincinoase, si cu toate amagirile nelegiuirii pentru cei ce sint pe calea pierzarii, pentruca n-au primit dragostea adevarului ca sa fie mintuiti.” (2 Tes. 2:1-10).

In epistola intia catre Timotei, Pavel ii da acestuia urmatoarea insarcinare:

“ ... sa pazesti porunca, fara prihana si fara vina pina la aratarea Domnului nostru Isus Hristos, care va fi facuta la vremea ei de fericitul si singurul Stapinitor, Imparatul imparatilor si Domnul domnilor, singurul care are nemurirea, care locuieste intr-o lumina de care nu poti sa te apropii...” (1Tim.6:14-16).

In cea de-a doua epistola catre Timotei, Pavel face mentiune asupra curajului si bunavointei lui Onisifor, adaugind: “Dea Domnul sa capete indurare de la Domnul “in ziua aceea...” (2 Tim. 1:18). Totodata, el reinnoieste insarcinarea lui Timotei:

“Te rog fierbinte, inaintea lui Dumnezeu si inaintea lui Hristos Isus, care are sa judece viii si mortii si pentru aratarea si Imparatia Sa: propovaduieste Cuvintul, staruieste asupra lui la timp si ne la timp, mustra, cearta, indeamna cu toata blindetea si invatatura. ... Caci eu sint gata sa fiu turnat ca o jertfa de bautura si clipa plecarii mele este aproape. M-am luptat lupta cea buna, mi-am ispravit alergarea, am pazit credinta. De acum ma asteapta cununa neprihanirii, pe care mi-o va da, in “ziua aceea”, Domnul, Judecatorul cel drept. Si nu numai mie, ci si tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui” (2 Tim.4:1-2, 6-8).

In epistola catre Tit, apostolul Pavel scoate in evidenta indurarea lui Dumnezeu care ne invata:

“...s-o rupem cu paginatatea si cu poftele lumesti si sa traim in veacul de acum cu cumpatare, dreptate si evlavie, asteptind fericita noastra nadejde si aratarea slavei marelui nostru Dumnezeu si Mintuitor, Isus Hristos. El S-a dat pe Sine insusi pentru noi, ca sa ne rascumpere din orice faradelege si sa-Si curateasca un norod care sa fie al Lui, plin de rivna pentru fapte bune.” (Tit.2:12-14).

In scrisoarea catre Evrei se mentioneaza ca Hristos

“S-a aratat o singura data, ca sa stearga pacatul prin jertfa Sa. Si, dupa cum oamenilor le este rinduit sa moara o singura data, iar dupa aceea vine judecata, tot asa Hristos, dupa ce S-a adus jertfa o singura data, ca sa poarte pacatele multora, Se va arata a doua oara, nu in vederea pacatului, ca sa aduca mintuirea celor ce-L asteapta.” (Evr.9:26- 28)

In legatura cu aceasta a doua venire este specificat numai ca “...ziua se apropie” (Evr.10:25).

Iacov indeamna pe cititorii sai astfel:

"Fiti dar indelung rabdatori, fratilor, pina la venirea Domnului. Iata ca plugaruasteapta roada scumpa a pamintului, si o asteapta cu rabdare, pina primeste ploaie timpurie si tirzie. Fiti si voi indelung rabdatori, intariti-va inimile, caci venirea Domnului este aproape. Nu va

plingeti unii impotriva altora, fratilor, ca sa nu fiti judecati : iata ca Judecatorul este chiar la usa” (Iac.5:7-9).

In prima sa epistola, Petru ii prezinta pe crestini ca fiind aparati de puterea lui Dumnezeu:

“ ...prin credinta, pentru mintuirea gata sa fie descoperita in vremurile de apoi! In ea voi va bucurati mult, macar ca acum, daca trebuie, sinteti intristati pentru putina vreme, prin felurite incercari, pentru ca incercarea credintei voastre, cu mult mai scumpa decit aurul care piere si care totusi este cercat prin foc, sa aiba ca urmare lauda, slava si cinstea, la aratarea lui Isus Hristos...De aceea, incingeti-va coapsele mintii voastre, fiti treji si puneti-va toata nadejdea in harul, care va va fi adus la aratarea lui Isus Hristos.” (1Pet.1:5-7, 13).

Referindu-se la cei pierduti in poftele trupesti, Petru subliniaza:

“Dar au sa dea socoteala inaintea Celui ce este gata sa judece viii si mortii...Sfirsitul tuturor lucrurilor este aproape. Fiti intelepti dar, si vegheati in vederea rugaciunii.” (1Pet.4:5,7)

Si indemnurile lui Petru continua astfel:

“Prea iubitilor, nu va mirati de incercarea de foc din mijlocul vostru, care a venit peste voi ca sa va incerce, ca de ceva ciudat, care a dat peste voi: dimpotriva, bucurati-va, intrucit aveti parte de patimile lui Hristos, ca sa va bucurati si sa va veseliti si la aratarea slavei Lui.” (1Pet.4:12-13)

Tot in acest context, apostolul Petru scrie presbiterilor:

“Si cind Se va arata Pastorul cel mare, veti capata cununa, care nu se poate vesteji, a slavei.” (1Pet.5:4)

In a doua epistola a lui Petru, sta scris:

“Si avem cuvintul proorociei facut si mai tare; la care bine faceti ca luati aminte, ca la o lumina care straluceste intr-un loc intunecos, pina se va crapa de ziua si va rasari luceafarul de dimineata in inimile voastre.” (2 Petru 1:19)

Si iata pe scurt asigurarea pe care o da apostolul cititorilor sai, privind atotputernicia Creatorului:

“Caci daca n-a crutat Dumnezeu pe ingerii care au pacatuit ci i-a aruncat in Adinc, unde stau inconjurati de intuneric, legati cu lanturi si pastrati pentru judecata; daca n-a crutat El lumea veche, ci a scapat pe Noe, acest propovaduator al neprihanirii, impreuna cu alti sapte insi, cind a trimis potopul peste o lume de nelegiuiti...insemneaza ca Domnul stie sa izbaveasca din incercare pe oamenii cucernici si sa pastreze pe cei nelegiuiti, ca sa fie pedepsiti in ziua judecatii.” (2 Pet.2:4,5,9).

In legatura cu revenirea Domnului Isus, epistola a doua a lui Petru, consemneaza:

“Inainte de toate, sa stiti ca in zilele din urma vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trai dupa poftele lor,si vor zice: “Unde este fagaduinta venirii Lui? Caci de cind au adormit parintii nostri, toate ramin asa cum erau de la inceputul zidirii!” Caci inadins se fac ca nu stiu ca odinioara erau ceruri si un pamint scos prin Cuvintul lui Dumnezeu din apa si cu ajutorul apei si ca lumea de atunci a pierit tot prin ele, inecata de apa. ar cerurile si

pamintul de acum sint pazite si pastrate, prin acelasi Cuvint, pentru focul din ziua de judecata si de pieire a oamenilor nelegiuiti. Dar prea iubitorilor, sa nu uitati un lucru: ca, pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani si o mie de ani sint ca o zi. Domnul nu intirzie in implinirea fagaduintei Lui, cum cred unii; ci are o indelunga rabdare pentru voi si doreste ca nici unul sa nu piara, ci toti sa vina la pocainta. Ziua Domnului insa va veni ca un hot. In ziua aceea cerurile vor trece cu troznet, trupurile ceresti se vor topi de mare caldura si pamintul, cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindca toate aceste lucruri au sa se strice, ce fel de oameni ar trebui sa fiti voi, printr-o purtare sfinta si evlavioasa, asteptind si grabind venirea zilei lui Dumnezeu, in care cerurile aprinse vor pieri si trupurile ceresti se vor topi de caldura focului? Dar noi, dupa fagaduinta Lui, asteptam ceruri noi si un pamint nou, in care va locui neprihanirea.” (2Pet.3:3-13).

In prima sa epistola, apostolul Ioan, scrie:

“Si acum, copilasilor, ramineti in El, pentru ca atunci cind Se va arata El, sa avem indrazneala si, la venirea Lui sa nu raminem de rusine si departati de El. ... Prea iubitorilor, acum sintem copii ai lui Dumnezeu. Si ce vom fi, nu s-a aratat inca. Dar stim ca atunci cind se va arata El, vom fi ca El; pentru ca Il vom vedea asa cum este. Oricine are nadejdeza aceasta in El, se curateste, dupa cum El este curat.” (Ioan 2:28; 3:2,3).

Ioan mai scrie si ca:

“Dumnezeu este dragoste; si cine ramine in dragoste, ramine in Dumnezeu, si Dumnezeu ramine in el. Cum este El, asa sintem si noi in lumea aceasta: astfel se face ca dragostea este desavirsita in noi, pentru ca sa avem deplina incredere in ziua judecatii. (1 Ioan 4:16-17).

Vorbind despre cei ce nesocotesc Cuvintul Domnului, apostolul Iuda scrie la rindul lui:

“Si pentru ei a proorocit Enoh, al saptelea patriarh de la Adam, cind a zis: Iata ca a venit Domnul cu zecile de mii de sfinti ai Sai, ca sa faca o judecata impotriva tuturor, si sa incredinteze pe toti cei nelegiuiti, de toate faptele nelegiuite, pe care le-au facut in chip nelegiuit si de toate cuvintele de ocară, pe care le-au rostit impotriva Lui acesti pacatosi nelegiuiti.” (Iuda: 14,15).

Apocalipsa

Cartea Apocalipsei se ocupa foarte mult cu evenimentele legate de revenirea Domnului Isus, mai ales cu acelea care se vor produce in incheierea finala dintre Dumnezeu si fortele raului, conduse de Satan. Este evident ca aceasta carte a fost daruita de Dumnezeu Bisericii pentru a o mingia in vremuri de persecutie cu vestea ca biruinta finala va apartine Mielului si tuturor urmasilor Lui.

Una dintre cele mai izbitoare declaratii din textul Apocalipsei este aceasta:

“Iata ca El vine pe nori. Si orice ochi Il va vedea; si cei ce L-au strapuns. Si toate semintiile pamintului se vor boci din pricina Lui! Da. Amin” (Apoc. 1:7).

Bisericii din Tiatira i se spune: “Numai tineti cu tarie ce aveti, pina voi veni!” (Apoc. 2:25), iar celei din Filadelfia: “Eu vin curind. Pastreaza ce ai, ca nimeni sa nu-ti ia cununa” (Apoc. 3:11). Iata mai jos

un pasaj care, desi nu se spune explicit in text, probabil ca se refera la felul in care va reveni Domnul Isus:

“Apoi m-am uitat, si iata un nor alb; si pe nor se vedea cineva care se asemana cu un fiu al omului; pe cap avea o cununa de aur; iar in mina, o secerare ascutita. Si un alt inger a iesit din Templu si striga cu glas tare Celui ce se vedea pe nor: “Pune secerarea Ta si secerara: pentru ca a venit ceasul sa seceri si secerisul pamintului este copt.” Atunci Cel ce se vedea pe nor, Si-a aruncat secerarea pe pamint. Si pamintul a fost secerat. Si din Templul care este in cer, a iesit un alt inger, care avea si el un cosor ascutit. Si un alt inger, care avea stapinire asupra focului, a iesit din altar si a strigat cu glas tare catre cel ce avea cosorul cel ascutit: “Pune cosorul tau cel ascutit si culege strugurii viei pamintului, caci strugurii ei sint copti.” Si ingerul si-a aruncat cosorul pe pamint, a cules via pamintului si a aruncat strugurii in teasca cel mare al miniei lui Dumnezeu. Si teasca a fost calcat in picioare afara din cetate...” (Apoc.14:14-20).

In mijlocul unei descrieri grozave a fortelor care se vor aduna sa se infrunte la Armagedon (Armagedon este un termen care deriva de la numele muntelui Meghido care strajuieste o vale depresionara foarte intinsa), Domnul Isus intercaleaza aceasta avertizare:

“Iata Eu vin ca un hot. Ferice de cel ce vegheaza si isi pazeste hainele, ca sa nu umble gol si sa i se vada rusinea!” (Apoc. 16:15)

Intr-unul din numeroasele pasaje in care Biserica este descrisa ca Mireasa Mielului, Apocalipsa priveste inainte spre glorioasa clipa a unirii din odaia de nunta:

“Dupa aceea, am auzit in cer ca un glas puternic de gloata multa, care zicea: “Aleluia! A Domnului, Dumnezeului nostru, este mintuirea, slava, cinstea si puterea! Pentru ca judecatile Lui sint adevarate si drepte. El a judecat pe curva cea mare, care strica pamintul cu curvia ei si a razbunat singele robilor Sai din mina ei.” Si au zis, a doua oara: “Aleluia!... Fumul ei se ridica in sus in vecii vecilor!” Si cei douazeci si patru de batrini si cele patru fapturi vii s-au aruncat la pamint si s-au inchinat lui Dumnezeu, care se vedea pe scaunul de domnie. Si au zis: “Amin! Aleluia!” Si din scaunul de domnie a iesit un glas care zicea: “Laudati pe Dumnezeul nostru, toti robii Lui, voi care va temeti de El, mici si mari!” Si am auzit, ca un glas de gloata multa, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zicea: “Aleluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic, a inceput sa imparatiasca. Sa ne bucuram, sa ne veselim, si sa-I dam slava! Caci a venit nunta Mielului; sotia Lui s-a pregatit si i s-a dat sa se imbrace cu in subtire, stralucitor si curat.” (Inul subtire sint faptele neprihanite ale sfinților). Apoi mi-a zis: “Scrie: Ferice de cei chemati la ospatul nuntii Mielului!” Apoi mi-a zis: “Acestea sint adevaratele cuvinte ale lui Dumnezeu!” (Apoc.19:1-9).

In Apocalipsa 20, dupa ce ni se descrie legarea lui Satan, domnia martirilor timp de o mie de ani impreuna cu Hristos, si aruncarea lui Satan in iazul de foc, Ioan scrie despre judecata din urma:

“Apoi am vazut un scaun de domnie mare si alb, si pe Cel ce se vedea pe el. Pamintul si cerul au fugit dinaintea Lui si nu s-a mai gasit loc pentru ele. Si am vazut pe morti, mari si mici, stind in picioare inaintea scaunului de domnie. Niste carti au fost deschise. Si a fost deschisa o alta carte, care este cartea vietii. Si mortii au fost judecati dupa faptele lor, dupa cele ce erau scrise in cartile acelea. Marea a dat inapoi pe mortii care erau in ea; Moartea si Locuinta mortilor au dat inapoi pe mortii care erau in ele. Fiecare a fost judecat dupa faptele lui. Si Moartea si Locuinta mortilor au fost aruncate in iazul de foc. Iazul de foc este

moartea a doua. Oricine n-a fost gasit in cartea vietii, a fost aruncat in iazul de foc”
(Apoc.20:11-15).

Unul dintre ultimele pasaje ale Apocalipsei cuprinde un mesaj al lui Hristos: “Si iata, Eu vin curind!
(Apoc. 22:7), si iarasi: “Cel ce adevereste aceste lucruri zice: “Da, Eu vin curind” (Apoc. 22:20).

Raspunsul lui Ioan a fost: “Amin! Vino Doamne Isuse!” (Apoc. 22:20).

4. Terminologie escatologica

In Noul Testament sint folositi opt termeni sau expresii care se refera la revenirea Domnului Isus.

1. Cel dintii dintre ei este termenul “ziua” si derivatii lui compusi, dupa cum urmeaza:

- ziua Domnului (1 Tesal. 5:2; 2 Petru 3:10; 2 Tesal. 2:2);
- ziua Domnului nostru Isus (1 Cor. 1:8);
- ziua lui Isus Hristos (Filip. 1:6);
- ziua lui Hristos (Filip. 1:10; 2:16);
- ziua cind se va arata Fiul omului (Luca 17:24, 30);
- ziua lui Dumnezeu (2 Petru 3:12);
- ziua in care Dumnezeu va judeca ... prin Isus Hristos (Rom. 2:16 cf. Fapte 17L31);
- ziua judecatii (Mat. 10:15; 11:22, 24; 12:36, 41, 42; 2 Petru 2:9; 3:7; 1 Ioan 4:17);
- judecata zilei celei mari (Iuda 6);
- ziua cea mare a Dumnezeului Celui Atotputernic (Apoc. 16:14);
- ziua miniei si a aratarii dreptei judecati a lui Dumnezeu (Rom. 2:5);
- ziua cea mare a miniei Lui (Apoc. 6:17);
- ziua cercetarii (1 Petru 2:12);
- ziua rascumpararii (Efes. 4:30);
- ziua de apoi (Ioan 6:39, 40, 44, 54; 11:24; 12:48);
- ziua aceea (Mat. 7:22; 24:36; Marcu 13:32; Luca 10:12, 17:31; 21:34; 2 Tesal. 1:10; 2 Tim. 1:12, 18; 4:8);
- ziua (Mat. 25:13; Rom. 13:12; 1 Cor. 3:13; 1 Tesal. 5:4; Evrei 10:25; 2 Petru 1:19).

Expresia “ziua Domnului” vine din Vechiul Testament. Semnificatia termenului este aceea ca Domnul Isus va reveni ca Judecator al omenirii si ca Mintuitor al Bisericii. Termenul zi este folosit de aproximativ cincizeci de ori in Noul Testament ca o referire la revenirea Domnului Isus.

2. Desi expresia a doua venire a lui Hristos nu se gaseste ca atare in Noul Testament, intilnim foarte frecvent verbul “a veni” si derivatele sale. Accentul este pus pe reintoarcerea Lui personala. Exista cam 36 de astfel de pasaje care ne anunta reintoarcerea Sa: Matei 16:27, 28; 24:30, 42, 44; 25:31; 26:64; Marcu 8:38; 13:26, 35; 14:62; Luca 9:26; 12:37, 40; 18:8; 21:27; Ioan 14:3, 18; 1 Corinteni 11:26; 2 Tesaloniceni 1:10; Evrei 10:37; Iuda 14; Apocalipsa 1:5; 3:11; 4:8; 16:15; 22:7, 12, 20.

3. Noul Testament mai foloseste si termenul Parusia, tradus de obicei prin Venirea. Acest termen subliniaza maretia si solemnitata cu care va reveni Hristos. El este folosit de saptesprezece ori in Noul Testament: Matei 24:3, 27, 37, 39; 1 Corinteni 15:23; 1 Tesaloniceni 2:19; 3:13; 4:15; 5:23; 2 Tesaloniceni 21, 8; Iacov 5:7, 8; 2 Petru 1:16; 3:4, 12; 1 Ioan 2:28.

4. Noul Testament mai foloseste de sapte ori si termenul Telos, tradus prin Sfirsitul. Acest termen este folosit in: Matei 10:22; 24:6, 14; Marcu 13:7, 13; Luca 21:9; 1 Corinteni 1:8; 15:24; 1 Petru 4:7.

5. Un alt termen folosit in Noul Testament este Sunteleia, cu semnificatia de deznodamint final, implinire. In urmatoarele pasaje, el se refera la revenirea Domnului Isus: Matei 13:39, 40, 49; 24:3; 28:20; Evrei 9:26.

6. Un alt termen folosit de cinci ori in Noul Testament este Apocalipsis, care se poate traduce prin dezvelire, descoperire. Inca o data, accentul este pus pe maretia si splendoarea si slava in care va reveni Domnul: 1 Corinteni 1:7; 2 Tesaloniceni 1:7; 1 Petru 1:7, 13; 4:13.

7. Tot de sapte ori este folosit si termenul Epifaneia, tradus prin Aratarea. Si acest cuvint face aluzie la impresia deosebita pe care ne-o va face Domnul cind va reveni in slava Sa vesnica: 2 Tesaloniceni 2:8; 1 Timotei 6:14; 2 Timotei 4:1, 8; Tit 2:13.

8. Noul Testament mai foloseste si termenul Faneroo, tradus tot prin aratarea. Accentul este pus de data aceasta pe surpriza produsa asupra oamenilor de revenirea Domnului Isus: Coloseni 3:4; 1 Petru 5:4; 1 Ioan 2:28; 3:2.

O examinare atenta a modului in care sint folositi acesti opt termeni ne va duce la concluzia ca Noul Testament ii aplica frecvent pe unii in locul celorlalti. De exemplu, in Matei 24, ucenicii Il intreaba pe Domnul Isus despre parusia si despre sfirsitul tuturor lucrurilor; in versetul sase Domnul Isus le spune ca n-a venit inca telos, sfirsitul; in versetul 14 Domnul le spune: "Atunci va veni sfirsitul" (telos), in versetul 27 Isus vorbeste iarasi despre parusia, iar in versetul 30 El spune ca oamenii Il vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului; in versetul 36 pomeneste despre ziua aceea, iar in versetul 44 El spune: "Fiul omului va veni in ceasul in care nu va ginditi". Cu alte cuvinte, in aceasta singura luare de cuvint a Domnului gasim folositi impreuna termenii parusia, telos, venirea. La fel este si in pasajul din 1 Corinteni 1:7,8. Acolo sint folositi cu acelasi sens termenii aratarea, sfirsitul si venirea Domnului nostru Isus Hristos. In textul de la 1 Tesaloniceni 4:13 - 5:4 termenul venirea Domnului este folosit impreuna cu ziua aceea. Un alt text in care putem vedea aceasta ingemanare de termeni este si capitolul 3 din cea de a doua epistola a lui Petru.

4. Teorii despre Mileniu

Premilenism

Este interesant si semnificativ sa observam ca acest punct de vedere asupra evenimentelor finale a fost foarte raspindit in primul secol si a revenit in actualitate incepind cu secolul al nouasprezecelea. Aderentii acestei scoli de interpretare sustin ca Biblia ne anunta ca inainte de invierea si judecata de la urma, Hristos va reveni pe pamint si va domni impreuna cu sfintii Sai pe o durata de o mie de ani. Textul de baza pentru aceasta interpretare este Apocalipsa 20:1-10:

"Apoi am vazut pogorindu-se din cer un inger, care tinea in mina cheia Adincului si un lant mare. El a pus mina pe balaur, pe sarpele cel vechi, care este Diavolul si Satana si l-a legat pentru o mie de ani. L-a aruncat in Adinc, l-a inchis acolo, si a pecetluit intrarea deasupra lui, ca sa nu mai insele Neamurile, pina se vor implini cei o mie de ani. Dupa aceea, trebuie sa fie deslegat pentru putina vreme. Si am vazut niste scaune de domnie; si celor ce au sezut pe ele, li s-a dat judecata. Si am vazut sufletele celor ce li se taiase capul din pricina marturiei lui Isus si din pricina Cuvintului lui Dumnezeu, si ale celor ce nu se inchinasera fiarei si icoanei ei si nu primisera semnul ei pe frunte si pe mina. Ei au inviat si au imparatit cu Hristos o mie de ani. Ceilalti morti n-au inviat pina nu s-au sfirsit cei o mie de ani. Aceasta este intia inviere. Fericiti si sfinti sint cei ce au parte de intia inviere! Asupra lor, a doua moarte n-are nici o putere; ci vor fi preoti ai lui Dumnezeu si ai lui Hristos si vor imparati cu El o mie de ani. Cind se vor implini cei o mie de ani, Satana va fi deslegat; si va iesi din temnita lui, ca sa insele Neamurile, care sint in cele patru colturi ale pamintului, pe Gog si pe Magog, ca sa-i adune pentru razboi. Numarul lor va fi ca nisipul marii. Si ei s-au suit pe fata pamintului, si au inconjurat tabara sfintilor si cetatea prea iubita. Dar din cer s-a

pogorit un foc care i-a mistuit. Si diavolul, care-i insela, a fost aruncat in iazul de foc si de pucioasa, unde este fiara si proorocul mincinos. Si vor fi munciti zi si noapte in vecii vecilor”.

Exista numeroase alte pasaje care se pot aplica acestei “epoci de aur viitoare”. Unele pronuntari profetice despre Domnul Isus contin aceasta veste:

“Ingerul i-a zis: “Nu te teme, Marie; caci ai capatat indurare inaintea lui Dumnezeu. Si iata ca vei raminea insarcinata, si vei naste un fiu, caruia ii vei pune numele Isus. El va fi mare si va fi chemat Fiul Celui Prea Inalt; si Domnul Dumnezeu ii va da scaunul de domnie al tatalui Sau David. Va imparati peste casa lui Iacov in veci, si Imparatia Lui nu va avea sfirsit.” (Luca 1:30-33).

Chiar si unele promisiuni ale Domnului Isus sint legate de existenta unei astfel de epoci:

“Adevarat va spun ca, atunci cind va sta Fiul omului pe scaunul de domnie al maririi Sale, la innoirea tuturor lucrurilor, voi, cari M-ati urmat, veti sedea si voi pe douasprezece scaune de domnie, si veti judeca pe cele douasprezece semintii ale lui Israel.” (Mat.19:28).

Si iarasi:

“Voi sinteti aceia, care ati ramas necontenti cu Mine in incercarile Mele. De aceea va pregatesc Imparatia, dupa cum Tatal Meu Mi-a pregatit-o Mie, ca sa mincati si sa beti la masa Mea in Imparatia Mea, si sa sedeti pe scaune de domnie, ca sa judecati pe cele douasprezece semintii ale lui Israel.” (Luca 22:28-30).

Cartea Faptele Apostolilor debuteaza cu un pasaj in care ni se spune ca Domnul Isus li s-a aratat timp de 40 de zile ucenicilor si a stat adeseori de vorba cu ei despre lucruri privitoare la Imparatie. Este interesant ca in acel context, ucenicii au fost atit de cuprinsi de entuziasm in anticiparea evenimentului, incit L-au intrebat:

“Doamne, in vremea aceasta ai de gind sa asezi din nou Imparatia lui Israel?” (Fapte 1:6).

Raspunsul Domnului Isus nu a fost o negare a Imparatiei, ci doar o anuntare a faptului ca preocuparea pentru instaurarea ei nu trebuie sa fie o preocupare a acelei generatii, si probabil nici a Bisericii ca atare. Imparatia trebuie sa ramina un prerogativ al Israelului.

Trebuie sa mai mentionam si promisiunile Domnului Isus din cartea Apocalipsei:

“Celui ce va birui si celui ce va pazi pina la sfirsit lucrarile Mele, ii voi da stapinire peste Neamuri. Le va cirmui cu un toiag de fier, si le va zdrobi ca pe niste vase de lut, cum am primit si Eu putere de la Tatal Meu.” (Apoc. 2:26,27).

Si inca:

“Celui ce va birui, ii voi da sa sada cu Mine pe scaunul Meu de domnie, dupa cum si Eu am biruit si am sezut cu Tatal Meu pe scaunul Lui de domnie.” (Apoc.3:21).

Pe linga aceste texte din Noul Testament aproximativ a triunitate din profetiile Vechiului Testament se refera la o astfel de vreme viitoare de slava. Numai venirea unei Imparatii terestre, in care Fiul lui David va reface gloria domniei lui Israel si armonia tuturor elementelor naturii poate explica existenta

unor astfel de pasaje. Cine nu accepta aceasta idee, trebuie sa accepte ori ca o multime din profetiile Vechiului Testament au fost ratate sau inutile ori ca multor pasaje profetice nu li se poate aplica de loc o interpretare literara, ci numai una alegorica.

In limbajul teologic, acceptarea unei imparatii de o mie de ani se numeste si Chiliasm, de la termenul chilios, "o mie" din limba greaca. Chiliasmul a fost singura talmacire predominanta in secolul intii si in secolul al doilea. Exponenti ai sai au fost Irineu, care a devenit episcop de Gaul in anul 177 d.H. si a murit in preajma anului 200 d.H. Acest om, socotit drept unul dintre parintii Bisericii, si-a exprimat crezul astfel:

- (1) Dupa caderea lui Adam in pacat, lumea trebuie sa parcurga o istorie de 6.000 de ani. Aceasta parere si-a bazat-o pe ideea ca Dumnezeu lucreaza in cicluri de sapte si pe talmacirea unor texte ca acelea din Psalmul 90:4; 2 Petru 3:8 si Evrei 4:9;
- (2) La sfirsitul istoriei lumii actuale se va ridica pe pamint Antichristul.
- (3) Hristos se va arata atunci in slava si va triumfa asupra tuturor dusmanilor Sai.
- (4) Hristos va instaura pe pamint Domnia Sa de o mie de ani, ca un Sabat care va incheia ciclul de sapte mii de ani al istoriei.
- (5) Ierusalimul va fi reconstruit si intreg pamintul va cunoaste o perioada de refacere si regenerare fara comparatie in istorie.
- (6) Pacea si neprihanirea vor fi cele doua coordonate de baza ale domniei lui Hristos pe pamint.
- (7) Dupa aceasta domnie de o mie de ani a lui Hristos, va urma invierea, judecata finala si innoirea tuturor lucrurilor.

Chiliasmul nu l-a facut pe Irineu sa nu o rupa cu traditia evreiasca si sa nu se desparta definitiv de preotie, sarbatori, Templu, jertfe, ritualuri, obiceiuri si alte asezaminte iudaice.

Printre ceilalti adepti ai chiliasmului ii mai putem aminti si pe Papias, care a trait in prima jumatate a celui de al doilea secol, pe Tertulian (c.160 (197)c.230), pe Barnabas, care ne-a lasat o scriere data intre anii 70 (197)50 d.H., pe Iustin Martirul (c.100 (197)c.165), pe Iranaeus (c.130 (197)c.200), pe Hippolitus, care a trait in prima parte a celui de al treilea secol, pe Cyprian (martirizat la Cartagina in anul 258), pe Lactantius (c.260 (197)c.325), pe Commodianus, care a trait in prima parte a secolului patru, pe Victorinus, care a murit ca martir in anul 304, pe Apollinaris (c.310 (197)c.392), pe Cerintius din primul secol si pe ucenicii sai numiti cerintieni.

In epoca moderna, revitalizatorii chiliasmului, supranumiti acum premilenisti, au fost pietistii Germani: Philip Jacob Spener (1635 (197)1705) si J.A. Bengel (1687 (197)1725); in Anglia: Ann Lee (1736 (197)1784) si English Shakers; in America Edward Irving (1792 (197)1834), John Nelson Darby (1800 (197)1882) si urmasii sai supranumiti si Plymouth Brethren (crestinii dupa Evanghelie), William Miller (1782 (197)1849) promotor si lider al miscarii adventiste; Johann Heinrich Jung, cunoscut mai ales ca Jung-Stilling (1740 (197)1817), misticii Germani: Karl A. Auberlen (1824 (197)1864) din Bassel, August Hahn (1792 (197)1863), Rudolf E. Stier (1800 (197)1862), Ludwig Ross (1806 (197)1859), Friedrich S. Oetinger (1702 (197)1782), Rochard Rothe (1799 (197)1867), Johann Peter Lange (1801 (197)1884), cunoscut comentator biblic, Un alt comentator celebru: Franz Delitzsch (1813 (197)1890) si Henry A. W. Meyer (1800 (197)1873), Dean Henry Alford (1810 (197)1871), Robert Jamieson (1843 (197)1921), celebru predicator: Charles H. Spurgeon (1834 (197)1892), evanghelistul D.L. Moody (1837 (197)1899) si C.I. Scofield (1843 (197)1921) autorul faimosului comentariu Scofield Reference Bible, 1909.

Toate conferintele profetice biblice majore din ultimul secol, precum si celebra scoala de teologie de la Moody Bible Institute, ca si alti cunoscuti teologi din America si mai ales Institutul Biblic din Los Angeles, s-au declarat categoric in favoarea premilenismului.

O expunere concisa a premilenismului trebuie sa acopere neaparat urmatoarea scurgere succesiva de evenimente ale istoriei:

- (1) Invierea sfintilor la “rapire” (1 Tesal. 4:14-18);
- (2) Intoarcerea evreilor in teritoriul stravechi al Palestinei (Ezechiel 37:21-28);
- (3) Perioada Necazului cel Mare sub domnia Antichristului (2 Tesal. 2:3; Apoc. 7:14);
- (4) “Aratarea” Domnului Isus si judecata neamurilor (1 Tesal. 3:13; Mat. 25:31-46);
- (5) Invierea sfintilor din Necazul cel Mare (Apoc. 6:11);
- (6) Batalia de la Armagedon (Apoc. 16:16);
- (7) Imparatia de o mie de ani a lui Hristos pe pamint, urmata de “dezlegarea Satanei” (Apoc. 20:1-10);
- (8) Invierea finala a celor rai (Apoc. 20:5);
- (9) Marea judecata de la tronul alb (Apoc. 20:11-14);
- (10) Intrarea in vesnicie: raiul si iadul (Mat. 25:46; Apoc. 20:14,15).

Dispensationalism

Una dintre miscarile asociate de obicei cu premilenismul este “Dispensationalismul”.

Miscarea cunoscuta sub acest nume a aparut in anul 1825 in Irlanda. Pe la 1832, centrul miscarii s-a mutat in localitatea Plymouth din Anglia. Din cauza ca adeptii acestei interpretari s-au numit intre ei “frati”, lumea a inceput sa-i numeasca “Plymouth Brethren”, adica “Fratii din Plymouth”. Fondatorul acestei grupari a fost Edward Cronin, predicator din Dublin, Irlanda, dar cel mai de seama exponent al ei a fost John Nelson Darby (1800 - 1882) care a vestit Evanghelia si in insulele britanice si in tarile batrinului continent.

Invatatura de baza a dispensationalismului este ca Dumnezeu lucreaza cu omenirea in cicluri de sapte. Astfel, intreaga istorie se poate imparti in sapte epoci, perioade sau dispensatii, in care Dumnezeu a plasat omenirea in sapte administratii diferite. Fiecare dintre aceste sapte dispensatii s-a sfirsit cu un faliment clar al omenirii si cu o judecata punitiva din partea lui Dumnezeu. Cele sapte dispensatii sint delimitate foarte exact in Scofield Reference Bible.

Una din invataturile de baza ale dispensationalistilor este aceea a “aminarii”. Ea sustine ca Dumnezeu le-a oferit evreilor prin Domnul Isus Imparatia, iar cind acestia nu au primit-o, El i-a aminat instaurarea si a adus in locul ei vremea Bisericii. Aceasta epoca a Bisericii este privita ca o taina care nu a fost facuta cunoscuta profetilor in celelalte veacuri (Rom. 16:25-27; Efes. 3:8-11).

Dispensationalistii cred ca si acesta epoca a Bisericii se va sfirsi cu un faliment uman, manifestat in apostazia finala, si cu o teribila judecata, numita generic Armagedon. La sfirsit, Dumnezeu va reinstaura Israelul in prerogativele Imparatiei. Lumea va asista uimita la o convertire in masa a evreilor datorata “aratarii” lui Hristos, nu lucrarii Duhului Sfint sau a Bisericii. Imparatia care va urma va avea puternice caractere evreiesti, toate neamurile lumii aflindu-se sub completa dominare a Mielului care se va afla la Ierusalim. Profetiile vechi ca acelea aflate in Isaia 11 si Isaia 35 sint privite drept descrieri literale ale unor vremuri slavite de reimpacare si reasezare generala a tuturor lucrurilor in Imparatia milenara.

Cei care se opun dispensationalismului se impart si ei in doua categorii: aceea a celor care se retin sa-L aseze pe Dumnezeu intr-un program prea mecanic si prea fixist si acei care vad in Biserica scopul final al lui Dumnezeu si nu-i mai acorda Israelului nici un loc in desfasurarea viitoare a evenimentelor lumii.

Postmilenism

Miscarea postmilenista a aparut in timpul celui de al XVII-lea secol in perimetrul colectivitatilor Lutherane si Reformate. Desi ea a fost la origine o miscare evanghelică, ideile ei au fost imbratisate apoi de o mare parte a societatii necrestine.

Evanghelicii postmilenisti nu accepta ideea unei domnii vizibile, reale a lui Hristos pe pamint timp de o mie de ani. Dimpotriva, ei cred ca inainte de revenirea lui Hristos lucrarea misionara a Bisericii (nu a Israelului) va aduce lumii o perioada de o mie de ani de increstinare mondiala si de preschimbari sociale. In perioada aceea omenirea va cunoaste o vreme de pace si neprihanire. Pasajul biblic care descrie aceasta realitate este, in conceptia postmilenistilor, tot Apocalipsa 20.

Asa cum am spus deja, ideile optimiste ale postmilenistilor au fost preluate cu entuziasm de majoritatea populatiei necrestine. Progresul nemaipomenit al stiintei si tehnologiei din secolul XIX i-a facut pe multi sa creada ca omenirea este intr-adevar in stare sa recladeasca prin propriile ei puteri cionditiile minunate ale “paradisului pierdut”. Pe fondul acesta de optimism si incredere in bunatatea innascuta a omului au aparut si curentele de ideologie socialista si marxista.

Probabil ca cea mai mare greseala a postmilenismului a fost tocmai aceasta nebiblica incredere oarba in capacitatea omului de a face ceva bun si de a reforma societatea. Deslantuirea celor doua razboaie mondiale si catastrofa aplicarii ideilor socialiste in anumite tari ale lumii au dat lovituri de moarte postmilenismului.

Ar fi fost insa cu mult mai bine daca oamenii nu ar fi fost leganati atita vreme in sperantele desarte ale unei interpretari bazate pe resursele de bunatate ale omenirii. Domnul Isus ne-a invatat sa spunem: “Vie Imparatia Ta!”, nu “imparatia noastra”. Fara prezenta lui Hristos, chiar si sub influenta Bisericii si a Duhului Sfint, omenirea este incapabila sa se organizeze intr-o societate in care sa prevaleze binele. In ultimii sapte zeci si cinci de ani, numerosi teologi liberali au reinviat ideile postmileniste intretinind ideea ca eforturile umane vor putea crea totusi o “noua ordine mondiala”, mai stralucita decit oricare alta societate a trecutului. Acesti propovaduitori sint purtatorii unui mesaj supranumit si o “evanghelie sociala”.

Intorcindu-ne la originea miscarii, printre promotorii ei i-am putea aminti pe urmatarii: in Anglia pe Daniel Whitby (1638 (197)1726), in Olanda pe Campegius Vitringa (1659 (197)1722), in Scotia pe David Brown (1803 (197)1897) si pe Patrick Fairbairn (1805 (197)1874), in America pe Charles Hodge (1797 (197)1878), pe Benjamin B. Warfield (1851 (197)1921), si pe Richard Watson (1781 (197)1833).

Ca o apreciere critica la adresa acestei miscari putem spune ca Biblia nu ne prezinta nicaieri Biserica drept o forta preponderenta in societate. Dimpotriva, Biserica este defnita ca un grup de “strainsi si calatori” prin lume, intotdeauna aflata in minoritate si intotdeauna prigonita. Este adevarat ca Noul Testament vesteste Imparatia lui Hristos, dar tot la fel de adevarat este si ca el ne spune ca lumea va merge “din rau in mai rau”:

“Sa stii ca in zilele din urma vor fi vremuri grele. ...

De altfel, toti cei ce voiesc sa traiasca cu evlavie vor fi prigoniti. Dar oamenii rai si inselatori vor merge din rau in mai rau, vor amagi pe altii, si se vor amagi si pe ei insisi.” (2 Tim.3:1, 12-13).

In opinia mea, miscarea postmilenista trebuie considerata ca nefiind in armonie cu intreaga revelatie a Noului Testament. Asta nu inseamna insa ca ea este o “erezie” nimicitoare si nici ca teologi de talia lui Hodge si Warfield trebuiesc socotiti eretici. Mintuirea noastra nu depinde de parerea pe care o avem despre evenimentele viitoare.

Amilenism

Amilenismul este o interpretare profetica aparuta cam prin secolul trei al existentei Bisericii. Imediat dupa vremea persecutiilor a incetat si atunci cind Biserica crestina a capatat statut preferential in "imparatiile" lumii, teologii crestini nu au mai simtit nevoia sa se reazeme pe nadejdea unei Imparatii viitoare.

Amilenismul neaga si premilenismul si postmilenismul, indemnindu-i pe credinciosi sa considere epoca pe care o traim singura realitate posibila pentru Biserica in relatia ei cu lumea.

Amilenistii cred intr-o singura reintoarcere a lui Hristos: atunci cind El va inchide usa harului, ii va invia pe toti cei morti, va judeca lumea, ii va trimite pe unii in rai, iar pe altii in iad si va face "ceruri noi si un pamint nou in care va locui neprihanirea".

Printre initiatorii acestei miscari ii putem aminti pe Gaius (sec. III), pe Origen (c.185 - c. 254), pe Jerome (c. 340 - 420), pe Clement din Alexandria (c. 150 - c.220) si pe "fericitul" Augustin (354 - 430).

Caracteristica de baza a tuturor promotorilor amilenismului este interpretarea "figurativa" sau "alegorica" a pasajelor care vorbesc sau vestesc "imparatia lui Hristos". O triunitate din profetiile Bibliei se refera la instaurarea unei epoci de glorie si preponderenta a Israelului. Ele au ramas neimplinite pina astazi. Chiar si vestirea ingerului Gavril contine o parte care nu se va implini decit atunci cind Israelul va reintra in prerogativele de popor ales:

"El va fi mare si va fi chemat Fiul Celui Prea Inalt; si Domnul Dumnezeu ii va da scaunul de domnie al tatalui Sau David." (Luca 1:32).

Miscarea postmilenista propune ca astfel de pasaje sa fie interpretate alegoric si aplicate Bisericii sau sa fie puse in categoria unor "profetii posibile" dar irealizate din cauza impietririi Israelului. Amilenismul nu lasa nici un loc pentru Israel in istoria viitoare a lumii. Reasezarea evreilor intre granitele stravechii lor tari a zdruncinat mult "certitudinile" amileniste. Iata ce spusese Dumnezeu prin gura proorocului Ieremia:

"Asa vorbeste Domnul, care a facut soarele sa lumineze ziua, care a rinduit luna si stelele sa lumineze noaptea, care intarita marea si face valurile ei sa urle, El, al carui Nume este Domnul ostirilor: "Daca vor inceta aceste legi dinaintea Mea, zice Domnul, si neamul lui Israel va inceta sa mai fie un neam inaintea Mea!"

"Asa vorbeste Domnul: "Daca cerurile sus pot fi masurate, si daca temeliile pamintului jos pot fi cercetate, atunci voi lepada si Eu pe tot neamul lui Israel, pentru tot ce a facut, zice Domnul." (Ier. 31:35-37).

Si iata ce a descoperit in Consiliul din Ierusalim Iacov:

"Si cu faptul acesta se potrivesc cuvintele proorocilor, dupa cum este scris: "Dupa aceea, Ma voi intoarce si voi ridica din nou cortul lui David din prabusirea lui, ii voi zidi darimaturile si-l voi inalta din nou: pentru ca ramasita de oameni sa caute pe Domnul, ca si toate Neamurile peste care este chemat Numele Meu, zice Domnul, care face aceste lucruri si caruia ii sint cunoscute din vesnicie." (Fapte 15:15-18).

Istoria Bisericilor "oficiale" care au facut compromis cu "puterile lumii" si s-au complacut in "demnitatile" acordate de puternicii lumii a fost cladita pe ideia ca Israelul nu mai trebuie sa existe. Majoritatea crezurilor stabilite la diferitele Consilii ale Bisericii au o exprimare amilenista.

Orice credincios amilenist are un sentiment de confuzie si nesiguranta atunci cind se intilneste cu anumite pasaje din Noul Testament. Din perspectiva amilenista este imposibil de explicat ce a vrut sa spuna Domnul Isus cind le-a zis apostolilor:

“Adevarat va spun ca, atunci cind va sta Fiul omului pe scaunul de domnie al maririi Sale, la innoirea tuturor lucrurilor, voi, care M-ati urmat, veti sedea si voi pe douasprezece scaune de domnie si veti judeca pe cele douasprezece semintii ale lui Israel.” (Mat. 19:28).

Amilenismul este o explicare incomplecta a mesajului profetic. Redus la perimetrul Bisericii, amilenismul nu ne pune la dispozitie o filosofie a istoriei care sa dovedeasca in final suveranitatea lui Dumnezeu pe pamint.

O concluzie finala

Singura concluzie care trebuie trasa din aceasta expunere de interpretari escatologice este aceea ca Biserica nu trebuie sa se certe si sa se farimiteze in dispute patimase asupra evenimentelor viitoare. Misiunea Bisericii este sa poarte Evanghelia la orice faptura, pina la marginile lumii. Tot ceea ce ar putea sa ne impiedice sa ne indeplinim impreuna acest mandat divin trebuie privit ca secundar si tratat ca atare.

Autorul acestor rinduri este in deplin acord cu ceea ce este scris in articolul XVIII al Marturisirii de credinta publicate la Dordrecht:

“In sfirsit, in ceea ce priveste invierea mortilor, noi marturisim cu gura si credem cu inima ca Scriptura ne invata ca toti cei care au trait vreodata, chiar daca au adormit, vor fi readusi la viata prin nemasurata putere a lui Dumnezeu; toti acestia, impreuna cu cei care vor mai fi fost in viata, si care vor fi schimbati intr-o clipa, la sunetul celei din urma trimbite, vor sta inaintea scaunului de judecata a lui Hristos. Acolo cei buni vor fi despartiti de cei rai si fiecare va fi rasplatit dupa binele sau raul pe care-l va fi facut cind traia in trup: cei binecuvintati vor intra in viata vesnica fericita alaturi de Hristos, bucurindu-se de ceea ce ochiul n-a vazut, urechea n-a auzit si la inima omului nu s-a suit, si vor domni impreuna cu Hristos in veci de veci (Matei 22:30, 31; Daniel 12:12; Iov 19:26, 27; Matei 25:31; Ioan 5:28; 2 Corinteni 5:10; 1 Corinteni 15; Apocalipsa 20:12; 1 Tesaloniceni 4:15; 1 Corinteni 2:9).

Pe de alta parte, cei rai, cei nelegiuiti si blestemati vor fi aruncati atunci in intunerecul de afara, in chinurile eterne ale iadului, unde focul nu se va stinge si viermele lor nu doarme (Marcu 9:44; Apocalipsa 14:11).

Fie ca Domnul, prin harul Sau, sa ne faca pe toti vrednici de slava si fie ca fiecare dintre noi sa bagam bine de seama si sa ne purtam cu toata grija si staruinta, ca sa putem fi gasiti in “ziua aceea” fara pata, fara prihana si in pace. Amin”

“Si cind toate lucrurile Ii vor fi supuse, atunci chiar si Fiul Se va supune Celui ce I-a supus toate lucrurile, pentru ca Dumnezeu sa fie totul in toti.” (1 Cor. 15:28).